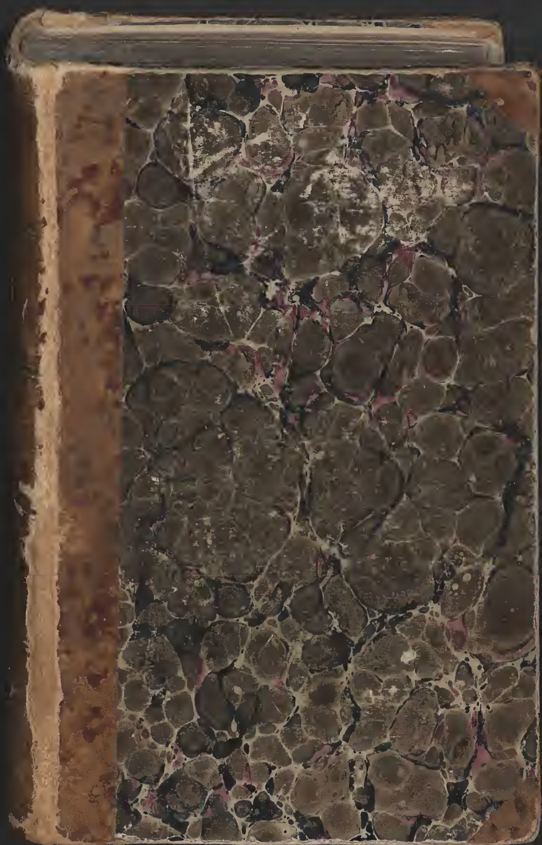

LOVSAMLING FOR ISLAND,

INDEHOLDENDE

UDVALG AF DE VIGTIGSTE ÆLDRE OG NYERE LOVE OG ANORDNINGER, RESOLUTIONER, INSTRUCTIONER OG REGLEMENTER, ALTHINGSDOMME OG VEDTÆGTER, COLLEGIAL-BREVE, FUNDATSER OG GAVEBREVE, SAMT ANDRE AKTSTYKKER,

TIL OPLYSNING OM

ISLANDS RETSFORHOLD OG ADMINISTRATION

I ÆLDRE OG NYERE TIDER.

Samlet og udgivet

af

Oddgeir Stephensen, og **Jón Sigurðsson,**

Etatsraad og Directeur for det islandske Departement.

Althingsmand.

FJORTENDE BIND.

1848—1850.

KJÖBENHAVN.

Forlagt af Universitets-Boghandler ANDR. FRED. HÖST.

Trykt hos S. Trier.

1868.

Capitelstaxt for **Hunavatns** og **Skagafjords Sysseler** i Norder-Amtet, **fra Medio Mai 1848 til samme Tid 1849.** Frederiksgáfa den 4. Januar 1848. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 1848. 4. Januar.

Verðlagsskrá, sem gildir í Húnavatns sýslu og í Skagafjarðar frá miðju Mai mánaðar 1848 til jafnlengdar 1849.

	Silfurmynt		Hundrað		Alin.
A. Fríður peníngur. lagt í 1 hundrað:	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
1. 1 kýr í fardögum, ekki ýngri en þrèvetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum Oktober til Novbr. loka . .	27	17	27	17	21½
2. 6 ær, ekki ýngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum 18 . . . . hver á	3	29	19	78	16
3. 6 sauðir á hausti, þrèvetrir eða 4 vetra eða 5 vetra, hver á	5	53½	33	33	26½
4. 8 sauðir á hausti tvævetrir hver á	4	1½	32	12	25½
5. 12 — veturgamlir —	2	75½	33	42	26½
6. 8 ær á hausti geldar —	3	54	28	48	23
7. 10 do. — mylkar —	2	12	21	24	17
8. 1 áburðarhestur í fardögum, taminn, ekki ýngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra. .	16	4½	16	4½	13
lagt í 90 álnir:					
9. 1 hryssa, jafngömul	12	2½	16	3½	13
B. Ull, smjör og tólg. lagt í 1 hundrað:					
10. 120 ℔ af hvítri ullu, vel þveginni. . . . . . . 1 pd. á	»	22½	28	12	22½
11. 120 ℔ af misl. do. do. —	»	17	21	24	17
12. 120 ℔ af súru smjöri, vel verkuðu . . . . —	»	16	20	»	16
13. 120 ℔ af tólg, vel bræddri —	»	17½	21	84	17½

1848.
4. Januar.

	Silfurmynt		Hundrað		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
C. Tóvara af ullu. lagt í 1 hundrað:					
14. 30 ℔ hespugarns, og sè 3 eða 4 eða 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skreppur, en hver skrp. 44 þræði, 1 pd á	»	»	»	»	»
15. 60 pör eingirnis sokka, 1 par á	»	17	10	60	8½
16. 30 pör tvinnabands gjaldsokka . . . . 1 par á	»	23	7	18	5½
17. 120 pör tvíþumlaðra sjóvetlínga . . . . . —	»	8	10	»	8
18. 20 eingirnis peisur . hver á	»	72	8	72	7
19. 15 tvinnab. gjaldpeisur —	»	63	9	81	8
20. 120 al. gjaldvoðar vaðmáls, álnar breiðs . . . . 1 alin á	»	32	40	»	32
21. 120 al. gjaldvoðar einskeptu, sem er alin eða 5 kv. á breidd, 1 alin á	»	22	27	48	22
D. Fiskur. lagt í 1 hundrað:					
22. 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	»	»	»	»	»
23. 6 do. af hörðum fiski —	4	11½	24	69	20
24. 6 do af smáfiski . . —	3	92½	23	75	19
25. 6 do. af ísu . . . . . —	3	72½	22	51	18
26. 6 do. af hákalli hertum —	3	23	19	42	15½
E. Lýsi. lagt í 1 hundrað:					
27. 1 tunna hvallýsis; 8 pottar á	»	»	»	»	»
28. 1 do. hákallslýsis —	1	34	20	30	16
29. 1 do. sellýsis —	1	29	19	51	15½
30. 1 do. þorskalýsis —	1	18½	17	85½	14½
F. Skinnavara. lagt í 1 hundrað:					
31. 4 fjórð. nautskinns, 1 fjórð. á	4	86	19	56	15½
32. 6 — kýrskinns . —	3	76½	22	75	18
33. 6 — hrossskinns —	3	7	18	42	14½
34. 8 — sauðskinns, af tvævetrum sauðum og eldri . . . . —	2	25	18	8	14½
35. 12 fjórð. sauðskinns af ám og veturg. sauðum —	1	57	19	12	15½
36. 6 fjórð. selskinns . —	3	22½	19	39	15½
37. 240 lambskinn (vorlamba) einlit . . . . hvert á	»	6	15	»	12
G. Ýmislegt. lagt í 1 hundrað:					
38. 6 ℔ af æðardúni, vel hreinsuðum . . . . 1 pd. á	3	66	22	12	17½

1848.
4. Januar.

	Silfurmynt		Hundrað		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk	sk.
39. 40 ℔ af æðardúni, óhreinsuðum .... 1 pd. á	»	»	»	»	»
40. 120 ℔ af fuglafiðri. 1 fjórð. á	2	46	29	72	23½
41. 480 — af fjallagrösum (*lichen Islandicus*) —	»	52	26	»	21
42. 5 áln. 1 dagsverk um heyannir	»	72	»	»	14½
43. — 1 lambsfóður	1	17½	»	«	22
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:					
Eptir A, eða í friðu	»	»	25	29	20
— B, — í ullu, smjöri og tólg	»	»	22	78	18
— C, — í tóvöru af ullu . .	»	»	16	26	13
— D, — í fiski	»	»	22	59	18
— E, — í lýsi	»	»	19	23½	15½
— F, — í skinnavöru. . . .	»	»	18	88	15
En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna: Meðalverð allra meðalverða . . .	»	»	20	82½	16½

Frederiksgáfu dag 4. Januarii 1848.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

Capitelstaxt for **Öefjords og begge Thingöe Sysseler** i Norder-Amtet, **fra Medio Mai 1848 til samme Tid 1849.** Frederiksgáfa den 4. Januar 1848. — 4. Januar.
Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Eyjafjarðar sýslu og í báðum þingeyjar sýslum frá miðju Mai mánaðar 1848 til jafnlengdar 1849.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1[1]	28	48½	28	48½	23

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i den næst foran anförte Capitelstaxt for Hunav. og Skagaf. Sysseler (S. 1–3).

1848.		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
4. Januar.	A. Nr. 2 (fard. 18..)	3	62	21	84	17½
	— 3	5	48½	33	3	26½
	— 4	4	11½	32	92	26½
	— 5	2	90	35	24	28
	— 6	3	81	30	72	24½
	— 7	2	35	23	62	19
	— 8	18	73½	18	73½	15
	— 9	15	40	20	53½	16½
	B. Nr. 10	»	24	30	»	24
	— 11	»	20	25	»	20
	— 12	»	16	20	»	16
	— 13	»	19	23	72	19
	C. Nr. 14	»	27	8	42	7
	— 15	»	22	13	72	11
	— 16	»	26	8	12	6½
	— 17	»	8½	10	60	8½
	— 18	»	61	12	68	10
	— 19	»	78½	12	25½	10
	— 20	»	31	38	72	31
	— 21	»	24	30	»	24
	D. Nr. 22	3	32	20	»	16
	— 23	3	95½	23	93	19
	— 24	3	90½	23	63	19
	— 25	3	50½	21	15	17
	— 26	2	69	16	30	13
	E. Nr. 27	1	43	21	69	17½
	— 28	1	27	19	21	15½
	— 29	1	26	19	6	15
	— 30	1	21½	18	34½	14½
	F. Nr. 31	4	12	16	48	13
	— 32	2	82	17	12	13½
	— 33	2	26	13	60	11
	— 34	2	4½	16	36	13
	— 35	1	43	17	36	14
	— 36	2	4	12	24	10
	— 37	»	6½	16	24	13
	G. Nr. 38	3	82	23	12	18½
	— 39	»	24	10	»	8
	— 40	2	55½	30	90	24½
	— 41	»	47	23	48	19
	— 42	»	75	»	»	15
	— 43	1	23	»	»	24

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður: 1848. 4. Januar.

Eptir A, eða í friðu	27.25	22
— B, — í ullu, smjöri og tólg	24.66	19½
— C, — í tóvöru af ullu . . .	16.80	13½
— D, — í fiski	21. 2	17·
— E, — í lýsi	19.57	15½
— F, — í skinnavöru	15.61½	12½

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6 sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 20 Rd. 80½ Sk. [og alin] 16½ Sk.

Frederiksgáfu dag 4. Januari 1848.

Johnsson. Eptir constitution H. Thorlacius.

Capitelstaxt for **Nordermula og Söndermula Sysseler** i Nord- og Öster-Amtet, **fra Medio Mai 1848 til samme Tid 1849.** Frederiksgáfa den 4. Januar 1848. — Islandsk: Original-Gjenpart, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. — Denne Taxt anföres som publiceret i Norder-Mula Syssel 1848. 4. Januar.

Verðlagsskrá, sem gildir í Norður-Múla sýslu og í Suður-Múla sýslu frá miðju Mai mánaðar 1848 til jafnlengdar 1849.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1[1]	24	70½	24	70½	20
— 2 (fard. 18..)	3	77½	22	81	18½
— 3	5	19	31	18	25

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af s. D. (ovenf. S. 1-3).

1848.
4. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 4	4	3	32	24	26
— 5	2	69	32	60	26
— 6	3	74½	30	20	24
— 7	2	33½	23	47	19
— 8	19	38	19	38	15½
— 9	15	34½	20	46	16½
B. Nr. 10	»	23	28	72	23
— 11	»	19½	24	36	19½
— 12	»	19	23	72	19
— 13	»	17½	21	84	17½
C. Nr. 14	»	27½	8	57	7
— 15	»	19	11	84	9½
— 16	»	24	7	48	6
— 17	»	7	8	72	7
— 18	»	60½	12	58	10
— 19	1	13½	17	10½	13½
— 20	»	32½	40	60	32½
— 21	»	26	32	48	26
D. Nr. 22	5	»	30	»	24
— 23	4	33½	26	9	21
— 24	4	37	26	30	21
— 25	3	74½	22	63	18
— 26	2	39	14	42	11½
E. Nr. 27	1	32	20	»	16
— 28	1	31½	19	88½	16
— 29	1	29½	19	58½	15½
— 30	1	13½	17	10½	13½
F. Nr. 31	4	22½	16	90	13½
— 32	3	66½	22	15	17½
— 33	2	35½	14	21	11½
— 34	1	76½	14	36	11½
— 35	1	22	14	72	12
— 36	3	»	18	»	14½
— 37	»	6½	16	24	13
G. Nr. 38	4	10	24	60	19½
— 39	»	»	»	»	»
— 40	2	93	35	60	28½
— 41	»	72	36	»	29
— 42	»	95½	»	»	19
— 43	1	1	»	»	19½

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður: 1848. 4. Januar.

Eptir A,	eða í fríðu	26.34½	21
— B,	— í ullu, smjöri og tólg	24.66	19½
— C,	— í tóvöru af ullu	17.42½	14
— D,	— í fiski	23.86½	19
— E,	— í lýsi	19.15½	15½
— F,	— í skinnavöru	16.64½	13½

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6 sýna meðalverð allra meðalverða [hdr.] 21 Rd. 35½ Sk. [og alin] 17 Sk.

Frederiksgáfu dag 4. Januari 1848.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

Kongelig Resolution ang. **Gagetillæg for Amtmændene i Island.** Khavn den 8. Januar 1848. — 8. Januar.
Forestillingen, hvorpaa denne Resolution er grundet, er nedlagt af Rentekammerets daværende Præsident, Greve A. W. Moltke, som Finantsminister. Resolutionen er af Rentekammerets Sekretariat saaledes meddeelt, „at det under 8. Januar 1848 har behaget Hans Majestæt at bevilge hver af de tre Övrighedspersoner i Island et Gagetillæg af 400 Rbd. fra 1. Januar d. A. at regne".

Aabent Brev ang. **Bekjendtgjörelse af Kong Frederik den Syvendes Thronbestigelse.** Khavn den 20. Januar 1848. — 20. Januar.
Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848. Ligeledes angives det som publiceret 1848 i Reykjavík By i Sönder-Amtet, og Snæfellsnes og Isafjords Sysseler i Vester-Amtet, samt 1849 i Öefjords Syssel i Nord- og Öster-Amtet. — Canc. 2. Depart. Registr. XLIX, 22 (1848, Nr. 43). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. — Ny Coll. Tid. 1848, S. 73. Qvart-Forr. for 1848, S. 3—4; Schou XXV, S. 1—2. — Denne Bekjendtgjörelse er ogsaa udkommet paa Tydsk og Dansk for Hertugdömmerne Slesvig og Holstein, og paa Tydsk for Lauenborg. — Med Hensyn til Bekjendtgjörelsen for Island see Stiftamts-Plakat

1848. 16. April 1848. Selve dette aabne Brev er oversat paa Islandsk
20. Januar. i Reykjavíkurpóst. 1848, S. 101—102.

Aabent Brev, hvorved Kong Frederik den Syvendes Thronbestigelse kundgjöres, og det befales, at alle offentlige Forretninger skulle have deres ustandsede Fremgang efter de allern. foreskrevne Regler, m. v.

Vi Frederik den Syvende Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsteen, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, G. V.: Efterat den Almægtige har hjemkaldt Fædrelandets dyrebare Konge, Vor höitelskede Fader, Hans Majestæt Kong Christian den Ottende, have Vi besteget Vore Fædres Throne. Idet Vi ere dybt rörte og smerteligt bevægede ved det haarde Slag, der har truffet Os som Sön, dele Vi med Vort tro Folk Sorgen over det store Tab, der har rammet det dyrebare Fædreland, og söge Vi Vor Styrke i fast Tillid til den Algodes Bistand og i Bevidstheden om Vor oprigtige og alvorlige Villie, at fremme Vort elskede Folks Velfærd.

Det skal være Vort förste og vigtigste Formaal at fölge Vor höitelskede Faders ophöiede Exempel, som Han at forene Mildhed med Retfærdighed i Vor Regjering, at omfatte samtlige Landsdeles Beboere med lige landsfaderlig Kjærlighed, og ikke alene at fortsætte de af Ham begyndte Forbedringer i Forvaltningen, men ogsaa at tilendebringe den af Ham paatænkte Ordning af Statens offentlige Forhold, hvis Fuldförelse alene ved Vor höitelskede Faders Sygdom og Bortkaldelse er bleven udsat, og som tilsigter at betrygge Borgernes gjensidige Rettigheder, i Vort elskede Fædreland at fremme Enighed, og dermed at befæste Samfundets Styrke og Hæder.

Det er iövrigt Vor Villie, at alle offentlige Forretninger skulle have deres ustandsede Gang i Overeensstemmelse med de foreskrevne Regler, og at alle af den höisalige Konge beskikkede eller stadfæstede Embedsmænd indtil videre skulle vedblive deres Embedsforretninger under den af dem forhen aflagte Troskabseed. — Givet paa Vort Slot Christiansborg den 20. Januar 1848.

Forordning ang. **Klokkernes Ringning** m. v. i Anledning af Kong **Christian den Ottendes Död.** Christiansborg den 21. Januar 1848. — Den fuldstændige Titel er: „Forordning om Ringen med Klokkerne overalt i Danmark for Salig og Höilovlig Ihukommelse Kong Christian den Ottende, samt om Forbud mod al Spil i Kirkerne, saavel som al offentlig Instrumental-Musik". — Canc. 2. Depart. Registr. XLIX, 23. 114 (1848, Nr. 45[a]). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Ny Colleg. Tid. 1848, S. 92. Qvart-Forr. 1848, S. 4—5; Rubr. hos Schou XXV, S. 2. 1848. 21. Januar.

Cancellie-Circulaire til Biskopperne, angaaende **Forandring i den befalede Kirkebön.** Khavn den 21. Januar 1848. — Canc. og Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Brevb. 1848, Nr. 289—296. Ny Coll. Tid. 1848, S. 94. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 13. 21. Januar.

Efter at Cancelliet i Anledning af höisalig Kong Christian den Ottendes dödelige Afgang havde nedlagt allerund. Forestilling angaaende den Maade, hvorpaa der i den befalede Kirkebön skal bedes for Kongen og det kongelige Huus, har det behaget Hans Majestæt allern. at bifalde:

at efter at der er bedet for Hans Maj. Kongen Frederik VII., skal der bedes for Hds. Maj. Enkedronningen Caroline Amalie, for Hds. Maj. Enkedronningen Marie Sophie Frederikke, for Hans kgl. Höihed Prinds Frederik Ferdinand og Gemalinde, Hds. kongl. Höihed Prindsesse Caroline, samt de övrige kgl. Prindsesser og det samtlige kgl. Arvehuus.

Hvilket tjenstl. tilmeldes (Tit.) til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 21. Januar 1848.

Anordning angaaende **Sörgedragten for Kong Christian den Ottende.** Khavn den 22. Januar 1848. — Denne „Anordning angaaende Sörgedragten for 22. Januar.

1848. höisalig Kong Christian den Ottende" er ikke anført som publiceret i Island. — Canc. 2. Depart. Registr. XLIX, 23b—24 (1848, Nr. 48). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Ny Coll. Tid. 1848, S. 93—94. Qvart-Forr. for 1848, S. 93—94. Qvart-Forr. for 1848, S. 5—6; Rubr. hos Schou XXV, 2.

22. Januar.

24. Januar. **Kongelig Resolution** ang. **Gave af Væverstol til en Dövstum.** Christiansborg den 24. Januar 1848. — I Rentekammerets Forestilling 18. Januar 1848 bemærkes, at Præst Thorleif Jonsson af Hvamm i Dala Syssel havde sögt om at erholde skjænket og gratis fört til Island en Væverstol til hans Sön, den dövstumme Páll Þorleifsson, som i 1841 til 1846 havde været paa Dövstumme-Institutet, og der lært at væve, men ikke kunde arbeide med de i Island brugelige Væverstole. Amtmanden i Vesteramtet anbefalede Andragendet, og det var tillige oplyst, at Prisen for en Væverstol af samme Beskaffenhed som de, der brugtes ved Institutet, med complet Tilbehör af Spolværk, forskjellige Rit, Nættebörster, m. m., vilde blive 71 Rbd. 80 Sk. — Desuden vilde Emballage og Oversendelse til Island omtrent belöbe til 10 Rbd. — Hvilke Belöb Rentekammeret foreslaaer bevilget. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1848 A, Nr. 17.

Vi ville allernaad. have Sognepræst til Hvammur i Dala Syssel inden Islands Vestamt, Herredsprovst Thorleifur Jonssons dövstumme Sön, Páll Thorleifsson, skjænket en Væverstol med Tilbehör, saaledes at den med sammes Anskaffelse og Oversendelse til Island medgaaende Bekostning afholdes af den i Finantsbudgettet for indeværende Aar som Tilskud til Islands Jordebogskasse bestemte Sum. — Christiansborg Slot den 24. Januar 1848.

25. Januar. **Cancellie-Plakat** ang. **det kongelige Navnetræk.** Khavn den 25. Januar 1848. — Denne Plakat er anført som publiceret 1848 i Reykjavík By, Snæfellsnes og Isafjords Sysseler, samt i Öefjords Syssel 1849. — Canc. 2. Depart. Registr. XLIX, 26 (1848, Nr. 54). Original-Aftryk hos

Schultz, 2 Bl. i 4to. Qvart-Forr. for 1848, S. 7—8; Schou XXV, S. 2. 1848. 25. Januar.

Cancellie-Plakat angaaende det kongelige Navnechiffre.

Hans Majestæt har ved allerhöieste Resolution af 24. dennes befalet, at det kgl. Navnechiffre i alle Tilfælde, hvor der er Brug for samme, skal udföres efter nedenstaaende Tegning:

[Her fölger i Navnetræk FRvii].

Hvilket herved kundgjöres alle Vedkommende til Efterretning og allerund. Efterlevelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. Januar 1848.

Reskript til det kongelige Danske Cancellie, ang. **Prinds Frederik Ferdinands Udnævnelse til Arveprinds.** Khavn den 26. Januar 1848. — Ny Colleg. Tid. 1848, S. 119; — Rubr. i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 17. *see* Canc. Circ. 1. Febr. 1848. 26. Januar.

Cancellie-Plakat angaaende **Indförelsen af en ny Forfatning.** Khavn den 28. Januar 1848[1]. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848, ligeledes i samme Aar i Reykjavík, i Snæfellsnes og Isafjords Sysseler. — Canc. 2. Depart. Registr. XLIX, 30—33 (1848, Nr. 65). Original-Aftryk hos Schultz, 4 Bl. i 4to. Ny Coll. Tid. 1848, S. 89—92. Qvart-Forr. 1848, S. 8—13. Schou XXV, S. 2—6. — Tydsk og Dansk for Hertugdömmerne Slesvig og Holstein. Tydsk for Hertugdömmet Lauenburg. Islandsk Oversættelse i Uddrag: Ný Fèlagsrit VIII, 2—5. 28. Januar.

Cancellie-Plakat, hvorved et allerhöieste Reskript om Indförelsen af en Forfatning bringes til offentlig Kundskab.

Hans Majestæt har under Dags Dato allern. reskriberet Cancelliet saaledes:

---

[1]) ophævet ved kgl. Kundgjörelse 4. April 1848.

1848. For at bringe den af Vor höitelskede Fader, Hans
28. Januar. Majestæt höistsalig Kong Christian den Ottende, paatænkte, af Os allerede tidligere tilraadede og ved Vort aabne Brev af 20. d. M. bebudede Orduing af Fædrelandets offentlige Forhold istand paa en Maade, der svarer til Opretholdelsen af de forskjellige Landsdeles Selvstændighed, saavel som af deres Forbindelse til et velordnet Hele, have Vi besluttet at tage Indförelsen af en saadan Forfatning under Overveielse, der lige meget egner sig til at betrygge Vor Krones uantastelige Rettigheder, og til at sikkre saavel samtlige Vore kjære og troe Uudersaatters Rettigheder i Almiudelighed, som de for de forskjellige Landsdeles Indvaanere særegne Rettigheder og Interesser.

Til dette Öiemed tilsigte Vi at indföre fælles Stænder for Vort Kongerige Danmark og Vore Hertugdömmer Slesvig og Holsteen, hvilke regelmæssigen til visse Tider med bestemte Mellemrum skulle, i lige Antal fra Vort Kongerige og fra bemeldte Vore Hertugdömmer, forsamle sig afvexlende i Vort Kongerige og i Vore Hertugdömmer paa de Steder, som nærmere dertil bestemmes. De Rettigheder, som Vi under de nærmere Bestemmelsor, der ville blive at fastsætte i Forfatningsloven, ville tillægge disse Stænder, skulle bestaae i en besluttende Medvirkning ved Foraudringer i Skatterne og ved Finantsbestyrelsen, saavel som ved Udgivelseu af Love, der angaae Kongerigets og Hertugdömmernes fælles Anliggender. Derhos ville Vi tilstede bemeldte Stænder, til Os allerund. at indgive Andragender angaaende saadanne Gjenstande for deres Virksomhed, som umiddelbart beröre Kongerigets og Hertugdömmernes fælles Interesser.

Ved denne stændisko Forfatning, hvilken Vi ville indföre af fri kongelig Magtfuldkommenhed, skal Intet forandres enten i de almindelige Anordninger af 28. Mai 1831 eller i Forordningerne af 15. Mai 1834 angaaende Provindsialstændernes Indretning i Vort Konge-

rige og i Vore Hertugdömmer Slesvig og Holsteen, eller 1848.
i disse Hertugdömmers nuværende Forbindelse, i Vore 28. Januar.
Hertugdömmer Holsteens og Lauenborgs Forhold til det Tydske Forbund, eller i det sidstnævnte Hertugdömmes Forfatning, og ei heller i den ved Forordn. af 8. Marts 1845 indförte Indretning af Althinget for Vort Land Island. Endelig skal Forfatningsloven indeholde passende Bestemmelser for at beskytte saavel det danske som det tydske Sprog i de vedkommende Distrikter af Hertugdömmet Slesvig.

Forinden Vi give de Bestemmelser, der blive at optage i Forfatningsloven, Lovskraft, skulle de blive forelagte indsigtsfulde og erfarne Mænd, som nyde deres Medborgeres Agtelse og Tillid, til fælles omhyggelig Overvéielse. Valget af det overveiende Flertal af disse Mænd ville Vi, for at give Vore kjære og troe Undersaatter et Beviis paa Vor allerhöieste Tillid, overlade til de forskjellige Klasser af de valgte Medlemmer af Provindsialstænderforsamlingerne, saavel som til Geistligheden, Prælaterne og det possessionerede Ridderskab i Vore Hertugdömmer Slesvig og Holsteen, og til Consistorierne ved Universiteterne i Kjöbenhavn og Kiel.

Til den Ende skulle, hvad for det Förste Vort Kongerige Danmark angaaer, de for Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn og de övrige Kjöbstæder til Medlemmer af Vor tro Provindsialstænderforsamling for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter valgte Deputerede udnævne af deres Midte tre, de Deputerede for Sædegaardseierklassen i de nævnte Stifter af deres Midte to, de Deputerede for de mindre Landeiendomsbesiddere i samme Stifter af deres Midte to, de til Medlemmer af Vor tro Provindsialstænderforsamling for Nörrejylland for Kjöbstaddistrikterne udnævnte Deputerede af deres Midte to, de Deputerede for Sædegaardseierklassen i denne Provinds af deres Midte to, og de Deputerede for de mindre Landeiendomsbesiddere i samme Provinds af deres Midte ligeledes to,

1848. Biskopperne og Provsterne i de förstnævnte Stifter og
28. Januar. i det i kirkelig Henseende til Kongeriget hörende Bispedömme over Als og Æröe af den hele Geistlighed i hine Stifter og dette Bispedömme to, Biskopperne og Provsterne i Nörrejylland af den hele Geistlighed i denne Provinds og de i kirkelig Henseende dertil hörende Sogne i Hertugdömmet Slesvig to, og Consistoriet ved Kjöbenhavns Universitet af sin Midte Een.

Hvad dernæst Vore Hertugdömmer Slesvig og Holsteen angaaer, da skulle de af de större Godsbesidderes Klasse valgte Medlemmer af Vor tro Provindsialstænderforsamling for Hertugdömmet Slesvig udnævne af deres Midte Een, de Deputerede for Kjöbstæderne og de övrige valgberettigede Stæder i dette Hertugdömme af deres Midte to, de Deputerede for de mindre Landeiendomsbesiddere og de blandede Valgdistrikter i samme Hertugdömme af deres Midte ligeledes to, de af de större Godsbesidderes Klasse valgte Medlemmer af Vor tro Provindsialstænderforsamling for Hertugdömmet Holsteen af deres Midte to, de Deputerede for Kjöbstæderne og de övrige valgberettigede Stæder i dette Hertugdömme af deres Midte to, og de Deputerede for de mindre Landeiendomsbesiddere i samme Hertugdömme af deres Midte ligeledes to, Generalsuperintendenten og Provsterne i Hertugdömmet Slesvig af den hele i kirkelig Henseende dertil hörende Geistlighed Een, Generalsuperintendenten og Provsterne i Hertugdömmet Holsteen af den hele til dette Hertugdömme hörende Geistlighed ligeledes Een, Prælaterne og det possessionerede Ridderskab i Hertugdömmerne Slesvig og Holsteen af deres Midte fire, og Consistoriet ved Universitetet i Kiel af sin Midte Een.

For enhver Klasse af de Valgte bliver tillige at vælge en Suppleant.

De Valg, der blive at foretage af de forskjellige Klasser af Provindsialstænderforsamlingernes Medlemmer og af Geistligheden, skulle, saasnart dertil er blevet tillagt enhver Enkelt af de vedkommende Medlemmer

af disse Forsamlinger og enhver Biskop og Provst Befaling ved et af Os udfærdiget allerhöieste Reskript, for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter og Bispedömmet for Als og Ærö finde Sted i Vor Kjöbstad Roeskilde, for Nörrejylland og de i kirkelig Henseende dertil hörende Sogne af Hertugdömmet Slesvig i Vor Kjöbstad Viborg, for Hertugdömmet Slesvig paa Vort Slot Gottorp, og for Hertugdömmet Holsteen i Vor Stad Itzehoe, Alt under Ledning af Commissarier, hvilke Vi til dette Öiemed allernaad. ville udnævne, og skulle Valgene foregaae i Löbet af næstkommende Marts Maaned paa Dage, som af bemeldte Commissarier nærmere bestemmes. 1848. 28. Januar.

Valgene for Prælaterne og Ridderskabet og for begge Universiteternes Consistorier skulle paa den ellers brugelige Maade ligeledes foretages i Löbet af Marts Maaned.

Naar samtlige Valg ere fuldförte og Resultatet af samme allerund. er indberettet til Os, ville Vi til det omhandlede Öiemed udnævne fra Vort Kongerige otte, fra Vort Hertugdömme Slesvig fire og fra Vort Hertugdömme Holsteen ligeledes fire Mænd.

Antallet af de Mænd, der saaledes deels ville allernaad. være at udnævne af Os, deels efter det Foranstaaende at vælge, og hvis Navne derefter blive at bringe til offentlig Kundskab, udgjör for Vort Kongerige Danmark 26, for Vore Hertugdömmer Slesvig og Holsteen ligeledes 26, i det Hele altsaa 52.

Senest to Maaneder efter at Valgene ere tilendebragte skulle disse Mænd paa en af Os nærmere bestemt Dag sammentræde i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn, og, under Forsæde og Ledning af nogle af Vore höieste Statsembedsmænd, begynde deres Arbeider, hvilke de have at fortsætte saa længe, indtil Vi finde for godt allernaad. at befale deres Tilendebringelse. Derhos forbeholde Vi Os, udenfor det oven angivne nærmeste Öiemed med deres Sammentrædelse, til fælles Overveielse at forelægge dem nogle Lovgiv-

1848. 28. Januar. nings- og Forvaltnings-Anliggender, som senere ville være at bringe til Forhandling i de i dette Aar sammentrædende Provindsialstænder, navnlig Indförelse af almindelig Værnepligt, Reguleringen af Myntvæsenet og nærmere Bestemmelser angaaende Behandlingen af de kgl. og de private Propositioner i Provindsialstændernes Forsamlinger. Ved disse Mænds Forhandlinger kan Enhver af dem efter Godtbefindende betjene sig af begge Landets Sprog, og Protokollerne skulle derhos af dertil særlig af Os allern. udnævnte Embedsmænd föres i begge Sprog. Resultaterne af Forhandlingerne blive dernæst af de til sammes Ledning udnævnte Embedsmænd allerunderd. at foredrage Os til allerhöieste Beslutning.

Ligesom det er Os en Glæde at fuldende det af Vor höistsalige Fader begyndte Værk, saaledes er det Os dobbelt kjært at kunne udtale dette paa höistsalig Kong Frederik den Sjettes Födselsdag, og derved at knytte Mindet om Stænder-Institutionens Stifter til det Foretagende, som Han ved denne Institution har forberedet.

Hvilket herved efter allerhöieste Befaling bringes til offentlig Kundskab. — Det kongl. Danske Cancellie den 28. Januar 1848[1].

1. Febr. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Biskopper i Danmark og paa Island, angaaende **Forandring i Kirkebönnen.** Khavn den 1. Februar 1848. — Canc. og Kirke- og Underviisn.-Minist. Brevb. 1848, Nr. 445-452. Ny Coll. Tid. 1848, S. 119. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1848, S. 17 (som Reskript 26. Januar), med Anmærkning.

[1]) s. D. Reskr. til Geheimestatsminister A. S. Örsted, Geh. Statsmin. C. Moltke og Rentekammer-Deputeret P. G. Bang, at sammentræde for at udarbeide et Lovforslag angaaende de tilsigtede Forandringer i Forfatningen, hvorved de havde at conferere med Geheime-Stats- og Finantsmin. Moltke, navnlig forsaavidt angik Finantsvæsenet. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 18.

Hans Majestæt Kongen har under 26. f. M. allern. udnævnt Hans kgl. Höihed Prinds Frederik Ferdinand til Danmark til Arveprinds. 1848. 1. Febr.

Hvilket Cancelliet herved tjenstligst skulde tilmelde Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og til Bekjendtgjörelse snarest muligt for samtlige Geistlige i det Deres Höiærv. anbetroede Stift, for at det Fornödne, ifölge heraf, kan iagttages ved Kirkebönnen for det kgl. Huus, og ved andre forekommende Leiligheder. — Det kgl. Danske Cancellie den 1. Februar. 1848.

Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1848 til samme Tid 1849. Stapa den 8. Februar 1848. — Islandsk: Original-Gjenpart, trykt som Schema og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal, 2 Blade i 4to. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 8. Febr.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Mai mánaðar 1848 til sömu tíðar 1849.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt		á landsvísu hundrað		þaraf 1 alin
	rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
A. Fríður peníngur.					
1. Kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum Oktober til Novbr. loka, sè í fardögum . . . . . . hver á	26	91	26	91	21½
2. Ær, 2 til 6 vetra, loðin og lembd í fardögum . . . . á	3	45	20	78	16⅔
3. Sauður, 3 til 5 vetra, á hausti —	5	33	32	6	25⅔
4. — tvævetra, do. —	3	64	29	32	23½
5. — veturgamall, do.	2	56	31	»	24⅘
6. Ær, geld do.	3	47	27	88	22⅓
7. — mylk do.	2	34	»	»	»
8. Púlshestur, taminn, 5 til 12 vetra í fardögum . . . . á	14	26	14	26	11½
9. Hryssa, jafngömul . . . . . . á	10	62	14	19	11⅓

1848. 8. Febr.	Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt		á landsvísu hundrað		þaraf í alin
		rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
	B. Ull, smjör og tólg.					
10.	Ull, hvít . . . . pund. á	»	21	26	24	21
11.	— mislit . . . . —	»	$17\frac{1}{2}$	21	84	$17\frac{1}{2}$
12.	Smjör . . . . —	»	$17\frac{1}{2}$	21	84	$17\frac{1}{2}$
13.	Tólg . . . . —	»	$17\frac{1}{2}$	21	84	$17\frac{1}{2}$
	C. Tóvara af ullu.					
14.	Hespugarn, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði, pundið á	»	40	»	»	»
15.	Eingirnis sokkar. . . . parið á	»	14	8	72	7
16.	Tvíbands gjaldsokkar . —	»	$28\frac{1}{2}$	»	»	»
17.	Sjóvetlíngar . . . . . . —	»	5	9	36	$7\frac{1}{2}$
18.	Eingirnis peisa . . . . hver á	»	52	»		
19.	Tvíbands gjaldpeisa . . —	1	14	»	»	»
20.	Gjaldvoðar vaðmál, álnar breitt ein alin á	»	$35\frac{1}{2}$	»	»	»
21.	— einskepta, 1 al. til 5 kv. breið . . . . . . ein alin á	»	27	»	»	»
	D. Fiskur.					
22.	Saltfiskur . . . . vættin á	2	95	17	90	$14\frac{1}{3}$
23.	Harður fiskur . . . . . —	3	26	19	60	$15\frac{2}{3}$
24.	Þyrsklíngur . . . . . . —	3	2	18	12	$14\frac{1}{2}$
25.	Ísa . . . . —	2	66	16	12	13
26.	Hákall, hertur . . . . —	2	77	16	78	$13\frac{1}{2}$
	E. Lýsi.					
27.	Hvals lýsi. . . . . . 8 pottar á	1	12	16	84	$13\frac{1}{2}$
28.	Hákalls lýsi. . . . . —	1	18	17	78	$14\frac{1}{4}$
29.	Sels lýsi . . . . . . —	1	18	17	78	$14\frac{1}{4}$
30.	Þorska lýsi . . . . . —	1	10	16	54	$13\frac{1}{4}$
	F. Skinnavara.					
31.	Naut-skinn . . . . . 10 pund á	4	43	17	76	$14\frac{1}{4}$
32.	Kýrskinn . . . . . . —	3	55	21	42	$17\frac{1}{6}$
33.	Hross-skinn . . . . . —	2	86	17	36	14
34.	Sauðskinn, af tvævetrum og eldri . . 10 pund á	2	22	17	80	$14\frac{1}{1}$
35.	— af veturg. sauðum og af ám . . 10 pund á	1	63	19	84	16
36.	Selskinn . . . . —	3	12	18	72	15
37.	Lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	6	15	»	12
	G. Ýmislegt.					
38.	Æðardún, hreinsaður. pundið á	3	74	»	»	»
39.	— óhreinsaður. —	»	71	»	»	»
40.	Fuglafiður . . . . . . 10 pund á	2	6	»	»	»
41.	Fjallagrös . . . . —	»	93	»	»	»

1848. 8. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt		á landsvísu hundrað		þaraf í alin
	rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
42. Dagsverk, um heysláttar tíma	»	$65\frac{1}{2}$	»	»	»
43. Lambsfóður	1	19	»	»	»
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:					
Eptir Litr. A, eða í fríðu			24	55	$19\frac{2}{3}$
— B, — í ullu, smjöri og tólg			22	93	$18\frac{3}{8}$
— C, — í ullar-tóvöru			9	6	$7\frac{1}{4}$
— D, — í fiski			17	70	$14\frac{1}{5}$
— E, — í lýsi			17	25	$13\frac{4}{5}$
— F, — í skinnavöru			18	28	$14\frac{2}{3}$
En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir höfuðmeðalverð allra meðalverða			18	30	$14\frac{2}{3}$

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: 1 hundr. 1 kýr snemmbær, í fardögum.
— — 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum.
— — 6 sauðir þrévetra og eldri, á hausti.
— — 8 sauðir tvævetra á hausti.
— — 12 sauðir veturgamlir á hausti.
— — 8 ær geldar á hausti.
— — 1 púlshestur, 5 til 12 vetra, í fardögum.
— 90 áln. 1 hryssa, jafngömul.

Eptir Litr. B: 1 hundr. 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg.
— C: — 60 pör eingirnissokka. 180 pör sjóvetlínga.
— D: — 6 vættir af sèrhverri þar tilnefndri fiskitegund.
— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis.

1848. Eptir Litr. F: 1 hundr. 4 fjórðúngar af nautskinni.
8. Febr. — 6 — af kýr-, hross- og selskinni.
— 8 — sauðskinni.
— 12 — ærskinni.
— 240 lambskinn.

Íslands vesturamts contóri, Stapa þann 8. Febr. 1848.
Vegna S. T. Herra Conferentsráðs
og Amtmanns Thorsteinsonar
Jón Pètursson. E. S. Einarsen, constit.

11. Febr. **Reglement for Bevilgelsen af Communitet og Regents ved Kjöbenhavns Universitet.** Khavn den 11. Februar 1848. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848; ligeledes i samme Aar i Snæfellsnes og Isafjords Sysseler, samt 1849 i Bardastrands og Öefjords Sysseler. — Emaneret igjennem Directionen for Universitetet og de lærde Skoler. Original-Aftryk hos Schultz, 6 Bl. i 4to. Ny Coll. Tid. 1848, S. 185—198 (med Motiver). Qvart-Forr., for 1848, S. 14—20; Schou XXV, S. 7—12.

Reglement for Communitetsstipendiet og Regentsbeneficiet ved Kjöbenhavns Universitet.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Efter at det har været allerund. foredraget, hvorledes de ved Reglementet af 30. Juli 1818 fastsatte Bestemmelser angaaende Uddelingen af de til Understöttelse for trængende og værdige Studerende ved Kjöbenhavns Universitet bestemte Communitets- og Regentsbeneficier i flere Henseender behöve Forandringer, for efter de senere indtraadte Forhold paa en virksommere og mere tidssvarende Maade at fyldestgjöre det velgjörende Öiemed, hvori disse Beneficier ere oprettede og doterede, og efter at Vi have ladet Os de dertil sigtende Forslag allerund. foredrage, ville Vi allern. have Reglementet

af 30. Juli 1818 ophævet, og derimod herved have approberet fölgende Reglement for bemeldte Stipendier: 1848. 11. Febr.

1. Den ved Reglem. af 30. Juli 1818 bestemte Inddeling af Communitetsstipendiet i 3 forskjellige Grader bortfalder, og skal fra 1. Januar 1848 at regne Communitetsstipendiet for samtlige Alumner, saavel de privilegerede som de ordinaire, være lige stort, nemlig 8 Rbd. maanedlig; dog at denne Bestemmelse ingen Indflydelse har paa dem, som allerede ere i Besiddelse af Stipendier til et höiere Belöb.

2. Antallet af Stipendieportioner, eller af de enkelte Understöttelser af Communitetet, fastsættes til 120, heri indbefattede samtlige privilegerede Stipendiepladser, dog saaledes at, dersom Antallet af de i § 4 nævnte privilegerede Stipendiater nogensinde skulde paa engang overstige 20, skal der gives Adgang til saa mange flere ordinaire Stipendieportioner, som der ere flere end 20 privilegerede Stipendiater, saa at Antallet af de ordinaire Communitetsstipendier, som kunne söges, ingensinde bliver mindre end 100. Overgangen fra det nuværende Antal af 130 Portioner til det saaledes fastsatte Antal af 120 skal skee saaledes, at ved hver af de tvende Uddelinger i Aaret 1848 skulle 5 Pladser inddrages.

3. Adgangen til at söge det ordinaire Communitetsstipendium har enhver Studerende, der, efter at have underkastet sig enten den nu bestaaende Examen Artium ved Universitetet, eller den fuldstændige Afgangsexamen ved de udvidede lærde Skoler, eller den ved allerh. Resolution af 20. Novbr. 1833 anordnede Præliminairexamen for Studerende fra fremmede Universiteter, er inscriberet som akademisk Borger ved Kjöbenhavns Universitet, under fölgende Betingelser:

1) at han ifölge Lovgivningen har Indfödtes Ret; — 2) at han har studeret ét Aar ved Universitetet og til de fastsatte Tider underkastet sig den hidtil bestaaende anden Examens tvende Pröver, forsaavidt Forpligtelsen

1848. til at underkaste sig denne Examen endnu for ham er
11. Febr. gjeldende, og forudsat at han ved disse Examiners Udfald, samt forövrigt efter de Regler, som nærmere af Stipendiebestyrelsen vedtages og bestemmes, behörigen godtgjör, at have anvendt sin Tid paa en roesværdig Maade til sine Studeringers Fremme. Dog skal Stipendiet ogsaa kunne tildeles den, der senere end lovbefalet har underkastet sig anden Examen, naar det godtgjöres, at saadant har havt sin Grund i Sygdom eller andet for gyldigt erkjendt Forfald. Under særdeles anbefalende Omstændigheder skal det være tilladt at uddele Stipendiet til Studerende i deres förste akademiske Aar, eller endog strax efter deres Inscription, under Forudsætning af, at de ved Examen Artium eller Afgangsexamen eller ved den ovennævnte Præliminairexamen have opnaaet bedste Charakteer; — 3) at han tilveiebringer antagelige Trangsattester, der fremdeles bör være affattede i den foreskrevne Form.

4. Privilegerede til at nyde Communitetsstipendiet ere fölgende Studerende:

1) alle islandske Studerende, hvilke, naar de ankomme til Universitetet umiddelbart efter at have i Reykjavig Skole underkastet sig og bestaaet den der saavel for Skolens egne Disciple som for Privatdimissi foreskrevne Afgangsexamen, have, uden Hensyn til hvilket Embedsstudium de vælge, Ret til strax efter deres Inscription at nyde baade Communitet og Regents, og det hvad enten de ere Sönner af indfödte Islændere, eller af andre paa Island bosatte danske Undersaatter, hvilke vedblive at have Ophold paa Island eller der ved Döden ere afgaaede. Saafremt Sönner af Islændere maatte blive nedsendte til Danmark, for her i en lærd Skole at modtage Forberedelse til Universitetet, skal dem fremdeles være forundt Ret til strax efter Inscriptionen som akademiske Borgere at nyde Communitet og Regents, dog kun under den Betingelse, at de ved Examen Artium eller Afgangsexamen

have opnaaet Laudabilis eller förste Charakteer; — 2) alle færöiske eller grönlandske Studerende, hvad enten de ere Sönner af kgl. Embedsmænd eller andre danske Undersaatter paa Færöerne eller i Grönland, skulle, saavel naar de ere dimitterede til Universitetet umiddelbart fra disse Lande, som naar de ere nedsendte til Danmark for her i en lærd Skole at modtage Underviisning, og i dette Tilfælde til Examen Artium eller Afgangsexamen have opnaaet bedste Charakteer, være berettigede til strax efter deres Immatrikulation at nyde Communitet og Regents, under Forudsætning af, at deres Forældre vedblive at have Ophold i hine Lande eller der ved Döden ere afgaaede; — 3) tvende af de Studerende, som aarlig hidkomme til Universitetet fra Frederiksborg lærde Skole, skulle fremdeles, under Forudsætning af, at de ved Examen Artium eller Afgangsexamen have opnaaet Laudabilis eller förste Charakteer, ligeledes være berettigede til strax at nyde Communitet og Regents.

1848. 11. Febr.

5. Enhver, som har erholdt Communitetsstipendiet, kan vedblive at nyde det i fire Aar, forsaavidt han ikke, ved at forlade eller forsömme sine Universitets-Studier eller ved usædelig Vandel, dertil gjör sig uværdig, og hans Trang til Stipendiet ikke forinden skulde ophöre, om hvilket Alt Stipendiaterne ere pligtige engang hvert Aar at tilveiebringe Vidnesbyrd paa den Maade og i den Form, som Bestyrelsen nærmere foreskriver. Ligesaa skulle og de Stipendiater, der ere pligtige til at underkaste sig den nuværende anden Examen, strax miste Stipendiet, naar de inden den foreskrevne Tid af resp. et halvt Aar og eet Aar enten aldeles ikke have underkastet sig anden Examens philologiske og philosophiske Pröve, eller for disse Pröver ikke erholde idetmindste Hovedcharakteren Haud illaudabilis. — De her bestemte fire Aar regnes for dem, der ere pligtige til at underkaste sig anden Examen, fra den Tid, denne paa foreskrevne Maade er absol-

1848. veret, men for alle Andre fra den Tid, Stipendiet blev
11. Febr. meddeelt; dog saaledes, at Ingen kan oppebære Stipendiet længere end til den 1. Mai eller 1. November, som fölger nærmest efter at han har absolveret Embedsexamen.

6. Stipendiet tildeles tvende Gange hvert Aar, saa at det bevilgede Stipendium kan tage sin Begyndelse enten 1. Novbr. eller 1. Mai, hvorimod Udbetalingen af de bevilgede Stipendier foretages af Regentsprovsten paa samme Maade som hidtil ved Udgangen af hver Maaned.

7. Enhver, der vil ansöge om Communitetsstipendiet, eller der formener som Privilegeret dertil at have Adkomst, har derom til Regentsprovsten at indlevere sit skriftlige Andragende, ledsaget af de Vidnesbyrd og Beviisligheder, som af Bestyrelsen ere eller blive foreskrevne for at give Vished om, hvorvidt de bestemte Betingelser for at opnaae Beneficiet ere tilstede. Samtlige disse Andragender maae inden den af Bestyrelsen dertil bestemte Tid være indleverede til Regentsprovsten, som paaagter, at alle foreskrevne Oplysninger og Vidnesbyrd ere meddelte og vedlagte, eller i manglende Fald derom paaminder de Paagjeldende, og derefter med de Bemærkninger, hvortil han finder Anledning, indsender dem til den i § 13 nævnte Bestyrelsescommittée.

8. De hvergang ledige Pladser besættes först med de Privilegerede, som maatte have meldt sig og behörigen godtgjort deres Adkomst, og iövrigt maa blandt samtlige Ansögere Evner og Flid, sædeligt Forhold og Trang bestemme Valget.

9. Det Beneficium af fri Bolig paa Regentsen og det dermed forbundne Regentsstipendium, hvilket fra 1. Januar 1848 forhöies fra dets nu bestemte Belöb af 10 Rbmk. til 2 Rbd. om Maaneden, skal stedse være forbundet med Communitetsstipendiet, saa at Communitets-Alumnerne enten erholde Regentsen i Forbindelse

med Communitetsstipendiet, naar dette tildeles dem, eller, forsaavidt dette af Mangel paa Plads ikke kan skee, senere dertil oprykke, efterhaanden som Pladser paa Regentsen blive ledige, og beholde da Regentsen ikkun saalænge de nyde Communitetet. — Iövrigt blive med Hensyn til Adgangen til Regentsbeneficiet, saavel for de Privilegerede som for de övrige Studerende, Betingelserne, hvorunder det kan beholdes, og Maaden, hvorpaa det söges, de samme Regler at iagttage, som for Communitetsstipendiet i det Foregaaende ere fastsatte.

1848. 11. Febr.

10. Af Communitetets Kasse maa anvendes et Belöb af indtil 200 Rbd. aarlig til syge Regentsalumners Cuur og Pleie paa Hospitalet. Og skal den hidtil stedfundne Indeholdelse af Communitetsstipendiet for saadanne syge Alumner falde bort.

11. Den i Reglementet af 30. Juli 1818 § 12 meddelte Tilladelse til hvert Halvaar at uddele Gratialer af 20 Rbd. til saadanne Studerende, som ved den sædvanlige Uddeling have maattet forbigaaes, forandres derhen, at det skal være tilladt af Communitetets Kasse at uddele saadanne extraordinaire Understöttelser fra 10 til 30 Rbd., som der i Aarets Löb paa Grund af særegne Omstændigheder maatte være Anledning til at bevilge trængende saavel Communitets-Alumner som andre Studerende; dog at det hele Belöb, som hertil anvendes, ingensinde maa overstige 500 Rbd. om Aaret.

12. Af Communitetets Midler normeres fremdeles et Belöb af 500 Rbd. aarlig, hvoraf kunne bevilges extraordinaire Understöttelser paa 100 Rbd., hvergang for et Aar, til saadanne Candidater, der have givet fortrinligt Haab om videre Fremgang i Videnskaberne, naar de tillige findes trængende.

13. Den umiddelbare Bestyrelse af Communitetets og Regentsens Stipendievæsen udöves af en permanent Bestyrelsescommittée af 3 Professores consistoriales, af hvilke to skulle være af det theologiske og een af det

1848. juridiske Fakultet. Medlemmerne udnævnes ved Valg
11. Febr. af Consistorium paa 5 Aar, efter hvis Udlöb de atter kunne gjenvælges; dog at de to theologiske Professorer, som forheu have været Medlemmer af Communitetsbestyrelsen, saalænge denne var hos det theologiske Fakultet, vedblive som Medlemmer af Bestyrelsescommittéen for deres Embedstid, saafremt de önske det. — Bestyrelsescommittéen har i Almindelighed at varetage de Communitetets og Regentsens Stipendievæsen vedkommende Anliggender, samt at före Tilsyn med Stipendiaterne, og navnlig omhyggeligen at vaage over, at Ingen vedbliver at nyde Stipendiet, som dertil maatte vise sig uværdig. Det tilkommer den saaledes: at bevilge Communitets- og Regentsstipendiet i Overeensstemmelse med de i det Foregaaende foreskrevne Regler; — at indeholde et Communitetsstipendium indtil videre og at standse dets Udbetaling, forsaavidt det er bundet til visse Betingelser, som ikke opfyldes; — at bevilge de i §§ 10 og 11 bestemte extraordinaire Understöttelser. — Hvert af Committéens Medlemmer tillægges en aarlig Godtgjörelse af 100 Rbd., ligesom der tilstaaes Committéen 50 Rbd. om Aaret til at lönne et Bud, saa og Committéen i Forening med Regentsprovsten 30 Rbd. aarlig til at besörge det ved Stipendiebestyrelsen forekommende Skriverie, Alt af Communitetets Kasse.

14. Den overordnede Bestyrelse af Communitets- og Regents-Stipendievæsenet udöves af Consistorium, til hvilket saaledes Bestyrelsescommittéen har at henvende sig med alle Indberetninger, Forestillinger og Andragender, som vedkomme Stipendievæsenet, for at disse ved Consistoriets Beslutninger kunne finde deres endelige Afgjörelse, forsaavidt de ikke maatte være at indstille til Directionen for Universitetet, hvilket navnligen bör finde Sted i alle Anliggender, som gaae ud paa Forandringer i eller Afvigelser fra de i dette Reglement indeholdte Forskrifter. — Consistoriet tilkommer

det: at bevilge de Studerende den i § 3 omhandlede Dispensation fra Forpligtelsen til inden en vis bestemt Tid at underkaste sig anden Examen som Betingelse for at opnaae Stipendiet; — at forlænge den for Stipendiets Nydelse lovbestemte længste Tid af 4 Aar endnu et halvt Aar, naar særdeles Omstændigheder derfor maatte tale; — at fratage saavel en privilegeret som ordinair Stipendiat det ham forundte Stipendium, naar han dertil har viist sig uværdig, eller naar hans Trang dertil maatte ophöre; — at bevilge de i § 12 for Candidater bestemte særdeles Understöttelser.

1848. 11. Febr.

15. De aarlige Bidrag til Lönninger, som hidtil af Communitetets Kasse ere udbetalte til geistlige Embedsmænd ved Trinitatis Kirke, ligesom ogsaa de aarlige Understöttelser, der ere tillagte fire Alumner ved det grönlandske Seminarium, vedblive at udredes udenfor de egentlige Stipendier aldeles efter de samme Regler, som hidtil.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 11. Februar 1848.

Capitelstaxt for Reykjavík By med flere Sysseler i Sönder-Amtet, fra Medio Mai 1848 til samme Tid 1849. Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 15. Februar 1848. — Islandsk: Original-Aftryk to Blade i 4to. Jfr. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. — Denne Capitelstaxt anföres som publiceret i Arnæs og Rangárvalla Sysseler 1848. 15. Febr.

Verðlagsskrá, sem gildir i Reykjavíkur bæ, Gullbríngu og Kjósar, Borgarfjarðar, Árness, Rángárvalla og Vestmanneyja sýslum, frá miðju Mai mánaðar 1848 til sömu tíðar 1849.

1848.
15. Febr.

		Silfurverð		á landsvísu hundrað		er þá 1 alin
		rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
	A. Fríður peníngur.					
1.	Kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum Oktober til Nov. loka, sè í fardögum . . . . . hver á	24	67	24	67	19 3/4
2.	Ær, 3 til 6 vetra, loðin og lembd í fardögum . . . . hver á	3	2 1/2	18	15	14 1/2
3.	Sauður, 3 til 5 vetra á hausti —	4	72	28	48	22 3/4
4.	— tvævetur, do. —	3	41 1/2	27	44	22
5.	— veturgamall, do. —	2	31	27	84	22 1/4
6.	Ær, geld, do. —	3	25	26	8	21
7.	— mylk, do —	2	6 1/2	»	»	»
8.	Áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . . hver á	13	7 1/2	13	7 1/2	10 1/2
9.	Hryssa, jafngömul . . . —	8	21	10	92	8 3/4
	B. Ull, smjör og tólg.					
10.	Ull, hvít og vel þvegin, pd. á	»	20 1/2	25	60	20 1/2
11.	— mislit . . . . —	»	18	22	48	18
12.	Smjör, vel verkað . . . . —	»	19	23	72	19
13.	Tólg, vel brædd . . . . —	»	17	21	24	17
	C. Tóvara af ullu.					
14.	Hespugarn, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði . . pd. á	»	27	»	»	»
15.	Eingirnis sokkar . . . . parið á	»	22	13	72	11
16.	Tvíbands gjaldsokkar . —	»	33	»	»	»
17.	Sjóvetlíngar . . . . . . —	»	6	11	24	9
18.	Eingirnis peisa . . . . . hver á	»	68	»	»	»
19.	Tvíbands gjaldpeisa . . —	1	19 1/2	»	»	»
20.	Gjaldvoðar vaðmál, álnar breitt, 1 al. á	»	36	»	»	»
21.	Gjaldvoðar einskepta, 1 al. til 5 kvart. breið	»	27 1/2	»	»	»
	D. Fiskur.					
22.	Saltaður fiskur, vel verk., vætt. á	3	»	18	»	14 1/2
23.	Harður fiskur, do. —	3	47 1/2	20	93	16 3/4
24.	þyrsklíngur, do. —	3	24 1/2	19	51	15 3/4
25.	Hákall, hertur, do. —	3	13	18	78	15
26.	Ísa hert do. —	3	11 1/2	18	69	15
	E. Lýsi.					
27.	Hvals lýsi . . . . . . 8 pottar á	1	1 1/2	15	22 1/2	12 1/2
28.	Hákalls lýsi . . . . . —	1	24	18	72	15
29.	Sels lýsi . . . . . . —	1	17 1/2	17	70 1/2	14 1/2
30.	þorska lýsi . . . . . —	1	7	16	9	13

1848. 15. Febr.

	Silfurverð		á landsvísu hundrað		er þá 1 alin
	rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
F. Skinnavara.					
31. Nauts-skinn . . . . . 10 pd. á	5	19	20	76	16¾
32. Kýrskinn . . . . —	4	10	24	63	19¾
33. Hross-skinn . . . . . —	3	16½	19	3	15¼
34. Sauðskinn, af tvævetrum og eldri . . . 10 pd. á	2	45½	19	76	15¾
35. — af veturgömlum og ám . . . 10 pd. á	1	66½	20	30	16¼
36. Selskinn . . . . —	3	11½	18	69	15
37. Lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	6	15	»	12
G. Ýmislegt.					
38. Æðardún, vel hreinsaður, pd. á	3	88	»	»	»
39. — óhreinsaður, . —	1	58½	»	»	»
40. Fuglafiður . . . . . . 10 pd. á	2	12	»	»	»
41. Fjallagrös . . . . . . —	1	41½	»	»	»
42. Dagsverk, um heyannir	»	68½	»	»	»
43. Lambsfóður	»	91	»	»	»
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:					
Eptir A, eða í fríðu			22	9⅝	17¾
— B, — í ullu, smjöri og tólg			23	27	18½
— C, — í tóvöru af ullu			12	48	10
— D, — í fiski			19	19⅘	15⅖
— E, — í lýsi			16	91½	13½
— F, — í skinnavöru			19	72 5/7	15 5/7
En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna höfuðmeðalverð allra meðalverða			18	93	15¼

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir A: hver kýr snemmbær á við hundrað;
eins 6 ær loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri;
eða 8 sauðir tvævetrir,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar, á hausti;
eins áburðarhestur, 5 til 12 vetra, í fardögum;

1848. 15. Febr.

en hryssa, á sama aldri, 90 álnir, eða $^3/_4$ hdr., svo $1^1/_3$ verðs hennar er á við hundrað.

Eptir B. gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.

— C. — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.

— D. — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.

— E. — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hundrað.

— F. — 4 fjórðúngar nautskinns hundrað; eins 6 fjórðúngar af kýr-, hross- og sel-skinni; en 8 fjórðúngar sauðskinns og 12 fjórðúngar ærskinns; svo og 240 lambskinn.

Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi, 15. dag Febrúar mán. 1848.

Rosenörn. H. G. Thordersen.

15. Febr. **Capitelstaxt** for Vester- og Öster-Skaptafells Syssel i Sönder-Amtet, **fra Medio Mai 1848 til samme Tid 1849.** Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 15. Februar 1848. — Islandsk: Original-Aftryk, to Blade i 4to. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Vestur- og Austur-Skaptafells-sýslu frá miðju Mai mánaðar 1848 til sömu tíðar 1849.

	Silfurverð		á landsvísu hundrað		er þá 1 al.
	rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
A. Fríður peníngur.					
1. Kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum Oktober til Nov. loka, sè í fardögum . . . . hver á	21	93	21	93	$17^1/_2$
2. Ær, 3 til 6 vetra, loðin og lembd í fardögum . . . . hver á	2	93	17	78	$14^1/_4$

1848. 15. Febr.

	Silfurverð		á landsvísu hundrað		er þá 1 alin
	rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
3. Sauður, 3 til 5 vetra, á hausti hver á	3	52	21	24	17
4. — tvævetur, á hausti —	2	63	21	24	17
5. — veturgamall, do. —	1	83½	22	42	18
6. Ær, geld, do. —	2	50	20	16	16¼
7. — mylk, do. —	1	77	»	»	»
8. Áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . . . hver á	12	71½	12	71½	10
9. Hryssa, jafngömul . . . . —	9	27	12	36	10
B. Ull, smjör og tólg.					
10. Ull, hvít og vel þvegin, pd. á	»	18½	23	12	18½
11. — mislit do. —	»	16	20	»	16
12. Smjör, vel verkað, . . . —	»	17½	21	84	17½
13. Tólg, vel brædd, ... —	»	15	18	72	15
C. Tóvara af ullu.					
14. Hespugarn, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði . . pd. á	»	»	»	»	»
15. Eingirnis sokkar . . . parið á	»	16	10	»	8
16. Tvíbands gjaldsokkar . —	»	24	»	»	»
17. Sjóvetlíngar . . . . . . —	»	»	»	»	»
18. Eingirnis peisa . . . . hver á	»	»	»	»	»
19. Tvíbands gjaldpeisa. . —	»	68	»	»	»
20. Gjaldvoðar vaðmál, álnar breitt, 1 alin á	»	32½	»	»	»
21. Gjaldvoðar einskepta, 1 al. til 5 kvart. breið	»	25½	»	»	»
D. Fiskur.					
22. Saltaður fiskur, vel verkaður, vættin á	3	»	18	»	14½
23. Harður fiskur, vel verkaður, vættin á	3	6½	18	39	14¾
24. Þyrsklíngur, vel verkaður, —	3	48½	21	»	17
25. Hákall, hertur, do. —	2	64	16	»	12¾
26. Ísa, hert, vel verkuð, . . —	»	»	»	»	»
E. Lýsi.					
27. Hvals lýsi . . . . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
28. Hákalls lýsi . . . . . —	1	6	15	90	12¾
29. Sels lýsi . . . . —	1	»	15	»	12
30. Þorska lýsi . . . . . —	»	94	14	66	11¾
F. Skinnavara.					
31. Nauts-skinn . . . . 10 pd. á	4	27½	17	14	13¾
32. Kýrskinn . . . . —	3	33	20	6	16
33. Hross-skinn . . . . . . —	2	50	15	12	12

1848.
15. Febr.

	Silfurverð rbd.	Silfurverð rbsk.	á landsvísu hundrað rbd.	á landsvísu hundrað rbsk.	er þá 1 alin rbsk.
34. Sauðskinn, af tvævetrum og eldri, 10 pd. á	2	17½	17	44	14
35. — af veturgömlum og ám . . . . . 10 pd. á	1	48½	18	6	14½
36. Selskinn . . . . —	2	80	17	»	13¾
37. Lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	5	12	48	10
G. Ýmislegt.					
38. Æðardún, vel hreinsaður, pd. á	3	84	»	»	»
39. — óhreinsaður —	»	»	»	»	»
40. Fuglafiður . . . . 10 pd. á	1	93	»	»	»
41. Fjallagrös . . . . —	»	»	»	»	»
42. Dagsverk, um heyannir	»	61	»	»	»
43. Lambsfóður	»	75	»	»	»
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:					
Eptir A, eða í friðu			18	72	15
— B, — í ullu, smjöri og tólg			20	90	16¾
— C, — í tóvöru af ullu . . .			10	»	8
— D, — í fiski			18	34	14¾
— E, — í lýsi			15	20	12¼
— F, — í skinnavöru			10	73	13³/₇
En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna höfuðmeðalverð allra meðalverða			16	64	13½

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir A: hver kýr snemmbær á við hundrað;
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrévetrir og eldri;
eða 8 sauðir tvævetrir,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar, á hausti;
eins áburðarhestur 5 til 12 vetra, í fardögum;
en hryssa, á sama aldri, 90 álnir, eða ¾ hdr.,
svo 1⅓ verðs hennar er á við hundrað.

Eptir B. gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.

Eptir C. gjöra 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað. 1848. 15. Febr.

— D. — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund þar tilnefndri, hundrað.

— E. — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.

— F. — 4 fjórðúngar nautskinns, hundrað; eins 6 fjórðúngar af kýr-, hross- og sel-skinni; en 8 fjórðúngar sauðskinns og 12 fjórðúngar ærskinns, svo og 240 lambskinn.

Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi, 15. dag Februar-mán. 1848.

Rosenörn. H. G. Thordersen.

Regler for Torskens Tilvirkning til Klipfisk, Törfisk og Raaskjær, udgivne paa Sönder-Amtets Foranstaltning. (Reykjavík) den **15. Febr. 1848.** — Original-Aftryk to Blade i 4to. 15. Febr.

Nokkrar reglur um fiskverkun, útgefnar að tilhlutun Suðuramtsins 15. Febr. 1848.

Amtsbrèf frá 28. April-mán. f. á. hefir gefið tilefni til, að menn nokkrir hèr í umdæminu, sem kunna vel til góðrar fiskverkunar, hafa samið reglur nokkrar, er þeir ætla vel eigi við að yrði gjörðar heyrum kunnar, og koma þær nú fyrir sjónir almenníngi í Suðuramtinu með nokkrum viðauka.

I. *Verkun á saltfiski.* 1) Jafnskjótt sem fiskurinn kemur upp úr sjónum, skal s k e r a h a n n á h á l s, og hefir reynslan sannað, að enda netafiskur verður útlits fegri, þegar þannig er að farið. — 2) F á n g a m ö r k i n skal rista á sporðinn, því þegar göt eru komin á kjöt fisksins eptir mörkunina halda Spánverjar, að fiskur sá hafi verið með meinum, og brytja hann þessvegna í sundur. — 3) F l a t n í n g u n a skal vanda sem bezt og

1848. gjöra hana með beittum flatníngshnífum, svo að kjöt
15. Febr. fisksins ekki rifni sundur. Þar að auki er mjög svo áríðandi, að fiskurinn sè ekki flattur of djúpt niður með hryggnum, því þá fæst hann ekki seldur á Spáni nema með töluverðum afföllum, þótt hann að öðru leyti sè góður og vel verkaður. — 4) Hrygginn skal rista svo lángt niður eptir, að hinn yzti liður dálksins, þar sem blóðið er, sè einnig burtnuminn, því ella kemur svartur blettur í fiskinn eptir blóðið, sem ekki næst í burtu, þegar síðar er farið að þvo hann og verka upp úr saltinu. Einnig skal taka úr fiskinum blóð allt beggja megin við hnakkakúluna, og verður þetta miklu minna, þegar breytt er samkvæmt 1. grein. — 5) Fiskinn skal þvo vandlega úr sjó, áður hann er saltaður, stafla honum síðan stundarkorn, meðan úr honum sígur sjórinn, og varast að óhreinindi komi í hann ósaltaðan. — 6) Fiskurinn má ekki liggja óslægður næturlángt, og saltaður á hann að vera innan þriggja dægra, frá því hann kom á land; þegar fiskur verður svo gamall áður hann er saltaður, má hann heldur ekki liggja saman í stórum kösum. — 7) Fiskinn skal salta í húsi ef kostur er á; þar sem tíðkað er að salta fisk í byrgjum, ættu þau að vera þakin, svo fiskurinn sè ekki undir beru lopti. Varast skyldi að salta fisk í heldum ámum, stömpum eða kistum, en þar sem þetta eigi að síður á sèr stað, þá er áríðandi að gæta þess, að bæði sè hann saltaður minna en ella, og fergður miklu meir, meðan á þurkuninni stendur. Frakkneskt salt þykir bezt í fisk, en af ensku salti á í mesta lagi að brúka 1 skeppu í 10 lpd. af blautum fiski. Er það aðalregla, að dreifa saltinu jafnt yfir fiskinn, svo það ekki sè meir í einum stað en öðrum, því annars er hætt við, að fiskurinn saltbrenni sumstaðar og verði flekkóttur. — 8) Þegar fiskurinn er tekinn úr saltinu, skal vandlega þvo hann og plokka, hafi það ekki verið gjört þegar hann var flattur, síðan skal stafla honum, en breiða hann ekki fyrr en að dægri liðnu. — 9) Fiskinn skal fergja og

þurka vel, og yfirhöfuð miklu betur, en híngaðtil hefir við gengizt, einkum í veiðistöðunum kríngum Keflavík og á Álptanesi, og ættu þeir sem fást við fiskverkun að útvega sèr hálmbreiður (*Maatter*) og fjalvið, eptir því sem þeir hafa faung á, svo þeir geti vel byrgt fiskstakkana. Ekki skal og herða hann um of undir fyrsta farg. Hnakkakúlur ætti að skera af, þegar fiskurinn er breiddur undan öðru fargi, áður en hann fær hinn síðasta þerri-dag, en í seinasta lagi skal af öllum saltfiski skera hnakkakúlur, áður en hann er seldur verzlunarmönnum. — 10) Sveitamenn, er fara til sjóróðra í veiðistöður, verða einkum að vera varkárir, þegar þeir salta fiskinn, eins og þeir eiga að láta sèr annt um það, hverjum þeir fela á hendur fisk sinn til verkunar. Fiskur flestra sveitamanna hefir optastnær verið lakari en annar fiskur, að nokkru leyti þessvegna, að margir þeirra kunna ekki að salta fisk eins og vera ber. — 11) Svo skal og, meðan á verkuninni stendur, varast, að ekki komi óhreinindi eða vatn að fiskinum. Að öðru leyti mundi það ráðlegt, að Íslendíngar, eius og nú er ástatt, verkuðu ekki ofmikið af saltfiski, en meir af hörðum fiski og ráskerðíngi, sem einnig hefir það framyfir saltfiskinn, að það er miklu hægra að geyma hann, ef á þarf að halda. 1848. 15. Febr.

II. *Verkun á hörðum fiski.* Ætíð skal velja stærsta og feitasta fiskinn til að herða, skal bæði þvo hann vel og hreinsa áður hann er hertur, og á meðan á verkuninni stendur, einkum fyrst framanaf, meðan hann er ekki orðinn harður, skal við og við stafla honum í hlaða, svo að þúngi hans sjálfs geti fergt hann slèttan og beinan.

III. *Verkun á ráskerðingi.* Þorskfisk þann, er fæst á haustin, skyldi varast að salta, því sá fiskur, er svo lengi hefir legið í salti, getur aldrei orðið útgengilegur, en úr haustfiski, og þeim, sem aflast í Januar og Februar mánuðum, er ráðlegast að gjöra ráskerðíng; hann er og í Kaupmannahöfn í miklu hærra verði, þegar hann er

1848. vel verkaður, heldur en harður fiskur. Fisk þann,
15. Febr. sem á að gjöra að ráskerðíngi, skal þvo vandlega eins og annan fisk, áður en hann er hengdur upp til herzlu. Eigi ráskerðíngur að geta selzt við góðu verði, hlýtur hann að hafa einkenni góðs ráskerðíngs, en það er, að hann sè gulleitur; lit þenna fær hann ekki, nema hann frjósi meðan hann er að harðna. Af ráskerðíngi skal skera bakugga og sporðugga, áður hann er flattur eða hengdur upp til herzlu.

23. Febr. **Kongelig Resolution** ang. **Tilladelse til Forandringer ved Avlsbygningerne paa Laugarnes.** Christiansborg den 23. Februar 1848. — I Rentekammerets Forestilling 22. Februar bemærkes, at Kammeret med Skrivelse fra Stiftamtmand Hoppe 20. Juni f. A. havde modtaget Andragende fra Biskop Thordersen om at maatte flytte Avlsbygningerne paa Laugarnes nærmere hen til Bispeboligen. Bygningerne vare taxerede ved Synsforretning 1. Juni 1847 til 226 Rbd. Disse Bygninger stode nemlig, hedder det, i en Distance af 190 Favne fra Hovedbygningen „paa en Höi, hvortil der gaaer en Sti, der ikkun 2 à 3 Maaneder om Sommeren er fremkommelig". Kammeret anbefaler Andragendet, dog med den Reservation, at Planen til Flytningen skulde forelægges Stiftamtmanden og vinde hans Bifald, hvori ogsaa Cancelliet havde erklæret sig enigt. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1848 A, Nr. 58.

Vi ville allernaad. have Biskop over Island, H. G. Thordersen, tilladt at flytte og ombygge de paa den ham tillagte Embedsjord Laugarnes staaende Avlsbygninger og övrige Udhuse, som ere taxerede til en Værdi af 226 Rbd., paa den Betingelse, at en Plan hertil forinden forelægges Stiftamtmanden over Island, og at denne Embedsmand erklærer sig enig med Biskoppen i, at Forandringen vil være til Gavn for Bispegaarden.

Derhos bevilge Vi lige allernaad., at Forskjellen mellem de gamle Avlsbygningers og övrige Udhuses Værdi og Værdien af dem, der af nyt opföres eller ombygges, ansees som en af den nærværende Biskop til Bedste for Bispe-Embedet anvendt Capital, hvis Be-

löb, der ikke maa overstige 300 Rbd., bliver at fordele paa 20 Aar, med Adgang for Biskop Thordersen til, saafremt han fratræder Embedet forinden 20 Aar fra den Tid Foranstaltningen er iværksat, som senest skal være skeet inden 1. Oktbr. 1849, og under Betingelse af, at han paa lovlig Maade har godtgjort, hvormeget de nye opförte eller omdannede Bygningers Værdi overstiger det ældre fornævnte Taxationsbelöb, at erholde udbetalt af Vor Kasse det Belöb, der falder paa det tilbageværende Antal Aar, dog först efter at det af ham eller hans Arvinger ved en lovlig Synsforretning er godtgjort, at samtlige de paagjeldende Bygninger ere aabodsfrie overleverede til Eftermanden, af hvem da den af Vor Kasse udredede Sum vil være at erstatte med det paa hvert tilbagestaaende Aar faldende Afdrag, i alt Fald ved Afkortning i Embedets Gage. — Christiansborg Slot den 23. Februar 1848. 1848. 23. Febr.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, ang. **Anskaffelse af chirurgiske Instrumenter** til det nordre Læge-Distrikt i Amtet. Khavn den 24. Februar 1848. — (Canc. 3. Depart. og) Justitsmin. 2. Depart. Brevb. for 1848 A, Nr. 846—847. 24. Febr.

Efter at Cancelliet har corresponderet med det kgl. Sundheds-Collegium i Anledning af den med Hr. Conferentsraadens Skrivelse af 18. Juni f. A. hertil indsendte Ansögning, hvori Distriktslæge i Islands Vester-Amts nordre Lægedistrikt, J. P. Weywadt, anholder om, at der for offentlig Regning maatte anskaffes nogle af ham nærmere opgivne Instrumenter til Afbenyttelse ved nysnævnte Embede, har Collegiet tilladt, at Omkostningerne ved bemeldte Instrumenters Anskaffelse afholdes af Amtets Repartitionsfond, samt derhos gjennem Sundheds-Collegiet foranlediget disse Instrumenter indkjöbte hos Instrumentmagerne Nyrop & Marstrand her i Staden.

1848. Ved herom at meddele Dem Underretning skulde
24. Febr. man tjenstl. have Dem anmodet om, at foranledige den vedlagte Regnings Belöb 58 Rbd. 5 Mk. 8 Sk., der forskudsviis er udbetalt Vedkommende af den herværende Zahlkasse, refunderet Finantskassen ved Indbetaling i Jordebogskassen af en lige Sum af Amtets Repartitionsfond. Man undlader derhos ikke at tilföie, at de oftnævnte Instrumenter herfra under Dags Dato direkte ere tilstillede Distriktslæge Weywadt, hvem det derhos er paalagt, at holde saavel disse, som de övrige Embedet tilhörende Instrumenter i forsvarlig Stand, i denne Henseende at gjöre fornöden Forklaring i hans aarlige Medicinalberetninger, samt til Amtet at afgive sit Reversale for Instrumenternes ubeskadigede Aflevering, saafremt han fratræder Embedet, ligesom og snarest muligt at bortsælge enten i Island eller her i Landet de af ham paa den hoslagt tilbagefölgende Fortegnelse som ubrugelige opförte Instrumenter og til Amtet at indsende det ved Salget indkomne Belöb, der bliver at beregne Repartitionsfondet til Indtægt i Afdrag paa den ved de nye Instrumenters Anskaffelse foranledigede Bekostning. — Det kgl. Danske Cancellie den 24. Februar 1848[1].

24. Febr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. Salg af **Thorchilii Legats** Andeel i **Jorden Kirkjuvogur.** Khavn den 24. Febr. 1848. — Orig. i Stiftamts-Archivet i Island. Canc. og Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Brevb. 1848, Nr. 835.

Biskoppen over Sjællands Stift har ved hertil at indsende Hr. Stiftamtmandens behagelige Skrivelse af 28. Septbr. f. A., betræffende Salget af den Thorchilii Börneskole-Legat tilhörende Femtepart af Jorden Kirkjuvog i Guldbringe Syssel inden Sönderamtet paa Island til

---

[1]) s. D. Skrivelser om denne samme Gjenstand til Distriktslæge Weywadt, Sundheds-Collegiet og Rentekammeret. Brevb. sst.

Proprietair Ketill Jónsson for 500 Rbd., som Medbestyrer af bemeldte Legat indstillet, at der maa blive udvirket allerhöieste Approbation paa dette Salg. 1848. 24. Febr.

Efter at Cancelliet, der i denne Anledning har correspondered med det kgl. Rentekammer, allerund. har foredraget Hans Majestæt Sagen, har det under 16. dennes behaget Allerhöistsamme allern. at bifalde, at den Thorchilii Börneskole-Legat tilhörende Femtepart af Jorden Kirkjuvog i Guldbringe Syssel under Sönder-Amtet paa Island maa afhændes til Proprietair Ketill Jónsson for det af ham gjorte Bud af 500 Rbd., hvilket Belöb, forsaavidt Kjöberen ikke foretrækker i Overeensstemmelse med Auktions-Conditionerne at lade de 2/3 af Kjöbesummen forblive indestaaende i Eiendommen, mod derfor at udstede förste Prioritets Panteobligation og svare 4 % Renter, bliver at gjöre frugtbringende paa den Maade, som er fastsat for Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler. Hvilket man, ved at remittere hosfölgende tre Bilag, herved tjenstl. skulde tilmelde Hr. Stiftamtmand til behagelig Efterretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 24. Februar 1848.

General-Toldkammer og Commerce-Collegiets Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Forslag til Handelens Frigivelse** og **Indretningen af Toldvæsenet** m. v. paa Island. Khavn den 29. Februar 1848. — Efter en Gjenpart i Rentekammerets Archiv sammenholdt med Gen. Toldk. Copieb. ad Journ. A. 1848 i förste Toldexp. Contoir. 29. Febr.

Det kgl. Rentekammer har i behagelig Skrivelse af (1—14.) Januar 1847, ved at oversende den herhos tilbagefölgende Petition fra Islands Althing om udvidet Handelsfrihed, samt Committéebetænkning i Sagen og Udskrift af Althingets Forhandlings-Protokol — Alt i dansk Oversættelse —, begjæret undertegnede Collegiums Yttringer over Sagen i Almindelighed, saavel som angaaende dens enkelte Punkter, idet velbemeldte Kammer desangaaende har forudskikket adskillige Bemærkninger.

1848.
29. Febr.
Efter at vi om denne Sag have givet de forskjellige Handelscorporationer, eller, hvor saadanne ikke gives, Övrighederne i Kongerigets og Hertugdömmernes Söstæder, saavel som Overövrighederne i Kongeriget, og den slesvig-holstenske Provindsial-Regjering samt Overpræsidiet i Altona, Leilighed til at yttre sig, ligesom iövrigt inddraget de Oplysninger og anstillet de Undersögelser, hvortil Sagen forekom os at give Anledning, skulle vi nu, i Henhold til Collegiets foreliggende Svarskrivelse af 3. April 1847, ikke undlade tjenstligst at fremsætte vore Tanker om de islandske Handelsforhold og om Maaden, hvorpaa disse formentlig ville kunne ordnes, idet vi ikke troe længere at burde afvente Svar fra den slesvigholstenske Provindsial-Regjering og Amtmanden over Bornholms Amt, der begge oftere ere erindrede om Indsendelsen af de dem affordrede Betænkninger, efter hvis Modtagelse nærværende Skrivelse en Tidlang har været udsat.

Althingets förste, andet, tredie, fjerde og sjette Indstillingspunkter gaae, uagtet den punktvise Form, hvori de ere fremsatte, ud paa en indgribende Forandring af hele det hidtil fulgte Handelssystem med Hensyn til Island, og Collegiet anseer det derfor tjenligt, inden man gaaer nærmere ind paa Sagen, at forudskikke en Oversigt over de Betingelser, under hvilke den islandske Handel for Tiden drives, og af hvilke nogle sortere under dette Collegium.

Paa Island existerer hverken Indförsels- eller Udförselstold (Plak. 18. August 1786 § 9 og Plak. 28. December 1836 § 13). Alle Varer, som ere producerede paa Öen, kunne, naar de direkte hjemföres for dansk Regning i danske Skibe eller i fremmede, som have erlagt den ved Plak. 11. Septbr. 1816 § 3 betingede Afgift af respective 50 eller 20 Rbd. pr. Commercelæst, indgaae fri for Told og Consumtion i Hovedlandet Danmark, saavel som i Hertugdömmerne. Ligeledes udgaae alle indenlandske Varer herfra afgiftsfrit til Island,

og fremmede Varer afskrives i Oplagene mod Transit- 1848.
told, i Creditoplagene med halvt Fraskrivningsqvantum 29. Febr.
(Plak. 18. August 1786 § 11 jfr. 28. Decbr. 1836 § 13, Forordn. 1. Mai 1838 § 33). Íslandske Varer udgaae fra Kongeriget og Hertugdömmerne imod 1 pCt. Recognition (Forordn. 1. Mai 1838 § 39) til fremmede Steder. Fra Island udgaae Varer directe til fremmede Steder imod en Afgift af 2 Rbd. 32 Sk. af Skibets Drægtighed, hvilken Afgift af Rentekammeret kan eftergives eller nedsættes forholdsmæssigt, naar det godtgjöres, at færre Varer i Udlandet ere solgte, end der udfordres til at bestuve Skibets fulde Drægtighed.

Altona betragtes i Henseende til Tilförselen til Island som indenlandsk og i Henseende til Vareförseler derfra som fremmed. Af Skibe paa 16 Commercelæster og derunder, som anskaffes til Fiskerie og indenlandsk Samfærdsel i Island, erlægges ingen Tilkjöbsafgift, men ellers svares denne Afgift som sædvanlig af Skibe, der erhverves til Eiendom af de paa Island bosatte Indvaanere. Fölgende Skibsafgifter erlægges her i Landet, saavel for Indgaaende som for Udgaaende, af Farten fra og til Island:

Lastepenge pr. Commercelæst		af Ladningen . .	16 Sk.
Fyrpenge	» —	af Skibet	3 -
Sportler	» —	af Skibet	3 -

(Tariferne af 1. Mai 1838 og 13. Marts 1844).

Paa Island selv erlægges ingen Skibsafgifter, men foruden den ovennævnte Afgift af 14 Mk. pr. Commercelæst, som erlægges i Tilfælde af Export directe fra Island til fremmed Sted i danske Skibe, maae disse for Farten paa Island for hver Reise (hen og hjem) löse islandsk Pas, der betales med 36 Sk. pr. Commercelæst (Plak. 22. April 1807 § 2, jfr. 28. Decbr. 1836 § 15), foruden Viseringsgebyr til de islandske Retsbetjente (Sportelreglem. 10. Septbr. 1830 § 62). Mod hiint Pasgebyr er det ogsaa tilladt at före Varer directe fra fremmed Sted til Island.

1848. Særegen for den islandske Handel er Bestemmel-
29. Febr. sen om de saakaldte Spekulanter, som i 4 Uger paa samme Sted kunne fra Skibet af drive Handel (Plak. 28. Decbr. 1836 § 10).

Hovedbestemmelsen er imidlertid den ovenfor ommeldte, at Fremmede, som tilforn aldeles ikke, nu kun mod en Afgift af 50 Rbd., eller, naar Ladningen bestaaer i Tömmer, 20 Rbd. pr. Commercelæst, maae drive Handel paa Island (Plak. 11. Septbr. 1816 § 3). Denne Afgift skal aldrig være kommet til Erlæggelse, saa at Fremmede ere faktisk udelukkede fra Handelen paa Island. Foruden denne Indskrænkning i Handelsfriheden er det endvidere et Baand, der vistnok langtfra opveies ved Fritagelsen for indirekte Afgifter, at alle Varer, som derfra udföres, skulle hjembringes til Hovedlandet, naar de ikke skulle underkastes en Afgift af 14 Mk. pr. Commercelæst.

Denne Bestemmelse bidrager upaatvivlelig til, at den islandske Handel saa godt som udelukkende er i Kjöbenhavns og Flensborgs, navnlig i den förste Stads Hænder. Thi da de islandske Produkter i Danmark vanskelig kunne finde Afsætning i tilstrækkelig Grad andetsteds, end i de större Stæder, og navnlig maae söge til Kjöbenhavn, er det igjen forklarligt, at de Provindshandlende give sig mindre af dermed end Tilfældet vilde være, hvis de uden Differentialafgift kunde direkte fra Island henföre denne Öes Produkter til fremmede Markeder, t. Ex. Hamborg.

De bilagte Lister over Importen og Exporten til og fra Island i Aaret 1845 vise, i hvilket Forhold Kongeriget, Hertugdömmerne og fremmede Lande samt Altona deri have deeltaget.

Tillige fremgaaer deraf det mærkelige Resultat, at

Exportværdien	1,055,490 Rbd.
overstiger Importværdien	588,016 —
med	467,474 Rbd.,

uagtet Værdie-Ansættelsen er skeet efter de islandske Sysselmænds Priiscouranter, der maae formodes snarere at taxere de indförte Varer for höit og de udförte for lavt, end omvendt. Da hele Værdieforskjellen 467,474 Rbd. ikke kan antages at salderes med Contanter, fordi disse ellers i et forbausende Forhold maatte være opdyngede paa Islændernes Kistebunde, maa det sluttes, at den islandske Monopolhandel kaster en overordentlig Fordeel af sig, eller med andre Ord, at Islænderne erholde et uforholdsmæssigt ringe Vederlag for deres Produkter; og dette er at tilskrive det Princip, som nu ligger til Grund for den islandske Handelspolitik, da det er vitterligt, at de islandske Produkter, naar Fremmede under antagelige Vilkaar kunde concurrere om dem, maatte finde god Afsætning paa flere af de större europæiske Handelsmarkeder.

1848. 29. Febr.

At Islænderne under saadanne Omstændigheder, og efter i Aarhundreder at have lidt i den Grad, som Historien lærer, ved den danske Regjerings Handelsforanstaltninger, nu attraae den störst mulige Handelsfrihed, synes ligesaa forklarligt, som at den danske Regjering, efter at Althingets Petition foreligger, ikke længere kan möde denne Attraa med Indvendinger, hentede fra den til Grund for alle de nordlige Bilandes Handelsmonopoler liggende Frygt for, at disses Indvaanere ville lide Nöd ved Handelens Frigivelse. Men vil man i Althingets Petition söge, som det forekommer Collegiet man med al Föie kan, Garantie for, at der Intet risikeres for Islændernes physiske Existents ved at frigive Handelen, saa bör man vistnok ogsaa sörge for, at Frigivelsen bliver muligst fuldstændig, thi bliver man staaende paa Halvveien, udsættes Öen netop let for en mangelfuld Forsyning, og Regjeringen er da ikke angerlös, eftersom Althingets Garantie kun haves under Forudsætning af Handelens muligste Frihed.

Formentlig bör man ogsaa vogte sig for at lade de eventuelle Forandringer i Handelssystemet emanere

1848. paa Pröve. En Handel, som i Aarhundreder har haft
29. Febr. en exclusiv Retning, kan ikke ved Foranstaltninger, der bære Præg af at være temporaire og til Forsög, ventes at blive fört paa ret Vei, og navnlig ville Fremmede vistnok meget tage i Betænkning at vove deres Capitaler, naar de ikke kunne stole paa Fastheden af den danske Regjerings nye Handelspolitik.

At Islænderne have fuldt Krav paa at erholde samme Handelsfrihed, som deres Medborgere i Moderlandet ere i Besiddelse af, kan neppe nægtes, ligesom det ogsaa synes i sin Orden, at de i saa Fald efter det kongel. Rentekammers Formening bidrage en passende Afgiftsforögelse til det fælleds Stats-Öiemed. — Althingets förste Indstillingspunkt tyder heller ikke paa, at dette just er utilböieligt til at paatage sig en passende Skattebyrde som Vederlag for den Udvidelse af Handelsfriheden, der attraaes. At denne Anskuelse deles, iblandt Andre af Kjöbenhavns Grosserer-Societets-Committée, vil behagelig erfares af vedlagte Extrakt af Indholdet af samtlige herfra erhvervede Betænkninger over det islandske Handelsspörgsmaal, endskjöndt bemeldte Committée ikke forudsætter det som en Nödvendighed, at det nye Skattepaalæg just skulde træde i Kraft samtidigt med Handelens Frigivelse, naar kun en udtrykkelig Reservation i saa Henseende tages. Bemeldte Committées Betænkning synes i det Hele at fortjene Anerkjendelse for dens af eensidige kjöbenhavnske Handelshensyn uhildede Opfatning af Spörgsmaalet.

Det forekommer Collegiet, at Committéens Argumentation mod de islandske Handlendes Betænkeligheder, saavel som imod Differential-Systemets Anvendelse imod Fremmede, undtagen i alt Fald som Retorsion, er fuldkommen overbevisende.

Samme Anerkjendelse fortjener Betænkningen af de Commercerendes Selskab i Altona, der, uden dog at nævne Noget om Islands yderligere Beskatning, ellers i alt Væsentligt stemmer overeens med Kjöbenhavns

Grosserer-Societets-Committées og ligeledes kun in subsidium tilraader en moderat Differential-Told, som retorqverende Foranstaltning. Hvad der iövrigt er fremkommet fra de forskjellige Handlende, Corporationer og Autoriteter, — hvoriblandt vi dog skulle henlede Opmærksomheden paa hvad Huset Hage & Sön i Stege ligefrem yttrer mod de islandske Kjöbmænd og Fyens Stiftamtmand, om at Island, uagtet Handelens Frigivelse, i det Væsentlige vilde vedblive at faae sin Forsyning fra Danmark, — synes mindre betydende, med Undtagelse af den flensborgske Handelsforenings Majoritets særskilt aftrykte og den ovennævnte Extrakt vedhæftede Betænkning. At denne i den Grad, som Tilfældet er, vilde samstemme med Kjöbenhavns islandske Handlendes naturligviis eensidige Yttringer i Sagen, maa synes paafaldende, naar Collegiet ikke fra tidligere Handelsspörgsmaals Dröftelse havde Erfaring om, at den i mange Henseender höist agtværdige praktiske Kjöbmandsaand i Flensborg sædvanligviis opfatter handels-politiske Foranstaltninger, der, tilsyneladende eller virkelig, geraade i Strid med denne Söstads særegne mercantile Interesser, fra et lavere Standpunkt, end önskeligt er, og end man skulde vente af de dygtige Mænd, der i Handelsanliggender repræsentere Flensborg. Den Handelspolitik, Regjeringen i en Række af Aar har fulgt, er grundforskjellig fra den, som er Udgangspunktet for hele den flensborgske Handelsforenings Majoritets Betænkning, og en detailleret Gjendrivelse af Alt, hvad der i denne Betænkning maa forekomme Collegiet urigtigt, findes derfor mindre nödvendig. 1848. 29. Febr.

Dog synes baade Kjöbenhavns islandske Kjöbmænds og den flensborgske Handelsforenings Yttringer at understötte Grosserer-Societets-Committéens Forslag om, at Handelens Frigivelse paa Island udsættes i 5 Aar, hvilket Forslag Collegiet tiltræder, naar der ikke fra Stiftamtmand Rosenörns Side, som vi ville tilraade det kongel. Rentekammer at böre over den hele herfra fremsatte

1848. 29. Febr. Plan, inden samme forelægges Hans Majestæt, maatte blive anført særdeles Grunde for en hurtigere Iværksættelse af hiin Foranstaltning.

At indføre et Differential-Toldsystem paa Island til Fordeel for Hovedlandets Skibe, maa Collegiet fraraade, baade af Hensyn til Island selv, og fordi et saadant System ellers er ukjendt i den danske, som det kgl. Rentekammer bekjendt, meget liberale Handelslovgivning. End ikke som retorqverende Foranstaltning imod fremmede Stater, hvis Handelspolitik ikke maatte vise os en reciprok Faveur, har Collegiet kunnet bestemme sig for at tilraade Difference-Toldsatser for visse fremmede Nationer. Vi holde meget mere for, at naar Sagen om den islandske Handels Frigivelse först er saavidt fremmet, at der om samme er taget allerhöist Bestemmelse, vil denne Omstændighed allerede af det kgl. Departement for de udenlandske Sager med Held kunne benyttes ved flere for Tiden svævende diplomatiske Underhandlinger.

Med Kjöbenhavns Grosserer-Societets-Committée maa Collegiet fremdeles erklære sig enigt i, at Handelens Frigivelse paa Island maa medföre, at der til Handelen med Fremmede tör bruges fremmede Skibe, men derimod ikke til den indenlandske Handel, hverken sensu strictiori: Försel af Varer, indtagne i een Havn for at föres til en anden Havn paa Island (cabotage), eller sensu latiori: Varefösel mellem Island og Hovedlandet (Danmark og Hertugdommerne, incl. Altona og Colonierne), hvilken Handel indtil videre maatte forbeholdes Hans Majestæts Undersaatters Skibe. — Ligeledes maae vi slutte os til Committéen, hvad Spörgsmaalet om at indskrænke Fremmedes Adgang til 5 Havne angaaer, hvilket vi meget maae fraraade. Det Forslag, som Collegiet nedenfor skal tillade sig at fremsætte, sigtende til at udbringe den af det kgl. Rentekammer desidererede yderligere Skattebyrde paa Island, er ogsaa beregnet paa ikke at medföre en saadan Ind-

skrænkning af den udenlandske Handel til visse Havne, 1848.
endskjöndt Besöget af andre Havne end de 5 Hoved- 29. Febr.
pladse efter vort Forslag vil kunne lettes mere for de Skibe, som komme direkte fra Danmark og Hertugdömmernes toldpligtige Havne, end for dem, som komme fra fremmede Steder eller Altona, hvorom nærmere nedenfor.

Endelig troer Collegiet ogsaa, hvad Spekulanthandelen angaaer, at burde slutte sig til Kjöbenhavns Grosserer-Societets Committée, der forkaster de islandske Kjöbmænds Forslag om at indskrænke Spekulanterne til Handel med de paa Island bosatte Kjöbmænd, en Indskrænkning, som man vistnok maa give Committéen Ret i er for anteciperet efter de derværende Forhold. Committéens Forslag om, at fastsætte et vist Minimum for Spekulationshandelens Afsætningspartier, hvilket eventualiter af Stiftamtmand Rosenörn maatte bringes i Forslag for hver Artikel især — og om at blive staaende ved Plak. 28. Decbr. 1836 § 10, synes at danne en passende Middelvei mellem Althingets Petition og de herværende islandske Kjöbmænds samt den flensborgske Handelsforenings Majoritets divergerende Indstillinger. Dog ville vi hertil endnu föie det Forslag, at Spekulanterne, hvad Reykjavig angaaer, paalægges den Indskrænkning, som de islandske Kjöbmænd og den flensborgske Handelsforenings Majoritet have tilraadet for hele Öen, nemlig at de paa dette Sted kun maae handle med de der bosatte Handlende; en Indskrænkning, som findes retfærdiggjort ved Alt, hvad der foreligger om Reykjavigs mere fremrykkende Standpunkt som Handelsstad. At Reykjavigs Kjöbmænd ved Siden heraf, med samme Ret som udenbyes Fremmede eller Indenlandske, maae kunne drive Spekulationshandel paa de övrige islandske Handelssteder, ansees for en Selvfölge.

I Henseende til Althingets sidste Indstillingspunkt, om Oplandshandelen, maa Collegiet forbeholde sig dets Yttringer, indtil Stiftamtmand Rosenörn, der kjender det

1848. 29. Febr. kgl. Danske Cancellies og vore Anskuelser om det ommeldte Slags Handels-Etablissementers Oprettelse i de senere Aar herhjemme, navnlig i Jylland, derom har haft Leilighed til at udtale sig. En Bemyndigelse for Amtmanden, — helst dog for Eenheds Skyld: Stiftamtmanden, som Collegiet i det Hele vil foreslaae at underordne Alt, vedkommende de nye Handelsforholds Ordning — til at meddele Handelsbevillinger, synes vel hensigtsmæssig, men neppe i den Udstrækning, som Althinget har tænkt sig slig Beföielse.

I Henseende til hvad der i den flensborgske Handelsforenings Betænkning, saavel som ellers, er bragt under Ombandling, betræffende en Dampskibsforbindelse mellem Island og Danmark, vedlægges Collegiets nautiske Consulent, Admiral Schifters Betænkning over nogle af Cand. juris Fiedler til Sevedö meddelte Bemærkninger, dette Spörgsmaal vedkommende, saavel som et senere, os i Gjenpart meddeelt Forslag fra Sö-Premierlieutenant, Kammerjunker A. Krieger, betræffende Dampskibet Heklas Anvendelse til en saadan Fart, hvilket sidste Forslag forekommer os at fortjene særdeles Opmærksomhed.

Ligeledes troe vi til Rentekammerets Opmærksomhed at burde anbefale hvad der af den flensborgske Handelsforening er anfört om Utilstrækkeligheden af de til Opmuntring af Fiskeriet under Island hidtil tilstaaede Belöb.

Efter de Oplysninger, Budgettet for 1841 indeholder derom, er der vel ikke nogen Sandsynlighed for, at dette lader sig gjöre under de nærværende Forhold, og den Utilböielighed, der fra Regjeringens Side i ligeartede Tilfælde er bleven viist med Hensyn til Indrömmelse af Præmien for andet Fiskerie, lader antage, at en Forögelse af hine Præmier ikke let vilde blive indvilget efter Frigivelse af den islandske Handel. Uden at udtale nogen bestemt Formening i denne Henseende, troe vi dog at burde udhæve, at Frankrig, som vilde

blive Danmarks Concurrent, maaskee fremfor andre Nationer, med Hensyn til Fiskeriet under Island og paa sammes Kyster efter Handelens Frigivelse, har etableret betydelige Præmier, for at opmuntre denne Virksomhed. Det er navnlig de franske Love af 22. April 1832, 9. Juli 1836 og 25. Juni 1841, som blive her at mærke. Ifölge disse Love skulle Præmierne for Torskefängsten vedblive indtil Udgangen af 1850, og bestaae for Fiskerie under Island i en Udredningspræmie af 50 Francs for ethvert Individ af Besætningen, og i en Produktions-Præmie af 16,14 eller 12 Francs pr. Centner (quintal), eftersom Fisken indföres i fjernere eller nærmere Havne udenfor Frankrig. Ogsaa i en anden Henseende fortjener den franske Lovgivning Opmærksomhed ved Afgjörelsen af det foreliggende Spörgsmaal. Den franske Ordonnance af 26. April 1833 bestemmer en Vragning af Törfisk og saltet Torsk, som Betingelse for Adgang til at erholde Præmier. Hovedindholdet af sammes Bestemmelser er, at der fra Fiske-Stedet eller fra vedkommende franske Udförselshavn skal produceres et Vidnesbyrd af en Marineofficeer eller to Mæglere og to Toldembedsmænd blandt Andet om, at Fisken er af god Beskaffenhed og vel conditioneret, at Fisken ved sin Ankomst til de franske Colonier eller til udenlandske Havne, efter at være veiet, nöiagtig skal undersöges med Hensyn til sin indre Qvalitet og sin Egenskab som Födemiddel; at denne Undersögelse i de franske Colonier skal udföres af en Commission, bestaaende af 4 Medlemmer, samt i udenlandske Havne af den franske Consular-Embedsmand, der maa tilkalde tvende af Stedets Handelsmænd, om muligt af fransk Herkomst; at det Fornödne i formeldte Henseende bliver fört til Protokols. For kort Tid siden viste den berygtede Sag, der passerede alle Blade, om den slette islandske Fisk i Barcellona, at Produktionen i Island snarere er i Tilbageskriden end i Udvikling, og den Yttring af de is-

1848. 29. Febr.

1848. landske Kjöbmænd i Kjöbenhavn, at Islænderne blive
29. Febr. ligegyldigere ved deres Varer, jo höiere Priser de kunne erholde, synes at fortjene Opmærksomhed. Men det er rimeligt, at der især umiddelbart efter Handelens Frigivelse vilde blive betalt höiere Priser for islandske Varer i Landet selv, og det vilde være meget beklageligt, saafremt Produktionerne derved skulde gaae tilbage. At etablere Vragning med Hensyn til Fisk i Island, kunde vistnok stöde paa mange Vanskeligheder, derimod vilde det mulig lettere lade sig udföre med Hensyn til Uldgodset, i hvilken Henseende bemærkes, at Vragning paa Færöerne skal have svaret fuldkommen til Hensigten. Uden imidlertid at udbrede sig videre herover, tillader Collegiet sig kun at udtale det Önske, at fornævnte Antydninger maae blive optagne i det kgl. Rentekammers Skrivelse til Stiftamtmand Rosenörn, for at dennes Yttringer ogsaa kunne erfares om, hvilke Betryggelsesmidler der kunde bringes i Anvendelse mod Tilbageskridt i Tilvirkning af Fisk og Uldgods.

Forsaavidt Althingets Indstillingspunkter ikke allerede i det Foregaaende finde Besvarelse, vil det være Tilfældet ved det Forslag, som Collegiet nu skal tillade sig at fremsætte, i Henhold til det kgl. Rentekammers for os yttrede Önske, om at udbringe et foröget Skattebidrag af Island til Vederlag for den attraaede Handelsfrihed.

Velbemeldte Kammers Önske gaaer i saa Henseende ud paa, til de Skatter og Afgifter, som for Tiden kunne regnes at falde Island til Last, nemlig . . 27,853 Rbd.
(Domaine-Indtægterne — som ere 14,031 Rd.
— indbefattede: 41,884) at erholde et Tillæg af 44,880 —

tilsammen 72,733 Rbd.

(Domaine-Indtægterne incl. 86,764 Rbd.), som er den Totalsum, hvilken Kammeret beregner, at Islands Population, naar dens hele Formuesmasse sammenlignes med Kongeriget Danmarks, bör udrede, for at komme

til at svare samme Skatte-Qvota (1,80 pCt.), som det danske Folk maa udrede af dets calculatoriske Formue. 1848. 29. Febr.

Hvilke Tvivl og Indvendinger det kgl. Rentekammers Beregningsmaade giver Anledning til, troer Collegiet det unödvendigt videre at dröfte, naar man, som vi troe at burde, gaaer ud fra den Forudsætning, at det desidererede Afgiftstillægs öieblikkelige Tilveiebringelse med et bestemt poneret Belöb ikke bliver nogen conditio sine qua non for den i sig rigtige og hensigtsmæssige Indförelse af Handelsfriheden.

Naar man altsaa gaaer ud fra, at den islandske Handel b ö r frigives, og at man, i at udbringe en yderligere Statsindtægt af Öen, ikke vil insistere paa en bestemt Summa, men forelöbigen lade sig nöie med, hvad der ved en billig Overveielse af samtlige Forhold, — hvorved der vistnok tillige bör tages Hensyn til hvad Island i en Række af Aarhundreder har lidt ved den danske Regjerings Handelspolitik, — kan skjönnes, at der uden Skade nu kan paalægges bemeldte Öe, med Forbehold at foröge dens Skattebidrag, alt som dens Skatte-Evne tiltager, indtil et passende Ligheds-forhold til Hovedlandet er indtraadt, saa er det vistnok en Fordeel ved Calculerne at have en bestemt Sum at sætte sig som Maximum for hvad de nye Afgiftspaalæg behöve at indbringe. Collegiet har derfor ogsaa stillet Beregningerne efter de ovennævnte 44,880 Rbd. hvortil dog endnu maae föies fölgende Afgifter, iblandt de for Tiden paa Island hvilende 27,853 Rbd., som vilde falde bort i Tilfælde af en ny Afgifts-Regulering i de af det kongl. Rentekammer antydede Retninger, nemlig:

a. Afgift af Skibe efter Plak. 28. Decbr. 1836 § 13 . . . . 1,666 Rbd.
b. Pasgebyrer . . . . 1,457 —
c. 1 pCt. Recognition af is-

Lateris 3,123 Rbd. 44,880 Rbd.

1848. Transp. 3,123 Rbd. 44,880 Rbd.

29. Febr. landske Varer, som udföres fra Danmark, hvilken Rentekamret (iövrigt mindre rigtigt), calculerer til . . . . 3,000 —
(den udgjör neppe 1200 Rbd. incl. af grönlandske og færöiske Varer) er . . . . ——— 6,123 —

som, tillagt Ovenstaaende, giver i Alt . . . 51,003 —

eller afrundet 51,000 Rbd.

som den Sum, der, saavidt muligt, ved nye Afgifter skulde tilveiebringes. Forsaavidt de i Forslag bringende Afgifter ere indirekte, ved hvilke Forskjellen mellem Netto- og Brutto-Belöbet, paa Grund af Administrations-Omkostningerne, er betydelig, maa det derhos erindres, at Rentekamret ponerer de 51,000 Rbd. som Netto, hvilket ogsaa forsaavidt er conseqvent, som det er Told- og Consumtions-Intradernes Nettobelöb, og ikke deres Bruttobelöb, der er optaget i den til Sammenligning foretagne Opgjörelse af Danmarks hele Skattebyrde, hvisfölge Rentekammeret har udfundet, at Island skulde erlægge de oftnævnte 51,000 Rbd.

At nu dette Belöb ikke bör tilveiebringes ved et Toldvæsen efter den af velbemeldte Kammer opgivne Maalestok, om et saadant overhovedet var gjennemförligt, ligger formeentlig allerede deri, at det efter Rentekamrets egen Calcule vilde komme til at koste 42,000 Rbd. aarlig, altsaa næsten ligesaa meget som der ved dets Hjælp skulde netto indvindes for Staten, medens Told- og Consumtions-Intraderne i Danmark ikkun koste tilsammen at oppebære 15 til 16 pCt. Islænderne, som skulde udrede Bruttobelöbet, vilde altsaa blive meget værre farne, end det ifölge Rentekamrets egen, paa Forholdet til Moderlandets Skattebyrde hvilende, Beregning var tilsigtet.

Men hertil kommer endnu, at et Toldvæsen af den Udstrækning, at det skulde kunne tilveiebringe brutto ca. 93,000 Rbd., maa ansees for en Umulighed paa Island. 1848. 29. Febr.

Vel udviser en Anvendelse resp. af Kongerigets og af Hertugdömmerne Slesvig og Holsteens Toldsatser paa de paa Island forbrugte fremmede Varer, en calculatorisk Brutto-Indtægt af resp. ca. 107,000 og 87,000 Rbd., naar Forbruget af de paagjeldende Varer ikke aftager, og Afgiftserlæggelsen deraf ikke defrauderes. Dette er imidlertid at vente, som af Rentekammeret ogsaa indrömmet; og overhovedet ere Alle, som derom have yttret sig, enige i at ansee det for en Umulighed, alene at basere det nye Afgiftspaalæg paa et Toldvæsen efter Hovedlandets Mönster.

Det er utænkeligt, at Handelen, foruden de andre, af Rentekamret betegnede, Vanskeligheder ved de islandske Localiteter, ogsaa skulde kunne overvinde den, at Skibene stedse först skulde oplosse, for at klarere, ved et af de foreslaaede 5 Toldsteder, dernæst igjen indlade og da först admitteres til de övrige Handelspladse, som de locale Forhold nödsage dem til at söge, for at finde tilstrækkelig Afsætning.

Toldpersonalet, som det af Rentekamret er foreslaaet, vilde, efter hvad der er oplyst, derhos end ikke være tilstrækkeligt til at tilfredsstille Handelens paa en kort Tid af Aaret sammenstödende Fordringer, medens den hele kostbare Told-Etat vilde saa godt som være uden Beskjæftigelse den störste Deel af Aaret.

Mindre Betænkelighed turde vel det kgl. Rentekammers paafölgende Alternativ have, som gaaer ud paa at tilveiebringe Islands forögede Pengebidrag, deels ved en direkte Skat af 5 pCt. af al Jordindtægt, deels ved en Afgift af Handelsskibene pr. Commercelæst i Henhold til Althingets Forslag, deels endelig ved en indirekte Beskatning af Handelen med Spirituosa, ved hvilken sidste dog strax maa bemærkes, at en Afgift

1848. af den af velbemeldte Kammer foreslaaede Störrelse,
29. Febr. respective 8 Sk. og 16 Sk. pr. Pot Brændeviin, som langt overstiger hvad her i Landet erlægges saavel af indenlandsk Brændeviin i Produktionsafgift (4 Sk. udenfor og $5^1/_4$ Sk. i Kjöbenhavn), som af fremmed i Told (ca. 10 Sk. i Kongeriget og ca. 5 Sk. i Hertugdömmerne) vilde være aldeles umuligt at opkræve eller sikkre mod Defraudation. Selv efter dette Forslag vilde man derhos neppe kunne udbringe i Netto-Indtægt de desidererede 51,000 Rbd. Thi Afgiften pr. Commercelæst saavel som den höie Brændeviinsafgift vilde sandsynligviis, om den sidste overhovedet var mulig, fordre större Oppebörselsomkostninger end 4,553 Rbd. eller 5,553 Rbd., hvormed Rentekammerets Brutto-Calcule 55,553 à 56,553 Rbd.) overstiger hiint Netto Belöb.

Ved at tage det kgl. Rentekammers iövrigt fremsatte Forslag under Overveielse, og derhos at tage Hensyn til de forskjellige andre Ressourcer, som de islandske Forhold frembyde, er Collegiet derimod kommet til den Overbeviisning, at Maalet vil kunne naaes, naar man ikke udelukkende holder sig til een eller to Afgifter, men söger forskjellige Beskatningsobjekter, hvilket ogsaa i og for sig har den Fordeel, at man da ikke saa let udsætter sig for at ramme noget enkelt Objekt eller nogen enkelt Virksomhed for haardt.

Vi tillade os saaledes at fremsætte fölgende Forslag til en ny Beskatning, som ved Siden af de nu paa Island hvilende Afgifter, — med Undtagelse af Pasgebyrerne, Afgifterne efter Plak. 28. Decbr. 1836 § 13, og den Recognitions-Afgift af 1 pCt., som for Tiden erlægges ved Udförselen af islandske Produkter fra Danmark og Hertugdömmerne, hvilke trende Afgifter vilde falde bort, — formentlig maatte træde i Kraft samtidig med Handelens Frigivelse under de ovenfor omhandlede Vilkaar.

1. Den i Rentekamrets Brev ommeldte Ind-

komstskat af 5 pCt. af alle Jordeiendommes Revenüer er anslaaet at ville udgjöre aarlig . . 5,000 Rbd. 1848. 29. Febr.

2. En Afgift af 2 Rbd. pr. Commercelæst for Indgaaende paa Island af Steenkuls- og Tömmerladninger, og af 5 Rbd. for Indgaaende af alt andet lastet Skibsrum i Forhold til Bestuvningen, kan efter de af Rentekamret opgivne Data antages at ville indbringe ca. . . . . 19,000 —
nemlig ca. 1,350 Rbd. for Tömmer og Kul og ca. 17,000 Rbd. (Rentekamret mellem 17 og 18,000 Rbd.) for andre Ladninger. Rentekamrets Beregning er temmelig höi efter den hidtidige Import til Island, der efter Aaret 1845 at regne ikkun kan anslaaes til ialt ca. 3,250 Commercelæster Gods, men der er ingen Tvivl om, at Importen ved Handelens Frigivelse betydelig vil stige, og vi holde os derfor overbeviste om, at de ovenanförte 19,000 Rbd. rigelig ville naaes.

Hvad nu denne Afgift angaaer, da har Rentekamret, rigtignok uden at forudsætte nogen saadan toldmæssig Beskatning ved Siden af, som den i efterstaaende Nr. 3 ommeldte, anseet 5 Rbd. pr. Commercelæst af andre Ladninger end Tömmer og Kul, for snarere at være for lavt end for höit, ligesom det ogsaa er dette Belöb pr. Commercelæst, som Althinget for andre Ladninger end Korn-, Salt-, Steenkuls- og Tömmerladninger har foreslaaet som Betingelse for Handelens Frigivelse for fremmede Nationer. Virkelig synes en Afgift af 5 Rbd. pr. Commercelæst for det paagjeldende Slags Ladninger heller ikke af nogen betænkelig Störrelse, naar det tages

Lateris 24,000 Rbd.

1848. Transp. 24,000 Rbd.

29. Febr. i Betragtning, at denne Afgift ikke alene træder istedetfor alle Hovedlandets Skibsafgifter, hvorfor Island er og formentlig iövrigt skulde forblive fritaget, men ogsaa istedetfor Tolden paa de fleste og den langt höiere Told paa enkelte Artikler, som herefter ommeldes i Nr. 3. — Naar Collegiet har troet at kunne fravige Rentekamrets Formening om Afgiftsfrihed for Tömmer- og Kulladninger, og i det Sted at burde foreslaae en Beskatning af 2 Rbd. pr. Commercelæst, da have vi for det Förste stöttet os paa Althingets förste Indstillingspunkt hvad Kulladninger angaar, og dernæst taget i Betragtning, at Steenkul i Kongeriget og Hertugdömmerne svare i Indförselsafgifter pr. Commercelæst eller 18 Tdr.:

Lastepenge . . . . 48 Sk.
Fyrpenge af Skib pr. Læst 16 Sk.
— — Ladning 16 -
32 -
Skibsklareringssportler . . . . 8 -
Told og Sportler . . . . . . 1 Rbd. 18½ -
er tilsammen 2 Rbd. 10½ Sk.

og tilforn, inden Toldplakaten af 9. Juni 1847 emanerede, endog 3 Rbd. 61 Sk.

Paa lige Maade udviser en Sammenligning med Hovedlandet, at Tömmer her har at erlægge pr. Commercelæst:

Lastepenge . . . . 48 Sk.
Fyrpenge . . . . 32 -
Sportler . . . . 8 -
Told og Sportler i Kongeriget 3 Rbd. 17 -[1]
tilsammen 4 Rbd. 9 Sk.

Lateris 24,000 Rbd.

[1]) I Hertugdömmerne 2 Rbd. 62½ Sk., tilsammen i Hertugdömmerne 3 Rbd. 54½ Sk.

Transp. 24,000 Rbd. 1848.

29. Febr.

Egetömmer er vel toldfrit, og finsk Tömmer svarer en lidet lavere Afgift, men disse Træsorter komme formentlig ikke i Betragtning paa Island.

Det er forövrigt forudsat, at den ovenommeldte Afgift af resp. 5 Rbd. og 2 Rbd. pr. Commercelæst skulde erlægges for al Import til Island, saavel fra fremmed Sted og Altona, som fra Hovedlandets toldpligtige Havne, idet vi maae bede erindret, at ifölge Forordn. 1. Mai 1838 §§ 26, 66g, 67, 76h og 77 godtgjöres ved Udförselen af Oplagsvarer herfra de for Indgaaende erlagte Skibsafgifter, ligesom disse Afgifter ikke erlægges for Udgaaende af den med Oplagsvarer bestuvede Drægtighed, saa at altsaa den hele Afgifts-Avance, som der kan være ved at före fremmede Varer direkte til Island fra fremmede Steder, istedetfor fra de herværende Oplag, er den Bagatel pr. Commercelæst af indgaaende Sportler hertil fra Udlandet . . . . 8 Sk.
udgaaende Sportler herfra til Island 3 -
er 11 Sk.

Om Transittold kan der efter Plak. af 9. Juni 1847 næsten ikke mere blive Spörgsmaal. Det er saaledes öiensynligt, at den ommeldte fælleds Beskatning ikke vil kunne siges at deteriorere vore Oplags-Concurrence-Vilkaar, hvorimod disse meget mere, som nedenfor skal vorde udviklet, ville særdeles begunstiges ved den Maade, hvorpaa Afgiftsklareringen for dem foreslaaes indrettet.

At en Skibsafgift af resp. 5 Rbd. og 2 Rbd. pr. Commercelæst heller ikke, naar

Lateris 24,000 Rbd.

1848. Transp. 24,000 Rbd.

29. Febr. man vil betragte den for en Deel som en Beskatning af Fragten, der af de paa Island farende Skibe opseiles, kan ansees for uforholdsmæssig, fremgaaer af den i vedlagte Skrivelse fra Mægler Heckscher indeholdte Oplysning, hvisfölge Fragterne paa Island, Tour og Retour, allerede nu udgjöre fra 35 Rbd. til 50 Rbd. omtrent pr. Commercelæst, og de maae ventes at ville stige ved Handelens större Frihed.

3. Som Beskatningsnorm foreslaaes fölgende moderate Indförselstoldsatser for Island, hvilke udgjöre Maximum af hvad vi ansee det muligt, uden uforholdsmæssige Administrations-Omkostninger, dersteds at oppebære:

a. Fremmede Bomulds og linnede Manufakturvarer alle Slags pr. Pd. 7 Sk. giver . . . . 3,760 Rbd. naar Aaret 1845 lægges til Grund for Beregningen.

b. Brændeviin og Spirituosa, alle Slags, saavel indenlandsk som fremmed, pr. Pot af 8° Styrke (og forholdsviis for höiere Gradestyrke), samt Viin, ligeledes pr. Pot, 3 Sk., giver . . . . 11,670 —

c. Kaffe pr. Pd. 2 Sk. . . . 3,740 —

d. Sukker, alle Slags, pr. Pd. $1\frac{1}{2}$ Sk. . . . . 520 —

e. Tobak, alle Slags, pr. Pd. 2 Sk. . . . . 2,560 —

tilsammen 22,250 Rbd.

At disse Toldsatser hverken i og for sig, eller i Sammenligning med de i Kongeriget

Lateris 46,250 Rbd.

Transp. 46,250 Rbd. 1848.
29. Febr.

og Hertugdömmerne gjeldende, kunne ansees betænkelige at paabyde, bevise formentlig selve Störrelserne. Ved Calculen over Indtægten af samme er derfor ogsaa gaaet ud fra, at Forbruget af de paagjeldende Varer ikke vilde formindskes ved Beskatningen.

Snarere vil Forbruget stige paa Grund af de langt billigere Priser, som Frihandelen vil medföre. Vi antage heller ikke, at de foreslaaede Afgifter vilde frembyde större Fristelse til Defraudation, end at samme tilstrækkelig vil kunne modvirkes ved den Toldbevogtning, som herefter er bragt i Forslag.

Collegiet har troet, at man burde blive staaende ved Beskatningen af Hoved-Consumtibilierne, som ere Gjenstand for Tilförsel til Öen, dog med Udeladelse af Korn, Meel, Bröd og Gryn, samt Salt, Tömmer og Öl, endskjöndt disse Artikler, navnlig de förste, vilde kunne afgive en klækkelig Indtægt. Deels höre nemlig de nævnte Gjenstande til de förste Nödvendigheds-Artikler, deels kunne de ansees allerede tilstrækkelig beskattede ved den under Nr. 2 ommeldte Afgift pr. Commercelæst, paa hvilken der gaaer fra 22 til 25 Tdr. Korn, fra 4,100 til 5,200 Pd. Gryn og Meel, fra 2,200 til 2,700 Pd. Bröd, 16 Tdr. Öl, 80 à 90 Cubikfod Tömmer og 17 Tdr. Salt.

At derimod hiin Afgift pr. Commercelæst, föiet til den under Nr. 3 foreslaaede Told, ikke vil blive for höi, fremgaaer af nedenstaaende Oversigt over hvad 5 Rbd.-

Lateris 46,250 Rbd.

1848. Transp. 46,250 Rbd.

29. Febr. Afgiften udgjör for de 5 paagjeldende Artikler resp. pr. Pd. og pr. Pot.

a. Bomulds og linnede Manufakturvarer (pr. Commercelæst 4,500 Pd.) . . . 1/10 Sk.

b. Spirituosa, alle Slags (pr. Commercelæst 9 Oxehoveder) . . . . . 2/9 -

c. Kaffe (pr. Com. Lst. 4,800 Pd.) 1/10 -

d. Sukker (— 5,000 -) 2/21 -

e. Tobak (— fra 1,900 til 5,200 Pd.) . . . . 1/4 til 1/11 -

eftersom det er Rögtobak eller Skraatobak, i Karduser eller i Ruller.

4. Naar den nu i Kongeriget for islandske Produkter bestaaende Consumtionsfrihed — hvilken kommer Artiklerne tör Fisk, Kjöd og Talg tilgode — ophæves, forekommer det os i sin Orden, at Statskassens Indtægt af dette for Island givne Beneficiums Ophævelse, hvilken Indtægt i Kjöbenhavn og Provindsstæderne tilsammen kan anslaaes til . . . . 10,700 —
(incl. de 6 pCt. Sportler for söværts Consumtionsberegning) godtskrives Island, endskjöndt Afgiften opkræves herhjemme, og vel for en Deel vil falde de herboende Consumenter til Last. Thi, som bemærket, er det en Island tilstaaet Begunstigelse, der ophæves, og hvis Ophævelse det heller ikke er utænkeligt kan have Indflydelse paa de paagjeldende Produkters Indkjöbspriis i Island.

Det bemærkes, at Collegiets hos Hans. Excellence Finantsministeren beroende Forslag angaaende Consumtionens Ophævelse, der for Kjöbenhavns Vedkommende ikke

Lateris 56,950 Rbd.

Transp. 56,950 Rbd. 1848.

omfatter Artiklerne Kjöd og Talg, ikke antages i sit Resultat at ville have megen Indflydelse paa de under dette Nummer opförte 10,700 Rbd., da den störste Deel af dette Belöb falder paa Kjöbenhavn. 29. Febr.

Skulde imidlertid Consumtionens Ophævelse i Kongeriget, saaledes som samme definitivt, og forhaabentlig inden den islandske Handels-Sags endelige Ordning, maatte blive bestemt, faae en mere indgribende Indflydelse paa den her i Faveur af Island calculerede Indtægt, end for Tiden antages, maatte der paa anden Maade forskaffes Vederlag for det muligt Manglende, hvilket t. Ex. kunde skee ved at belægge islandsk Talg ved Indförselen til Hovedlandet med en Mellemrigstold, lig det Halve af den for fremmed Talg gjeldende (2 Rbd. 8 Sk. pr. 100 Pd.), d. e. med 1 Sk. pr. Pd., istedetfor at Consumtionen i Kjöbenhavn for Tiden kun udgjör 10 Sk. pr. Lpd., o. d.

5. Istedetfor den Recognitionsafgift af 1 pCt., som for Tiden erlægges ved Udförselen af islandske Produkter fra Hovedlandet (Forordn. 1. Mai 1838 § 39), og som maa falde bort, naar ikke den indirekte Udförsel over Kongeriget og Hertugdömmerne skal prægraveres i Sammenligning med den direkte fra Island til Udlandet, kunde, naar Nödvendigheden fordrede det, et nyt Beskatningsobjekt erholdes, ved at belægge islandske Produkter ved Udförselen fra selve Island, saavel til Kongeriget og Hertugdömmerne, som til fremmede og toldfrie Steder, samt til Colonierne, med

Lateris 56,950 Rbd.

1848. Transp. 56,950 Rbd.

29. Febr. en almindelig Udförselsafgift af 1 pCt. ad valorem paa Exportstedet. Denne Afgift vilde efter Exporten i 1845, der i det ovenfor fremlagte Bilag er evalueret til 1,055,490 Rbd., udgjöre . . . . 10,550 Rbd.
men heri vilde dog fragaae, hvad Rentekamret har anslaaet den hidtidige 1 pCt. Recognition til, nemlig som ovenfor anført . . . . 3,000 —
til Rest validerende Indtægtsforögelse . . . 7,550 Rbd.

Uagtet det kunde synes, at en Udförselsafgift af en saa moderat Störrelse, som den her nævnte, ikke vilde passe saa ilde for Toldvæsenet i dets Barndom (og Andet kan det hele for Island i Forslag bragte indirekte Afgiftssystem ikke fortjene Navn af), ligesom ogsaa 1 pCt. Udförselsafgiften vilde være den eneste Beskatning, som for Udgaaende vilde komme til at hvile paa den islandske Handel efter det foreliggende Forslag, maa Collegiet dog fraraade, alene af fiskale Hensyn, for at udbringe en vis calculatorisk Indtægtssum af Island, uden at engang der for saadan Beregning kan siges at foreligge nogen egentlig Basis, at betynge den vordende Frihandel med en i Principet uriglig Beskatning, som en Exportafgift stedse bliver, om den end er lav.

6. Endvidere maatte der, saaledes som allerede efter den nærværende Lovgivning ansees at være gjeldende, erlægges Tilkjöbsafgift, overeensstemmende med Forordn. 1. Mai 1838 §§ 48—50, af de Fartöier, som af de paa Island saavel som i

Lateris 64,500 Rbd.

Transp. 64,500 Rbd. 1848.

29. Febr.

Hovedlandet bosatte Undersaatter erhverves til Eiendom, forsaavidt ikke særlig Fritagelse derfor er hjemlet i enkelte Tilfælde (Forordn. 1. Mai 1838 § 49 Litr. c). Indtægten af denne Afgift er ikke af Rentekamret bragt i Anslag, og den kjendes heller ikke. Men den kan her saameget bedre lades udenfor Beregning, som den neppe i en Række af Aar vil udbringe Synderligt.

7. I Tilfælde af det foreslaaede Afgiftssystems Antagelse for Island, vil det være nödvendigt der at indrette samme Qvarantaineforanstaltninger, som herhjemme, og formentlig ogsaa at paabyde de samme Qvarantaine-Afgifter, forsaavidt det ikke allerede er Tilfældet, hvorom Underretning savnes. Indtægten af deslige Afgifter er ikke hidtil bragt i Anslag og udelades her, da samme sandsynligviis rigelig vil medgaae til de for Island fornödne Qvarantaine-Foranstaltninger.

Den samlede Brutto-Indtægt af de forommeldte i Forslag bragte Afgifter udgjör saaledes calculatorisk . . . . 64,500 Rbd.
eller med Fradrag af Udförsels-Afgiften (Nr. 5) circa . . . . 57,000 Rbd.

Af disse Afgifter mene vi, at Nr. 1, Indkomstskatten, maatte foranstaltes oppebaaret af Rentekamret ved de paa Island allerede ansatte civile Embedsmænd; Nr. 7, Qvarantainepengene, maatte oppebæres ved de Officianter, hvem Qvarantaineforanstaltningernes Ledelse paa hvert Sted især er overdragen; og Nr. 4, Indförselsconsumtionen af islandske Produkter, svarende til de i Kongerigets Kjöbstæder consumtionspligtige, oppebæres herhjemme, uden foröget Bekostning. Frem-

1848. deles var det vel muligt ved de Handelssteder paa Is-
29. Febr. land, hvor een eller flere Embedsmænd allerede ere ansatte, uden forögede Administrations-Omkostninger, at oppebære den under Nr. 6 ommeldte Tilkjöbsafgift af fremmede erhvervede Skibe, samt ligeledes den under Nr. 5 nævnte Udförselsafgift af islandske Produkter. Ligesom dette imidlertid, navnlig hvad Nr. 5 angaaer, kun lader sig gjöre ved de Handelssteder, hvor offentlige Funktionairer ere bosatte, og tilbörlig Control endda ikke lader sig tænke, saalænge nogle Udskibningssteder aldeles ere blottede for saadant offentligt Tilsyn, saaledes udfordre i alt Fald de under Nr. 2 og 3 i Forslag bragte Skibs- og Toldafgifter nödvendigviis Indretningen af et ordnet Toldvæsen paa Island.

I det Omfang, som det kgl. Rentekammer har tænkt sig dette, forbyder det sig selv paa Grund af Administrations-Omkostningernes Misforhold til Intraderne; men det vil formentlig heller ikke være nödvendigt.

Basis for Islands Toldbevogtning maatte formentlig, paa Grund af Öens lokale Forhold, der medföre, at ikke hele Kyststrækningen behöver at bevogtes, et Krydstoldvæsen afgive, ordnet overeensstemmende med den som Krydstoldinspecteur nylig fratraadte Capitainlieutenant Muxolls i Gjenpart fölgende Forslag, der forekommer Collegiet vel motiveret.

Den aarlige Udgift vilde herefter blive ca. 7,700 Rbd. foruden Renten af den til 4 Krydsfartöiers Anskaffelse fornödne Capital 22,000 Rbd., er 880 Rbd., som vi dog have troet ikke at burde medtage imellem de aarlige Udgifter, da Renten af de til Toldkrydsernes förste Anskaffelse saavel som til andre Toldetablissementers Indretning medgaaede Summer ikke pleier at lægges til Administrations-Omkostningerne i de Calculer for Hovedlandet,

Lateris 7,700 Rbd.

Transp. 7,700 Rbd. 1848.
hvorfra Rentekammeret er gaaet ud ved at 29. Febr.
beregne Islands pligtige Skatteqvota.

Derimod troer man, til Fornyelse af Fartöierne, samt til uforudseelige Udgifter, at burde föie til Capitainlieutenant Muxolls Opgivende . . . . 300 —

saa at 8,000 Rbd.

blive den samlede aarlige Udgift for Krydstoldvæsenet under Island.

Derhos maatte der ved de 5 Hovedhandelssteder, som af Althinget fremhæves, nemlig Reykjavig, Stykkesholm, Isafjord, Akureyri (Öefjord) og Eskifjord oprettes formelige Toldsteder, hvorved de under Nr. 2, 3, 6, 7 og eventuelt 5 ommeldte Afgifter i sædvanlig, men simplificeret, toldregnskabsmæssig Orden maatte oppebæres. Til den Ende maatte hvert af bemeldte Toldsteder forsynes med en tillige som Qvarantaine-Officiant fungerende Toldforvalter, der formentlig, efter de islandske Forhold og med Hensyn til hans Frihed for saa godt som alt Arbeide som Toldofficiant i flere Maaneder af Aaret, vilde være tilstrækkelig aflagt med 800 Rbd. aarlig, maaskee noget mere for de större Steder, navnlig Reykjavig, og igjen noget ringere for de mindre Steder, efter Stiftamtmand Rosenörns nærmere Forslag. Dette gjör for 5 Gager à 800 Rbd. aarlig 4,000 Rbd.

Endvidere maatte for hvert Sted gjöres Regning paa en Toldassistent til Toldforvalterens Assistance. Maaskee vilde tvende udfordres i Reykjavig, men igjen een kunne undværes paa noget af de andre Steder, naar det tages i Betragtning, hvad Collegiet herefter skal foreslaae at stille til Stiftamtmandens Disposition til Extraconstitutioner. For Toldassistenterne regnes en

Lateris 4,000 Rbd.

1848. Transp. 4,000 Rbd.

29. Febr. Gage af i Gjennemsnit 400 Rbd. for hver (med Gradationer efter Stiftamtmandens nærmere Forslag: t. Ex. 350, 400 og 450 Rbd.), hvilket for 5 udgjör aarlig . . . . 2,000 —

Da Sydsiden af Öen ikke lader sig bevogte ved den foreslaaede Krydstoldbesætning, men der dog er et Handelssted paa Vestmannöerne, foreslaaes dersteds at ansætte en med Seiljolle forsynet Patrouille-Assistent med aarlig Gehalt . . . . 400 —

Stiftamtmanden maatte formentlig som Overtoldinspecteur have den lokale Overbestyrelse af hele Islands Toldvæsen, ogsaa udenfor sit eget Amt. Ligeledes maatte Krydstoldvæsenet, saalænge det var paa Station under Öen, staae under hans Overbefaling, hvorhos Toldkrydserne, der maatte armeres, tillige af ham maatte kunne benyttes som maritimt Politi, til saavidt muligt at holde, navnlig fremmede, Söfolk og Fiskere til Orden, samt i det Hele til at hævde den danske Landshöihed, hvortil det aarlig paa kort Tid udsendte Krigsskib ikke skal have viist sig tilstrækkeligt.

En Dampskibsforbindelse med Hovedlandet efter Kammerjunker Kriegers ovenfor paaberaabte Forslag vilde yderligere fuldstændiggjöre dette Öiemed, saa at noget eget Krigsseilskib ikke behövedes at udsendes, men de dertil aarlig medgaaede Omkostninger kunde beregnes Entreprisen med Hekla tilgode. Hekla vilde nemlig, efter den for Samme foreslaaede Route, i Mellemtiden mellem dette Skibs Ankomst til og Afgang fra Island maanedlig kunne inspicere nogle

Lateris 6,400 Rbd.

Transp. 6,400 Rbd. 1848. 29. Febr.

eller samtlige Krydstoldstationer under Landet, uden eller med Stiftamtmandens Medfölge som Overbefalingsmand. Heklas Chef kunde da tillige benyttes som Krydstoldinspecteur for Island.

Stiftamtmanden maatte i sin Egenskab som Overtoldinspecteur have et Gagetillæg af 500 —
Derhos maatte der stilles et Belöb af indtil 600 —
aarlig til hans Disposition til Extra-Constitutioner, naar flere Skibes Sammenstöd paa eet Sted maatte foraarsage usædvanlig Travlhed (hans Resolution vil naturligviis paa Grund af Distancen ikke kunne indhentes i hvert enkelt Tilfælde, men det vil være hans Sag at bemyndige Vedkommende paa de respective Steder til at tage Bestemmelse om de fornödne Foranstaltninger paa hans Vegne), fremdeles til Toldinventariernes Vedligeholdelse (den förste Anskaffelse maatte herfra besörges) og lignende tilfældige Udgifter, hvorfor han aarlig maatte aflægge sit Regnskab ved Indsendelsen af Toldstedernes Regnskaber og sin egen Generalberetning. — Muligen vil det dog være hensigtsmæssigt, at der fra Toldstederne kun indsendes General-Extrakter, og at selve Toldregnskaberne derimod revideres paa Stiftamtmandens Contoir, istedetfor at hjemsendes til Danmark. Revisionsarbeidet kan under alle Omstændigheder ikke blive af Betydenhed, og dets Udförelse paa Stiftamtmandens Contoir, som Overtoldinspecteur, vil tjene til at give ham et nöiere Indseende med Toldforretningernes Udförelse, og tillige et bedre Overblik over Handelens Gang i

Lateris 7,500 Rbd.

1848. Transp. 7,500 Rbd.

29. Febr. det Hele. Bearbeidelsen af de fornödne statistiske Data, som af Toldkamrene stadigen maae leveres, bör under alle Omstændigheder skee ved Stiftamtmanden.

Samtlige disse Udgifter andrage . . . . 7,500 Rbd.
som, tillagt ovenstaaende . . . . 8,000 —
for Krydstoldvæsenet under Island, udviser en Total-Udgift af 15,500 Rbd. for bemeldte Öes Toldvæsen, ikke iberegnet Renten af den förste Anskaffelse af Krydstoldfartöierne, en Seiljolle til Vestmannöerne og Toldinventarier (Vægtredskaber, Alkoholometre, Rudestokke og andre Maal), som tilsammen kan anslaaes til en Udgift een Gang for alle af höist 24,000 Rbd. Creditoplag vilde formentlig kunne indrettes efter dansk Mönster ved de 5 Toldsteder, for Kaffe, Sukker, Tobak og Viin. Transitoplag maatte gjöres afhængigt af, at bemeldte Toldsteder selv kunne tilveiebringe passende Lokaler (være sig fælleds for hvert Steds Handlende, eller for hver enkelt Handlende især), som kunde sættes under kongel. Toldlaas eller Toldforsegling. At kjöbe, bygge eller leie Toldpakhuus for kgl. Regning vilde være utilraadeligt ved et saa ubetydeligt Toldvæsen, som det, hvorpaa Forslaget gaaer ud.

Ifölge den ovennævnte Organisationsplan vilde Handels- og Skibsfartsforholdene gestalte sig saaledes:

A. *For Indgaaende* til Island skulle alle fra Udlandet eller Altona og Colonierne kommende danske, ligesom ogsaa alle fra Udlandet kommende fremmede Skibe være pligtige, under strenge Straffe for Skib og Ladning, at anlöbe et af Öens 5 Toldsteder, saasnart Ladning indehaves, være sig af toldpligtig eller ikketoldpligtig Beskaffenhed, for dersteds at eftersees og erlægge de befalede Told- og Skibsafgifter, saavidt muligt uden at oplosse Ladningen, over hvilken Manifest, udstedt af Skipperen selv, uden at være attesteret af nogen Consul, inden han antræffes

af Islands Toldkrydsere, maa haves parat til Aflevering 1848.
til den förste Toldofficiant, som kommer ombord. Kryds- 29. Febr.
toldvæsenet vil have at paasee det Fornödne i saa Henseende, og efter sædvanlig Omgang at inquirere, forsegle eller ledsage det paagjeldende Fartöi til det Toldsted, hvorhen det er bestemt. Paa Toldstedet maa den hele Fremgangsmaade simplificeres saameget muligt, og navnlig Tid ikke spildes med at indföre nogetsomhelst Document in extenso, der kan medfölge Toldregnskabet som Bilag. Summarisk Afgiftsberegning maa betingelsesviis tilstedes, naar derved, uden uforholdsmæssig Risiko for den kgl. Kasse, kan undgaaes Oplosning af et til noget af de 26 Handelssteder, som ikke ere Toldsteder, bestemt Skib. Först naar Toldbehandlingen og Afgiftserlæggelsen paa den ovenforklarede Maade muligst hurtigt er tilendebragt ved et af de fem Toldsteder, skal det være Skibe, der komme fra fremmede Steder, Altona eller Colonierne, tilladt at gaae til de andre Handelssteder. Dog skulle Krydsfartöierne være beföiede til, ved Passeerseddel (hvoraf et tilstrækkeligt Antal herfra medgives hvert Krydsfartöi i trykte Blanquetter) at autorisere deslige Skibe, naar de ved Overhaling ere befundne uden Ladning, og ikke pligtige at erlægge Tilkjöbsafgift efter Nr. 6, til direkte at anlöbe Handelsstederne, uden först at gaae til et af Toldstederne. Lignende Beföielse gives Toldassistenten paa Vestmannöerne.

Danske Fartöier, som, uden at have underveis anlöbet nogen fremmed eller toldfri Havn, komme direkte fra et Toldsted i Kongeriget eller Hertugdömmerne, skulle derimod være berettigede til direkte at gaae til hvilketsomkelst af Islands Handelssteder, hvad enten dersteds er Toldopsyn eller ikke, imod at de paa Island pligtige Indförselsafgifter af Skib og Ladning erlægges herhjemme ved Afgangstoldstedet, som derover i saa Fald maa före særlig

1848. 29. Febr. Conto i Regnskabet og forsyne Skibets udgaaende Toldseddel herfra med Paategning om den stedfundne islandske Klarering og Afgifts-Erlæggelse. Önskes nogle af Varerne ikke forud klarerede herhjemme, men tagne paa Oplag ved et af Islands Toldsteder, skal denne Omstændighed ikke være til Hinder, men Bemærkning gjöres derom i Toldsedlen, og Skibet kan da strax eller senere, efter forudgaaet Udlosning ved et andet Handelssted, anlöbe det paagjeldende Toldsted med denne Deel af Ladningen. I saa Tilfælde begjærer Hovedlandets Toldsted Rückattest af det islandske. Det er en Selvfölge, at deslige herfra udgaaede, forud for de islandske Afgifter klarerede Skibe ligefuldt ere det islandske Toldopsyns og navnlig Sammes Krydstoldbevogtnings Control undergivne. Men det ligger for Dagen, at den her antydede Indretning vil medföre en betydelig Fordeel for Hovedlandets Handel paa Island, der herved undgaaer det Ophold og eventuelt Oplosning samt Gjenindladning, som Skibe, der komme direkte fra fremmed Sted, ere underkastede ved et af de 5 Toldsteder, naar de ere bestemte til andre Handelssteder. Vel vil denne Omstændighed ikke altid være til Fordeel for de i Hovedlandet bosatte Handlende, og endmindre for de paa Island udenfor Toldstederne Bosatte, hvem det naturligviis i mange Tilfælde meget mere vilde convenere at være uden saadan Indskrænkning, t. Ex. naar en Ladning Tömmer föres direkte fra Norge til et eller flere af de 26 mindre Handelssteder.

Men ligesom denne Indskrænkning er nödvendig, naar Administrationsomkostningerne ikke skulle opsluge Told-Indtægterne (undtagen forsaavidt som offentlige Officianters Ophold ved enkelte af Handelsstederne, der kunne benyttes som Toldofficianter, maatte sætte Stiftamtmanden istand til at foreslaae Modifikationer for deslige Steders Vedkommende, eller naar stigende Intrader maatte tillade at udvide Toldstedernes Antal med

Tiden), saaledes afgiver samme ogsaa et Baand paa Öens pludselige Lösrivelse fra Hovedlandets Handelsmarkeder, som ikke er uden Stötte i de foreliggende Akter, og som vistnok maa erkjendes i flere Henseender at være hensigtsmæssigere end Differentialtoldafgifter. 1848. 29. Febr.

B. *For Udgaaende* vil den under Nr. 5 nævnte Udförselsafgifts Erlæggelse, hvis det kgl. Rentekammer maatte finde ikke at kunne frafalde samme, udfordre, at i Reglen ethvert Fartöi maa klarere ud fra et af de 5 Toldsteder.

Tilstrækkelig Oplysning savnes om, om ikke nogle af de 26 mindre Handelssteder ere forsynede med en saadan offentlig Funktionair, at Udförsels Varernes Taxation og Afgiftsberigtigelse der kan finde Sted, i hvilken Henseende ingen synderlig Rigiditet udfordres ved en Afgift af ikkun 1 pCt. ad valorem; men forsaavidt dette ikke er Tilfældet, maa ethvert Skib under passende Straf tilholdes at gaae med sin udenfor et Toldsted indtagne Ladning til et saadant, for at klarere. Dog ville Krydsfartöierne, saavel som Toldstederne, kunne bemyndiges til at tillade Skibe, som ere bestemte direkte til en toldpligtig Havn i Hovedlandet, imod Caution og derom i Toldsedlen gjort Bemærkning, at seile ueftersete herhjem, hvor da Afgiftserlæggelsen först finder Sted ved Ankomsttoldstedet i en egen Conto, hvis Resultat godtskrives Island og Rückattest meddeles Afgangstoldstedet paa Island, samt det paa Island ifölge Toldsedlen eventuelt stillede Depositum tilbagebetales herhjemme.

Detaillen af ovenstaaende Organisationsplan maa naturligviis forbeholdes en egen Anordning, naar Sagen först er saavidt fremmet.

Collegiet troer imidlertid, at det Fremsatte vil være tilstrækkeligt til at vise, at det kgl. Rentekammers Opgave, at tilveiebringe et Netto-Indtægtsplus af Island til Belöb circa 51,000 Rbd., turde være til at löse.

1848. Samtlige i det Foregaaende nævnte Afgifter ind-
29. Febr. bringe nemlig calculatorisk brutto . . . . . 64,500 Rbd.
og de forögede Administrations-Omkostninger ere beregnede til . . . . 15,500 —

igjen netto 49,000 Rbd.

hvilken Sum dog efter al Sandsynlighed i Löbet af faa Aar ikke ubetydeligt vil foröges, da alle foregaaende Afgiftsberegninger ere baserede paa regnskabsmæssige og lignende Opgivelser over Importen til Island, som upaatvivlelig ere under Virkeligheden, og Varetilförselen kan ventes langt mere befordret ved den större Handelsfrihed, end modvirket ved den foreslaaede moderate Beskatning.

Collegiet maa derfor saa meget mere anbefale det kgl. Rentekammer at give Afkald paa Afgiften under Nr. 5, calculeret til 7,550 Rbd., hvorved de fra Island udgaaende Skibe vilde kunne aldeles fritages for alle Klareringsformer.

For dette Tilfælde maatte vel den i Forordn. 1. Mai 1838 § 39 herhjemme paabudne Recognition for Udförselen af islandske, altsaa tillige af grönlandske og færöiske Produkter, ligefuldt ophæves, for, som ovenfor bemærket, ikke at deteriorere Udförselen over Danmark; men det vilde være Island uvedkommende, som alene grundet i de herværende Handlendes Interesse; og Recognitionens Belöb, der ifölge Rentekamrets Calcul er opfört i de ovenstaaende Beregninger med 3000 Rbd., vilde altsaa hensigtsmæssigst være at lade aldeles udenfor Betragtning.

Videre troer Collegiet for Öieblikket ikke at burde indlade sig paa Dröftelser af det islandske Handelsspörgsmaal og de mange derhen hörende Forhold. Men vi tillade os, som ovenfor allerede antydet, tjenstligst at henstille til det kgl. Rentekammer, om Samme ikke ikke maatte finde Anledning til forelöbigen at give Stiftamtmand Rosenörn Leilighed til at yttre sig i Sagen;

hvornæst det formentlig vil være hensigtsmæssigt at brevvexle med det kgl. Danske Cancellie om den Orden, i hvilken Sagen bör forelægges det islandske Althing og Hovedlandets Stænderforsamlinger. 1848. 29. Febr.

Hvorvidt det kgl. Rentekammer, i Tilfælde af den islandske Handels Frigivelse, maatte finde det hensigtsmæssigt, at denne Handelsbranche vedbliver at sortere under velbemeldte Kammer, eller gaaer over til dette Collegium, som Handelsforholdene i Almindelighed ere underlagte, tillade vi os alene at henstille; men vi ansee det under alle Omstændigheder for rigtigst, at det islandske Toldvæsen, forsaavidt et saadant maatte blive organiseret, henlægges under samme Overbestyrelse som det danske.

Sluttelig undlader man ikke at henlede det kongl. Rentekammers Opmærksomhed paa de her dröftede Spörgsmaals nöie Forbindelse med den færöiske Handel, hvis Frigivelses Nödvendighed synes at være en nærliggende Betragtning, naar den islandske Handel og Skibsfart stilles paa den Fod, som det indbemeldte Forslag tilsigter. — General-Toldkammer og Commerce-Collegium den 29. Februar 1848.

Nye **Grundbestemmelser** for **Brödrefondet ved Reykjavík lærde Skole.** Reykjavík i Marts 1848. Marts.
— Disse Bestemmelser ere vedtagne paa et Möde af alle Skolens Lærere og Disciple, for at træde istedenfor de i Oktober 1846 (*see* denne Saml. XIII, 492–494) vedtagne Love. De ere underskrevne af Skolens daværende Lærere, Rektor Sveinbjörn Egilsson, Overlærer Hallgrímur Scheving, Adjunkterne Björn Gunnlaugsson, Jens Sigurðsson og const. Adjunkt Gisli Thorarensen, der tillige opfordre til at indsende Gaver til Fondet. Reykjavíkurpóst. 1848, S. 92–94.

1. Sjóður þessi skal heita „Bræðrasjóður hins lærða skóla í Reykjavík".

2. Hann skal standa inni á leigu í jarðabókarsjóðnum.

1848. Marts. 3. Tillögum til sjóðsins skal á ári hverju bæta við hann.

4. Leigunni skal á ári hverju bæta við innstæðuna, þartil hún er orðin svo mikil, að ársleigan er orðin 20 rbd. þá má taka til leigunnar, en aldrei skal skerða innstæðuna nè taka til tillaganna.

5. Rektor ásamt með hinum öðrum kennurum skólans skulu jafnan vera umsjónarmenn sjóðsins.

6. Umsjónarmenn skulu taka móti öllum tillögum til sjóðsins, svo skólalærisveina sem utanskólamanna, og leggja þau til ávaxta við innstæðu jafnótt og þau koma inn, þegar svo mikið er komið, að nemur 50 rbd.

7. Bók skulu umsjónarmenn halda yfir fjárhag Bræðrasjóðsins; í hana skulu rituð nöfn þeirra, er goldið hafa tillög, og hvað mikið hver hefir goldið. Skýrslu um fjárhag sjóðsins skulu umsjónarmenn birta á fundi, og láta hana út koma á prenti í Reykjavíkurpóstinum, eða þá í einhverju mánaðar eða ársriti.

8. þegar ársleiga sjóðsins er orðin 20 rbd., skal rektor með umsjónarmönnum taka hana, og — að tilkvöddum nokkrum hinum greindustu af skólalærisveinum, eptir því sem kennurum og skólalærisveinum kemur ásamt um — ráðstafa henni á fundi til styrktar fátækum lærisveinum, er hjálparþurfandi þykja, einkum þeim, sem ekki hafa ölmusu.

9. Sèrhver skólalærisveinn skal á ári hverju leggja 3 mörk til sjóðsins; þó skal það á hvers eins valdi að leggja meira til, ef hann vill og efni hans leyfa.

10. Allir skólalærisveinar skulu greiða tillög sín á fundi þeim, er haldinn skal á ári hverju 11. dag Decembermánaðar

16. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Underskrifterne under Lovenes islandske Text.** Khavn den 16. Marts 1848[1]. — (Canc. 3. Depart.

[1]) Allern. Bekjendtg. til Althinget 27. Mai 1859, II, 1.

og) Justitsmin. 2. Depart. Brevb. 1848, Nr. 1064. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 37—44. 1848. 16. Marts

Cancelliet har til Behandling paa sædvanlig Maade modtaget den af det sidst afholdte Althing indgivne allerund. Petition om, at den islandske Text i de Love, som herefter emanere for Island, maa blive stadfæstet med Hans Majts og vedkommende Collegii Underskrift, saaledes som dette er Tilfældet med den danske Original. — Ved hoslagt at fremsende en dansk Oversættelse af det til Althinget indgivne Andragende, som gav Anledning til Petitionen, denne i islandsk Original med dansk Oversættelse, den kongel. Commissarii ved sammes Fremsendelse afgivne allerunderd. Betænkning, samt Extrakt-Udskrift af Althings-Protokollen, forsaavidt angaaer denne Sag, skulde Collegiet forelöbig bemærke Fölgende.

Den kgl. Commissarius har med saa megen Klarhed og Nöiagtighed udviklet det Urigtige i Althingets Indstilling, at Cancelliet aldeles maa gjöre hans Argumentation til sin. En afgjörende Grund imod, at det Islandske skulde benyttes som Lovsprog i Island, er det dog endnu, at Höiesteret da ikke var istand til at have nogen sikker Mening angaaende den Lovfortolkning, der skulde gjöre Udslag i en Sag, men at den, forsaavidt navnlig den islandske Overret beraabte sig paa den genuine Betydning i den islandske Text, vilde blive nödt til at erkjende dette, om man end derved gav Loven en ganske anden Betydning, end den danske Text kunde modtage, og derved bragte den i Modsætning til den for selve Danmark gjeldende Lov, uagtet denne havde ligget til Grund for den, Regjeringen vilde indföre i Island. Man skal her bringe i Erindring, hvad den kgl. Commissarius i sin vedlagte Skrivelse af 10. Februar f. A. har anfört om de særdeles Vanskeligheder, som Forskjellen mellem Dansk og Islandsk i Henseende saavel til Sprogforraad som Periodedannelse lægger i Veien for correkte Oversættelser af Anordninger fra det ene af disse Sprog til det andet;

1848. 16. Marts. thi det vil deraf sees, hvormeget der kunde være at frygte for, at den islandske Anordning, hvorunder Kongen satte sit Navn, ikke rettelig udtrykte hans Villie.

Hvad der i Althinget er anfört for den Mening, at Kongen paa Islandsk burde udgive de Love, som han vilde have gjorte gjeldende i Island, beviser kun, hvorlidet man der er istand til at vurdere Forholdene. Saaledes har Referenten, der tillige er Proponent, yttret, at det ikke er saa vigtigt, at Kongen forstod det Sprog, hvori han udgav sin Lov, da Loven er Frugten af Folkets Retsbevidsthed, der udtaler sig i Althinget, men Kongens Underskrift det Stempel, hvorved Loven erholder den Værdighed som den bör og behöver at have. Men saalænge Island ikke er en for sig bestaaende Stat med en egen lovgivende Magt, indsees det ikke, hvorledes Folkets Retsbevidsthed kan gjöre Noget til Lov, eller at Kongens Underskrift skulde være et blot Værdigheds-Stempel, hvorimod det Bindende i Loven vistnok er Kongens Villie, der er grundet i Kongens Erkjendelse og hans Prövelse af alle de Momenter, der tjene til at bedömme, om den paatænkte Lov er retfærdig og hensigtsmæssig eller ikke. Blandt disse Momenter maa vistnok den Retsanskuelse, der gjennem Althinget eller i andre Maader har viist sig at være den herskende i Landet, være af ikke liden Vigtighed, men Regjeringen kan dog ikke ubetinget lade den gjelde, dersom det sees, at den har sin Oprindelse af en ensidig Retning eller ufuldstændig Overveielse af Forholdene. Andre Althingsmænd udtale, at Kongen vistnok i sin Viisdom vil finde Midler til at overvinde de af Commissarius fremstillede Hindringer for den omhandlede Forholdsregel, hvilke Hindringers Vigtighed de ikke kunne nægte. Saafremt nu Hindringerne ligge i Forholdenes indvortes Væsen, vilde det dog ikke være muligt for Hans Majt. at overvinde dem; men Althingsmændene have ikke forsögt at modbevise hvad Commissarius i saa Henseende klarlig har udviklet. Skjöndt

de vistnok vare gjennemtrængte af Erkjendtlighed mod Kongen og Tillid til hans Viisdom, saa turde dog hine Yttringer tillige være en Vending, man har brugt, da man ei selv saae sig istand til at gjendrive Commissarii Grunde. Det Sande og ene Fyldestgjörende ligger i, hvad to af de indsigtsfuldeste Althingsmænd i Forbindelse med hine Tillidsyttringer have erklæret, at om Kongen ikke kan finde Midler til at opfylde det islandske Folks Önske, vil han dog med Naade ansee en af en god Rod udsprungen Bön, og at Islænderne ville lade sig overbevise, hvis Kongen maatte have Grunde, der gjöre, at han ikke kan bönhöre hiint Önske. Det er langtfra, at Islænderne i den omhandlede Henseende ere i en saadan exceptionel Stilling, som de mene. Saagodt som alle Stater indeholde forskjellige Sprogstammer, men kun hvor flere forhen afsondrede Lande enten ere af særdeles Betydenhed, eller höre til en udbredt Folkestamme, har man Exempler paa, at de have beholdt forskjellig Forfatning og forskjelligt Sprog (saasom Ungarn og de med Danmark forenede Hertugdömmer). Udenfor slige særegne Tilfælde blive Lovene for hele Staten givne i et og samme officielle Sprog, stundom i et, der end ikke er Folkesproget for Flerheden af Statens Indvaanere: saaledes udkomme alle Lovene i Belgien i det franske Sprog, hvori og alle offentlige Forretninger pleies, uagtet Flerhedens Sprog er det flamske. Under saadanne Omstændigheder er der vel Meget at sige imod hiin Forholdsregel; men at der for ethvert enkelt Fragment af en Stat, der hörer til en anden Folkestamme, skulde være et særligt Lovsprog, vilde være en Umulighed, hvorunder Enheden i Lovgivning, Retspleie, Forvaltning m. m. vilde lide stærkt Afbræk. Minoriteten maa her, som ved saa mange andre Leiligheder, vige for Flerheden, og da dennes Sprog, hvor ikke saadanne særegne Forhold finde Sted, der, som ommeldt, i enkelte Stater have anlediget et dobbelt Lov- og Forretningssprog, ikke kan være frem-

1848.
16. Marts.

1848. med for de mere Dannede i de Dele af Staten, der
16. Marts. have et særskilt Sprog, vil man og vide at hjælpe sig, naar man vil finde sig i de naturlige Fölger af de Forhold, hvori man er sat. I adskillige Stater hviler endnu den gjeldende Ret paa den romerske og kanoniske Ret, hvis Hovedkilder ere latinske. Som Commissarius har bemærket, vil den Islænder, der, af Mangel paa Kundskab til det danske Sprog, ei seer sig istand til paa egen Haand tilfulde at forstaae en Lov, lettelig kunne faa Veiledning hos en af Landets Jurister; selv de noget dannede Mænd, der ei ere Jurister, ville ikke fra Sprogets Side finde nogen Vanskelighed i at forstaae de paa Dansk udkommende Anordninger. — Under en anden Sag har Althingets Præsident endog yttret, at det ikke egentlig vilde være fornödent, at Commissarii danske Foredrag bleve oversatte paa Islandsk. At man stundom ogsaa af Ubekjendtskab med det danske Sprog kan misforstaae en Anordning, er vistnok; men for saadan Feiltagelse ere Undersaatterne idelig og i större Grad udsatte af Mangel paa den fuldstændige Indsigt i den övrige Lovgivning, det Bekjendtskab med de Forhold, der omhandles, og den Stringents i at tænke og slutte, som behöves for rettelig at opfatte en Lov, saa at den Omstændighed, at Lovene for Island gives paa Dansk, ingenlunde, naar Forholdene veies som de virkelig ere, kan være en saa stor Ulempe, som man vil gjöre den til, uagtet man vistnok med Commissarius maa tilstaae, at det er en Ulempe, men en mindre, end der vilde fremkomme af det Modsatte. Ved de Oversættelser, som i den senere Tid meddeles, og for hvis Paalidelighed der vist for Fremtiden vil vises den muligste Omhu, ere dog ogsaa Forholdene blevne betydelig bedre end forhen.

Man har og villet paastaae, at det er historisk begrundet, at Lovene for Island gives paa Islandsk. Nu er det vel saa, at ganske enkelte Anordninger ere udkomne tillige paa Islandsk, og det er med nogle af

disse Tilfældet, at ogsaa den islandske Text er udkommet med Kongens Underskrift. Dette er Tilfældet med den ene af de to paaberaabte Anordninger, som ere udgivne gjennem Cancelliet, den af 17. Novembr. 1786, der findes vedlagt, men ikke med den senere ligeledes vedlagte af 20. Marts 1815, ligesom den vedtrykte islandske Oversættelse udtrykkelig er erkjendt for en saadan (Coll. Tid. for 1815, S. 231). De fleste af de paaberaabte Anordninger ere emanerede gjennem det kgl. Rentekammer, og hvorledes det med Hensyn til disse i saa Henseende forholder sig, er derfor Cancelliet ubekjendt. Hvad enkelte af dem angaaer, sees det af Qvartsamlingen, at de virkelig ere udkomne og det særskilt tillige paa Islandsk, hvilket og i Schous Register findes bemærket. Men hvad andre angaaer, og deriblandt netop nogle af de vigtigste, saasom Handelsforordningen af 13. Juni 1787, findes der intet Spor i Samlingerne til, at de ere udkomne paa Islandsk, saa at man har Grund til at tvivle derom. Men hvorledes dette nu end forholder sig, saa er det vist, at det i ældre Tid kun var en Undtagelse, at enkelte Anordninger, som det fandtes hensigtsmæssigt at give en særdeles Udbredelse, ere udkomne paa Islandsk, men at Flerheden af de for Island udkomne endog særdeles vigtige og indgribende Love blot ere udkomne paa Dansk. Som Exempel skal man blot nævne adskillige under 29. Mai 1744, 27. Mai og 3. Juni 1746 udgivne Anordninger. Ligeledes ere ei blot en stor Mængde almindelige Anordninger for Kongeriget, i ældre Tider navnlig de for Norge udkomne, blevne gjorte gjeldende for Island, men ogsaa store og omfattende Partier af norske eller i senere Tid danske Lov ere blevne udvidede til Island, uden at blive kundgjorte i dette Lands Sprog. Blandt de mangfoldige Exempler herpaa skal man alene nævne nogle af de mest betydende. Saaledes er Proceslovgivningen i Almindelighed, altsaa den störste Deel af Lovens förste Bog, bleven udvidet til Island, ifölge Reskripterne af

1848.
16. Marts.

1848. 16. Marts. 2. Mai 1732, 7. Mai 1735 og 24. Januar 1740. Fremdeles er den danske eller norske Lovgivning gjort gjeldende for Drabs- og Tyvs-Sager efter Reskr. af 19. Februar 1734, for Arvefölgen efter Reskr. af 17. Februar 1769, for Vexelretten efter For. af 17. Novbr. 1786 § 17, for kirkelige Anliggender ifölge Reskr. af 26. Juni 1782, for Ægteskabssager ifölge Reskr. af 7. Decembr. 1827, for Materien om Umyndighed og Værgemaal m. m. ifölge For. af 21. Decbr. 1831 § 1 Litr. b, samt den Althinget först i Udkast forelagte Anordning af 18. Febr. 1847 § 1 (see og dennes § 18), for Criminalretten i det Hele ved For. af 24. Januar 1838 (efr. Coll. Tid. S. 401). Derhos er N. L., som for det meste er af lige Indhold med D. L., efter Reskr. af 19. Febr. 1734 i Almindelighed en subsidiair Lov for Island, og ved Praxis er den med Hensyn til mange af de vigtigste Retsforhold sat istedetfor Islands egne gamle, til den nuværende Tid aldeles upassende Love, saa at det kun er en saare liden Deel af disse, som endnu er i virkelig Kraft, og Landet vilde fra mange Sider være meget ilde faren, om man, hvad der nu hos Adskillige er Tendentsen, skulde gaae tilbage til disse (efr. Colleg. Tid. for 1826, S. 339—345). De i Virkeligheden vigtigste Kilder for den paa Island gjeldende Ret ere saaledes danske, og det vilde fölgelig ikke uden ganske at omstöde denne gaae an, at optage det Princip, at kun Love, som vare forkyndte i det islandske Sprog, kunde være gjeldende paa Island; thi ligesom man vist ikke tænker paa at oversætte alle hine Retskilder, saaledes vilde de ved en saadan Oversættelse let blive meget væsentlig forandrede og for Island faae en ganske anden Betydning end de have i Danmark. Naar man har paaberaabt sig den ved Canc. Skriv. af 2. August 1800 kundgjorte kgl. Resolution som Hjemmel for det nysnævnte Princip, da viser denne tydelig, at det kun var i Oversættelse, at de islandske Love skulde gives paa Island, og det efter at de da paa Dansk udkomne Anordninger ved Forkyndelse havde faaet Lovskraft. Den angik

derhos kun de for Island særlig udgivne Love, men blev ikke anvendt paa de almindelige Anordninger, der skulde gjelde sammesteds. Hin Oversættelse gives nu, siden 1831, paa en anden Maade, og det ikke blot af de for Island særlig udkommende Anordninger, men og af de almindelige Anordninger, som efter foregaaende Prövelse ere fundne anvendelige sammesteds (jevnf. kgl. Resol. af 6. Juni 1821). Naar Althinget, som ifölge dets Betænkning, sammenholdt med Forhandlingerne paa Thinget, synes at maatte antages, i For. af 8. Marts 1843 § 43 finder en Hjemmel for, at det rette Lovsprog og Regjeringssprog for Island er Islandsk, saa er det langt fra, at Lovgiveren har givet mindste Vink til, at det i det islandske Sprog forelagte Udkast skulde være Originalen, hvorimod den Omstændighed, at det danske nævnes först, vidner om, at dette er Originalen. Men hertil kommer endnu den Omstændighed, at den danske Text i hele denne Forordning, hvor den kgl. Underskrift blot findes under den, er betegnet som Originalen, og at der ingen fornuftig Grund vilde være til at vedlægge en dansk Oversættelse af de Udkast, der forelægges det islandske Althing, medens det er i sin Orden, at der ved Siden af den danske Original fremlægges en islandsk Oversættelse til Oplysning for de Althingsmænd, som ikke maatte kunne Dansk nok til at forstaae Originalen. Ligesaalidt kan der af den Omstændighed, at Forhandlingerne paa Althinget ordentligviis föres paa Islandsk, og at dette Sprog ligeledes bruges i dets Petitioner og Betænkninger, udledes noget Argument for, at ogsaa Kongen skal tale Islandsk til Islænderne. Den kgl. Commissarius har i det Væsentlige meget rigtig udviklet Grændserne for det islandske Sprogs officielle Brug paa Island, kun at hans Fremstilling var udsat for en Misforstaaelse, forsaavidt han i Almindelighed har antaget, at det islandske Folks Sprog til Kongen var det islandske, i hvilken Henseende

1848. 16. Marts.

1848. 16. Marts. han meddelte en nærmere Forklaring, der dog atter har givet Anledning til en Kritik, som kun hvilede paa Misforstaaelse. At der med Althingets i det islandske Sprog affattede Betænkninger skal fölge af samme vedtagne og af Præsidenten og Sekretairerne verificerede danske Oversættelser, viser og, at det ikke er den islandske men den danske Text, hvoraf Regjeringen vil öse sin Kundskab til Althingets Mening, og at den Indflydelse, Thingets Betænkning kan faa paa Udfaldet, beroer paa Oversættelsens Rigtighed.

Naar Regjeringen ikke paatager sig at forstaae Islandsk, kan den endnu mindre paatage sig at tale Islandsk. Forsaavidt man af den Omhu, der ved allerh. Resol. af 8. April 1844 er viist for, at de Embedsmænd, som ansættes i Island, skulle kunne forstaae Indbyggerne og af disse forstaaes, har villet udlede, at Kongen og skulde vide at tale Islandsk, eller at hans Regjerings-Collegier og hans Höiesteret og skulde være dette Sprog mægtige, saa er denne Feilslutning saa paafaldende, at man maa undre sig over, at den har kunnet komme frem. Det er imidlertid de ovennævnte Bestemmelser, som Islænderne ikke alene have optaget med tilbörlig Paaskjönnelse, men hvori de og have lagt en Mening og Hensigt, som vistnok har været langt fra Kongen, og deriblandt den, at al Forhandling imellem Kongen og Landet skal skee i det islandske Sprog, ei alene fra dettes men og fra Kongens Side. Hertil har vel og den Omstændighed bidraget, at Lovudkastene med Motiver ved förste Althing ei bleve trykte paa Dansk, men blot paa Islandsk, ligesom de heller ikke ved sidste Althing bleve indförte i Althingstidenden. Man har derved troet sig berettiget til at ignorere den danske Text, og det i den Grad, at man har foreslaaet Forandringer i Udkastets Udtryk, der, oversatte tilbage fra Islandsk paa Dansk, endog bogstavelig indeholde, hvad der staaer i den danske Original.

For at give den Berigtigelse, Commissarius i saa Henseende har meddeelt, behörig Kraft, vil det uden-

tvivl være rettest, at for Fremtiden Lovudkastene — om end ikke Motiverne — ei blot trykte meddeles Althingsmændene saavel paa Dansk som paa Islandsk, men at de og saaledes indföres i Althingstidenden. Cancelliet var allerede i 1847 betænkt herpaa, men da den kongl. Commissarius dog mente, at dette ikke var aldeles nödvendigt, og at Islænderne vilde finde sig besværede ved de deraf flydende Omkostninger, frafaldt man det dengang (see hans vedlagte Betænkning af 21. Mai 1847). Men nu har det yderligere viist sig, at det bliver nödvendigt stærkere at træde frem mod den ombandlede Misforstaaelse, ligesom det, endog uden Hensyn hertil, er aldeles i Althingstidendens Öiemed, at den islandske Almeenhed, hvoraf dog den mere oplyste Deel i Almindelighed forstaaer Dansk, ved Hjælp af den originale Text sættes bedre istand til at trænge ind i Lovudkastenes Mening. Det var ogsaa den ovennævnte Misforstaaelse — som den kgl. Commissarius i den ovenberörte til Cancelliet afgivne Betænkning af 10. Februar f. A. udförlig havde fremstillet, idet han udviklede dens betænkelige Fölger — der bragte Cancelliet til i Anordningernes Form at lade det træde endnu stærkere frem, at det Islandske kun var Oversættelse. Da det ved sidste Althing Passerede kun yderligere godtgjör Nödvendigheden af, at Regjeringen holder fast herved, bör der udentvivl ikke tages Hensyn til den derover förte Klage. 1848. 16. Marts.

Det er iövrigt vist nok, at det især er Island, som vilde lide derunder, om Regjeringen gav efter for den Stræben, der i den senere Tid har viist sig for at ophæve eller dog svække den sproglige Forbindelse, som hidtil har fundet Sted imellem det og Danmark. Naar som Fölge heraf alt det, om ikke ganske saa dog for en stor Deel, gik tabt i deres Retsforfatning, som de have fra danske Love og dansk Videnskab; naar den Anvendelse, som det danske Sprog hidtil har haft saavel i Lovene som i Embedsmændenes indbyrdes For-

1848. handlinger, bortfaldt, og det derved efterhaanden blev
16. Marts. Landets Indbyggere mere og mere fremmed; naar derhos, som man ogsaa har villet, Island fik saadanne særskilte Dannelses-Anstalter, at man for de fleste Embeder kunde danne sig der hjemme; naar man mere og mere bragte Indvaanerne til at finde den Dannelse, som de kunne erhverve hjemme, og i deres eget Sprog, tilstrækkelig, saa vilde det standse den sociale og videnskabelige Udvikling, hvortil de ville kunne föres ved en velvillig Modtagelse af de Midler, som herfra kunne bydes dem, og som de burde være saa meget villigere til at modtage, som man her vistnok er meget langt fra at undervurdere, hvad vi have modtaget og fremdeles ere villige til at modtage fra Island.

I Henhold til alt det Foranförte holder Cancelliet for, at man bör andrage paa en allerhöieste Resolution af fölgende Indhold: at Forordn. af 8. Marts 1843 § 43, ved at hjemle det islandske Sprogs Brug saavel i Althingets Forhandlinger som i de allerund. Betænkninger, der af Thinget afgives, dog saaledes, at deraf tillige indsendes af Althinget vedtagne og af dets Præsident og Sekretairer verificerede Oversættelser, ingenlunde medförer, at ogsaa Hans Majts Anordninger og andre Kundgjörelser til hans islandske Undersaatter skulle affattes i dette Sprog, og at en saadan Forandring i den hidtil brugte Fremgangsmaade heller ikke paa nogen Maade kan findes hensigtsmæssig, hvorimod de kongl. Anordninger for Fremtiden fremdeles blive at udstede i det danske Sprog, men, saaledes som det fra Slutningen af 1831 stadig har været iagttaget, forsynes med islandsk Oversættelse. Det kunde derhos ogsaa være at paabyde, at de Althinget forelagte Lovudkast indföres i Althingstidenden, ikke blot i den islandske Oversættelse men og i Originalsproget, hvorimod det meget vilde fordyre Althingstidenden, hvis man vilde udvide dette til Motiverne, hvilket vel og i sig turde være mindre nödvendigt.

Men om en saadan Bestemmelse bör gives i den allerhöieste Resolution paa den ombandlede Petition, eller blot i en Befaling til den kgl. Commissarius, er fundet noget tvivlsomt. Det förste vilde, som det synes, være tjenligst til at give Bestemmelsen större Eftertryk, men vilde dog i sin Form være inadæqvat, ligesom det og er antaget, at Hans Maj. derved vilde komme til mere end nödvendigt at gaae Islændernes Fölelser imod i denne Sag, der, som vedrörende deres nationale Sprog, sees at ligge dem saa meget paa Hjerte. Collegiets Pluralitet maa derfor ansee det for rettest, at det Fornödne herom af Cancelliet meddeles den kgl. Commissarius til Iagttagelse. 1848. 16. Marts.

Hvad endelig Anordningernes Oversættelse paa Islandsk angaaer, da kan det vel have sit Forblivende ved den efter Correspondence med det kongel. Rentekammer vedtagne Fremgangsmaade, skjöndt Oversættelsens Besörgelse af den islandske Overret, som man tidligere har udviklet, vilde medföre den ikke uvæsentlige Fordeel, at Ansvaret for Oversættelsens Rigtighed, hvorom der let kan blive Spörgsmaal, da vilde paahvile en bestemt islandsk Autoritet, istedetfor at Anken nu gaaer ud over vedkommende Collegium, som har besörget Oversættelsen. Imidlertid kunde der, ikke blot for tildeels at undgaa dette Ansvar, men og for at give den islandske Oversættelse en mere authentisk Charakteer, formentlig være Anledning til at tage under Overveielse, om den Mand, hvem Oversættelses-Arbeidet overdrages, ikke kunde dertil beskikkes af Kongen, og ham da paalægges at forsyne den islandske Oversættelse med sin Underskrift, hvori han paa Embeds Vegne indestaaer for den islandske Texts Rigtighed og Overeensstemmelse med den vedheftede, af Kongen underskrevne danske Text.

Hvad der iövrigt i Althingets Petition maa ansees for begrundet, er Önsket om Oversættelsens störst mulige Nöiagtighed og Overeensstemmelse med Originalen,

1848. men i denne Henseende kan man endnu ikke lade
16. Marts. ubemærket, at Anordningerne nu i Regelen ikke kunne antages at udkomme i anden Skikkelse end den, hvori de ere Althinget forelagte, eller med de Forandringer, som Thinget har foreslaaet og hvoraf det selv leverer en islandsk Oversættelse, og Thinget har det saaledes i sin Magt, ved at sammenholde den det forelagte islandske Oversættelse af Original-Udkastet med dette, at gjöre opmærksom paa, hvis Oversættelsen i noget Punkt maatte findes ikke nöiagtigt at udtrykke Originalens Mening, og da at foreslaa en anden Oversættelse. De Tilfælde, hvor en Anordning skulde udkomme efter Althingets Begjæring, grundet paa den af samme derom indgivne Petition, uden at noget Udkast dertil forinden blev næste Althing forelagt, ville være meget faa, og dette vil i alt Fald ikke skee, uden hvor Petitionen ligefrem kan lægges til Grund for Anordningen, og hvor man da i Althingets islandske Text, sammenholdt med den danske Oversættelse af samme, har en Rettesnor for den islandske Oversættelses Rigtighed, som Thinget dog ikke vil kunne kalde i Tvivl. Hvor ganske uvæsentlige Modifikationer maatte blive foretagne i Althingets Amendements til Lovudkastene, vil det vist ikke være at befrygte, at man ikke her skulde vide at give dette i en rigtig islandsk Oversættelse.

Med disse Bemærkninger skulde Cancelliet, forinden videre i Sagen foretages, i den Anledning tjenstl. udbede sig det kgl. Rentekammers Yttringer behageligst meddelte og dermed samtlige Bilage remitterede. — Det kgl. Danske Cancellie den 16. Marts 1848.

24. Marts. **Provisorisk Forordning,** hvorved nogle ældre **Presselove ophæves,** m. m. Christiansborg den 24. Marts 1848. — Denne Forordning, hvis fuldstændige Titel lyder saaledes: „Provisorisk Forordning, hvorved alle Presseforholdene vedkommende Love, der ere emanerede efter Forordningen af 27. Septbr. 1799, ophæves, m. m." — er

publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848. 1848.
Ligeledes er den i samme Aar bekjendtgjort i Isafjords Syssel og paa Vestmannöerne, og i Aaret 1849 i Bardastrands og Öefjords Sysseler. — Justitsministeriets 2. Departem. Registr. XLIX, 92ᵇ—93 (1848, Nr. 192). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4ᵗᵒ. Ny Coll. Tid. for 1848, S. 221. Qvart-Forr. for 1848, S. 34; Schou XXV, S. 19—20. 24. Marts.

Kongelig Resolution ang. **Ministres Ansvarlighed.** Khavn den 24. Marts 1848. - Paa en af Premierministeren (A. W. Moltke) nedlagt Forestilling approberer Kongen, at Allerhöistsammes Ministre, naar de drages til Ansvar for Regjeringshandlinger eller for de af dem paraphered allerhöieste Resolutioner, blive at tiltale for Höiesteret, indtil Forfatningsloven[1] herom har bestemt det Fornödne. — Departementstidenden for 1848, S. 51. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1848, S. 50. 24. Marts.

Reskript til Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, ang. **sammes Overgang til Ministerium for Kirke- og Underviisningsvæsenet.** Khavn den 27. Marts 1848. — (Cancell.) 2. Dep. Registr. XLIX, 94 (1848, Nr. 196). Uddr. i Ny Coll. Tid. 1848, S. 230. 27. Marts.

Frederik den Syvende &c. Vor synderlige Gunst! Da Vi allern. har oprettet et Ministerium for Kirke- og Underviisningsvæsenet i Vort Kongerige Danmark, hvorunder de Sager, der hidtil har været behandlede af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, for Fremtiden skulle henlægges, saa give Vi Eder herved tilkjende, at Vi fra Dags Dato allern. ophæve fornævnte Direction, og have I ufortövet at aflevere alle til Directionens Archiv henhörende Documenter og Protokoller, saavel som alle under Behandling i Directionen

[1]) Forholdet er for Danmarks Vedkommende ordnet ved Danmarks Riges Grundlov 5. Juni 1849 §§ 20. 72. 73; og Lov om Rigsretten 3. Marts 1852.

1848. værende Sager, til Ministeren for Kirke- og Underviis-
27. Marts. ningsvæsenet, Magister Ditlev Gotthard Monrad, eller hvem han maatte bemyndige til at modtage samme.

Derefter I Eder allerunderd. have at rette og alle Vedkommende under Eders Ressort det Fornödne til Efterretning at tilkjendegive. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn paa Vort Slot Christiansborg den 27. Marts 1848.

30. Marts. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Amtmænd, angaaende **Embedsmænds Pligt at gjöre Indskud i Enkekassen.** Khavn den 30. Marts 1848[1]. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 61—62. — Dette Circulaire gaaer kun ud paa Indskjærpelse af Forordn. 4. August 1788 § 1 og Plak. 22. Juli 1845.

31. Marts. **Reglement for Latinskolen i Reykjavik.** Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 31. Marts 1848. — Original-Aftryk 2 Blade i 4to.

Reglur fyrir hinn íslenzka latínuskóla.

Til þess skólinn nái tilgángi sínum, er ekkert eins áríðandi og það, að tíminn sè notaður sem bezt, en að þessu styður ekkert fremur en straung og óhagganleg reglusemi. Í þessu skyni höfum við nákvæmlega tiltekið þær skyldur, sem hèr eptir hvíla á dyraverði og kyndara skólans, og bundið þær við vissa tiltekna tíma, og hefir okkur einnig þótt nauðsynlegt með sama hætti og samkvæmt því, að tilkynna lærisveinum skólans þessa niðurskipan tímans, og minnast um leið á nokkrar aðrar ákvarðanir, sem snerta reglu og stjórn í skólanum.

1. grein. Fótaferðartími skal vera miðurmorgun kl. 6, undireins og hríngt er morgunklukkunni, og skulu þá allir vera klæddir áður en klukkan er 6½; þó má þetta dragast á sunnu- og helgidögum þángað til kl. er 8.

[1]) Plak. 31. Mai 1855.

2. grein. Hverndagslega skal tíminn frá kl. $6^{1}/_{2}$ til 1848.
$7^{3}/_{4}$ vera ætlaður til undirbúníngslesturs, og skulu kenn- 31. Marts.
endurnir, sem eiga heima á skólanum, hafa gætur á, að þá sè enginn lærisveinn fjarlægur.

3. grein. Tíminn frá kl. $7^{3}/_{4}$ til $8^{1}/_{2}$ er ákvarðaður til morgunverðar, og á þá dýravörðurinn að sjá um það, að lestrarherbergin sèu viðruð á meðan frá kl. 8 til $8^{1}/_{2}$.

4. grein. Á rúmhelgum dögum er hríngt til bæna á morgnana kl. $8^{1}/_{2}$, og skulu þá allir heima- og bæjarsveinar vera þar viðstaddir. Á helgum dögum er hríngt til húslesturs kl. 12, eður um hvert það leyti sem embættisgjörð byrjar í kirkjunni, og skulu þá allir þeir heima- eður bæjar-sveinar, sem ekki fara í kirkju, vera við lestur.

5. grein. Meðan á tilsagnartímanum stendur á virku dögunum frá kl. 9 til 1 og 3 til 5, skal dyravörðurinn láta svefnherbergin vera læst.

6. grein. Við lok sèrhvers kennslutíma, um það leyti sem áður er tiltekið, skal gefa lærisveinum til endurlífgunar tómstund í 5 mínútur, en þá verður líka sem mest að sporna við útgaungum meðan stendur á kennslutímanum.

7. grein. Tíminn frá kl. 1 til 3 er ákveðinn til miðdagsverðar, og á dýravörðurinn frá kl. 1 til $2^{1}/_{2}$ að hafa lestrarstofurnar læstar og viðra þær, hann á og að líta til þeirra og gæta þess að loptið í þeim sè hreint og hollt frá kl. 5 til 7, því þegar ekki er tilsögn í saung eður öðru, þá er þetta tómstund, ætluð til kvöldverðar; þó á ekki að læsa lestrarstofunum þenna tíma, svo að þeim lærisveinum, sem vilja verja nokkru af þessum tíma til yfirlesturs, sè það ekki fyrirmunað.

8. grein. Frá kl. 7 til $9^{1}/_{2}$ er undirbúníngslestur, og skulu þeir kennendur, sem eiga heima í skólanum, nákvæmlega gæta þess, að þá vanti engan af þeim, sem lesa í skólanum, hvort heldur það er heima- eður bæjar-sveinn. þessi undirbúníngslestur fellur þó úr á laugardagskvöldin, til þess að bekkirnir verði þvegnir,

1848. og aðfarakvöld annara helgidaga, nema að því leyti
31. Marts. piltar sjálfir vilja.

9. grein. Á rúmhelgum dögum er hríngt til kvöldbæna kl. 9 ½ og eiga þá allir heimasveinar, en ekki bæjarsveinar, að vera við.

10. grein. Þar á eptir, og í seinasta lagi kl. 10, skulu lærisveinarnir gánga til rekkju, þó má undantekníng eiga sèr stað á sunnu- og helgidögum, og eins kvöldin næstu þar á undan þángað til kl. er 11, og á dyravörður að gæta þess, að ljós sèu slökkt á þeim kvöldum þegar kl. er 11¼, en ella þegar hún er 10¼.

11. grein. Enginn bæjarsveinn nè aðrir utan skóla mega um næturtíma vera í svefnherbergjunum, og skulu bæði dyravörðurinn og kennendurnir, sem eiga heima á skólanum, gæta þess vandlega.

12. grein Lærisveinarnir eiga vandlega að gá að eldi og ljósum, að þar af hljótist engi voði; þeir mega ekki taka ljós eður ljósastjaka burtu úr þeim herbergjum, sem þau eru ætluð til, en það er skylda dyravarðarins að skipta þeim niður; þeir mega ekki gánga upp á loptið með ljós, en þurfi þeir að sækja þángað eitthvað eptir að dimmt er orðið, þá skulu þeir fara til dyravarðarins, sem þá fylgir þeim með ljósabera, ef hentugleikar hans annars leyfa honum. — Púður eður byssur má enginn geyma eður hafa nokkurstaðar í skólabyggíngunni. — Það er svo ráð fyrir gjört, að nokkrir meðal lærisveinanna, eptir tilmælum dyravarðarins, muni leita sèr æfíngar í því, að beita laglega slökkvitólum skólans.

13. grein. Lærisveinarnir mega ekkert skemma sem skólinn á, en hver sem eitthvað skemmir, bæti skaðann, og skulu kennendurnir gángast fyrir þesskáttar málefnum, þegar dyravörðurinn ber þau upp fyrir þeim.

14. grein. Þegar veikindi koma upp meðal lærisveinanna, skal þegar tilkynna það kennendunum, sem eiga heima í skólanum, og skulu þeir þá ásamt dyraverðinum annast það, sem meðþarf til aðhjúkrunar í veikindunum, og gjöra hina kennendurna vara við þess-

háttar sjúkdómsforföll; veikist bæjarsveinar, skulu þeir, sem pilturinn er til húsa hjá, tilkynna það brèflega, og sè skýrteini þetta lagt á kennara borðið í þeim bekk, sem pilturinn er úr. — Áður en skóli byrjar á haustin, á læknirinn og kennendurnir, sem eiga heima á skólanum, að líta eptir öllum lærisveinunum, til að komast að því, hvort nokkur þeirra hafi kláða eður útbrot á hörundi, og hafi nokkur lærisveina tilefni til að ætla, að til þessara veikinda votti á sèr eður öðrum, þá er skylda hans að tilkynna það kennendum þeim, sem heimili eiga á skólanum, svo að þeir gjöri þá ráðstöfun sem við þarf.

1848. 31. Marts.

15. grein. Án þess með svo felldum hætti að tilkynna forföll sín, má enginn lærisveinn láta sig vanta í kennslutímunum, eður nokkur heima- eður bæjar-sveinn, sem undirbýr sig á skólanum, vera burtu frá undirbúníngslestri, nema sá kennari, er í hlut á, einstöku sinnum hafi gefið þar til leyfi einn eður annan kennslutíma, og sè nokkur burtu í undirbúníngstímunum, þá verður hann að fá þar til leyfi þess undirkennara, sem hefir umsjónina í skólanum á hendi, en enginn má vera burtu heila daga, nema þeir hafi skriflegt leyfi til þess frá skólans Rektor, og sýni það hlutaðeigandi kennendum; þetta á og heima við bænir og húslestur, í sambandi við þær ákvarðanir í því efni, sem tilteknar eru hèr að framan. Líka skal sá undirkennari, sem umsjónina hefir á hendi, stöku sinnum mega gefa heimasveinunum leyfi til að vera úti um kvöldtíma, eptir að búið er að loka útidyrum skólans, þegar hann, eptir undirlagi við dyravörðinn, er búinn að koma því svo heim, að dyrunum, eptir þann tíma, verði lokið upp og læst aptur.

16. grein. Þegar lærisveinarnir í leyfunum æskja þess, að fara burt úr bænum eður koma híngað aptur, þá beri þeir sig fram við skólans Rektor og þá kennendur, sem eiga heimili í skólanum. Óski heimasveinar að mega vera í skólanum í sumarleyfinu, þá beri þeir það upp við skólans Rektor, er greiðir úr því eptir þörfum, eptir að hann, þegar til lengdar leikur með þessa dvöl í skólanum, hefir leitað ákvörðunar yfirstjórnar skólans.

1848. 17. grein. Meðan lærisveinarnir halda til hèr í
31. Marts. bænum, í eður utan skóla, standa þeir í allri hegðan sinni undir tilsjón yfirboðenda sinna í skólanum, að svo miklu leyti sem þessi tilsjón er ekki falin þeim foreldrum lærisveinanna, sem hèr eru í bænum. Allir lærisveinar skulu því, ekki einúngis í kenslutímunum, undirbúníngstímunum og guðræknistímunum, heldur einnig í tómstundunum, í og utan skóla, nákvæmlega lifa eptir kennendanna skipunum, hvort sem eru almennar lífsreglur eður einstök boð. Þeir kennendur, sem eiga heima á skólanum, skulu undir Rektors yfirtilsjón skipta í millum sín hinni almennu umsjón, og eiga þeir í henni að njóta styrks af bekkstjórum, sem Rektor tiltekur við byrjun sèrhvers skólaárs, eptir fyrirlagi þessara kennenda, og má skipta um þá þegar ástæður virðast til þess. Komi fyrir einhver veruleg óregla, á samstundis að tilkynna þvílíkt undirkennara þeim, sem umsjónina hefir á hendi, en lærisveinarnir sjálfir mega í slíkum efnum ekkert taka sèr fyrir hendur af sjálfsdáðum.

18. grein. Eins og yfirstjórn skólans kannast við og metur mikils það góða dæmi, sem lærisveinar skólans hafa gefið, með því bindindisfèlagi, er þeir hafa stofnað sín á milli, svo ætla menn þeim einnig, að þeir muni votta áþekkt þrek, siðavéndni og bindindi með því, að takmarka sem mest allskyns tóbaksbrúkun, hverju nafni sem heitir, því öll má hún álítast skaðleg fyrir heilsu þeirra, sem enn eru á æskuskeiði; þó eru það einkum reykíngar, sem bannaðar eru í skólabyggíngunni, nema einúngis hjá kennendunum, og þó með þeirra leyfi, og yfirhöfuð vona menn þess, að lærisveinarnir kappkosti að láta sem mest framför í innri og ytri siðgæðum verða samfara framförum þeirra í þekkíngu.

Íslands stiptamthúsi og Laugarnesi, 31. dag Martsmán. 1848.

Rosenörn. H. G. Thordersen.

Plakat angaaende Oprettelsen af Ministerier, og Ophævelse af nogle kongl. Collegier. Khavn den 4. April 1848. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1848. Ligeledes samme Aar i Isafjords Syssel, og 1849 i Vestmannöe, Bardastrands og Öefjords Sysseler. — Justitsmin. 2. Dep. Reg. XLIX, 108ᵇ-109 (1848, Nr. 235). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4ᵗᵒ. Dep. Tid. for 1848, Suppl. S. VII-VIII. Qvart-Forr. 1848, S. 40-41; Schou XXV, 24-25. — Tydsk og Dansk for Hertugdömmet Slesvig. — Ved Cancellie-Circulaire 4. April til samtlige Amtmænd o. Fl. tilstilles dem den efterfölgende Plakat, med Tilkjendegivelse af, at som Fölge heraf „de Sager, Geistligheden og Borgersamt Almue-Underviisningen vedkommende, som hidtil have været behandlede igjennem det danske Cancellie, for Fremtiden blive at behandle i Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, og til samme være at indsende, hvorimod de övrige hidtil under Cancelliet henhörende Sager for Eftertiden blive at indsende til Justitsministeriet og Brevene at stile til samme" (Justitsmin. 2. Depart. Brevb. 1848, Nr. 1386-1421; Original-Aftryk to Blade i 4ᵗᵒ). — Angaaende Cancelliets Ophævelse og Justitsministeriets forelöbige Organisation see Depart. Tid. 1848, S. 11—12. 1848. 4. April.

Plakat angaaende Oprettelsen af Ministerier istedetfor flere af de hidtilværende kgl. Collegier, samt om Ophævelsen af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler og det danske Cancellie.

Under 24. f. M. har det allernaad. behaget Hans Majestæt Kongen at udnævne:

Geheime Statsminister Adam Wilhelm Grev Moltke til Bregentved til Premierminister samt tillige Finantsminister, der som saadan indtil videre forestaaer det kongel. Rentekammer, Finantsdeputationen samt Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond, indtil Finantsministeriet kan organiseres, hvorhos det allern. er ham overdraget, indtil nærmere allerhöieste Ordre at overtage Marineministeriet og at indtræde som Præses i det kgl. Admiralitets- og Commissariats-Collegium. — Geheime-Statsminister Carl Emil Bardenfleth til Justitsminister, der som saadan indtil videre forestaaer det

1848. 4. April. kgl. Danske Cancellie, indtil Justitsministeriet kan organiseres. — Præsidenten i det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium Christian Albrecht Bluhme til Handelsminister, der som saadan indtil videre forestaaer bemeldte Collegium, indtil Ministeriets Organisation kan foregaae. — Kammerherre Amtmand Grev Frederik Marcus Knuth til Knuthenborg til Minister for de udenlandske Sager, hvorhos samtlige under det kgl. slesvig-holsten-lauenborgske Cancellie henhörende Sager ere ham anbetroede, saa at han indtil nærmere allerhöieste Ordre har at varetage samme og modtage det til Collegiet henhörende Archiv. — Magister Ditlev Gothard Monrad til Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet, der som saadan forestaaer den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler, hvorimod de Geistligheden, Borger- og Almueunderviisningen vedkommende Sager fremdeles besörges igjennem det danske Cancellie, indtil Collegiernes Omorganisation til Ministerier kan foregaae. — Capitain Anton Frederik Tscherning til Krigsminister, der som saadan overtager Alt til Krigsvæsenet til Lands henhörende. — Etatsraad Lauritz Nicolai Hvidt og Höiesteretsadvokat Peter Martin Orla Lehmann til Ministre uden Portefeuiller.

Ved at bringe dette til almindelig Kundskab tilföies herved, at den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler er ophævet fra den 28. f. M., og at det kgl. Danske Cancellie ophörer med den 5. d. M., fra hvilken Tid saavel Justitsministeriet som Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet træder i Virksomhed, og de under Cancelliet hidtil hörende Kirke- og Skolesager behandles under sidstnævnte Ministerium. — Det kgl. Danske Cancellie den 4. April 1848.

4. April. **Kundgjörelse** angaaende **Provindsialstændernes Indkaldelse** til Forberedelse for en **Rigsforsamling.** Christiansborg Slot den 4. April 1848. — Publi-

ceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848; i Isafjords Syssel i det samme Aar og i Bardastrands Syssel 1849. — Justitsmin. 2. Dep. Registr. XLIX, 107—108 (1848, Nr. 234). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Depart. Tid. 1848, Supplem. S. VI—VII. Qvart-Forr. for 1848, S. 38—39. Schou XXV, 23—24. — Tydsk og Dansk (for Hertugdömmet Slesvig). 1848. 4. April.

Allerhöieste Kundgjörelse angaaende Ophævelsen af Reskriptet af 28. Januar d. A. og Sammenkaldelsen af de raadgivende Provindsialstænder for Kongeriget Danmark og Hertugdömmet Slesvig til at afgive Betænkning om Indkaldelsen af en Rigsforsamling.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V. Den senere Tids alvorsfulde Begivenheder have gjort det umuligt for Os at opnaao Vort landsfaderlige Öiemed ved at skjænke Vort Rige en Forfatning paa den i Vort allerhöieste Reskript af 28. Januar d. A. foreskrevne Maade.

Idet Vi derfor herved ophæve Vort nysnævnte Reskript, hvorved tillige de deri paabudne Valg af indsigtsfulde og erfarne Mænd, forsaavidt de alt ere foretagne, sættes ud af Kraft, og, forsaavidt de endnu forestaae, bortfalde, have Vi tillige allern. fundet for godt at ophæve den Commission, som Vi under fornævnte Dato beordrede nedsat til at udarbeide et Udkast til den da paatænkte Forfatning.

Derimod have Vi allern. besluttet, paa anordningsmæssig Maade at indkalde de raadgivende Provindsialstænder, saavel for Vort Kongerige Danmark som for Vort Hertugdömme Slesvig, for, i Overeensstemmelse med Anordningen af 28. Mai 1831 § 8, at modtage deres Betænkninger, deels om Sammenkaldelsen af en Rigsforsamling, for hvilken Lovudkast om en Forfatning og angaaende Omorganisationen af Provindsialstænder-Institutionen vil blive forelagt, deels om et Udkast til en Valglov for Dannelsen af en saadan Rigsforsamling.

Idet vi kundgjöre Forestaaende for samtlige Vore kjære og troe Undersaatter i Vort Kongerige Danmark og Vort Hertugdömme Slesvig, give Vi dem hermed

1848. tillige tilkjende, at Vi under Dags Dato allern. have
4. April. indkaldt de raadgivende Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt Færöerne til i det nævnte Öiemed at möde i Roeskilde Onsdagen den 26. d. M., og paalagt dem saa hurtigen som muligt at tilendebringe det dem overdragne vigtige Hverv, hvilket Vi forvente vil kunne skee i Löbet af 8 Dage, og ville derefter Provindsialstænderne for Nörre-Jylland og for Hertugdömmet Slesvig uopholdeligen i samme Öiemed blive sammenkaldte. — Givet paa Vort Slot Christiansborg den 4. April 1848.

16. April. Stiftamtets **Bekjendtgjörelse** ang. **Frederik den Syvendes Thronbestigelse.** (Reykjavík) den 16. April 1848. — Publiceret paa Vestmannöerne og i Borgarfjords Syssel. — Original-Aftryk paa et Halvark i Patentformat, med halvsort Ramme omkring Texten.

Fimtudaginn 20. dag Januar-mánaðar þessa árs, klukkan 10¼ um kvöldið, sofnaði í drottni vor hjartkæri konúngur Kristján hinn áttundi, eptir hálfsmánaðar vaxandi vanheilsu, á 62. aldursári.

Samdægurs hefir Friðrik konúngur hinn sjöundi birt, að hann hafi tekið konúngdóm, og vottaði hann, að hann í hinum sáru hörmum sínum af þeim mikla missi, sem föðurlandið er orðið fyrir, leiti sèr styrks í óbifanlegu trausti til guðs, og í meðvitundinni um einlægan vilja sinn á því, að efla heillir þjóðarinnar. Konúngur hefir lýst því yfir, að það sè sitt aðal mark og mið, að dæmi síns hjartkæra föðurs, að sameina mildi og rèttlæti, og láta ást sína ná jafnt til allra þegna sinna í ríkinu, að halda áfram þeim landstjórnar endurbótum, sem eru byrjaðar, og koma fullri skipun á ríkisstjórnina, til að treysta sameiginleg rèttindi ríkisbúanna, til að efla samlyndi, og styrkja afl og sóma þjóðfèlagsins.

Að öðru leyti skal öllum opinberum störfum halda viðstöðulaust áfram, samkvæmt þeirri skipun, sem áður

er á gerð, svo skulu og allir þeir embættismenn, sem Kristján hinn áttundi hefir skipað eða staðfest, fyrst um sinn halda áfram að gegna embættisstörfum sínum, eptir hollustueiði þeim, er þeir hafa áður unnið. — Íslands stiptamtshús 16. dag April-mánaðar 1848. 1848. 16. April.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Biskoppen over Island, angaaende **Indvielsen af Kirker.** Khavn den 28. April 1848. — 28. April.
Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848. — Kirke- og Underviisningsmin. 1. Departem. Brevb. 1848, Nr. 1724—1725. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 93—94.

Foranlediget af en Forespörgsel fra det kgl. Rentekammer om, hvorvidt en Provst kan fordre Betaling for Indvielsen af en Kirke, og da der hidtil ingen faste Bestemmelser have været angaaende Indvielsen af Kirker, idet Kirkens egen Præst vel i Almindelighed gjör det, og da uden Betaling, men Provsten dog enkeltviis har faaet Betaling, naar han har gjort det, har Deres Höiærv. i Skrivelse af 2den f. M. til det kgl. Danske Cancellie andraget paa, at der maa tages en Bestemmelse angaaende denne Sag, og indstillet, at det maa gjöres enhver Præst til Embedspligt, naar en Kirke, der hörer til hans Præstekald, har erholdt en Hovedreparation eller er opbygget fra Grunden af, at indvie samme uden Betaling, samt, naar en saadan Indvielse er afholdt, at indberette samme til Biskoppen, men at det dog i enkelte Tilfælde, især ved en Beneficiar-Kirkes Indvielse, maa være Præsten uforment at invitere Provsten til denne Forretning, og at han da, dersom Provsten begjærer det og Kirken har Noget tilovers, maa af Kirkens Midler betale ham indtil 2 Rbd.

I Anledning af denne Deres Höiærv.* Indstilling har Ministeriet brevvexlet med Biskoppen over Sjællands Stift, som i sin Svarskrivelse har yttret, at her i Danmark efter Hovedreparationer af en Kirke vel i den

1848. förste Prædiken, som derefter holdes, pleier at tages
28. April. Hensyn hertil, men at egentlig Indvielse af Kirken ikke findes fornöden, idet denne Handling, som altfor hyppig foretaget, derved let vilde tabe i Höitidelighed.

Ved at meddele Deres Höiærv. disse Biskop Mynsters Yttringer, maa Ministeriet, som deler den af Biskoppen deri udtalte Anskuelse, tjenstl. tilföie, at Deres Höiærv.' foranförte Indstilling forövrigt bifaldes, saaledes, at altsaa de fra Grunden ombyggede Kirker, ligesaa vel som nye Kirker, bör indvies af vedkommende Præst uden Betaling; men naar Provsten paatager sig denne Forretning, bör der af ham ikke herfor forlanges nogen Betaling. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 28. April 1848.

6. Mai. **Justitsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Sysselmændenes Forhold ved Selvmords Tilfælde** m. v. Khavn den 6. Mai 1848. — Justitsmin. 2. Depart. Brevb. 1848 A, Nr. 1974. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 102—103.

Med behagelig Skrivelse til det kgl. Danske Cancellie af 7. Decbr. f. A. har Amtet, ved at indsende Udskrift af et af Sysselmanden i Sneefjeldsnæs Syssel, Thorsteinson, den 25. Oktbr. næstforhen optaget Forhör til Oplysning om den Maade, hvorpaa Tomthusmand Christian Jespersen ved Handelsstedet Olafsvig, der den 15. s. M. var funden död af et Saar i sit Huus, maa antages at være kommen af Dage, ladet medfölge en bemeldte Sysselmand af Amtet affordret Erklæring af 16. Novbr. næstefter, hvoraf det erfares, at Sysselmanden, efter at han den 20. Oktbr. havde modtaget Beretning om den Paagjeldendes Död, forinden han optog Forhör til Oplysning om Dödsmaaden, og uden at oppebie Udfaldet af en af ham samme Dag befalet Undersögelse af Liget, har strax, uden at indhente Amtets Resolution, eller derom gjöre Beretning til samme,

tilladt, at Liget maatte begraves paa Kirkegaarden med Jordpaakastelse, men uden andre kirkelige Ceremonier, og derefter först den 25. næstefter har optaget det ommeldte Forbör, hvoraf han med sin ovenberörte Erklæring har tilstillet Amtet Udskrift. 1848. 6. Mai.

Idet nu Amtet har gjort opmærksom paa de af Sysselmanden i hans Erklæring anförte Omstændigheder, der skulle have hindret ham i, strax efter modtagen Anmeldelse om Dödsfaldet, eller forinden han meddelte Tilladelse til Ligets Begravelse, at optage det fornödne Forhör om den Paagjeldendes Dödsmaade, samt har yttret, at der efter de oplyste Omstændigheder vist ingen Anledning er til at antage, at den Afdöde er omkommen paa anden Maade, end ved et formentlig i et Anfald af Sindsforvirring udövet Selvmord, — har Amtet deels henstillet til bemeldte Collegii Bedömmelse, hvorvidt Sysselmand Thorsteinson, efter de oplyste Omstændigheder og navnlig hans Bopæls Fraliggenhed fra Amtscontoiret, maa antages at have været beföiet til at afgive Resolution angaaende Ligets Begravelse, -- deels i Almindelighed udbedet sig Collegiets Resolution for, om ikke Sysselmændene i saadanne Tilfælde, hvor det paa Grund af Frastanden, Aarstiden og de lokale Omstændigheder maa ansees umuligt i rette Tid at erhverve Amtets Resolution angaaende formentlige Selvmorderes Liigs Begravelse, kunne ansees for beföiede til paa egen Haand at afgive saadan Resolution, imod snarest muligt derom at gjöre Indberetning til Amtet.

I Anledning heraf skulde jeg til behagelig Efterretning og fornöden Bekjendtgjörelse for Sysselmand Thorsteinson tjenstl. melde, at ligesom jeg, navnlig med Hensyn til hvad der er oplyst om Afstanden mellem Olufsvig og Amtscontoiret, ikke skjönner at der i det her omhandlede Tilfælde har været nogen absolut Nödvendighed for Sysselmanden til, udenfor de almindelige Regler paa egen Haand at afgive Resolution om den

1848. 6. Mai. Paagjeldendes Begravelse, saaledes maa det i alt Fald misbilliges, at han, som ovenberört, har resolveret i Sagen, ikke blot forinden han havde optaget Forhör til Oplysning om den Maade, hvorpaa den Afdöde var kommen af Dage, men endog forinden hau havde modtaget Underretning om Udfaldet af den efter hans Foranstaltning foretagne Besigtigelse af Liget, samt at det ligeledes maa misbilliges, at Sysselmanden ikke strax, efter at han havde optaget Forhöret, har tilstillet Amtet Udskrift af samme tilligemed fornöden Beretning om den af ham afgivne Resolution, i hvilken Henseende de af ham anförte Undskyldningsgrunde ikke kunne antages at være fyldestgjörende. Endelig kan jeg, med Hensyn til det omhandlede Forhör, ikke tilbageholde den Bemærkning, at samme ikke synes at være tilstrækkeligt omfattende, idet flere af de Personer, der maatte antages nærmest at kuune give Forklaring om det Passerede, navnlig den Afdödes Hustru, den i Forhöret nævnte Ungfyr Vigfus Sigurðsson og den Ene af de Mænd, der vare beordrede til at syne Liget, ikke ere blevne afhörte.

Forsaavidt Amtet derfor, som ovenberört, i Anledning af denne Sag har indstillet til Cancelliets Afgjörelse i Almindelighed, hvorvidt Sysselmændene i de fjernt liggende Distrikter, hvorfra der endog skal være flere Ugers Reise til Amtscontoiret, kunne ansees competente til at afgive Resolution om, hvorledes Selvmordere skulle begraves, undlader jeg ikke til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. at tilföie, at der efter Omstændighederne ikke haves Noget at erindre imod, at Sysselmændene i de Tilfælde, hvor Afstanden gjör det umuligt i Tide at indhente Amtets Resolution angaaende Selvmorderes Liigs Begravelse, herpaa resolvere, dog förstefter at der er optaget Syn over Liget, ligesom de nærmere Omstændigheder ved Dödsmaaden ogsaa i Regelen forinden bör være oplyste ved Forhör, hvorfor Sysselmanden derefter uopholdelig vil have at tilstille Amtet Afskrift af Synsforretningen og Forhöret, samt

at gjöre Indberetning om den Resolution, der er afgivet med Hensyn til den Paagjeldendes Begravelse. — Justitsministeriet den 6. Mai 1848. 1848. 6. Mai.

Kongelig Resolution ang. **Understöttelse til Hjælp til Bygning af Kirken paa Budum.** Frederiksborg den 8. Mai 1848[1]. — Kirke- og Underviisningsministeriets 1. Depart. Forestillinger med kgl. Resolutioner 1848, Nr. 76. — I en af Chefen for Kirkesagernes Departement, C. Weis, den 5. Mai afgiven Beretning til Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet bemærkes, at det ved Reskr. 9. Juni 1847 var tilladt Menigheden til Buda Kirke at gjenopföre samme, og selv at forsyne den med alt det Fornödne m. v. — Til at udföre dette Foretagende sögte nu Menigheden om Hjælp, og Amtmanden anbefalede den til at erholde 3 à 400 Rbd. engang for alle af den islandske Jordebogskasse, dog först naar Kirkens Bygning er avanceret saavidt, at der ikke er Tvivl om, at den bliver fuldfört og det paa en tilfredsstillende Maade. Rentekammeret og Finantsdeputationen havde ligeledes givet sit Samtykke til Udredelsen af dette Belöb, den sidste med den Bemærkning, „at det nævnte Belöb maatte höre til de Udtællinger gjennem den islandske Jordebogskasse, som senere blive den kongl. Kasse erstattede ved Repartition". — Som Fölge heraf stiller Departementschefen det Forslag, som Ministeren uden videre Motivering indstiller: 8. Mai.

„at der engang for alle allern. maatte tilstaaes Beboerne af Budum Sogn en Understöttelse af 300 Rbd. til Hjælp til Bestridelsen af de med Gjenopförelsen af Budum Kirke forbundne Udgifter, saaledes at dette Belöb udbetales af Islands Jordebogskasse, naar Kirkebygningen er saavidt avanceret, at der ikke er Tvivl om, at Kirken vil blive fuldfört og saaledes indrettet, at Gudstjenesten paa en anstændig Maade deri kan afholdes, samt at det nævnte Belöb senere erstattes den kgl. Kasse ved Repartition".

[Den kongelige Resolution]:

Indstillingen bifaldes. — Frederiksborg Slot den 8. Mai 1848.

[1]) Kirke- og Underv. Min. Skriv. 11. Mai 1848.

1848. 8. Mai. **Justitsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Rettigheden til Forsörgelse af et Reps Fattigvæsen.** Khavn den 8. Mai 1848. — Justitsmin. 2. Departem. Brevb. 1848 A, Nr. 1981.

I Hr. Etatsraadens Skrivelse til det kongl. Danske Cancellie af 17. Decbr. f. A. har man modtaget Deres behagelige Yttringer i Anledning af et til bemeldte Collegium tidligere indkommet Andragende, hvori Bestyrerne for Fellum Reps Fattigvæsen havde anholdt om Resolution for, om en Person ved Navn Jon Ofeigsson kan antages at have vundet Forsörgelsesret i bemeldte Rep ved femaarigt Ophold sammesteds fra Foraaret 1837 til Foraaret 1842, eller om Forsörgelsesrettens Erhvervelse ved det omhandlede Ophold ikke maa antages at være bleven afbrudt ved hans Fraværelse i 14 à 16 Uger paa en Reise, som han i Foraaret 1841 foretog til Berufjord-Strand i Berands (r. Berunes) Rep. I denne Henseende har Hr. Etatsraaden i Deres ommeldte Skrivelse yttret, at da den Paagjeldendes omhandlede Reise formentligen ikke er foretaget i den Hensigt, at skifte Bopæl, men maa betragtes som en af de Reiser, som fattige Folk i Island hyppigt foretage til fremmede Repper, for at besöge deres mindre fattige Slægtninge, uden at de opgive deres Hjem i Opholdscommunen, kan den ikke have haft den Virkning at afbryde den Paagjeldendes Erhvervelse af Forsörgelsesret i Fellum Rep.

I Anledning heraf skulde jeg til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at det ikke skjönnes rettere, end at den omhandlede Reise efter samtlige oplyste Omstændigheder, og deriblandt navnlig den Paagjeldendes egen Forklaring i Slutningen af det den 24. August f. A. over ham optagne Forhör, hvis Rigtighed der, uagtet dens Uovereensstemmelse med hans förste Forklaring under bemeldte Forhör, er

saa meget mindre Grund til at drage i Tvivl, som den 1848.
i Forbindelse dermed omforklarede Omstændighed, at 8. Mai.
han paa bemeldte Reise havde medtaget sine Effekter
fra Fellum Rep, bestyrkes ved den under et tidligere
Forhör, navnlig af Bonden Stephan Jonsson den 8. Juli
1844 afgivne Forklaring, er foretagen med den Hensigt
nemlig at skifte Ophold og ikke at vende tilbage til
Fellum Rep, hvor den Paagjeldende altsaa ikke kan
siges under sin Fraværelse at have vedligeholdt sit
Hjemsted. Som Fölge heraf maa den til Forsörgelses-
rets Erhvervelse fornödne femaarige Termin af den
Paagjeldendes Ophold i Fellum Rep antages for at være
afbrudt ved hans ommeldte Reise, og bemeldte Reps
Fattigvæsen derfor fritages for at overtage hans For-
sörgelse.

Forsaavidt den constituerede Sysselmand i Sönder-Mule Syssel i en indsendt Regning har andraget paa at erholde udbetalt et Belöb af 2 Rbd. 3 Mk. i Befordringsudgifter og Diæter i Anledning af det af ham den 24. August f. A. til Oplysning i denne Sag optagne Forhör, skulde jeg tjenstl. melde, at det vil for denne Gang tillades, at det omhandlede Belöb udbetales Sysselmanden af Amtsrepartitionsfonden, men at det forövrigt forventes, at han for Fremtiden i Sager af denne og lignende Beskaffenhed, hvilke ikke kræve öieblikkelig Behandling eller Afgjörelse, enten optager Forhöret paa sin Bopæl, eller paa sine Reiser i andre Anliggender, da saadanne Udgifter i Almindelighed, og udenfor de enkelte Tilfælde, hvor Omstændighederne undtagelsesviis gjöre en Afvigelse fornöden, ikke kunne ventes at ville blive anviste af bemeldte Fond. — Justitsministeriet, den 8. Mai 1848.

Justitsministeriets Skrivelse til Amtmanden 9. Mai.
over Islands Sönder-Amt, ang. **Indretningen af**
et Arrestlokale i Reykjavik m. v. Khavn den

1848. 9. Mai. **9. Mai 1848.** — Justitsmin. 2. Departem. Brevb. 1848, Nr. 1994—95.

I behagelig Skrivelse af 1. Februar d. A. har Hr. Stiftamtmanden indstillet til det kgl. Danske Cancellies Approbation et efter Deres Foranstaltning af Architekt Schytte udarbeidet Forslag med tilhörende Tegning og Overslag til Indretning af en ny Arrest i det saakaldte Overretshus i Reykjavig, samt til denne Bygnings Omdannelse i det Hele.

I Anledning heraf skulde jeg til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning tjenstl. melde, at jeg i det Hele maa bifalde Deres ommeldte Forslag, og at det altsaa herved approberes, at bemeldte Bygning i Löbet af indeværende Sommer undergaaer de af Dem projecterede Forandringer, og at en ny Arrest anbringes paa det dertil foreslaaede Sted til Afbenyttelse i Forbindelse med de to nuværende Arrester sammesteds, efter at disse have modtaget de fornödne Forbedringer, Alt i Overeensstemmelse med den ommeldte, tillige med Sagens övrige Bilag hoslagt tilbagefölgende Tegning B, samt at den hertil i Overslaget beregnede Sum 881 Rbd. 4 Mk. 8 Sk., tillige med Honorar til Architekt Schytte, 100 Rbd., afholdes af den islandske Justitskasses Midler, hvorhos bemærkes, at bemeldte Schytte under sit nærværende Ophold her i Staden er bleven anmodet om her at indkjöbe de til det omhandlede Arbeide fornödne Materialier, der ikke kunne erholdes i Reykjavig.

Forsaavidt Hr. Stiftamtmanden i Anledning af et fra Justitiarius i Landsoverretten derom indkommet Andragende derhos har indstillet, at Retten maatte forsynes med de fornödne Lovsamlinger m. v. som Inventarium i dens Lokale, undlader jeg ikke at tilföie, at jeg har truffet den fornödne Foranstaltning til bemeldte Bögers Anskaffelse for Justitskassens Regning, samt at de i Löbet af Aaret ville blive oversendte til

Hr. Stiftamtmanden. — Justitsministeriet den 9. Mai 1848[1]. 1848. 9. Mai.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Understöttelse til Kirkebygning paa Budum.** Khavn den 11. Mai 1848. — Kirke- og Underviisn.-Minist. Brevb. 1848, Nr. 1823—1825. 11. Mai.

I en med Hr. Conferentsraadens Erklæring i Skrivelse af 27. Decbr. f. A. til det kgl. Danske Cancellie indsendt Ansögning har Menigheden til den ved Reskript af 2. Oktbr. 1816 til Nedlæggelse bestemte Annexkirke paa Budum i Sneefjeldsnæs Syssel, som det ved allerhöieste Reskript af 9. Juni f. A. er tilladt den at gjenopföre paa de deri nærmere nævnte Betingelser, anholdt om af den kgl. Kasse at erholde nogen Understöttelse til Afholdelsen af de med Opförelsen forbundne Udgifter.

Efter at denne Sag har været Gjenstand for Correspondence med det kgl. Rentekammer og den kgl. Finants-Deputation, er Forestilling i samme af Ministeriet bleven nedlagt, og det har derefter behaget Hans Majestæt under 8. d. M. at bifalde den i Sagen gjorte Indstilling: at der engang for alle maatte tilstaaes Beboerne af Budum Sogn en Understöttelse af 300 Rbd. til Hjælp til Bestridelsen af de med Gjenopförelsen af Budum Kirke forbundne Udgifter, saaledes, at dette Belöb udbetales af Islands Jordebogskasse, naar Kirkebygningen er saavidt avanceret, at der ikke er Tvivl om, at Kirken vil blive fuldfört og saaledes indrettet, at Gudstjenesten paa en anstændig Maade deri kan af-

[1]) s. D. er ved Ministeriets Skrivelse afgaaet Underretning til Rentekammeret om disse to i Brevet omtalte Punkter. Justitsmin Brevb. sst.

1848. holdes, samt at det nævnte Belöb senere erstattes den
11. Mai. kgl. Kasse ved Repartition.

Hvilket herved tilmeldes Hr. Conferentsraaden til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 11. Mai 1848.

27. Mai. **Kongelig Resolution** ang. den kongelige Stadfæstelse paa **Forordning om en ny Matrikulering af Jordeiendommene** i Island. Christiansborg den 27. Mai 1848. — Efter i Forestilling 18. Mai at have dröftet de af Althinget 1847 til Udkast til Anordning om en ny Matrikulering af Jordeiendommene i Island stillede Ændringsforslag, indstiller Rentekammeret et af det revideret Udkast til allerhöieste Approbation. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1848 B, Nr. 157.

Vi approbere indbemeldte nye Udkast til en Forordning angaaende en ny Matrikulering af Jordeiendommene i Island, dog med fölgende Forandringer:

a) at i § 3 Ordet „passende" ombyttes med Ordet „billig". — b) at i § 4 Udtrykkene „gjöre opmærksom paa" ombyttes med „paavise"; og — c) at i § 5 Ordene „som omtrent bör blive det samme som det nuværende" ombyttes med: „om hvis Störrelse Althinget vil blive hört, förend endelig Bestemmelse tages".

Den i Overeensstemmelse hermed opsatte Anordning have Vi forsynet med Vor allerhöieste Underskrift.

Derhos bifalde Vi allern., at Vort islandske Althing — med Hensyn til Sammes allerund. Indstilling om, at Taxationsprotokollerne til den nye Matrikulering af Jordeiendommene i Island maae blive trykte tilligemed de Forandringer og Bemærkninger, som maatte blive gjorte ved Jordernes Taxation, saaledes at et Exemplar maa blive tilsendt hver Repstyrer, Sysselmand og Amtmand, saavel som enhver Althingsmand, med Postskibet, Aaret för end Lovudkastet til Legalisering af Jordebogen bliver

Althinget forelagt — i dets næste Session meddeles den Besked, at Vi vel, paa Grund af de uforholdsmæssige Bekostninger og den Tidsspilde, der vilde foraarsages ved den omtalte Trykning, ikke finde Anledning til at lade samme udföre, men at der derimod vil blive sörget for, at, ligesom Grundeierne vil blive givet Leilighed til at gjöre sig tilstrækkeligen bekjendte med Taxationen af deres Eiendomme, saavel i og for sig som i Forhold til Taxationen af andre Eiendomme i samme Rep, saaledes ogsaa Althingsmændene i sin Tid skulle, forinden Anordningen om den nye Matrikuls Indförelse bringes for Thinget, erholde fornöden Oversigt over Matrikuleringens Resultater. — Christiansborg Slot den 27. Mai 1848. 1848. 27. Mai.

Forordning angaaende en **ny Matrikulering.** Christiansborg den 27. Mai 1848[1]. — Publiceret 1848 i Reykjavík og 1849 i alle de övrige Jurisdiktioner, undtagen i Borgarfjords Syssel, hvor den ikke anföres at være bekjendtgjort. — Den danske Original samt Althingets Betænkning indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1848 B, Nr. 157. Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 4 Blade i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, derunder den islandske, Resten af Titelbladet dansk. Forordningens danske Text er trykt paa Siderne 2, 4, 6, forsynet med Kongens og Ministerens (A. W. Moltkes) Underskrift; den islandske Text paa de modstaaende Sider (3, 5, 7) uden Underskrift; den sidste Side blank. — Qvart-Forr. for 1848, S. 87—89. Depart. Tid. 1848, Supplem. S. XXV—XXXIV; Schou XXV, 59—60. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, Viðbæt. B, S. 53—54; Rubr. i Lanztíðindi S. 34. — Forhandlingerne paa Althinget i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. 5, 17, 20, 500—553, 634—657, 823—826; Viðb. A, bl. 5—15 (det kgl. Forslag med Motiver). 27. Mai.

Forordning angaaende en ny Matrikulering af Jordeiendomme i Island.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V., at Vi, efter

[1]) Forordn. 1. April 1861.

1848. at have modtaget allerunderd. Betænkning fra Vort tro
27. Mai. Althing, over et Samme forelagt Udkast til en Anordning, angaaende en ny Matrikulering af Jordeiendomme i Island, have fundet Os foranledigede til allernaad. at befale, som fölger:

1. En ny Skyldsætning af samtlige Jordeiendomme paa Vort Land Island bliver snarest muligt at foretage.

2. Til at udföre den til Skyldsætningen fornödne Taxation udmelder vedkommende Sysselmand for hver Rep, efter Overlæg med Stedets Præst og Reppens kyndigste Bönder, 3 Mænd, fornemmelig af de i selve Reppen bosatte. Og skulle de aflægge Eed for Sysselmanden, förend de skride til Forretningen. — Det er Sysselmanden overladt at bestemme, i hvilken Rep Taxationen först skal foretages, og bliver den da der at udföre ved de dertil udnævnte 3 Mænd. Men naar Taxationen i den förste Rep er tilendebragt, skal den i de övrige Repper stedse skee ved 5 Mænd, nemlig de dertil fra Reppen udnævnte 3 Taxatorer samt tvende Mænd, som Sysselmanden dertil finder bedst skikkede blandt dem, der have udfört Taxationen i de nærmeste Reppe. — Sysselmanden leder Forretningen, men har ikke Stemme ved Ansættelsen.

3. Hver Eiendom bliver af Taxatorerne at ansætte til den Pengeværdi, som samme, ifölge sin Beskaffenhed, har efter billig gangbar Priis paa saadanne Eiendomme.

4. Til at revidere Jordernes Taxation har Sysselmanden tilligemed Provsten — eller i de Sysseler, hvor der ere 2 Provster, med den af disse, som han dertil vælger — at udnævne 5 af de Mænd, der sammesteds have deeltaget i Taxationen. Disse Mænd, hvilke for Sysselmanden skulle aflægge en lignende Eed som Taxationsmændene, skulle ikke alene paavise de Feil, der kunne være indlöbne ved Taxationen, men ogsaa paakjende de fremkomne Indsigelser mod Værdi-Ansættelsen. Og har Sysselmanden under deres Forhand-

linger at veilede dem, uden dog at have nogen Stemmeret ved Afgjörelsen. 1848. 27. Mai.

5. Hvorledes der iövrigt vil være at forholde med Taxationsforretningernes Udförelse, Paaklage af de Vedkommende, den paafölgende lokale Revision, Bestemmelsen af det Hundrede-Antal, der bliver at paaligne hele Landet, og om hvis Störrelse Althinget vil blive hört, förend endelig Bestemmelse tages, samt med den endelige Fastsættelse af den Dyrhed, som bliver at paalægge hver Eiendom, bliver nærmere at ordne ved Instructioner gjennem Vort Rentekammer.

6. For de Dage, der anvendes til Taxationen og Revisionen, tillægges Sysselmændene Diæter af 3 Rbd. daglig, Taxationsmændene og Revisorerne 1 Rbd. 32 Sk. daglig, hvorimod der ikke tilstaaes dem videre Betaling for deres Arbeide eller Godtgjörelse for Befordring.

7. Alle de af den her omhandlede Foranstaltning flydende Omkostninger blive forskudsviis at udrede af den islandske Jordebogskasse. Deres Refusion ved Ligning paa Jordeiendommene i Island vil i sin Tid nærmere blive bestemt ved en allerhöiest Anordning.

Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at rette, — Givet paa Vort Slot Christiansborg den 27. Mai 1848.

Tilskipun um nýjan jarðadýrleika á Íslandi.

Vèr Friðrik hinn Sjöundi &c. Gjörum kunnugt: Undir Vora hollu alþíngismenn hefir verið borið lagafrumvarp um nýjan jarðadýrleika á Íslandi. Um það frumvarp höfum Vèr meðtekið þegnlegt álitsskjal þeirra, og skipum nú svo fyrir, sem hèr segir:

1. Á landi Voru Íslandi skal setja nýjan dýrleika á allar jarðir sem fyrst má verða.

2. Til að meta jarðirnar sem við þarf til dýrleikans skal sýslumaður, með ráði prests og hinna beztu hreppsbænda, nefna til þrjá menn fyrir hvern hrepp,

1848. 27. Maí. helzt af hreppsbúum, og skulu þeir sverja sýslumanni eið, áður þeir taki til starfa sinna. — Sýslumaður skal því ráða, í hverjum hrepp upp skuli hefja að meta jarðirnar, og skulu það starfa þeir menn þrír, er til þess voru nefndir. En þá er lokið er hinum fyrsta hrepp, skulu fimm menn meta jarðirnar í hverjum hinna hreppanna; en það eru þeir menn, er í þeim hrepp voru til nefndir, og tveir af þeim mönnum, er áður hafa verið að slíku starfi í hinum næstu hreppum þar í kríng, og sýslumaður hyggur bezt til þess hæfa. — Sýslumenn skulu vera fyrir störfum þeirra, en eiga þó ekki atkvæðisrètt um virðínguna.

3. Virðíngarmenn skulu meta hverja jörð til peníngaverðs, að því sem slíkar jarðir verða sanngjarnlega seldar eptir gæðum sínum.

4. Til að rannsaka virðíngu jarðanna skal sýslumaður og prófastur — eða, þar sem fleiri eru prófastar í sýslu, en einn, sá af þeim, er sýslumaður kýs — nefna til fimm af þeim mönnum, er unnið hafa að virðíngunni þar í sýslu. Menn þessir skulu sverja sýslumanni líkan eið og virðíngamennirnir, og skulu þeir ekki að eins vísa á villur þær, sem hafa orðið í virðíngunni, heldur og dæma um mótmæli þau, sem fram eru komin gegn virðíngaverði jarðanna. Sýslumaður skal leiðbeina þeim við störf þeirra, en eiga þó ekki atkvæðisrètt um úrskurðinn.

5. Rentukammer Vort skal skipa fyrir um það, hvernig fara skuli að öðru leyti með virðíngar jarðanna, mótmæli þeirra, er hlut eiga að, og rannsóku virðínganna í hverri sýslu; svo skal það og kveða á hundraðatal það, er allt landið skal hafa, eptir að alþíngi hefir sagt álit sitt um það efni, og setja að lokunum dýrleika á hverja jörð.

6. Sýslumenn skulu hafa 3 rbd. fyrir dag hvern, meðan þeir eru að virðíngum jarðanna og rannsóknum virðínganna, en virðíngarmenn og rannsóknarmenn 1 rbd.

32 sk. Skulu þeir ekki önnur laun hafa fyrir starfa sinn, nè annað endurgjald fyrir ferðakostnað. 1848. 27. Mai.

7. Allan kostnað, sem af fyrirtæki þessu leiðir, skal fyrst greiða úr jarðabókarsjóði Íslands. En síðar mun það ákveðið með konúnglegri tilskipun, hvernig endurgjaldinu skuli jafna á jarðir landsins.

þessu skulu allir hlutaðeigendur þegnlega hlýðnast. Gefið á sloti Voru Kristjánsborg 27. Mai 1848.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Bygselforholdene paa Arnarstappens Ombudsjorder.** Khavn den 27. Mai 1848. — Islands Copieb. for 1848, Nr. 205. 27. Mai.

Foranlediget af Rentekammerets Skrivelse af 28. Septbr. f. A., hvorved bleve forlangte meddelte Amtets Yttringer, betræffende, at flere Jorder under Arnestappens Ombud ikke, selv med betydelige Eftergivelser eller Nedsættelser i Afgifterne, have kunnet holdes i varig Bygsel, har Hr. Amtmanden i behagelig Skrivelse af 20. Januar d. A., næst at angive som Aarsagen hertil deels Fiskeriernes Aftagen og deels den trykkende Handel, hvortil endnu kommer, at Landbruget der i Egnen bestandig er blevet betragtet som en Bisag, tillige, som Middel til at forebygge denne tiltagende Vanskelighed med at erholde fæsteledige Gaarde bortbygslede, foreslaaet, at der i de Ombudet nærmest beliggende Egne, hvor der pleier at vise sig en betydelig Concurrence om hver fæsteledig Gaard, skulde offentligen bekjendtgjöres, naar nogen af de af Arnestappens Ombuds-Gaarde, som ere beliggende i de mere afsondrede Distrikter, blev fæsteledig, hvorved da, saafremt det lykkedes at faae duelige Fæstere fra Oplandet til dem, tillige vilde opnaaes, at det aldeles forfaldne Landbrug igjen kunde ophjælpes.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstl. at tilmelde Hr. Amtmanden, at Kammeret bifalder, at

1848. der, for at opnaae det tilsigtede Öiemed, gjöres et
27. Mai. Forsög med de foreslaaede offentlige Bekjendtgjörelser under Bygselledighed under Arnestappens Ombud, ligesom vi ogsaa tillade, at de dermed forbundne Omkostninger blive at udrede af Ombudets Kasse. — Rentekammeret den 27. Mai 1848.

29. Mai. **Justitsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, ang. **Udredelse af en Jordemoders Pension af Repartitionsfondet.** Khavn den 29. Mai 1848. — Justitsmin. 2. Departem. Brevb. 1848 A, Nr. 2277.

I Anledning af Hr. Stiftamtmandens Skrivelse af 4. Februar d. A., hvori De har indstillet, at Jordemoder Gudrun Jonsdatter paa Vestmannöerne maa entlediges med en aarlig Pension af Jordebogskassen, skulde jeg, efter herom at have corresponderet med det kgl. Rentekammer, til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at det ikke kan paalægges Jordebogskassen at afholde den ommeldte Pension, men at der forövrigt ikke haves Noget at erindre imod, at Hr. Stiftamtmanden efter Conference med Landphysikus entlediger den Paagjeldende fra hendes nu havende Stilling, samt at der ved hendes Entledigelse tillægges hende en passende Pension, der bliver at afholde af Amtets Repartitionsfond. — Justitsministeriet den 29. Mai 1848.

30. Mai. **Justitsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmand og Amtmand i Sönderamtet, Rosenörn, angaaende **Spedalskes Ægteskab.** Khavn den 30. Mai 1848. — Original i Stiftamts-Archivet i Island. — Justitsministeriets 2. Depart. Brevb. 1848, Nr. 2314—17. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 137.

Efter at jeg har corresponderet med det kongel. Sundheds-Collegium i Anledning af den med Hr. Stift-

amtmandens behagelige Skrivelse af 24. Februar d. A. modtagne Beretning fra Landphysikus, Justitsraad Thorstensen, angaaende Resultatet af hans Foranstaltninger til Spedalskes Cuur i Island m. v., skulde jeg herved tjenstl. anmode Dem om behageligst at ville lade samtlige Præster i Deres Amt indskjærpe, at de have at holde sig det i det allerh. Reskript af 28. Marts 1776 indeholdte og i det allerhöi. Reskript til samtlige Amtmænd paa Island af 7. Decbr. 1827 gjentagne Forbud mod Spedalskes Ægteskab nöie efterretteligt. 1848. 30. Mai.

I Forbindelse hermed undlader jeg ikke at tilföie, at jeg, efter Indstilling fra Sundheds-Collegiet, har foranlediget, at et Exemplar af det af Danielsen og Boeck efter Foranstaltning af den norske Regjering i Aaret 1847 udgivne Værk om Spedalskhed for offentlig Regning vil blive anskaffet og tilstillet Landphysikatet som Inventarium ved Embedet. — Justitsministeriet den 30. Mai 1848[1].

Patent angaaende **Indkaldelse af Bestallinger m. v. til Confirmation.** Frederiksborg den 31. Mai 1848. — Anföres ikke som publiceret i Island. Justitsmin. 2. Dep. Registr. 1848, Nr. 217. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Depart. Tid. for 1848, S. 238—239. Qvart-Forr. for 1848, S. 90—91. Schou XXV, 60–62. 31. Mai.

Patent angaaende Bestallingers og Benaadningsbreves Indsendelse til Confirmation.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Omendskjöndt Vi ved allerhöieste aabent Brev af 20. Januar d. A. indtil videre have bekræftet alle af Vor höisalige Fader, Kong Christian den Ottende, udnævnte eller stadfæstede

[1] s. D ere Ministeriets Skrivelser af samme Indhold afgaaede til de andre Amtmænd paa Island. Justitsmin. Brevb. sst. — Ligeledes er en Meddelelse afgivet til Sundheds-Collegium, jevnf. Supplementbind til Bibliothek for Læger 1848, S. 180—181.

1848. 31. Mai. Embedsmænd i Udövelsen af deres Embeder, i Henhold til den af dem forhen aflagte Troskabseed, saa finde Vi det dog passende, at saavel alle Bestallings- og Confirmationsbreve som andre Benaadningsbreve, der ere udstedte eller confirmerede af den höisalige Konge eller i Allerhöistsammes Navn, indsendes for at bekræftes af Os.

Vi byde og befale derfor: at Enhver, der af höisalig Kong Christian den Ottende er bleven forundt nogen Bestalling, noget Privilegium eller nogen anden Benaadning, hvorved der er hjemlet vedvarende Udövelse af særdeles Rettigheder, saavel som Enhver, som af ham er bleven meddeelt allerhöieste Stadfæstelse paa noget Bestallings- eller Benaadningsbrev af foranförte Slags, skal, saafremt han vil vente at nyde godt af samme, derom henvende sig med allerund. Ansögning til Os gjennem den Regjeringsautoritet, under hvilken det meddelte Brev er blevet udfærdiget, eller hvortil samme efter den nuværende Indretning nærmest kan ansees at henhöre, for at Sagen derfra kan blive Os foredragen til allerhöieste Beslutning. Med Ansögningen haver Enhver tillige at lade fölge en rigtig Gjenpart under sin Haand af det Brev, hvorpaa Confirmationen ansöges, eller nöiagtig Oplysning om sammes Datum og Indhold, saafremt Originalen skulde være forkommen. Tiden, inden hvilken saadanne allerund. Ansögninger bör være indgivne til vedkommende Autoriteter, have Vi bestemt for dem, der boe i selve Kongeriget Danmark, til 1. Oktober indeværende Aar, og for dem, der boe eller opholde sig udenfor samme, til 1. April 1849; dog kunne disse sidste ogsaa efter bemeldte Termins Forlöb vente at erholde den attraaede Benaadning, saafremt det sees, at de paa Grund af deres Opholdssted ikke have været istand til inden befalet Tid at indkomme med deres Ansögninger.

Hvad de Bevillinger angaaer, der ifölge allerhöi. Bemyndigelse ere udfærdigede af Collegierne i den

höisalige Konges Navn og under det kongel. Segl, vil igjennem hver vedkommende Regjeringsautoritet udkomme en særlig Kundgjörelse om, paa hvilke af disse de foranförte Bestemmelser ere anvendelige. — Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 31. Mai 1848. 1848. 31. Mai.

Kongelig Resolution ang. **Gagetillæg for Assessorerne i Landsoverretten.** Frederiksborg den 1. Juni 1848. — Justitsmin. 2. Depart. Forestill. 1848, Nr. 53. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 138 (Uddrag). — I Justitsministeriets Forestilling 27. Mai foredrages, at Justitiarius og förste Assessor i den islandske Landsoverret havde indgivet Andragende om Tillæg i deres Gager, der for Justitiarius udgjorde 1200 Rbd., for förste Assessor 750 Rbd. og 150 Rbd. for Oversættelser, samt for anden Assessor, tillige Justitssekretair, 750 Rbd. aarlig. Disse Gager vare nemlig ikke alene langt under dem, der i de senere Aar vare tillagte Medlemmerne af de danske Landsoverretter, men de vare ogsaa utilstrækkelige i sig selv paa et saa overmaade dyrt Levested som Reykjavík. Amtmanden havde understöttet deres Andragende og Ministeriet bemærker, at det allerede for flere Aar siden var indstillet af Stiftamtmand Hoppe til Cancelliet, at forhöie Lönnen for Landsoverrettens Medlemmer af Finantskassen, men at det dengang ikke kunde vinde Rentekammerets og Finantsdeputationens Samtykke. Da Ministeriet heller ikke nu, paa Grund af Tidsomstændighederne, troede at kunne sætte dette igjennem, havde det henvendt sine Öine paa Justitskassen, hvis aarlige Overskud var omtrent 400 Rbd., og hvis Capital og Beholdning fölgelig havde haft en ikke ubetydelig Tilvæxt i de senere Aar, nemlig fra 9300 Rbd. den 31. Decbr. 1841 til 12 à 13000 Rbd. ved Udgangen af Aaret 1846, og indstiller derfor: 1. Juni.

„at der allern. maa tilstaaes Assessorerne i den islandske Landsoverret et aarligt Gagetillæg: förste Assessor af 100 Rbd., anden Assessor af 50 Rbd., samt at dette Belöb maa blive at afholde af den islandske Justitskasse".

1848. [Kongelig Resolution]:
1. Juni. Indstillingen bifaldes. — Frederiksborg Slot den 1. Juni 1848.

2. Juni. **Justitsministeriets Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang **Anvendelse af Fængselsstraf** (Arrest) i Island, m. m. Khavn den 2. Juni 1848. — Justitsmin. 2. Depart. Brevb. 1848, Nr. 2358. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 138—139.

I behagelig Skrivelse af 4. Februar d. A. har Hr. Stiftamtmanden indstillet, at det, i Lighed med, hvad der ved allerh. Reskript af 24. Januar 1838 allern. er bestemt angaaende Anvendelse af Fængselsstraf paa Reykjavig, samt da der paa Vestmannö, hvis lokale Forhold skulle tilstede en lignende Forholdsregel for dette Distrikts Vedkommende, efter en fra Sysselmanden sammesteds modtagen Beretning, ere indrettede Arrester, der ansees tjenlige til det ovenberörte Brug, maatte i Medför af det 1. Membrum af For. 24. Januar 1838 § 4, udvirkes en allerhöieste Bestemmelse om, at de i den almindelige Lovgivning foreskrevne Fængselsstraffe ogsaa bringes til Anvendelse paa bemeldte Öer.

Idet Hr. Stiftamtmanden derhos har anseet det for en Selvfölge, at Anvendelsen af Fængselsstraffe, hvor denne udvides til Island, ogsaa maa omfatte Anvendelse af Fængsel til Böders Afsoning, har De indstillet, at For. 16. Novbr. 1836 om Böders Afsoning maa udvides til at være gjeldende for Island, samt at ligeledes saavel Plak. 23. Mai 1840 angaaende Straffen af Fængsel paa Vand og Bröd, som det for Danmark under 7. Mai 1846 allernaad. udgivne Arrestreglement maatte gjöres gjeldende for Island overalt, hvor disse Lovbud sammesteds kunne komme til Anvendelse.

I Anledning heraf skulde jeg til behagelig Efterretning herved tjenstligst melde, at denne Sags Afgjörelse, forsaavidt angaaer Spörgsmaalene om en ud-

videt Anvendelse af de almindelige Fængselsstraffe paa Island, saavel som om Anvendelse af Fængsel til Böders Afsoning og Udvidelsen af Forordn. 16. Novbr. 1836 til Island, indtil videre her er stillet i Bero, i alt Fald indtil Althinget, hvilket disse Spörgsmaal efter deres Natur bör forelægges, har været givet Leilighed til at yttre sig over samme, — men at det derimod bifaldes, at Bestemmelserne i Plak. 23. Mai 1840 gjöres anvendelige paa Island, forsaavidt Straf af Fængsel paa Vand og Bröd der kan komme til Anvendelse, samt at Hr. Stiftamtmanden ligeledes bemyndiges til, med de efter de lokale Forhold nödvendige Modifikationer, at sætte Arrestreglementet af 7. Mai 1846 i Kraft, saavel med Hensyn til Arresthuset i Reykjavík, som de andre Arresthuse, der maatte indrettes paa Island. — Justitsministeriet den 2. Juni 1848. 1848. 2. Juni.

Forordning ang. Udstedelse af **Creditbeviser** og Paabydelse af **Krigsskat i Danmark.** Frederiksborg Slot den 5. Juni 1848. — Denne Forordning, hvis fuldstændige Titel er: „Forordning angaaende Udstedelse af rentebærende Creditbeviser og Paabydelse af en Krigsskat i Danmark", er ikke anfört som publiceret i Island, og er sammesteds ugjeldende ifölge Statsraads Resolution 7. Mai 1849, jevnf. Indenrigsmin. Skriv. til Stiftamtm. over Island 20. Januar 1849. — Emaneret igjennem Finantsministeriet. Original-Aftryk hos Schultz, 18 Sider i 4to. Depart. Tid. for 1848, S. 177—190 og 217—228 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1848, S. 92—107; Schou XXV, S. 62—77. 5. Juni.

Justitsministeriets Kundgjörelse angaaende Indsendelse af **Cancellie-Expeditioner** til kongelig **Confirmation.** Khavn den 6. Juni 1848. — Denne „Kundgjörelse, angaaende hvilke af de gjennem det kgl. Danske Cancellie ad mandatum udfærdigede Expeditioner der skulle indsendes til Confirmation", er udfærdiget af Justitsminister Bardenfleth, men findes ikke anfört som publiceret i 6. Juni.

1848. 6. Juni. Island; af de deri anförte Expeditioner findes ogsaa kun „Apotheker-Bevillinger" at henhöre til dem, der finde Anvendelse der i Landet. — Justitsmin. 2. Depart. Registr. 1848, Nr. 233. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Depart. Tid. for 1848, S. 239—40. Qvart-Forr. for 1848, S. 112—113. Schou XXV, S 78.

10. Juni. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, Etatsraad Grimur Johnsson, ang. **Beregning af Arveafgift.** Khavn den 10. Juni 1848. — Rentek. Isl. Copieb. 1848, Nr. 239.

Efter derom ved Regnskabet for Islands Jordebogskasse for Aaret til 31. Juli 1845 meddeelt Oplysning, udgjorde den beholdne Formue paa Skiftet efter afdöde Tjenestepige Sigríður Eiriksdatter af Skálar inden Saudanes og Austur Repper i Norder Thingöe Syssel i Islands Nord- og Öst-Amt, 113 Rbd. 38 Sk., hvoraf den ved For. af 8. Februar 1810 anordnede ½ % Afgift, 54 Sk., er erlagt til fornævnte Kasse. Det blev imidlertid derhos forklaret, at Arvetageren, bemeldte Afdödes Fader, var afgaaet ved Döden forinden Boets Slutning, hvorfor Arven var tiltraadt af Arveladerens efterlevende Södskende.

Med Hensyn til at Arven saaledes var udlagt Collateral-Arvingen, blev der af Revisionen under dette Collegium affordret Skifteforvalteren Erklæring, om der ikke paany burde været erlagt de i For. af 12. Septbr. 1792 og 8. Februar 1810 paabudne 4 % og ½ % Afgifter. I Besvarelsen til vedkommende Udsættelse til ovennævnte Regnskab er der imidlertid i den omhandlede Henseende blevet forklaret, at Arven efter Sigríður Eiriksdatter er bleven udlagt hendes efterlevende Södskende, uden at være inddraget i hendes, forinden hendes Boes Slutning senere afdöde Faders Eirik Thorsteinsons Bo, til Skifte og Deling mellem hans efterlevende Börn.

Efter hvad der saaledes er oplyst og forklaret, skal Kammeret formene, at da det er lovbestemt, at forberörte Arveafgifter forfalde ved enhver Arveladers Död, saa maatte de ommeldte tvende Dödsfald ogsaa have medfört en Ret for Skifteforvalteren til, paa den kgl. Kasses Vegne, at paastaae erlagte, og en dertil svarende Forpligtelse for Arvetageren til at yde 4 % og ½ % Afgiften af de tvende Stervboers virkelig beholdne Formue, naar iövrigt det for Erlæggelsen af enhver Afgift især bestemte Slægtskabsforhold var tilstede. Hvad nu angaaer nysnævnte Arveafgifters Tilsvar i Anledning af de omhandlede tvende Dödsfald, da skjönnes ½ % Afgift rigtigen tilsvaret af den efter Sigríður Eiriksdatter faldne Arv, men derimod ikke af den beholdne Formue, hendes senere afdöde Fader efterlod sig. Thi ligesom den Omstændighed, at Sigríður Eiríksdatters Fader overlevede hende, begrundede hans Ret til at arve hendes Efterladenskaber, saaledes maatte ogsaa, som en ligefrem Fölge heraf, hans, medens hendes Bo stod under Skiftebehandling, indtraadte Dödsfald uundgaaelig medföre, at den ham, eller efter hans Död hans Bo ved Skiftet efter nysnævnte hans Datter tilkommende, men af Hensyn til hans midlertidig indtraadte Dödsfald, hans efterlevende Börn udlagte Arv burde været inddraget under Skiftet af hans Bo, af hvis, ved Arven efter hans tidligere afdöde Datter forögede beholdne Masse den ved For. af 8. Febr. 1810 paabudne ½ % Afgift saaledes burde have været paaseet erlagt, forinden hans efterladte Formue paa Skiftet efter ham blev udlagt hans efterlevende Börn, hvorimod Spörgsmaal om 4 % Afgiftens Erlæggelse, ifölge disses Slægtskabsforhold til Arveladeren, bortfaldt. — Dette meddeles saaledes herved tjenstl. Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson til behagelig Underretning og videre Bekjendtgjörelse saavel for Skifteforvalteren i Norder-Thingöe Syssel, som for Sysselmand Arnesen, til Efterretning og Iagttagelse i Fremtiden, idet man

1848. 10. Juni.

1848. derhos lige tjenstlig skulde udbede Sidstnævnte til-
10. Juni. kjendegivet, at man efter Omstændighederne og med særdeles Hensyn til Gjenstandens Ubetydelighed tillader, at den omhandlede uaffordrede ½ % Afgift forbliver ukrævet. — Rentekammeret den 10. Juni 1848.

15. Juni. **Justitsministeriets Skrivelse** til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, ang. **Anskaffelse af Lovsamlingerne** til Landsoverretten paa Island. Khavn den 15. Juni 1848. — Justitsmin. 2. Depart. Brevb. 1848 A, Nr. 2477—2478.

I Henhold til min Skrivelse til Hr. Stiftamtmanden af 9. f. M. skulde jeg hoslagt tjenstl. fremsende:

Eet Exemplar af den Fogtman-Ussingske Reskriptsamling fra 1670—1836. — 1 dito af Schous Udtog af Forordningerne fra 1670 til 1730 incl., og 1 dito af et Værk om Spedalskhed ved Danielsen og Boeck, med Atlas, — idet jeg ikke undlader at bemærke, at den anförte Deel af Schous Udtog af Forordningerne er bleven anskaffet med Hensyn til, at Qvartudgaven ikke haves for det nævnte Tidsrum.

Om Anviisningen af det til disse Bögers Anskaffelse medgaaede Belöb, 139 Rbd., vil Hr. Stiftamtmanden nærmere blive tilskreven. — Justitsministeriet den 15. Juni 1848[1].

28. Juni. **Kirke- og Underviisnings-Ministeriets** Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Trykning af Blanquetter** til **statistiske Tabeller.** Khavn den 28.

[1] i Justitsmin. Skrivelse til Rentekammeret anmodes dette om at anvise Gyldendalske Boghandling 139 Rbd., „der er medgaaet til Anskaffelsen af Böger, som Inventarium til Reikjavig Arresthuus" (!). Justitsmin. Brevb. sst.

Juni 1848. — Kirke- og Underviisningsmin. Brevb. 1848, Nr. 2032. 1848. 28. Juni.

Deres Höiærværdighed har til det kongel. Danske Cancellie indberettet, at ligesom Deres Formand i 1840 lod trykke et til omtrent 8 Aar tilstrækkeligt Antal Blanquetter til Tabeller over Ægteviede, Födte og Döde, saaledes har De, da Beholdningen nu er forbrugt, fundet det nödvendigt paany at lade trykke endeel Exemplarer af bemeldte Blanquetter, og har De derhos indstillet, at de ved Trykningen medgaaende Omkostninger, som efter Regning belöbe 77 Rbd. 60 Sk., maatte, i Lighed med hvad der tilstodes i 1840, bevilges udbetalte af Islands Jordebogskasse.

I Anledning heraf skulde Ministeriet herved tilmelde D. Höiærv., at det nævnte Belöb, hvilket det kgl. Rentekammer, som herfra var tilstillet Deres Andragende til Afgjörelse, ikke havde troet at burde andrage paa at maatte afholdes af Islands Jordebogskasse, af Commissionen for det statistiske Tabelværk er blevet indbetalt i den herværende Zahlkasse, for ved det kgl. Rentekammers Foranstaltning igjen at udbetales Deres Höiærv. gjennem Jordebogskassen. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 28. Juni 1848.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, M. H. Rosenörn, ang. Indsendelse af Forklaringer med Hensyn til **Reykjavík Borgeres Afgiftspligt.** Khavn den 1. Juli 1848[1]. — Rentek. Isl. Copieb. 1848, Nr. 265—267. 1. Juli.

I behagelig Skrivelse af 20. Januar d. A. har Hr. Stiftamtmand Rosenörn, næst at gjöre opmærksom paa, at den de islandske Kjöbstadborgere senest ved Plak. af 23. Decbr. 1823, jevnf. Plak. af 28. Decbr. 1836 § 5, tilstaaede Skattefrihed allerede var udlöben ved Ud-

[1] Indenrigsmin. Skriv. 19. Mai 1849.

1848. gangen af Aaret 1843, indstillet, at det maatte tilkjendegives, at Kjöbstaden Reykjaviks Borgere vare pligtige at yde Mandtalsbogsafgifter paa samme Maade som Jurisdiktionens övrige Beboere, der ikke af anden Grund herfor ere særlig fritagne, hvilket ikke kan være trykkende for Nogen, eftersom Tienden, der er Udgangspunktet for næsten alle Mandtalsbogsafgifter, her kun erlægges af Creaturer og Baade, og der heri vel ikke er Anledning til Forandring for Öieblikket, eller saalænge Afgiftsvæsenets Reform i det Hele ikke er fuldendt. — Denne Deres Indstilling kan Kammeret ikke Andet end tiltræde, og, idet man derfor tjenstl. skulde have Dem anmodet om, fra indeværende Aars Efteraar og for Fremtiden at foranstalte det Fornödne i Overeensstemmelse dermed, vilde De tillige behage af vedkommende Övrighed at lade, saavidt muligt, foranstalte en Fortegnelse over samtlige Borgere i Kjöbstaden Reykjavík i ethvert af Efteraarene fra 1843 til 1847, begge inclusive, med hosföiet schematisk Forklaring over Enhvers efter de gjeldende Bestemmelser tiendepligtige Gods og derefter beregnede Afgifter, hvilken Fortegnelse udbedes tilstillet Kammeret, ledsaget af Deres behagelige Yttringer, hvorefter nærmere Bestemmelse kan ventes meddeelt med Hensyn til Opkrævningen af de paagjeldende Afgifter ogsaa for den forbigangne Tid fra 1. Januar 1844 at regne. — Rentekammeret den 1. Juli 1848[1].

1. Juli.

1. Juli. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, M. H. Rosenörn, ang. **Foranstaltninger**

[1]) s. D. Skrivelse af samme Indhold til Amtmanden i Vester-Amtet, Conferentsraad Bjarni Thorsteinson, i Henseende til den forhenværende Kjöbstad Grönnefjord (Grundarfjörð), og ligeledes til Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet, Etatsraad Grímur Jónsson, i Henseende til de forhenværende Kjöbstæder Öefjord og Eskefjord. Copieb. sst.

til Forbedring af Fiskevirkningen. Khavn den 1. Juli 1848. — Rentek. Isl. Copieb. 1848, Nr. 269. 1848. 1. Juli.

I behagelig Skrivelse af 10. Februar d. A. har Hr. Stiftamtmand Rosenörn meddeelt Kammeret Beretning om den af Dem forelöbig föiede Foranstaltning til Forbedring af Fiskevirkning i Sönder-Amtet, hvorfor De, som et Middel til i Fremtiden at sikkre den islandske Klipfisk og Platfisk en god Behandling, har, ligeledes som en forelöbig Foranstaltning, foreslaaet, at der i Reykjavík By og nærmeste vigtigste Fiskedistrikter skulde ansættes een Overvrager, tre Vragere og een Vragforstander, til hvis Lönninger m. m. anslaaes aarligen at ville medgaae 900 Rbd., som indstilles til at afholdes af den kgl. Kasse, imod at denne tilflyder en bestemt Vragningsafgift, der dog formenes at være mindre hensigtsmæssig, og paa hvis Störrelse ingen sikker Regning kan gjöres, især saafremt Vragning af Fisk bliver frivillig. — Og har Hr. Stiftamtmanden derhos anholdt om, at 5 Rbd. 54 Sk., som De har beordret udbetalt af Sönder-Amtets Repartitionsfond for Trykningen af 300 Exemplarer af en Bekjendtgjörelse om Regler for Fiskevirkningen, hvilken Bekjendtgjörelse De, efter Anmodning af de Handlende i Reykjavík, har foranstaltet udgivet, maa passere til Udgift i Fondens Regnskab.

I Anledning heraf skulde man, næst at bemærke, at Kammeret ikke har Noget imod, at fornævnte Udgift for Trykningen af den omhandlede Bekjendtgjörelse afholdes af Sönder-Amtets Repartitionsfond, tjenstligen melde, at da det er oplyst, at den paaklagede mindre gode Beskaffenhed af den i Aaret 1846 producerede Fisk især maa tilskrives de iövrigt forbigaaende Omstændigheder, at der i nysmeldte Aars Virkningstid der paa Öen herskede megen Sygelighed og et usædvanligt regnfuldt Veirlig, og da den islandske Fisk ifjor skal være realiseret i Udlandet endog særdeles heldigt, föler Kammeret sig ikke opfordret til for Tiden at ind-

1848. 1. Juli. lade sig paa den foreslaaede Foranstaltning til Vragning af Fisk, hvorimod man, forinden endelig Bestemmelse i saa Henseende tages, anseer det rettest, at der gives det næste Althing paa Island Leilighed til at yttre sig over Sagen. — Rentekammeret den 1. Juli 1848.

3. Juli. **Kongelig Resolution ang. Understöttelse til Udgivelse af et Generalkort over Island. Christiansborg den 3. Juli 1848.** — Finants-Deputation. Forest. og Resol. Prot. 1848, Nr. 104. — I Finants-Deputationens Forestilling 27. Juni bemærkes, at Oberstlieut. Olsen, som nu havde med Held fuldfört et Kort over Island paa fire Blade, havde yttret Frygt for, at dette Kort vilde i Udlandet, fornemmelig vel i Tydskland og Belgien, blive benyttet til deraf at sammendrage et Generalkort paa eet Blad efter en mindre Maalestok, og at dette saaledes formindskede Kort vilde ikke alene blive ufuldkomnere end man her kunde gjöre det, men ogsaa betydeligt skade Afsætningen af et saadant, naar man siden skulde tænke paa dets Udgivelse. Han havde derfor efterhaanden ladet de fire Fjerdingskort reduecre til det Halve, og forberedet Udgivelsen af det saaledes reducerede Generalkort saavidt, at det kunde komme ud förend Udlandet kunde foranstalte et sligt Kort udgivet. — Omkostningerne ved Udgivelsen af det af Oberstlieutenant Olsen paatænkte Generalkort vilde imidlertid blive betydelige, navnlig da han ved Galvanoplastikens Hjælp agtede at faa Udtydningerne paa Kortet og de physisk-geographiske og statistiske Randnoticer, hvormed han agtede at fuldstændiggjöre det, anförte saavel paa Islandsk som paa Dansk, saaledes, at der blev to Udgaver af Kortet. Han anslog derfor Omkostningerne til 2000 Rbd. — Rentekammeret var enigt med Finants-Deputationen i at anbefale Sagen, og denne indstiller derfor:

„at der til Udarbeidelsen af indbemeldte Generalkort over Island maa allernaad. forundes Oberstlieutenant Olsen af Generalstaben en Understöttelse af indtil 2000 Rbd., at udredes med Halvdelen i indeværende Aar og den anden Halvdeel i næstkommende Aar af Contoen til Videnskabers og Kunsters Fremme".

[Kongelig Resolution]: 1848.

Indstillingen bifaldes. — Christiansborg Slot den 3. Juli 1848. 3. Juli.

Justitsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Pengeforstrækning til Havarister.** Khavn den 4. Juli 1848. — Original i Stiftamts-Archivet i Island. — Justitsmin. 2. Departem. Brevb. 1848, Nr. 2731—32. 4. Juli.

Ved at indsende en fra Byfogden i Reykjavig modtagen Beretning om Havariaffairen, Fiskerskibet Jean Barth af Dünkirken, der den 8. Mai d. A. indkom til Reykjavig og efter foretagen Reparation atter derfra er afseilet, har Hr. Stiftamtmanden i Skrivelse af 20. s. M. blandt Andet bemærket, at Skibets Förer, Capitain Dejans, strax efter sin Ankomst til Reykjavig henvendte sig til Dem med Begjæring om et Pengelaan til Bestridelse af Reparationsomkostningerne, men at De, uagtet der tidligere i lignende Tilfælde af Amtet har været tilstaaet saadanne Laan, dog ikke har troet in casu derpaa at burde indlade Dem, ikke blot fordi det er uvist, om nogen fransk Orlogsmand, til hvem man kunde henvende sig om Erstatning, i indeværende Sommer vil anlöbe Island, men i Særdeleshed fordi der ingen Grund synes at kunne være til at indrömme en Udlænding, hvad der maatte have været afslaaet en dansk Havarist, eftersom den naturligste Udvei til at dække slige Omkostninger er at gjöre Bodmeri, og Forskud af det Offentlige kun synes fornödent ved formelig Stranding; og De har, hvad det nærmest foreliggende Tilfælde angaaer, hertil föiet, at Capitainen af Dem blev henviist til en derværende Kjöbmand, hos hvem han ved Deres Hjælp erholdt det Fornödne uden at forbodme Skibet, hvis Reparation ikkun androg 84 Rbd. 42 Sk.

1848. 4. Juli. Da Capitainen imidlertid, efter hvad der er kommet Dem til Kundskab, senere skal have besværet sig til det herværende franske Consulat over Dem i denne Anledning, har De henstillet den brugte Fremgangsmaade til höiere Bedömmelse.

Foranlediget heraf har jeg, uagtet den Kasse, hvoraf Forskudet vilde have været at bestride, ikke sorterer under Justitsministeriets Ressort, og det ikke er dette, som har at afgjöre, om og hvorvidt der maatte have været Grund til at lade samme passere Kassen, dog ikke villet tilbageholde den Bemærkning, at om end den Skibsförer, der er tilstödt Havari, i Reglen vil, saaledes som er skeet i det foreliggende specielle Tilfælde, kunne gjöre Udvei for de fornödne Ressourcer til at bestride Skibets Istandsættelse m. v., vil det dog, paa Grund af de særegne lokale Forhold, undertiden kunne indtræffe, at saadant vil være ham umuligt, og at ligesom i saa Fald Humanitet og det Hensyn, der iagttages i internationale Forhold, byde at komme ham til Hjælp, saaledes bör det Offentlige saameget mindre undslaa sig derfor, som der kan gjöres temmelig sikker Regning paa, at han eller dog hans Regjering vil drage Omsorg for, at Forskuddet bliver refunderet. — Jeg skal hertil kun föie, at det iövrigt er en Selvfölge, at der ikke kan gives nogen almindelig Regel for, naar et saadant Forskud bör tilstaaes, eller om det bör nægtes, da dette bör afhænge af ethvert enkelt Tilfældes concrete Omstændigheder og maa overlades til Amtets Afgjörelse. — Justitsministeriet den 4. Juli 1848.

4. Juli. **Justitsministeriets Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Selvmorderes Begravelse.** Khavn den 4. Juli 1848. — Original i Stiftamts-Archivet i Island. — Justitsmin. 2. Depart. Brevb. 1848, Nr. 2733. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 172—173

Ved at fremsende en Indberetning, hvoraf frem-

gaaer, at Sysselmanden i Rangarvalla Syssel har meddeelt Tilladelse til, at Fruentimmeret Ragnhild Jónsdatter, der maa antages at have aflivet sig selv i Vanvid, maatte begraves paa Kirkegaarden, samt ved at oplyse, at Hr. Stiftamtmanden har approberet denne Resolution, har De, forsaavidt der i det foreliggende Tilfælde ikke har været optaget nogen Forretning til nærmere Oplysning om det Passerede, i Skrivelse af 13. April d. A. forespurgt, om ikke dette for Fremtiden bör iagttages. 1848. 4. Juli.

I Svar herpaa skulde jeg til Efterretning og videre fornöden Iagttagelse tjenstl. melde, at, uagtet ordentligviis ingen Dödfunden paa Island bör tilstedes begraven, forinden de nærmere Omstændigheder ved Dödsmaaden, i Lighed med hvad der er den gjeldende Regel her i Riget, og hvad ogsaa andre Steder i Island iagttages, ere sögte oplyste ved et af Sysselmanden med tiltagne Vidner optaget Forhör, til hvilket den nærmest boende Læge derhos bliver at kalde, saa ofte der er Anledning til at forudsætte, at den Paagjeldende ved udvortes Vold er kommen af Dage, eller iövrigt af anden Grund Ligets Besigtigelse af en Læge maa ansees magtpaaliggende og en saadan kan haves, samt forinden derefter Synsforretningen og Forhöret ere af Sysselmanden indsendte til Amtet og dettes Resolution for Begravelsen erhvervet, haves der dog Intet imod, at der, hvor de lokale Forhold maatte tilraade Saadant og ingen Mistanke vækkende Omstændighed er forhaanden, tilstedes passende Afvigelse fra Reglen, og navnligen saaledes, at Sysselmanden paa eget An- og Tilsvar kan lade Forretningen afholde af Repstyreren, samt resolvere om Ligets Begravelse paa forventende Approbation af Amtmanden, til hvem dog snarest muligt bör gjöres Indberetning om det Passerede. — Jeg skal med Hensyn til hvad af Hr. Stiftamtmanden forsaavidt er berört, hertil föie, at de medgaaende Omkostninger maae være Selvmorderens Bo uvedkommende, hvorimod de

1848. blive at afholde af vedkommende Amtsrepartitionsfond.
4. Juli. — Justitsministeriet den 4. Juli 1848.

4. Juli. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, M. H. Rosenörn, ang. **Opsættelse af et Sömærke paa Skagen i Faxabugten.** Khavn den 4. Juli 1848. — Original i Stiftamts-Archivet i Island. Rentek. Isl. Copieb. 1848, Nr. 286.

Hr. Stiftamtmand Rosenörn har i behagelig Skrivelse af 14. Februar sidstl. indberettet til Kammeret, at den i forrige Efteraar med Postskibet opsendte Varde er bleven foranstaltet opsat paa Skagens Pynt ved Indseilingen i Faxebugten, samt at de dertil medgaaede Bekostninger, som ere udbetalte af Islands Jordebogskasse, have belöbet i Alt 199 Rbd., og har De derhos henstillet, at der til Vardens fremtidige Vedligeholdelse med Hvidtning og Malning, hvilket Kjöbmand Olafsen af Keflavík har tilbudt sig at besörge, maa af Islands Jordebogskasse i de 10 næstkommende Aar, fra 1849 at regne, udredes en aarlig Godtgjörelse af 5 Rbd.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade herved tjenstl. at tilmelde Hr. Stiftamtmanden til behagelig Underretning og videre Foranstaltning, at der, i Forventning af allerhöieste Approbation, fra Kammerets Side ikke haves Noget imod, at der i det ommeldte Öiemed indtil videre af Islands Jordebogskasse udredes en aarlig Godtgjörelse af 5 Rbd. — Rentekammeret den 4. Juli 1848.

4. Juli. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, M. H. Rosenörn, ang. **Veivæsenet paa Island, samt Fjeldstuer** (sæluhús) m. v. Khavn den 4. Juli 1848. — Rentek. Isl. Copieb. 1848, Nr. 288.

Med behagelig Skrivelse af 24. Februar d. A. har Hr. Stiftamtmand Rosenörn tilstillet Kammeret samtlige

Akter, vedkommende et i Forsamlingen af Embedsmænd i Reykjavík i Aarene 1839 og 1844 behandlet Lovforslag om det islandske Veivæsen, hvorhos De, ved at yttre Dem saavel herom, som over det i Collegiets Skrivelse af 29. Mai f. A. i Afskrift fulgte, fra Etatsraad og Amtmand Johnsson udgaaede, Forslag til en Forandring af Bestemmelserne i allerhöi. Reskript af 29. April 1776, angaaende Veienes Forbedring og Vedligeholdelse i Island, har anholdt om Kammerets Bemyndigelse til at anvende 200 Rbd. af Sönder-Amtets Repartitionsfond til forelöbige partielle Veiforbedringer der i Amtet, navnlig deels til Omlægning af Veien i Stranda Rep fra Vogum og ind til Kúagerði, der ligger omtrent ved Vatnslöse Strand, deels til Forbedring af Overgangen over Brúará i Laugardalen, og deels til Vedligeholdelsen af et til Reisendes Bekvemmelighed i Aarene fra 1844 til 1846 ved frivillige Bidrag opfört saakaldet Sæluhús (Fjeldstue) paa Kolviðarhól paa den vestlige Side af Hellisheiden.

1848. 4. Juli.

Idet Kammeret forelöbigen maa bemærke, at De som Overövrighed maa kunne træffe de i Lovgivningen og Vedtægt paa Island grundede fornödne Foranstaltninger til Veienes Fremkommelighed, og bevirke Ligningen af de hertil medgaaende Omkostninger paa vedkommende Commune, skulle vi iövrigt med Hensyn til de her specielt omtalte Veiforbedringer ikke undlade at bemærke, at de forekomme os i Særdeleshed at komme Beboerne i enkelte Distrikter tilgode, saa at man finder Betænkelighed ved at samtykke i, at de dermed forbundne Udgifter lignes paa hele Amtet, forinden Kammeret i saa Henseende modtager Hr. Stiftamtmandens nærmere Erklæring, ledsaget af en Skizze af Veilinierne, med Forklaring om den Plan, hvorefter Arbeidet agtes udfört, om den Störrelse, hvortil den dermed forbundne Bekostning anslaaes, samt om, i hvilket Forhold Beboerne af de Distrikter, hvorigjennem Vei-

1848. linierne gaae, ere villige til, enten med Penge eller med
4. Juli. Arbeide in natura, at bidrage til de paatænkte Veiforbedringer, og overlades det derhos til Hr. Stiftamtmanden at afgjöre, hvorvidt det maatte være hensigtsmæssigt at indhente vedkommende Lokalembedsmænds Erklæringer over et eller flere af disse Punkter. — Med Hensyn til Vedligeholdelsen af det saakaldte Sæluhús ved Kolviðarhól, da finder man det for Fölgers Skyld mindre tilraadeligt, at overföre den dermed forbundne aarlige Udgift til Udredelse af Repartitionsfonden, hvorimod man tjenstligen skulde henstille, om der ikke derom kunde træffes Accord med en af Distriktets Beboere for en bestemt aarlig Betaling, hvilken blev at skaffe tilveie paa den Maade, at der af enhver Reisende i de saakaldte Fóelluvötn blev ydet en bestemt Godtgjörelse, som, forsaavidt den ikke befandtes tilstrækkelig, suppleredes ved Ligning paa Indvaanerne i Arnes Syssel.

Ifölge Deres Begjæring remitteres Kammerraad Melsteds Beretning med 3 Bilage, angaaende meerbemeldte Sæluhús. — Rentekammeret den 4. Juli 1848.

6. Juli. **Plakat** angaaende **Udgifterne ved Valg af Althingsmænd** m. v. Frederiksborg den 6. Juli 1848. — Publiceret 1849 i alle Jurisdiktioner i Sönder-Amtet, med Undtagelse af Reykjavík, hvor den ikke anföres at være bekjendtgjort; ligeledes i samme Aar i alle Vester-Amtets, ligesom ogsaa i alle Nord- og Öster-Amtets Sysseler. — Justitsmin. 2. Dep. Reg. 1848, Nr. 137ª (Rubr.). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 4 Bl. i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, derunder den islandske, det Övrige af Titelbladet Dansk. De lige Sider (2. 4. 6) optage den danske Text med Kongens og Ministerens (Bardenfleths) Underskrift; paa de ulige Sider (3. 5. 7) den islandske Text uden Underskrifter, den sidste Side blank. — Departem. Tid. 1848, S. 649—653 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1848, S. 127—129; Schou XXV, 93—94. — Islandsk: Original-

Aftryk med den danske Text (see ovenfor). — Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, Viðb. B, S. 60—61; jevnf. Reykjavíkurpóst. III, 6 og Lanztíðindi 1850, S. 34. — Forhandlingerne paa Althinget i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. 18, 72—84, 91—107, 143; Viðbætir A, S. 51—55 (det kgl. Forslag med Motiver). 1848. 6. Juli.

Plakat angaaende Udgifterne ved de fremtidige Valg af Althingsmænd, m. v.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V., at Vi, efter at have modtaget Vort troe Althings allerund. Betænkning over det Samme forelagte Udkast til en Plakat, angaaende Udgifterne ved de fremtidige Valg af Althingsmænd, allern. have fundet for godt at byde og befale, som fölger:

1. Saavel Valgdirecteurerne, som Valgbestyrelsernes övrige Medlemmer paa Vort Land Island, ere berettigede til at nyde 1 Rbd. daglig i Diætpenge, medens de overvære Valgmödet, og ligeledes, dog ikkun saafremt de reise en længere Vei end 1 Miil, medens de udföre de i Forordn. af 8. Marts 1843 §§ 18 og 22 omhandlede Forretninger. — Lige Diætpenge og desforuden Godtgjörelse for Reiseomkostninger efter billig Regning tilkommer under samme Betingelse alle Medlemmer af Valgbestyrelserne for Reiser i Anledning af sidstnævnte Forretninger, men alene de ikkevalgberettigede Medlemmer for Reisen til eller fra selve Valgmödet.

2. Valgdirecteuren i Skaptefells Syssel og hans Medhjælpere skulle derhos under lige Betingelse i Henseende til Veilængde være berettigede til samme Diætpenge foruden Godtgjörelse af Reiseomkostningerne, naar de reise i Anledning af det i Forordningens § 35 omhandlede Möde og saalænge dette vedvarer. Dog skal Valgdirecteuren til dette Möde ikkun tilkalde Een af hver af de særskilte Valgbestyrelsers Medlemmer og det den, hvis Reise vil være mindst bekostelig, og ville de Flere, som desuagtet derved maatte indfinde sig,

1848. hverken kunne beregne sig Godtgjörelse for Reiseom-
6. Juli. kostninger eller Diætpenge.

3. Valgdirecteurerne nyde billig Betaling for en Fölgemand til og fra Valgmödet, men deres Medbjælpere erholde ingen saadan, med mindre de reise over en besværlig og farlig Vei. Ogsaa skulle samtlige Valgbestyrelsernes Medlemmer være berettigede til at beregne Betaling for Færgen over Söer eller Elve.

4. Til Medhjælpere skulle Valgdirecteurerne blandt de dertil i Overeensstemmelse med Forordn. af 8. Marts 1843 § 16 egnede Mænd vælge saadanne, hvis Reiser ville paadrage Distriktet de ringeste Bekostninger.

5. Forsaavidt Valglisterne ikke overeensstemmende med Althingsforordningens § 23 kunne trykkes uden Forsendelses-Omkostninger, skulle Valgdirecteurerne være forpligtede til uden Betaling at besörge de fornödne Afskrifter af disse.

6. Det paaligger vedkommende Amtmand nöiagtig at gjennemgaae, samt at approbere alle Regninger fra Valgbestyrelserne i Amtet, forinden disse udbetales til Vedkommende.

Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 6. Juli 1848.

Opið brèf, um kostnað þann, er leiðir af kjöri alþíngismanna framvegis o. fl.

Vèr Friðrik hinn Sjöundi &c. Gjörum kunnugt: Vèr höfum tekið við þegnlegu álitsskjali Vorra hollu alþíngismanna um frumvarp, er undir þá hefir verið borið um kostnað þann, er leiðir af kjöri alþíngismanna framvegis. Hefir Oss síðan þóknazt að bjóða, sem hèr segir:

1. Kjörstjórar og þeir menn aðrir, sem fyrir kosníngum eru á landi Voru Íslandi, skulu hafa 1 rbd. í fæðispenínga dag hvern meðan þeir eru á kjörstefnu. Sama gjald ber þeim og meðan þeir fremja þau störf, sem um er getið í 18. og 22. grein tilskipunarinnar

8. dag Marz-mánaðar 1843, en þó svo að eins, að þeir eigi lengri veg að fara, en eina mílu. — Á ferðum sínum til þeirra starfa, sem um er getið hèr næst á undan og lengri eru en míla vegar, skulu þeir og allir hafa 1 rbd. í fæðispenínga og að auki endurgjald fyrir ferðakostnað, en á kjörstefnuferðum þeir einir, sem ekki eiga kosníngarrètt. 1848. 6. Juli.

2. Ef líkt stendur á um vegalengd, skal kjörstjórinn í Skaptafells-sýslu og aðstoðarmenn hans hafa sömu fæðispenínga og endurgjald ferðakostnaðar að auk, er þeir ferðast til stefnu þeirrar, sem um er getið í 35. grein alþíngistilskipunarinnar, og meðan á stefnunni stendur og á heimferð sinni. Þó skal kjörstjóri ekki kveðja fleiri af þeim, sem fyrir kosníngum eru, til stefnu þessarar, en einn mann úr hverjum kjörhluta, og skal það vera sá þeirra, sem kostnaðarminnsta á ferðina, en hinir aðrir, sem koma kunna til stefnunnar, mega hvorki reikna sèr fæðispenínga nè endurgjald ferðakostnaðar.

3. Kjörstjórar skulu hafa sanngjarnlegt endurgjald fyrir fylgdarmannskaup á kjörstefnuferðum sínum, en aðstoðarmönnum þeirra ber ekki slíkt endurgjald, nema þeir eigi yfir torsóttan veg að fara og hættulegan. Allir, sem fyrir kosníngum eru, skulu eiga kost á að reikna sèr endurgjald fyrir ferjukaup yfir ár og vötn.

4. Af þeim mönnum, sem hæfir eru til aðstoðar eptir 16. grein í tilskipuninni 8. Marz 1843, skulu kjörstjórar velja þá, sem gjöra mundu kjörþínginu minnstan kostnað með ferðum sínum.

5. Ef því verður ekki komið við án flutníngskostnaðar að láta prenta kjörskrárnar eptir 23. grein í alþíngistilskipuninni, skulu kjörstjórar vera skyldir til ókeypis að láta skrifa þær, eptir því sem við þarf.

6. Amtmenn skulu nákvæmlega rannsaka alla kjörreiknínga í amtinu og samþykkjast þeim áður andvirði þeirra sè goldið hlutaðeigendum.

Þessu skulu allir hlutaðeigendur þegnlega hlýðnast. — Gefið á sloti Voru Friðriksborg 6. dag Juli-mánaðar 1848.

1848. 6. Juli. **Plakat** angaaende **Forandring i Terminen for Forsörgelsesrettens Erhvervelse i Island.** Frederiksborg den 6. Juli 1848. — Publiceret 1848 i Reykjavík, og 1849 i alle Landets Sysseler. — Justitsmin. 2. Depart. Registr. 1848, Nr. 137b (Rubr.). — Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, derunder den islandske, det Övrige af Titelbladet Dansk; anden Side den danske Text med Kongens og Ministerens (Bardenfleths) Underskrift; tredie Side den islandske Text uden Underskrifter; fjerde Side blank. — Depart. Tid. 1848, S. 729—733 (med Motiver). Qvart-Forr. 1848, S. 129—130; Schou XXV, 94—95. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). — Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, Viðb. B, S. 61—62; jfr. Reykjavíkurpóst. III, 6 og Lanztíðindi 1850, S. 34. — Forhandlingerne paa Althinget om denne Sag i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. 17, 113—135, 151—155, 193; Viðb. A, S. 1—4 (det kgl. Forslag med Motiver).

Plakat om Forandring i den ved Reglementet af 8. Januar 1834 § 6 bestemte Termin for Forsörgelsesrettens Erhvervelse i Island.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V., at, efter at Vi have modtaget Vort troe Althings allerund. Betænkning over det Samme forelagte Udkast til en Plakat angaaende Forandring i den ved Reglementet af 8. Januar 1834 § 6 bestemte Termin for Forsörgelsesrettens Erhvervelse i Island, have Vi allern. fundet for godt at byde og befale, som fölger:

1. Det Tidsrum af 5 Aar, der efter § 6 i Reglementet af 8. Januar 1834 for Fattigvæsenets provisoriske Indretning og Bestyrelse i Island udfordres, for at en Person, ved stadigt Ophold i een og samme Fattigcommune, kan erhverve Forsörgelsesret sammesteds, skal for Fremtiden være forlænget til 10 Aar.

2. Imidlertid skulle Alle, der den 1. Januar 1849 have fuldendt det efter fornævnte Reglement tilstrækkelige femaarige Ophold i en Fattigcommune, i Trangs-

tilfælde nyde Forsörgelse sammesteds, med mindre de maatte have erhvervet sig Forsörgelsesret andetsteds ved efter nysnævnte femaarige Ophold at have opholdt sig i en anden Commune i 10 Aar, forinden de bleve trængende. 1848. 6. Juli.

3. Iövrigt forbliver det i Eet og Alt ved Bestemmelserne i bemeldte Reglement, og navnlig ved de deri indeholdte Forskrifter om Forsörgelsesrettens Erhvervelse.

Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 6. Juli 1848.

Opið brèf um breytíng á þeim tíma, sem á Íslandi þarf til að eignast sveit, eptir 6. grein í reglugjörðinni 8. Januar 1834.

Vèr Friðrik hinn Sjöundi &c. Gjörum kunnugt: Vèr höfum tekið við þegnlegu álitsskjali Vorra hollu alþíngismanna um frumvarp það, er undir þá hefir verið borið viðvíkjandi breytíng á þeim tíma, sem á Íslandi þarf til að eignast sveit eptir § 6 í reglugjörðinni 8. Januar 1834; hefir Oss síðan þóknazt að bjóða, sem hèr segir:

1. Sá fimm ára tími, er menn skyldu hafa verið samfleytt í einum hrepp, til að eignast þar sveit, eptir 6. grein í reglugjörðinni 8. Januar 1834 um stjórn þá og meðferð, er fyrst um sinn ber við að hafa á ómagamálum, skal hèðan af vera aukinn til 10 ára.

2. Þó skulu allir þeir, sem 1. Januar 1849[1] hafa verið svo fimm ár í einum hrepp, að nægilegt sè eptir reglugjörð þeirri, sem áður var á minnzt, eiga þar sveit ef þeir verða þurfandi, nema þeir hafi eignazt sveit annarstaðar, með því að vera 10 ár í öðrum hrepp, eptir 5 ára tíma þann, er á var minnzt, og áður þeir yrði þurfandi.

3. Að öðru leyti skal hin áðurnefnda reglugjörð

[1]) i Original-Aftrykket og Althingstidenden staaer ved en Trykfeil: 1848.

1848. standa óröskuð að öllu og um allt það, er þar segir um
6. Juli. sveitarrèttindi, hversu þeirra megi afla.

Þessu skulu allir hlutaðeigendur þegnlega hlýðnast. — Gefið á sloti Voru Friðriksborg 6. dag Juli-mánaðar 1848.

7. Juli. **Valglov for Dannelsen af en Rigsforsamling.** Frederiksborg Slot den 7. Juli 1848. — Anföres som publiceret 1849 i Bardastrands og i Hunavatns Syssel. — Justitsmin. 1. Depart. Registr. 1848, Nr. 340. Original-Aftryk hos Schultz 16 Sider i 4to. Udkast med Motiver trykt i Dep. Tid. 1848, S. 17—29. Valgloven selv med Motiver i Depart. Tid. 1848, S. 337—351. Qvart-Forr. for 1848, S. 131—142; Schou XXV, 95—105. — **Uddrag.**

VALGLOV for Dannelsen af den ved allerhöieste Kundgjörelse af 4. April d. A. bebudede Rigsforsamling.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Efter at Vi fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder have modtaget Betænkning over det dem forelagte Udkast til en Valglov for Dannelsen af den ved Vor Kundgjörelse af 4. April d. A. bebudede Rigsforsamling, have Vi paany taget denne Sag under omhyggelig Overveielse, og da dette vigtige Anliggende ikke taaler længere Udsættelse, ville Vi herved give dette Udkast Lovskraft med de Modifikationer, hvortil Vi efter Stænderforsamlingernes Indstillinger have fundet Os foranledigede. — Hvad Hertugdömmet Slesvig angaaer, er det Vor allerhöieste Villie, at forsaavidt de ulykkelige Forhold, der bestaae sammesteds, fremdeles skulde vedblive, og Deputerede fra dette Hertugdömme, ifölge Bestemmelserne i nærværende Valglovs §§ 4, 6 og 15, saaledes ikke kunne blive valgte, vil den Forfatning, hvorom Lovudkast vil blive Rigsforsamlingen forelagt, ikke destomindre træde i Kraft, dog saaledes, at denne Forfatning kun bliver provisorisk, forsaavidt en folkelig Repræsentation for Hertugdömmet Slesvig, der vil blive valgt efter de samme Principer som den

forestaaende Rigsforsamling, maatte önske, at en ny Rigsforsamling tager den hele Forfatningssag under Overveielse, for i Forening med Os at vedtage de Forandringer, der maatte ansees for önskelige. — Thi byde og befale Vi, som fölger: 1848. 7. Juli.

1. Den i Vor allerhöieste Kundgjörelse af 4. April d. A. bebudede Rigsforsamling, for hvilken Lovudkast om en Forfatning og angaaende Omorganisationen af Provindsialstænder-Institutionen vil blive forelagt, skal bestaae af 193 Medlemmer, af hvilke de 145 blive at vælge af Kongeriget Danmark og Hertugdömmet Slesvig efter de nedenfor angivne Regler, hvorimod Vi forbeholde Os selv at udnævne de övrige 48, og deriblandt 5 for Vort Land Island, hvilke Vi saavidt muligt ville vælge iblandt Althingsmændene, og 1 for Færöerne.

.... Hvorefter de Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 7. Juli 1848.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, M. H. Rosenörn, ang. **Bygselforholdene paa det kgl. Jordegods i Sönder-Amtet.** Khavn den 8. Juli 1848. — Rentek. Isl. Copieb. 1848, Nr. 294. 8. Juli.

I Anledning af Hr. Stiftamtmand Rosenörns behagelige Skrivelse af 13. Februar d. A. skulde man tjenstligen meddele til Underretning og videre Bekjendtgjörelse, at Kammeret bifalder Deres Indstilling om, at den bestaaende Moderation i Ydelsesmaaden af Qvildeleier og Qvader paa de Hs. Maj. Kongen tilhörende Jorder i Guldbringe og Kjose Syssel fremdeles vedbliver for de nærværende Leilændinger. — Med Hensyn til Bortbygslingen af de Jorder, som herefter blive bygselledige, da kunne saadanne Jorder, ifölge Kammerets Skrivelse af 12. Mai 1846 til den daværende Stiftamtmand over Island, efter Administrators Indstil-

1848. ling med Deres Samtykke strax bortbygsles under-
8. Juli. haanden. — Forsaavidt Ydelsesmaaden af Afgiften angaaer, maa forelöbigen bemærkes, at Deres Formand i Stiftamtmands-Embedet paa Island, Kherre T. Hoppe, har i en Skrivelse til Rentekammeret, dateret 1. Marts f. A., angaaende denne Sag, formeent, at Natural-Ydelsens Aflösning med Pengeafgifter vilde medföre, at Leilændingerne, som ofte ikke kunne skaffe Penge, bleve nödte til at affinde dem med Administrator om, imod Vederlag i Varer, at berigtige deres Pengeafgifter til den kgl. Kasse.

Det overlades imidlertid til Deres Bedömmelse, hvorvidt det, efter de lokale Forhold og övrige Omstændigheder, er at foretrække, at Hans Majestæts Jorder i fornævnte Syssel, efter Deres Forslag, herefter forsöges bortbygslede mod en bestemt aarlig Pengeafgift og en Indfæstnings- eller Bygselsum, hvorimod man for den kgl. Kasses Vedkommende intet Væsentligt finder at erindre. Ikkun udbedes Kammeret meddeelt Underretning om Betingelserne for ethvert saadant nyt Bygsel.

Iövrigt bedes erindret, hvergang en bygselledig Jord efter Deres Foranstaltning forsöges bortsolgt ved Auktion, at Kammeret tilstilles en bekræftet Udskrift af Auktionsprotokollen, ledsaget af Deres Yttringer angaaende Budets Antagelighed, for at der eventualiter kan blive erhvervet allerhöist Approbation paa Kjöbesummen, hvilket vil skee snarest muligt. Og, indtil der er modtaget Underretning om Budet er antaget eller forkastet, forventes draget Omsorg for Jordens midlertidige Anvendelse til Fordeel for den kgl. Kasse. — Rentekammeret den 8. Juli 1848.

8. Juli. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, Grímur Jónsson, ang. en

ansögt **Understöttelse til Jordforbedringer.** Khavn den 8. Juli 1848. — Rentek. Isl. Copieb. 1848, Nr. 296. 1848. 8. Juli.

I behagelig Skrivelse af 25. Oktbr. f. A. har Hr. Etatsraad- og Amtmand Johnsson meddeelt Kammeret Deres Betænkning over et Andragende fra Opziddersken paa Gaarden Torfastad, under Skrede Klosters Gods, Margret Sigurdardatter, om at forundes en Pengehjælp til Opförelsen af en Vold eller Dæmning for et Aalöb, der skal före Sand, Leer og Steen paa Gaardens Hjemmemark.

I Anledning heraf skulde man tjenstl. have Dem anmodet om at ville tilkjendegive Supplikantinden, at det Ansögte ikke kan bevilges, hvorimod man, ifölge Deres derom gjorte Indstilling, ikke vil være uvillig til, efter Deres nærmere Forslag, at bevirke hende allern. tildeelt en liden Gave, naar hun fyldestgjörende har godtgjort, at hun har ladet iværksætte en saadan Forandring ved Aalöbet, at samme ikke i Fremtiden kan beskadige Tun og Eng. — Rentekammeret den 8. Juli 1848.

Justitsministeriets Skrivelse til Biskoppen (og Amtmændene) over Island, ang. Udarbeidelse af et **Reglement for Hospitalernes Indtægter og deres Oppebörsel.** Khavn den 10. Juli 1848. — Justitsmin. 2. Depart. Brevb. 1848 B, Nr. 2797 b—c—d. 10. Juli.

Som det vil være Deres Höiærv. og Islands Amtmænd bekjendt, har det senest afholdte Althing i sin allerund. Petition angaaende Nedlæggelse af Spedalsk-Hospitalerne og Forbedring af Medicinalvæsenet paa Island, blandt Andet andraget paa, at et nyt Regulativ for de saakaldte Hospitalslodder, der for Fremtiden ville være at opsamle og gjöres frugtbringende til Opsparing af et Fond, hvis Bestemmelse er at forbedre Medicinalvæsenet i Landet, affattes og forelægges Thinget.

1848. 10. Juli. Foranlediget heraf skulde jeg tjenstl. anmode Dem om, i Forening med de respective Amtmænd at tage under Overveielse, hvad der i Anledning af denne Althingets Indstilling bör foretages, og hvorledes Sagen forsaavidt rettest kunde være at ordne, hvorefter jeg forventer Resultatet af Forhandlingerne mig meddeelt. — Justitsministeriet den 10. Juli 1848.

10. Juli. **Justitsministeriets Skrivelse** til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand M. H. Rosenörn, angaaende **Afholdelse af Markeder i Reykjavik.** Khavn den 10. Juli 1848. — Justitsmin. 2. Depart. Brevb. 1848, Nr. 2801. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 177.

Ved at henlede Opmærksomheden paa Islands store Rigdom paa Creaturer og Landboprodukter, og disses stigende Vigtighed for Öens Handels-Omsætning, og næst at lade medfölge forskjellige saavel fra Reykjavig communale Bestyrelse, som fra andre Sagkyndige over Sagen indhentede Betænkninger, har Hr. Stiftamtmanden, som et hensigtsmæssigt Middel til at fremme denne Omsætning, i Skrivelse af 9. Mai d. A. foreslaaet, at der i bemeldte Kjöbstad oprettes tvende aarlige Markeder med levende Kreaturer og Landboprodukter, nemlig eet den 29. Septbr. og de fire fölgende Dage, og et andet til Pröve forelöbig for 3 Aar, om Foraaret.

Foranlediget heraf skulde jeg, ved at remittere det Indsluttede, tjenstl. melde, at jeg vel med Hr. Stiftamtmanden finder det hensigtsmæssigt, at der ved de foreslaaede Markeders Oprettelse söges bevirket Sammenkomster af Kjöbere og Sælgere af Landets Frembringelser, men at jeg dog har anseet det rettest, at overlade til Amtet at ordne denne Sag, saaledes som samme findes bedst stemmende med Landets Tarv og de lokale Forhold, da det saaledes vil staa Amtet frit atter

at foretage de Forandringer, som Erfaringen i sin Tid maatte tilraade. 1848. 10. Juli.

Idet jeg saaledes herved bemyndiger Hr. Stiftamtmanden til efter bedste Skjön at ordne Sagen, maa jeg om dens Fremgang udbede mig i sin Tid meddeelt Indberetning. — Kjöbenhavn den 10. Juli 1848.

Plakat for Island, ang. **Betalingsmaaden af de ved Althinget foranledigede Udgifter.** Frederiksborg den 18. Juli 1848. — Publiceret 1848 i Reykjavík, og 1849 i Islands andre Jurisdiktioner, med Undtagelse af Bardastrands Syssel, hvor den ikke anföres som bekjendtgjort. — Justitsmin. 2. Departem. Registrant 1848, Nr. 152* (Rubr.). — Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Förste Side Titelblad: den danske Titel överst, derunder den islandske, Resten af Titelbladet dansk; anden Side den danske Text med Kongens og Ministerens (Bardenfleths) Underskrift; tredie Side den islandske Text uden Underskrifter; fjerde Side blank. — Depart. Tid. 1848, S. 433—439 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1848, S. 142—143; Schou XXV, 105-106. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor); Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, Viðbæt. B, S. 62—63. Kort Uddrag i Reykjavíkurpóstur III, 6, jevnf. Lanztíðindi 1849, S. 34. — Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. 17—18, 231—267, 269—270, 305—332, 452—454; Viðbæt. A, S. 46—50 (det kgl. Forslag med Motiver). 18. Juli.

Plakat for Island, angaaende Maaden, hvorpaa Omkostningerne ved Althingets Afholdelse og andre derhen hörende Udgifter indtil videre skulle tilveiebringes til Erstatning for den kgl. Jordebogskasse.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V., at Vi have fundet det nödvendigt, for at ikke de Summer, der skulle refunderes Vor Kasse for Udredelse af Omkostninger ved Althingets Afholdelse og andre lignende Udgifter skulle opvoxe til en uforholdsmæssig Störrelse, at foreskrive den Maade, hvorpaa denne Refusion indtil videre bliver at iværksætte. Efter over et i saa Hen-

1848. seende udarbeidet Lovudkast at have modtaget aller-
18. Juli. underd. Betænkning fra Vort troe Althing, byde Vi derfor og befale, som fölger:

1. De i Forordningen af 8. Marts 1843 § 79, förste Membr., ommeldte Udgifter til Althingsmændenes Diæter og Godtgjörelse for Reise-Omkostninger, saavelsom de övrige med Althingets Holdelse forbundne Bekostninger — forsaavidt disse ikke i Medför af allerhöieste Resolutioner af 19. og 23. April 1845 definitivt afholdes af Finantskassen — blive, indtil anderledes bestemmes, at erstatte Vor Jordebogskasse, hvoraf de forskudsviis udredes, ved Ligning med 3/4 af det samlede Udgiftsbelöb paa hele Landets Jordegods, i Forhold til de jorddrotlige Afgifter, og med 1/4 paa Lösegodstiende-Hundredernes Antal. Præsternes Mensalgaarde og milde Stiftelsers Jorder ere dog fritagne for at inddrages under den paa Jordeiendommene faldende Ligning.

2. Hvorledes der bliver at forholde for at udfinde det paa hver Eiendom, hvad enten denne beboes af Eieren selv eller af en Leier, faldende Bidrag, vil blive foreskrevet gjennem Vort Justitsministerium ved Instructioner for vedkommende Övrigheder.

3. Det i forestaaende § 2 ommeldte Bidrag udredes af Jordens Bruger, mod Erstatning af Eieren.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 18. Juli 1848.

Opið brèf um það, hvernig endurgjalda skuli hinum konúnglega jarðabókarsjóð alþíngiskostnaðinn og önnur þar við riðin útgjöld.

Vèr Friðrik hinn Sjöundi &c. Gjörum kunnugt: Svo endurgjald það aukist ekki óviðurkvæmilega, sem greiða á í Vorn sjóð fyrir lúkníng á kostnaði við alþíngisbaldið og á öðrum samkynja útgjöldum, hefir Oss þótt nauðsyn til bera að skipa fyrir um, hvernig fyrst um sinn

skuli fara með endurgjald þetta; höfum Vèr tekið við þegnlegu álitsskjali Vorra hollu alþíngismanna um þetta efni, og bjóðum því, sem hèr segir: 1848. 18. Juli.

1. Fæðispenínga alþíngismanna og endurgjald ferðakostnaðar þeirra, sem um er getið í byrjuninni á § 79 í tilskipuninni 8. Marts 1843, og annan kostnað, sem af alþíngi leiðir og ekki skal lenda á ríkissjóðnum eptir konúnglegum úrskurðum 19. og 23. April 1845, skal, meðan ekki er önnur ráðstöfun gjörð, endurgjalda jarðabókarsjóð Vorum, sem greiðir hann í bráð, á þann hátt, að þremur fjórðupörtum af öllum kostnaðinum skal jafna á allar jarðir á landinu eptir leigumála þeirra, en einum fjórðaparti á lausafjártíundar hundruðin. Lènsjarðir presta, kirkjujarðir og spítala og þær jarðir aðrar, er til guðs þakka eru lagðar, skulu vera undan þegnar álögu þeirri, er á jarðirnar verður jafnað.

2. Dómsmála-stjórnarherra Vor skal segja fyrir um það með reglugjörðarbrèfum til embættismanna, hvernig fara skuli að finna þann hluta, sem hver jörð á að gjalda, hvort sem heldur á henni situr eigandi eða leiguliði.

3. Það, sem gjalda skal eptir § 2, skulu leiguliðar greiða af hendi, en jarðeigendur endurgjalda þeim.

Þessu skulu allir hlutaðeigendur þegnlega hlýðnast. — Gefið á sloti Voru Friðriksborg 18. dag Juli-mánaðar 1848.

Justitsministeriets Instruction for Repstyrerne i Island, ang. Fremgangsmaaden ved Taxationer til Paaligning af Althings-Omkostninger. Khavn den 18. Juli 1848. — Publiceret 1849 i Reykjavík samt i Gullbringa og Kjosar Syssel. Justitsmin. 2. Depart. Breve 1848, Nr. 2950b (Texten findes ikke i Brevbogen, maaskee paa Grund af, at den kun har været til paa Islandsk, men ikke paa Dansk). Original-Aftryk paa et Ark i Folio med Justitsministerens (Bardenfleths) og Comptoirchefens (Dahls) Underskrift. Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, Viðb. B, S. 63—65. Rubr. i Lanztíðindi 1850, S. 34. 18. Juli.

1848. 18. Juli. Hans Hátign konúnginum hefir þóknazt að fallast á uppástúngu alþíngis um það, að þrem fjórðu pörtum af öllum alþíngiskostnaði, sem landið á að gjalda, verði jafnað niður á allar jarðir í landinu eptir leigumála, nema þær, sem lagðar eru til presta, kirkna eða spítala eða fátækra, og aðrar þesskonar jarðir. þar á ofan hefir hann fallizt á, að hreppstjórum landsins verði falið á hendur, hverjum í sínum hrepp, með ráði tveggja hinna beztu hreppsbænda, að safna skilríkjum um það, hvað goldið er landeigendum eptir hverja jörð í hreppnum, sem leigð er til ábúðar, en meta landleigu á þeim jörðum, sem eigandi býr á sjálfur, eptir rèttum jöfnuði. Hefir hann boðið mèr, að ráðstafa því, sem þurfa þykir, þessu máli til framkvæmdar, og fel eg yður því á hendur það starf, sem hèr skal segja:

1. þèr skuluð kjósa til tvo menn í hrepp yðar, þá er þèr vitið bezt til þess fallna, að starfa með yður starfa þann, sem yður er nú á hendur falinn.

2. Síðan skuluð þèr safna skýrslum um landskuldir og leigur af öllum jörðum og jarðarpörtum í hreppnum, sem eigandi býr ekki sjálfur á, og taka eiga þátt í alþíngiskostnaðinum. Skuluð þèr láta hvern landseta gjöra yður grein fyrir jarðarafgjaldi sínu, sem nákvæmasta, og sýna yður byggíngarbrèf sitt, ef hann hefir. En þèr skrifið það allt í bók, bæði álnatal landskuldarinnar og í hverjum aurum gjalda skal, svo og kúgildaleigur. En ef einhver landseti vill eigi láta uppskátt við yður jarðareptirgjald sitt, eða hann hermir rángt til, svo þèr sjáið, og þèr getið ekki með öðrum hætti komizt eptir því, hvað rètt muni vera, þá skuluð þèr meta jarðareptirgjald hans á sama hátt, og síðar mun sagt verða um jarðir þær, er eigandi býr sjálfur á, og gjöra honum það bert áður.

3. Skýrslum þessum skuluð þèr safna á hreppaskilaþíngum í haust, ef brèf þetta berst yður svo snemma í hendur, en ella svo skjótt, sem færi gefst til.

4. Síðan skuluð þèr reikna, hvað landskuldargjald og leigur hvers landseta verði mikið í peníngum. Skuluð þèr fyrst telja það, sem gjalda skal í peníngum, en síðan landaura eptir því peníngavirði, sem þeir hafa í verðlagsskrá þeirri, sem gildir í haust. Skal þá meta fastákveðna landaura eptir þeirra verði í verðlagsskránni, en ef ekki er nákvæmar ákveðið, en gjalda skuli í fríðu, þá skal meta eptir meðalalin í fríðu. Svo er og um aðrar tegundir landaura. En ef ekki er annað til tekið, en álnatal eða hundraða, skal meta eptir meðalverði allra meðalverða. Sè nokkuð af landskuldunni áskilið í einhverjum þeim eyri, sem ekki er í verðlagsskránni, skal meta það eptir sannsýni. 1848. 18. Júli.

5. þegar þessu er lokið, skuluð þèr hugleiða, hvílíkt afgjald mundi vera sanngjarnlegt eptir þær jarðir, eða þá jarðarparta, sem eigendur búa sjálfir á. Ber þá að gæta þess, hvort slíkar jarðir eru álitnar nærhæfis að dýrleika í samanburði við aðrar jarðir í hreppnum; því ef svo er, má álíta eptirgjald þeirra jafnt því, sem goldið er eptir jafndýrar jarðir þar í sveit, þær er sanngjarnlega eru leigðar, eða ef engar eru jafndýrar til, þá eptir samanburði við dýrleik annara jarða, sem sanngjarnlega eru leigðar. En ef dýrleiki þeirrar jarðar, er þèr skuluð meta til eptirgjalds, er ósamkvæmur dýrleik annara jarða í hreppnum, verðið þèr að gizka sem bezt á, hvert eptirgjald mundi sanngjarnlegast af þeirri jörð, eptir því sem títt er að byggja jarðir þar í sveit. Ef eigandi býr á jörð, sem hann á nokkurn part í, þá skal reikna afgjaldið af þeim jarðarhundruðunum, sem hann á sjálfur, eptir því, sem hann geldur eptir þau jarðarhundruðin, er hann hefir til byggíngar. þèr skuluð rita hverja jörð, er eigandi býr á, jafnt og hinar, í bók þá, sem um er getið í 2. grein, og eptirgjald það í peníngum, er yður þykir sanngjarnlegast, eptir því sem áður er sagt, og færa rök til.

6. þèr skuluð hafa lokið starfa þessum svo snemma, að þèr hafið sent sýslumanni bók þá, sem um er getið

1848. í 2. og 5. grein hèr að framan, að minnsta kosti 5
18. Juli. vikum fyrir manntalsþíng að vori komanda.

7. Að hausti komanda og hvert haust þar eptir, meðan alþíngiskostnaðurinn er endurgoldinn á þann hátt, sem nú er til tekið, skuluð þèr safna skýrslum um það á hreppaskilaþíngum, hvort nokkur breytíng hafi orðið á leigumála þeirra jarða, sem í hreppnum eru; skuluð þèr síðan semja skýrslu um allar jarðir í hreppnum, á sama hátt og fyrir er mælt í 4. og 5. grein hèr á undan, og senda sýslumanni fyrir árslokin.

Í skrifstofu dómsmála stjórnarherrans 18. dag Juli 1848.

18. Juli. **Justitsministeriets Circulaire** til Sysselmændene i Island, ang. Ledelsen af de **Taxationer,** der skulde lægges til Grund ved **Paaligning af Althings-Omkostningerne.** Khavn den 18. Juli 1848. — Denne Skrivelse, som findes at være udfærdiget alene paa Dansk, anföres som publiceret 1849 i Reykjavík, samt i Gullbringa og Kjosar Syssel. — Justitsmin. 2. Departem. Breve 1848, Nr. 2931b (ikke i Brevbogen). Original-Aftryk paa et Ark i Folio. Dep. Tid. 1848, S. 439—441. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 186—198.

Af vedlagte Plakat, hvoraf (Tit.) herved tilstilles (N.N.) Exemplarer, vil De erfare, at det har behaget Hans Majestæt at bifalde Althingets Indstilling om, at $^3/_4$ af de Omkostninger ved Althingets Afholdelse m. m., der forskudsviis udredes af den kgl. Kasse, maa paalignes Eiendommenes jorddrotlige Afgifter, men $^1/_4$ Lösegodstiende Hundredernes Antal, og at det er paalagt Justitsministeriet at foreskrive det Fornödne med Hensyn til, hvorledes det paa hver Jordeiendom herefter faldende Bidrag bliver at udfinde.

I den Anledning har jeg anseet det for rigtigst at overlade til Repstyrerne, hver for den ham anbetroede Reps Vedkommende, med tiltagne tvende Mænd, at

samle Oplysninger om Störrelsen af de bortbygslede 1848.
Eiendommes jorddrotlige Afgifter, og at udfinde Selv- 18. Juli.
eiernes Bidrag, overeensstemmende med de nærmere Regler, der indeholdes i vedlagte Instruxer, som De anmodes om at tilstille vedkommende Repstyrere i det Dem anbetroede Syssel. I denne Henseende bliver det Dem overladt, forsaavidt der maatte være ansatte to Repstyrere i een Rep, enten at udvælge een af disse til at udföre Forretningen for hele Reppens Vedkommende, eller at dele denne imellem dem. Og vil De, saafremt nogen Repstyrer maatte söge Oplysning hos Dem angaaende noget Punkt af den ham meddelte Instrux, i saa Henseende have at veilede ham paa bedste Maade.

Det er Repstyrerne paalagt at være saa betids færdige med de dem i den omhandlede Henseende paalagte Arbeider, at de i Instruxernes §§ 2, 5 og 6 omhandlede Böger kunne blive Dem tilstillede i det mindste 6 Uger för Mandtalsthingenes Afholdelse næstkommende Foraar. Skulde nogen Repstyrer i saa Henseende vise sig forsömmelig, har De at give ham det fornödne Tilhold.

De Dem saaledes af Repstyrerne tilstillede Fortegnelser over de jorddrotlige Afgifter i hver Rep har De derefter nöiagtigen at revidere, idet De navnligen vil have at eftersee, hvorvidt Evaluationen af de forskjellige Landörer til Pengeværdi efter den gjeldende Capitelstaxt, overeensstemmende med Instruxerne er rigtigen udfört, samt at rette de derved indlöbne Feil.

Efter at denne Revision er fuldfört, hvilket bör være skeet inden Afholdelsen af Mandtalsthingene næste Foraar, har De paa disse at opkræve den paa enhver Jordbruger faldende Andeel af Refusionsbelöbet med $^3/_{100}$ af den jorddrotlige Afgift, der efter Listerne (hvilke in originali bör være tilstede paa Thinget) udredes, eller, for Selveiernes Vedkommende, passende vilde være at udrede af den af dem i Brug havende Eiendom.

1848. 18. Juli. For det saaledes udredede Bidrag har De at meddele enhver Jordbruger en særskilt Qvittering, samt derhos at bekjendtgjöre paa Mandtalsthingene, at enhver Jordeier er forpligtet at modtage disse Qvitteringer som god Betaling for deres paalydende Belöb, til Afslag paa vedkommende Leilændingers jorddrotlige Afgifter, saaledes at naar disse ere betingede i forskjellige Landörer, det overlades til Leilændingen at bringe dem i Afregning imod hvilken af disse Landörer han vil, efter den for enhver Slags paa Forfaldstiden gjeldende Capitelstaxt, og at det staaer ham frit for, naar han heller önsker at betale de jorddrotlige Afgifter fuldt ud, at afkræve Jordeieren de omtalte Qvitteringers Belöb i rede Penge.

Efter at De dernæst har taget fornödne Afskrifter af Repstyrernes ovennævnte Lister, saaledes som disse af Dem maatte være rectificerede, til fornöden Sammenligning ved fremtidige Repartitioner, har De at tilstille Stiftamtmanden over Island et detailleret Regnskab over det Belöb, der skal indkomme af Sysselet, hvilket Regnskab bör være bilagt med Repstyrernes originale Lister, tilligemed de af Dem i disse foretagne Forandringer, særskilt tilföiede, samt af Landfogdens Prima-Qvittering for det indkomne Belöb. Og bliver dette Regnskab at indsende senest inden Udgangen af August Maaned hvert Aar.

Uagtet De bör opkræve Jordeiendommenes Bidrag paa den ovenanförte Maade, skal dette dog ikke være til Hinder for, at det siden efter tillades Eieren af en Jord at före Beviis for, at den for denne opförte Bygselafgift er urigtigt opgiven, og bliver da, hvis han præsterer et saadant Beviis, det formeget Opkrævede at godtgjöre ham ved Liqvidation i næste Aars Bidrag af Eiendommen, saafremt han da maatte være Eier af samme, men ellers af det ved Udskrivningen for bemeldte Aar indkomne Belöb — Alt under behörig Forklaring ved Regnskabets Aflæggelse.

Om Störrelsen af det Belöb, der ved fremtidige Udskrivninger til Dækning af Althingsomkostningerne bliver at opkræve for hver Rigsbankdaler Landskyldsafgift, vil De hvergang erholde fornöden Underretning, ligesom De ogsaa af vedkommende Repstyrere vil erholde Lister over de Forandringer, der maatte være foregaaede med Bygselafgifterne, hvilke Lister af Dem blive at vedlægge Regnskabet for det paagjeldende Aar, efter at De i Overeensstemmelse med disse har foretaget de fornödne Rettelser i de hos Dem beroende Afskrifter for det næstforegaaende Aar. 1848. 18. Juli.

Hvad der iövrigt maatte være at iagttage til denne Sags bedste Ordning og Fremme, overlades til Deres Conduite og Nidkjærhed. — Justitsministeriet den 18. Juli 1848.

Justitsministeriets **Plakat** ang. **Foranstaltninger mod den indiske Cholera.** Khavn den 19. Juli 1848. — Denne „Plakat, hvorved Forordningen af 8. August 1832, angaaende Forholdsregler med Hensyn til den indiske Cholera, med enkelte Modifikationer paany bringes til Anvendelse", tillige med den medfölgende „Anviisning til Behandling af den indiske Cholera", er grundet paa kgl. Resol. 24. Januar 1848 og anföres som publiceret i Öefjords Syssel 1849. — Justitsminist. 2. Departem. Registr. 1848, Nr. 152b. Original-Aftryk hos Schultz, 4 Sider i 4to; den medfölgende „Anviisning" 8 Sider i 4to. Depart. Tid, for 1848, S. 369—370 (Anviisningen sst. S. 376-382). Qvart-Forr. for 1848, S. 143-144; Schou XXV, S. 106-107. 19. Juli.

Justitsministeriets **Plakat** ang. **Ophævelse af den kongel. Qvarantaine-Direction.** Khavn den 22. Juli 1848. — Justitsmin. 2. Depart. Registr. 1848, Nr. 158. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Depart. Tid. for 1848, S. 370. Qvart-Forr. for 1848, S. 147; Schou XXV, S. 108. 22. Juli.

1848. 22. Juli. Plakat angaaende Ophævelse af den kongelige Qvarantaine-Direction.

Paa derom af Statsraadets Præsident nedlagt allerunderd. Forestilling har det behaget Hans Majestæt ved allerh. Resolution af 21. d. M. allern. at ophæve den kgl. Qvarantaine-Direction, samt at bifalde, at de under bemeldte Direction hörende Forretninger provisorisk henlægges under Handelsministeriet, hvorunder ligeledes de under Directionen ansatte Embedsmænd provisorisk ville have at sortere.

Hvilket herved kundgjöres til Efterretning for alle Vedkommende. — Justitsministeriet den 22. Juli 1848.

22. Juli. **Kongelig Resolution** angaaende **Ansættelsen** af en **Underviisnings-Inspekteur** for de **lærde Skoler.** Frederiksborg den 22. Juli 1848. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 207—209.

22. Juli. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, M. H. Rosenörn, ang. den **kongl. Kasses Vragret** i Skaptafells Syssel. Khavn den 22. Juli 1848. — Efter en verificeret Afskrift af den i Stiftamts-Archivet i Island opbevarede Original.

Efter at man, dertil foranlediget af Stiftamtmand Rosenörns Skrivelse af 2. Marts d. A. med Bilag, i en Skrivelse til Justitsministeriet paa ny nærmere havde udviklet de Grunde, der, efter vor Formening, overveiende tale for, at Hans Majestæt Kongen besidder Ret til det Vrag, som falder paa Allerhöistsamme tilhörende Jorder under Kirkebæ og Thykkebæ Klostergodser i Skaptafells Syssel inden Islands Sönder-Amt, har bemeldte Ministerium nu meddeelt sit Samtykke til Ophævelsen af den med Kammerets Skrivelse af 23. Febr. 1833 föiede Foranstaltning, i hvis Fölge Indtægten af Vraget paa de fornævnte Jorder, paa Grund

af en af daværende Stiftamtmand over Island, Krieger, derom gjort og af det danske Cancellie bifaldet Indstilling, indtil videre blev tillagt ovenmeldte Syssels Sagefaldskasse. 1848. 22. Juli.

Dette meddeles herved tjenstligen til behagelig Underretning og Bekjendtgjörelse, saavel for Kammerraad og Landfoged Gunlögsen til Efterretning ved det af ham aflæggende Regnskab for den islandske Justitskasse, som for Kammerraad og Sysselmand Christjansson, ligeledes til Efterretning og Iagttagelse ved de aarlige Regnskaber, han har at aflægge for den Tid, han tiltraadte Administrationen af de nævnte Klostergodser og Værgemaalet for de vedkommende Kirker. — Rentekammeret den 22. Juli 1848.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, M. H. Rosenörn, angaaende **Bygselforholdene paa de til Stiftamtmandsboligen henlagte Jorder i Reykjavik.** Khavn den 5. August 1848. — Rentek. Isl. Copieb. 1848, Nr. 331. 5. August.

I behagelig Skrivelse af 3. Marts d. A. har Hr. Stiftamtmand Rosenörn indberettet, at paa den Hans Majestæt Kongen tilhörende, Stiftamtmanden over Island til afgiftsfri Brug overladte Jord Arnarhól er der indenfor denne Jords Tungjærde opfört et Husmándssted, Sölvhóll kaldet, som under 2. Oktober 1846 er overdraget Bonden Jón Jónsson og hans eventuelle Enke i livsvarigt Bygsel, imod at han betaler en aarlig Afgift af 8 Rbd. til Stiftamtmanden over Island, samt imod at han rögter og forbedrer Tunet vel, at han istandsætter og vedligeholder det hele Steengjærde östen for hans Tunstykke ned til Söen, at han holder Ledet paa bemeldte Gjærde i forsvarlig Stand, og endelig imod at han saavidt muligt drager Omsorg for, at Tunet fredes for fremmede Creaturer. Endvidere har De i

1848. samme Skrivelse berettet, at en betydelig Strækning
5. August. af fornævnte Jord, östen for dens Tungjærde, benævnet Skuggahverfi, er beboet af omtrent 10 forskjellige Tomthusmænd, uden nogensomhelst Nytte for Dem. — Og har De derhos andraget paa, at bemeldte Husmandssted saavel som Tomthusstederne maatte, med nogen Pengehjælp af den kgl. Kasse, fraskilles og fragjærdes saaledes, at De, som Stiftamtmand, ikkun beholder til fri Afbenyttelse Jorden Arnarhóls derefter tilbageblivende udgjærdede Tun, med Benyttelsesret til Jordens Andeel i Törvemosen og den fælles Bedemark, og at Bestyrelsen af bemeldte Husmandssted og Tomthusstederne, efter at den foreslaaede Udparcellering har haft Sted, overdrages Administrator af de kgl. Jorder i Guldbringe Syssel, som selvfölgelig vilde have at opkræve og i sine Administrations-Regnskaber at aflægge Rigtighed for de Afgifter, Vedkommende vilde have at yde.

I denne Anledning skal man forelöbig bemærke, at endskjöndt Stiftamtmanden ikke kan ansees bemyndiget til i livsvarigt Bygsel at overdrage nogen Deel af den ham for Embedstid overdragne Brugsjord, faaer det dog efter Omstændighederne passere, at Husmandsstedet Sölvhol er bortbygslet paa Livstid. — Dernæst maa man, forinden endelig Bestemmelse tages i Anledning af berörte Deres Forslag, tjenstl. have Dem anmodet om at lade forfatte et Kort over Jorden Arnarhól og det derpaa opförte Husmandssted Sölvhól, tillige med samtlige Tomthussteder, med Opgivelse af Störrelsen af det ethvert Sted tillagte eller benyttede Areal. — Og önskes paa Kortet tillige afsat det Veistykke, som Reykjavík Byes Communalbestyrelse, til Fordeel for Tomthusmændene paa Skuggahverfi, er betænkt paa at lade anlægge östen for Arnarhóls Tun. — Dette Kort, som forventes tilstillet Kammeret med Oplysning om Tomthusmændenes Adkomster, udbedes led-

saget af Deres Yttring om, at den Deel af Tunet, som 1848.
bliver tilbage efter at den paatænkte Fragjærding er 5. August.
iværksat, under alle Omstændigheder er tilstrækkelig til det Creaturhold, som behöves til Stiftamtmandens Husholdning, samt at en uforbeholden Indrömmelse af det omhandlede Veianlæg over Arnarhóls Enemærker til Skuggahverfi ikke i Tiden vilde kunne medföre Tvistigheder mellem nysnævnte Jords Eier og Communalbestyrelsen. Næst, i Forbindelse hermed, at udbede meddeelt Oplysning angaaende den Ret til Törveskjær og til Græsning, som Brugerne af Jorden Arnarhól besidde i Fælledsskab med Beboerne paa de andre, under Reykjavík Byes Jurisdiktion hörende Jorder, önsker man sig tillige, til Udparcelleringen og den paatænkte Indhegning meddeelt en fast Plan, tilligemed et Overslag over den Bekostning, Gjærdesætningen i det Hele kan anslaaes at ville koste.

Efter Modtagelsen af de i fornævnte Henseende attraaede Oplysninger, vil Kammeret, efter nærmere Befindende, ikke være uvilligt til at yde sin Medvirkning til, at Bekostningens Belöb forskydes af den kgl. Kasse, imod at Forskudet erstattes af Dem og Eftermænd i Embedet paa den Maade, som det, efter Deres Forslag, som i saa Henseende imödesees, forbeholdes Collegiet at bestemme.

Slutteligen meddeles til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning, at man ikke kan have Noget imod, at de i Hr. Stiftamtmandens ovennævnte Skrivelse omhandlede Kanoner nedsendes hertil med Postskibet, som til næste Foraar afgaaer hertil fra Reykjavík, under den, ifölge det med Grosserer F. E. Petersen oprettede Certeparti Kammeret forbeholdne Drægtighed.

Gudrun Jónsdatters Skrivelse af 7. Februar 1831, Bygselbrevet paa Sölvhol, dat. 3. Januar 1837, Kjöbmand Siemsens Skrivelse af 20. Oktobr. f. A. med 1 Bilag og en Skrivelse af 25. Febr. d. A. fra Commu-

1848. 5. August. nalbestyrelsen i Reykjavík, tilligemed en Skizze af fornævnte Hjaleie, fölge hoslagte tilbage. — Rentekammeret den 5. August 1848.

10. August. **Kirke- og Underviisningsministeriets Plakat, angaaende en forandret Indretning af Magister-Conferentsen.** Khavn den 10. August 1848. — Publiceret i Bardastrands Syssel 1849. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Depart. Tid. 1848, S. 481—486 (med Motiver). Qvart-Forr. 1848, S. 150—151.

Plakat angaaende en forandret Indretning af den ved Fundatsen for Kjöbenhavns Universitet af 7. Mai 1788 Cap. V § 4 anordnede Magisterconferents.

Paa Ministeriets allerund. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 29. f. M. allernaad. at bestemme som fölger:

De, som agte at disputere for Magistergraden i det philosophiske Fakultet, og som ikke i Henhold til Forordn. af 9. Januar 1824 dertil have erhvervet sig Adgang ved at have taget en Embedsexamen med bedste Charakteer, have i Overcensstemmelse med Universitetets Fundats af 7. Mai 1788 Cap. V § 4, at underkaste sig en Conferents, der bliver at afholde efter fölgende Regler:

1) Conferentsen bestaaer i en skriftlig og en mundtlig Pröve i det Fag, hvilket Candidaten, der agter at erhverve Graden, angiver som sit Hovedstudium, og som maa bestaae i en heel under Fakultetet hörende Videnskabsgreen i dens Sammenhæng og Hoveddele, saaledes dog, at en mere speciel Retning særlig kan fremhæves; — 2) det philosophiske Fakultet har i ethvert forekommende Tilfælde at afgjöre, hvorvidt det af Candidaten Opgivne er tilstrækkeligt til at fyldestgjöre de saaledes foreskrevne Fordringer, ligesom det bliver bemeldte Fakultet, der ved sine nærmest vedkommende og af Samme dertil committerede Profes-

sorer har at forestaae Afholdelsen af denne Pröve; — 3) ved den skriftlige Pröve skal forelægges Candidaten een Opgave til Besvarelse hjemme i en Tid af 4 à 6 Uger, og med Tilladelse til dertil at benytte ethvert literairt Hjælpemiddel, og tre Opgaver til Besvarelse ved selve Pröven, over hvilke foran omtalte Professorer have at meddele Fakultetet deres Dom; — 4) den mundtlige Pröve skal, efter Candidatens eget Valg, bestaae enten i Afholdelsen af tre offentlige Forelæsninger over forelagte Opgaver, den ene med 8 Dages, den anden med 2 Dages og den tredie med 6 Timers Forberedelse, eller i en mundtlig offentlig Examen i alle Hoveddele af det af Candidaten opgivne Videnskabsfag. 1848. 10. August.

Hvilket herved bekjendtgjöres til Efterretning for alle Vedkommende. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 10. August 1848.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Plakat, angaaende **Indretning af en statsvidenskabelig Examen ved Kjöbenhavns Universitet.** Khavn den 10. August 1848. — Publiceret 1849 i Bardastrands og Öefjords Sysseler. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Depart. Tid. 1848, S. 457—468 (med Motiver). Qvart-Forr. 1848, S. 149—150; Schou XXV, 110—111. 10. August.

Plakat angaaende Indretning af en statsvidenskabelig Examen ved Kjöbenhavns Universitet.

Paa Ministeriets allerund. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 29. f. M. allernaad. at bestemme:

1) at der ved Kjöbenhavns Universitet indrettes en statsvidenskabelig Examen, ved hvilken bliver at gjöre Rede for:

a. politisk Oeconomie, derunder indbefattet: 1) Videnskabens Historie. 2) Nationaloeconomiens Theorie og Politik, under den sidste navnligen Agrikultur-, Industrie- og Handelspolitik, Alt med specielt Hensyn til

1848. 10. August. Fædrelandets Lovgivning og Forhold. 3) Finantsvidenskab. — b. Statistik, deels Statistikkens Theorie, deels Fædrelandets Statistik i udförligere Omfang, og deels comparativ Statistik. — c. Offentlig Ret, deels almindelig Statsret, deels Fædrelandets offentlige Ret, saavel Forfatnings- som Forvaltningsret, og endelig Folkeret. — d. Statsvidenskabelig Encyclopædie. — e. Retsvidenskabelig Encyclopædie, saaledes at Candidaten, foruden et Overblik over hele Retsvidenskaben, har en grundig Kundskab i de Dele af Fædrelandets Lovgivning, som staae nærmest i Forbindelse med Statsadministrationen, navnligen Formuesret, Landboret, Söret, Handelsret og Næringsret. — f. den nyere Tids politiske Historie, navnligen siden den vestphalske Fred.

2) at det juridiske Fakultet ved Universitetet udvides til og gives Navn af „rets- og statsvidenskabeligt Fakultet", og at til dette samtlige statsvidenskabelige Forelæsninger med dertil hörende Examen blive at henlægge.

3) at Adgangen til at underkaste sig denne Examen kun gjöres afhængig af de samme Betingelser, som udfordres for at man kan underkaste sig de andre akademiske Embedsexamina, dog saaledes, at den, der har bestaaet den polytechniske Examen eller den ved den allern. approberede Plan af 27. Februar 1844 befalede Afgangsexamen ved den kgl. militaire Höiskole skal, selv om han ikke er akademisk Borger, have Ret til at underkaste sig denne Examen. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 10. August 1848 [1].

12. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, M. H. Rosenörn, ang. **Depositioner af Penge**

[1] Ved kgl. Resol. 28. Juli 1848 er det bifaldt, at der maa oprettes to Lærestole ved Universitetet, nemlig een i Statsoeconomie og een i Statistik. Depart. Tid. 1848, S. 471. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 215.

i Jordebogskassen i Island. Khavn den 12. August 1848. — Rentek. Isl. Copieb. 1848, Nr. 341. 1848. 12. August.

Hr. Stiftamtmand Rosenörn har i behagelig Skrivelse af 22. Mai d. A. indberettet, at De fra den nævnte Datum har fundet Dem foranlediget til at nægte Private paa Island i Regnskabsaaret fra 1. August 1847 til 31. Juli d. A. at deponere Penge i Jordebogskassen sammesteds, imod at erholde Belöbene udbetalte af Zahlkassen ved Anviisning herfra, eftersom det ved allerh. Resolution af 8. Mai 1839 til 10,000 Rbd. bestemte aarlige Maximum af slige Indbetalinger i hiin Kasse da allerede var overskredet med 6,000, medens Jordebogskassens Beholdning belöb 21,564 Rbd., og det derhos maatte antages, at Finantsdeputationen ikke kunde attraae at gjöre Udbetalinger i Kjöbenhavn, som kunne undgaaes.

Næst at bifalde den saaledes af Hr. Stiftamtmanden trufne Foranstaltning, skulde vi imidlertid, da Islands Jordebogskasse under alle Omstændigheder herfra maa forsynes med de Penge, som behöves til Bestridelse af de den paahvilende Udgifter, og da det fra det oeconomiske Synspunkt er at foretrække, at Forsyning skeer paa den Maade, at Modtagelsen af Privates Deposita lempes efter Kassens Behov, efter over Sagen at have brevvexlet med Finantsdeputationen, herved bemyndige Hr. Stiftamtmanden til at tillade, at det ved ovennævnte allerh. Resolution bestemte Maximum af deslige Deposita overskrides i de Regnskabsaar, hvori De skjönner det at være fornödent til Bestridelsen af de Kassen paahvilende Udgifter, imod at De efter Udlöbet af ethvert Regnskabsaar, hvori en saadan foröget Indbetaling med Deres Tilladelse er skeet, meddeler Rentekammeret Beretning desangaaende, ledsaget af Forklaring om Aarsagen dertil.

Hvilket saaledes herved tjenstl. meddeles Dem til behagelig Foranstaltning. — Rentekammeret den 12. August 1848.

1848.
12. August.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. et **Testamentes Confirmation,** der disponerede over **en Kirkejord.** Khavn den 12. August 1848. — Original i Stiftamts-Archivet i Island. Kirke- og Underviisn.-Ministeriets Brevb. 1848, Nr. 2313.

I Skrivelse af 2. Marts d. A. har Hr. Stiftamtmanden og Deres Höiærv. til Cancelliet indberettet, at Enken Gudrun Eyvindsdatter, som daværende Eier af Eydar Kirke, ved et d. 4. Aug. 1846 oprettet Testament, har legeret den bemeldte Kirke tilhörende Jord Tókastaðir til Lára Thordardatter, og hendes Andeel i Hovedjorden Eydar til Steinunn Thorsteinsdatter, med samme Rettighed, hvormed hun dengang besad disse Jorder, og at dette Testament, mod hvis Confirmation vedkommende Provst havde protesteret, som stridende mod Eydar Kirkes Ret, desuagtet er af Amtet blevet forsynet med allerhöi. Confirmation; i hvilken Anledning De, næst at bemærke, at der mod Dispositionen over en Andeel i Jorden Eydar, hvori Kirken er Medeier, Intet kan være at erindre, derimod har yttret den Formening, at Enken maa ansees for at have været uberettiget til, saaledes som skeet er, at disponere over Jorden Tókastaðir, som en Kirken tilhörende, fra samme uadskillelig Eiendom, og de have derfor indstillet Spörgsmaalet herom til Afgjörelse ved Cancelliets Resolution i Overeensstemmelse med de i Reskr. af 30. Juni 1786 og Cancellie-Skrivelse af 17. Decbr. 1833 samt 7. Mai 1836 udtalte Grundsætninger.

Efter at denne Sag har været Gjenstand for Correspondance med det kgl. Rentekammer, der har yttret sig derhen, at Jorden Tókastaðir formentlig bör restitueres Eydar Kirke, hvilket kunde skee enten derved, at den testamentariske Arving til samme udlöses af Eydar Kirkes vordende Eiere, eller Kirken med samtlige dertil hörende Eiendomme under Eet ved offentlig

Auktion sælges, og Provenüet pro rata deles mellem rette Vedkommende, og efter at der ligeledes herfra er bleven corresponderet med Justitsministeriet, skulde Ministeriet til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse herved melde, at Samme, i Henhold til Reskr. af 30. Juni 1786, maa ansee den afdöde Kirkeeierinde for at have været uberettiget til ved sin testamentariske Disposition over Gaarden Tókastaðir at adskille denne fra Eydar Kirke og de övrige til denne hörende Jorder, idet Ministeriet med Stiftamtmanden og Deres Höiærv. maa være aldeles enigt i, at alt det en Kirke tillagte Jordegods bör fölge denne som et uadskilleligt Hele, hvoraf Eieren, der som saadan ikkun repræsenterer Kirken, ikke er berettiget til særskilt at disponere over nogen enkelt Deel, saaledes at denne gaaer ud af Kirkens Eie, om end dette skeer med Forpligtelse til i fornödent Fald at deeltage i Kirkens Vedligeholdelse. Da nu derhos Justitsministeriet efter Omstændighederne ikke har fundet, at der kan være Noget imod, at Testamentet, den passerede allerhöieste Confirmation uagtet, i fornödent Fald söges tilsidesat ved Domstolene, forsaavidt Testatrix, ved særskilt at disponere over Jorden Tókastaðir, er gaaet udenfor den Dispositionsret, som Lovgivningen hjemlede hende over bemeldte Kirken tilhörende Jord, skulde Ministeriet herved anmode Hr. Stiftamtmanden og Deres Höiærv. om at foranledige, at Kirken söges restitueret i dens Ret til den ommeldte Jord. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 12. August 1848.

1848. 12. August.

Justitsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, ang. **Oplærelse af Hjælpelæger.** Khavn den 18. August 1848. — Justitsmin. 2. Depart. Brevb. 1848 B, Nr. 3377.

18. August.

Som det vil være Hr. Stiftamtmanden bekjendt, har Althinget i sin i forrige Aar indgivne Petition an-

1848. gaaende Nedlæggelsen af Spedalsk-Hospitalerne og Forbedringen af Medicinalvæsenet paa Island, blandt Andet indstillet, at det, for saavidt Omstændighederne tillade det at raade Bod paa Landets Trang til forøget Lægehjælp, maa tillades saavel Landphysikus som Distriktslægerne at undervise Hjælpelæger, og hvilken Indstilling jeg, da den stemmede overeens med et af det kgl. Sundheds-Collegium tidligere i samme Retning gjort Forslag, allerund. har anbefalet, hvorefter det under 12. d. M. allern. er bifaldt.

18. August.

Da imidlertid Althinget ikke havde meddeelt nogen gjennemført Plan angaaende Maaden, hvorpaa de saaledes oplærte Personers Qvalificationer skulle constateres, saa lidet som angaaende de Grændser, der bör være for deres Praxis, og det Forhold, hvori de bör staae til Landets egentlige Læger, har jeg forlangt Sundheds-Collegiets Betænkning angaaende de nærmere Bestemmelser, der i saa Henseende udkræves.

I sit Gjensvar herpaa har bemeldte Collegium yttret, at de Hjælpelæger, som oplæres af Distriktslægerne, bör, i Lighed med hvad Collegiet har foreslaaet med Hensyn til den projecterede praktiske Anviisning i Lægekunsten, der skulde meddeles Alumnerne ved det islandske Pastoralseminarium — ikke indrömmes nogen större Virksomhed, end at yde Tilskadekomne og andre Syge den forelöbige Hjælp, indtil en Læge kan erholdes, eller hans Raad i det mindste skriftligt indhentes, og at de derfor maatte saaledes instrueres, at de vidste Besked med de almindeligst forekommende Beskadigelser og Sygdomme, samt Principerne for deres Behandling paa deres förste Stadium, saa at de kunne give deres Syge den förste forelöbige Assistence med Leie, Forbinding, Aareladning, Regimen, og de faa simple Medikamenter, som man tör betroe dem at administrere, saasom Brækmidler, afförende, kjölende og oplivende Midler. Hertil maatte Underviisningen, efter Sundheds-Collegiets Me-

ning, hvad enten den meddeltes af Landphysikus ved Seminariet eller af en anden Embedslæge, indskrænke sig, og være aldeles praktisk, uden al theoretisk Deduction, samt meddeles efter en af Landphysikus forfattet og af Collegiet gjennemgaaet Lærebog, der ved Underviisningen nærmere skulde oplyses og forklares. Nogenslags Examen formener Collegiet ikke at de saaledes Oplærte bör underkaste sig, hvorimod en Attest fra den Embedslæge, som har oplært den Vedkommende, ansees at indeholde fornöden Garanti for hans relative Dygtighed, og at burde give ham Ret til at praktisere indenfor de ovenantydede Grændser. 1848. 18. August.

Dette Sundheds-Collegiets Forslag skulde jeg tjenstl. anmode Hr. Stiftamtmanden om behageligen at ville meddele Landphysikus, for at denne derover kan yttre sig, og forventer jeg hans Betænkning derefter hertil indsendt med de Bemærkninger, hvortil De ved samme maatte finde Dem foranlediget. — Justitsministeriet den 18. August 1848.

Finantsministeriets Bekjendtgjörelse ang. **Udprægning af nye Specier.** Khavn den **21.** August **1848.** — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Dep. Tid. 1848, S. 497. Qvart-Forr. 1848, S. 153; Schou XXV, 112. 21. August.

Bekjendtgjörelse angaaende Udprægningen af Thronbestigelses-Species.

Ved Resolution af 19. August d. A. har Hans Majestæt Kongen allernaad. bifaldet, at der til Minde om Allerhöistsammes Thronbestigelse udpræges en Thronbestigelses-Species med Hans Majestæts Brystbillede paa Adversen, med Omskrift: „Frederik VII., Konge af Danmark" og Valgsprog: „Folkets Kjærlighed min Styrke", samt paa Reversen: Höisalig Kongens Brystbillede.

Dette kundgjöres herved til almindelig Efterretning. — Finantsministeriet den 21. August 1848.

1848. 21. August. **Kongeligt Aabent Brev, hvorved Prinds Christian med Gemalinde og Börn tillægges Titel af Höihed.** Christiansborg den 21. August 1848. — Dette aabne Brev anföres som meddeelt Stiftamtmanden i Island ved Justitsministeriets Circul. 28. August, Reykjav. póst. III, 15; som „Plak. 23. Septbr. 1848" anföres det at være publiceret i Dala Syssel 1849, og tillægger Prindsen Prædikat af „kongelig Höihed" (see Reskr. 21. Decbr. 1858). — Departementstid. 1848, Supplem. S. XXI. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 236. — **Udtog.**

Kongeligt aabent Brev, hvorved Hans Majt. Kongen allern. tillægger Hs. Durchlauchtighed Prinds Christian af Slesvig-Holsten-Sönderborg-Glücksborg Prædikat af Höihed, som et Beviis paa Allerhöistsammes allerhöieste Paaskjönnelse af Prindsens Troskab mod Kongen og Fædrelandet og af den Iver, hvormed han ilede til Fædrelandets Forsvar.

21. August. **Plakat** ang. **Afskaffelse af Bekjendtgjörelser i tydske Blade** m. m. Christiansborg den 21. August 1848[1]. — Rubr i Justitsmin. 2. Depart. Registr. 1848, Nr. 191a. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Depart. Tid. 1848, S. 504—510 (med Motiver). Qvart-Forr. 1848, S. 153—154; Schou XXV, 112.

Plakat angaaende at de i visse Tilfælde befalede Bekjendtgjörelser i den Altonaiske Merkur, de Hamborgske Aviser og paa Hamborgs Börs indtil videre skulle bortfalde.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V., at Vi, i Betragtning af de nuværende Tidsomstændigheder, have fundet for godt allern. at fastsætte, at i de Tilfælde, hvor Proklamata, Stævninger eller andre offentlige Bekjendtgjörelser, som udstedes her i Riget, skulle indföres i den Altonaiske Merkur eller en Hamborgsk Avis eller kundgjöres paa Hamborgs Börs, skal denne Pu-

[1]) Lov 25. April 1850; Plak. 9. Mai 1855.

blicationsmaade indtil videre bortfalde, saa at deslige 1848.
Bekjendtgjörelser, naar de ere indförte i den Berlingske 21. August.
politiske og Avertissementstidende samt Adressecontoirets Efterretninger eller vedkommende Stiftsavis, skulle efter det befalede Varsels Udlöb have samme Virkning, som om Kundgjörelsen tillige var skeet paa en af de nysnævnte Maader. Hvad de siden den 1. Marts d. A. stedfundne Bekjendtgjörelser angaaer, der ikke overeensstemmende med Anordningerne ere indrykkede i den Altonaiske Merkur og en Hamborgsk Avis eller kundgjorte paa Hamborgs Börs, bliver det lovbestemte Varsel först at regne fra nærværende Anordnings Datum, uden at dog nogen fornyet Bekjendtgjörelse i de herværende Aviser i den Anledning skal foregaae.

Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at rette og for Skade at tage vare. — Givet paa Vort Slot Christiansborg den 21. August 1848.

Justitsministeriets Plakat ang. **Forandring af Hospitalerne og Medicinalvæsenet i Island.** Khavn den 23. August 1848. — Publiceret 1848 i Reykjavík og 1849 i alle de övrige Jurisdiktioner i Landet. — Justitsmin. 2. Depart. Registr. 1848, Nr. 193. Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Förste Side Titelblad: den danske Titel överst, derunder den islandske, det övrige af Titelbladet Dansk. Anden Side den danske Text med Ministerens og Contoirchefens Underskrift; tredie Side den islandske Text uden Underskrifter. — Depart. Tid. 1848, S. 802—813 (med Motiver). Qvart-Forr. 1848, S. 154—155; Schou XXV, S. 113. Bibliothek for Læger III. 4, S. 473. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor); Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, Viðb. B, S. 65—66; Uddrag i Reykjavíkurpóst. III, 6, jevnf. Lanztíðindi 1850, S. 34. — Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. 19—20, 23, 558—634, 698—738, 828—831. 23. August.

Plakat angaaende en Forandring af Hospitalerne og Medicinalvæsenet i Island.

1848. 23. August. Paa Justitsministeriets allerund. Forestilling i Anledning af det i Aaret 1847 afholdte Althings Petition angaaende Forandring af Hospitalerne og Medicinalvæsenet paa Island, har det behaget Hans Majestæt under 12. dennes allern. at resolvere:

1) at ingen Spedalske herefter bör indtages i de nuværende Hospitaler i Island, men at Hospitalsjorderne enten bör bortbygsles eller ogsaa, hvis dette maatte ansees tjenligere, og Justitsministeriet, til hvis Approbation Sagen i saa Fald bliver at indstille, Intet derimod finder til Hinder, bortsælges; — 2) at de Beholdninger, som af de islandske Hospitalers Eiendomme og Indtægter deels allerede ere opsamlede, deels fremdeles opspares, samles til et Fond, hvis Midler blive at gjöre saa frugtbringende, som skee kan, og hvis Bestemmelse det er at forbedre Medicinalindretningen i Landet, dog saaledes, at Midlerne fremdeles og indtil videre administreres særskilt for hvert Hospital paa samme Maade, som hidtil; — 3) at det tillades saavel Landphysikus paa Island, som de der ansatte Distriktslæger, at undervise Hjælpelæger til Afhjælpning af Landets Trang til Læger, og at der aarligen, indtil videre, maa anvendes indtil 200 Rbd. af hvert Amts Repartitionsfond som Godtgjörelser for denne Underviisning, men at forövrigt Grændserne for den de saaledes Oplærte tilstaaede Ret til at praktisere, med hvad videre hermed staaer i Forbindelse, forbeholdes nærmere regulerende Bestemmelser.

Hvilket herved ifölge allerhöieste Befaling kundgjöres til Efterretning for alle Vedkommende. — Justitsministeriet den 23. August 1848.

Opið bréf um breytíng á fyrirkomulagi spítalanna og læknaskipun á Íslandi.

Dómsmála-stjórnarráðið hefir allraþegnlegast borið undir konúng bænarskrá alþíngis 1847 um breytíng á

fyrirkomulagi spítalanna og læknaskipun á Íslandi, og hefir honum þóknazt 12. dag þessa mánaðar allramildilegast að ákvarða: 1848. 23. August.

1) að hèðan í frá skuli engan holdsveikan mann taka í spítala á Íslandi, en spítalajarðirnar skuli annaðhvort byggja eða þá selja, ef hentugra sýnist, og ef dómsmálastjórnar-ráðinu, sem ræður því, hvort selja skuli, þykir ekki neitt vera því til tálmunar; — 2) að fè það, sem safnað hefir verið, eða safnað verður, af jörðum spítalanna og tekjum, skuli saman draga í einn sjóð, og setja á vöxtu, sem beztir fást, og skuli það fè vera ætlað til að betra læknaskipunina í landinu; þó skuli framvegis fyrst um sinn hafa eignir hvers spítala sèrílagi, á sama hátt og híngaðtil; — 3) að það skuli vera leyft landlækninum á Íslandi og hèraðalæknum þeim, sem þar eru settir, að segja til aðstoðarlæknum, til að bæta úr læknafæðinni, og fyrst um sinn megi hvert ár láta úti allt að 200 dölum úr hvers amts jafnaðarsjóði til þóknunar fyrir slíka tilsögn, en síðar skuli skipa fyrir um það, hvert lækníngaleyfi þeir menn skuli hafa, er lært hafa á þenna hátt, og um hvað annað, sem því máli við kemur.

Þetta birti eg eptir boði konúngs öllum hlutaðeigendum. — Í skrifstofu dómsmála-stjórnarráðsins, 23. dag August-mánaðar 1848.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Adkomst til Embeder** for Candidaterne fra **Pastoral-Seminariet i Reykjavik.** Khavn den 25. August 1848. — Kirke- og Underviisn. Min. Brevb. 1848, Nr. 2382. Uddrag i Algreen-Ussings Reskriptsamling 1848, S. 245—246. 25. August.

Med Hr. Stiftamtm.' Betænkning i Skrivelse af 24. Decbr. f. A. er til det kgl. Danske Cancellie indsendt et Forslag fra Deres Höiærv. og Forstanderen for det

1848. paa Island oprettede Pastoral-Seminarium om, at An-
25. August. ordningen af 11. Marts 1633 maa blive ophævet, og at nærmere Bestemmelser maae blive givne med Hensyn til det fremtidige Forhold mellem de theologiske Candidater fra Kjöbenhavns Universitet og de fra bemeldte Pastoral-Seminarium dimitterede Candidater, naar de concurrere om geistligt Embede paa Island.

Jeg har over denne Sag indhentet Erklæring fra Universitetet og navnlig det theologiske Fakultet, der, ligesom jeg, i det Hele tiltræder, hvad der saavel i bemeldte tvende Andragender som ogsaa i Hr. Stiftamtmandens Betænkning er udtalt om Nödvendigheden af, at der efter Pastoral-Seminariets Oprettelse bevirkes en Forandring i den ommeldte Retning. Men forsaavidt Hr. Stiftamtmanden, ved at yttre Dem angaaende Ophævelsen af den theologiske Candidater fra Universitetet ved Anordning 11. Marts 1633 tillagte ubetingede Forret til geistlige Embeder paa Island, har foreslaaet, at dette ikke burde skee uden udtrykkelig Reservation for de Candidaters Vedkommende, der enten allerede have taget eller inden Udgangen af Aaret 1852 ville underkaste sig theologisk Attestats ved Universitetet, kan jeg ikke erkjende Nödvendigheden eller Hensigtsmæssigheden af en saadan Reservation.

Jeg finder meget mere at burde andrage paa, at bemeldte Anordn. 11. Marts 1633 strax og ubetinget ophæves. Den til Grund for den foreslaaede Reservation liggende formentlige Forudsætning om en ved Anordningen stiftet Ret for Candidater til udelukkende at erholde de geistlige Embeder, som de maatte ansöge, kan jeg navnlig paa ingen Maade dele. Foruden at Forordn. 1633, som af det theologiske Fakultet er bemærket, hidrörer fra en Tid, da Forflyttelse laa udenfor Lovgivningens Forudsætninger, og de theologiske Candidater ikke erholdt nogen distingverende Charakteer, og der saaledes allerede for lang Tid siden havde været god Grund til at forandre Bestemmelsen, saa er

den overhovedet ikkun at betragte som et Bud om, hvorledes en Regjeringshandling, der skeer i Kongens Navn eller paa Hans Majts Vegne, skal udföres, og den gaaer ud paa en Foranstaltning, alene sigtende til Embedernes bedre Besættelse. Naar den ikke længer findes nödvendig, kan den hæves af Hs. Majt., og Kongen har ogsaa, hvad der vil være Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. bekjendt, ved Embedsbesættelser undertiden gaaet udenfor Budet i denne Forordning, og det er en Selvfölge, at han ogsaa kan tilbagekalde den Ordre, der er givet til hans Lehnsmænd i denne Anledning. 1848. 25. August.

Hans Majestæts Regjering er heller ikke i andre Tilfælde gaaet ud fra Tilværelsen af et saadant Baand, som her er forudsat at skulle holdes i Hævd.

Der er fra Formens Side Intet til Hinder for, at Forordningen strax kan hæves, og at dette i alle Henseender er det for Sagen hensigtsmæssigste. Dette er udtalt i eller ligger til Grund for alle de i Sagen afgivne Erklæringer, og navnlig fremgaaer det af hvad Deres Höiærv. om Sagen har anfört. Efter at der er oprettet en Præsteskole i Landet, vilde det være aldeles i Disharmoni med den herved tilkjendegivne allerhöieste Villie, om de nu examinerede theologiske Candidater under alle Omstændigheder og uden noget Hensyn til deres Examens-Charakteer, skulde have ubetinget Forret fremfor Dimissi ved denne Skole, ihvor duelige disse end ved Afgangen fra samme havde viist sig. Af Hensyn til disse Dimissi vil det være nödvendigt, at Forordn. 1633 bortfalder for deres Vedkommende, og at dens Bestemmelser ikke komme til endnu i næsten en Generation at kunne virke hæmmende paa den naturlige, efter Embedernes Tarv afveiede bedst mulig Besættelse af samme, hvilket den vilde komme til at gjöre, dersom de nu og indtil 1850 examinerede Candidater fra Universitetet skulde for deres Personer vedblivende beholde en ubetinget Forret til geistlige Embeder paa Island.

1848. 25. August. Men jeg maa endvidere finde det ikke alene billigt, men ogsaa hensigtssvarende, at Forordningens Ophævelse ogsaa kommer de ældre Præster, der ere examinerede i den islandske Skole, tilgode, hvorvel dette formentlig kun i faa Tilfælde vil have praktisk Betydning.

Deres Höiærværdighed har ogsaa yttret, at det har en skadelig Indflydelse, at den agtværdige og duelige Præst, blot fordi han ikke har underkastet sig theologisk Attestats, eller Afgangsexamen ved Præsteskolen, skulde efter mange Aars Tjenestetid ubetinget staae tilbage for den theologiske Candidat eller Dimissi fra Præsteskolen.

At bestemme, at disse ældre Examinater vel skulde concurrere om de Embeder, der söges af Dimissi fra Præsteskolen, men ikke om dem, der söges af Candidater fra Universitetet, forsaavidt disse höre til det Antal Candidater, i hvis Faveur den her omhandlede Reservation skulde tages, vilde give et unaturligt forviklet Forhold mellem Supplikanterne, og at tage den Bestemmelse, at de ogsaa ubetinget skulde staae tilbage for Dimissi af Præsteskolen, derom bör der selvfölgelig ikke være Tale.

Hvad nu angaaer Forholdet mellem Examens-Charakteer ved Universitetet og Præsteskolen, da maa jeg være mest tilböielig til at tiltræde den af Deres Höiærværdighed foreslaaede Classification, og mener at burde allerund. andrage paa fölgende Scala i Examens-Charakterer ved disse to Instituter:

1) Laud. et qv. egr. og 2) Laud ved Universitetet; 3) Haud illaud. primi grad. lig med förste Charakteer ved Seminariet; 4) Haud illaud. sec. grad. lig med anden Charakteer ved Seminariet; 5) Haud contemn. lig med tredie Charakteer ved Seminariet.

Da der ingen Charakteer haves for Afgangen fra den islandske Skole, og det ogsaa her egentlig bör være den udviste dygtige Embedsförelse i de mindre

Kald, der maatte give Adgang til Befordring, saa kan der vel ikke tages nogen egentlig Bestemmelse om et Forhold mellem disse Examinaters Qvalification og de theologiske Candidaters eller de fra Præsteskolen Dimitteredes Qvalificationer. Da Hs. Majt. imidlertid ikke besætter alle de islandske Præstekald, vil det dog ikke være unaturligt, at det, idet Baandet löstes for de fra den islandske Skole Dimitteredes Vedkommende, udtales som Hans Majts allerhöieste Villie, at de Præster, der ere dimitterede fra Skolen, ikkun da bör befordres i Embeder, der söges af Candidati theologiæ, eller Dimissi fra Præsteskolen, naar de have i Embedsförelsen udviist en særdeles Dygtighed, hvortil den, der kalder til Embedet, findes at burde tage et overveiende Hensyn.

1848.
25. August.

Forinden imidlertid videre fra min Side foretages i denne Sag, skulde jeg med Hensyn til Foranförte udbede mig Hr. Stiftamtm.s og Deres Höiærv.s nærmere Yttringer behageligen meddelte. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 25. August 1848.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Biskoppens Deeltagelse i Kaldsretten** paa Island. Khavn den 25. August 1848. — Kirke- og Underviisningsmin. Brevb. 1848, Nr. 2383.

25. August.

Jeg maatte önske det taget under Hr. Stiftamtm.s og Deres Höiærv.s behagelige Overveielse, om der ikke burde indrömmes Biskoppen over Island en större Andeel i Udövelsen af Kaldsretten til de Kald i Landet, der ikke besættes umiddelbart af Hans Majt., end den, som han efter de derom givne Bestemmelser maa antages at være i Besiddelse af, og jeg anmoder Dem om at meddele mig Deres Yttringer om denne Sag, til hvis mere principmæssige Ordning jeg endog finder, at Adskilligt kunde tale for, at Kaldsretten overdrages

1848. 25. August. til Biskoppen alene. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 25. August 1848.

26. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, M. H. Rosenörn, ang. **Opförelse af et Hus paa Arnarhóls Grund.** Khavn den 26. August 1848[1]. — Rentek. Isl. Copieb. 1848, Nr. 349.

I behagelig Skrivelse af 10. i f. M. har Hr. Stiftamtmand Rosenörn anholdt om Rentekammerets Samtykke til, at Möller Ahrentz i Reykjavík overdrages til Eiendom et Stykke af det til den Stiftamtmanden over Island til afgiftsfri Brug overdragne Jord Arnarhól hörende Tun til Bebyggelse m. m., imod at han ikke blot forsvarlig gjærder mellem denne Plads og Tunet, men ogsaa omlægger og fremdeles vedligeholder 26 Favne af det dertil stödende Tungjærde, og i sin Tid slöifer den paa bemeldte Jords Grund opförte Kot, Gardshorn kaldet, hvilket nu besiddes af Enken Gudrun Helgadatter.

I Anledning heraf skulde man tjenstligen melde, at man, i Henhold til hvad Kammeret under 5. i d. M. har tilskrevet Dem, betræffende Deres Forslag til Indgjærding af den Deel af Jorden Arnarhóls Tun, som De attraaer forbeholdt Dem til udelukkende Brug, ikke kan allerund. anbefale den omhandlede Overdragelse til Möller Ahrentz til allernaad. Indvilgelse. — Rentekammeret den 26. August 1848.

31. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Kjöbmændene paa Isafjord, Grosserer Sass og Agent Clausen, ang. **Tilförselen af Varer til Handelen.** Khavn den 31. August 1848. — Rentek. Isl. Copieb. 1848, Nr. 375.

[1]) jevnf. Indenrigsmin. Skriv. 29. Septbr. 1849.

I Anledning af de Herrers Forespörgsel i Skrivelse af 26. i d. M. undlader man ikke at meddele, at, da Handelsforholdets Natur förer med sig og i sig, at der kan stilles den Fordring til de paa Island etablerede Handlende, at de drage Omsorg for deres Etablissementers tilstrækkelige Forsyning med Nödvendighedsvarer, paatvivles det ikke, at de Herrer snarest muligt drage Omsorg for, at den Mangel paa Kornvarer, der iaar skal være ved Isafjords Handelssted, efter vedkommende Övrigheds til dem rettede Opfordring, bliver afhjulpen. — Kammeret maa imidlertid om nogle Dage udbede sig underrettet om De Herrers Bestemmelse i saa Henseende, da man, forsaavidt De ikke er betænkt paa endnu iaar at forsyne bemeldte Handelssted med de Nödvendighedsvarer, det tiltrænger, seer sig sat i den Nödvendighed, at træffe Foranstaltning til at samme i Fremtiden sikkres en tilstrækkelig Forsyning. — Rentekammeret den 31. August 1848.

1848. 31. August.

Rentekammerets **Instrux** for Sysselmændene i Island ved den nye **Matrikulation af Jordegodset.** Khavn den 1. September 1848. — 1. Septbr.

Anföres som publiceret i Hunavatns Syssel 1849. — Dansk: Originalen med Underskrifter i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1848 C, Nr. 237. Original-Aftryk hos Schultz paa et Ark i Folio. — Islandsk: Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, Viðbæt. B, S. 57—60. Rubr. i Lanztíðindi 1850, S. 34.

Instrux for Sysselmændene i Island ved den nye Matrikulering af Jordeiendommene sammesteds.

1. Ved de Valg, som Sysselmanden i Henhold til § 2 i Forordn. af 27. Mai d. A. har at foretage paa Taxationsmænd til Vurdering af Jordeiendommene i det ham anbetroede Syssel, har han ene og alene at tage Hensyn til, hvo der kan antages bedst at være istand til at taxere Jorderne efter disses sande Værdi, overeensstemmende med den Taxatorerne meddelte,

1848. herved fæstede Instrux. Naar man derfor gjör op-
1. Septbr. mærksom paa, at de, der enten beklæde eller have beklædt Repstyrer-Embede i den Rep, hvori Taxationen skal foretages, i Almindelighed maae forudsættes at have erhvervet sig nöiagtigt Kjendskab til Jorderne i denne Rep, da henstilles det dog derhos til Sysselmandens egen nærmere Bedömmelse, om disse Mænd i hver enkelt Rep fortrinsviis bör komme i Betragtning ved Valget.

2. For at Taxationsarbeidet saavel som den i § 4 af Forordningen 27. Mai d. A. befalede lokale Revision kan blive tilendebragt i det Seneste saa betids i Efteraaret 1850, at de i efterfölgende § 3 og § 7 ommeldte Taxations- og Revisionsprotokoller kunne være indkomne til vedkommende Amtmænd inden Udlöbet af bemeldte Aar, er det nödvendigt, at Taxationen af samtlige Sysselets Reppe er fuldfört ligeledes i det Seneste inden Udlöbet af næstkommende Aar (1849). Til den Ende har Sysselmanden, saasnart Omstændighederne tillade det, at lade Taxationsarbeidet begynde, og saaledes at lade samme fortsætte, at det bliver færdigt til den fastsatte Tid. Sysselmanden har derfor strax at bestemme, i hvilken Orden Taxationen skal foretages i Sysselets Reppe, og, saasnart Taxationsmænd af ham ere udnævnte for en Rep, at underrette enhver af dem om Valget af samtlige Taxatorer for bemeldte Rep, for at de strax kunne sættes istand til at conferere indbyrdes om Jordernes Taxation. Derhos har Sysselmanden, i det Mindste 14 Dage inden Taxationen i en Rep skal foretages, at underrette de for denne udnævnte Taxatorer, saavel som vedkommende Præster og Repstyrere, om Stedet, hvor Taxationen skal foretages, samt om den Tid, paa hvilken den skal begynde. Endelig har han, saasnart Taxationen i en Rep er tilendebragt, overeensstemmende med ovennævnte Forordning, at tilkjendegive de tvende af de i denne deeltagende Taxationsmænd, i hvilken anden Rep, end deres egen,

de have at deeltage i Taxationsarbeidet, og ville de, saafremt Tid og Sted ikke strax kan tilkjendegives dem, derom være at underrette i Forbindelse med Taxatorerne for samme Rep. 1848. 1. Septbr.

3. Naar de Mænd, der skulle udföre Taxationen i en Rep, ere samlede til Forretningens Begyndelse, have de, hver især, at aflægge for Sysselmanden den i Forordningen 27. Mai d. A. § 2 ommeldte Eed, at de ville udföre de dem ved Taxationen overdragne Forretninger efter deres Samvittighed og bedste Overbebeviisning. — Alt, hvad der under Taxationen foretages, bliver af Sysselmanden at indföre i tvende Protokoller, som af ham selv dertil autoriseres, saaledes at han i den ene Protokol indförer alle Taxationsarbeidet vedkommende Forhandlinger, men i den anden den paa enhver Eiendom satte Pengeværdi. Og blive disse Protokoller, naar Taxationen af en Rep er tilendebragt, at underskrive af Sysselmanden og samtlige Taxatorer.

4. Naar alle Taxatorerne ikke kunne blive enige om den Værdi, hvortil en Eiendom bliver at ansætte, har hver af dem at opgive den Værdi, der efter hans Mening er den rigtige. Disse Summer blive dernæst at dele med de Taxerendes Antal, og det derved udkomne Belöb at ansee for Eiendommens Taxationsværdi.

5. Naar en Jord skal taxeres, som maatte være en af Taxatorerne eller hans Börn eller[1] Forældre eller nogen ligesaa nær Besvogret tilhörende, har bemeldte Taxator at fratræde, hvorefter den omspurgte Eiendom taxeres af de övrige Taxatorer.

6. Saasnart Taxationen af en Rep er tilendebragt, har Sysselmanden for sammes Vedkommende at besörge saamange Udskrifter af de i § 3 omhandlede Protokoller, som der ere Kirkesogne i Reppen. Af disse Udskrifter, der underskrives af Sysselmanden, bliver dernæst eet Exemplar at henlægge, til Eftersyn for

[1]) „Södskende, eller", tilföiet i Originalen, men udeladt i Original-Aftrykket og de övr.

1848. samtlige Repsbönder ved hver Kirke i Reppen, hvor
1. Septbr. de blive beroende, indtil Revisionen af Taxationsarbeidet skal begynde. Og bliver det igjennem Repstyrerne og Præsterne at bekjendtgjöre, hvor disse Udskrifter henligge til Eftersyn, samt at Enhver, der anseer sig beföiet til at klage over den hans Jord paasatte Taxation, derom har, inden nysnævnte Tidsfrist, til Sysselmanden at indgive skriftligt motiveret Andragende, der vil blive taget under Paakjendelse af vedkommende Revisorer. Og bliver det at betyde Vedkommende, at, naar en saadan Klage af Revisorerne befindes ubeföiet, har Klageren, ifölge de om Overskjönsforretninger gjeldende almindelige Regler, at udrede de til Revisionen medgaaende Omkostninger; ligesom Revisorerne, hvis de finde at Klagen ikke alene er ubeföiet, men at Jorderne tvertimod endog ere for lavt ansatte, ere forpligtede til at ansætte dem til den Værdi, som de holde for den sande, hvorved det da vil have sit Forblivende.

7. Naar Taxationen af samtlige Sysselets Reppe er tilendebragt, vil Sysselmanden derhos, overeensstemmende med meerbemeldte Anordnings § 4, have at udnævne 5 af de Mænd, der have deeltaget i Taxationen, til at foretage den der omhandlede Revision. Disse Mænd skulle saa tidligt som muligt i Foraaret 1850, den Dag, der af Sysselmanden nærmere bliver at bestemme, give Möde paa det Sted i Sysselet, som han dertil udvælger, efter derom af ham at være underrettede i det Mindste 14 Dage för Mödetiden. Förend Forretningerne tage deres Begyndelse, have Revisorerne at aflægge den i nysnævnte Paragraph ommeldte Eed for Sysselmanden, der saavel har at give dem al fornöden Veiledning ved Arbeidet, som at paasee, at dette drives med tilbörlig Iver og overeensstemmende med vedhæftede Instrux for Revisorerne. — Alle Revisorernes Decisioner og Bemærkninger blive at indföre i en særegen, af Sysselmanden dertil autoriseret Protokol, der underskrives af ham og samtlige Revisorer.

8. De samme Grunde, som efter det Foranstaaende bevirke Taxatorernes Inhabilitet, gjelde ogsaa med Hensyn til Revisorerne. Naar da en Revisor af disse Grunde maa fratræde, eller naar han för har deeltaget i Taxationen af den Jord, hvorom der er Spörgsmaal, har Sysselmanden at bestemme, hvo af de andre Revisorer tilligemed ham skal udtræde, hvorefter de övrige 3 have at afgive Decisionen. 1848. 1. Septbr.

9. Naar Revisionen er endt, har Sysselmanden uopholdeligt at tilstille vedkommende Amtmænd samtlige Protokoller, ledsagede af sine Bemærkninger saavel angaaende Taxationen og Revisionen i det Hele, som angaaende de enkelte Punkter, hvorover han maatte finde Anledning til at yttre sig. — Rentekammeret den 1. Septembr. 1848.

Rentekammerets **Instrux** for **Taxationsmændene ved Matrikuleringen** i Island. Khavn den 1. Septbr. 1848. — Anföres som publiceret i Reykjavík og i Hunavatns Syssel 1849. — Islandsk: Original-Aftryk hos Schultz, trykt paa et Halvark i Folio; Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, Viðb. B., S. 54—56; Rubr. i Lanztíðindi 1850, S. 34 — Dansk: i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1848 C, Nr. 237*. 1. Septbr.

Reglugjörð fyrir þá menn, sem meta eiga jarðir á Íslandi, til þess að nýr dýrleiki verði á þær lagður.

1. það er boðið í 3. grein tilskipunarinnar 27. Mai 1848, að virðíngarmenn skuli meta hverja jörð til peníngaverðs, að því sem slíkar jarðir verða sanngjarnlega seldar eptir gæðum sínum.

þetta er svo að skilja, að meta skal hverja jörð eptir því, sem hún er í raun og veru með kostum og ókostum, en ekki eptir þeim atriðum, er einúngis nú sem stendur mundu rýra verð hennar eða auka. — Fyrir því ber að gæta þess:

a) hvernig tún er og engjar og hagi, hvílík þar er útibeit og hverir landskostir, svo ekki sè einúngis á

1848. það litið, hvílíkan skepnufjölda þar má hafa, heldur og,
1. Septbr. hvert gagn hann megi gjöra; — b) hvern ágóða þar mætti hafa af hlunnindum, t. a. m. veiði, dúntekju, varpi, rekum, skógi, mótaki, og öðru þesskonar; — c) hvað jörðin er örðug, og hvílíkan kostnað hafa þarf til að hagnýta hana; — d) hvað þar er hætt við skriðum, jarðföllum, ágángi af vatnsföllum, eða sjó, sandfoki og öðru þesskonar.

En það ber að varast, að tekið sè til greina:

a) peníngshald það, sem nú er á jörðinni, ef það samsvarar ekki því, er vænta má, að jörðin geti fram flutt í meðalári með sæmilegri hirðíngu; — b) ágóði sá, sem ekki getur fengizt nema með feykilegum kostnaði, eða með slíkri kunnáttu og þekkíng, sem ekki er við að búast hjá bændamönnum, eða ekki heyrir til atvinnuvegi þeirra (t. a. m. rauðablástur, saltsuða og annað þessk.); — c) sá mismunur á verðinu, sem orsakast getur af því að jörðin er höfð með annari jörð, eða af því hún er nú sem stendur byggð með of hörðum skilmálum eða of linum; — d) ásigkomulag húsa þeirra, sem á jörðinni eru.

þegar búið er svo að líta á kosti og lesti jarðarinnar, skal meta hana á það verð, sem hver seljandi og kaupandi mundi vera skaðlaus af.

2. Ef hjáleigur fylgja jörð, ber þessa að gæta:

Óbyggðar hjáleigur allar skal meta með heimajörðinni. — Svo er og um byggðar hjáleigur, sem ekki hafa landamerki sèr. — En byggðar hjáleigur, sem hafa landamerki sèr, skal meta sem jarðir sèr.

3. Ef svo stendur á, að þræta er um landamerki milli jarða, skal meta þrætulandið sèrílagi, og taka til, hvers virði það mundi vera eptir því til hverrar jarðarinnar það er lagt. — Rentukammerinu 1. dag Septembers 1848.

Instrux for de Mænd, der skulle taxere Jordeiendommene i Island, i Anledning af disses nye Skyldsætning. 1848. 1. Septbr.

1. I Forordn. af 27. Mai 1848 er foreskrevet, at Taxatorerne skulle ansætte hver Jordeiendom til den Pengeværdi, som samme ifölge sin Beskaffenhed har, efter billig gangbar Priis paa saadanne Eiendomme.

Betydningen heraf er, at enhver Jord skal taxeres saaledes, som den er beskaffen, uden at der tages Hensyn til de blot forbigaaende Omstændigheder, som i Öieblikket maatte have en forhöiende eller nedsættende Indflydelse paa dens Salgsværdi. — Derfor bör der tages Hensyn til:

a) Beskaffenheden af Tun, Slaa-Eng og övrige Marker, Vintergræsning samt Græsningens Beskaffenhed i det Hele, saaledes at der ikke alene hensees til, hvilken Mængde Creaturer Jorden maatte kunne fremföde, men ogsaa til deres Beskaffenhed; — b) de Fordele, der kunne haves af alleslags „hlunnindi", f. Ex. af alslags Fangst, Æderfugle og anden Duun, Varp, Forstrandsret, Kratskov, Törveskjær og deslige; — c) hvor besværlig Jorden er — hvor store Bekostninger der behöves til dens Drift; — d) hvormeget Jorden er udsat for Fjeld- eller Jordskred, Elvbrud, Söbrud, Sandflugt og deslige.

Derimod bör der ikke tages Hensyn til:

a) den nærværende Creaturbesætning, forsaavidt den ikke svarer til hvad Eiendommen med almindelig jevn god Drift i Middelaar antages at ville kunne fremföde; — b) den Fordeel, som ikkun kan indvindes med uforholdsmæssige Bekostninger, eller ved Kundskaber og Færdigheder, som ikke kunne forudsættes hos Landmanden, eller som ikke höre til dennes Næringsveie; — c) den Forögelse eller Formindskelse af Jordens öieblikkelige Værdi, som kan fölge af Eiendommens For-

1848. bindelse med en anden Eiendom, eller de nuværende
1. Septbr. uforholdsmæssig strenge eller uforholdsmæssig lempelige Bygningsvilkaar; — d) Beskaffenheden af de Bygninger, der for Tiden findes paa Gaarden.

Naar Jordens Egenskaber ere veiede, bör den ansættes til den Værdi, hvortil enhver Sælger uden Skade kunde sælge den, og enhver Kjöber uden Skade kjöbe den.

2. Ifald Hjaleier fölge med en Jord, bliver Fölgende at iagttage:

Alle ubeboede Hjaleier taxeres i Forbindelse med Hovedjorden. — Saaledes ogsaa bebyggede Hjaleier, som ikke ere udskiftede fra Hovedjorden. — De bebyggede Hjaleier derimod, som ere udskiftede, taxeres som særskilte Gaarde.

3. Ifald der tvistes om Grændseskjel mellem to Eiendomme, bliver det omtvistede Stykke at taxere særskilt, saaledes at der for samme sættes den Værdi, som det vilde have, eftersom det tillægges den ene eller den anden af de paagjeldende Eiendomme. — Rentekammeret den 1. Septbr.[1] 1848.

1. Septbr. Rentekammerets **Instrux** for **Overtaxatorerne** ved den nye **Matrikulering af Jordegodset** i Island. Khavn den 1. Septbr. 1848. — Publiceret i Hunavatns Syssel 1849. — Islandsk: Original-Aftryk hos Schultz, trykt paa et Halvark i Folio; Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, Viðbæt. B, S. 56; Rubr. i Lanztíðindi 1850, S. 34. — Dansk: i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1848 C, Nr. 237b.

Reglugjörð fyrir þá menn, er rannsaka eiga jarðavirðíngu þá, er gjöra skal til að koma á þær nýjum dýrleika.

Þeir menn, sem kosnir verða, eptir tilskipuninni 27. Mai þessa árs, til að rannsaka jarðavirðíngu þá, er

[1]) den danske Original (utrykt) har Datum „30. Septbr.", den trykte islandske Original derimod „1. Septbr."

gjöra skal til að koma á þær nýjum dýrleika, eiga einkum að gæta þess, er nú skal segja: 1848. 1. Septbr.

1. Ef þeir verða nokkurstaðar varir við, að skakkazt hafi í reikníngum eða samansetníngum, eða rángt sè hermt, skulu þeir benda á slíkar yfirsjónir, og rita það í þá bók, sem innsigluð verður til starfa þeirra, en í virðíngabókunum sjálfum skulu þeir enga leiðrèttíng gjöra.

2. Þeir skulu einnig meta mótmæli þau, er gjörð verða gegn virðíngarverði jarðanna. Eiga þeir í þeim úrskurðum sínum að fara eptir þekkíng sinni á jörðunum, og eptir skilríkjum þeim, sem mótmælendur bera fram, eða sjálfir þeir geta útvegað.

3. Ef þeim virðist ekki að eins kæra sú, er fram er borin móti virðíngu jarðarinnar, ástæðulaus, heldur sýnist þeim og að jörðin sè of lítils metin, eiga þeir að meta hana til þess verðs, sem þeir álíta rètt að vera, og skal það standa.

4. En þá er þeim sýnast ekki rök til að lækka virðíngarverð það, sem kært hefir verið um, eiga þeir ætlð að skýra frá, hve mikill kostnaður hlotizt muni hafa af kærunni, svo það fè verði heimt af þeim, er kærði. — Rentukammerinu 1. dag Septembers 1848.

Instrux for de Mænd, der skulle revidere det i Anledning af Jordeiendommenes nye Skyldsætning udförte Taxationsarbeide.

De Mænd, der i Island skulle, overeensstemmende med § 4 i Anordningen af 27. Mai d. A., revidere det i Anledning af Jordeiendommenes nye Skyldsætning sammesteds foretagne Taxationsarbeide, have fornemmelig at varetage Fölgende:

1. De skulle, forsaavidt de nogensteds maatte opdage Regningsfeil eller Formfeil eller faktiske Urigtigheder, paavise saadanne Mangler, saaledes at de derom

1848. gjöre Bemærkning i den til deres Forhandlinger autoriserede Forhandlings-Protokol, men uden at gjöre nogen Rettelse i selve Taxations-Protokollerne.

1. Septbr.

2. De skulle endvidere paakjende de Indsigelser, der maatte fremkomme mod den af Taxatorerne paa Jorderne satte Taxationsværdi. Og have de at afsige denne Kjendelse i Henhold saavel til det Kjendskab, de selv besidde til den omspurgte Jord, som til de, enten af Klageren meddelte, eller af dem selv tilveiebragte Oplysninger om Jordens virkelige Værdi.

3. Dersom de ikke blot komme til det Resultat, at en fremkommen Klage over for höi Ansættelse er ubeföiet, men endog finde, at den paagjeldende Eiendom er for lavt taxeret, bör de forhöie denne Ansættelse til det Belöb, som de holde for at være Eiendommens sande Værdi, hvorved det da haver sit Forblivende.

4. Fremdeles have de overalt, hvor der ei findes Grund til at nedsætte den paaklagede Ansættelse, at opgive de Omkostninger, som maae ansees foranledigede ved den skete Indankning, for at disse kunne blive inddrevne hos Klageren. — Rentekammeret den 1. Septembr.[1] 1848.

2. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Minister Zahrtmann, Direkteur for Sökort-Archivet, ang. **Disposition over det til Söopmaalinger ved Island bestemte Belöb.** Khavn den 2. Septbr. 1848. — Rentek. Isl. Copieb. 1848, Nr. 383.

Ved behagelig Skrivelse af 21. i f. M. har Directeur for Sökort-Archivet, Hr. Minister Zahrtmann, næst at meddele Kammeret, at af de, ifölge dette Collegii Skrivelse af 11. Marts d. A.[2], af den til en Söopmaa-

[1]) den danske (utrykte) Original har, som för meldt, Datum „30. Septembr.", den trykte islandske Original derimod „1. Septembr."

[2]) see kgl. Resol. 9. Juni 1847.

ling af Islands Vestside og nogle Fjorde paa Nordsiden for Aaret 1848 bevilgede Sum, anviste 2500 Rbd., i Foraaret ere afholdte 804 Rbd. 24 Sk. for den til Opmaalingen bestemte Jagt Karen Knuths Eqvipering og Istandsættelse, henstillet til Rentekammerets Bestemmelse, hvorledes der skal forholdes med de 1695 Rbd. 72 Sk., der ere i Behold af ovenmeldte 2500 Rbd., da Tidsomstændighederne ei have tilladt at udföre den paatænkte Opmaaling iaar. 1848. 2. Septbr.

I Anledning heraf meddeles tjenstligst, at det ansees rettest, at fornævnte Restbelöb igjen indflyder i Zahlkassen her i Staden, i hvilken Kasse man derfor herved tjenstligst skulde udbede Belöbet indbetalt, saasnart Zahlkassereren har modtaget Ordre til sammes Modtagelse, hvorom Finantsdeputationen under D. D. herfra er tilskrevet det Fornödne.

Om Hr. Ministeren önsker det Premierlieutenant Graae ved Islands Jordebogskasse aabnede Creditiv af 500 Rbd. tilbagekaldt, imödeseer man Deres behagelige Meddelelse. — Rentekammeret den 2. Septembr. 1848.

Kongelig Resolution ang. **Salg af et Hus i Reykjavík til Stiftsbogtrykkeriet.** Frederiksborg den 2. Septbr. 1848. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1848 C, Nr. 240. — **Uddrag.** 2. Septbr.

Rentekammeret indstiller i Forestilling 31. August 1848 til Approbation:

... 2) at den saakaldte forrige Landfogedbolig, ogsaa Bergmannstuen kaldet, overdrages Islands Stiftsbogtrykkeri for det ved en den 2. Marts d. A. afholdt Auktion gjorte Bud af 2302 Rbd., og iövrigt paa de Vilkaar, som Auktions-Conditionerne bestemme, hvoriblandt, at det Landsoverrets-Assessor Johnsen afkjöbte Grundstykke med derpaa staaende Rudera ligeledes overlades bemeldte Stiftsbogtrykkeri for en, foruden fornævnte Kjöbesum, særlig Betaling af 30 Rbd.

1848. 2. Septbr. 3. At Stiftamtmanden, efter Omforening med Reykjavík Communalbestyrelse, har overladt denne Byes Commune en bestemt Strækning af en den forrige Landfogedbolig tillagt Haveplads til et nyt Gade-Anlæg, imod et Vederlag af 30 Rbd. ....

[Kongelig Resolution]:

Approberes. — Frederiksborg Slot den 2. Septbr. 1848.

23. Septbr. **Anordning** ang. **extraordinair Udskrivning** af den ikke værnepligtige Befolkning i Danmark. Christiansborg den 23. Septembr. 1848. — Justitsminist. 2. Departem. Registr. 1848, Nr. 215. Original-Aftryk hos Schultz, 8 Sider i 4to. Depart. Tid. 1848, S. 673—684 (med Motiver). Qvart-Forr. 1848, S. 159—165; Schou XXV, 121—126. — **Uddrag.**

Anordning angaaende extraordinair Udskrivning af den hidtil for Værnepligt fritagne Befolkning i Danmark.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Da det paa Grund af de nuværende Forhold er anseet nödvendigt, at den Krigsstyrke, der haves under Vaaben, foröges, men det derhos er fundet uretfærdigt, at denne forögede Byrde paalægges den værnepligtige Stand alene, er det taget under Overveielse, hvorledes en extraordinair Udskrivning af den hidtil for Værnepligt fritagne Befolkning i det nævnte Öiemed kan paa en lempelig Maade paabydes, saaledes at Forpligtelsen til at forrette Krigstjenesten ikke udstrækkes over den Tid, i hvilken de bestaaende Krigsforhold gjöre samme nödvendig. Efter at denne Sag har været Os allerunderd. foredragen, give Vi herved tilkjende, at Vi allern. ville have fastsat som fölger:

1. I Anledning af de nuværende Krigsforhold vil en extraordinair Udskrivning være at foretage af de i Aarene 1823, 1824 og 1825 födte Mandspersoner af de Klasser af Kongerigets Befolkning, som hidtil have været fritagne for Værnepligt, enten denne Frihed

grunder sig paa Födsel eller senere er erhvervet, navnlig i Henhold til Forordn. af 8. Mai 1829 §§ 15, 16 og 18 eller Plak. af 20. Decbr. 1827 ved Indbetaling af en Kjendelse til Landmilitie-Fonden eller Sö-Indrullerings-Fonden, og uden at det i denne Henseende kommer i Betragtning, om Fritagelsen er erhvervet förend Emanationen af Plak. af 10. og 27. Juli 1846, eller efter samme. 1848. 23. Septbr.

2. Alle Vore indfödte Undersaatter af den nysnævnte mandlige Befolkning og de af samme, der ifölge Indfödsretten ere at ansee lige med disse, skulle paa den nedenfor nævnte Maade være den her omhandlede Udskrivning underkastede, forsaavidt de have den dertil fornödne Tjenstdygtighed. Den samme Forpligtelse paahviler de i Udlandet födte Personer af den nævnte Alder, der i 10 Aar have opholdt sig her i Riget, forsaavidt ingen Convention med en fremmed Stat eller noget undersaatligt Forhold til en saadan maatte være til Hinder derfor. Skjöndt den her omhandlede Udskrivning ikke vil finde Anvendelse paa Vort Land Bornholm, der har sit særegne Forsvarsvæsen, ville dog de af Vore der födte mandlige Undersaatter, som paa den Tid, Udskrivningen foregaaer, have stadigt Ophold noget andet Sted i Danmark, være at medtage under denne Udskrivning. Det Samme gjælder om de paa Island, Færöerne og Vore Colonier udenfor Europa födte Undersaatter, der til den Tid have deres stadige Ophold her i Riget. . . . .

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet paa Vort Slot Christiansborg den 23. Septembr. 1848.

Reskript til Stiftamtmanden over Island, M. H. Rosenörn, ang. **Islands forfatningsmæssige Forhold.** Christiansborg den 23. Septbr. 1848[1]. 23. Septbr.

[1]) Stiftamts-Bekjendtgjörelse 26. Oktbr. 1848.

1848. 23. Septbr. — Justitsministeriets 2. Departem. Forestill. 1848, Nr. 100; Justitsmin. 2. Departem. Registr. 1848, Nr. 215a. — Aftryk foranstaltet af Stiftamtmanden med hans Bekjendtgjörelse af 26. Oktbr., paa et Halvark i Folio. — Depart. Tid. 1848, S. 689—695 (med Motiver, hvori er optaget en Adresse fra Island, der andrager paa en særskilt, med den danske Rigsdag ligeberettiget Nationalforsamling m. m.). — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 279—280.

Frederik den Syvende &c. V. S. B. Af en Os af Vor Justitsminister allerund. forelagt Petition, som i Anledning af Thronskiftet og andre Begivenheder her i Riget er vedtagen og underskreven ved flere fædrelandssindede Mænds Sammenkomst i Reykjavig i sidstafvigte Juli Maaned, have Vi med allerh. Tilfredsstillelse erfaret den loyale Tænkemaade og de gode Önsker, som ogsaa paa Vort Land Island næres for Os og Vor Regjerings lykkelige Fremgang; og vil Du herfor have at bringe Vor paaskjönnende Tak saavel til Petitionairernes som til Vore övrige kjære og troe Islænderes Kundskab.

Saavidt det staaer i Vor Magt, skal det stedse blive Vort Öiemed og alvorlige Bestræbelse, at fremme Islands Held og Lykke, og vi stole trygt paa, at alle Landets gode Kræfter til det Maal ville arbeide Haand i Haand med Os og Vor Regjering, uden hvilken trofaste Medvirken fra Landets Side Maalet ikke vil kunne naaes.

Forsaavidt der i Petitionen som et almindeligt Önske tillige er yttret, at en Deel af de Deputerede, der for Islands Vedkommende ville have at möde i den forestaaende Rigsforsamling, maatte tillades valgt af Landets Indvaanere selv, ville Vi fremdeles have Dig paalagt at tilkjendegive dem, at Grunden til, at den samme Fremgangsmaade ikke har kunnet iagttages med Hensyn til Valget af islandske Deputerede til Rigsforsamlingen, som for Danske, er den, at det ifölge Landets fra Danmark bortfjernede Beliggenhed vilde have været umuligt at faae en til den Ende udarbeidet Valglov fore-

lagt Althinget, derefter allerhöist approberet og endelig bragt til Udförelse, samt de i Island valgte Deputerede befordrede ned til Danmark i det Tidsrum, hvori disse nödvendige Forberedelser til Rigsforsamlingens Afholdelse kunne foregaae i Danmark, og det uagtet Krigsforholdene heri have medfört en Forsinkelse, som ikke kunde forudsees, da Vor allerh. Kundgjörelse af 4. April d. A. emanerede. Paa den anden Side kunde de for Danmark indtraadte alvorlige Forhold ingenlunde tilstede, at Rigsforsamlingens Indkaldelse blev gjort afhængig af, naar de fornödne Forberedelser for Islands Vedkommende maatte kunne tilendebringes. . Du vil hertil föie, at uagtet Vi efter de berörte Omstændigheder have maattet lade den Islænderne forholdsviis tilkommende Deeltagelse i Rigsforsamlingens Forhandlinger over Forfatningsværket fremtræde paa en anden Maade end for Beboerne i de danske Provindser bestemt, er det dog ikke Vor Hensigt, at de Grundbestemmelser, der med Hensyn til Islands særegne Forhold maatte være nödvendige for at ordne denne Landsdeels forfatningsmæssige Stilling i Riget, skulle endeligen vedtages, förend efter at Islænderne i en egen Forsamling i Landet derover ere hörte, og at det i saa Henseende Fornödne vil blive forelagt Althinget ved dets næste ordentlige Sammenkomst. 1848. 23. Septbr.

Dermed skeer Vor Villie. Befalende Dig Gud. — Skrevet paa Vort Slot Christiansborg den 23. Septbr. 1848.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Afgifter for fremmede Undersaatters Fiskeri** ved **Islands Kyster** m. v. Khavn den 23. Septembr. 1848. — Original i Stiftamts-Archivet i Island. 23. Septbr.

I Anledning af Hr. Stiftamtmand Rosenörns Beretning i behagelig Skrivelse af 9. i f. M., betræffende

1848. 23. Septbr. det af Föreren af Jagten Margrethe Christine af Fahrsund, J. Skougaard, under sit Ophold paa Island udövede Fiskeri, Produktets Tilvirkning iland, og sammes Afhændelse der paa Öen, skulde man tjenstl. meddele, at det efter Omstændighederne vil kunne have sit Forblivende ved den af Dem i saa Henseende trufne Foranstaltning, idet man derhos lige tjenstl. skulde tilföie, at Skibsförer Skougaard ikke er indvilget den af ham ansögte Tilbagebetaling af de af ham i Islands Jordebogskasse erlagte 28 Rbd. 12 Sk.

Med Hensyn til Fremtiden formenes imidlertid, i Henhold til hvad De desangaaende har yttret, at der i lignende Tilfælde ikke bör indrömmes nogen Nedsættelse i den i § 3 af For. 11. Septbr. 1816 paabudne Skibsafgift. — Rentekammeret den 23. Septembr. 1848.

23. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Betingelser ved Befragtning af fremmede Skibe.** Khavn den 23. Septbr. 1848. — Original i Stiftamts-Archivet i Island.

Foranlediget af Hr. Stiftamtmand Rosenörns Beretninger af 12., 18. og 26. Juli d. A., betræffende de fremmede Staters Undersaatter tilhörende Skibe, som med Deres, i Henhold til den Dem ved Kammerets Skrivelse af 5. Juni f. A. givne Bemyndigelse, dertil meddelte Tilladelse i indeværende Aar ere blevne befragtede af i Island etablerede Handlende til derfra at udföre Retourladninger, deels her til Staden, deels til Udlandet, i sidste Tilfælde selvfölgelig imod Erlæggelse af den i Plak. af 28. Decbr. 1836 § 13 anordnede Skibsafgift, skulde man tjenstl. henlede Deres Opmærksomhed paa, at man ved den saaledes indrömmede Modifikation i den bestaaende Handelslovgivning alene har haft for Öje at afhjælpe det Savn paa Skibsleilighed, som et enkelt Aars usædvanlig rige Produktion i Island vilde kunne medföre. — Rentekammeret den 23. Septembr. 1848.

Kongelig Resolution ang. **Moderation i Jordafgifter af det kongelige Jordegods i Vester-Amtet.** Frederiksborg den 23. Septbr. 1848. — I Forestilling 21. Septbr. anbefaler Rentekammeret Conferentsraad og Amtmand Thorsteinsons Forslag om en midlertidig Moderation i Jordafgifternes Betaling for de kgl. Leilændinger i Vester-Amtet. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1848 C, Nr. 250. 1848. 23. Septbr.

Vi ville allern. have Leilændingerne paa de Os tilhörende Godser i Islands Vest-Amt endnu i 3 Aar, fra Fardag 1849 at regne, forundt den dem i de senere Aar bevilgede Moderation i Ydelsesmaaden af deres Landskyld, saaledes at de betale 5/6 af samme efter gammel Evaluation, og 1/6 med Penge efter hvert Aars Capitelstaxts Priis paa Middelalen. — Frederiksborg Slot den 23. Septembr. 1848.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, M. H. Rosenörn, ang. **Gebyrer af fremmede Skibe** for visse Tilfælde. Khavn den 23. Septembr. 1848. — Original i Stiftamts-Archivet i Island. 23. Septbr.

Med behagelig Skrivelse af 19. Juni d. A. har Hr. Stiftamtmand Rosenörn hertil indsendt et Andragende, hvori Sysselmand paa Vestmannöerne ved Island, Kammerraad Abel, ved at indberette, at det franske Skib Nr. 105 af Dunquerque Jeanne Françoise, Capitain Rivet, har anlöbet Öerne, efter Angivende for at ordne den indfangede Fisk, ved hvilken Leilighed det tillige har medtaget en Deel af en tidligere der indstrandet fransk Skibsbesætning, forespurgt, om der ikke for den af ham Skibspapirerne meddelte Paategning tilkommer ham Expeditionsgebyr efter Sportelreglem. af 10. Septbr. 1830 § 62, hvilket Capitainen har vægret sig ved at erlægge, samt om der iövrigt maatte være Noget at

1848. udsætte paa det af ham ved denne Leilighed brugte
23. Septbr. Forhold.

Justitsministeriet, hvis Betænkning Rentekammeret i Anledning heraf har indhentet, har med Hensyn til det omhandlede Forhold yttret den Formening, at den i For. af 13. Juni 1787 Cap. I § 3 foreskrevne Attest ogsaa i det foreliggende Tilfælde burde have været meddeelt, men at det ikke til Opfyldelse af Bestemmelsen i dette Lovbud er ubetinget nödvendigt, at Skibspapirerne forevises og paategnes, og at der i alt Fald ikke derfor tilkommer Sysselmanden Gebyr efter den citerede § af Sportelreglem. af 10. Septbr. 1830, ligesaalidt som det vides, at der haves anden Hjemmel for Gebyrberegning for nogen saadan Attestation eller for Paategningen paa Folkelisten, hvilken Paategning, forsaavidt den angaaer de medtagne strandede Söfolk, ei heller har været nödvendig, medmindre den var skeet efter Begjæring af Skibsföreren.

Disse Justitsministeriets Yttringer, som Rentekammeret maa tiltræde, skulde man tjenstligen meddele Hr. Stiftamtmanden til behagelig Underretning og Bekjendtgjörelse for Kammerraad Abel. — Rentekammeret den 23. Septembr. 1848.

29. Septbr. **Reskript** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Afhændelsen af nogle Skalholt Kirke tilhörende Rettigheder og Servituter.** Frederiksborg Slot den 29. Septbr. 1848. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1849. Original i Stiftamts-Archivet i Island. Cultusmin. 1. Departem. Registr. for 1848—1850, fol. 37b—38 (1848, Nr. 124a). — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 292—293.

Frederik den Syvende &c. V. S. B. Vi give Eder hermed tilkjende, at Vi efter den derom allerunderd. gjorte Ansögning, Eders derover afgivne Erklæring, samt de af Vort Ministerium for Kirke- og Underviis-

ningsvæsenet, Os allerund. foredragne Omstændigheder 1848.
og derom gjorte Indstilling allernaad. ville have appro- 29. Septbr.
beret den af Eieren af Skalholt Kirke paa Vort Land
Island, afgangne Biskop Steingrim Johnsens Enke, Os
elskelig Valgerda Johnsen, foretagne Afhændelse af
nogle bemeldte Kirke tilhörende Rettigheder og Servituter, nemlig: Græsningsretten i Hestfjall for 200 Rbd., og Strandrettighederne paa Hrauns- og Hafnarskeiði, samt den saakaldte Kotafjara for resp. 200 Rbd. og 80 Rbd., ligesom Vi lige allernaad. tillade, at de efternævnte bemeldte Kirke tilhörende Servituter og Rettigheder, nemlig:

1) Reki í þistilsfirði, Vopnafirði og á Ströndum;
2) þambarvalla reki;
3) Norðurstranda reki;
4) Reki fyrir þorpa landi;
5) Breiðamerkurfjara;
6) Salthöfða fjara;
7) Fitjafjara;
8) Fjórðúngafjara;
9) 1/8 af hval við Grindavík, Herdísarvík og Krýsuvík;
10) Lángholts ískylda;
11) Ölmóðsey; —

under Eet maae overdrages bemeldte Kirke-Eier til fri Disposition for sammes Capitalværdi, der er ansat til 514 Rbd. 2 Mk., imod at saavel denne Capital som den ved det ovennævnte Salg indkomne Kjöbesum 480 Rbd. enten bliver at indbetale af hende i den islandske Jordebogskasse til Forrentning til Fordeel for Kirken, eller ligeledes for Kirken at udsætte hos Private under Eders Tilsyn, imod Sikkerhed som for offentlige Stiftelsers Midler, samt mod at Obligationerne forsynes med Eders prohibitive Paategning.

Saa tillade Vi derhos lige allern., at de omhandlede Kirken tilhörende Strandrettigheder, ved at afhændes til Private, maae overdrages til disse i det

1848. samme Omfang, hvormed de hidtil have været udövede
29. Septbr. af Skalholt Kirke eller vedkommende Eiere af samme.

Derefter I Eder allerund. have at rette og Vedkommende Saadant til Efterretning at tilkjendegive. — Befalende Eder Gud! — Skrevet paa Vort Slot Frederiksborg den 29. Septembr. 1848.

29. Septbr. Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenets Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Ögur Kirkes Qvilder.** Khavn den 29. Septbr. 1848. — Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Brevb. 1848, Nr. 2577.

Hr. Stiftamtmanden og Deres Höiærværdighed have med Betænkning af 6. April d. A. til det kgl. Danske Cancellie indsendt et Andragende, hvori Eierne af Ögur Kirke i Norder-Isafjords Syssel have besværet sig over, at de, uagtet ikkuns 16 af de 24 Qvilder, der ifölge Maldagene og Biskoppernes Visitatser tilhöre bemeldte Kirke, kunne underholdes paa Kirkens eget Gods, og de 8 forlængst ere uddöde, skulle kunne tilpligtes aarlig at betale vedkommende Præst de halve Smörleier af sidstnævnte 8 Qvilder med 80 Pd. Smör. De have derhos anholdt om Tilladelse til for egen Regning at maatte anskaffe det nævnte Antal Qvilder og derefter bortsælge dem ved offentlig Auktion eller indlöse dem efter Capitelstaxtens Middelpriis, saaledes at Provenüet indsættes til Forrentning i den islandske Jordebogskasse, og Præsten deraf oppebærer den fulde Rente, imod at der for Embedets Vedkommende frafaldes videre Krav i Anledning af disse 8 Qvilder.

Efter at Ministeriet om denne Sag har brevvexlet med det kgl. Rentekammer, anmodes Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. om at tilkjendegive Andragerne, at Ministeriet i Henhold til de af dem anförte Grunde ikke finder Anledning til at udvirke den ansögte Tilladelse for Kirke-Eierne.

Hvad angaaer det i Forbindelse dermed af Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. opkastede Spörgsmaal om Kirke-Eiernes Forpligtelse med Hensyn til Restitutionen af de uddöde Kirkeqvilder, bemærkes, at Afgjörelsen af dette Spörgsmaal i fornödent Fald hörer under Domstolenes Paakjendelse. Ministeriet maa imidlertid, i Henhold til hvad De herom have udviklet, være enigt i, at Andragerne formentlig ere forpligtede til at restituere Kirken samtlige de denne efter de gamle Maldage tilhörende Qvilder, saavel som til at betale Præsten den hele ham tilkommende Andeel af Smörleien med 240 Pd. Smör, og Ministeriet maa derfor anmode Dem om at træffe de fornödne Skridt, for at denne Kirkens og Præstens formentlige Ret bliver anerkjendt og efterkommet af Kirke-Eierne. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 29. Septembr. 1848[1]. 1848. 29. Septbr.

Justitsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Forholdene med Repstyrerthingene** paa Island. Khavn den 30. Septbr. 1848. — Justitsmin. 2. Depart. Brevb 1848 B, Nr. 4063. 30. Septbr.

Ved Skrivelse af 4. Juli d. A. har Hr. Conferentsraaden til det kongel. Rentekammer indsendt et Andragende, hvori den constituerede Sysselmand for Myre og Hnappedals Syssel, M. Gislasen, forespörger, om ikke Amtets Bönder bör tilholdes at angive deres tiendebare Formue paa de ved Plak. 21. April f. A. ogsaa for Islands Vest-Amt paabudne Foraar-Repstyrerthing, saavel som en i den Anledning af Deres daværende Amtsfuldmægtig, Sysselmand Jon Petursson afgiven Betænkning, idet De som Deres egen Anskuelse af Sagen har

[1]) s. D. Underretning om dette Svar i Skrivelse til Rentekammeret. Brevb. sst. Nr. 2578. — Den i Skrivelsen omhandlede Sag er siden afgjort ved Höiesterets Dom, *see* Ný Félagsrit XXI, 169—171.

1848. 30. Septbr. yttret, at Vedkommende paa Repstyrerthingene i Juni Maaned anordningsmæssigen bör angive sine tiendepligtige Midler til Tiende, samt sine levende Creaturer m. m. til den oeconomiske Tabel efter de endnu herom gjeldende Forskrifter, og at der derimod paa Repstyrerthingene om Efteraaret bör berigtiges og udregnes Fattigtienden efter de Fardag forud skete almindelige Tiendeangivelser, samt paalignes Vedkommende Extrabidraget til Fattigvæsenet, og Planen ordnes for Fattigforsörgelsen i det kommende Fattigvæsens-Aar, men at der forövrigt paa ethvert af disse Thing maae kunne forhandles hvilkesomhelst andre communale Anliggender, som Omstændighederne maatte give Anledning til i hvert enkelt Tilfælde.

Efter fra det kgl. Rentekammer under 16. d. M. at have modtaget denne Sag til Afgjörelse, skulde jeg til Efterretning og videre fornöden Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at jeg vel ikke skjönner rettere, end at Sagen ogsaa for Vest-Amtets Vedkommende maa kunne ordnes paa en saadan Maade, at de omspurgte Tiendeangivelser, i Lighed med hvad der skal gjelde saavel i Sönder- som i Nord- og Öst-Amtet, finder Sted til Foraars-Repstyrerthingene, men at det forövrigt er en Selvfölge, at Ministeriet ikke kan indlade sig paa at give en Bestemmelse, som Lovgiveren har forbigaaet, og — saaledes som af Motiverne i Ny Colleg. Tid. for f. A. pag. 421—42 sees — med Flid. — Justitsministeriet den 30. Septembr. 1848.

30. Septbr. Justitsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Pasvæsenet.** Khavn den 30. Septembr. 1848. — Original i Stiftamts-Archivet i Island. Justitsminist. 2. Depart. Brevb. 1848 B, Nr. 4062. — Uddrag i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 293.

I Anledning af det med Hr. Stiftamtmandens Skrivelse af 24. Februar d. A. til det daværende kongel.

Danske Cancellie indkomne Andragende, hvori Byfogden i Reykjavig har yttret sig imod en Udvidelse af Plak. af 7. August 1846, angaaende Indlændinges Pasforpligtelse, til Island, skulde jeg, efter over Sagen at have indhentet Erklæring fra Politidirecteuren her i Staden, til Efterretning og videre fornöden Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at den ommeldte Plakat antages uden Anvendelse paa Reiser imellem Island og Danmark med Hertugdömmerne. — Justitsministeriet den 30. Septbr. 1848. 1848. 30. Septbr.

Patent, hvorved den danske **Rigsforsamling sammenkaldes.** Christiansborg den 3. Oktober 1848. — Publiceret 1849 i Bardastrands Syssel. Rubr. i Justitsmin. 2. Dep. Reg. 1848, Nr. 227. Original-Aftryk hos Schultz paa et Ark i Folio Patentformat. Dep. Tid. 1848, S. 633. 3. Oktbr.

Patent, hvorved den ved allerhöieste Kundgjörelse af 4. April d. A. bebudede Rigsforsamling sammenkaldes.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V., at Vi allern. have besluttet at lade den ved Vor allerh. Kundgjörelse af 4. April d. A. bebudede Rigsforsamling træde sammen den 23. Oktober förstkommende. Idet Vi hermed kundgjöre dette for samtlige Vore kjære og troe Undersaatter, befale Vi tillige samtlige Medlemmer af bemeldte Forsamling, at de inden ovenmeldte Dag indfinde sig i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn, hvor de af Vor Justitsminister ville blive nærmere underrettede om den Time, der berammes til Forsamlingens Aabning.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet paa Vort Slot Christiansborg den 3. Oktobr. 1848.

Justitsministeriets Circulaire til samtlige Amtmænd m. Fl., angaaende **Jordemödres Oplærelse** 10. Oktbr.

1848. 10. Oktbr. **paa Födsels-Stiftelsen.** Khavn den 10. Oktober 1848. — Canc. 4. Depart. (Justitsmin. 3. Depart.) Brevb. 1848, Nr. 4190—4214; Resol. med Forestill. i Justitsmin. 3. Depart. Forestill. 1848, Nr. 38. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 296—297.

Directionen for den kgl. Födsels- og Pleie Stiftelse har i en hertil indgiven Forestilling andraget paa, at de hidtilværende Gratistpladser paa Stiftelsen til Oplærelse af Jordemoder-Elever fra Landet uden Betaling herefter maatte bortfalde, da saadan Foranstaltning ei længer er nödvendig til Landets Forsyning med duelige Jordemödre, og Stiftelsens oeconomiske Tilstand ei tillader den at afholde de hermed forbundne Bekostninger.

Efter at Justitsministeriet ved Correspondence med den kgl. Finants-Deputation var blevet underrettet om, at der ikke kunde bevirkes Stiftelsen noget yderligere Tilskud af Finantskassen for at bibeholde Gratistpladserne, er Sagen herfra allerund. bleven foredraget Hs. Majestæt, som under 25. f. M. allern. har resolveret:

1) at de i Enkedronning Juliane Maries Gavebrev af 29. Januar 1785, 3. Post, ommeldte Gratistpladser til Oplærelse i Jordemoderkunsten ved Födselsstiftelsen maae bortfalde, og at der som Fölge heraf bör af Enhver, der indlægges paa de ordinaire Pladser i Stiftelsen, erlægges den hidtil bestemte Betaling af 25 Rbd. for Underviisningen, og iövrigt for Underhold hvad den maatte koste Stiftelsen. — 2) at der dog til Oplærelse af Jordemödre for Island, Færöerne og Grönland fremdeles kan, naar det skjönnes tjenligt, antages eet eller to Fruentimmer til Oplærelse og Underholdning uden Betaling. — 3) at Amtmændene inden Udgangen af hver Februar og August Maaned til Directionen for Födselsstiftelsen indberette, om Trang til Jordemödre i de dem underliggende Amter maatte være tilstede, og derhos indsende de til Amterne indkomne Ansögninger fra de Fruentimmer, der maatte attraae at indlægges paa Stiftelsen, dog efter at vedkommende Physikus i begge

Henseender er givet Leilighed til at yttre sig, og endeligen — 4) at Directionen, ved at udvælge de mest qvalificerede blandt Supplicanterne, tillige tager Hensyn til, at de forskjellige Distrikter efterhaanden forsynes med duelige Jordemödre. 1848. 10. Oktbr.

Hvilket herved tjenstl. tilmeldes (Tit.) til behagelig Efterretning, idet[1] jeg lige tjenstl. maa anmode Amtet om, betimelig at gjöre Indberetning til Justitsministeriet, naar et Fruentimmer fra Amtet önskes nedsendt for at oplæres paa Stiftelsen uden Betaling. — Justitsministeriet den 10. Oktobr. 1848.

Justitsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, ang. **Opbuds- og Fallitboers Optagelse paa de aarlige Skiftedesignationer.** Khavn den 24. Oktbr. 1848. — Justitsmin. 2. Dep. Brevb. 1848 B, Nr. 4409—11. 24. Oktbr.

Ved i Skrivelse af 21. Februar d. A. til det daværende kgl. danske Cancellie at yttre Dem over, hvad der maatte være at foranstalte for at see hævet den oftere paaankede Abnormitet, at flere Stervbo-Skifter ikke optages paa de Aars Skiftedesignationer, i hvilket de ere tagne under Behandling, men först paa et senere Aars Designationer, har Hr. Stiftamtmanden tillige henstillet, om ikke ogsaa Opbuds- og Fallitboer bör inddrages i de aarlige Skiftedesignationer.

Foranlediget heraf skulde jeg, næst at bemærke, at jeg har anseet det rettest, forelöbigen at indhente Betænkning fra Landets tvende andre Amtmænd over förstnævnte Deel af Sagen, og at derfor nærmere Resolution forsaavidt i sin Tid kan imödesees, hvad Spörgsmaalet om Opbuds- og Fallitboers Inddragelse i Skiftedesignationerne angaaer, til Efterretning og videre for-

[1]) dette og det Fölgende er tilföiet i Circulairet til Amtmændene i Island.

1848. nöden Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at ligesom Schemaet for usluttede Skifter, naar undtages et Par Overskrifter, hvis tilsvarende Rubrikker kunne lades aabne, ogsaa ganske passe for Fallit- og Opbudsboer, og disse Arter af Boer her i Landet altid optages i Skiftedesignationerne, saaledes bör en lignende Fremgangsmaade iagttages paa Island. — Justitsministeriet den 24. Oktbr. 1848[1].

24. Oktbr.

26. Oktbr. **Stiftamtets Bekjendtgjörelse** ang. **det kongel. Budskab om Ordningen af Islands forfatningsmæssige Forhold.** Khavn den 26. Oktbr. 1848. — Publiceret under Datum af 23. Septbr. i flere af Landets Jurisdictioner 1849, nemlig paa Vestmannöerne, i Sneefellsnæs, Isafjords og Öefjords Sysseler. — Original-Aftryk i Forening med den danske Text af Reskr. 23. Septbr. 1848, et Ark i Folio.

Hans Hátign konúngur vor hefir 23. dag næstliðins mánaðar ritað mèr á þessa leið:

---

[1]) s. D. er den samme Meddelelse afgaaet til Amtmændene i Vester- og i Nord- og Öster-Amtet „til Efterretning og videre fornöden Iagttagelse ogsaa for det Dem anbetroede Amts Vedkommende"; hvortil i begge disse Skrivelser er tilföiet:

„Betræffende dernæst den anden ovenfor berörte Abnormitet ved de fra Islands Skifteforvaltere aarligen indgivne Skiftedesignationer, har Stiftamtmanden yttret den Formening, at samme lettest kunde afhjælpes ved en nöiagtig Overholdelse af Forpligtelsen til betimeligen at anmelde indtrufne Dödsfald, og ved til den Ende at foranstalte Bestemmelserne i Cancelliets Promemoria af 1. Septbr. 1810 og 5. Februar 1828, angaaende at Præsterne ikke maae kaste Jord paa nogen Afdöd, för end Dödsfaldet beviisligt er anmeldt til vedkommende Skifteret, udvidede til Island, dog saaledes at Dödsanmeldelsen efter de der paa Landet stedfindende Forhold maatte afgives til vedkommende Repstyrer. — Men forinden ogsaa denne Deel af Sagen endelig afgjöres, har jeg herved tjenstl. villet udbede mig Hr. (Tit.) Yttringer i saa Henseende meddelte". — Justitsmin. Brevb. sst.

„Vèr boðum þèr hylli Vora! Af bænarskrá þeirri, 1848.
útaf konúngaskiptum og öðrum þeim atburðum, er síðan 26. Oktbr.
hafa orðið í ríkinu, sem löggæzlu-ráðgjafi Vor allraþegnsamlegast hefir borið fyrir Oss, og sem er samþykkt og undirskrifuð af nokkrum föðurlandsvinum á fundi, er þeir áttu með sèr í Reykjavík, í Júlí-mánuði í sumar er leið, höfum Vèr með allrahæstu ánægju komizt að raun um þann þegnsamlega hugsunarhátt, og þær heilla óskir, Oss og stjórn Vorri til handa, sem einnig á landi Voru Íslandi eiga sèr stað, og átt þú fyrir það að bera kæra kveðju Vora bæði þeim, er bænarskrána sendu, og öðrum Vorum hollu og kæru Íslendíngum.

Það skal ætíð vera Vort mark og mið og hugföst viðleitni, að því leyti sem í Voru valdi stendur, að efla heill og hagsældir Íslands. Vèr treystum því og öruggir, að allir enir góðu kraptar landsmanna verði samtaka með Oss og stjórn Vorri, til þess að slíku áformi verði framgengt, enda er því að eins vonandi, að áform Vort takist, að þjóðin trúlega veiti Oss fylgi sitt.

Bænarskráin skýrir frá, að það sè alþýðu ósk og beiðni, að þjóðin megi kjósa nokkurn hluta fulltrúa þeirra, er mæta eigi af Íslands hálfu á ríkisfundi þeim, er nú er í vændum. Í því skyni skaltu skýra þjóðinni frá, að orsökin, sem olli því, að hinni sömu aðferð og í Danmörku eigi varð komið við, hvað fulltrúa völ á ríkisfundinn fyrir Ísland snertir, var sú, að eigi var mögulegt sökum fjarlægðar Íslands frá Danmörku, að koma öllu í verk, er þar að lyti á Íslandi, jafnvel þó stríðið hafi seinkað svo fyrir Dönum, sem eigi varð fyrirsèð, þá Vor allrahæsta auglýsíng frá 4. April þ. á. birtist almenníngi. En til þessa hefði þurft að bera frumvarp til kosníngarlaga fyrir alþíng, fá Vort allrahæsta samþykki á frumvarpið, og að því búnu velja eptir því og sjá fulltrúunum fyrir fari til Danmerkur. Að öðru leyti er ásigkomulag Danmerkur nú svo íhugunarvert, að með engu móti má fresta ríkisfundinum í svo lángan tíma,

1848. sem Íslendíngar mundu þurfa til að ljúka við fulltrúa
26. Oktbr. völ sín.

þareð Vèr, sökum atriða þeirra, er Vèr nú töldum, höfum orðið að veita Íslendíngum hluttekníngu þá — er þeim að tiltölu bar — í aðgjörðum um stjórnarlögunina á ríkisfundinum nokkuð á annan hátt, en þegnum Vorum í Danmörku, skaltu ennfremur lýsa því fyrir þjóðinni: að það enganveginn er áform Vort, að aðalákvarðanir þær, sem, þá litið er til Íslands sèrstaka ásigkomulags, þættu nauðsynlegar til að skipa stjórnarlögun landshluta þessa samkvæmt aðalstjórnarskipun ríkisins, skuli að fullum lögum verða, fyrr en Íslendíngar sjálfir á fundi í landinu eru búnir að segja álit sitt um þær. Og skal það, er í því tilliti þurfa þykir, verða lagt fyrir alþíng á enum næsta lögskipuðum fundi þess. þetta er vilji Vor. Vèr felum þig guði á vald".

Um leið og eg birti alþýðu konúngsbrèf þetta, hefi eg látið prenta brèf þetta sjálft, til þess að þeir, sem faung hafa á, geti kynnt sèr það á frummálinu. — Íslands stiptamtshúsi 26. dag Oktober-mánaðar 1848.

[undertegnet] Rosenörn.

27. Oktbr. **Justitsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, ang. **Forholdene med Hensyn til Fattigmedicinens Uddeling.** Khavn den 27. Oktobr. 1848. — Justitsmin. 2 Dep. Brevb. 1848 B, Nr. 4466–69.

Ved at henlede Opmærksomheden paa, at vedkommende Apothekere i Almindelighed aarlig oppebære det fulde for hvert Lægedistrikt paa Island udsatte Belöb af Medicamentpenge, og derfor i Reglen udlevere Medicamenter til Lægerne, Alt uden Hensyn til, om der i det paagjeldende Aar virkeligen er Brug for saa mange Medicamenter i Distriktet, samt at derved betydelige Beholdninger opstaae, enten af Penge, indestaaende hos Apothekerne, eller af Medicamenter, beroende hos de Læger, som selv dispensere, har Hr. Stiftamtmanden,

der har fundet en saadan Omgang stridende mod rigtige Principer, saavel som imod hvad det kgl. Danske Cancellies Resolution af 21. Oktbr. 1845 har bestemt, samt hvad der desuden alt maa antages begrundet ved allerhöi. Reskr. 26. Juni 1789 § 11, i Skrivelse af 13. Mai d. A. til fornævnte Collegium formeent, at der turde være saa meget större Grund til ved Medicamentpengenes Udbetaling til de Distrikter, hvor slige Beholdninger haves, at gjöre Afdrag af Beholdningernes Belöb, som paa den saaledes fremkommende Besparelse for den kgl. Kasse muligen kunde bygges Haab om fremtidigt extraordinairt Tilskud af denne, paa nærmere Andragende i saa Henseende, til de Distrikter, hvor Apothekerne eller Lægerne have Krav for udleverede Medicamenter, uden at der er Udsigt til at see disse Krav dækkede ved Distrikternes ordinaire Andeel i Medicamentpengene. Idet De dernæst har bemærket, at De i Henhold til Foranförte har underrettet Landfogden, om, at der ved Udbetalingen af Medicamentpengene for indeværende Aar bör skee fornödent Afdrag med Hensyn til de Beholdninger, der efter de senest indkomne Regnskaber for Medicamentpengenes Anvendelse fandtes i flere Distrikter, har De slutteligen, for det Tilfælde, at den kgl. Finantsbestyrelse derimod maatte findes villig til at gaae ind paa, at ansee det for hvert Lægedistrikt normerede Belöb af Medicamentpenge som en Distriktets Fattige ubetinget tilstaaet Sum, eller overhovedet at afsee Medicamentpengenes fulde Belöb, 400 Rbd. aarlig, imod at denne Sum ingensinde blev overskreden, henstillet, om ikke Medicamentpenge i saa Fald rettest og simplest kunde, efter det nuværende Grundlag for Fordelingen, aarlig udbetales til hvert Amts Repartitionsfond, som da vilde have at afholde det til Medicamenter for Amtets Fattige aarligen medgaaende Belöb, saaledes at Landphysikus tilstillede hver Amtmand de af ham reviderede Regnskaber til fornöden Approbation og Anviisning af bemeldte Fond,

1848.
27. Oktbr.

1848. uden Hensyn til, om Belöbet for enkelte Aar oversteg
27. Oktbr. den af Statskassen Amtet tilstaaede faste Aversionalsum.

Foranlediget heraf skulde jeg, efter over Sagen at have corresponderet med det kongel. Rentekammer og den kgl. Finantsdeputation, tjenstl. melde, at den af Dem saaledes henstillede Forandring i de Regler, hvorefter Statskassen for Tiden kommer de enkelte Lægedistrikter paa Island til Hjælp ved Tilskud til Fattigmedicin, er funden at burde beroe efter og vil finde sin Afgjörelse under den i længere Tid paatænkte Anordning af Islands Medicinalvæsen i Almindelighed; men at det maa ansees stemmende med hine fortiden gjeldende Regler, og at det derfor herved approberes, at der ved Medicamentpengenes aarlige Uddeling imellem Distrikterne til Besparelse for den kgl. Kasse afdrages Belöbet af de Penge eller Medicamentbeholdninger, som haves i Distriktet ved foregaaende Aars Udgang.

Jeg skal hertil föie, at det kgl. Rentekammer under Correspondencen har erklæret, at det Fornödne i Overeensstemmelse hermed vil blive paaagtet, forsaavidt nogen Deel af Medicamentpengene begjæres anviste til Udbetaling af Zahlkassen her i Staden, samt at jeg under Dags Dato har communiceret Amtmændene over Islands Vest-Amt samt Nord- og Öst-Amt nærværende Resolution til Efterretning og Iagttagelse for deres Vedkommende. — Justitsministeriet den 27. Oktbr. 1848[1].

31. Oktbr. **Kongelig Resolution** ang. **Afskaffelse af Decourter af nogle Embedsmænds Gager.** Christians-

---

[1]) s. D. Justitsministeriets Skrivelser til de andre Amtmænd, hvorved det samme meddeles dem „til behagelig Efterretning og fornöden Iagttagelse for Deres Vedkommende". Brevb. sst. — Ligeledes er Rentekammeret meddeelt Underretning om hvad der er skrevet til Amtmændene. Brevb. sst.

borg den 31. Oktobr. 1848. — Justitsministeriets 2. Depart. Forestill. 1848, Nr. 116. Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. 354, 363, 369—370; 428, 430, 432, 554, 557. — Ved Justitsministeriets Forestilling 28. Oktbr. foredrages Althingets Betænkning angaaende hvilke af de for Danmark i Aarene 1845 og 1846 emanerede Anordninger der bör gjöres gjeldende i Island. Deriblandt var da navnlig For. af 8. Januar 1845, om Procentskats Ophævelse af Embeds-Indkomster og For. 21. Mai 1845 om Arv. 1848. 31. Oktbr.

Med Hensyn til For. 8. Januar 1845 bemærkes, at den deri omhandlede Procentskat (For. 12. Juni 1770) nu kun erlægges af 5 Præster og 2 eller 3 Sysselmænd, hvilke man fandt at burde nyde samme Ret eller Begunstigelse som andre Embedsmænd i Riget. Men Althinget fandt desforuden, at den Afkortning for Fremtiden burde bortfalde, som endnu hvilede paa Amtmændenes og Landsoverrets-Medlemmernes Gager, ligesom en lignende Afkortning i visse danske Embedsmænds Gager, som vare paabudne ved Reskr. 10. April 1745, var bortfalden ved Plak. 30. Decbr. 1845. Denne Sag havde allerede i Foraaret 1847 været ventileret mellem Cancelliet og Rentekammeret, og begge Collegier vare enige om Afkortningens Ophævelse i Island, ligesom den var foregaaet i Danmark. Men Cancelliet havde ikke anseet det nödvendigt, at et formeligt Lovudkast i den Anledning blev forelagt Althinget, og paa Grund heraf havde Rentekammeret indskrænket sig til under 12. Juni s. A. at tilskrive samtlige Amtmænd samt Biskoppen og Landfogden i Island, at ligesom Embedsskatten ved For. af 8. Januar 1845 var ophævet i Danmark, saaledes maatte denne Skat ogsaa være bortfalden af samtlige Embeder i Island, af hvilke den, som saadan, da svaredes, saa at de Terminer i Aaret 1845, til hvilke bemeldte Skat forfaldt til Betaling der i Landet, maatte betragtes som de sidste, hvori de paagjeldende Embedsmænd havde at tilsvare samme.

Da saaledes denne Deel af Althingets Indstilling allerede var faktisk tagen til Fölge, vilde det være nok at oplyse Althinget ved dets næste Sammentræden om den saaledes trufne Foranstaltning.

De andre Afkortninger af Gager, som Althingets Indstilling gik ud paa at afskaffe, bestod i 1⅓ %, der i Henhold til For. 31. Januar 1691, 10. Oktbr. 1699 og 25. Januar 1719, som Æqvivalent for nogle de vedkommende Embedsmænd til-

1848. staaede Lettelser i Henseende til Brugen af stemplet Papir,
31. Oktbr. svaredes af fölgende Gagebelöb:

af 1000 Rbd.	af Gage for Amtm. i Vest-Amtet	. . . .	13.	32
— 1000	— af Gage for Amtm. i N.- og Ö.-Amtet	.	13.	32
— 1200	— Justitiarii Gage	. . . .	16.	»
— 750	— förste Assessors dito	. . . .	10.	»
— 750	— anden Assessors dito	. . . .	10.	»
— 300	— af Gage for Sysselm. paa Vestmannö	. .	4.	»
— 223	— 72 Sk. af Gage for Sysselm. i Gullbr. S.		3.	11
	Afgiften var altsaa tilsammen	. . .	69.	75

Finantsdeputationen havde yttret, at uagtet Sagen herom i dens Heelhed ikke kunde afgjöres för end i Forbindelse med Forelæggelsen af Budgettet for næstkommende Aar, havde den dog Intet imod, at Althingets Andragende nu med Hensyn til Islands Vedkommende indstilledes til allerhöieste Bifald.

Med Hensyn til den anden Lov, nemlig Udvidelsen af For. 21. Mai 1845 om Arv, da havde Ministeriet ikke Noget imod Udvidelsen i og for sig at bemærke, men vilde kun at et udarbeidet Udkast först skulde forelægges Althinget, og et saadant var nu paa Ministeriets Foranstaltning udarbeidet i alt Væsentligt efter Thingets Betænkning. Saaledes indstilles:

1) at det, hvad den foreliggende Althingsbetænknings förste Indstillingspunkt betræffer, allern. maa ved Thingets næste Sammentræden blive samme tilkjendegivet, at ligesom For. af 8. Januar 1845, der ophæver den ved For. 12. Juni 1770 paabudne Embeds-Procentskat, allerede i forrige Aar er gjort gjeldende for Islands Vedkommende, derved, at det kgl. Rentekammer under 12. Juni bemeldte Aar har tilskrevet Amtmændene, Biskoppen og Landfogden i Island, at den omhandlede Skat efter Emanationen af For. 8. Januar 1845 maa være bortfalden ogsaa af samtlige Embeder der paa Landet, af hvilke den som saadan da svaredes, og de Terminer i Aaret 1845, til hvilke Skatten forfaldt til Betaling der i Landet, betragtes som de sidste, hvori de paagjeldende islandske Embedsmænd havde at tilsvare samme, saaledes har Deres Majt. paa allerunderd. Forestilling af Deres Majts Justitsminister aller-

naad. resolveret, at den Afkortning i nogle islandske 1848.
Embedsmænds Gager, som ere paabudne ved Forord- 31. Oktbr.
ningerne af 31. Januar 1691, 10. Oktbr. 1699 og 25. Januar 1719, overeensstemmende med den af Althinget endvidere gjorte allerunderd. Indstilling, for Fremtiden bortfalder.

2) at det vedlagte Udkast til en Lov for Island, om nogle Forandringer i Lovgivningen om Arv, lige allern. maa approberes til Forelæggelse til Betænkning for næste Althing, samt at Thinget i den allern. Tilkjendegivelse til samme ved dets Aabning bliver at henvise til de Udkastet ledsagende Motiver med Hensyn til de Betragtninger, der have bestemt Regjeringen til at forelægge Forsamlingen Sagen paany til allerunderd. Betænkning.

[Kongelig Resolution]:
Indstillingerne bifaldes. — Christiansborg Slot den 31. Oktobr. 1848.

Kongelig Resolution angaaende Approbation 2. Novbr.
paa nogle af **Rentekammeret bevilgede Udgifter.** Frederiksborg den 2. Novbr. 1848. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1848 D, Nr. 284. — Ved denne Resolution approberes nogle af Rentekammeret i Oktober Maaned 1847 for „de danske Provindser samt for Island, Grönland og Færöerne" föiede Foranstaltninger og bevilgede Udgifter. For Islands Vedkommende er bevilget:

1. Omkostninger i Anledning af en Retssag, hvorved Arnæs Præstekald i Strande Syssel inden Islands Vestamt er frakjendt Ret til Sælhundefangst med Garn ved et Skjær udfor den Kongen tilhörende Jord Finnbogastaðir inden bemeldte Syssel . . 14 Rbd. 64 Sk.

2. For en Opmaalings- og Taxationsforretning, hvorved Reykjafjords Handelssted er af den Kongen tilhörende, i Stranda Syssel liggende Jord Haldorstads Enemærker udviist et Areal af 21,500 Qvadratalen, imod at erlægge en aarlig Grundleie m. m. . . 6 Rbd. 36 Sk.

1848. 10. Novbr. **Kongelig Resolution** ang. **Oprettelsen af et islandsk Departement.** Frederiksborg den 10. Novbr. 1848. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1848 D, Nr. 295. Depart. Tid. 1848, S. 777—778. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1848, S. 316—317. — I en allerunderd. Forestilling fra Premier- og Finantsminister A. W. Moltke af 4. Novbr. foredrages Sagen paa fölgende Maade:

„De islandske, færöeske og grönlandske Sager have hidtil væsentligen været henlagte under Rentekammerets Ressort. Vel have navnlig Justitssagerne været endeligen afgjorte igjennem det sildigere ophævede danske Cancellie — nu Justitsministeriet — og Sagerne angaaende det lærde Skolevæsen paa Island gjennem den sildigere ophævede Direction for Universitetet og de lærde Skoler — nu Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet — men selv i alle vigtigere til disse Brancher henhörende Sager have vedkommende Autoriteter stedse brevvexlet med Rentekammeret.

For paa den ene Side fremdeles at vedligeholde en saadan Nexus mellem Sagerne, der med Hensyn til disses særegne Beskaffenhed, som udfordrer et nöiere Kjendskab til Bilandene i det Hele, er af væsentlig Indflydelse paa sammes hensigtsmæssige Behandling, og for paa den anden Side saavidt muligt at forebygge alt unödvendigt Ophold, har D. M.' Statsraad anseet det rigtigst, at der i Anledning af den nu nödvendige Omorganisation af Statsforvaltnings-Autoriteterne oprettes et eget Departement for samtlige islandske, færöeske og grönlandske Sager, saaledes at Departementschefen har at referere Sagerne for de respective Ministre, under hvis Ressort de höre".

Under Correspondencen om denne Sag med Ministerierne for Justitsvæsenet, Kirke- og Underviisningsvæsenet samt Handelsvæsenet, havde Justitsministeren yttret, „at der næppe behövedes to Comptoirer under det paatænkte Departement, men at samtlige saavel Revisions- som Expeditionsforretninger kunde bestrides i eet Comptoir, ligesom han ansaa det önskeligt, om Decisionen af de under Departementet henhörende Regnskabssager kunde blive forenet med Chefens övrige Forretninger, saaledes at denne kom til at fungere som Decisor for disse Sager".

Til Departements-Chef „vidste Ministeren Ingen bedre at foreslaae, end den nuværende Fuldmægtig under Rentekam-

meret, Kammerassessor Pjetursson, der er en yngre Mand, som med flersidige Kundskaber og Routine i Embedsforretninger forener et nöie Kjendskab til de islandske Forhold i det Hele, og i sin hidtilværende Stilling i Rentekammeret har haft Leilighed til ogsaa at gjöre sig bekjendt med de vigtigere færöeske og grönlandske Sager". 1848. 10. Novbr.

Det indstilles saaledes:

1) at der maa oprettes et eget Departement for samtlige islandske, færöeske og grönlandske Sager, og at der for- samme maa udnævnes en Departements-Chef, der har at foredrage de under Departementet hörende Sager for de respective Ministre, under hvis Ressort de höre.

2) at som Fölge heraf Departementschefen for bemeldte Sager maa sættes i samme Forhold til de forskjellige Ministre, Enhver for hans Ministeriums Vedkommende, som det, hvori de övrige Departementschefer staae til de enkelte Ministre.

3) at Decisionen af Regnskabssagerne for Island, Færöerne og Grönland, tilligemed Tilsynet med det hele Revisionsvæsen for disse Bilandes Vedkommende ligeledes, paa samme Maade som Tilfældet er med Hensyn til de under Ministerierne ansatte General-Decisorer, maa, indtil en endelig Organisation af det hele Revisionsvæsen i Almindelighed maatte blive bestemt, henlægges under fornævnte Departementschef.

4) at den administrerende Direction for den grönlandske og færöeske Handel indtil videre maa vedblive at have samme Functioner som hidtil, saaledes at den oftnævnte Departementschef har, under de paagjeldende Ministerier, ethvert for dets Vedkommende, at behandle de Sager, der nu blive at tilstille Collegierne eller Ministerierne.

5) at det nærmere bliver allern. at afgjöre, hvorledes med Contoir-Indretningen under Departementet, og hvad dermed staaer i Forbindelse, bliver at forholde, naar herom er indhentet Forslag fra den, hvem Departementschefs-Posten maatte blive betroet.

1848. 6) at til Chef for det omhandlede Departement

10. Novbr. allern. maa udnævnes Fuldmægtig under Rentekammeret, Kammerassessor Pjetursson, med en aarlig aldeles afkortningsfri Gage af 2000 Rbd. af D. Maj[ts] Kasse.

[Kongelig Resolution]:

Vi bifalde allernaad. disse dine allerunderd. Indstillinger. — Frederiksborg Slot den 10. Novbr. 1848.

13. Novbr. **Kongel. Bekjendtgjörelse** ang. **Inddragelse af Nationalbankens Sedler paa een Rigsbankdaler.** Christiansborg den 13. Novbr. 1848. — Denne „Bekjendtgjörelse ang. Inddragelsen af de af Nationalbanken i Aaret 1819 udstedte Sedler paa een Rigsbankdaler" anföres som publiceret 1849 i Bardastrands Syssel. — Rubr. i Justitsmin. 2. Dep. Registr. 1848, Nr. 279. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Depart. Tid. 1848, S. 813. Qvart-Forr. for 1848, S. 167—168; Schou XXV, 129—130.

24. Novbr. **Kongelig Kundgjörelse** ang. **Fordelingen af Forretningerne mellem Ministerierne** m. v. Frederiksborg den 24. Novbr. 1848. — Publiceret 1850 paa Vestmannöerne og i Öefjords Syssel. — Original-Aftryk hos Schultz, 4 Blade i 4to. Depart. Tid. 1848, S. 785—787. Qvart-Forr. 1848, S. 168—171; Schou XXV, 130—132.

Kongelig Kundgjörelse angaaende Fordelingen af Forretningerne imellem de forskjellige Ministerier, samt Ophævelsen af adskillige Collegier og andre Autoriteter.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Efterat Vi fra Vort Statsraad have modtaget allerund. Indstilling angaaende hvorledes Forretningerne hensigtsmæssigst kunne være at fordele imellem de forskjellige Ministerier, ville Vi herved allern. have fölgende Fordeling fastsat:

I. Udenrigsministeriet. Samtlige udenrigske Anliggender, derunder indbefattet Consulatsager.

II. Indenrigsministeriet. De Folkerepræsentationen vedkommende almindelige Anliggender. — Communalvæsenets Bestyrelse i dets hele Omfang, derunder indbefattet Indqvarteringsvæsenet. — Det almindelige Fattigvæsen. — Næringsforholdene i Hovedstaden, Kjöbstæderne og paa Landet, derunder Handel, Fabrikker, Industri, samt Anlægget af Bogtrykkerier og Udgivelsen af de privilegerede Tidender. — Landvæsenssager, derunder indbefattet Forst- og Matrikulssager, Veterinair- og Stutterivæsenet, samt Sager vedkommende Qvægsygen. — Veivæsenet, derunder indbefattet Sneekastning, Jernbanesager og Kanalvæsenet. — De kongelige Domainer, Slotte og offentlige Bygninger. — Porcellainfabrikken. — Havnevæsenet.

1848. 24. Novbr.

III. Finantsministeriet. Det hele Finantsvæsen, derunder Pensionsvæsenet og saavel det direkte som det indirekte Skattevæsen, samt det med Told- og Consumtionsvæsenet forenede Qvarantainevæsen. — Sund- og Strömtoldvæsenet. — Postvæsenet. — Coloniernes Centralbestyrelse. — Det statistiske Tabelværk.

IV. Justitsministeriet. Justitsvæsenet, derunder Fængselsvæsenet og de civile Straffeanstalter. — Sager vedkommende Ægteskaber, Arv samt Bestyrelsen af Umyndiges Midler. — Offentlige Stiftelser, forsaavidt de ikke henhöre under det almindelige Fattigvæsen eller Underviisnings- og Skolevæsenet; Lehn og Fideicommisser. — Politivæseuet, derunder indbefattet Medicinalvæsenet, Jordemodervæsenet, Strandingsvæsenet, Brandforsikkringsvæsenet, Bevillinger til Skuespils Opförelse o. desl. — Udskrivningsvæsenet saavel til Land- som til Sökrigstjenesten. De borgerlige militaire Corpser.

V. Kirke- og Underviisningsministeriet. Samtlige Kirke- Underviisnings- og Skolevæsenet vedkommende Anliggender og Stiftelser, derunder indbefattet det store kongel. Bibliothek og det kgl. Museum for Naturvidenskaberne. — Sager vedkommende Missionsvæsenet.

1848. *VI. Krigsministeriet.* Det hele Landkrigsvæsen.
24. Novbr. *VII. Marineministeriet.* Det hele Sökrigsvæsen. — Fyr- og Vagervæsenet.

Den hver Forretningsgreen især vedkommende Regnskabs-Revision og Decision henlægges under det paagjeldende Ministerium. — Samtlige islandske, færöeske og grönlandske Sager, derunder indbefattet den dem vedkommende Regnskabs-Revision og Decision, henlægges til et eget Departement under Indenrigsministeret, dog saaledes, at de af disse Sager, der efter deres Natur höre under noget andet Ministerium, blive af Departementets Chef at foredrage for den respective Minister.

Med Hensyn til de med Hofetaten i Forbindelse staaende Samlinger og Instituter, deriblandt det kgl. Theater og det kgl. Capel, ville Vi have Os forbeholdt at tage nærmere Bestemmelse, naar de i Forbindelse med Vor Civilliste staaende Spörgsmaal ere afgjorte. Det Samme ville Vi ogsaa have Os forbeholdt med Hensyn til Statssekretariatet for Naadessager.

Samtidigt med at den ved Vor nærværende Kundgjörelse anordnede Fordeling af Forretningerne imellem Ministerierne træder i Kraft ville Vi allern. have ophævet fölgende Collegier og andre Autoriteter:

Handelsministeriet. Vort Rentekammer. Vort General-Toldkammer og Commerce-Collegium. Vor Finantsdeputation. Vor Direction for Statsgjælden og den synkende Fond. Directionen for den almindelige Enkekasse. Commissionen for det statistiske Tabelværk. Jernbanecommissionen. Qvægsygecommissionen.

Endvidere ville Vi lige allernaad. have fölgende Autoriteter, der hidtil have staaet umiddelbart under Os, for Fremtiden henlagte under Ministerierne, nemlig:

Vor General-Postdirection under Finantsministeriet. Vor Direction for Landstutterivæsenet under Indenrigsministeriet. Overbestyrelsen for Veterinairskolen ligeledes under Indenrigsministeriet. Den interimistiske Commission for Land- og Söetatens Forsyning med

uldne Varer og de usserödske Fabrikkers Realisation under Krigsministeriet. 1848. 24. Novbr.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 24. Novembr. 1848.

Gavebrev af Præst Olaf Einarsson Hjaltested til Saurbæ Sognemænd, **for at befordre deres landoeconomiske Fremskridt.** Saurbæ den 28. Novbr. 1848. — *see* kgl. Confirmation 12. Mai 1849. 28. Novbr.

Finantsministerens **Bekjendtgjörelse** for Kongeriget Danmark, ang. **Finantsministeriets Ordning.** Khavn den 5. Decbr. 1848. — Denne Bekjendtgjörelse er udfærdiget af Finantsminister Sponneck. Den er anført som publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1849, samt i enkelte af Landets Sysseler, saasom: 1849 i Bardastrands, og 1850 i Vestmannöe, Borgarfjords og Öefjords Syssel. — Original-Aftryk hos Schultz, 4 Blade i 4to. Depart. Tid. 1848, S. 816—821. Qvart-Forr. for 1848, S. 172—177; Schou XXV, 132—137. 5. Decbr.

Justitsministerens **Bekjendtgjörelse** angaaende **Justitsministeriets Ordning.** Khavn den 7. Decbr. 1848. — Publiceret 1850 i Vestmannöe, Borgarfjords og Öefjords Sysseler. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Dep. Tid. 1848, S. 827. Qvart-Forr for 1848, S. 177—178; Schou XXV, 137—138. 7. Decbr.

Kongelig Resolution ang. **Organisationen af et Departement for de islandske,** færöeske og grönlandske **Sager.** Frederiksborg den 8. Decbr. 1848. — **Uddrag.** — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1848 D, Nr. 328. — I allerund. Forestilling fra Indenrigsministeren 8. Decbr.

1848. 8. Decbr. (P. G. Bang) af 7. Decbr. fremsættes Plan for Indenrigsministeriets fremtidige Ordning, „i hvilken Udgifterne ved det islandske Departement ere særskilt fremstillede, 'deels fordi de derunder henlagte Sager henhöre under forskjellige Ministerier efter deres Beskaffenhed, deels med Hensyn til Islands eventuelle finantsielle Stilling". Idet Bekostningerne for det samlede Ministerium (foruden Ministeren selv) beregnes til 66,100 Rbd., anslaaes Bekostningen til det islandske Departement saaledes:

a) Gager: for 1 Departements-Directeur	2400 Rbd.		
— 2 Contoirchefer	3200 —		
— 2 Fuldmægtige	1600 —		
— 3 Assistenter	1200 —	8,400 Rbd.	
b) Contoirudgifter		1,100 —	
		tilsammen 9,500 Rbd.	

Som Fölge heraf indstilles:

1) at Indenrigsministeriet og det islandske Departement maae organiseres overeensstemmende med indbemeldte Plan, baade hvad Forretningernes Fordeling, Personerne og Bekostningerne angaaer, og at de i den Anledning fornödne allerhöieste Bestallinger maae paa sædvanlig Maade blive udfærdigede. . . .

3) at der til Lönning for ... Assistenter under Indenrigsministeriet, hvilke for Eftertiden bleve at antage af vedkommende Departements-Directeurer, normeres et Belöb .... hvis Fordeling overlades til Ministeren, og under samme Vilkaar et Belöb af 1200 Rbd. til Lönning for 3 Assistenter under det islandske Departement.

4) at der indtil videre til Contoir-Udgifter under bemeldte Ministerium normeres et Belöb ...., hvis Fordeling mellem Contoirerne ligeledes overlades til bemeldte Minister, og under samme Vilkaar et Belöb af 1100 Rbd. til Contoirudgifter under det islandske Departement. ....

7) at Directeuren for det islandske Departement, Kammerassessor Br. Pjetursson, maa allern. udnævnes

til virkelig Justitsraad med aldeles gratis Bestalling, samt at han fremdeles fritages for at erlægge Rangskat. 1848. 8. Decbr.

8) at forhenværende gageret Volontair under Rentekammeret, Cand. jur. O. Stephensen, maa, i Anledning af hans Udnævnelse til Contoirchef under det islandske Departement, udnævnes til virkelig Kammerraad med aldeles gratis Bestalling.

9) at samtlige Personalforandringer indtræde med 1. Januar 1849.

[Kongelig Resolution]:

Indstillingerne bifaldes. — Frederiksborg Slot den 8. Decembr. 1848.

Indenrigsministerens **Bekjendtgjörelse** for Kongeriget Danmark, ang. **Indenrigsministeriets Ordning.** Khavn den 9. December 1848. — Publiceret 1850 i Vestmannöe og Borgarfjords Syssel. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Depart. Tid. 1848, S. 825—826. Qvart-Forr. 1848, S. 179—181; Schou XXV, 138—139. 9. Decbr.

Bekjendtgjörelse for Kongeriget Danmark, angaaende Indenrigsministeriets Ordning.

I Henhold til den allerhöieste Kundgjörelse af 24. Novbr. sidstl., angaaende Fordelingen af Forretningerne mellem de forskjellige Ministerier, samt Ophævelsen af adskillige Collegier og andre Autoriteter, har Hans Majestæt Kongen under 8. d. M. allern. bifaldet, at de til Indenrigsministeriet henlagte Forretninger ordnes paa fölgende Maade:

Under 1ste Departement henlægges de Folkerepræsentationen vedkommende almindelige Anliggender; Communalvæsenets Bestyrelse i dets hele Omfang, derunder indbefattet Indqvarteringsvæsenet; det almindelige Fattigvæsen; Næringsforholdene i Hovedstaden, Kjöbstæderne og paa Landet, derunder Handel, Fabrikker (Porcellains-Fabrikken), Industri, Canalvæsenet,

1848. 9. Decbr. Anlæggelse af Bogtrykkerier, Udgivelse af de privilegerede Tidender, og de under det kgl. Rentekammer tidligere sorterende Krobolds- og Möllesager, samt endeligen Havnevæsenet.

Til Directeur for dette Departement er allernaad. udnævnt hidtilværende Departementschef under Justitsministeriet, Justitsraad C. F. Simony.

Under 2det Departement Landvæsenssagerne, derunder indbefattet Matrikulsager og private Forstsager, Veterinair- og Stutterivæsenet, samt Sager vedkommende Qvægsygen; Veivæsenet, derunder indbefattet Sneekastning og Jernbanesager; Frikjörselssager.

Til Directeur for bemeldte Departement er allern. udnævnt hidtilværende constitueret Committeret i Rentekammeret, Justitsraad F. A. Esbensen.

Under 3die Departement de, de kgl. Domainer, Slotte og offentlige Bygninger vedkommende Sager; det kgl. Forst- og Jagtvæsen, samt midlertidigen, indtil en almindelig Bestemmelse om Ministeriernes Archivvæsen bliver tagen, Indenrigsministeriets Archivsager.

Til Directeur for dette Departement er allern. udnævnt hidtilværende Committeret i Rentekammeret, Justitsraad L. P. Larsen, Ridder af Dannebroge.

Indenrigsministeriets Regnskabs-Revision og Decision forbliver, indtil videre, under de hidtilværende Generaldecisorer, paa den Maade, som nu er anordnet, alene med den af allerhöiest Kundgjörelse af 24. November sidstl. fölgende Forandring, at de herhen hörende Forretninger, som forhen udförtes af Handelsministeren og Præsidenten for Rentekammeret, forsaavidt disse sidste ei ere gaaede over til Finantsministeren, nu blive at udföre af Indenrigsministeren.

Foruden de ovenanförte under Indenrigsministeriet udelukkende sorterende Forretninger, vil dertil endnu ifölge fornævnte allerhöieste Kundgjörelse af 24. i f. M. henhöre det ved allerhöiest Resolution af 10. næstforhen oprettede

Islandske Departement, hvortil ere henlagte alle islandske saml de Grönland og Færöerne vedkommende Sager, saaledes at de af disse Sager, der efter deres Natur höre under noget andet Ministerium, blive at foredrage for vedkommende Minister af Departementets Directeur. 1848. 9. Decbr.

Hertil er udnævnt Justitsraad B. Pjetursson.

Directeurerne for samtlige forommeldte Departementer ere, under Ansvarlighed til Indenrigsministeren, bemyndigede til paa dennes Vegne at underskrive de Expeditioner, som vedkomme de under hver Afdeling især henhörende Sager.

Alle, de nævnte Departementer vedkommende, Meddelelser fra andre Autoriteter eller Private stiles til Indenrigsministeriet.

Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab. — Indenrigsministeriet den 9. Decembr. 1848.

Budget for samtlige Stats-Indtægter og Udgifter vedkommende **Kongeriget Danmark** m. m. for Aaret 1849. — Approberet af Kongen under 15. Decbr. 1848 og trykt i Depart. Tid. 1848, S. 849—860, Schou XXV, 139—153, men uden at være udgivet i Separat-Aftryk med Bilage. Her optages kun hvad der direkte henföres til Island (jevnf. Ný Fèlagsrit X, 7). — **Uddrag.** 15. Decbr.

Udgifter: . . . VI. Departementerne for Civilforvaltningen . . . .

B. Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet . . . .

8 e.	Tilskud til den lærde Skole paa Island	7,780 Rbd.
. . .	F. Rentekammeret.	
. . . 7.	Præmier for Fiskeri under Island .	2,545 —
. . . 13.	Udgifter Island vedkommende . . .	36,200 —

Regnskabs-Oversigt over **samtlige Stats-Indtægter og Udgifter** for Aaret 1847. — Approberet af Kongen under 15. Decbr. 1848, og trykt i Dep. Tid. 1848, 15. Decbr.

1848. 15. Decbr. S. 865—894, Schou XXV, 153—186, men uden at være udgivet i Separat-Aftryk. Her optages kun hvad der direkte henföres til Island (jevnf. Ný Fèlagsrit X, 5—6). — **Uddrag.**

Udgifter .... VI. Departementerne for Civilforvaltningen, med hvad dertil kan henföres.

	Budget for 1847.	Medgaaet i 1847.
F. Rentekammeret		
7. Præmier for Fiskeri under Island	2,545 Rbd.	2,545 Rbd. » Sk.
......		
12. Udgifter Island vedkommende	40,000 —	49,097 — 12 -
K. Directionen for Universitetet og de lærde Skoler:		
... e. Tilskud til den lærde Skole i Island	7,780 —	8,380 — » -

1849. 10. Januar.

Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler, fra Medio Mai 1849 til samme Tid 1850.

Frederiksgáfa den 10. Januar 1849. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Húnavatns sýslu og í Skagafjarðar frá miðju Mai mánaðar 1849 til jafnlengdar 1850.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1[1]	29	26	29	26	23½
— 2 (fard. 1849)	3	54½	21	39	17
— 3	5	15	30	90	24½
— 4	3	75	30	24	24
— 5	2	56½	31	6	25
— 6	3	31	26	56	21½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 4. Januar 1848 (ovenf. S. 1—3).

1849.
10. Januar.

	Silfurmynt. rd.	Silfurmynt. sk.	Hundrað. rd.	Hundrað. sk.	Alin. sk.
A. Nr. 7	2	3½	20	35	16½
— 8	17	65	17	65	14
— 9	12	60½	16	80	13½
B. Nr. 10	»	17	21	24	17
— 11	»	15	18	72	15
— 12	»	18	22	48	18
— 13	»	16½	20	60	16½
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	16½	10	30	8
— 16	»	22	6	84	5½
— 17	»	8	10	»	8
— 18	»	52	10	80	8½
— 19	»	78½	12	25½	10
— 20	»	33	41	20	33
— 21	»	22½	28	12	22½
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	3	62	21	84	17½
— 24	3	57½	21	57	17½
— 25	3	47	20	90	16½
— 26	3	»	18	»	14½
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	35½	20	52½	16½
— 29	1	32	20	»	16
— 30	1	31½	19	88½	16
F. Nr. 31	4	75½	19	14	15½
— 32	3	63½	21	93	17½
— 33	3	10½	18	63	15
— 34	2	26½	18	20	14½
— 35	1	61½	19	66	15½
— 36	3	20½	19	27	15½
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	3	8	18	48	15
— 39	»	»	»	»	»
— 40	2	23½	26	90	21½
— 41	»	»	»	»	»
— 42	»	73	»	»	14½
— 43	1	24	»	»	24

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

1849.	Eptir A, eða í fríðu	24.89½	20
10. Januar.	— B, — í ullu, smjöri og tólg	20.75	16½
	— C, — í tóvöru af ullu . .	17. 8½	13½
	— D, — í fiski	20.58	16½
	— E, — í lýsi	20.15	16
	— F, — í skinnavöru	18.81½	15

En meðalverð allra landaura, saman talin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða
[hdr.] 20 Rbd. 38½ Sk. [og alin] 16 Sk.
Frederiksgáfu dag 10. Januar 1849.
Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

10. Januar. **Capitelstaxt** for **Öefjords og begge Thingöe Sysseler, fra Medio Mai 1849 til samme Tid 1850.** Frederiksgáfa den 10. Januar 1849. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Eyjafjárðar sýslu og í þíngeyjar sýslum frá miðju Mai mánaðar 1849 til jafnlengdar 1850.

	Silfurmynt. rd.	sk.	Hundrað. rd.	sk.	Alin. sk.
A. Nr. 1[1]	27	92	27	92	22½
— 2 (fard. 1849)	3	64½	22	3	17½
— 3	4	63	27	90	22½
— 4	3	57	28	72	23
— 5	2	46½	29	78	24
— 6	3	28	26	32	21
— 7	1	93	19	66	16
— 8	19	48½	19	48½	15½
— 9	15	89½	21	23½	17

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 4. Januar 1848 (ovenfor S. 1—3).

1849. 10. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
B. Nr. 10	»	17	21	24	17
— 11	»	15	18	72	15
— 12	»	16	20	»	16
— 13	»	16½	20	60	16½
C. Nr. 14	»	27	8	42	6½
— 15	»	19	11	84	9½
— 16	»	22½	7	3	5½
— 17	»	8½	10	60	8½
— 18	»	56½	11	74	9½
— 19	»	78	12	18	9½
— 20	»	30½	38	12	30½
— 21	»	24	30	»	24
D. Nr. 22	3	72	22	48	18
— 23	3	76	22	72	18
— 24	3	64½	22	3	17½
— 25	3	37½	20	33	16½
— 26	2	65½	16	9	13
E. Nr. 27	1	15½	17	40½	14
— 28	1	15½	17	40½	14
— 29	1	23	18	57	15
— 30	1	10	16	54	13
F. Nr. 31	4	14	16	56	13½
— 32	2	90½	17	63	14
— 33	2	30½	13	87	11
— 34	1	77½	14	44	11½
— 35	1	28½	15	54	12½
— 36	2	47½	14	93	12
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	3	47	20	90	16½
— 39	»	24	10	»	8
— 40	2	52	30	48	24½
— 41	»	45½	22	72	18
— 42	»	73½	»	»	14½
— 43	1	22	»	»	23½

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A, eða í fríðu	24.77½	20
— B, — í ullu, smjöri og tólg	20.15	16
— C, — í tóvöru af ullu . . .	16.48½	13

1849. 10. Januar.

Eptir D, eða í fiski	20.71½	16½
— E, — í lýsi	17.48	14
— F, — í skinnavöru	15.43	12½

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6 sýna meðalverð allra meðalverða [hdr.] 19 Rd. 34½ Sk. [og alin] 15½ Sk.

Frederiksgáfu dag 10. Januar 1849.

Johnsson. Eptir constitution H. Thorlacius.

10. Januar. **Capitelstaxt for Nordermula og Söndermula Sysseler i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1849 til samme Tid 1850.** Frederiksgáfa den 10. Januar **1849.** — Islandsk: Original-Gjenpart, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. — Publiceret 1849 i Norder-Mula Syssel.

Verðlagsskrá, sem gildir í Norður-Múla sýslu og í Suður-Múla frá miðju Mai mánaðar 1849 til jafnlengdar 1850.

	Silfurmynt. rd.	sk.	Hundrað. rd.	sk.	Alin. sk.
A. Nr. 1[1]	25	5	25	5	20
— 2 (fard. 1849)	3	85	23	30	18½
— 3	4	50½	27	15	21½
— 4	3	41½	27	44	22
— 5	2	31	27	84	22½
— 6	3	26	26	16	21
— 7	2	½	20	5	16
— 8	20	19½	20	19½	16
— 9	16	13½	21	50	17

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 4. Januar 1848 (ovenfor S. 1—3).

1849. 10. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
B. Nr. 10	»	18	22	48	18
— 11	»	16	20	»	16
— 12	»	19½	24	36	19½
— 13	»	18	22	48	18
C. Nr. 14	»	30	9	36	7½
— 15	»	18½	11	54	9
— 16	»	24½	7	63	6
— 17	»	7	8	72	7
— 18	»	57½	11	94	9½
— 19	»	89½	13	94½	11
— 20	»	35	42	68	35
— 21	»	27	33	72	27
D. Nr. 22	4	»	24	»	19
— 23	4	»	24	»	19
— 24	4	»	24	»	19
— 25	3	33	20	6	16
— 26	2	52	15	24	12
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	28	19	36	15½
— 29	1	21½	18	34½	14½
— 30	1	14	17	18	13½
F. Nr. 31	4	27½	17	14	13½
— 32	3	41	20	54	16½
— 33	2	29½	13	81	11
— 34	1	51½	12	28	10
— 35	1	13½	13	66	11
— 36	3	6	18	36	14½
— 37	»	6½	16	24	13
G. Nr. 38	3	29	19	78	16
— 39	»	»	»	»	»
— 40	3	7	36	84	29½
— 41	»	48	24	»	19
— 42	»	94	»	»	19
— 43	1	2½	»	»	19½

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A, eða í fríðu	24.30	19½
— B, — í ullu, smjöri og tólg	22.33	18
— C, — í tóvöru af ullu	17.45	14

1849.	Eptir D, eða í fiski	21.44½	17
10. Januar.	— E, — í lýsi	18.30	14½
	— F, — í skinnavöru	16. 2	13

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6 sýna meðalverð allra meðalverða [hdr.] 19 Rd. 94½ Sk. [og alin] 16 Sk.

Frederiksgáfu dag 10. Januar 1849.

Johnsson. Eptir constitution H. Thorlacius.

20. Januar. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Krigsskat af Obligationer** m. v. Khavn den 20. Januar 1849. — Isl. Copieb. 1849—1850, Nr. 21—22.

Skjöndt der ikke for Tiden er fundet tilstrækkelig Anledning til at andrage paa en Udvidelse af Forordn. 5. Juni 1848, angaaende Paabydelse af en Krigsskat i Danmark, er det dog, efter de udtrykkelige Bestemmelser i bemeldte Forordnings § 8, en Selvfölge, at der ogsaa med Hensyn til de Statspapirer og offentlige Obligationer, hvoraf Renten til Vedkommendes Bekvemmelighed udredes forskudsviis af den islandske Jordebogskasse, bliver at fradrage ⅛ af Renten for 1 Aar og vil, da Renterne i Island kun udbetales engang om Aaret, nemlig i 11. Juni Termin, hele denne Ottendedeel være at indeholde ved Udbetalingen af Renter i næstkommende Juni Termin 1849.

Hvilket jeg ikke har villet undlade tjenstligst at meddele Hr. Stiftamtmanden til behagelig Efterretning og fornöden Iagttagelse. — Indenrigsministeriet den 20. Januar 1849.

23. Januar. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Departementet for Handels- og Consulatsager under Udenrigsministeriet, ang. **Havneafgifter af frem-**

mede Nationers Skibe i danske Havne. Khavn den 23. Januar 1849. — Departem. Tid. for 1849, S. 411—412. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1849, S. 25—27. — **Uddrag.** 1849. 23. Januar.

Ved behagelig Skrivelse af 10. d. M. har Udenrigsministeriets Departement for Handels- og Consulatsager, efter given Foranledning af den storbritanniske Regjerings herværende Gesandt, begjært sig meddeelt dette Ministeriums Yttringer om, hvorledes det for Tiden forholder sig med det storbritanniske Flags Behandling i Henseende til Havneafgifter i danske Havne, saavel kongelige som communale, i Forhold til den Maade, hvorpaa vort eget Flag behandles, saavel som med förstnævnte Flags Adgang til de danske Bilande og dets Behandling ligeledes i Forhold til vort eget Flag, og endeligen om, hvilke Bestemmelser der maatte være paatænkte for vore egne og fremmede Skibe saavel med Hensyn til Havneafgifter som til Adgang til de danske Bilande. —

— — — Angaaende Britiske Skibes Adgang til de danske Bilande og deres Behandling sammesteds i Henseende til Afgifters Erlæggelse i Forhold til vore egne Skibe kan en nærmere Meddelelse fra Ministeriet imödesees. — Indenrigsministeriet den 23. Januar 1849.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Bygningsadministrationen, ang. **Restauration af Malerier, tilhörende Kirken paa Vestmannöerne.** Khavn den 27. Januar 1849. — Isl. Copieb. 1849—1850, Nr. 52. 27. Januar.

Administrationen for Bygningsvæsenet under Indenrigsministeriet har med Hensyn til tvende samme fra det forrige Rentekammer tilstillede kasserede Malerier fra Vestmannö Kirke paa Island, i behagelig Skrivelse af 9. Oktbr. f. A. yttret den Formening, at det vilde være baade hensigtsmæssigt og passende, at de ældre

1849. Sujetter bibeholdes, og at Malerierne kun afcopieres,
27. Januar. idet Administrationen derhos har tilföiet, at Bekostningerne ved Maleriernes Afcopiering paa Mahognitræ, dog med nogen ny Composition, forsaavidt det ene af Malerierne er aldeles ödelagt og ufuldstændigt, ville, efter Historiemaler Wegeners Opgivende, andrage et Belöb af 260 Rbd.

Da jeg, efter det i Sagen Oplyste, maa tiltræde den saaledes af Administrationen fremsatte Anskuelse, skulde jeg tjenstl. have velbemeldte Administration anmodet om at ville foranstalte de omhandlede Malerier ved Historiemaler Wegener restaurerede paa den af ham foreslaaede Maade. Naar Arbeidet er færdigt, hvilket ventes at ville skee saa betimeligen, at Malerierne kunne blive afsendte herfra med Foraarsskibene til Island, bedes de forsvarligen emballerede afleverede i det islandske Departements Expeditionscontoir, hvorefter de dertil medgaaede Omkostninger ville, efter indsendt Regning, blive Vedkommende godtgjorte ved Udbetaling af Zahlkassen. — Indenrigsministeriet den 27. Januar 1849.

2. Febr. **Anordning** ang. **Embedsexamen for Lærere ved de lærde Skoler.** Frederiksborg den 2. Februar 1849. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1849, samt i Öefjords Syssel 1850. — Original-Aftryk hos Schultz, 4 Blade i 4to. Departem. Tid. 1849, S. 170—183 (med Motiver). Schou XXV, 210—215.

Anordning angaaende de Pröver, som give Adgang til de overordnede Lærerposter ved de lærde Skoler.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Da de i Anordningen af 24. Oktbr. 1818 indeholdte Bestemmelser om Embedsexamen for Lærere ved de lærde Skoler i flere Henseender ere befundne mindre hensigtssvarende, og derhos den til denne Examen knyttede udelukkende Adgang til overordnede Lærerposter ved de lærde

Skoler ikke længere kan ansees for at stemme med de Reformer, som efterhaanden ere foretagne i det lærde Skolevæsen ved Optagelse af nye Lærefag og udvidet Underviisning i andre, have Vi besluttet deels at give denne Embedsexamen en forandret Indretning, hvorved paalideligere Vidnesbyrd kan opnaaes for grundigt videnskabeligt Studium af de Fag, som ere sammes Gjenstand, deels at give Bestemmelser, sigtende til at ogsaa Underviisningen i de nye eller udvidede Lærefag ikkun betroes Mænd, som ved betryggende Pröver have godtgjort at besidde den fornödne grundige videnskabelige Forberedelse, samt til at de unge Mænd, som dertil maatte föle Kald, kunne ved Udsigt til ydre Vilkaar, svarende til deres ansvarsfulde Embedsstilling, opmuntres til at anvende deres Kundskaber og Evner i Skolevæsenets Tjeneste. Vi ville derfor herved have fornævnte Anordning ophævet, hvorimod Vi i denne Henseende allern. ville have foreskrevet som fölger: 1849. 2. Febr.

1. Der skal herefter være en philologisk-historisk Skoleembedsexamen, indrettet efter saadanne Grundsætninger og afholdt paa en saadan Maade, at derved de muligst betryggende Vidnesbyrd kunne fremkomme om Examinandens Duelighed til at være Skolemand og Lærer i de philologiske og historiske Fag.

2. De, der fremstille sig til denne Examen, skulle pröves i latinsk, græsk og nordisk Philologie, samt i Historie.

3. I den classiske Philologie skal der fordres en ved eget Studium af Oldtidens Værker væsentlig understöttet Indsigt i den græske og romerske Cultur. Hertil hörer deels en grundig og omfattende Kundskab og Færdighed i det græske og latinske Sprog i grammatikalsk og lexikalsk Henseende, forbunden mod Indsigt i Grundsætningerne for Oldtidsskrifternes Kritik og Fortolkning, deels en sammenhængende, videnskabelig Oversigt over den antike Aandsudviklings Hovedsider,

1849. navnlig den borgerlige Forfatning og Gudelæren, samt
2. Febr. Litteraturens og Kunstens Historie.

4. Examinanden har at opgive et vist Antal Oldtidsskrifter, som han med Omhyggelighed har gjennemgaaet under Afbenyttelse af gode Hjælpemidler. Det Ringeste, han kan angive som læst paa denne Maade, er:

A. i Latin. a. et Udvalg af Ciceros Værker, der omfatter 4 af de större didactiske (philosophiske eller rhetoriske) Skrifter; 8 af de större Taler eller saamange af de mindre, at de udgjöre ligesaa meget; 5 Böger af Brevene eller et i Omfang dertil svarende Udvalg; b. to Böger af Seneca eller Qvintilian eller Plinius den Yngre; c. femten Böger af Livius eller et tilsvarende Belöb af andre historiske Forfattere (fra Cæsar og Sallust indtil Tacitus og Svetonius); d. Virgils Æneide, Horats's Oder og Breve og den ene Bog af Satirerne, en Comoedie af Plautus og af Terents samt et Udvalg af andre Digtere, svarende til omtrent 4 Böger af Æneiden.

B. i Græsk. a. af den ioniske Litteratur Homers Iliade eller Odyssee og 4 Böger af Herodot; b. af den attiske Prosa (Thukydides, Plato, Xenophon og Talerne) saameget som svarer i Omfang omtrent til tre af de större xenophonteiske Værker, dog ikke udelukkende af een Forfatter; c. af den attiske Poesie to Tragoedier og een Comoedie; d. af den græske Litteratur efter Alexander den Stores Tid saameget der kan ansees at svare til et af de större xenophonteiske Værker eller til to af de græske Tragoedier. — Et enkelt prosaisk og et poetisk Skrift i hvert Sprog bör Examinanden opgive som dem, i hvilke han i större Detail har dvælet ved den kritisk-hermeneutiske Behandlings Methode.

5. I nordisk Philologie skal Examinanden godtgjöre, at han besidder grundig grammatikalsk Kundskab saavel i Modersmaalet i dets nyere Udvikling som i det Oldnordiske, og at han er saa vel bevandret i dette, at han med Færdighed kan oversætte prosaiske Stykker

(af Sagaerne, Kongespeilet eller oldnordiske Love), der forelægges ham og ikke indeholde usædvanlige eller særlige techniske Ord og Vendinger; og maa han derhos tillige have tilegnet sig saavel et sammenhængende Bekjendtskab med den oldnordiske Litteraturs Forhold, som en god Kundskab til den danske Litteraturs Historie. 1849. 2. Febr.

6. I Historie skal der af Examinanden fordres en sammenhængende og klar Oversigt over den almindelige Verdenshistorie og Fædrelandets Historie, samt grundig Kundskab til tvende af ham selv valgte Perioder, som han maatte angive at have gjort til Gjenstand for selvstændigt Studium, den ene af den gamle og den anden af Middelalderens eller den nyere Historie. Desforuden skal der af Examinanden fordres Kundskab om den historiske Forsknings Væsen, den historiske Fremstillings forskjellige Arter, samt tilstrækkeligt Bekjendtskab med de historiske Hjælpevidenskaber og disses Anvendelse.

7. Examen holdes to Gange om Aaret ved den almindelige Examenstid og er deels skriftlig, deels mundtlig, i den nordiske Philologie dog alene mundtlig. Den skriftlige Examen indbefatter fölgende Pröver:

A. I Latin: 1. Oversættelse paa Dansk og Forklaring paa Latin af et Sted i en Forfatter, som Examinanden angiver at have læst, hvilket Sted vælges saaledes, at det giver Anledning til at vise Bekjendtskab med Sprog og Indhold; 2. Oversættelse paa Dansk af et passende, ikke for kort Sted af en ikke af Examinanden opgiven Forfatter, til hvis Forstaaelse ikke behöves Andet end den almindelige Sprogindsigt og den historisk-philologiske Kundskab, der i § 3 er antydet, til hvilken Oversættelse bör föies paa Dansk en kort Forklaring og Angivelse af det, der i sproglig Henseende er mærkeligt, især naar Stedet tænkes at skulle gjennemgaaes i en Skoles överste Classe; 3. Besvarelse paa Latin af en ikke-exegetisk Opgave af den latinske Philologie, der falder indenfor de i § 3 angivne Grændser.

1849. 2. Febr. B. I Græsk: Besvarelse af to exegetiske og en ikke-exegetisk Opgave af samme Beskaffenhed som i Latin; Besvarelsen af den ikke-exegetiske Opgave og den exegetiske Opgave, hvortil Stoffet tages af en angiven Forfatter, skrives paa Latin med Undtagelse af Oversættelsen af det opgivne Sted. Den af Examinanden ved de latinske Besvarelser for Dagen lagte stilistiske Færdighed og Lethed i Behandlingen af Sproget skal tages i Betragtning ved Bestemmelsen af Charakteren for latinsk Philologie.

C. I Historien gives til skriftlig Bearbeidelse to Opgaver, nemlig een henhörende til en af de Perioder, som Examinanden har gjort til Gjenstand for et nöiagtigere Studium, og een, hvortil Æmnet kan vælges enten af Universalhistorien eller af en af de historiske Hjælpevidenskaber. Ved Bedömmelsen af disse Udarbeidelser bör ogsaa Fremstillingens Egenskaber komme i Betragtning.

8. Den mundtlige Examen i græsk og latinsk Philologie, ved hvilken Examinanden pröves saavel i sproglig Henseende som med Hensyn til Oldtidskundskab, skal indbefatte Behandlingen af et Sted i en af Examinanden angiven Skribent og et passende Sted af en ikke angiven prosaisk Skribent. Examinationen skeer, med Undtagelse af Oversættelsen af Stederne i Skribenterne, der gives paa Dansk, i det Hele paa Latin; dog kan en Deel af Examinationstiden i ethvert Fag af Examinator anvendes til paa Dansk at behandle saadanne Gjenstande, for hvilke Modersmaalets Brug findes mere at egne sig.

9. De skriftlige Opgaver i latinsk og græsk Philologie gives og den mundtlige Examen udföres af Professorerne og Lectorerne i disse Fag efter indbyrdes Forening og Aftale, saaledes at enten een Professor eller Lector udelukkende examinerer i latinsk, en anden i græsk Philologie, eller at en vis Deel af Examinationen i begge Fag overtages af Een, en anden Deel

af en Anden. Rector eller i hans Forfald en philologisk-historisk Overlærer ved Metropolitanskolen deeltager i Bedömmelsen saavel af den skriftlige som af den mundtlige Pröve. — I nordisk Philologie besörge Universitetslærerne i de nordiske Sprog efter indbyrdes Overeenskomst Examinationen. I Bedömmelsen deeltager en i det Oldnordiske kyndig Videnskabsmand, hvem Vort Ministerium for Kirke- og Underviisningsvæsenet overdrager dette Hverv. — Den mundtlige Examen i Historien udföres af een eller flere af Professorerne eller Lectorerne i Historien, hvilke i Forening give de skriftlige Opgaver. I Bedömmelsen saavel af den skriftlige som af den mundtlige Pröve deeltager Metropolitanskolens Rector eller en af dens Overlærere.

1849. 2. Febr.

10. Som Udtryk for den Grad af Dygtighed, Examinanderne antages at have lagt for Dagen, skulle bruges Charaktererne Laudabilis, hvortil kan föies Udmærkelse (egregie), Haud illaudabilis og Non contemnendus. Een af disse Charakterer tildeles Examinanden for hvert af de fire Examensfag; denne Specialcharakteer for Faget dannes i Latin, Græsk og Historie ved Sammenlægning af en særlig Charakteer for den skriftlige og een for den mundtlige Pröve. Af de fire Specialcharakterer uddrages en Hovedcharakteer efter de Regler for Charakterernes Beregning i Talværdier, der fastsættes af Vort Ministerium for Kirke- og Underviisningsvæsenet, efter indhentet Betænkning og Forslag af de i Examen deeltagende Universitetslærere og Rector ved Metropolitanskolen, hvilke Regler ogsaa skulle indeholde Bestemmelse om, hvilket Udfald af den hele skriftlige Pröve der i det Ringeste maa være opnaaet, for at kunne stedes til den mundtlige.

11. De, der i Löbet af indeværende og næste Aar indstille sig til denne Examen, kunne istedenfor nordisk Philologie lade sig pröve i Hebraisk (skriftlig og mundtlig efter den tidligere Anordning). De Bestemmelser, der i nærværende Anordning ere givne

1849. 2. Febr. om hvad der af den græske og latinske Litteratur skal af Examinanderne angives som gjennemgaaet, træde först fuldstændig i Kraft ved Examen i Foraaret 1850. Indtil den Tid ere Examinatorerne berettigede til at tilstaae saadanne Lempelser, hvorved Forskjellen imellem den ældre og nærværende Anordnings Bestemmelser udjevnes.

12. Universitetslærerne i de Fag, hvori ved denne Examen Pröve aflægges, danne en Examenscomitee, der tiltrædes af Rector ved Metropolitanskolen. Medlemmerne vælge hvert Aar imellem dem selv en Formand, der besörger Alt, hvad der henhörer til Examens regelmæssige Afholdelse.

13. De, der have bestaaet i den her anordnede philologisk-historiske Skoleembedsexamen, maae dernæst, for fuldstændig at opnaae den dermed forbundne Adgang til Skoleembeder, aflægge en praktisk Pröve paa deres Gave og Dygtighed til at give Underviisning. Denne Pröve afholdes i Metropolitanskolen derved, at Candidaten i en höiere Classe giver en Underviisningstime, gjennemgaaende og examinerende, i hvert af de fire Fag, Latin, Græsk, Dansk og Historie, i Overværelse af to i Faget kyndige Universitetslærere og Skolens Rector eller en af dens Overlærere, hvilke Censorer give en Charakteer for den for Dagen lagte Gave og Færdighed. De ere berettigede til efter endt Underviisning at foranledige Candidaten til i Samtale med en af Censorerne at gjöre Rede for den af ham brugte Fremgangsmaade med Hensyn til almindelige didactiske Regler og Gjenstandens Beskaffenhed. Af de for hvert Fag givne Specialcharakterer uddrages en Hovedcharakteer efter Regler, der bestemmes saaledes som i § 10 er angivet.

14. Til den praktiske Pröve kunne Candidater indstille sig i den almindelige Examenstid ved Universitetet Foraar og Efteraar. Dagen bestemmes, efter indgiven Begjæring, af Metropolitanskolens Rector i

Forening med Formanden for den i § 12 nævnte Examenscomitee. 1849. 2. Febr.

15. De, der have underkastet sig og bestaaet den philologisk-historiske Skoleembedsexamen tilligemed den dertil hörende praktiske Pröve, skulle have udelukkende Adgang til Rectorembeder ved de lærde Skoler og fortrinlig Adgang til Overlærerembeder. Forsaavidt der imidlertid ved en lærd Skole ansættes to eller flere Overlærere, da skal, med Undtagelse af den ene Plads, der forbeholdes Candidater, som have bestaaet denne Examen, Adgang til den anden eller de andre Pladser ogsaa staae aaben for dem, der have underkastet sig den polytechniske Examen i een af dens to Former med bedste eller næstbedste Charakteer, eller som ved at underkaste sig Magisterconferentsen paa en tilfredsstillende Maade godtgjöre, enten at have gjort et Studium af Mathematik og Physik, der svarer til den polytechniske Examen for Mechanikere, eller et Studium af Naturhistorien, der omfatter en videnskabelig Oversigt over Naturhistoriens tre Hovedfag, og i eet af dem en dybere og mere i det Enkelte gaaende Kundskab; og skal denne Adgang indrömmes Lærere, der paa den her nævnte Maade have ladet sig pröve, i et passende Forhold til det Omfang, som deres Fag i det Hele i de lærde Skoler indtager ved Siden af den sproglige og historiske Underviisning, og betinges ved beviist praktisk Dygtighed som Lærer.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 2. Februar 1849.

Capitelstaxt for Reykjavík By med flere Sysseler i Sönder-Amtet, fra Medio Mai 1849 til samme Tid 1850. Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 5. Februar 1849. — Islandsk: Original-Aftryk to Blade i 4to. (i Reykjavík). Jfr. Sig. Hansen: 5. Febr.

1849. „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2,
5. Febr. 234 ff. — Publiceret 1849 i Rangárvalla og Arnæs Sysseler, samt i Reykjavík By.

Verðlagsskrá, sem gildir i Reykjavíkur bæ, Gullbríngu og Kjósar, Borgarfjarðar, Árness, Rángarvalla og Vestmanneyja sýslum, frá miðju Mai mánaðar 1849 til sömu tíðar 1850.

	Silfurverð.		á landsvísu hdr.		er þá 1 al.
	rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
A. Nr. 1[1]	23	63	23	63	19
— 2	2	94	17	84	14¼
— 3	4	71	28	42	22¾
— 4	3	20	25	64	20½
— 5	2	11	25	36	20¼
— 6	3	2	24	16	19¼
— 7	1	94	»	»	»
— 8	13	18	13	18	10½
— 9	8	61½	11	50	9¾
B. Nr. 10	»	16	20	»	16
— 11	»	14	17	48	14
— 12	»	20	25	»	20
— 13	»	17	21	24	17
C. Nr. 14	»	28	»	»	»
— 15	»	28½	17	78	14¼
— 16	»	33½	»	»	»
— 17	»	6	11	24	9
— 18	»	65½	»	»	»
— 19	1	9½	»	»	»
— 20	»	35	»	»	»
— 21	»	26½	»	»	»
D. Nr. 22	3	14	18	84	15
— 23	3	22	19	36	15½
— 24	3	5	18	30	14¾
— 25	3	19	19	18	15¼
— 26	2	90	17	60	14
E. Nr. 27	»	94	14	66	11¾
— 28	1	12	16	84	13½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Reykjavík By og flere Sysseler i Sönder-Amtet den 15. Februar 1848 (ovenf. S. 27—30).

1849. 5. Febr.

	Silfurverð. rbd.	rbsk.	á landsvísu hdr. rbd.	rbsk.	er þá 1 al. rbsk.
E. Nr. 29	1	8	16	24	13
— 30	1	4½	15	67½	12½
F. Nr. 31	5	11	20	44	16¼
— 32	4	9	24	54	19¾
— 33	3	17	19	6	15¼
— 34	2	21	17	72	14¼
— 35	1	55	18	84	15
— 36	2	90	17	60	14
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	3	28½	»	»	»
— 39	1	32	»	»	»
— 40	2	15½	»	»	»
— 41	1	38	»	»	»
— 42	»	69	»	»	»
— 43	»	90½	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

	á landsvísu hundrað. Silfurverð. rbd.	rbsk.	þar af 1 alin. rbsk.
Eptir A. eða í Fríðu	21	23	17
— B. — í Ullu, smjöri og tólg	20	90	16¾
— C. — í Tóvöru af ullu	14	51	11½
— D. — í Fiski	18	65	15
— E. — í Lýsi	15	82	12¾
— F. — í Skinnavöru	19	5	15¼

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna höfuð meðalverð allra meðalverða [hdr.] 18 Rbd. 36½ Sk. [og alin] 14¾ Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir A: hver kýr snemmbær á við hundrað;
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri;
eða 8 sauðir tvævetrir,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar, á hausti;

1849. 5. Febr. Eptir A: eins áburðarhestur 5 til 12 vetra, í fardögum; en hryssa, á sama aldri, 90 álnir, eða 3/4 hdr., svo 1 1/3 verðs hennar er á við hundrað.

Eptir B. gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.

— C. — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.

— D. — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund þar tilnefndri, hundrað.

— E. — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.

— F. — 4 fjórðúngar nautskinns, hundrað; eins 6 fjórðúngar af kýr-, hross- og sel-skinni; en 8 fjórðúngar sauðskinns og 12 fjórðúngar ærskinns; svo og 240 lambskinn.

Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi, 5. dag Febrúar-mán. 1849.

Rosenörn. H. G. Thordersen.

5. Febr. **Capitelstaxt** for Vester- og Öster-Skaptafells Syssel i Sönder-Amtet, **fra Medio Mai 1849 til samme Tid 1850.** Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 5. Februar 1849. — Islandsk: Original-Aftryk, to Blade i 4to. (i Reykjavík). Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Vestur- og Austur-Skaptafells-sýslu frá miðju Mai mánaðar 1849 til sömu tíðar 1850.

	Silfurverð.		á landsvísu hdr.		er þá 1 al.
	rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
A. Nr. 1[1]	21	3 1/3	21	3 1/2	16 3/4
— 2	2	90 1/2	17	63	14

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Vester- og Öster-Skaptafells Syssel i Sönder-Amtet den 15. Februar 1848 (ovenfor S. 30—33).

1849. 5. Febr.

	Silfurverð. rbd.	rbsk.	á landsvísu hdr. rbd.	rbsk.	er þá 1 al. rbsk.
A. Nr. 3	3	39	20	42	16¼
— 4	2	55½	20	60	16½
— 5	1	71	20	84	16¾
— 6	2	53	20	40	16¼
— 7	1	75	»	»	»
— 8	13	26	13	26	10½
— 9	9	39	12	52	10
B. Nr. 10	»	15½	19	36	15½
— 11	»	14	17	48	14
— 12	»	16½	20	60	16½
— 13	»	15½	19	36	15½
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	16	10	»	8
— 16	»	»	»	»	»
— 17	»	6	11	24	9
— 18	»	»	»	»	»
— 19	»	66	»	»	»
— 20	»	32	»	»	»
— 21	»	25	»	»	»
D. Nr. 22	3	13½	18	81	15
— 23	»	»	»	»	»
— 24	»	»	»	»	»
— 25	2	64	16	»	12¾
— 26	»	»	»	»	»
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	20	18	12	14½
— 29	1	8	16	24	13
— 30	»	84	13	12	10½
F. Nr. 31	4	34	17	40	14
— 32	3	41	20	54	16½
— 33	2	75	16	66	13¼
— 34	2	9	16	72	13½
— 35	1	38	16	72	13½
— 36	2	88	17	48	14
— 37	»	5	12	48	10
G. Nr. 38	3	»	»	»	»
— 39	»	»	»	»	»
— 40	1	86	»	»	»
— 41	»	»	»	»	»
— 42	»	61	»	»	»
— 43	»	80	»	»	»

1849.
5. Febr.

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

		á landsvísu hundrað.		þar af 1 alin.
	Silfurmýnt.	rbd.	rbsk.	rbsk.
Eptir A.	eða í Fríðu	18	$34^1/_4$	$14^3/_4$
— B.	— í Ullu, smjöri og tólg	19	21	$15^1/_2$
— C.	— í Tóvöru af ullu	10	60	$8^1/_2$
— D.	— í Fiski	17	$40^1/_2$	14
— E.	— í Lýsi	15	80	$12^3/_4$
— F.	— í Skinnavöru	16	$84^1/_2$	$13^1/_2$

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna höfuð meðalverð allra meðalverða [hdr.] 16 Rbd. 38 Sk. [og alin] 13 Sk.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir A: hver kýr snemmbær á við hundrað;
eins 6 ær loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri;
eða 8 sauðir tvævetrir,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar, á hausti;
eins áburðarhestur, 5 til 12 vetra, í fardögum;
en hryssa, á sama aldri, 90 álnir, eða $^3/_4$ hdr., svo $1^1/_3$ verðs hennar er á við hundrað.

Eptir B. gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.
— C. — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.
— D. — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.
— E. — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hundrað.
— F. — 4 fjórðúngar nautskinns hundrað;
eins 6 fjórðúngar af kýr-, hross- og sel-skinni; en 8 fjórðúngar sauðskinns

og 12 fjórðúngar ærskinns; svo og 240 lambskinn. 1849. 5. Febr.

Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi, 5. dag Februar mán. 1849.

Rosenörn. H. G. Thordersen.

Lov om almindelig Værnepligt for Kongeriget Danmark. Christiansborg Slot den **12.** Februar **1849**[1]. — Publiceret 1850 paa Vestmannöerne, samt i Sneefellsnæs Syssel. — Justitsmin. 3. Depart. Registr. 1849, Nr. 5. Original-Aftryk hos Schultz, 24 Sider i 4to. Udkast i Depart. Tid. 1848, S. 745—759. Loven selv i Depart. Tid. 1849, S. 129—145; Schou XXV, 217—234. — **Uddrag.** 12. Febr.

Lov om almindelig Værnepligt for Kongeriget Danmark.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Ligesom Værnepligtens Almindeliggjörelse i Vort Kongerige Danmark alt i Vor höisalige Hr. Faders Regjeringstid har været Gjenstand for den omhyggeligste Overveielse og Forhandling med de raadgivende Provindsialstænder, saaledes have ogsaa Vi fundet det nödvendigt at fremme dette Anliggendes Tilendebringelse med al den Hurtighed, som dets indgribende Vigtighed har tilladt. Efter at til dette Öiemed et Lovudkast har været forelagt Rigsforsamlingen, byde og befale Vi som fölger:

— — — 2. Da de almindelige Regler, hvorefter Værnepligten bliver at ordne, ikke finde Anvendelse paa Island, Færöerne eller Vore Colonier udenfor Europa, blive de der födte Mandspersoner kun, naar de siden maatte erhverve fast Hjem nogetsteds i Vort Kongelige Danmark, Værnepligten undergivne. — — —

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet paa Vort Slot Christiansborg den 12. Februar 1849.

---

[1]) Lov 2. Marts 1861 § 2.

1849. 15. Febr. **Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1849 til samme Tid 1850.** Stapa den 15. Februar 1849. — Islandsk: Original-Aftryk paa 2 Blade i 4to., trykt som Schema og udfyldt siden med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur, í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Mai mánaðar 1849 til sömu tíðar 1850.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. rbd.	rbsk.	á landsvísu hdr. rbd.	rbsk.	þaraf 1 al. rbsk.
A. Nr. 1[1]	27	25	27	25	22
— 2	3	43	20	66	$16^1/_2$
— 3	5	17	31	6	25
— 4	3	58	28	80	23
— 5	2	55	30	84	$24^3/_4$
— 6	3	34	26	80	$21^1/_2$
— 7	2	31	»	»	»
— 8	14	66	14	66	$11^3/_4$
— 9	11	3	14	68	$11^3/_4$
B. Nr. 10	»	$17^1/_2$	21	84	$17^1/_2$
— 11	»	15	18	72	15
— 12	»	$18^1/_2$	23	12	$18^1/_2$
— 13	»	$17^1/_2$	21	84	$17^1/_2$
C. Nr. 14	»	32	»	»	»
— 15	»	14	8	72	7
— 16	»	31	»	»	»
— 17	»	$5^1/_2$	10	30	$8^1/_4$
— 18	»	48	»	»	»
— 19	1	17	»	»	»
— 20	»	35	»	»	»
— 21	»	$26^1/_2$	»	»	»
D. Nr. 22	3	10	18	60	15
— 23	3	13	18	78	15
— 24	3	2	18	12	$14^1/_2$
— 25	2	61	15	78	$12^1/_2$
— 26	2	75	16	66	$13^1/_2$

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Vester-Amtet den 8. Febr. 1848 (ovenf. S. 17—20).

1849. 15. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. rbd.	rbsk.	á landsvísu hdr. rbd.	rbsk.	þaraf 1 al. rbsk.
E. Nr. 27	1	3	15	45	$12^1/_2$
— 28	1	15	17	33	14
— 29	1	17	17	63	14
— 30	1	5	15	75	$12^1/_2$
F. Nr. 31	4	36	17	48	14
— 32	3	44	20	72	$16^1/_2$
— 33	2	85	17	30	14
— 34	2	26	18	16	$14^1/_2$
— 35	1	68	20	48	$16^1/_2$
— 36	3	22	19	36	$15^1/_2$
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	3	31	»	»	»
— 39	»	55	»	»	»
— 40	2	9	»	»	»
— 41	»	84	»	»	»
— 42	»	66	»	»	»
— 43	1	19	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

	Silfurmynt.	á landsvísu hundrað. rbd.	rbsk.	þar af 1 alin. rbsk.
Eptir Litr. A. eða í fríðu		24	36	$19^1/_2$
— B. — í ullu, smjöri og tólg		21	39	$17^1/_8$
— C. — í ullar tó-vöru . . .		9	51	$7^5/_8$
— D. — í fiski		17	59	14
— E. — í lýsi		16	54	$13^1/_4$
— F. — í skinna-vöru		18	36	$14^3/_4$

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir höfuðmeðalverð allra meðalverða

[hdr.] 18 Rbd. » Sk. [og alin] $14^2/_5$ Sk.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: 1 hundr. 1 kýr snemmbær, í fardögum.
— — 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum.
— — 6 sauðir þrèvetra og eldri, á hausti.

1849. Eptir Litr. A: 1 hundr. 8 sauðir tvævetra á hausti.

15. Febr. — — 12 sauðir veturgamlir á hausti.

—	—		8 ær geldar á hausti.
—	—		1 púlshestur, 5 til 12 vetra, í fardögum.
—		90 áln.	1 hryssa, jafngömul.
—	B:	1 hundr.	12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg.
—	C:	—	60 pör eingirnissokka. 180 pör sjóvetlínga.
—	D:	—	6 vættir af sèrhverri þar tilnefndri fiskitegund.
—	E:	—	1 tunna, eða 120 pottar lýsis.
—	F:	—	4 fjórðúngar af nautskinni.
		—	6 — af kýr-, hross- og selskinni.
		—	8 — sauðskinni.
		—	12 — ærskinni.
		—	240 lambskinn.

Íslands vesturamts contóri, Stapa þann 15. Februar 1849.

Thorsteinson. E. S. Einarsen,
p. t. constit.

17. Febr. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Udenrigsministeriets Departement for Handels- og Consulatsager, ang. **Handelsforholdene paa Island** m. m. Khavn den 17. Februar 1849. — Isl. Copieb. for 1849, Nr. 72.

I Henhold til min Skrivelse til Udenrigsministeriets Departement for Handels- og Consulatsager af 23. i f. M. undlader jeg ikke, med Hensyn til det storbritanniske Flags Adgang til de danske Bilande, Island, Færöerne og Grönland, samt om, hvilke Bestemmelser der maatte være paatænkte i Henseende saavel til danske som

fremmede Skibes Adgang til de nævnte Bilande, tjenstl. at meddele Fölgende: 1849. 17. Febr.

Handelen paa fornævnte trende Bilande har fra ældre Tid været fört udelukkende for kgl. Regning, og heri er, hvad Færöerne og Grönland angaaer, endnu ikke skeet nogen Forandring. Den islandske Handel har derimod siden i Aaret 1788 været frigiven for alle danske Undersaatter, ligesom der ogsaa ifölge Forordn. 11. Septbr. 1816 er tilstedet fremmede Nationer Adgang til at deeltage i den islandske Handel, imod at erlægge en Afgift af 50 Rbd. pr. Commercelæst af Skibets Drægtighed. Bestaaer imidlertid Ladningen af Tömmer eller Træbygninger, betales ingen Afgift, ifölge Plak. 1. Juni 1821 og 22. Marts 1839.

Ligesom Tilfældet har været med Handelen, saaledes have ogsaa Fiskerierne omkring disse nordlige Bilande været betragtede som tilhörende den danske Regjering; dog er ogsaa heri, hvad Island angaaer, ved For. 13. Juni 1787 skeet den samme Forandring som med Handelen, idet nemlig Fiskeriet under Kysterne sammesteds er frigivet for alle danske Undersaatter, men derimod ikke for Fremmede. Fiskerierne under Færöerne og den Deel af den grönlandske Kyst, hvorpaa de danske Colonier findes, ere endnu Regjeringen forbeholdte.

Skjöndt det nu saaledes hidtil i Reglen ikke har været fremmede Nationer tilladt at have Handelsforbindelser med de ovennævnte trende Bilande, har Regjeringen dog ikke alene indrömmet fremmede Söfarende Tilladelse til, i Nödsfald at söge Tilflugt paa Kysterne, men tillige sörget for, at der i slige Tilfælde blev ydet dem al den Hjælp, som Omstændighederne tillode.

Hvad dernæst det Spörgsmaal angaaer, hvilke Bestemmelser for Fremtiden kunne ventes foreskrevne i Henseende til saavel danske som fremmede Skibes Adgang til de ovennævnte Bilande, da er det vel paatænkt,

1849. om en kort Tid at tilstaae saavel Island som Færöerne
17. Febr. en större Handelsfrihed, og navnligen for Islands Vedkommende at tilstede fremmede Nationer Adgang til at drive Handel sammesteds. Om den færöeske Handel derimod strax kan frigives ogsaa for fremmede Nationer, turde vel være noget mere tvivlsomt, skjöndt det vistnok maatte ansees önskeligst, at Saadant kunde skee. Men hvorledes disse Forhold ville blive ordnede, og navnligen under hvilke Vilkaar den tilsigtede Frigivelse af den islandske og færöeske Handel vil kunne iværksættes, vil for Tiden ikke nærmere kunne opgives, da de herhenhörende Spörgsmaal endnu staae under Ventilation.

Hvad den grönlandske Handel derimod angaaer, da vil der, efter det lave Culturtrin, hvorpaa de Indfödte sammesteds endnu staae, og som navnligen vilde före til, naar fri Handel tilstedes og Indförelse af Brændeviin og lignende Spirituosa og sammes Udsalg til Grönlænderne ei længer, som nu skeer, kunde hindres, at denne med Eskimoerne beslægtede Folkestamme rimeligviis snart vilde uddöe, saavel som efter de övrige stedfindende Omstændigheder, ikke kunne tænkes paa at frigive denne Handel, end ikke for Hans Majestæts danske Undersaatter.

Ved tjenstl. at meddele Udenrigsministeriets Departement for Handels- og Consulatsager forestaaende Oplysninger, maa jeg iövrigt overlade til velbemeldte Departement at afbenytte samme paa en saadan Maade, som maatte findes mest hensigtsmæssig. — Indenrigsministeriet den 17. Februar 1849.

20. Febr. **Bekjendtgjörelse** fra Stiftamtmanden, ang. **Afholdelse af Markeder i Reykjavík.** Islands Stiftamtshus den 20. Februar 1849. — Original-Aftryk paa eet Blad i 4to. Reykjavíkurpóst. III, 72—74 jfr. 91—94.

Auglýsíng. Eptir skipun lögstjórnarráðgjafans í brèfi dagsettu 10. dag Júlí-mánaðar í sumar sem leið, gjöri eg heyrum kunnugt: að það er svo tilætlað, að fyrst um sinn skuli árlega haldnir tveir markaðir vor og haust í Reykjavíkur bæ. Fyrri markaðurinn byrjar hinn annan þriðjudag í Mai-mánuði, og er svo ráð fyrir gjört, að hann vari í samfleytta þrjá daga, og verður það í ár hinn 8., 9. og 10. dagur Mai-mánaðar; á markaði þessum má selja fènað, t. a. m. sauðfè, hesta og nautpeníng, og allskonar tóvinnu og sveitavöru. Seinni markaðurinn byrjar hinn seinasta mánudag í September-mánuði og stendur í 6 daga samfleytt; verður hann í ár frá þeim 24. til ens 29. dags í nefndum mánuði; þá má einnig verzla með fènað og allskonar sveitavarníng. Öllum þeim, sem á ofangreindum dögum vilja selja eitthvað það sem áður er umgetið á opinberum stað hèr í bænum, mun því lögreglustjórn bæjarins leiðbeina á markaðinn, sem þá verður tiltekinn rètt vestan við Arnarhóls læk og þar í grend. — Íslands stiptamtshúsi 20. dag Februar-mánaðar 1849. 1849. 20. Febr.

[undertegnet] Rosenörn.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, angaaende **Honorar for Udarbeidelsen af Register for Skjöde- og Pantevæsenet for Reykjavík.** Khavn den 27. Februar 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 91. 27. Febr.

Ved under 27. Septembr. f. A. at indberette, at Kammerraad, Land- og Byfoged Gunlögsen efter Deres Opfordring har udarbeidet et Realregister for Skjöde- og Pantevæsenet for Kjöbstaden Reykjavíks Jurisdiktion, har Hr. Stiftamtmanden, da der blandt Borgerrepræsentanterne var opstaaet Meningsforskjel angaaende Störrelsen af det Honorar, der for bemeldte Arbeide kunde være Gunlögsen at tilstaae af Byens Kæmnerkasse, idet

1849. nemlig Communalbestyrelsens Majoritet har anseet et
27. Febr. Honorar af 75 Rbd. for passende, medens dens Minoritet derimod har formeent, at samme burde bestemmes til 100 Rbd., begjært Justitsministeriets Resolution i den Henseende meddeelt.

Foranlediget heraf skulde Indenrigsministeriet, under hvis Ressort Sagen nu hörer, ikke undlade til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. at melde, at jeg, med Hensyn til de af Communalbestyrelsens Majoritet fremhævede Omstændigheder, ikke har fundet mig beföiet til at fravige den af samme udtalte Anskuelse, hvorefter der vil være at tilstaae Byfogden en Godtgjörelse af 75 Rbd. i den nævnte Anledning. — Indenrigsministeriet den 27. Februar 1849.

27. Febr. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Justitsministeriet, ang. **Forslag til en Omordning af Land- og Byfoged-Embedet i Reykjavik.** Khavn den **27.** Februar **1849.** — Isl. Copieb. 1849, Nr. 92

I Henhold til Justitsministeriets behagelige Skrivelse af 22. Mai f. A. undlader jeg ikke herved tjenstl at fremsende de fra vedkommende Embedsmænd i Island indhentede Erklæringer angaaende den i Forslag bragte Omregulering af Land- og Byfoged-Embedet i Reykjavík samt Sysselmands- og Herredsdommer-Embedet i Gullbringu og Kjósar Syssel, hvorefter det var paatænkt at forene Byfogedembedet med Sysselmands- og Herredsdommer-Embedet saaledes, at til dette Embede alene skulde henlægges Justits- og Politivæsenet, men derimod alle Oppebörseler af offentlige og kgl. Skatter og Afgifter, samt Administrationen af det kgl. Jordegods, skulde forenes med Landfogedembedet.

Det vil af de nævnte Erklæringer behageligen erfares, at navnlig Sysselmand i Kjosar og Gullbringu Syssel Gudmundsen har anseet den foreslaaede for-

andrede Regulering af de omhandlede Embeder for uhensigtsmæssig, og det kan ei heller nægtes, at den vilde være forbunden med store Vanskeligheder. Navnligen vilde det, som af Sysselmand Gudmundsen paapeget, let kunne medföre stor Ulempe og Misfornöielse, naar Byfogden, der tillige havde at bestride det temmelig vidtlöftige Justits- og Politivæsen i Gullbríngu og Kjosar Syssel, skulde blive nödt til, saaledes som Tilfældet vilde blive, ofte at være fraværende fra Byen endog i længere Tid, og det vilde derfor, saaledes som af fornævnte Embedsmand er berört, vistnok blive uundgaaeligen nödvendigt, ved bemeldte Embede at antage en Assistent til Hjælp ved Forretningernes Udförelse. De hermed forbundne Omkostninger af 4 à 500 Rbd. vilde imidlertid ikke kunne afholdes af de for Embedet bestemte Indtægter, der, efter hvad der af Sysselmand Gudmundsen er oplyst, ikkun vilde udgjöre et Belöb af c. 880 Rbd. Ligesaa besværligt turde det falde Landfogden, med dette Embede at forene Oppebörslerne og Administrationen i Kjosar og Gullbringu Syssel, da Opkrævningen af disse netop indfalder i den for Landfogden ubeleiligste Tid, nemlig Juni Termin, og ikke godt kan, navnligen hvad Gullbringu Syssel angaaer, foretages til en anden Tid af Aaret. Af disse Grunde har ogsaa Stiftamtmand Rosenörn formeent, at Sysselmands- og Herredsdommer-Embedet fremdeles burde forblive uforandret.

1849. 27. Febr.

Derimod har han yttret den Formening, at Landfogedembedet, navnligen paa Grund af den forestaaende Forandring i de islandske Handelsforhold m. v., helst burde være et særskilt Embede, og indrettes som et Kasserer-Embede, hvorhos han har foreslaaet, at Kammerraad Gunlögsen kunde fremdeles vedblive indtil videre at fungere som constitueret Landfoged med den til Landfogedembedet henlagte Lön og Emolumenter, samt med Bibehold af den ham tilstaaede Pension af

1849. 800 Rbd., og at da ogsaa Byfogedembedet ligeledes
27. Febr. vilde indtil videre være at bestride ved en Constitueret.

Ligesom det imidlertid vistnok maa ansees stridende mod de vedtagne Principer, om Kammerraad Gunlögsen i længere Tid vedblev at oppebære baade Pension som afgaaet Landfoged og Gage som constitueret Landfoged, saaledes er det, efter hvad der af Sysselmand Gudmundsen er anført imod Foreningen af Sysselmands- og Byfoged-Embederne, selv naar Oppebörslerne og Administrationen adskilles derfra, ikke antageligt, at han i længere Tid vil kunne bestride Byfogedembedet som constitueret i Forbindelse med Sysselmandsembedet og Oppebörsels-Bestillingen, ligesom det overhovedet maa ansees mindre rigtigt, at lade slige, ingenlunde uvigtige, Embeder henstaae ubesatte paa ubestemt Tid, og bestyre ved Constituerede. — Hvad dernæst angaaer den af Stiftamtmanden foreslaaede Adskillelse af Byfoged- og Landfoged-Embederne, da kan den vistnok have endeel for sig; imidlertid turde den rette Tid dog endnu ei være kommen, saalænge de af Stiftamtmanden berörte vigtige Forhold ikke ere ordnede, ligesom en saadan Foranstaltning i alt Fald vilde medföre saadanne forögede Udgifter, at det maa ansees betænkeligt for Tiden at indlade sig derpaa.

Under disse Omstændigheder maa jeg derfor ansee det for rettest, at Land- og Byfoged-Embederne indtil videre forblive forenede paa samme Maade som hidtil, og derhos allerede nu definitivt besættes, dog iövrigt saaledes, at det gjöres den eventuelle Land- og Byfoged til Pligt at underkaste sig de Forandringer, som det maatte ansees nödvendigt at foretage ved bemeldte Embede.

Forinden imidlertid videre heri foretages, skulde jeg tjenstligst udbede mig Justitsministeriets Yttringer saavel over Sagen i det Hele, som navnligen med Hensyn til Besættelsen af Byfogedembedet, behageligen

meddelte ved Bilagenes Tilbagesendelse. — Indenrigsministeriet den 27. Februar 1849. 1849. 27. Febr.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Anskaffelse af Brandredskaber i Reykjavik.** Khavn den 3. Marts 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 96. 3. Marts.

I Skrivelse til det daværende Rentekammer af 22. Februar f. A. har Hr. Stiftamtmanden andraget paa, at der til Domkirken i Reykjavík maatte blive anskaffet, deels en god Spröite af tilstrækkelig Styrke efter Taarnets Höide, deels nogle andre Brandredskaber.

Da det i bemeldte Skrivelse tillige var yttret, at de Spröiter, hvoraf Reykjavík Kjöbstad er i Besiddelse, ei heller fuldkomment kunne række Taget paa den lærde Skole i Byen, blev der fra Kirke- og Underviisningsministeriet indhentet Betænkning, om samme ikke maatte ville deeltage i Udgifterne ved Anskaffelsen af en ny Spröite til Kirken og Skolen i Forening. Bemeldte Ministerium yttrede imidlertid i Gjensvar herpaa, at da Skolebygningen er inddraget under den almindelige Ligning af Byens Communalafgifter, saa kunde Ministeriet ikke finde sig beföiet til for Skolens Vedkommende at deeltage i Udgifterne til en ny Spröites Anskaffelse.

Efter et af Mechanici Gamst & Lund forfattet og af Bygningsadministrationen tiltraadt Overslag vilde en saadan Spröite, som den af Hr. Stiftamtmanden begjærte, i complet Stand koste 600 Rbd. En saadan Udgift maa imidlertid, navnligen under nærværende Forhold, ansees for uforholdsmæssig, især da det dog ikke kan ventes, at een Spröite i paakommende Ulykkestilfælde vil kunne yde tilstrækkelig Nytte.

Under disse Omstændigheder, og da Kirken, der er afsides beliggende og opfört af Steen og med Skifertag, saaledes ikke er synderlig udsat for Ildsvaadé,

1849. undtagen maaskee ved Nedslaaen af Lynild, til hvis
3. Marts. Afværgelse, om saadant maatte ansees fornödent, en Tordenafleder vilde kunne anskaffes, har Ministeriet ikke fundet tilstrækkelig Anledning til for Tiden at indlade sig paa Anskaffelsen af den berörte Spröite.

Hvad derimod de övrige af Dem omhandlede Brandredskaber angaaer, da ville disse kunne anskaffes for Kirkens Regning, i hvilken Henseende Hr. Stiftamtmanden derfor tjenstl. anmodes om, behageligen at ville foranstalte det Fornödne. — Indenrigsministeriet den 3. Marts 1849.

10. Marts. Finantsministeriets **Bekjendtgjörelse** angaaende **Udprægning af Species.** Khavn den 10. Marts 1849. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Departem. Tid. 1849, S. 274; Schou XXV, 240.

Bekjendtgjörelse angaaende Udprægning af Species.

Ved Resolution af 23. Septbr. f. A. har Hans Majestæt Kongen allern. bifaldet, at der udpræges Species med Hans Majestæts Brystbillede paa Adversen, med Omskrift: Fredericus VII. D. G. Daniæ V. G. Rex; paa Reversen: Hans Majestæts Vaabenskjold med Krone, omgivet af 2 Egegrene, samt med Paaskrift forneden: 1 Species, og foroven: 9¼ St. 1 Mk. f. S.

Dette bekjendtgjöres herved til almindelig Efterretning, med Tilföiende, at denne Möntsort nu vil vorde sat i Omlöb. — Finantsministeriet den 10. Marts 1849.

10. Marts. **Justitsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Controllen med Maal- og Vægtredskaber** m. v. Khavn den 10. Marts 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 105.

Ligesom Ministeriet har approberet de af Hr. Stiftamtmanden iflölge Deres Indberetning i behagelig Skrivelse af 15. Decembr. 1847 trufne Foranstaltninger til

Overholdelsen af de for Island givne Bestemmelser om Maal og Vægt, saaledes har jeg endvidere bifaldet. 1849. 10. Marts.

1) at for Fremtiden aarlige Eftersyn af Maal og Vægt foretages i Handelstiden, saavel hos de faste Handlende som hos Spekulanterne; — 2) at dette Eftersyn foretages af Sysselmændene og i Reykjavík af Byfogden, men at der dog af Amtet kan, paa Sysselmandens Ansvar, constitueres en paalidelig Mand til at foretage Eftersynet hos Spekulanterne; — 3) at de Diæter og Reiseomkostninger, som foranlediges ved bemeldte Eftersyn, afholdes af Amtsrepartitionsfonden

Næst endnu at bemærke, at der fra Ministeriets Side Intet findes at erindre imod, at Steenkul sælges efter Vægt, undlader jeg ikke tjenstl. at meddele, at jeg under D. D. har anmodet Amtmanden over Islands Vest-Amt, saavel som Amtmanden over Islands Nord- og Öst-Amt, om, at indskjærpe de ovennævnte Forholdsregler i de dem betroede respective Amter.

Sluttelig tilföies, at de af Hr. Stiftamtmanden til Byfogedembedet i Reykjavík forlangte Redskaber ville, saasnart de ere modtagne fra Justeerkammeret, blive Byfogden i Reykjavík tilstillede. — Justitsministeriet den 10. Marts 1849 [1].

Justitsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forsendelse af Akter i Justitssager.** Khavn den 10. Marts 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 120—122. 10. Marts.

Efter at have modtaget den med Hr. Stiftamtmandens behagelige Skrivelse af 2. Novbr. f. A. hertil indsendte Erklæring fra Justitiarius i den islandske Landsoverret, Cfraad Sveinbjörnsson, angaaende det dermed tilbagefulgte Andragende, hvori Amtmanden over Nord- og Öst-Amtet har deels besværet sig over den Anvendelse, Justitiarius i et enkelt Tilfælde har

[1]) s. D. Skrivelser til Amtmændene af samme Indhold. Copieb. sst. Nr. 106—107.

1849. gjort af den i Canc. Skrivelse af 7. Septbr. 1847 givne
10. Marts. Regel med Hensyn til Forsendelsen af Akter i Justitssager, deels foreslaaet, at denne Regel maatte for Fremtiden blive modificeret og nærmere bestemt, — har jeg ved Skrivelse af D. D. tilkjendegivet Etatsraad, Amtmand Johnsson, at ligesom det maa antages, at Justitiarius har haft tilstrækkelig Anledning til i det paaankede specielle Tilfælde at anvende den af ham brugte Fremgangsmaade, saaledes vil det i Henseende til Justitsakters Forsendelse i Almindelighed fremdeles have sit Forblivende ved de i den forberörte Canc. Skriv. af 7. Septbr. 1847 foreskrevne Regler.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden dette til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Conf. Sveinbjörnsson, samt næst at bemærke, at nysmeldte Cancellieskrivelse under D. D. herfra er communiceret Amtmændene over Islands Vest-Amt samt Nord- og Öst-Amt, undlader jeg ikke lige tjenstl. at tilföie, at jeg med Dem maa være enig i, at det i Henhold til Bestemmelserne i For. 11. Juli 1800 §§ 8 og 9 maa paaligge Justitiarius og ikke Rettens Præses at foranstalte det Fornödne til Retssagers Forsendelse, idet det maa overlades til hans Conduite at afgjöre, i hvilke Tilfælde Expresser ere nödvendige, og da at afslutte Accord med dem om den Betaling, som derfor kan være dem at tilstaae. — Justitsministeriet den 10. Marts 1849[1].

13. Marts. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indstilling af Salg af det kgl. Jordegods.** Khavn den 13. Marts 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 124.

Da Indenrigsministeriet, saaledes som ved en anden Leilighed er berört, maa finde Betænkelighed ved for Tiden, og navnligen saalænge Islands finantsielle Forhold

[1]) Skrivelser til Amtmændene om samme Gjenstand findes i Copieb. sst. Nr. 121—122.

ikke ere ordnede, at bevirke Salg af det kgl. Jordegods i Island, har jeg, uanseet de Grunde, som i Hr. Stiftamtmandens behagelige Skrivelse af 28. Septbr. f. A. ere anförte for Afhændelsen af den Hans Majestæt tilhörende Andeel i Jorden Skammárdal i Skaptafells Syssel, ikke fundet tilstrækkelig Anledning til at erhverve allerhöiest Approbation paa det ved den over bemeldte Jord den 24. Juni f. A. afholdte Auktion gjorte höieste Bud af 544 Rbd., foruden 47 Rbd. 76 Sk. for de til Jorden hörende 3 Qvilder. 1849. 13. Marts.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden dette til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, skulde jeg lige tjenstl. have Dem anmodet om, fremdeles indtil videre at ville foranstalte Jorden bortbygslet paa den for den kgl. Kasse mest fordeelagtige Maade. — Indenrigsministeriet den 13. Marts 1849.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Foranstaltninger til at forebygge Cholera-Smitte** ved Skibsfarten. Khavn den 17. Marts 1849[1]. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 134. 17. Marts.

Med Hensyn til den paa flere Steder i Norge og England udbrudte Cholera-Epidemie er det gjennem Udenrigsministeriet foranstaltet tilkjendegivet de danske Consuler i Christianssand i Norge, samt i Hull og Liverpool i England, til Efterretning for de Skippere, som derfra maatte ville beseile Island i forestaaende Foraar og Sommer, at de i alle Maader ville have at holde sig de angaaende Cholera morbus givne Forholdsregler og Anordninger efterrettelige, og er til den Ende det fornödne Antal Exemplarer af de nævnte Bestemmelser dem tilstillede, ligesom dette ogsaa ved Passenes Meddelelse herfra udtrykkeligen vil blive dem indskjærpet. Og er det endvidere blevet fornævnte Skippere paa-

[1]) Indenrigsmin. Skriv. 5. Juli 1851.

1849. lagt, naar Sygdomstilfælde eller Dödsfald af mistænkelig
17. Marts. Natur maatte indtræffe paa Reisen til Island, ved sin Ankomst til Landet at tilkjendegive saadant ved et grönt Flag fra Toppen.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden dette til behagelig Efterretning, og ved tillige at fremsende endeel Exemplarer af de om Choleraen udgivne vigtigste Bestemmelser til fornöden Uddeling, skulde jeg lige tjenstl. have Dem anmodet om, i Henhold hertil, i det Dem betroede Amt at ville træffe de fornödne Foranstaltninger til, at naar et Skib med det anförte Signal af grönt Flag paa Toppen maatte vise sig, samme da holdes strengt afsondret og hensigtsmæssigen behandles.

Ligesom det derhos forventes, at Hr. Stiftamtmanden lader Dem være det særdeles magtpaaliggende i det Hele at træffe alle de Foranstaltninger, som De maatte ansee nödvendige eller hensigtsmæssige til Choleraens Forebyggelse i Island, navnligen ved, om fornödent, at lade oprette Sundhedscommissioner i Söhavne paa samme Maade som i 1831, saaledes vil det i Særdeleshed være nödvendigt, i det Tilfælde, som omhandles i Plakat 28. Decbr. 1836 § 15 Litr. b, at indskjærpe vedkommende Skippere, paa det nöiagtigste at holde sig de foranförte Regler efterrettelige.

Om Alt hvad af Dem foranstaltes i berörte Henseende, forventes Underretning hertil behageligen meddeelt. — Indenrigsministeriet den 17. Marts 1849[1].

17. Marts. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, angaaende **Erlæggelse af Halvprocent-Afgift af solgte Huse-**

[1]) Ministeriets Skrivelser s. D. til Amtmændene i Island om samme Gjenstand, see Copieb. sst. Nr. 135—136, og til Udenrigsministeriet s. D., angaaende Meddelelse til vedkommende Consuler, Copieb. sst. Nr. 133.

Khavn den 17. Marts 1849. — Isl. Copiebog 1849, Nr. 137. 1849. 17. Marts.

Efter at have modtaget de i Hr. Etatsraadens behagelige Skrivelse af 3. Oktbr. f. A. meddelte Yttringer, betræffende Spörgsmaalet om, hvorvidt den i Forordn. 8. Febr. 1810 anordnede $^1/_2$ % Afgift burde være erlagt ved Thinglæsningen af et Kjöbebrev, hvorved nogle, til 44 Rbd. vurderede, Huse ere i sin Tid blevne til Eiendom overdragne Opsidderen paa Husmandsstedet Kuda paa Beneficiejorden Svalbard i Þistilfjorden under Svalbards Rep, skulde jeg, da jeg maa tiltræde den af Hr. Etatsraaden yttrede Formening om, at de nævnte Huse maae betragtes som fast Eiendom, have Dem anmodet om, at ville tilkjendegive vedkommende Retsbetjent, at der som Fölge heraf vil af Kjöbesummen være at svare den befalede $^1/_2$ % Afgift til den kgl. Kasse. — Indenrigsministeriet den 17. Marts 1849[1].

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Trykning af Blanquetter til Vaccinations-Attester.** Khavn den 24. Marts 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 172. 24. Marts.

I Anledning af Sundheds-Collegiets Begjæring om Anskaffelsen af Vaccinationsprotokoller, samt af Blanketter til Vaccinationsattester, har Hr. Etatsraaden i behagelig Skrivelse af 30. Septbr. f. A., næst at bemærke, at Betaling for Vaccinationsprotokoller, som hjemlet i Reskript af 24. Marts 1830, aldrig af Amtet er blevet nægtet, naar Regning derover er blevet indsendt, derhos henstillet, hvorvidt de til Anskaffelsen af de begjærte Vaccinationsattester medgaaende Omkostninger burde afholdes af Amtsrepartitionsfondet, idet De tillige har andraget paa, at i saa Fald det fornödne Antal

[1]) Anmeldelse til Revisionen see Copieb. sst. Nr. 138.

1849. 24. Marts. Exemplarer maatte blive trykte her i Kjöbenhavn og derfra opsendte directe, enten til Sysselmændene eller til de tvende Distriktslæger i Nord- og Öst-Amtet.

Da der imidlertid her ei haves Exemplarer paa Islandsk af bemeldte Vaccinationsblanketter, og det iövrigt synes rigtigst, at disse, ligesom tidligere er skeet, blive trykte ved Stiftsbogtrykkeriet i Island, skulde jeg tjenstl. have Hr. Etatsraaden anmodet om, behageligen at ville foranstalte det fornödne Antal Exemplarer trykt og derefter uddeelt blandt Lægerne og andre Vedkommende i det Dem betroede Amt, og ville de dermed forbundne Omkostninger, i Henhold til Rentekammer-Skrivelse af 19. Septbr. 1835 og 18. Juli 1840, være at afholde af Amtsrepartitionsfonden. — Indenrigsministeriet den 24. Marts 1849.

31. Marts. **Justitsministeriets** Skrivelse til Finantsministeriet, ang. **Understöttelse til Udgivelsen af et medicinal-statistisk Skrift** om Island. Khavn den 31. Marts 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 209.

Efter at have modtaget Finantsministeriets Yttringer i behagelig Skrivelse af 18. Decbr. f. A., angaaende det dermed tilbagefulgte Andragende fra Cand. med. Schleisner, om at forundes Understöttelse for at fuldföre den af ham paabegyndte Fremstilling af den islandske Medicinal-Statistik og Topographi, til hvilket Arbeide han under en med offentlig Understöttelse i Aarene 1847 og 1848 foretagen videnskabelig Reise i Island har samlet Materiale, har Justitsministeriet bevilget, at der i bemeldte Öiemed maa udbetales Cand. Schleisner et Belöb af 500 Rbd. af de til uspecificerede Udgifter ved Medicinalvæsenet i Budgettet for 1848 opförte 2000 Rbd.

Ved herved tjenstl. at meddele Finantsministeriet dette til behagelig Underretning, skulde jeg derhos lige

tjenstl. have velbemeldte Ministerium anmodet om, behageligen at ville foranledige ovennævnte Belöb anviist bemeldte Cand. Schleisner paa Zahlkammeret her i Staden, som en under 31. Decbr. f. A. iværksat Udbetaling af fornævnte i Budgettet for 1848 specificerede Sum. — Justitsministeriet den 31. Marts 1849. 1849. 31. Marts.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Postgang til Mula Syssel.** Khavn den 14. April 1849. — Isl. Copiebog 1849, Nr. 225. 14. April.

At Ministeriet bifalder den af Hr. Stiftamtmanden trufne Foranstaltning, hvorefter den ved Rentek. Skrivelse af 17. Juli 1847 for et Tidsrum af 5 Aar, fra 1. Januar s. A. at regne, bevilgede Postgang mellem Höfdabrekka i Skaptafells Syssel og Ketilstaðir i Söndermula Syssel, er forlænget til Eskefjord Handelssted, hvor Sysselmanden i Söndermula Syssel for Tiden har sin Bopæl, det meddeles Dem herved tjenstl. til behagelig Efterretning, i Anledning af Deres behagelige Skrivelse af 2. Decbr. f. A. — Indenrigsministeriet den 14. April 1849.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Bygselforholdene paa det kongel. Jordegods.** Khavn den 14. April 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 228. 14. April.

Efter at have modtaget de i Hr. Etatsraadens behagelige Skrivelse af 27. Septembr. f. A. meddelte Ytringer, betræffende den i sin Tid stedfundne Bytning af Opsidder paa Ytra-Tjarnarkot under Munkathveraa Klostergods, skulde jeg, ved tjenstl. at melde, at der, efter de forklarede Omstændigheder, ikke er funden Anledning til at foretage Videre i det foromhandlede specielle Tilfælde, derhos lige tjenstl. have Dem an-

1849. modet om, at ville tilkjendegive vedkommende Administrator, at slige Bytninger i Reglen ikke kunne ventes bevilgede, men at de Beboere, som önske at fraflytte deres paaboende Gaarde, ville have at opsige Fæstet i rette Tid, for at Gaarden derefter enten ved Auktion eller underhaanden atter kan blive bortbygslet.

14. April.

Forsaavidt Hr. Etatsraaden iövrigt i foranförte Skrivelse har henstillet, om ikke Afgifterne af de Hs. Maj. Kongen tilhörende Jorder paa Grimsö maatte kunne nedsættes, eller endog Jorderne skjænkes de paaboende Leilændinge paa Grund af deres store Fattigdom, da finder Ministeriet sig ikke beföiet til for Tiden at gaae ind paa dette Forslag, saa meget mindre, som de nuværende Leieafgifter sammesteds allerede ere i og for sig særdeles moderate. — Indenrigsministeriet den 14. April 1849.

14. April. **Islandske Departements** Skrivelse til Sysselmand Brynjolf Svenzon i Bardastrands Syssel, angaaende **Opsendelse af Maal- og Vægtredskaber** til Sysselet. Khavn den 14. April 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 232.

Ifölge Hr. Sysselmandens Begjæring i Skrivelse af 31. Decbr. f. A. til Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson tilstilles Dem herved fölgende justerede Maal- og Vægtredskaber, nemlig:

1 2 Lpd. Bismer med Lod,

1 Skjeppemaal,

1 8 Pots Kutting med Skaft,

1 do. do. uden Skaft,

1 4 Pots Kutting med Skaft,

1 do. do. uden Skaft,

1 Sats Lodder i Kasse,

1 Jernballance med Messingskaal og Kjæder;

hvilke Redskaber forblive som Inventarium ved Barda-

strands Sysselmands-Embede. — Det islandske Departements Expeditions-Contoir den 14. April 1849. 1849. 14. April.

Islandske Departements Skrivelse til Sysselmanden i Hunavatns Syssel, ang. **Opsendelse af en Bismer som Inventarium** ved Sysselet. Khavn den 14. April 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 233. 14. April.

Ifölge Hr. Sysselmandens Begjæring i Skrivelse af 25. Januar d. A. til det daværende Rentekammer, tilstilles Dem herved en justeret 4 Lpd. Bismer med Lod, for at forblive som Inventarium ved Hunavatns Sysselmands-Embede. — Det islandske Departements Expeditions-Contoir den 14. April 1849.

Islandske Departements Skrivelse til Sysselmanden i Sönder-Mula Syssel, ang. **Opsendelse af Maal og Vægtredskaber** som Inventarium ved Sysselet. Khavn den 14. April 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 234. 14. April.

Efter Hr. Sysselmandens Andragende af 20. Oktbr. f. A. til det daværende Rentekammer, tilstilles Dem herved fölgende justerede Maal- og Vægtredskaber, nemlig:

1 4 Lpd. Bismer med Lod,
1 Jernalen,
1 Skjeppemaal,
1 Halvskjeppemaal,
1 8 Pots Kutting uden Skaft,
1 4 » do. do.,

hvilke Redskaber forblive som Inventarium ved Sönder-Mula Syssel. — Det islandske Departements Expeditions-Contoir den 14. April 1849.

Islandske Departements Skrivelse til Byfogden i Reykjavík, ang. Opsendelse af **Maal og Vægt-** 14. April.

1849. **redskaber** som **Inventarium** ved Embedet. Khavn
14. April. den 14. April 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 235.

Ifölge Anmodning fra Stiftamtmand Rosenörn tilstilles Hr. Byfogden fölgende justerede Maal- og Vægt-Redskaber, nemlig:

1 2 Lpds. Bismer med Lod,
1 10 » Jernlod,
1 5 » do.
1 4 » do.
1 2 » do.
1 1 » do.
1 8 Pds. do.
1 4 » Metallod,
1 2 » do.
1 1 » do.
1 1/2 » do.
1 1/4 » do.
1 Pottemaal af Tin med Laag,
1 Halvpottemaal do.
1 Pæglemaal do.
1 Halvpæglemaal do.
1 Korntönde,
1 Skjeppemaal,
1 8 Pots Kutting med Skaft,
1 do. do. uden do.
1 4 Pots do. med do.
1 do. do. uden do.
1 Alen af Træ:

hvilke Redskaber forblive som Inventarium ved Reykjavík Byfoged-Embede. — Det islandske Departements Expeditions-Contoir den 14. April 1849.

28. April. **Kirke- og Underviisnings-Ministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen, angaaende **Pro-**

grammet for den lærde Skole paa Island. Khavn den 28. April 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 275. 1849. 28. April.

Ved at fremsende de af Rektor ved den lærde Skole i Reykjavík for det forlöbne Skoleaar affattede Skole-Efterretninger, have Hr. Stiftamtmanden og Deres Höiærv. i behagelig Skrivelse af 26. Septbr. f. A., næst at bemærke, at disse Skole-Efterretninger ved Udgivelsen af Programmet for næste Aar ville blive optagne deri saavel paa Dansk som paa Islandsk, yttret den Formening, at Brugen af begge Sprog iövrigt maa ansees uanvendelig ved dette Program, da Rektor til dette har önsket Fortsættelse af den paabegyndte Udgave af Snorra Edda, samt derhos forespurgt, om det paa Grund af de nærværende politiske Forhold og den særdeles Byrde, som derved vilde paalægges Skolekassen, fremdeles maatte kunne beroe ved at forskaffe det i den nu ophævede Universitets-Directions Skrivelse af 7. Decbr. 1847 ommeldte Antal af 250 Expl. af Skoleprogrammet til Uddeling i de preussiske Skoler.

Foranlediget heraf undlader jeg ikke til behagelig Efterretning og videre fornöden Foranstaltning tjenstl. at melde, at det efter det angivne Indhold af Skoleprogrammet for næste Aar er en Selvfölge, at dette alene kan blive at affatte paa Islandsk, samt at Ministeriet, da den litteraire Forbindelse med Preussen ikke er afbrudt ved de nærværende politiske Forhold, og da derfra specielt er yttret Önske om at blive bekjendt med det islandske Skolevæsen, önsker for Fremtiden at modtage de for Preussen bestemte 250 Exemplarer af Skoleprogrammet. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 28. April 1849.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. 28. April.

1849. **Moderation i Examensfordringer for en Privatist.**
28. April. Khavn den 28. April 1849. — Isl. Copiebog 1849, Nr. 276.

At Ministeriet herved approberer, at Privat-Dimissus Oddur Hallgrimsson, der har fremstillet sig ved en i Reykjavík lærde Skole afholdt extraordinair Afgangsexamen, er optaget i Pastoralseminariet sammesteds, uagtet han ikke til denne Examen havde opgivet Tydsk og Naturhistorie, der i Skolen ere Examensfag, samt efter Omstændighederne vil have bemeldte Oddur Hallgrimsson fritaget for senere at aflægge Pröve i de nævnte Fag, det meldes herved tjenstl. til Efterretning og Bekjendtgjörelse i Anledning af Hr. Stiftamtmandens og Deres Höiærv.* behagelige Skrivelse af 4. Novbr. f. A., med Tilföiende, at man forövrigt aldeles maa bifalde hvad der i fornævnte Skrivelse er yttret, at der i Reglen maa fordres de samme Kundskaber ved Afgangsexamen af Privatdimissi, som af de fra Skolen dimitterede Disciple, og at Examinationen bör skee paa samme Tid for dem begge. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 28. April 1849.

28. April. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Betaling af Lægemidler for en Fange under Transport.** Khavn den 28. April 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 278—279.

Ved hertil at indberette, at Belöbet af en af vedkommende Distriktslæge attesteret Regning, stor 5 Rbd. 24 Sk., for udleveret Medicin til Forbedringshusfange Benoni Gunnarsson af Isafjords Syssel, medens det Skib, hvormed han skulde befordres til Straffeindretningen i Kjöbenhavn, under Udseilingen opholdt sig i Stykkesholm Handelssted, var, da denne Udgift ei kunde dækkes af Delinqventens Eiendele, forelöbigen bleven udredet af Amtets Repartitionsfond, har Amtet derhos

i Skrivelse af 10. Febr. sidstl. forespurgt, hvorvidt bemeldte Udgift definitivt bör afholdes af Amtsrepartitionsfondet, eller om ikke Belöbet vil være at refundere denne Fond af Jordebogskassen, ligesom andre af Delinqventens Transport herfra Landet til Straffestedet i Danmark flydende Omkostninger. 1849. 28. April.

Foranlediget heraf skulde jeg til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at da Sygdommen er indtruffen under Delinqventens Transport til Straffeanstalten, maa Ministeriet med Amtet være enigt i, at den omhandlede Udgift vil være at afholde af Jordebogskassen. Og er i Overeensstemmelse hermed Landfogden under D. D. herfra tilskrevet det Fornödne med Hensyn til Belöbets Refusion af bemeldte Kasse til Repartitionsfonden. — Indenrigsministeriet den 28. April 1849.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Udregningen af Charakterer ved Afgangsexamen fra Skolen.** Khavn den 28. April 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 283. 28. April.

Hr. Stiftamtmanden og Deres Höiærv. have ved behagelig Skrivelse af 4. Novbr. f. A. hertil indsendt en af Dr. Pètursson og Docent Melsted, der have fungeret som Examenscommissarier ved den i forrige Aar afholdte Afgangsexamen ved den lærde Skole i Reykjavík, affattet Beretning om den nævnte Examens Udfald.

Næst med Hensyn til de af Examenscommissarierne speciell fremhævede Punkter til Efterretning og Iagttagelse for Fremtiden tjenstl. at melde, at Charakteren for den latinske Version bliver at sammenlægge med Charakteren for den latinske Stiil til Specialcharakteer, samt at Charakteren for Hebraisk eller den Disciplin, der maatte blive opgivet i Stedet for dette Fag, bliver at medtage ved Udregningen af Hovedcharakteren, har jeg, forsaavidt der er reist Spörgsmaal, om Examenscommis-

1849. sarierne skulde medvirke ved Udregningen af Hovedcharakteren, eller om denne skal bestemmes af Skolens Rektor alene, ikke villet undlade at bemærke, at det ansees mindre vigtigt, hvem der udregner Hovedcharakteren, da denne bestemmes efter visse i Regulativet fastsatte Regler. Forsaavidt der endelig er reist Spörgsmaal om, hvorvidt der, saalænge der ikkun ere 13 Specialcharakterer, hvoraf Hovedcharakteren udregnes, bör skee Nedsættelse i de Talværdier, der efter Regulativets § 13 Nr. 5 udfordres til de respective Hovedcharakterer, anseer jeg det for rigtigst, at saadan Nedsættelse foretages, og vil da Regelen midlertidigen blive, at der udfordres:

28. April.

til 1ste Charakteer med Udm. 7 udm. og 6 mg. = 98.
» 1ste Charakteer . . . . . . 7 mg. og 6 g. = 79.
» 2den — . . . . 7 godt og 6 tg. = 41.
» 3die — . . . . 6 godt og 7 tg. = 37.

Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 28. April 1849.

28. April. **Islandske Departements** Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Oversendelse af Fangejern til Bardastrands Syssel.** Khavn den 28. April 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 285—287.

Ifölge det med Amtets Skrivelse af 29. Januar f. A. hertil indkomne Andragende fra Sysselmand for Bardastrands Syssel, Br. Svenzon, ere til bemeldte Syssels Inventarium foranstaltede anskaffede 1 Fangehalsjern med Kjæde og Dölle, 1 Haandjern med Dölle, 2 Fodjern med Kjæde og Döller, samt en Laas med en Nögle, for hvilke Reqvisiter, der herfra ville blive tilstillede Sysselmand Svenzon, Betalingen 7 Rbd. 32 Sk. er foranlediget anviist til Udbetaling paa Zahlkassen her i Staden, som en forelöbig Udgift for Islands Jordebogskasse.

Da disse 7 Rbd. 32 Sk. ville være at afholde af Vestamtets Repartitionsfond, anmodes Hr. Amtmanden tjenstl. om bebageligen at ville foranledige et lige Belöb

indbetalt i fornævnte Jordebogskasse, hvorom Landfogden i Island herfra under D. D. er tilskrevet det Fornödne. 1849. 28. April.

Sluttеligen tilföies, at de ved fornævnte Sysselmandsembede beroende gamle ubrugelige Fangejern ville, overeensstemmende med Amtets Forslag i forberörte Skrivelse, være at bortsælge ved offentlig Auktion, og Provenüet at beregne Repartitionsfonden til Indtægt. — Det islandske Departements Expeditions-Contoir den 28. April 1849.

Kongelig Resolution ang. **Understöttelse for islandske Landvæsens-Elever.** Khavn den 30. April 1849. — Isl. Depart. Forest. og Resol. Prot. 1849, Nr. 11. — I Forestilling fra Indenrigsminister Bang af 24. April anföres, at to islandske unge Mænd, nemlig Guðmundur Stephansson (Ólafsson) og Jón Hákonarson Espolin, som i Efteraaret 1847 vare reiste til Danmark for at söge at erhverve sig theoretiske og praktiske Kundskaber i Landbovæsenet, havde sögt om at maatte ved offentlig Hjælp blive satte istand til at fortsætte deres Uddannelse i det nævnte Fag. Den Förstnævnte havde for Aarene 1848 og 1849 erholdt en Understöttelse af 100 Rbd. aarlig af det istedenfor Meelbödernes Renter normerede Fond, og var anbefalet af Justitsministeren, ligesom og begge Ansögerne havde fremlagt fordeelagtige Vidnesbyrd om Flid og Interesse for deres Fag. Da det forövrigt ansaaes for önskeligt, at unge indfödte og med Forholdene nöie bekjendte Islændere udenfor Landet sögte en saadan Uddannelse, hvorved de i sin Tid maatte kunne antages at ville kunne bidrage til at indföre Forbedringer i det islandske Landbrug, indstilles efter Finantsministerens givne Samtykke: 30. April.

„at der allern. maa tilstaaes Islænderne Guðmundur Stephansson og J. H. Espolin en Understöttelse af resp. 200 Rbd. og 300 Rbd., til at fortsætte deres Uddannelse i de forskjellige til Jorddyrkningen hörende Gjenstande, der kunde komme til Anvendelse ved et forbedret Jordbrug i Island, og at det derhos lige allern. maa tillades, at denne Understöttelse udredes af de

1849. 30. April. besparede Renter af den ifölge allerh. Resolution af 25. Juli 1844 oprettede Understöttelsesfond for Island".

[Kongelig Resolution]:

Indstillingen bifaldes. — Christiansborg Slot den 30. April 1849.

7. Mai. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Mæglerne Schjött & Hochbrandt, ang. **Begjæring om at fragte fremmede neutrale Skibe til den islandske Fart,** m. v. Khavn den 7. Mai 1849. — Isl. Copiebog 1849, Nr. 316. Depart. Tid. 1849, S. 450.

I Anledning af det af Dherrer under 16. i f. M. hertil indgivne Andragende om, at der maatte meddeles Dem Tilladelse til, for de islandske Kjöbmænds Regning at befragte fremmede neutrale Skibe til Fart paa Island, imod at disse Skibe i Henseende til Skibsafgifter og Pasgebyrer behandledes lige med de danske Skibe, saalænge de ere i denne Fart, har jeg brevvexlet med Finantsministeriet og Grosserer-Societetets Comitée.

Begge disse Autoriteter have imidlertid været enige i, at det vilde være meget betænkeligt nu, da en Reform i de islandske Handelsforhold forestaaer, at vedtage en saa indgribende, om endog kun partiel og og temporair Forholdsregel, som den paatænkte, idet Saadant paa ingen Maade vilde kunne tilraades, med mindre en streng Nödvendighed, navnligen med Hensyn til Islands Forsyning, fordrede det. Grosserersocietetet har imidlertid ikke antaget, at en saadan Nödvendighed var tilstede, idet Samme har bemærket, at de fleste Skibe, der paa denne Tid pleie at expederes herfra til Island, enten allerede ere afgaaede, eller for största Delen ere færdige til Afseiling, samt at Udredningen af de Skibe, der i Almindelighed afgaae noget senere, er betydeligen fremrykket. Og skjöndt det for de Handlende, der ikke selv eie Skibe og derfor maae befragte

disse, kunde være forbundet med nogen Vanskelighed og Opoffrelse at tilveiebringe den fornödne Besætning, vilde det dog langtfra være nogen Umulighed at erholde denne, navnligen ved at engagere svenske og norske Matroser. 1849. 7. Mai.

I Henhold til det saaledes Anförte har jeg ikke fundet mig foranlediget til at gaae ind paa det forberörte Andragende, hvilket jeg ikke undlader herved at meddele DHrr. til Efterretning. — Indenrigsministeriet den 7. Mai 1849.

Justitsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indretningen af Födselsstiftelsen paa Vestmannöerne.** Khavn den 12. Mai 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 323. 12. Mai.

I den af Cand. med. Schleisner hertil indgivne Rapport over den af ham foretagne videnskabelige Undersögelsesreise til Island og Vestmannöe, har han blandt Andet foreslaaet, at den til Modarbeidelsen af den sidstnævnte Sted herskende farlige Börnesygdom, Ginklofi, paatænkte Stiftelse maatte gives den forandrede Indretning, at samme blev henlagt til Jordemoderen alene, under Forudsætning af, at denne herefter bestandig, saaledes som Tilfældet har været med den nuværende, maa blive oplært i Kjöbenhavn. Det er i denne Henseende fremdeles bemærket, at den nuværende Jordemoder Solveig Palsdatter boer i et godt og vel situeret Tömmerhuus, som hendes Mand, der er Snedker, selv har opfört for noget over 400 Rbd. Da imidlertid denne Bolig har den væsentlige Mangel, at samme er for indskrænket til at Jordemoderen deri skulde kunne optage baade Barselkoner og nyfödte Börn, har Schleisner, idet han antager dette som nödvendig Betingelse for Stiftelsens heldige Virksomhed, foreslaaet, at der maatte gives Jordemoderboligen den i saa Henseende fornödne Udvidelse. Til den Ende har han med en af Stedets

1849. 12. Mai. Kjöbmænd, Birch, som tillige er Tömmermester, truffen en Accord, hvorefter denne har paataget sig at lade opföre til Jordemoderens Huus den venstre Gavl af en forsvarlig Bindingsværks Bygning, bestaaende af 2 Værelser og Loft, for en Betaling af 534 Rbd. 32 Sk. I Tilfælde af Dödsfald vilde denne hele Bygning, hvoraf det Offentlige saaledes kom til at eie en Part, efter Schleisners Formening, uden Vanskelighed kunne overtages i Leie af den tiltrædende Jordemoder efter Overeenskomst med vedkommende Eier. Cand. Schleisner har endvidere truffet Overeenskomst med den nuværende Jordemoder, hvorefter hun er villig til at modtage alle Barselkoner og Börn, samt at opamme og forpleie Börnene for sig i de förste 3 Uger efter Födselen, samt til at afholde alle dertil medgaaende Omkostninger, saasom Ildebrændsel, Vand, Mælk, Vadsk etc., imod en Betaling af 6 Rbd. for hvert Barn og 2 Rbd. for hver Kone. Den aarlige Udgift vilde saaledes efter Schleisners Formening i det höieste kun blive 200 Rbd., foruden den foranförte Sum af c. 534 Rbd. engang for alle. Det antages for en Selvfölge, at Jordemoderen bör sættes under Lægens Control, og at denne ikke blot faaer det daglige Tilsyn med Börnene, men tillige har at vaage over, at Jordemoderen opfylder alle de hygieiniske Betingelser, hvorpaa det i Særdeleshed kommer an, og vil der Intet være til Hinder herfor, da Jordemoderboligen ligger lige nede ved Handelsstedet, hvor Lægerne altid have boet.

Med Hensyn til Afholdelsen af nysmeldte Udgifter har Schleisner anseet det for billigt, at Öen selv udreder samme, samt hvad der iövrigt maatte medgaae til Vedligeholdelsen af Stiftelsens Inventarium, til Medicamenter og Lægehjælp, i hvilken Henseende det ogsaa er bemærket, at Öen har en rig Fattigkasse, der aarligen forsynes med den Afgift, som ellers paa Landet udredes til Hospitalerne for de Spedalske.

Idet Ministeriet nu i det Hele troer at burde til-

træde de foranförte Forslag, skulde jeg, næst at bemærke, at Kjöbmand Birch, som paa Grund af de nuværende Conjuncturer ikke har seet sig istand til iaar at udföre det forommeldte Bygningsarbeide, har derimod erklæret sig villig til at præstere samme til næste Aar for den betingede Betaling af 534 Rbd., forinden endelig Resolution i Sagen erhverves, tjenstl. udbede mig Hr. Stiftamtmandens Yttringer behageligen meddelte saavel over Sagen i det Hele som navnligen med Hensyn til Spörgsmaalet om, hvorledes de foranförte Omkostninger, der iövrigt forskudsviis ville kunne udbetales af den kgl. Kasse, rettest bör afholdes, og önsker jeg derved tillige meddeelt en detailleret Oplysning om Fattigkassens Status paa Vestmannö og om dens aarlige Indtægter m. v. 1849. 12. Mai.

Forsaavidt Cand. Schleisner endeligen har indberettet, at han ved sin Afreise fra Vestmannö har anseet det for nödvendigt, at Stiftelsen, selv uden controllerende Lægetilsyn, blev fortsat, og at han derfor har til Hr. Stiftamtmanden indgivet et Forslag, der i det Væsentlige stemmede overeens med det foranförte, men dog afveeg derfra i et vigtigt Punkt, idet nemlig Jordemoderen paa Vestmannö derefter indtil videre skulde kun optage nyfödte Börn, men derimod ikke Barselkonerne, i sit Huus, og at denne Sag formentligen er allerede sat i Værk, skulde jeg tjenstl. melde, at Ministeriet har bifaldet denne Foranstaltning, og at dermed continueres paa samme Maade, indtil Stiftelsen til næste Aar kan gives en mere udvidet Form. — Justitsministeriet den 12. Mai 1849.

Justitsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Organisationen af Underviisning for Hjælpelæger,** m. v. Khavn den 12. Mai 1849. 12. Mai.
— Isl. Copieb. 1849, Nr. 326. — Islandsk: Uddrag i Tíðindi um stjórnarmálefni Íslands II, 271 Anm.

1849. 12. Mai. Da Landphysikus, Justitsraad Thorstensen, ifölge den med Hr. Stiftamtmandens behagelige Skrivelse af 18. Februar d. A. hertil indkomne Erklæring, har önsket sig fritaget for at udarbeide den i Sundheds Collegiets Forslag omhandlede Ledetraad, der skulde lægges til Grund ved de i Plak. af 23. August f. A. nævnte Hjælpelægers Underviisning, har jeg efter Deres Forslag under D. D. anmodet Cand. Schleisner om at paatage sig bemeldte Hverv.

Forsaavidt Hr. Stiftamtmanden derhos i forberörte Skrivelse har forespurgt, af hvilket Amts Repartitionsfond den i fornævnte Plakat bestemte Godtgjörelse for Hjælpelægernes Underviisning i de enkelte Tilfælde bör udredes, da skjönner jeg ikke, at der i saa Henseende vil kunne gives anden Regel, end at Betalingen bör udredes af det Amts Repartitionsfond, ifölge hvis Foranstaltning Underviisningen meddeles, hvilket antages i Almindelighed at ville falde sammen med det Amt, hvori Underviisningen foregaaer. I alt Fald bör det naturligviis paasees, at det Amt, af hvis Repartitionsfond Godtgjörelsen udredes, ogsaa i Virkeligheden höster Frugten af den meddelte Underviisning.

Forövrigt maa det være overladt til Amtmændene, hver i sit Amt at afgjöre, til hvem og hvorledes den omhandlede Godtgjörelse skal udbetales, ligesom i det Hele at paasee, at samme anvendes paa den hensigtsmæssigste Maade.

Naar Hr. Stiftamtmanden iövrigt ved denne Leilighed har andraget paa, at Forbud mod Qvaksalveri i Island maatte blive bevirket, da har jeg fundet Betænkelighed ved for Tiden, og saalænge det islandske Lægevæsen ikke er ordnet, at lade en ny Lov mod Qvaksalverne udarbeide, og det saa meget mere, som der — saaledes som af Dem berört — allerede maa antages at existere en Forbudslov derimod i Island. — Justitsministeriet den 12. Mai 1849.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, angaaende **Optagelse af en Dövstum** fra Island **til Underviisning ved Dövstumme-Institutet.** Khavn den 12. Mai 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 327. 1849. 12. Mai.

Med Hr. Etatsraadens behagelige Skrivelse af 4. Oktbr. f. A. er hertil indkommet et Andragende, hvori Sysselmand Schulesen har anholdt om, at den dövstumme Dreng Gottskalk Haldorsson af Kvíslarhóli maatte blive antaget til Oplærelse paa Dövstumme-Institutet her i Staden.

Efter at jeg i denne Anledning har indhentet Erklæring fra Directionen for bemeldte Institut, skulde jeg til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at der fra Ministeriets Side ikke haves Noget at erindre imod fornævnte Gottskalk Halldorssons Optagelse i Institutet.

Idet han derfor forventes nedsendt med et af Efteraarsskibene, undlader jeg ikke at tilföie, at de til hans Reise, Eqvipering samt Ophold paa Institutet medgaaende Omkostninger ville, i Henhold til det forrige danske Cancellies Skrivelse af 9. Oktbr. 1832, være at udrede af Amtets Fattigkasse, saaledes at Ligningen skeer paa hvert Reps Beboere paa samme Maade, som andre Bidrag til Amts-Fattigkasserne lignes efter den hidtil brugte Maade, i hvilken Henseende Hr. Etatsraaden anmodes om i sin Tid at foranstalte det Fornödne. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 12. Mai 1849 [1].

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Honorar for at** 12. Mai.

[1]) s. D. Meddelelse til Directionen for det kgl. Dövstumme-Institut i Kjöbenhavn, angaaende Underviisning for en Dövstum fra Island. Isl. Copieb. sst. Nr. 328.

1849. **udarbeide Capitelstaxter.** Khavn den 12. Mai
12. Mai. 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 335.

I Anledning af Hr. Etatsraadens behagelige Skrivelse af 13. Januar d. A., og det dermed indsendte Andragende fra Provst H. Thorlacius, om at tilstaaes Godtgjörelse for Omkostninger og Uleilighed ved Udarbeidelsen af Capitelstaxterne i Nord- og Öst-Amtet for Aaret fra Medio Mai 1849 til Medio Mai 1850, meddeles Dem herved til behagelig Efterretning for Provst Thorlacius samt videre Foranstaltning, at der fra Ministeriets Side Intet haves imod, at ham i ovennævnte Henseende, som sædvanligt, udbetales en Godtgjörelse af 14 Rbd. af bemeldte Amts Repartitionsfond. — Indenrigsministeriet den 12. Mai 1849.

12. Mai. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Instrux for Skorstensfeierne i Reykjavik.** Khavn den 12. Mai 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 337.

At det herhos tilbagefölgende, af den constituerede Byfoged i Reykjavík, Sysselmand Gudmundsen, udarbeidede Udkast til Instrux for Skorsteensfeierne i Reykjavík, herved approberes, det meldes herved tjenstl. til Efterretning og Bekjendtgjörelse, i Anledning af Hr. Stiftamtmandens behagelige Skrivelse af 21. Februar sidstleden. — Indenrigsministeriet den 12. Mai 1849.

12. Mai. **Kongelig Confirmation** paa Præst Olaf Einarsson Hjaltesteds **Gavebrev til Saurbæ Sognemænds Opkomst.** Khavn den 12. Mai 1849. — Denne Confirmation er udfærdiget igjennem Indenrigsministeriet i sædvanlig Form; Rubr. i Isl. Departem. Expeditions-Protokol: „Bestallinger" osv., 1849, Nr. 5. — Gavebrevet efter Originalen, som er opbevaret hos Executorerne eller Legatets Opsynsmænd, med vedheftet et af daværende Sysselmand i Myra og Hnappa-

dals Syssel og constitueret Sysselmand i Borgarfjords Syssel Jón Pètursson optaget Thingsvidne angaaende Gavebrevets Oprettelse, af 25. Januar 1849. — Nærmere Oplysninger om Legatet og dets Stifter († 29. Novembr. 1848) findes i Reykjavíkurpóst. III. árg. Nr. 6 (Marts 1849), S. 89—94 og Þjóðólfr XV. ár, Nr. 1—2 (5. Novbr. 1862), S. 3—4, hvor Uddrag af Gavebrevet ogsaa er optaget; jevnf. Ný Fèlagsrit XXIV, 150. 1849. 12. Mai.

Confirmation paa et af afgangne Sognepræst til Saurbæ paa Hvalfjarðarströnd i Borgarfjords Syssel under Sönder-Amtet i Island, Olaf Einarsson Hjaltested, under 28. Novbr. f. A. oprettet Testament.

[ad mandatum]. aldeles gratis.

Eg Ólafur Einarsson Hjaltesteð, prestur til Saurbæjar á Hvalfjarðarströnd, gjöri þá ráðstöfun á um eigur mínar:

Að þeir bróðursynir mínir, Magnús og Einar Hjaltesteð, Pètursynir, skulu að liðnum fardögum, eða frá 6. Juni næstkomandi, sèr til uppeldis og mentunar, njóta leigunnar af 800 rbd. r. s., og sömuleiðis af eignarjörðum mínum: Útskálahamri, sem er 16 hundruð að dýrleika og liggur í Kjósarhrepp, og Jörfa, sem er 12½ hdr. að dýrleika, í Kjalarneshrepp, báðum í Kjósar sýslu; skulu þeir þessa styrks njóta í 20 (tuttugu) ár, frá næstkomandi fardögum til fardaga 1869. Skal sá meira hafa af þessum styrk, sem til meiri frama virðist hentur og hæfur. Má og jöfnuði við koma milli bræðranna með því, að sá sem fyrst hefir meira, fái síðan minna, enda skal sá ekkert hafa að kæra, sem minna þarf til sinnar mentunar í handiðnum — (því eg gjöri ekki ráð fyrir lærdómsmentun) — þótt hann hafi minna. Nú deyr annar þessara bræðra á því umgetna tímabili, og hýr þá hinn, er eptir lifir, einn að gjöf þessari, en ef báðir deyja, þá njóti hinir bræður þeirra: Ólafur, Björn og Kort þess, er hèr á undan er ánafnað, jöfnum höndum.

Á meðan eg lifi áskil eg mèr umráð yfir þessum ofannefndu 800 rbd. og 2 jörðum, en þegar eg er lið-

1849. inn, hafa þeir umráð yfir þessum eignum mínum sem
12. Mai. verndarhönd bera fyrir sveinana frá þeim degi, sem þeim er það afhent af viðkomandi yfirvaldi.

Og verði þá ennú nokkuð afgángs þessum fjármunum, og þeim skuldum, sem á þeim hvíla, þá skal því verja til jarðabóta, túnaslèttunar og garðahleðslu á jörðinni Læk í Melasókn, á meðan hún er eign mágkonu minnar, og nefndra bróðurbarna minna. En þegar þetta tímabil er útrunnið, í fardögum 1869, þá skulu sóknarmenn mínir hèr, sem kirkjusókn eiga híngað að Saurbæ á Hvalfjarðarströnd, uppfrá því eiga bæði ávöxt penínganna, þessara 800 rbd., og svo líka ofannefndra jarða: Útskálahamars og Jörfa. — Er það augnamið mitt með gjöfinni: að uppörfa og styrkja fátæka sóknarmenn mína, og niðja þeirra, til karlmannlegra starfa í túnaslèttun og girðíngum; skulu peníngarnir standa á leigu, og má aldrei skerða höfuðstólinn, hvorki í þeim nè í jörðunum, en afgjaldinu af eignum þessum skal verja til þess augnamiðs, sem hèr er greint.

Gestur Magnússon, sem nú býr á Útskálahamri, og Þórður Erlíngsson, sem nú býr á Jörfa, skulu, ámeðan þeir búa á þessum ábýlisjörðum þeirra, konur þeirra eptir þá, börn þeirra og niðjar, njóta ens sama leigumála og nú er á jörðunum, meðan þeir bændur, konur þeirra og börn þeirra eður niðjar búa þar. En leigumálinn er þessi: á Útskálahamri: 3 kúgildi fylgja nú jörðinni til leiguburðar, og eru eptir þau goldnir 6 fjórð. smjörs, en 3 vættir eru goldnar í landskuld með 3 (þremur) sauðum tvævetrum; á Jörfa fylgja 2 kúgildi, og 2 vættir í landskuld óákveðnar. Þessar hèr nefndu jarðir mega seljast fyrir það verð, sem jafndýrar jarðir í Saurbæjarsókn verða keyptar fyrir og jafngóðar teljast, til að mynda Kalastaðakot eða Katanes. — Prestur og hreppstjóri með þremur helztu sóknarbændum, sem þeir með sèr velja, skulu hafa umsjón og umráð yfir, hvernig arðinum af gjöfinni verður varið; skulu hans eins njóta ríkir og fátækir, presturinn eins og bændurnir, en þeir

helzt sem mest vilja fyrir vinna; þó skulu ábúendurnir 1849.
á þeim þremur kirkjujörðum í sókninni fyrir gánga og 12. Mai.
niðjar þeirra Erlíngssona, er í sókninni búa, ef þeir vilja leysa jafnmikið starf af hendi og aðrir.

þeir búendur, sem eiga þá landsdrottna, er hèr að auki vilja kosta nokkru til að bæta með jarðir sínar, skulu og gánga fyrir þeim, er eiga þá landsdrottna, sem engu vilja miðla til eflíngar þessu augnamiði. — Strandamönnum, er gjöfina þiggja, er á sjálfsvald sett, hvort þeir vilja strax taka til starfa, þegar gjöfin kemur í þeirra hendur, eða láta fyrst höfuðstólinn aukast, svo síðan verði meiri arður í höndum.

Prestur og hreppstjóri skulu árlega bóka það, sem unnið er, og halda reikníng á þeim fjármunum, sem í gegnum þeirra hendur gánga (bók þartil skal útveguð fyrir gjafarinnar penínga). þeir skulu og senda sýslumanni og prófasti árlega skýrslu um það, sem fram fer í þessu efni, því þessir embættismenn ættu að hafa hina æðri umsjón á hendi, að augnamiði gjafarinnar verði sem bezt framgengt; en það er augnamið gjafarinnar: að arður af henni er ætlaður þeim til stuðníngs, er bæta vilja tún sín með sléttun og girðíngum, en ekki til fullkominnar borgunar fyrir verkið, því borgunin á meðfram að fást af ávexti þeim, er verkið sjálft mun bera.

Hèr er ráðstöfun gjörð á aleigu minni. Presturinn Sira Jakob Finnbogason á Melum, með þeim manni, sem hann velur sèr til aðstoðar, óska eg að framfylgi þessari minni ráðstöfun, svo hún framkvæmist. Erlíng hreppstjóra Erlíngsson á Geitabergi og Jón bónda Sigurðsson á Ferstiklu hefi eg kvadt til vitundar um þenna gjörníng, og geta þeir þarum vitni borið, að hann er af mèr gjörður með fullu ráði og frjálsum vilja.

Að endíngu er hèr til sannindamerkis nafndráttur minn og innsigli.

Saurbæ þann 28. November 1848.

O. E. Hjaltested (L. S.).

1849. þenna gjörníng höfum við undirskrifaðir hlýdt á, og
12. Mai. var Síra Ólafur, er hann gjörði hann, með fullri rænu og skynsemi.

Jakob Finnbogason (L. S.). Jón Sigurðsson (L. S.)
Erlíngur Erlíngsson (L. S). handsalaði.

16. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Mageskifte af Lensjorden Ferjubakki** med **Kirkejorden Borg,** m. m. Christiansborg den 16. Mai 1849. — Isl. Depart. Forestill. og Resol. Prot. 1849, Nr. 17. — I Forestilling 7. Mai fra Kirke- og Underviisnings-Minister Madvig foredrages et Andragende fra Præsten til Borg og Alptanes i Myra Syssel, Guðmundur Vigfússon, om kongelig Tilladelse til et Mageskifte af 15 Hundreder i den Præstekaldet tillagte Lehnsjord Ferjubakki, med Ferjukot 5 Hundreder, for Proprietair-Eiendommen i Gaarden Borg, 25 Hundreder, samt at Kirkejorden þurstaðir og Hjaleien Suðurríki, med 5 Qvilder og 100 Alens Landskyld, maatte henlægges til Præstekaldet, istedenfor de 20 Kirken forhen tilhörende Qvilder, hvoraf Præsten hidtil har oppebaaret den halve Smörleie eller 200 Alen paa Landsviis.

Den nuværende Præsts Forgjænger, Páll Gudmundsson, der var Eier af Borg med tilliggende Gods, havde tilbudt dette Mageskifte, men med saadanne Betingelser, som Stiftsövrigheden ikke fandt Anledning til at gaa ind paa. Nu havde hans Enke Helga Guðmundsdóttir, med Laugværge Pastor Benedikt E. Gudmundsen af Lund, tilbudt gunstigere Betingelser, der saavel af Sognepræsten som af vedkommende Herredsprovst og Stiftsövrigheden i Island vare fundne antagelige. Det bestaaende Forhold var saaledes, at Jorden Ferjubakki med Ferjukot var af Störrelse ialt 40 Hundreder, hvoraf 10 Hundreder i Hjemmegaarden vare Proprietairgods, men de övrige 30 Hundreder udlagte som Lehnsjord til Sognepræsten til Borg og Alptanes. Gaarden Borg med Suðurríki (10 Hdr.) opgaves til 45 Hdr., hvoraf de 25 Hdr. Proprietairgods, men 20 Hdr. tilhörte Kirken paa Borg, som tillige var Eier af 10 Hdr. Eng paa Gufufit, der forövrigt var for största Delen ödelagt ved Söbrændinger, og de saakaldte Borgar-Öer med Ægvær. Afgiften var af Ferjubakki og Ferjukot (20 Hdr.), tilsammen 1 Hdr. 102 Alen, af Proprietairgodset i Gaarden Borg (25 Hdr.) derimod 1 Hdr. og 100 Alen. — Endvidere havde Præsten til Borg

oppebaaret den halve Smörleie af 20 Kirkeqvilder, 200 Alen paa Landsviis, uagtet Halvdelen af disse Qvilder nu var uddöd. Til Erstatning for denne Qvildeleie var det foreslaaet, at Kirkejorden Þurstaðir, 12 Hdr., hvis Afgift hidtil var betalt til Proprietairen paa Borg, samt den nævnte Hjaleie Suðurríki (10 Hdr.) skulde for Fremtiden tillægges Præstekaldet som Mensaljorder, hvorved det förnævnte Afgiftsbelöb af 200 Alen vilde erstattes. Kirken paa Borg var ny og i god Stand. 1849. 16. Mai.

Paa Grund af disse Omstændigheder indstiller Ministeriet Mageskiftet til kongelig Approbation, og foreslaaer:

„1) at af den Borg Præstekald tilhörende Lehnsjord Ferjubakki og det dermed forbundne Ferjukot, 15 Hundr. i förstnævnte og sidstnævnte 5 Hdr., maa mageskiftes for Proprietair-Eiendommen i Jorden Borg, 25 Hundreder; — 2) at Kirken paa Borg ved en ordentlig Syns- og Skjönsforretning overleveres til Præsten i god og forsvarlig Stand, samt gjældfri, for derefter at staae i hans Ansvar; — 3) at med Kirken overleveres samtlige samme ifölge Maldagene tilhörende Eiendomme, med Undtagelse af indbemeldte 20 Qvilder, som bortfalde; — 4) at Borg Præstekald, som Fölge heraf, bliver et Beneficium; — 5) at Præsten til Erstatning for den halve Smörleie af de bortfaldne Qvilder tillægges en passende Godtgjörelse af Kirken, hvis Art og Störrelse Ministeriet bemyndiges til nærmere at bestemme".

[Kongelig Resolution]:

Indstillingerne bifaldes. — Christiansborg Slot den 16. Mai 1849.

Kongelig Resolution ang. **Forening af Præstekaldene Tjörn og Urðir** i Öefjords Provsti. Christiansborg den 16. Mai 1849. — Isl. Dep. Forest. og Resol. Prot. 1849, Nr. 18. — I Forestilling 7. Mai fra Kirke- og Underviisningsminister Madvig bemærkes, at Præsten til Tjörn og Urðir, Jon Bjarnason Thorarensen, havde anholdt om, at Upsar Præstekald, der for Tiden betjentes af en gammel Præst, Baldvin Þorsteinsson, maatte ved indfaldende Vacance combi- 16. Mai.

1849. neres med Tjörn og Urðir. Det fremhæves, at der for Tiden
16. Mai. ere i Svarfaðardal 3 Præstekald, uagtet Dalens hele Omfang ikke er större end eet Præstekalds Omraade paa andre Steder; at de to Kald ere saa smaae, da Tjörn var specificeret til 29 Rd. 2 Mk. 6 Sk. (virkelig Indtægt omtrent 177 Rbd.) og Upsar kun til 8 Rd. (virkelig Indtægt omtrent 52 Rbd.), at de ikke kunde yde 2 Præster deres Udkomme; og endelig, at ved Sammenlægningen vilde Upsa Kalds Sognefolk ikke have en besværligere Vei til Tjörn Kirke end den de nu havde, hvorhos Præsten forpligtede sig til, ifald Combinationen kunde gaa for sig, at bygge en Kirke af Tömmer paa Tjörn af passende Störrelse. Saavel Sysselmanden i Öefjords Syssel, som Herredsprovsten og Stiftsövrigheden, havde anbefalet Sagen, og Ministeriet indstiller derfor:

„1) at Præstekaldet Upsar i Öefjords Syssel under Islands Norder-Amt maa ved den förstindtrædende Vacance blive forenet med Tjörn og Urdir Sogne til eet Præstekald; — 2) at Beneficiairkirken paa Upsar maa nedlægges, og alle dens faste og löse Eiendomme, Rettigheder og Herligheder henlægges til Tjarnar Kirke, og Upsa Sogn komme til at udgjöre eet Kirkesogn med Tjarnar Sogn; — 3) at det af Upsa Kirkes Ornamenter og Instrumenter, som in natura ansees passende og tjenligt til at bruges i den udvidede Tjarnar Kirke, maa lægges til denne Kirke og indföres i Kirkestolen, men alt det Övrige, saavel som selve Kirkebygningen, bortsælges, og Belöbet derfor, tillige med nærværende Portionsbeholdning, beregnes som Indtægt i det herefter for Tjörn Kirke aflæggende Regnskab; — 4) at Beneficiarius til Tjörn har at bekoste en anstændig Kirke opfört sammesteds af Tömmer med en saadan Udvidelse, som er nödvendig, for at den, foruden Tjarnar Kirkes Menighed, ogsaa bekvemt kan rumme Menigheden for Upsa Sogn; samt — 5) at Tjarnar Præstekald efter Combinationen bliver specificeret til 40 Rbd."

[Kongelig Resolution]:

Indstillingerne bifaldes. — Christiansborg Slot den 16. Mai 1849.

Kongelig Bekjendtgjörelse til Althinget, ang. Resultaterne af Thingets Session i 1847. Frederiksborg den 19. Mai 1849. — Originalen af den danske Text i Isl. Depart. Forestillings- og Resolutions-Protokol 1849, Nr. 22; Rubr. i det islandske Departem. Exped. Protokol: „Bestallinger" osv., Nr. 12. — Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 12 Sider i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, der nedenfor den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Paa de fölgende lige Sider (2—10) den danske Text med Kongens og Indenrigsministerens (P. G. Bangs) Underskrifter, paa de ulige Sider (3—11) den islandske Text uden Underskrifter; sidste Side blank. Dep. Tid. 1849, S. 507-510; Schou XXV, 247—250. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor); Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, S. 718—721. 1849. 19. Mai.

Allernaadigst Bekjendtgjörelse til Althinget, angaaende Resultaterne af de under dets Möde i 1847 afgivne allerunderd. Betænkninger og övrige indgivne Andragender.

Vi Frederik den Syvende &c. Vort troe Althing for Vort Land Island Vor kgl. Hyldest og Naade! Vi have af de Forhandlinger, som ere foregaaede ved Vort Althing i Aaret 1847, med allerhöieste Tilfredshed erfaret Vore Althingsmænds redelige Iver for at befordre Vort og Landets Bedste. — Efter at saavel de Betænkninger, som Vort troe Althing har afgivet over de Samme til Overveielse forelagte Lovudkast, som og dets övrige allerunderd. Betænkninger og Andragender, paa det Nöieste ere blevne prövede, ville Vi herved allern. give Vort Althing en samlet Oversigt over de Beslutninger, som i saa Henseende ere blevne tagne:

I. Fölgende Anordninger, angaaende hvilke Vi have modtaget Vort troe Althings allerunderd. Betænkninger, ere udkomne, nemlig:

1) Under 27. Mai 1848, Forordning angaaende en ny Matrikulering af Jordeiendomme i Island. — 2) Under 6. Juli s. A., Plakat om Forandring i den ved Regle-

1849. mentet af 8. Januar 1834 § 6 bestemte Termin for
19. Mai. Forsörgelsesrettens Erhvervelse i Island. — 3) Under samme Dato, Plakat angaaende Udgifterne ved de fremtidige Valg af Althingsmænd, m. v. — 4) Under 18. Juli 1848, Plakat for Island, angaaende Maaden, hvorpaa Omkostningerne ved Althingets Afholdelse og andre derhen hörende Udgifter indtil videre skulle tilveiebringes til Erstatning for den kgl. Jordebogskasse.

Af de ovenanförte Anordningers Indhold vil Vort troe Althing erfare, hvorledes de Bemærkninger, der af Samme have været fremsatte ved de forelagte Lovudkast, ere blevne tagne under nöieste Overveielse, og hvorledes navnligen de Thinget forelagte Lovudkast i Overeensstemmelse dermed have modtaget adskillige Forandringer, nærmere Bestemmelser og Tilföininger. — Desforuden har et Udkast til en Jagtanordning for Island været Vort troe Althing forelagt, hvorover det har afgivet allerund. Betænkning. Denne Anordning har vel ikke endnu, paa Grund af de Statsforretningers Omfang og Vigtighed, som fortiden lægge Beslag paa Regjeringens Virksomhed, fuldstændigen kunnet udarbeides, men den haabes dog at kunne udkomme saa betids, at den vil kunne tilstilles nærværende Althing. — I Anledning af den af Vort troe Althing allerund. afgivne Betænkning om, hvilke af de i Aarene 1845 og 1846 for Danmark udgivne almindelige Anordninger der kunde være at udvide til Island, vil et Lovudkast angaaende nogle Forandringer i Lovgivningen om Arv blive Thinget forelagt.

II. Med Hensyn til de af Vort troe Althing indgivne allerund. Petitioner have Vi Fölgende allern. at tilkjendegive:

1) I Anledning af Vort troe Althings allerunderd. Petition om en Forandring af Hospitalerne og Medicinalvæsenet, have Vi under 12. August 1848 afgivet Vor allerhöieste Resolution, der er bleven bekjendtgjort ved Plakat fra Justitsministeriet af 23. s. M. Forsaavidt

Vort troe Althing tillige har andraget paa, at Udkast 1849.
til et nyt Reglement om de saakaldte Hospitalslötter 19. Mai.
maatte blive Thinget forelagt, da have de Forhandlinger, der i denne Anledning ere indledede med de vedkommende Embedsmænd i Island, endnu ikke kunnet tilendebringes. -- 2) I Anledning af den fra Althinget indgivne allerund. Petition om Revision og Forbedring af Forordningerne 29. Mai 1744 om Sabbathens Helligholdelse, 27. Mai 1746 om Husbesögelser, 3. Juni 1746 om Hustugten og en anden af samme Dato om Adskilligt Ægteskabssager vedkommende paa Island, have Vi ladet Betænkninger indhente fra Övrighederne i Island. Men da Betænkninger fra alle disse Övrigheder endnu ikke ere indkomne, har Sagen ei saavidt kunnet fremmes, at noget Lovforslag derom denne Gang kan forelægges Althinget, hvilket desuden vilde være mindre hensigtsmæssigt nu, da en Omordning af Althinget og dets Virksomhed forestaaer. — 3) Vort troe Althings allerund. Petition, angaaende Tilladelse til at beseile og drive Handel paa Havnen ved Sauðárkrók i Skagafjords Syssel, have Vi fundet Betænkelighed ved for Tiden at bevilge, da alle saadanne Forandringer i de nugjeldende Bestemmelser om Handelen paa Island, som ikke ere paatrængende, helst bör udsættes indtil den paatænkte Omordning af den islandske Handel i det Hele kan finde Sted. — 4) Med Hensyn til Vort troe Althings allerund. Andragende om, at de Lovudkast, der skulle forelægges Althinget, maae, saavidt muligt, blive bekjendtgjorte ½ Aar för Thingets Afholdelse, da ville Vi ikke i saa Henseende kunne give Vort troe Althing noget Tilsagn, som Omstændighederne oftest kunne gjöre det umuligt at opfylde. — 5) I Anledning af Vort troe Althings allerund. Andragende om Forandring i Althingets Indretning, ville Vi have Samme tilkjendegivet, at Vi, i Overeensstemmelse med det af Os ved Vort allerh. Reskript af 23. Septbr. f. A. givne allern. Tilsagn, nu lade Thinget forelægge Udkast til en Valglov,

1849. 19. Mai. hvorefter Medlemmer blive at vælgo til en Forsamling, der vil faae det Hverv at forhandle Udkast til Ordningen af Islands fremtidige forfatningsmæssige Stilling i Riget, derunder indbefattet Omorganisation af Althinget og dets Virksomhed. — 6) Forsaavidt Vort troe Althing allerund. har andraget paa, at dets yttrede Anskuelser om Maaden, hvorpaa det kongel. Jordegods i Island bortfæstes, maa tages under Overveielse ved Affattelsen af den nye Landbolovgivning for Island, give Vi Vort troo Althing tilkjende, at denne Sag vil, naar Forslaget til den nye Landbolovgivning for Island kommer under Forhandling, tillige blive taget under nærmere Overveielse. — 7) Vort troe Althings allerund. Petition om, at der til Anskaffelsen af en Bogsamling for Thinget maa anvendes förste Gang 300 Rbd. og senere ved enhver af Althingets ordinaire Sessioner 100 Rbd., der udredes og refunderes paa samme Maade som de övrige Althingsomkostninger, have Vi allern. bevilget; hvorom det Fornödne vil blive Althinget nærmere tilkjendegivet. — 8) De under Althingets Forhandlinger i Anledning af et til Samme indkommet Andragende om Afskaffelsen af det saakaldte Mandslaan fremkomne Yttringer og Oplysninger, ville Vi, i Overeensstemmelse med Vort troe Althings allerund. Andragende, allern. foranstalte tagne under nærmere Overveielse i Forbindelse med Forslaget til en ny Landbolovgivning for Island. – 9) Forsaavidt Vort troe Althing allerund. har andraget paa, at Thinget i dets næste Session maatte blive forelagt et Lovudkast angaaende Beskikkelsen af Vragere i Handelsstederne ved Faxebugten, til Vragning af den Saltfisk, som derfra udföres til Udlandet, da have Vi fundet Betænkelighed ved, for Tiden at gaae ind paa dette Andragende, allerede af den Grund, at denne Gjenstand staaer i nöieste Forbindelse med den forestaaende Ordning af Handelsforholdene, og denne altsaa bör afventes. — 10) I Anledning af Vort troe Althings allerunderd. Petition om,

at den islandske Text i de Love, som herefter udkomme 1849.
for Island, maa blive stadfæstet ved Vor allerhöieste 19. Mai.
Underskrift, ville Vi allern. have Vort troe Althing tilkjendegivet, at Vi ikke, efter Forholdenes Beskaffenhed, see Os istand til at gaae ind derpaa.

Til Bekræftelse paa foranstaaende allern. meddelte Resolutioner have Vi udfærdiget denne Vor Kundgjörelse, og forblive Vort troe Althing i kgl. Naade bevaagne. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 19. Mai 1849.

Konúngleg Auglýsíng til alþíngis um árángur af þegnlegum tillögum þess og öðrum uppástúngum á fundinum 1847.

Vèr Friðrik hinn Sjöundi &c. sendum Voru trúa alþíngi kveðju Guðs og Vora! Ánægjusamlegt hefir Oss verið, að sjá það af störfum alþíngismanna Vorra árið 1847, hve dyggilega þeir hafa kappkostað, að efla gagn Vort og landsins. — Vèr höfum vandlega látið íhuga tillögur þíngsins um lagafrumvörp þau, er undir það voru borin, og önnur álitsmál þess og uppástúngur, og munum Vèr nú skýra frá, hvað í þeim efnum hefir verið af ráðið:

I. þessar rèttarbætur hafa birtar verið um þau mál, er Vort trúa alþíngi hefir sent Oss tillögur um:

1) 27. Mai 1848, tilskipun, um nýjan jarðadýrleika á Íslandi; — 2) 6. Juli 1848, opið brèf, um breytíng á þeim tíma, sem á Íslandi þarf til að eignast sveit eptir 6. grein í reglugjörðinni 8. Januar 1834; — 3) 6. Juli 1848, opið brèf, um kostnað þann, er leiðir af kjöri alþíngismanna framvegis, o. fl.; — 4) 18. Juli 1848, opið brèf, um það, hvernig endurgjalda skuli hinum konúnglega jarðabókarsjóð alþíngiskostnaðinn og önnur þar við riðin útgjöld.

Á rèttarbótum þessum getur Vort trúa alþíngi sèð, að athugasemdir þíngmanna við frumvörp þau, er undir það voru borin, hafa verið grandgæfilega íhugaðar, og

1849. frumvörpin þareptir löguð, skýrð og aukin. — þar að
19. Mai. auki var frumvarp til veiðilaga á Íslandi borið undir Vort trúa alþíngi, og hefir það sent Oss þar um tillögur sínar. þessi lög eru enn ekki fullbúin, og valda því hin miklu og vandasömu málefni, er nú fá ríkisstjórninni nóg að starfa. En von er um, þau geti orðið gefin út svo tímanlega, að þau komist alþíngi þessu í hendur. — Eptir tillögum Vors trúa alþíngis í álitsskjali þess um hverjar almennar rèttarbætur, þær er birzt hafa fyrir Danmörk árin 1845 og 1846, ráðlegt mundi vera að lögtaka á Íslandi, verður frumvarp til nokkurra breytínga á erfðalögnnum borið undir þíngið.

II. Um þegnlegar bænarskrár, er Vort trúa alþíngi hefir sent Oss, birtum Vèr alþíngismönnum:

1) þar sem Vort trúa alþíngi hefir þegnlega beðið um, að breytíng væri gjörð á fyrirkomulagi spítalanna og læknaskipuninni á Íslandi, höfum Vèr lagt konúnglegan úrskurð Vorn á það mál 12. August 1848, og er hann auglýstur í opnu brèfi dómsmála stjórnardeildarinnar 23. dag sama mánaðar. En er Vort trúa alþíngi hefir stúngið upp á því, að frumvarp til nýrrar reglugjörðar um spítalahlutina mætti verða borið undir þíngið, þá eru svör embættismanna þeirra á Íslandi, sem þar um hafa verið spurðir, að nokkru leyti enn ókomin. — 2) Vegna þess alþíngi hefir beðið um, að tilskipanirnar: 29. Mai 1744 um sunnudaga helgihald, 27. Mai 1746 um húsvitjun, 3 Juni 1746 um húsaga og tilskipunin sama dag um hjúskaparmál, mætti verða lagfærðar, höfum Vèr látið biðja embættismenn á Íslandi um tillögur sínar. En af því þær eru ekki enn komnar frá öllum þeim, er málinu ekki svo lángt komið, að frumvarp þar um gæti orðið borið undir þíngið. það hefði heldur ekki verið ráðlegt nú, þegar breytíng á skipun alþíngis og starfa þess er fyrir höndum. — 3) Oss hefir þótt ísjárvert, í þetta skipti að veita Voru trúa alþíngi bæn sína um, að leyft sè að hafna sig og verzla í Sauðárkrók á Skagafirði; því bezt þykir henta, þar sem ekki ber bráð

nauðsyn til, að öllum slíkum breytíngum á verzlunar- 1849.
lögum þeim, sem nú eru, verði skotið á frest, þángað 19. Mai.
til öllu fyrirkomulagi hinnar íslenzku verzlunar verður breytt. — 4) Þar sem Vort trúa alþíngi hefir beðið þess, að lagafrumvörp þau, sem bera skal undir alþíngi, verði auglýst almenníngi hálfu ári fyrir þíng, þegar því verður við komið, viljum Vèr ekki gefa Voru trúa alþíngi neitt loforð, sem kríngumstæðurnar optastnær mundu banna Oss að halda. — 5) Þar sem Vort trúa alþíngi hefir þegnlega beðið um nokkrar breytíngar á skipun alþíngis, gjörum Vèr því kunnugt, að Vèr, eptir konúnglegu loforði Voru í brèfi Voru 23. Septbr. í fyrra, látum nú bera undir þíngið frumvarp til kosníngarlaga, og á eptir því að kjósa þíngmenn, er falið skal á hendur að starfa að frumvarpi, sem skipar fyrir, hverja stöðu Ísland skuli hafa í fyrirkomulagi ríkisins, og setjir um leið, hvernig breyta skuli alþíngi og starfa þess. — 6) Vort trúa alþíngi hefir beðizt þess, að tillögur þess um byggíngarmála á konúngsjörðum verði teknar til greina við samnínginn á nýjum landbúnaðarlögum. Gjörum Vèr alþíngi kunnugt, að þetta mál skal verða íhugað, þegar farið verður að semja ný landbúnaðarlög handa Íslandi. — 7) Vèr höfum veitt Voru trúa alþíngi bæn sína, að verja megi til bókasafns handa þínginu 300 rbd. í fyrsta sinn, og síðan 100 rbd. í hvert skipti, sem alþíng verður haldið ákveðinn tíma, og sè því fè jafnað til greiðslu með öðrum alþíngiskostnaði. Skal alþíngi fá nákvæmari skýrslu um það mál. — 8) Eptir þegnlegri beiðni Vors trúa alþíngis, skulum Vèr, þegar farið verður að semja landbúnaðarlögin, láta íhuga nákvæmlega það sem á þínginu er sagt um bænarskrá þá, er því hafði verið send um aftöku mannslánanna. — 9) Þar sem Vort trúa alþíngi hefir stúngið upp á því, að undir næsta þíng yrði borið frumvarp um, að settir skuli verða vörumatsmenn í verzlunarstöðunum við Faxaflóa, til að meta saltfisk þann, sem fluttur er til útlanda, hefir Oss þótt ísjárvert að fallast á þetta, því, þó ekki væri annað, er

1849. þetta málefni samtvinnað við breytíngu þá á verzluninni, sem í vændum er, og ætti því að bíða hennar. —
19. Mai. 10) þar sem Vort trúa alþíngi hefir þegnlega beðizt, að íslenzkan á lögum þeim, sem hèr eptir eru sett á Íslandi, verði staðfest með konúnglegri undirskrift, getum Vèr ekki, eptir því sem ástatt er, veitt því bænheyrslu.

Til staðfestíngar úrskurðum Vorum, þeim er nú hefir verið um getið, höfum Vèr sent yður þessa auglýsíng Vora, og hefir Vort trúa alþíngi hylli Vora og konúnglega mildi. — Gefið í höll Vorri Friðriksborg 19. Mai 1849.

19. Mai. **Kirke- og Underviisningsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Oprettelsen af en Organist- og Musiklærerpost** i Reykjavík. Khavn den 19. Mai 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 365.

I behagelig Skrivelse af 22. Februar d. A. har Hr. Stiftamtmanden og Deres Höiærv., ved at foreslaae, at der maatte oprettes en forenet Organist- og Musiklærer-Post ved Kirken og Skolen, samt Pastoralseminariet i Reykjavík, med en aarlig Lön af ialt 230 Rbd., andraget paa, at der af Skolens Kasse maatte til dette Öiemed ydes et aarligt Bidrag af 150 Rbd.

Foranlediget heraf undlader jeg ikke til behagelig Efterretning tjenstl. at melde, at Ministeriet med Hensyn til de i nysberörte Skrivelse forklarede Omstændigheder for sit Vedkommende Intet har imod, at en saadan Post oprettes, og at samme af Stiftsövrigheden betroes til P. Gudjohnsen, under Forbehold af Opsigelse og iövrigt paa de af velbemeldte Stiftsövrighed foreslaaede Vilkaar, samt endeligen, at dertil maa udredes et aarligt Bidrag af 150 Rbd. af Skolekassen, Alt under Forudsætning af, at Pastoralseminariets og Skolens Udgifts-Budget i det Hele derved ikke foröges; i hvilken Henseende det slutteligen henstilles, om ikke bemeldte

Sum maatte kunne tilveiebringes paa den Maade, at 100 Rbd. afholdes af de til Timeunderviisning i Skolen bestemte 400 Rbd., og 50 Rbd. af det for Pastoralseminariet til forskjellige Udgifter normerede Belöb. 1849. 19. Mai.

Om hvad der i Sagen maatte blive videre foranstaltet, forventes nærmere Indberetning i sin Tid behageligen meddeelt. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 19. Mai 1849.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, Etatsraad Grímur Johnsson, ang. Overlevering af **Ombudet for Öefjords Syssels Jorder.** Khavn den 19. Mai 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr 366. 19. Mai.

Med Hensyn til de i Hr. Etatsraadens behagelige Skrivelse af 19. Januar d. A. forklarede Omstændigheder, betræffende Afleveringen af de saakaldte Öefjords Syssels Jorder, der have været forpagtede til den i Aaret 1846 afdöde Jón Sigurðsson paa Bögguslad, tillader Ministeriet, at Boet efter bemeldte Jón Sigurðsson maa fritages for at tilsvare de i fornævnte Skrivelse ommeldte $2^1/_2$ Qvilder, ligesom det ogsaa maa have sit Forblivende ved de Foranstaltninger, der ere blevne trufne i Henseende til den paa Jordernes Bygninger satte Fæld m. v.

Hvilket herved tjenstl. meddeles Hr. Etatsraaden til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse. — Indenrigsministeriet den 19. Mai 1849.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Administrationen af Arnarstappens Ombud.** Khavn den 19. Mai 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 368. 19. Mai.

I Henhold til de i Amtets behagelige Skrivelser af 4. Juli og 8. Decbr. f. A. meddelte Yttringer, bifalder

1849. Ministeriet, at Administrationen af Arnarstappens Ombud i Snæfellsnes Syssel i Islands Vester-Amt overdrages Repstyrer A. O. Thorlacius paa de i Amtets forberörte Skrivelse af 4. Juli f. A. bestemte Vilkaar, og iövrigt saaledes, at han for Oppebörslerne stiller saadan Sikkerhed, som Hr. Amtmanden maatte ansee betryggende.

19. Mai.

Ved tjenstl. at meddele Dem dette til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, skulde jeg lige tjenstl. have Dem anmodet om, deels at ville udfærdige den for bemeldte Administrator fornödne Instrux, hvori blandt Andet de Vilkaar, under hvilke Administrationen er ham overdragen, nöiagtigen maatte optages, og hvoraf Gjenpart derefter hertil forventes indsendt, deels at ville foranstalte, at Ombudets Jorder afleveres fra Boet efter den forrige Administrator, afgangne Sysselmand Thorsteinson, til Administrator Thorlacius ved en lovlig Syns- og Overleveringsforretning, samt derefter at tilstille Ministeriet Udskrift af bemeldte Forretning. — Indenrigsministeriet den 19. Mai 1849.

19. Mai. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Administrationen af Thykkvabæ og Kirkebæ Klosters Jordegods.** Khavn den 19. Mai 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 369.

I Henhold til Hr. Stiftamtmandens Indstilling i behagelig Skrivelse af 2. Marts sidstleden bifalder Ministeriet, at Administrationen af Thykkebai Klosterjorder samt Kirkebæ Klostergods med Flögu Jorder, saavel som Værgemaalene for Klosterkirkerne paa bemeldte Godser, maa for næstkommende Fardagaar overdrages den i Deres forberörte Skrivelse ommeldte Björn Kristjansson paa de samme Vilkaar, som i saa Henseende hidtil have været foreskrevne, og imod at han stiller en saadan Sikkerhed for de ham betroede Oppebörsler, som De maatte ansee betryggende.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden dette til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, skulde jeg lige tjenstl. have Dem anmodet om, at ville udfærdige den for bemeldte Administrator fornödne Instrux og deri at optage de Vilkaar, hvorunder Administrationen er ham overdragen, og deriblandt den Bestemmelse, at han har aarligen at aflægge særskilt Regnskab for enhver af Administrationerne, samt uden Vederlag at forestaae og ligeledes aarligen at aflægge særskilt Regnskab for ethvert af de forberörte Værgemaal til Stiftamtet. Af nysnævnte Instrux forventes derefter en Gjenpart Ministeriet tilstillet. 1849. 19. Mai.

Ligeledes anmodes De om behageligen at ville foranledige, at fornævnte Klostergodser og Kirker afleveres til Vedkommende ved en lovlig Syns- og Overleveringsforretning, og derefter hertil at indsende en Udskrift af bemeldte Forretning. Endeligen forventer jeg til næste Aar at modtage Hr. Stiftamtmandens Betænkning om, hvorvidt Administrationen fremdeles vil kunne betroes fornævnte Björn Kristjansson. — Indenrigsministeriet den 19. Mai 1849.

Justitsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Beregningsmaaden af** Betaling for **beskrevne Akter** o. fl. Khavn den 19. Mai 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 399. 19. Mai.

I Anledning af en fra den constituerede Sysselmand i Öefjords Syssel under 8. Februar d. A. hertil indgiven Forespörgsel, om ikke Betalingen for Beskrivelse af Skifteakter saavel som af andre Dokumenter maa, i Analogi af den i Sportelreglementet af 10. Septbr. 1830 § 29 in fine indeholdte Bestemmelse, beregnes saaledes, at det, der er under et halvt Ark, betales som et halvt, og det, som er over et halvt, betales som et heelt, skulde jeg ikke undlade til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. at melde, at

1849. Ministeriet Intet finder mod nysnævnte Beregningsmaade
19. Mai. at erindre. — Justitsministeriet den 19. Mai 1849.

22. Mai. **Kirke- og Underviisningsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. Gaarden **Borg i Borgarfjord** og sammes **Overgang til Beneficium.** Khavn den 22. Mai 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 405.

Paa Ministeriets derom allerund. nedlagte Forestilling har det behaget Hs. M. Kongen under 16. i d. M. allern. at resolvere:

„1) at af den Borg Præstekald tilhörende Lehnsjord Ferjubakki [ovenf. S. 272—273] .... at bestemme".

Ved tjenstligen at meddele Hr. Stiftamtmanden og Deres Höiærv. foranstaaende allerh. Resolution til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse samt fornöden Foranstaltning, skulde jeg, med Hensyn til den under 5te Post ommeldte Erstatning til Præsten for den halve Smörleie, ikke undlade at bemærke, at Ministeriet har nogen Tvivl om, hvorvidt den omhandlede Godtgjörelse rettest maatte være at tilveiebringe ved efter Hr. Stiftamtmandens og Deres Höiærv.* Forslag i Skrivelse af 1. Februar f. A. at henlægge Gaarden Thurrstadir og Hjaleien Suðurríki som Mensalgods til Præsten, eller om det ikke maa være hensigtsmæssigst, at paa samme Maade, som Præsten faaer Æqvivalent i 25 Hdr., der udgjör Proprietair-Eiendommen i Hjemmegaarden Borg, for 20 Hdr. i den forrige Brugsjord Ferjubakki og Ferjukot, han da ogsaa erholder for den bortfaldende Qvildeleie en tilsvarende Andeel i Brugen af den Kirken tilhörende Andeel i Hjemmegaarden Borg. Om dette Punkt skulde jeg derfor tjenstl. udbede mig Hr. Stiftamtmandens og Deres Höiærv.* nærmere Yttringer behageligen meddeelte. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 22. Mai 1849.

Justitsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Overskridelse af det til Fattigmedicin bestemte Beløb.** Khavn den 26. Mai 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 436. 1849. 26. Mai.

Ved hertil at indberette, deels at det betydelige Forbrug af Lægemidler til de Spedalske i Landphysikus Thorstensens Distrikt i forrige Aar har frembragt en Underballance af 64 Rbd. 25 Sk. i Fattigmedicinpengenes Beløb, deels at dette Beløb forskudsviis er Apothekeren udbetalt af Amtsrepartitionsfonden, har Hr. Stiftamtmanden i behagelig Skrivelse af 16. Febr. d. A. forespurgt, af hvilken Kasse denne Udgift definitivt vil være at afholde.

Foranlediget heraf undlader jeg ikke tjenstligst at melde, at ligesom der ikke findes tilstrækkelig Grund til at bebyrde Amtsrepartitionsfonden med Afholdelsen af deslige Udgifter, saaledes forventes det, at fornævnte Underballance saavidt muligt söges dækket af det for indeværende Aar til Fattigmedicin for det ommeldte Distrikt normerede Beløb. Forsaavidt dette imidlertid ikke maatte kunne lade sig gjöre, vil Ministeriet Intet have imod, at den omhandlede Udgift for denne Gang maa afholdes af Hospitalernes opsparede Midler.

Iövrigt forventer Ministeriet, at Hr. Stiftamtmanden vil lade det være Dem magtpaaliggende at före Tilsyn med, at de til Fattigmedikamenter bestemte Summer ikke overskrides, og at det saaledes bliver forebygget, at nogen Underballance for Fremtiden kan opstaae. — Justitsministeriet den 26. Mai 1849.

Kongelig Resolution ang. **Løn for Lægen i Hunavatns Syssel.** Frederiksborg den 26. Mai 1849. — Justitsministerens (Bardenfleths) Indstilling bifaldes: at der af den islandske Jordebogskasse maa endnu for indeværende Aar forundes praktiserende Læge i Hunavatns Syssel, Cand. chir Joseph Skaptason et Tillæg af 200 Rbd. 26. Mai.

1849. (som var ham bevilget paa 3 Aar ved kgl. Resol. 25. Juni 1845) til de 100 Rbd., han i Medför af kgl. Resol. 15. Decbr.
26. Mai. 1837 aarligen oppebærer af bemeldte Kasse. — Isl. Depart. Forest. og Resol. Prot. 1849, Nr. 29.

5. Juni. **Danmarks Riges Grundlov.** Christiansborg Slot den 5. Juni 1849. — Denne Grundlov er ikke indfört i Island og ikke der publiceret[1], men optages her med Hensyn til dens Vigtighed som Forfatningslov. — Dansk: Udkast i Depart. Tid. 1848, S. 697—707; Loven selv i Depart. Tid. 1849, S. 489—501. Original-Aftryk hos Schultz, 20 Sider i 4to. Schou XXV, 253-264. — Islandsk: „Grundvallarlög Danaríkis", i Lanztíðindi I. ár, Nr. 11—12, 13—14, 15 (1850, 28. Februar, 20. Marts, 6. April), S. 44—46, 50—52, 60—61; „Grundvallarlög Danmerkurríkis" i Tíðindi frá þjóðfundi Íslendínga árið 1851, S. 444—461.

Danmarks Riges Grundlov.

Vi Frederik den Syvende &c. Gjöre vitterligt for Alle: Efter at Vi af fri kgl. Magtfuldkommenhed havde besluttet i Overeensstemmelse med Vort troe Folk at lade udgaae en ny Grundlov for Danmarks Rige, og en fuldstændig Overeenskomst lykkeligen er bleven tilveiebragt mellem Os og den for Kongeriget sammentraadte Rigsforsamling om denne Grundlovs Indhold, i Henhold til det Udkast, i havde ladet Rigsforsamlingen forelægge som Grundlag for Forhandlingerne, saa have Vi nu — dog med Forbehold af at Ordningen af Alt, hvad der vedkommer Hertugdömmet Slesvigs Stilling, beroer indtil Freden er afsluttet — vedtaget efterfölgende

[1]) Med Hensyn til denne Gjenstand jevnf. J. E. Larsen: Om Islands hidtilværende statsretlige Stilling (Universit. Program i Oktobr. 1855. 4to); Islandsk: Um stöðu Íslands í ríkinu að lögum, eins og hún hefir verið híngað til. Gefið út að tilhlutun dómsmálastjórnarinnar. Khöfn 1856. 8vo; — og Jón Sigurðsson, Om Islands statsretlige Forhold. Khavn 1855. 8vo; Islandsk: Um landsrèttindi Íslands i Ný Fèlagsrit XVI, 1—110.

Danmarks Riges Grundlov, som den af Os og Vore Efterfölgere paa den danske Throne ubrödeligen skal holdes, saalydende:— 1849. 5. Juni.

Danmarks Riges Grundlov.

I.

1. Regjeringsformen er indskrænket - monarkisk. Kongemagten er arvelig. — 2. Den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening. Den udövende Magt er hos Kongen. Den dömmende Magt er hos Domstolene. — 3. Den evangelisk-lutherske Kirke er den danske Folkekirke og understöttes som saadan af Staten.

II.

4. Den i Kongeloven fastsatte Arvefölge er fremdeles gjældende. Den kan kun forandres efter Forslag fra Kongen og med den forenede Rigsdags Samtykke, hvortil udfordres tre Fjerdedele af de afgivne Stemmer. — 5. Kongen kan, uden Rigsdagens Samtykke, ikke være Regent i andre Lande end dem, der höre til det danske Monarki. — 6. Kongen skal höre til den evangelisk lutherske Kirke. — 7. Kongen er myndig, naar han har fyldt sit 18de Aar. — 8. Forinden Kongen tiltræder Regjeringen, aflægger han for den forenede Rigsdag fölgende Eed:

„Jeg lover og sværger at holde Danmarks Riges Grundlov, saasandt hjælpe mig Gud og hans hellige Ord".

Er Rigsdagen ikke samlet ved Thronskiftet, nedlægges Eden skriftlig i Statsraadet og gjentages siden for den forenede Rigsdag. — 9. Saafremt Kongen, enten formedelst Bortreise eller Svaghed, finder, at der bör udnævnes en Rigsforstander, sammenkalder han Rigsdagen og forelægger den et Lovforslag herom. — 10. Bliver Kongen ude af Stand til at regjere, sammenkalder Statsraadet Rigsdagen. Naar da den forenede

1849. 5. Juni. Rigsdag med tre Fjerdedele af de afgivne Stemmer erkjender Nödvendigheden, udnævner den en Rigsforstander og anordner, om fornödent gjöres, et Formynderskab. — 11. Er der Anledning til at frygte for, at Thronfölgeren ved Kongens Död vil være umyndig eller af anden Grund ude af Stand til selv at regjere, bestemmes ved Lov en Rigsforstander, og et Formynderskab anordnes af Kongen. Rigsforstanderen kan ikke deeltage i Formynderskabet. — 12. Rigsforstanderen aflægger den for Kongen foreskrevne Eed og udöver, saalænge Rigsforstanderskabet varer, i Kongens Navn alle dennes Rettigheder; dog kan han ikke foreslaae Forandring af Arvefölgen. — 13. Naar Kongen er död, sammentræder 14de Dagen derefter uden Sammenkaldelse den sidstvalgte Rigsdag. — 14. Er der ingen Thronfölger, eller kan Thronfölgeren eller Rigsforstanderen ikke strax tiltræde Regjeringen, föres den af Statsraadet, indtil fornöden Bestemmelse er tagen af Rigsdagen. — 15. Er Thronfölgeren eller Rigsforstanderen fraværende, bestemmer den forenede Rigsdag, inden hvilken Tid han har at vende tilbage. Er Thronfölgeren umyndig, eller af anden Grund ikke i Stand til at regjere, uden at Rigsforstander og Formynderskab er bestemt, udnævner den forenede Rigsdag Rigsforstanderen og beskikker Formynderskabet. Er der ingen Thronfölger, vælger den forenede Rigsdag en Konge og fastsætter den fremtidige Arvefölge. — 16. Kongens Civilliste bestemmes for hans Regjeringstid ved Lov. Derved fastsættes tillige, hvilke Slotte og andre Statseiendele skulle henhöre til Civillisten. Civillisten kan ikke behæftes med Gjæld. — 17. For Medlemmerne af det kgl. Hus kan der bestemmes Appanager ved Lov. Appanagerne kunne ikke uden Rigsdagens Samtykke nydes udenfor Riget.

III.

18. Kongen er ansvarsfri; hans Person er hellig og ukrænkelig. Ministrene ere ansvarlige for Regjeringens

Förelse. — 19. Kongen udnævner og afskediger sine Ministre. Kongens Underskrift under de Lovgivningen og Regjeringen vedkommende Beslutninger giver disse Gyldighed, naar den er ledsaget af en Ministers Underskrift. Den Minister, som har underskrevet, er ansvarlig for Beslutningen. — 20. Ministrene kunne tiltales for deres Embedsförelse. Folkethinget anklager, Rigsretten dömmer. — 21. Ministrene i Forening udgjöre Statsraadet; Forsædet föres af den, som af Kongen er udnævnt til Premierminister. Alle Lovforslag og vigtigere Regjeringsforanstaltninger forelægges Statsraadet. Dettes Ordning samt Ministeransvarligheden bestemmes ved Lov. — 22. Kongen besætter alle Embeder i samme Omfang som hidtil. Forandringer heri kunne skee ved Lov. Ingen kan beskikkes til Embedsmand, som ikke har Indfödsret. Kongen kan afskedige de af ham ansatte Embedsmænd. Disses Pension fastsættes i Overeensstemmelse med Pensionsloven. Kongen kan forflytte Embedsmænd uden deres Samtykke, dog saaledes, at de ikke derved tabe i Embedsindtægter, og at der gives dem Valget mellem saadan Forflyttelse og Afsked med Pension efter de almindelige Regler. Undtagelser for visse Klasser af Embedsmænd, foruden den i § 78 fastsatte, bestemmes ved Lov. — 23. Kongen har den höieste Myndighed over Land- og Sömagten. Han erklærer Krig og slutter Fred, samt indgaaer og ophæver Forbund og Handelstraktater; dog kan han derved ikke uden Rigsdagens Samtykke afstaae nogen Deel af Landet, raade over nogen Statsindtægt eller paadrage Staten nogen anden bebyrdende Forpligtelse. — 24. Kongen sammenkalder en ordentlig Rigsdag hvert Aar. Uden Kongens Samtykke kan den ikke forblive længere sammen end 2 Maaneder. Forandringer i disse Bestemmelser kunne skee ved Lov. — 25. Kongen kan indkalde Rigsdagen til overordentlige Sammenkomster, hvis Varighed beroer paa hans Bestemmelse. — 26. Kongen kan udsætte den ordentlige Rigsdags Möder paa bestemt

1849.
5. Juni.

1849. Tid, dog uden Rigsdagens Samtykke ikke længere end
5. Juni. paa 2 Maaneder og ikke mere end een Gang i Aaret indtil dens næste ordentlige Sammenkomst. — 27. Kongen kan oplöse enten hele Rigsdagen eller een af dens Afdelinger; oplöses kun eet af Thingene, skal det andet Things Möder udsættes, indtil hele Rigsdagen atter kan samles. Dette skal skee inden 2 Maaneders Forlöb efter Oplösningen. — 28. Kongen kan for Rigsdagen lade fremsætte Forslag til Love og andre Beslutninger. — 29. Kongens Samtykke udfordres til at give en Rigsdagsbeslutning Lovskraft. Kongen befaler Lovens Bekjendtgjörelse og drager Omsorg for dens Fuldbyrdelse. — 30. I særdeles paatrængende Tilfælde kan Kongen, naar Rigsdagen ikke er samlet, udstede forelöbige Love, der dog ikke maae stride mod Grundloven, og altid bör forelægges den fölgende Rigsdag. — 31. Kongen kan benaade og give Amnesti; Ministrene kan han kun med Folkethingets Samtykke benaade for de dem af Rigsretten idömte Straffe. — 32 Kongen meddeler, deels umiddelbart, deels gjennem vedkommende Regjeringsmyndigheder, saadanne Bevillinger og Undtagelser fra de nugjeldende Love, som ifölge bidtil gjeldende Regler have været i Brug. — 33. Kongen har Ret til at lade slaae Mynt i Henhold til Loven.

IV.

34. Rigsdagen bestaaer af Folkethinget og Landsthinget. — 35. Valgret til Folkethinget har enhver uberygtet Mand, som har Indfödsret, naar han har fyldt sit 30te Aar, medmindre han: a) uden at have egen Husstand staaer i privat Tjenesteforhold; b) nyder eller har nydt Understöttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergiven eller tilbagebetalt; c) er ude af Raadigheden over sit Bo; d) ikke har haft fast Bopæl i eet Aar i den Valgkreds eller den Stad, hvori han opholder sig paa den Tid, Valget foregaaer. — 36. Valgbar til Folkethinget er, med de i § 35 a b og c nævnte Undtagelser, enhver uberygtet Mand, som har Indfödsret,

naar han har fyldt sit 25de Aar. — 37. Antallet af Folkethingets Medlemmer skal omtrent være efter Forholdet af 1 til 14,000 Indvaanere. Valgene foregaae i Valgkredse, hvis Omfang bestemmes ved Valgloven. Enhver Valgkreds vælger Een blandt dem, der have stillet sig til Valg. — 38. Medlemmerne af Folkethinget vælges paa 3 Aar. De erholde et dagligt Vederlag. — 39. Valgret til Landsthinget har Enhver, der ifölge § 35 har Valgret til Folkethinget. De Valgberettigede vælge af Deres Midte Valgmænd efter de Bestemmelser, som gives i Valgloven. — 40. Valgbar til Landsthinget er enhver uberygtet Mand, som har Indfödsret, og hvis Bo ei er under Opbuds eller Fallitbehandling, naar han har fyldt sit 40de Aar og i det sidste Aar enten har svaret i direkte Skat til Staten eller Communen 200 Rbd., eller godtgjör at have haft en reen aarlig Indtægt af 1200 Rbd. I de Valgkredse, hvor Antallet af Valgbare efter denne Regel ikke naaer det Forhold til Befolkningen, som fastsættes i Valgloven, foröges Antallet af de Valgbare med de höiest Beskattede i Valgkredsen, indtil dette Forhold er naaet. — 41. Valgene til Landsthinget foregaae i större Valgkredse, der ordnes ved Valgloven. Valgmændene i hver saadan större Valgkreds træde sammen og stemme paa saamange Mænd, som skulle vælges for Valgkredsen, i hvilken idetmindste tre Fjerdedele af de Valgte skulle have haft fast Bopæl i det sidste Aar för Valget. Til et gyldigt Valg udfordres meer end Halvdelen af de afgivne Stemmer. — 42. Antallet af Landsthingets Medlemmer skal stedse være omtrent Halvdelen af Antallet af Folkethingets Medlemmer. — 43. Medlemmerne af Landsthinget vælges paa 8 Aar. Halvdelen afgaaer hvert 4de Aar. De erholde samme daglige Vederlag som Folkethingets Medlemmer. — 44. Naar en ny Communallov er given, kunne Landsthingsvalgene ved Lov gaae over til de större communale (Amts- eller Provinds-) Raad.

1849.
5. Juni.

1849. V.

5. Juni. 45. Den aarlige Rigsdag sammentræder den förste Mandag i Oktober, dersom Kongen ikke har indkaldt den til at möde forinden. — 46. Regjeringens Sæde er Rigsdagens Forsamlingssted. I overordentlige Tilfælde kan Kongen sammenkalde den paa et andet Sted i Riget. — 47. Rigsdagen er ukrænkelig. Hvo der antaster dens Sikkerhed og Frihed, hvo der udsteder eller adlyder nogen dertil sigtende Befaling, gjör sig skyldig i Höiforræderi. — 48. Ethvert af Thingene er berettiget til at foreslaae og for sit Vedkommende at vedtage Love. — 49. Ethvert af Thingene kan indgive Adresser til Kongen. — 50. Ethvert af Thingene kan til at undersöge almeenvigtige Gjenstande nedsætte Commissioner af sine Medlemmer. Disse ere berettigede til saavel af offentlige Myndigheder som af private Borgere at fordre Oplysninger meddelte mundtligen eller skriftligen. — 51. Ingen Skat kan paalægges, forandres eller ophæves uden ved Lov, eiheller noget Mandskab udskrives, noget Statslaan optages eller nogen Staten tilhörende Domaine afhændes uden ifölge Lov. — 52. Paa hver ordentlig Rigsdag, strax efter at samme er sat, fremlægges Forslag til Finantsloven for det fölgende Finantsaar, indeholdende et Overslag over Statens Indtægter og Udgifter. Finantsforslaget behandles först i Folkethinget. Forinden Finantsloven er vedtagen, maae Skatterne ei opkræves. Ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i samme. — 53. Hvert Thing udnævner to lönnede Revisorer. Disse gjennemgaae det aarlige Statsregnskab og paasee, at samtlige Statens Indtægter deri ere blevne opförte, og at ingen Udgift udenfor Finantsloven har fundet Sted. De kunne fordre sig alle fornödne Oplysninger og Aktstykker meddelte. Det aarlige Statsregnskab, med Revisorernes Bemærkninger, forelægges derefter Rigsdagen, som med Hensyn til samme tager Beslutning. — 54. Ingen Udlænding kan herefter erholde Indfödsret uden ved Lov. —

55. Intet Lovforslag kan endelig vedtages, forinden det 3 Gange har været behandlet af Thinget. — 56. Naar et Lovforslag bliver forkastet af et af Thingene, kan det ikke oftere foretages af samme Thing i samme Samling. — 57. Naar et Lovforslag er vedtaget i det ene Thing, bliver det i den Form, hvori det er vedtaget, at forelægge det andet Thing; hvis det der forandres, gaaer det tilbage til det förste; foretages her atter Forandringer, gaaer Forslaget paany til det andet Thing. Opnaaes da ei heller Enighed, skal, naar et Thing forlanger det, hvert Thing udnævne et lige Antal Medlemmer til at træde sammen i et Udvalg, som afgiver Betænkning over Uovereensstemmelserne. I Henhold til Udvalgets Indstilling finder da endelig Afgjörelse Sted i ethvert Thing for sig. — 58. Ethvert af Thingene afgjör selv Gyldigheden af sine Medlemmers Valg. — 59. Ethvert nyt Medlem aflægger Eed paa Grundloven, naar Gyldigheden af hans Valg er anerkjendt. — 60. Rigsdagsmændene ere ene bundne ved deres Overbeviisning og ikke ved nogen Forskrift af deres Vælgere. Embedsmænd, som vælges til Rigsdagsmænd, behöve ikke Regjeringens Tilladelse til at modtage Valget. — 61. Saalænge Rigsdagen er samlet, kan ingen Rigsdagsmand uden Samtykke af det Thing, hvortil han hörer, hæftes for Gjæld, ei heller fængsles eller tiltales, medmindre han er greben paa fersk Gjerning. For sine Yttringer paa Rigsdagen kan intet af dens Medlemmer uden Thingets Samtykke drages til Ansvar udenfor samme. — 62. Kommer den gyldigen Valgte i et af de Tilfælde, der udelukke fra Valgbarhed, mister han den af Valget flydende Ret. Dog skal Ingen tabe sit Sæde i Landsthinget, fordi han i Löbet af den Tid, for hvilken han er valgt, flytter til en anden Valgkreds. Det bliver nærmere ved Lov at bestemme, i hvilke Tilfælde en Rigsdagsmand, der befordres til et lönnet Statsembede, skal underkastes Gjenvalg. — 63. Ministrene have i Embeds Medför Adgang til Rigsdagen og ere berettigede

1849. 5. Juni.

1849. til under Forhandlingerne at forlange Ordet, saa ofte
5. Juni. de ville, idet de iövrigt iagttage Forretningsordenen. Stemmeret udöve de kun, naar de tillige ere Rigsdagsmænd. — 64. Ethvert Thing vælger selv sin Formand, og den eller dem, der i hans Forfald skal före Forsædet. — 65. Intet af Thingene kan tage nogen Beslutning, naar ikke over Halvdelen af dets Medlemmer er tilstede og deeltager i Afstemningen. — 66. Enhver Rigsdagsmand kan i det Thing, hvortil han hörer, med dettes Samtykke bringe ethvert offentligt Anliggende under Forhandling og derom æske Ministrenes Forklaring. — 67. Intet Andragende maa overgives noget af Thingene uden gjennem et af dets Medlemmer. — 68. Finder Thinget ikke Anledning til om et Andragende at fatte Beslutning, kan det henvise det til Ministrene. — 69. Thingenes Möder ere offentlige. Dog kan Formanden eller det i Forretningsordenen bestemte Antal Medlemmer forlange, at alle Uvedkommende fjernes, hvorpaa Thinget afgjör, om Sagen skal forhandles i offentligt eller hemmeligt Möde. — 70. Ethvert af Thingene fastsætter de nærmere Bestemmelser, som vedkomme Forretningsgangen og Ordens Opretholdelse. — 71. Den forenede Rigsdag dannes ved Sammentræden af Folkethinget og Landsthinget. Til at tage Beslutning udfordres, at over Halvdelen af hvert Things Medlemmer er tilstede og deeltager i Afstemningen. Den vælger selv sin Formand og fastsætter iövrigt de nærmere Bestemmelser, der vedkomme Forretningsgangen.

VI.

72. Rigsretten bestaaer af 16 Medlemmer, der vælges paa 4 Aar, Halvdelen af Landsthinget, Halvdelen af Landets överste Domstol, blandt disses egne Medlemmer. Den vælger selv sin Formand af sin egen Midte. En Lov ordner nærmere Forfölgningsmaaden. — 73. Rigsretten paakjender de af Folkethinget mod Ministrene anlagte Sager. For Rigsretten kan Kongen lade

ogsaa Andre tiltale for Forbrydelser, som han finder særdeles farlige for Staten, naar Folkethinget dertil giver sit Samtykke. — 74. Den dömmende Magts Udövelse kan kun ordnes ved Lov. — 75. Den med visse Eiendomme forbundne dömmende Myndighed skal ophæves ved Lov. — 76. Retspleien bliver at adskille fra Forvaltningen efter de Regler, der fastsættes ved Lov. — 77. Domstolene ere berettigede til at paakjende ethvert Spörgsmaal om Övrighedsmyndighedens Grændser. Dog kan den, der vil reise saadant Spörgsmaal, ikke ved at bringe Sagen for Domstolene unddrage sig fra forelöbigen at efterkomme Övrighedens Befaling. — 78. Dommerne have i deres Kald alene at rette sig efter Loven. De kunne ikke afsættes uden ved Dom, ei heller forflyttes mod deres Önske, udenfor de Tilfælde, hvor en Omordning af Domstolene finder Sted. Dog kan den Dommer, der har fyldt sit 65de Aar, afskediges, men uden Tab af Indtægter. — 79. Offentlighed og Mundtlighed skal saa snart og saavidt som muligt gjennemföres ved hele Retspleien. I Misgjerningssager og i Sager, der reise sig af politiske Lovovertrædelser, skulle Nævninger indföres.

1849. 5. Juni.

VII.

80. Folkekirkens Forfatning ordnes ved Lov. — 81. Borgerne have Ret til at forene sig i Samfund for at dyrke Gud paa den Maade, der stemmer med deres Overbeviisning, dog at Intet læres eller foretages, som strider mod Sædeligheden eller den offentlige Orden. — 82. Ingen er pligtig at yde personlige Bidrag til nogen anden Gudsdyrkelse end den, som er hans egen; dog skal Enhver, der ikke godtgjör at være Medlem af et i Landet anerkjendt Troessamfund, til Skolevæsenet svare de til Folkekirken lovbefalede personlige Afgifter. — 83. De fra Folkekirken afvigende Troessamfunds Forhold ordnes nærmere ved Lov. —

1849. 5. Juni. 84. Ingen kan paa Grund af sin Troesbekjendelse berøves Adgang til den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder, eller unddrage sig Opfyldelsen af nogen almindelig Borgerpligt.

VIII.

85. Enhver, der anholdes, skal inden 24 Timer stilles for en Dommer. Hvis den Anholdte ikke strax kan sættes paa fri Fod, skal Dommeren ved en af Grunde ledsaget Kjendelse, der afgives snarest muligt og senest inden 3 Dage, afgjöre, at han skal fængsles, og, hvis han kan löslades mod Sikkerhed, bestemme dennes Art eller Störrelse. Den Kjendelse, som Dommeren afsiger, kan af Vedkommende strax særskilt indankes for höiere Ret. Ingen kan underkastes Varetægtsfængsel for en Forseelse, som kun kan medföre Straf af Pengebod eller simpelt Fængsel. — 86. Boligen er ukrænkelig. Husundersögelse, Beslaglæggelse og Undersögelse af Breve og andre Papirer maa, hvor ingen Lov hjemler en særegen Undtagelse, alene skee efter en Retskjendelse. — 87. Eiendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstaae sin Eiendom, uden hvor Almeenvellet kræver det. Det kan kun skee ifölge Lov og mod fuldstændig Erstatning. — 88. Alle Indskrænkninger i den frie og lige Adgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i det almene Vel, skulle hæves ved Lov. — 89. Den, som ikke selv kan ernære sig eller Sine, og hvis Forsörgelse ikke paaligger nogen Anden, er berettiget til at erholde Hjælp af det Offentlige, dog mod at underkaste sig de Forpligtelser, som Lovene herom paabyde. — 90. De Börn, hvis Forældre ikke have Evne til at sörge for deres Oplærelse, ville erholde fri Underviisning i Almueskolen. — 91. Enhver er berettiget til ved Trykken at offentliggjöre sine Tanker, dog under Ansvar for Domstolene. Censur og andre forebyggende Forholdsregler kunne ingensinde paany indföres. — 92. Borgerne have Ret til uden

foregaaende Tilladelse at indgaae Foreninger i ethvert lovligt Öiemed. Ingen Forening kan ophæves ved en Regjeringsforanstaltning. Dog kunne Foreninger forelöbigen forbydes, men der skal da strax anlægges Sag mod Foreningen til dens Ophævelse. — 93. Borgerne have Ret til at samles ubevæbnede. Offentlige Forsamlinger har Politiet Ret til at overvære. Forsamlinger under aaben Himmel kunne forbydes, naar der af dem kan befrygtes Fare for den offentlige Fred. — 94. Ved Oplöb maa den væbnede Magt, naar den ikke angribes, kun indskride, efter at Mængden 3 Gange i Kongens og Lovens Navn forgjæves er opfordret til at adskilles. — 95. Enhver vaabenför Mand er forpligtet til med sin Person at bidrage til Fædrelandets Forsvar, efter de nærmere Bestemmelser, som Loven foreskriver. — 96. Communernes Ret til, under Statens Tilsyn, selvstændig at styre deres Anliggender, vil blive ordnet ved Lov. — 97. Enhver i Lovgivningen til Adel, Titel og Rang knyttet Forret er afskaffet. — 98. Intet Lehn, Stamhus eller Fideicommisgods kan for Fremtiden oprettes; det skal ved Lov nærmere ordnes, hvorledes de nu bestaaende kunne overgaae til fri Eiendom. — 99. For Krigsmagten ere de i §§ 85, 92 og 93 givne Bestemmelser kun anvendelige med de Indskrænkninger, der fölge af de militaire Loves Forskrifter.

1849. 5. Juni.

IX.

100. Forslag til Forandring i, eller Tillæg til, nærværende Grundlov fremsættes paa en ordentlig Rigsdag. Vedtages den derom fattede Beslutning i uforandret Skikkelse af næste ordentlige Rigsdag og bifaldes den af Kongen, oplöses begge Thingene, og almindelige Valg foregaae baade til Folkethinget og til Landsthinget. Vedtages Beslutningen tredie Gang af den nye Rigsdag paa en ordentlig eller overordentlig Samling, og stadfæstes den af Kongen, er den Grundlov.

1849. Midlertidige Bestemmelser.

5. Juni.

1. Ligesom Reglen i § 16, at Civillisten bestemmes ved Lov, ingen Anvendelse har for den nuregjerende Konge, saaledes vil ikke heller den i § 17 givne Forskrift være til Hinder for, at Appanager nydes udenfor Riget, forsaavidt saadant hjemles ved alt bestaaende Contrakter. — 2. Indtil den i § 22 bebudede Pensionslov udkommer, vil enhver Embedsmand, der efter samme Paragraphs Bestemmelse bliver afskediget, erholde Pension efter de hidtil fulgte Regler. — 3. Den i § 78 indeholdte Bestemmelse, at Dommere ikke kunne afsættes uden ved Dom, ei heller forflyttes mod deres Önske, skal ikke være anvendelig paa de nærværende Dommere, som tillige have administrative Forretninger. — 4. Indtil en Omordning af den criminelle Proces er iværksat, vil den i § 85 omhandlede Indankning af en Fængslingskjendelse skee som af en privat Sag, dog med Extraretsvarsel, ligesom den Klagende er fritagen for Brugen af stemplet Papir og Erlæggelse af Retsgebyrer. Der bör gives ham Adgang til i Anledning af saadan Paaanke at raadföre sig med en Sagförer, og nye Oplysninger kunne fremlægges for Overretten.

Og er da hermed ophævet den af Vor Forgjænger paa Thronen, höisalig Kong Frederik den Tredie, efter den ham af de danske Stænder dertil meddelte Fuldmagt, under 14. Novembr. 1665 givne Kongelov, alene med Undtagelse af de Bestemmelser, der indeholdes i §§ 27 til 40, om Arvefölgen, hvilke ere stadfæstede i Grundlovens § 4, og de i §§ 21 og 25 om de kongelige Prindser og Prindsesser indeholdte Forskrifter, indtil ved en Huslov anderledes derom maatte vorde bestemt.

Givet paa Vort Slot Christiansborg den 5. Juni 1849.

Aabent Brev ang. Forbehold ved Grundlovens Udgivelse. Christiansborg Slot den 5. Juni 1849. 1849. 5. Juni.
— Dette Aabne Brev er ikke publiceret i Island, men optages her i Forbindelse med den foranstaaende Grundlov. Original-Aftryk hos Schultz, 4 Sider i 4to. Depart. Tid. 1849, S. 502.

Aabent Brev om nogle midlertidige Forbehold ved Udgivelsen af Danmarks Riges Grundlov.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Idet Vi have besluttet, paa denne Dag höitideligen at vedtage Danmarks Riges fremtidige Grundlov, have Vi dog med Hensyn til dennes § 23 fundet det nödvendigt at forbeholde Os, for det Tilfælde, at de om Vore Guineiske Besiddelsers Afhændelse indledede Forhandlinger maatte, förend den förste Rigsdag kan sammentræde, gjöre en endelig Beslutning nödvendig, da at tage en saadan Beslutning uden at afvente Rigsdagens Samtykke.

Fremdeles maae Vi, idet Vi for Fremtiden ville have Finantsaaret regnet fra det ene Aars 1. April til det næstes 31. Marts, i Henseende til Grundlovens § 52 have Os forbeholdt, uden Rigsdagens Samtykke saavel at opkræve de bestaaende Skatter og Afgifter, som at afholde de nödvendige Statsudgifter for den tilbagestaaende Deel af indeværende Aar og for de 3 förste Maaneder af næste Aar.

Endeligen ville Vi, saafremt der skulde indtræde paatrængende Tilfælde, som maatte udfordre en Folkerepræsentations Medvirkning, og hvis Afgjörelse ei kan opsættes indtil Rigsdagen grundlovmæssigen kan sammentræde, have Os forbeholdt at kunne lade den ifölge Vort Patent af 3. Oktober 1848 sammenkaldte Rigsforsamling, i dens hidtilværende Sammensætning, atter træde sammen, for med den at kunne forhandle saadanne paatrængende Tilfælde.

Hvorefter Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet paa Vort Slot Christiansborg den 5. Juni 1849.

1849.
5. Juni. **Plakat ang. Inddragelsen af Nationalbankens Sedler paa een Rigsbankdaler.** Christiansborg den 5. Juni 1849. — Denne „Plakat angaaende Inddragelsen af de af Nationalbanken i Kjöbenhavn i 1819 udstedte Sedler paa een Rigsbankdaler" er emaneret gjennem Justitsministeriet, og anföres som publiceret kun i Öefjords Syssel 1850. Den slutter sig forövrigt til Bekjendtgjörelse 13. Novbr. 1848, med den nærmere Bestemmelse, at de nævnte Sedler kun modtages i de kgl. Kasser til 1. August (1849). — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Depart. Tid. 1849, S. 505; Schou XXV, 265.

16. Juni. **Lov ang. Valgene til Rigsdagen.** Frederiksborg Slot den 16. Juni 1849. — Denne Lov, der er udgaaet igjennem Indenrigsministeriet, anföres som publiceret paa Vestmannöerne, samt i Snæfellsnes og Bardastrands Sysseler, i Aaret 1850. Udkast til den trykt i Depart. Tid. 1849, S. 714—725; Loven selv i Dep. Tid. 1849, S. 545—575. Original-Aftryk hos Schultz, 36 Sider i 4to (med tilhörende Regulativ for Valgkredsene i Kongeriget Danmark); Schou XXV, 265—296.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Da Vi have tiltraadt de af Rigsforsamlingen vedtagne Forandringer i det Udkast, Vi have ladet Forsamlingen forelægge, til en Lov angaaende Valgene til Rigsdagen, byde og befale Vi herved som fölger:

I. Folkethinget. . . . . . Valgkredse og Valgbestyrelser. — 18. Til Folkethinget vælge Östifterne og Nörre-Jylland 100 Medlemmer. Valgene foregaae i Valgkredse efter den, nærværende Lov vedföiede, Fortegnelse. De nærmere Bestemmelser for Slesvig, Island og Færöerne forbeholdes. . . . .

II. Landsthinget. Landsthings-Kredsene. . . . . 37. Til Landsthinget vælges for Östifterne og Nörre-Jylland 51 Medlemmer i fölgende Valgkredse . . . . De nærmere Bestemmelser med Hensyn til Slesvig, Island og Færöerne forbeholdes.

IV. . . . Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 16. Juni 1849. 1849. 16. Juni.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forretningsgangen med Hensyn til de islandske Sager.** Khavn den 16. Juni 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 526. 16. Juni.

I Anledning af Hr. Stiftamtmandens Forespörgsel i behagelig Skrivelse af 13. i f. M. om, hvorledes Embedsexpeditionerne til de forskjellige Ministerier bör stiles, undlader jeg ikke til behagelig Efterretning tjenstl. at melde, at Sagerne vel i Almindelighed bör stiles til de respective Ministerier, hvorunder de höre, men naar der er Tvivl om, under hvilket Ministerium en Sag hörer, bör samme stedse stiles til Indenrigsministeriet. Derimod bör alle Expeditioner Island vedkommende uden Undtagelse adresseres til Indenrigsministeriet.

Forsaavidt Hr. Stiftamtmanden derhos har benstillet, at der maatte blive foranstaltet udgiven en samlet Bekjendtgjörelse af de Island vedkommende Regjeringsforanstaltninger m. v., da er det for Tiden ikke Leilighed til at træffe en saadan Foranstaltning, men Spörgsmaalet vil blive taget under nærmere Overveielse. Slutteligen tilföies, at de af Dem begjærte Bekjendtgjörelser angaaende Ministeriernes Ordning m. v., ville med denne Leilighed blive Dem tilstillede, forsaavidt det ikke allerede tidligere er skeet. — Indenrigsministeriet den 16. Juni 1849.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Finantsministeren, ang. **Forslag om at udgive en Departements-Tidende for Island.** Khavn den 16. Juni 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 527. 16. Juni.

1849. 16. Juni. Stiftamtmanden over Island har, i en til Indenrigsministeriet indkommen Skrivelse, henstillet, om det ikke maatte ansees for hensigtsmæssigt og nödvendigt, at der blev foranstaltet udgivet en samlet Oversigt over de for Island trufne Regjeringsforanstaltninger Denne Henstilling er vel nærmest motiveret ved Hensyn til de Forandringer i den överste Administration, som i den sidste Tid ere foregaaede, men den til Grund for samme liggende Tanke gjelder dog ligemeget for de Foranstaltninger, som af Regjeringen træffes med Hensyn til Island for Fremtiden. Da der nemlig ikke existerer noget offentligt Organ, der er nogenlunde tilgængeligt for de islandske Embedsmænd, endsige for Islænderne i Almindelighed, vil det paa den ene Side blive Fölgen heraf, at de Regjeringsforanstaltninger, som ikke ligefrem blive bekjendtgjorte som Love, blive næsten ubekjendte i Island, medens de paa den anden Side kan blive Miskjendelse underkastede, fordi Grundene, der have fremkaldt dem, ikke blive bekjendtgjorte.

Dette har foranlediget mig til at ansee det for önskeligt, at der for Island blev udgiven en Departementstidende, hvis Redaktion Directeuren for det islandske Departement og Chefen for Expeditionscontoiret sammesteds have erklæret sig villige til at udföre uden Betaling. Da det imidlertid er at befrygte, at Omkostningerne ved Udgivelsen, navnligen i Förstningen, ikke vilde blive dækkede formedelst det ubetydelige Antal af Kjöbere, skulde jeg tjenstl. udbede mig Hr. Finantsministerens Yttringer meddelte, om, hvorvidt det mulige Deficit, der dog navnlig, naar der for de lidet voluminøse Nummere af dette Tidsskrift, der opsendes om Efteraaret med Postskibet, maatte blive tilstaaet fri Postforsendelsesret, ikke antages at ville kunne overskride 100 Rbd. aarlig, kunde være at tilskyde af den kongl. Kasse. — Indenrigsministeriet den 16. Juni 1849.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Betalingen af Omkostningerne ved Amtmandens Inspectionsreiser.** Khavn den 16. Juni 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 529. 1849. 16. Juni.

I Islands Nord- og Östamts Repartitionsfonds Regnskab for Aaret 1848 ere beregnede til Udgift 71 Rbd., der udgjöre Belöbet af samtlige Omkostninger, som efter den i Gjenpart tilbagefölgende Beregning ere medgaaede paa en af Hr. Etatsraaden i samme Aar foretagen Inspectionsreise i Öefjords og Sönder-Thingöe Sysseler.

Da imidlertid ifölge Bestemmelserne i Plak. af 10. Febr. 1847 ikkun egentlige Befordringsudgifter kunne overföres til Udredelse af Repartitionsfonden, medens derimod de övrige til slige Embedsreiser medgaaende Omkostninger, i Medhold af allerhöi. Resol. af 16. Mai 1829, bör, efter först af vedkommende Collegium eller nu Ministerium at være approberede, afholdes af Islands Jordebogskasse, skulde Ministeriet, for hvilket Sagen har været foredragen, tjenstl. have Hr. Etatsraaden anmodet om, behageligen at ville forfatte og hertil at indsende en særskilt Beregning over de sidstnævnte Udgifter, for at Belöbet, mod hvis Udredelse af den kgl. Kasse der iövrigt fra Ministeriets Side Intet haves at erindre, derefter kan blive foranstaltet Amtsrepartitionsfonden refunderet af Islands Jordebogskasse. — Indenrigsministeriet den 16. Juni 1849.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Visitationslön af Munkathveraa Kirke.** Khavn den 16. Juni 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 535. 16. Juni.

Da Munkaþverá Klosters Kirke har siden Aaret 1838 været Annex til Hrafnagil Kirke, er der fra Revi-

1849. sionens Side gjort Udsættelse om, at vedkommende
16. Juni. Provst har, for at visitere bemeldte Kirke i Aarene 1838—1846, begge incl., formentligen urigtigen beregnet sig Visitationslön som af en Hovedkirke, idet nemlig bemeldte Visitationslön er fra Fardag 1838 til samme Tid 1842 aarligen udbetalt med 1 Rbd. istedetfor den for en Annexkirkes Visitation i Reglement 17. Juli 1782 bestemte Betaling af 48 Sk. Herefter skulde der altsaa i disse 4 Aar i det Hele været udbetalt formeget . . . . 2 Rbd. » Sk.

Fra Fardag 1842 til Fardag 1846 er der derimod tilflydt Provsten for Kirkens Visitation 20 Al. aarlig, istedetfor at der ifölge For. 8. Marts 1843 formentligen kun kunde tilkomme ham 10 Al. Forskjellen, 10 Al. aarlig, vilde altsaa beløbe . . . . 6 — 54 -

tilsammen 8 Rbd. 54 Sk.

Efter at nu bemeldte Spörgsmaal har været Ministeriet foredraget til Afgjörelse, skulde jeg ikke undlade til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. at melde, at Ministeriet ikke skjönner rettere, end at vedkommende Provst har været uberettiget til i det fornævnte Tidsrum af Kirken at beregne sig Visitationslön som af en Hovedkirke, og at de foranförte 8 Rbd. 54 Sk. desaarsag ville være at tilbagebetale, men at der derimod Intet vil kunne være til Hinder for, at Provsten, i Medhold af For. 27. Januar 1847 § 5, for Fremtiden beregner sig Visitationssalair af Kirken med 20 Al. aarlig. - Indenrigsministeriet den 16. Juni 1849.

16. Juni. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Beregning af Administrations-Salair.** Khavn den **16. Juni 1849.** — Isl. Copieb. 1849, Nr. 537.

Imellem Revisionen og Administrator af det kongl.

Jordegods og Mandtalsbogsintraderne i Gullbringu Sysel, Sysselmand Th. Gudmundsen, er der opstaaet en Meningsulighed om, hvorvidt han har været berettiget til at beregne sig Salair af den Godtgjörelse af 1 Rbd., hvormed Afgiften af Jorden Raudará er beregnet til Omdrag i ethvert af Regnskaberne for Aarene 1842—1843 og 1843—1844, og af de 18 Sk., hvormed Adjunkt Gunlögsens Mandtalsbogsafgifter ere blevne förte til Omdrag i det sidstnævnte Regnskab, med ialt 35 Sk. 1849. 16. Juni.

Efter at Spörgsmaalet herom har været foredraget Ministeriet til Afgjörelse, skulde jeg ikke undlade at meddele Hr. Stiftamtmanden til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at da der kun kan tilkomme Administrator Salair af de Belöb, som han virkeligen opkræver, og de fornævnte 2 Rbd. 18 Sk. saaledes burde været fradragne Brutto-Indtægterne forinden det ham ifölge allerhöi. Resolution af 14. Januar 1844 tillagte Salair kunde beregnes, vil det af det ommeldte Belöb beregnede Salair af 35 Sk. være at tilsvare af Regnskabsföreren. — Indenrigsministeriet den 16. Juni 1849.

Anordning om **Jagten i Island.** Frederiksborg den 20. Juni 1849. — Publiceret 1849 i Reykjavík, og 1850 i alle Sönder-Amtets Sysseler, ligesom ogsaa overalt i begge de andre Amter. Originalen af den danske Text med Udkastene i Isl. Departem. Forestill. og Resol. Prot. 1849, Nr. 31; Rubr. i Isl. Departem. Expeditions-Protokol: „Bestallinger" osv., 1849, Nr. 21. Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 20 Sider i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, der nedenfor den islandske, Resten af Titelbladet dansk. Paa de lige Sider (2—18) den danske Text med Kongens og Indenrigsmin. (P. G. Bangs) Underskrifter; paa de ulige Sider (3—19) den islandske Text uden Underskrifter; sidste Side blank. Depart. Tid. 1849, S. 726—742 (med Motiver); Schou XXV, 297—303. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). Tíðindi frá alþíngi Íslendinga 1849, Viðbæt. B, S. 66—72. Rubr. i Lanztíðindi 20. Juni.

1849. 20. Juni. 1850, S. 34. — Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. 17, 25, 36, 270—305, 332—353, 339—842; Viðb. A, S. 16—45 (det kongelige Forslag med Motiver).

Anordning om Jagten i Island.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V: at Vi have fundet det fornödent, at de hidtil gjeldende Lovgivnings-Bestemmelser om Jagten i Island blive forandrede. Efter over et dertil sigtende Lovudkast at have modtaget allerund. Betænkning fra Vort troe Althing, byde Vi derfor og befale, som fölger:

1. Jagtret paa Island skal herefter alene tilkomme Grundeierne, dog med de Undtagelser og Indskrænkninger, som indeholdes i nærværende Anordning, og saaledes, at den Adkomst, Nogen, i Medhold af de hidtil gjeldende Regler, maatte have erhvervet til Jagten udenfor sin egen Grund, bliver ved Magt. — Eie Flere en Grund i Fælledsskab — uden at denne er deelt i bestemte begrændsede Parter, i hvilket Tilfælde hver Part i Henseende til Jagten betragtes som et særegent Grundstykke, ere alle Lodtagerne lige berettigede til Udövelse af Jagtretten, forsaavidt de ikke indbyrdes maatte træffe en anden Overeenskomst, hvilken dog ei kan indgaaes for en længere Tid, end Fælledsskabet varer.

2. I Afretter, der ikke tilhöre nogen enkelt Person, tilkommer Jagtretten dem, som saadanne Afretter tilhöre. Paa de egentlige Almindinger derimod er Jagtretten fri for Alle.

3. Jagtrettighed paa Land bestemmes ved enhver Grunds rette Grændser. Ligger Grunden ved Sökanten, tilkommer Eieren desuden Jagtret paa Havet i en Afstand af 60 Favne fra Land ud ad Söen til, beregnede fra Ebbemaal i Springtid, eller fra det Punkt, hvor Söen da staaer lavest, hvilken Afstand udgjör hans Garnsætningsmaal. Naar Öer eller Holme henhöre til Grunden, bestemmes Jagtterritoriet til Söes ved oven-

nævnte Afstand fra Landet og tillige fra alle Sider af Öerne eller Holmene. Ligge to, eller flere forskjellige Eiere tilhörende, Grunde (Öer og Holme derunder indbefattede) paa hver Side af en Fjord, Viig eller et Sund, saa nær ved hinanden, at Frastanden ikke udgjör 120 Favne, udöver enhver af Grundeierne Jagtretten indtil Midten af den mellemliggende Fjord, Viig eller Sund. For Værpesteder og de Steder, hvor Sælhunde fanges i Garn eller ved Slag af en Kjæp paa Landjorden (varplönd, látur og lagnir), gjelde de i det Fölgende foreskrevne Regler. 1849. 20. Juni.

4. Ingen Grundeier maa afsondre Jagtrettigheden fra Grunden, hvorfor denne Rettighed ved Bortbygsling af Jorder altid vil fölge med disse som en fra Grunden uadskillelig Nyttesret. Brugeren maa imidlertid paa sin Side ikke overdrage Jagtens Udövelse til nogen Anden for en længere Tid uden Samtykke fra Grundeieren, som derhos i det Hele i Bygselcontrakten yderligere kan begrændse Opsidderens Udövelse af den ham med Jordens Brug overdragne Jagtret, saaledes som de derom kunne komme overeens. — Naar Flere end Een have samme Jord i Brug, bliver for den Tid, Brugen varer, at forholde overeensstemmende med, hvad i § 1 er foreskrevet for det Tilfælde, at Flere eie en Grund i Fællig.

5. De Dyr eller Fugle, af hvad Navn nævnes kan, der af en Uberettiget paa hvilkensomhelst Maade fanges eller dræbes paa anden Mands Jagtterritorium, tilfalde den Jagtberettigede, paa hvis Jagtdistrikt den ulovlige Jagt har fundet Sted, ligesom denne, for den Skade, han maatte have lidt, tilkommer fuldstændig Erstatning, efter kyndige og uvillige Mænds Skjön, hos den Skyldige, som desuden har at böde for den ulovlige Jagt efter Omstændighederne fra ½ til 10 Rbd. Og bliver, ved Bestemmelsen af Mulktens Störrelse, Forseelsens Gjentagelse i Særdeleshed at ansee som et skjærpende Moment.

1849.
20. Juni.

6. Naar Nogen fra sin egen Grund skyder eller paa anden Maade nedlægger Dyr eller Fugle paa en Andens Jagtterritorium, ansees han, som om han havde jaget paa fremmed Grund. Paa samme Maade ansees den Jagtberettigede, der vel paa egen Grund har saaret Dyr eller Fugle, men forfölger samme ind paa anden Mands Grund, eller begiver sig ind paa den Grund, hvor han ikke har Adgang til Jagts Udövelse, for at tilegne sig det der faldne Vildt.

7. Björne maa Enhver jage og fælde, hvor de end antræffes, og skal en dræbt Björn tilfalde den, der först har bibragt den Banesaar, uden at den Jagtberettigede paa Grunden, eller Andre, som maatte deeltage i Jagten, tilkommer videre, end en billig Godtgjörelse for ydet Bistand. — Rensdyr er det ogsaa tilladt at jage og forfölge hvorsomhelst.

8. Hvad angaaer Jagten efter Ræve, da er det tilladt paa anden Mands Grund at ödelægge Rævehuler, og paa hvilkensomhelst Maade dræbe saavel Ynglen som Ræven selv, der findes i Hulen. Vil fremdeles Nogen paa anden Mands Grund lægge Rævesaxe eller Rævefælder, eller opföre Skydehuse, for fra disse at skyde Ræve, bör han forud tilkjendegive Saadant for Grundbesidderen, som da er pligtig at meddele sin Tilladelse dertil, med mindre han foretrækker selv at træffe saadanne Foranstaltninger paa sin Grund til Ræves Ödelæggelse. Nægter han at meddele saadan Tilladelse, uden selv at gjöre nogen Anstalt til Rævenes Udryddelse, og det forövrigt ved uvillige Mænds Skjön godtgjöres, at den tilsigtede Rævefangst ikke kan gjöre ham nogen Skade, vil han være ifalden en Mulkt af 2 Rbd., og er pligtig at taale, at den Anden træffer fornævnte Foranstaltninger til Rævenes Ödelæggelse paa hans Grund.

9. Alle de Steder, hvor Æderfuglevarp nu findes, bör aarligen paa vedkommende Mandtalsthing, uden Opfordring fra Besidderen og uden Betaling, fredlyses

af vedkommende Övrighed til hver Mands Efterretning. 1849.
Hvis Nogen vil optage nye Værpesteder, som, efter 20. Juni.
kyndige og uvillige Mænds Skjön, dertil ansees hensigtsmæssige, bör han anmelde Saadant for vedkommende Övrighed, som, naar han derhos beviisligen har gjort nogen synbar Indretning til Æderfuglenes Fredning, paa næste Mandtalsthing og siden aarlig har at fredlyse det nye Værpested.

10. Ogsaa Steder, hvor der findes anden Fuglevarp, skulle paa den i foregaaende § anförte Maade fredlyses, naar kun Værpestedet ifölge kyndige og uvillige Mænds Skjön ansees at være af nogen særdeles Betydenhed.

11. Ingen maa paa Island nogetsteds dræbe Æderfugle, til Lands eller Vands, paa egen eller Andres Grund, enten ved Skyden eller med Hunde eller med Garn eller paa nogensomhelst anden Maade. Forseer Nogen sig forsætligen herimod, da böder han 48 Sk. for hver dræbt Æderfugl, og har den eller de Skyldige desuden, efter Omstændighederne, at erlægge de i denne Anordnings §§ 5, 12, 13 og 14 fastsatte Böder, samt, ifölge uvillige Mænds Skjön, Erstatning for den bevirkede Skade.

12. I Tidsrummet fra 30. April til 1. August maa Ingen udlægge Garn for Steénbidere, eller til anden Fangst, inden en Afstand af 240 Favne fra et fredlyst Værpested, saavel til begge Sider som lige ud for samme, og derhos den sidste Afstand beregnet fra Ebbemaal i Springtid, indtil den Ende af Garnet, der staaer nærmest Land. Forseer sig Nogen herimod, har den Jagtberettigede paa Værpestedet Ret til at optage Garnet, som dog atter vil være at udlevere til den Skyldige, efter at denne har erlagt Böder efter § 5, som for hver Gang ikke bör bestemmes under 1 Rbd., foruden Erstatning for den bevirkede Skade efter uvillige Mænds Skjön, samt for Omkostninger ved Garnets Optagelse.

1849. 20. Juni. 13. De Garn, der hidindtil paa enkelte Steder ere blevne anvendte til Fangst af Æderfugle, skulle herefter overalt i Island være strengeligen forbudte, og, naar de antræffes udlagte, confiskeres til Fordeel for vedkommende Communes Fattigvæsen. Hvo, som befindes at bruge slige Garn til Æderfugles Fangst ved egen eller fremmed Grund, vil iövrigt for förste Gang have at erlægge en Mulkt, efter nærværende Anordnings § 5, af i det Mindste 2 Rbd., foruden at han for hver dræbt Æderfugl har at erlægge den i § 11 fastsatte Bod, ligesom ogsaa Erstatning efter uvillige Mænds Skjön. Förstnævnte Mulkt fordobles, hver Gang Nogen dömmes for slig gjentaget Forseelse, dog saaledes, at Summen aldrig overstiger 32 Rbd.

14. Ingen maa, undtagen i Nödstilfælde, lösne noget Kanonskud inden ½ Miils, eller noget Bösseskud inden ¼ Miils Afstand fra fredlyste Æderfugle-Værpesteder, under en Mulkt af 1 Rbd. for hvert Skud, hvilken Mulkt fordobles, naar Skuddet lösnes paa selve det fredlyste Sted, eller inden en Afstand fra samme af 240 Favne, beregnet fra Værpestedets nærmeste Punkt. Det er derhos en Selvfölge, at Böder efter § 11 ville være at anvende, forsaavidt Æderfugl forsætligen dræbes ved Skuddet. Lösnes der i Tidsrummet fra 30. April til 1. August Skud paa fredlyste Værpesteder for andre Fugle, eller inden nysmeldte Afstand fra disse, bödes 1 Rbd. for hvert Skud, hvorhos Bestemmelserne i § 5 efter Omstændighederne ville være at bringe til Anvendelse. De i denne § indeholdte Bestemmelser finde iövrigt ikke Anvendelse med Hensyn til de Skud, der, under den kongl. Tjenestes Iagttagelse, lösnes fra Krigsskibe.

15. Övrigheden har aarlig, uden Begjæring fra Eieren, paa vedkommende Mandtalsthing at fredlyse de Steder, hvor det nu er sædvanligt at fange den saakaldte „landsel" eller „útsel" i Garn eller paa andre Maader. Vil Nogen optage nye Steder til Sælbunde-

fangst, og han önsker dem fredlyste, har han at anmelde Saadant for Övrigheden, som da aarligen paa vedkommende Mandtalsthing har at lyse Fred over de ommeldte Steder, dog kun hvis de forinden af kyndige og uvillige Mænd ere erkjendte for hensigtsmæssige til en saadan Fangst. Ingen maa skyde landsel eller útsel i Fjorde eller Vige indenfor en halv Miil fra Garnsætningssteder for Sælhunde (látur eller lagnir). Men skyder Nogen indenfor denne Grændse, tilkommer Byttet vedkommende Communes Fattigkasse. Forövrigt bliver for de i denne § omhandlede Overtrædelser Böder og Erstatning at erlægge efter § 5, og desuden for hvert Skud 2 Rbd. 1849. 20. Juni.

16. Den saakaldte vöðusel eller anden Træksælhund er det Enhver tilladt at skyde og fange i Garn, dog, hvor der er Garnsætning for Sælhunde (nótlög), ikkun udenfor en Distance af 120 Favne fra Land, beregnet fra Ebbemaal i Springtid. Saa maa han heller ikke skyde dem nærmere ved Værpested eller látur, end foran er bestemt. Hvis Nogen önsker at lægge Sælhundegarn, enten fra Land, eller inden en Andens Garnsætningsmaal (nótlög), har han desangaaende at træffe Overeenskomst med vedkommende Jagtberettigede, hvorved det da har sit Forblivende; men nægter den Jagtberettigede at meddele Tilladelse til Garnsætning inden det ham tilkommende Garnsætningsmaal (nótlög), og Afbenyttelsen af en Anden, efter uvillige Mænds Skjön, kan skee uden hiins Skade, eller Eieren af Garnet troer, at den af den Jagtberettigede betingede Leie for Garnsætningen er altfor höi, har den Paagjeldende at henvende sig til vedkommende Övrighed, som bör tilholde den Jagtberettigede at afstaae Garnsætningen, og desuden med tiltagne Mænd bestemme Leiesummen. Lægger Nogen, uden den Jagtberettigedes Tilladelse, eller anden Hjemmel, Garn til Fangst af de i denne § omhandlede Sælhunde inden en Andens Garnsætningsmaal (nótlög), tilfalder Fangsten den Jagtberettigede,

1849. 20. Juni. hvorhos der iövrigt med Hensyn til Ansvaret og Garnets Optagelse bliver at forholde efter de i § 12 foreskrevne Regler. Sælhundefangst med Harpun er overalt tilladelig, undtagen hvor der er látur eller nótlög. Hvor saadan Fangst finder Sted, maa Ingen, under Straf af 5 Rbd. for hvert Skud, lösne Geværskud nærmere end det efter uvillige Mænds Skjön ansees uskadeligt, og aldrig paa Sælhundeflokken.

17. Det skal være de Personers Pligt, der som Lodser före de fra Udlandet ankommende Skibe i Havn, at gjöre Skibsförerne opmærksomme paa, hvilke Værpesteder saavel som hvilke til Sælhundefangst brugte Steder der i Nærheden af Handelspladserne ere fredlyste, samt paa de bestaaende Forbud imod at skyde med Kanoner eller Geværer inden den bestemte Afstand fra samme. Og skjöndt en saadan Skipper vil have at staae til Ansvar for de Skud, der, udenfor Nödvendigheds-Tilfælde, maatte lösnes fra Skibet, skal han dog have Regres til Lodsen, hvis Skuddet er blevet lösnet medens denne var ombord, og Skipperen kan oplyse, at Lodsen ei har givet ham den befalede Advarsel.

18. Hvis den, der een Gang, enten ved Dom eller Overövrighedens Resolution, er anseet med Böder for ulovlig Jagt, oftere gjör sig skyldig i samme Forseelse, skal han hver Gang, hvad enten Forseelsen paatales af det Offentlige eller af den Forurettede, have sit Jagtredskab, derunder indbefattet Garn, hvor saadanne ere benyttede, forbrudt til vedkommende Communes Fattigkasse. Alle Böder efter denne Anordning skulle ligeledes tilfalde Reppenes Fattigkasser og i Reykjavik Kjöbstadens Fattigkasse.

19. Alle Sager angaaende Overtrædelse af denne Anordnings §§ 11—15 skulle behandles som offentlige Politisager, og har vedkommende Politiövrighed, enten han ifölge Angivelse fra den Forurettede eller Andre, eller paa anden Maade maatte være kommen til Kund-

skab om den begaaede Forseelse, at undersöge Sagen og hænde Dom over den Skyldige, forsaavidt denne ei maatte foretrække Sagens Afgjörelse overeensstemmende med Forordningen af 24. Januar 1838 § 10. Dog er det ikke den, der ved en saadan Overtrædelse finder sig forurettet, formeent, paa egen Regning, at anlægge og forfölge Sagen desangaaende, naar han hertil maatte finde Anledning, saasom naar Övrigheden i et enkelt Tilfælde maatte have fundet, at der ikke var fremkommet tilstrækkelig Oplysning til, paa Grund deraf, at iværksætte offentlig Paatale. — Alle andre Sager, i Anledning af Overtrædelser af de i denne Anordning indeholdte Forskrifter, blive at behandle efter de for private Politisagers Behandling gjeldende Regler.

1849. 20. Juni.

20. Forsaavidt det ved anstillet Undersögelse maatte bringes for Dagen, at der i Forbindelse med begaaet ulovlig Jagt er forövet en Forbrydelse, som egner sig til justitiel Forfölgning, bliver Straffen for den ulovlige Jagt at bestemme ved den Dom, der afsiges under den desangaaende anlagte Justitssag.

21. Alle de angaaende Jagten i Island hidtil gjeldende Lovforskrifter skulle ved denne Anordning være aldeles ophævede, hvorimod de hidtil gjeldende Bestemmelser om Fiskeri, forsaavidt de ikke ved nysnævnte Anordning ere forandrede, samt om Hvalfangst fremdeles indtil videre forblive i Kraft.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 20. Juni 1849.

Tilskipun um veiði á Íslandi.

Vèr Friðrik hinn Sjöundi &c. Gjörum kunnugt: Oss hefir þótt nauðsyn til bera að gjöra breytíngar á veiðilögum þeim, sem verið hafa á Íslandi. Höfum Vèr látið bera undir Vort trúa alþíngi þar að lútandi laga-

1849. frumvarp, og fengið þegnlegar tillögur þess um það efni.
20. Juni. Bjóðum Vèr nú og skipum fyrir á þessa leið:

1. Á Íslandi skulu hèðan í frá jarðeigendur einir eiga dýraveiði og fugla, nema öðruvísi sè á kveðið í tilskipun þessari. Svo skulu og veiði-ítök þau, er menn hafa fengið að lögum fyrir utan landareign sína, standa óröskuð að öllu. — Nú eiga fleiri jörð saman, og er henni skipt í parta milli þeirra eptir merkjum, þá er svo um veiði á hverjum parti, sem heil jörð væri. En ef ekki er skipt jörðu eptir merkjum, þá er öllum eigendum veiði jafnheimil á þeirri jörð, nema þeir hafi gjört annan samníng sín í milli, og skal hann þó eigi lengur standa, en þeir eiga jörð saman.

2. Á afrèttum, sem fleiri eiga saman, ber veiði þeim mönnum, sem afrètt heyrir til. Á almenníngum er veiði öllum mönnum jafnheimil.

3. Á landi skulu veiði ráða rètt landamerki jarðar hverrar. Ef jörð liggur að sjó, á eigandi veiði á haf út, 60 faðma frá stórstraums-fjörumáli, og eru það netlög hans. Nú liggja eyjar eða hólmar undir jörð, þá skal mæla lóðhelgi jarðar á sama hátt frá landi og jafnt í allar áttir frá eyjum og hólmum. Ef jarðir þær eða eyjar eða hólmar, sem ekki er einn eigandi að, liggja tveim megin við firði eða víkur eða sund, og er ekki hundrað faðma tólfrætt í milli, þá á hver jarðeigandi veiði út á miðjan fjörðinn eða víkina eða sundið. Þar sem varplönd eru eða látur eða lagnir, fer um það sem síðar segir.

4. Enginn jarðeigandi má skilja að veiðirèttinn og lóðina; því fylgir veiðirètturinn jörðum, þá er þær eru byggðar, sem notunar rèttur, er ekki verður frá lóðinni skilinn. En ábúandi má ekki heldur ljá neinum veiði þá að staðaldri án leyfis jarðeiganda, sem skal eiga kost á, að ákveða allt nákvæmar í leigumálanum um veiði þá, er leiguliði fær með ábúðinni, eptir því sem þeim semur um. — Ef fleiri eru ábúendur á einni jörð, skal svo fara um veiði, meðan ábúð þeirra stendur,

sem fyrir er mælt í 1. grein, þá er fleiri eiga jörð saman. 1849. 20. Juni.

5. Nú drepur maður dýr eða fugla, eða veiðir með einhverjum hætti í annars manns landi, þar sem hann á ekki veiði, þá veiðir hann þeim, er þar á veiði, og skal hann hafa skaða sinn, að öllu bættan, eptir því sem skynsamir menn meta og óvilhallir. Sá skal skaða bæta, er skaða gjörði, og sektast hann þar á ofan um hálfan ríkisbánkadal eða meir, allt að 10 ríkisbánkadölum, eptir því sem á stendur, og skal það þá mestu ráða, ef hann hefir brotið optar, en í það skipti.

6. Ef maður er á lóð sinni og skýtur þaðan dýr eða fugla, sem í annars manns veiðilandi eru, eða drepur með öðrum hætti, þá er sem hann hefði veidt í annars manns landi. Sama liggur við ef sá maður, sem veiði á, særir dýr eða fugla á sínu landi, og eltir í annars manns land, eða fer þángað, sem hann á ekki veiði, til að sækja dýr eða fugla, er þar gefast upp.

7. Birni má hver maður elta og veiða hvar sem hann finnur, og á sá björn, er fyrst kemur banasári á hann. En sá er þar á veiði, og þeir menn, er að veiði bjarnarins voru, skulu ekki hafa nema endurgjald fyrir aðstoð sína. — Hreina má og veiða og elta, hvar sem er.

8. Um refaveiði er það leyft, að vinna gren í annars manns landi og drepa bæði refi þá, er þar eru, og yrðlínga þeirra, með hverjum hætti, sem unnt er. Vili maður leggja refaboga á annars manns landi, eða gjöra þar refagildrur eða skothús til að skjóta þaðan refi, skal hann segja til ábúanda, og er hann skyldur til að leggja á samþykki sitt, nema hann kjósi heldur að eyða sjálfur refum í landi sínu með slíkum hætti. En ef hann synjar leyfis og vinnur þó ekkert að, til að eyða refunum, og óvilhallir menn meta svo, að hann geti eigi beðið skaða af refaveiði þeirri, er til var stofnað, þá er hann sekur um 2 rbd. og skyldur til að þola, að hinn gjöri veiðivèlar þær, er nú var getið.

9. Sýslumenn skulu hvert ár á manntalsþíngum

1849. 20. Juni. ótilkvaddir og ókeypis friðhelga öll þau æðarfugla eggver, sem nú eru. Vili nokkur upptaka nýtt æðarfugla eggver, og skynsömum mönnum og óvilhöllum sýnist það vel til fallið, skal hann segja sýslumanni til, en hann skal lýsa friðhelgi varpsins á næstu manntalsþíngum, ef hinn hefir gjört nokkur sýnileg nývirki til, og síðan árlega.

10. Á slíkan hátt skal friðhelga eggver annara fugla, ef skynsömum mönnum og óvilhöllum sýnast þau einkar arðmikil.

11. Enginn má nokkurstaðar á Íslandi drepa æðarfugl, á sjó eða landi, á sinni jörð eða annara, með skotum eða hundum eða netum eða nokkrum öðrum hætti. Brjóti nokkur af ásettu ráði hèr í mót, skal hann gjalda í sjóð hreppsins 48 sk. fyrir hvern fugl, sem drepinn er, og þar á ofan sektir eptir 5., 12., 13. eða 14. grein, eptir því sem á stendur, og skaðabætur eptir því sem óvilhallir menn meta.

12. Frá April-mánaðar lokum til 1. dag Augustmánaðar má enginn maður leggja hrognkelsanet eða önnur veiðinet nær eggveri friðhelgu, en tvö hundruð faðma tólfræð sè þángað á báðar hliðar og á sjó út frá grynnra hálsi netanna að stórstraumsfjörumáli. Ef á móti þessu banni er brotið, má sá, sem veiði á þar sem eggverið er, taka net upp, en láta skal hann þau laus við hinn seka, er hann hefir goldið sekt sína eptir 5. grein, og skal sekt ekki vera minni en 1 rbd. í hvert skipti, og skaðabætur að auk eptir óvilhallra manna áliti, og umstangskaup fyrir upptöku netanna.

13. Æðarfuglanet þau, er höfð hafa verið á stöku stöðum, skal enginn maður á Íslandi hèðan í frá nota. En ef hann leggur, þá eru þau upptæk, hvar sem þau hittast, og eignast sveitarsjóðurinn þau. Hver, sem þau leggur í sínu landi eða annara til æðarfuglaveiði, sektast í fyrsta sinn eptir 5. grein, og ekki minna, en um 2 rbd.; þar á ofan geldur hann sekt eptir 11. grein fyrir hvern æðarfugl, sem drepinn er, og skaðabætur eptir því sem óvilhallir menn meta. En ef hann verður optar

sekur eptir dómi, þá skal í hvert skipti tvöfalda sektina eptir 5. grein, og skal hún þó aldrei meiri verða en 32 rbd. 1849. 20. Juni.

14. Enginn má, nema nauðsyn beri til, skjóta úr fallbyssu nær friðhelgu æðarfugla eggveri, en í hálfrar mílu fjarlægð, nè úr annari byssu nær, en fjórðúngur mílu sè til eggvers. Nú skýtur hann, þá sektast hann einum ríkisbánkadal fyrir hvert skot, en tvöfalt ef skotið er í hinu friðhelga eggveri, eða svo nærri, að 2 hundruð faðma tólfræð sèu til eggvers, þar sem skemmst er. Sektir liggja þar að auk við eptir 11. grein, ef æðarfugl er drepinn af ásetníngi með þeim skotum. Ef skotið er frá April-mánaðarlokum til 1. dags August-mánaðar í eggveri annara fugla, eða svo nærri því, sem nú var mælt, skal gjalda 1 rbd. í sekt fyrir skot hvert, og þar á ofan sekt eptir 5. grein, ef svo stendur á. Herskipa skot í konúngs þjónustu eru undan skilin banni þessu.

15. Sýslumenn skulu ótilkvaddir af eiganda hvert ár á manntalsþíngum lýsa friðhelgi þeirra staða, þar sem landsela veiði eða útsela nú er tíðkuð með nótum eða öðrum hætti. Vili maður taka upp nýja staði til selveiða og friðhelga, þá skal hann segja til sýslumanni, og skal hann þá lýsa friðhelgi þeirra hvert ár á manntalsþíngum, ef skynsömum mönnum og óvilhöllum sýnast þeir vel hentir til slíkrar veiði. Enginn má skjóta landsel eða útsel á fjörðum eða víkum, þar sem látur eru eða lagnir, nær en hálfa mílu frá látrum eða lögnum; en ef skotið er, eignast sjóður sveitar þeirrar veiðina. Sá er brýtur móti grein þessari, skal gjalda sektir og skaðabætur eptir 5. grein, og þar á ofan 2 rbd. fyrir hvert skot.

16. Vöðuseli og annan farsel má hver maður skjóta eða veiða í nótum, hvar sem hann vill, og þó ekki nær annars manns landi en hundrað faðma tólfrætt frá stórstraums fjörumáli, þar sem nótlög eru, nè heldur skjóta nær eggveri eða látrum, en áður segir. Nú vill maður leggja nót af landi eða í nótlögum annars manns, þá skal hann semja þar um við þann, er veiði

1849. á, og stendur það. En ef hann synjar veiðinnar, og
20. Juni. sýnist óvilhöllum mönnum, að hann hefði getað leyft sèr að skaðlausu, eða nóteiganda þykir eigandi veiðinnar selja of dýrt leyfi sitt, skal nóteigandi leita sýslumanns, og skal hann bjóða þeim, sem veiði á, að leyfa nótlögin og nefna til menn og kveða á leiguna. Nú leggur maður nót fyrir farsel í nótlögum annars manns og hefir ekki til leyfi þess, er veiði á, eða aðra heimild, þá veiðir hann honum. Með ábyrgð hans og upptöku nótanna skal fara eptir fyrirmælum 12. greinar. Skutulveiði er heimil hvar sem stendur, nema þar er látur eru eða nótlög. Þar sem menn eru að skutulveiði má ekki skjóta nær með byssu en svo, að óvilhöllum mönnum eigi þyki skaði að, og aldrei í vaðinn; en ef nokkur gjörir það, gjaldi 5 rbd. fyrir hvert skot.

17. Það skal vera skylda þeirra manna, sem leiðbeina útlendum skipum inn á hafnir, að segja skipstjórnarmönnum hvar friðheilög eggver eða selveiði þar er í grennd við kauptúnin, og hvert bann við er lagt, ef skotið er of nærri þeim úr fallbyssum eða öðrum byssum. Nú er skotið af skipi, og ber ekki nauðsyn til, þá verður skipstjórnarmaður sekur um það; en eiga skal hann heimtíng til endurgjalds að leiðsögumanni, ef hann var á skipi þá er skotið var, og hinn getur sannað, að leiðsögumaður hefir ekki sagt honum til sem vera ber.

18. Nú hefir maður orðið sekur um ólöglega veiði, annaðhvort með dómsatkvæði eða amtmannsúrskurði, og brýtur hann optar en í það skipti, þá skal hann í hvert skipti hafa fyrirgjört netum og öðrum veiðitólum, er hann hefir við haft, og eignast sveitarsjóðurinn þau, hver sem sök sækir, yfirvald konúngs eður sá, sem skaða beið. Allar sektir, sem goldnar eru eptir tilskipun þessari, eignast sveitasjóðirnir.

19. Ef brotið er móti 11—15. ggr. í tilskipun þessari, skal fara með sakir þær sem opinber lögreglumál; því skal valdsmaður konúngs rannsaka málið og

dæma hinn seka, hvort sem sá, er skaða beið, eða aðrir út í frá, segja honum til afbrotsins, eða hann fær vitneskju um það á annan hátt, nema sá hinn seki kjósi heldur að málið sè útkljáð á þann hátt, sem mælt er í 10. grein tilskipunarinnar 24. Januar 1838. Þó skal sá, er skaða beið, eiga kost á að höfða sök og sækja á sinn kostnað, ef honum svo sýnist, t. a. m. ef valdsmanni skyldi þykja skýrslur þær, sem fram eru komnar, ónægar til opinberrar málssóknar. — Öll mál önnur, er höfðuð eru um afbrigði þessarar tilskipunar, skal til dóms sækja á sama hátt og lögreglumál, þau er ekki eru opinber. 1849. 20. Juni.

20. Ef maður veiðir heimildarlaust, og verður það uppvíst, þá er málið er rannsakað, að hann hafi framið nokkurn þann misverka um léið, er stórglæpasök fylgir, skal til taka veiðisektina í dómsatkvæði því, er gjört er um stórglæpasökina.

21. Með þessari tilskipun er allt það af tekið, sem lög hafa verið híngaðtil um fuglveiði og dýraveiði og selveiði, en allar greinir laganna um fiskveiði, sem ekki er breytt í þessari tilskipun, og um hvalveiði, skulu fyrst um sinn standa óraskaðar.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sèr þegnlega að hegða. — Gefið í höll Vorri Friðriksborg 20. Juni 1849.

Justitsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Heydala Kirkes Fordring paa et Stykke Drivtömmer.** Khavn den 30. Juni 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 552. 30. Juni.

Idet Justitsministeriet ganske maa tiltræde de i Hr. Stiftamtmandens og Deres Höiærv.* behagelige Skrivelse af 14. Decembr. f. A. med Hensyn til det af Sognepræsten til Eydale Kirke, Snorri Brynjulfsson, opkastede Spörgsmaal, betræffende bemeldte Kirkes Ret

1849. til den i Aaret 1847 paa Kirkejorden Nups Forstrand
30. Juni. opdrevne og senere ved offentlig Auktion bortsolgte Fyrrebjelke, meddelte Yttringer, saavel som den derved fremsatte Fortolkning af Plak. 4. Mai 1778 § 2, der ogsaa er billiget i det forrige Cancellies Skrivelse af 3. Juni 1847 til det daværende Rentekammer, — skulde jeg, efter at der om Sagen er brevvexlet med Finants- og Indenrigsministeriet, ikke undlade til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. at melde, at der Intet findes at erindre imod, at det Nettoprovenü, hvortil den ommeldte Bjelke ved Auktionen er udbragt, og som er indbetalt i den islandske Jordebogskasse, tilbagebetales fornævnte Sognepræst Snorri Brynjulfsson. — Justitsministeriet den 30. Juni 1849.

30. Juni. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, angaaende **Sysselmændenes Salair for Auktioner i kgl. Tjeneste.** Khavn den 30. Juni 1849. — Isl. Copiebog 1849, Nr. 556—559.

I Anledning af Amtets Forespörgsel i Skrivelse af 30. Novbr. f. A. om, hvorvidt der for Fremtiden kan tilkomme Sysselmændene Reisegodtgjörelse og Diæter for de Auktioner, som de afholde i kgl. Tjeneste, skulde Ministeriet ikke undlade til behagelig Underretning og fornöden Iagttagelse samt videre Bekjendtgjörelse tjenstl. at melde, at da de nævnte Retsbetjente nu ifölge den ved allerh. Resol. af 14. Juli 1847 til Island udvidede Plak. af 3. Juni 1842 for bemeldte Auktioner oppebære det samme Salair, som for de Auktioner, de afholde efter Reqvisition af Private, ville de, da der ikke for de sidstnævnte Auktioner tilstaaes Reisegodtgjörelse eller Diæter, ei heller for Fremtiden kunne erholde saadanne for de Auktioner, som de afholde i kgl. Tjeneste. — Indenrigsministeriet den 30. Juni 1849.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, angaaende **Grændserne for Administratorers Bygselret.** Khavn den 30. Juni 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 565. 1849. 30. Juni.

Da det af det af Kammerraad og Sysselmand Abel aflagte Regnskab for Vestmannöe Jordegods for Fardagsaaret 1846—47 erfares, at han foruden den ham ved allerh. Resol. af 18. Marts 1840 til fri Brug overladte Jord Yztaklett, endvidere har Bygsel paa den halve Jord Gjabakki for den jordebogsmæssige Afgift, skulde Ministeriet, efter at Sagen har været samme foredragen, tjenstl. have Hr. Stiftamtmanden anmodet om at ville tilkjendegive Kammerraad Abel, at da det ei kan være Administrator tilladt at tilbygsle sig selv nogen Jord, maa han, saafremt han attraaer den ommeldte Jords Brug, erhverve Bygsel paa samme ved Auktion. — Indenrigsministeriet den 30. Juni 1849.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Tiden for Angivelsen til de oeconomiske Tabeller.** Khavn den 30. Juni 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 567. 30. Juni.

Foranlediget af den med Hr. Stiftamtmandens behagelige Skrivelse af 12. Febr. d. A. hertil indsendte Forespörgsel fra Sysselmand Jon Pjetursson, om ikke Angivelsen til den oeconomiske Tabel stedse bör skee paa Repstyrerthingene om Foraaret, undlader Ministeriet ikke til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. at melde, at ligesom det er nödvendigt, at der i bemeldte Henseende fölges en almindelig Regel for hele Landet, og ligesom det hidtil har været almindeligt saavel i Sönder-Amtet som i Nord- og Öster-Amtet, at disse Angivelser ere meddelte paa de om Foraaret afholdte Repstyrerthing og beregnede efter Fardag, saa-

1849. ledes kan det nu ifölge Plak. 21. April 1847 og de
30. Juni. Forhandlinger, som gik forud for sammes Emanation, formentligen ikke være Tvivl underkastet, at denne Regel bör ubetinget gjelde for Fremtiden for hele Landet.

Forsaavidt Hr. Stiftamtmanden derbos har andraget paa, at et nyt for hele Landet ensformigt Schema for den oeconomiske Tabel maatte blive udarbeidet, imödeseer man et Udkast fra Dem til et saadant Schema, for at derefter et nyt Schema her kan blive udarbeidet. — Indenrigsministeriet den 30. Juni 1849.

10. Juli. **Kongelig Resolution** ang. **Embedseed og Bestallinger** for **civile** og militaire **Embedsmænd.** (Frederiksborg) den **10.** Juli **1849.** — Disse Formularer optages her, da de ogsaa for nogen Tid bleve bragte i Anvendelse ved Embedsmænd paa Island. — Depart. Tid. 1849, S. 657. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1849, S. 223—224.

Det bifaldes allernaad., at fölgende Eedsformular og Bestallings-Clausul skal benyttes med Hensyn til alle civile og militaire Embedsmænd for Eftertiden:

Eedsformular: „Da Hans Majestæt Kongen allern. har udnævnt mig til at være .... saa lover og sværger jeg at være Kongen tro og lydig, at holde Rigets Grundlov, og med Troskab og Nidkjærhed at opfylde de Pligter, som det mig allernaad. betroede Embede paalægger mig. Saa sandt hjælpe mig Gud og hans hellige Ord!"

Bestallingsclausul: „Thi skal han være Os, som sin rette Arvekonge og Herre, tro og lydig, holde Rigets Grundlov, og med Troskab og Nidkjærhed opfylde de Pligter, som det ham allern. betroede Embede paalægger ham, Alt i Overeensstemmelse med den Eed, han derpaa allerunderd. gjort og aflagt haver".

24. Juli. **Kirke- og Underviisnings-Ministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang.

Skole-Efterretningerne fra Reykjavík lærde Skole. Khavn den 24. Juli 1849. — Isl. Copiebog 1849, Nr. 607. 1849. 24. Juli.

I Henhold til de af Hr. Stiftamtmanden og Deres Höiærv. i behagelig Skrivelse af 15. i f. M. anförte Omstændigheder, vil Ministeriet ikke have Noget imod, at den i det provisoriske Reglement for Reykjavík lærde Skole, dets § 9 Nr. 1, indeholdte Forskrift om Vedföielsen af en dansk Oversættelse af Skoleprogrammet, for Fremtiden bortfalder, dog saaledes, at Skoleefterretningerne stedse i Programmet optages saavel i det danske som i det islandske Sprog.

Hvilket jeg ikke skulde undlade herved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden og Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Skolens Rector. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 24. Juli 1849.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Reykjavík Skoles Mineralsamling.** Khavn den 24. Juli 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 609. 24. Juli.

Hr. Stiftamtmanden og Deres Höiærv. har ved behagelig Skrivelse af 17. Febr. d. A. tilmeldt Ministeriet, at Student Magnus Grimsson har skjænket en Samling Mineralier til Reykjavík lærde Skole, og at disse derefter ere optagne som en særlig Afdeling i Skolens Samling.

Med Ministeriets Paaskjönnelse af den Interesse for Skolen, som Giveren ved bemeldte Leilighed har lagt for Dagen, bedes ham derhos tilkjendegivet, at Ministeriet efter hans Andragende i Skrivelse af 26. Febr. d. A. har formaaet Professor Steenstrup til at gjennemgaae og nærmere bestemme den med sidste Postskib nedsendte Mineralsamling, for at det corrigerede Navneregister derefter i sin Tid kan blive opsendt til Afbe-

1849. 24. Juli. nyttelse ved den i den lærde Skole værende Doublet-Samling.

Slutteligen tilföies, at der fra Ministeriets Side Intet haves imod, at Stiftsövrigheden paa Skolens Vegne modtager lignende Samlinger, der maatte blive den godhedsfuldt tilbudte, men at det er en Selvfölge, at de 50 Rbd, som, efter Magnus Grimssons Indberetning hertil, endnu haves i Behold af det ham i sin Tid allernaad. bevilgede Stipendium, maa komme ham tilgode. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 24. Juli 1849.

28. Juli. **Islandske Departements** Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Oversendelse af nogle physiske Instrumenter til Skolen i Reykjavík.** Khavn den 28. Juli 1849. — Isl. Copiebog 1849, Nr. 615.

Med Skibet Argus, SkibsförerWrang, tilstilles Stiftsövrigheden en Deel physiske Instrumenter til Brug ved Underviisningen i Reykjavík lærde Skole, nemlig:

1) i en Kasse mrk. I. L. S. Nr. 15:
- 1 Planetarium.
- 1 Camera obscura.
- 1 achromatisk Prisma.
- 1 Model til en Rhombus.
- 2 Magnetstænger.
- 2 samkvemhavende Rör.
- 1 electromagnetisk Telegraph.

2) i en Kasse, mrk. I. L. S. Nr. 16:
- 1 Stativ til en Electromagnet.

Samtlige her anförte Gjenstande anmodes Stiftsövrigheden tjenstl. om behageligen at ville besörge overleverede til Skolens Rektor, og optagne paa Skolens Inventarium. — Det islandske Departements Expeditions-Contoir den 28. Juli 1849.

Kongelig Resolution ang. **Ophævelsen af det historisk-archæologiske Archiv.** Khavn den 5. August 1849. — Depart. Tid. 1849, S. 718—725 (med Motiver). Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1849, S. 259—260. 1849. 5. August.

Uddrag. — Ved denne Resolution bifaldes Kirke- og Underviisningsministeriets Forslag: .... 2) at den kgl. Commission for Oldsagers Opbevaring ophæves, — \ .. og i Forbindelse dermed bifaldes ... c) at det historisk-archæologiske Archiv ophæves som saadant, saaledes at sammes antiqvarisk-topographiske Afdeling henlægges under Musæet for nordiske Oldsager, under hvis Inspecteur den ved denne Afdeling ansatte Archivar C. F. Herbst og Archivsekretairen A. Strunk ved samme ville have at fortsætte deres Virksomhed, men at der derimod med Hensyn til Archivets oldnordisk-islandske Afdeling forholdes saaledes, at den antiqvarisk-topographiske Bestanddeel af samme afgives til förstnævnte Afdeling, at de originale Documenter, der ere ældre end 1450, forsaavidt de ikke tilhöre det nordiske Oldskriftselskab, afgives til Geheime-Archivet, og at Haandskrifter og Afskrifter af Documenter, efter nærmere Overeenskomst, enten forenes med Oldskriftselskabets Bibliothek, eller afgives til de offentlige Bibliotheker, samt at den ved denne Afdeling ansatte Archivar Jón Sigurðsson i Naade entlediges fra denne Post. — . . .

Indenrigsministeriets Skrivelse til Justitsministeriet, ang. **Afgivelse af islandske m. v. Archivalier til det islandske Departement.** Khavn den 21. August 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 649—651. 21. August.

Efter at alle islandske, grönlandske og færöeske Sager, der tidligere have været behandlede gjennem de forskjellige Collegier og de derunder hörende Contoirer, nu ere henlagte til et særegent Departement, medförer det særdeles Uleilighed og Tidsspilde, hvergang en saadan ældre Sag skal bruges, at oplede samme enten i Archiverne eller i det Contoir, hvorigjennem den tidligere har været behandlet. Jeg skulde derfor tjenstl. henstille til Justitsministeriet, om det ikke maatte blive paalagt Cheferne for de Contoirer under

1849. velbemeldte Ministerium, gjennem hvilke de ovennævnte
21. August. Sager tidligere have været behandlede, saavel som Chefen for Archivcontoiret, at aflevere de der beroende, saavel til Expeditionen som til Revisionen hörende Sager, fornævnte Bilande vedkommende, til det islandske Departement for et Tidsrum af de sidstforlöbne 5 à 6 Aar, medens det derimod maatte paaligge det islandske Departement selv at lade de ældre i Archivet vistnok udelukkende beroende Sager afhente derfra.

Om hvad der i bemeldte Henseende maatte blive foranstaltet, tör jeg forvente mig nærmere Underretning behageligen meddeelt. — Indenrigsministeriet den 21. August 1849[1].

22. August. Justitsministerens **Bekjendtgjörelse** angaaende **Forandring i Physikat-Examen.** Khavn den 22. August 1849. — Denne „Bekjendtgjörelse angaaende en Forandring i den nuværende saakaldte Physikat-Examen" er begrundet paa en kongl. Resolution 18. August. — Original-Aftryk 2 Bl. i 4to. Departem. Tid. 1849, S. 789—795 (med Motiver); Schou XXV, 312—314.

6. Septbr. **Kirke- og Underviisnings-Ministeriets** Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, angaaende **Kirken i Sælingsdalstunga, og Betingelser for dens Nedlæggelse** m. v. Khavn den 6. Septbr. 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 682.

Med behagelig Skrivelse af 5. Decembr. f. A. har Hr. Stiftamtmanden og Deres Höiærv. hertil indsendt en Ansögning med Bilag, hvori Proprietairen til Annexkirken Sælingsdalstunga inden Hvams Præstekald i Vester-Amtet, Althingsmand Asgeir Einarsson, har anholdt om, at bemeldte Kirke maa nedlægges som overflödig og saaledes forenes med Hovedkirken paa Præste-

[1]) s. D. ere Skrivelser af samme Indhold afgaaede til Cultusministeriet og Finantsministeriet, Isl. Copieb. sst.

gaarden Hvam, mod at den nedlæggende Kirkes Portion samt det ved Auktion for Kirkebygningen med dens Ornamenter og Utensilier udkommende Belöb tilfalder Hovedkirken, samt saaledes, at Proprietairen enten forpligter sig til fremdeles at betale de af Præsten af denne Annexkirke hidtil oppebaarne halve Leier af Kirkens 8 Qvilder, 80 Pd. Smör aarlig, for hvis rigtige Udredelse han i saa Tilfælde tilbyder at stille som Pant Kirkejorden Saurar i Laxardal af 16 Hdr. Dyrhed, bortleiet for 60 Al. Landskyld med 3 Qvilder, eller overdrage Hvams Præstekald ²/₃ af bemeldte Kirkejord til fuldkommen Eiendom og Afbenyttelse, imod at den ommeldte Præstation af 80 Pd. Smör aarligen til Præsten herefter bortfalder. 1849. 6. Septbr.

Med Hensyn til de saaledes tilbudte Vilkaar har Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. yttret, at da hverken Kirke eller Præst nyde nogen Indtægt af det Jordegods, som er tillagt Proprietairkirkerne i Island, og Proprietairen til Sælingsdalstunga Kirke derfor, overeensstemmende med de hidtil in praxi fulgte Grundsætninger, anseer sig for Eier af Kirkejorden Saurar, hvis hele Indtægt han nyder, vilde Præstekaldet ved Kirkens Nedlæggelse med Hensyn til Indtægter blive ejusdem conditionis som för, naar efter Proprietarii Tilbud Kirkejorden stilles til Pant for Erlæggelse af de halve Qvildeleier til Præsten. Stiftsövrigheden har derfor troet at burde anbefale denne Afgjörelse af Sagen fremfor det andet af Proprietairen fremsatte Alternativ, nemlig Afstaaelse af ²/₃ af Kirkejorden Saurar til Hvam Præstekald, imod at den oftnævnte Afgift til Præsten da skulde bortfalde, hvilket Alternativ ansees for mindre sikkert.

I Anledning heraf undlader Ministeriet ikke at bemærke, at det vel forholder sig saaledes, at Indtægterne af de Jorder, som tilhöre Proprietairkirker, tilfalde Proprietairerne, som om Jorderne vare deres fulde Eiendom, dog med Undtagelse af de halve Qvildeleier, men at det dog ikke bör oversees, at disse Jorder ere Pant for Kirkens tilbörlige Vedligeholdelse og derfor ikke

1849. kunne afhændes fra Kirken. Naar nemlig de Kirken
6. Septbr. tillagte Tiender ikke anvendes rigtig til Kirkens Vedligeholdelse, eller naar de ikke ere tilstrækkelige til at tilfredsstille passende Fordringer i Henseende til Kirkens anstændige Vedligeholdelse, da er Proprietairen forpligtet til at udrede de nödvendige Bekostninger af egne Midler, og undlader han dette, maa det Offentlige kunne holde sig til Kirkegodset, for idetmindste deri at optage Prioritet for de Fordringer, der i Anledning heraf maatte opstaae, og som da maatte afbetales af Jordens Afgifter.

I Henhold til denne almindelige Sætning anseer Ministeriet det ingenlunde for afgjort, at det Offentlige kan være tjent med at overtage saadanne Kirker alene med de dem tillagte Tiender og Erstatning for de halve Qvildeleier, hvorimod dette maa bedömmes efter Tiendernes Störrelse, og det samme gjelder hvor en Kirke, som in casu, skal nedlægges og en offentlig Kirke som Fölge deraf maa udvides.

I nærværende Tilfælde, hvor Kirketienden synes at være meget ringe, og neppe tilstrækkelig til at dække de ved Udvidelsen af Hvam Kirke forbundne Omkostninger, synes saaledes de af Proprietairen til Sælingsdalstunga Kirke med Hensyn til sammes Nedlæggelse tilbudte Vilkaar at være mindre fordeelagtige for det Offentlige. Forinden derfor Sagen kan blive Hs. Majestæt foredragen, skulde jeg tjenstl. have Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. anmodet om, at ville indlede nærmere Underhandlinger med vedkommende Proprietarius, om han ikke, efter at være gjort bekjendt med Ministeriets foranförte Anskuelser, maatte være villig til at modificere det af ham gjorte Tilbud derhen, at hele Jorden Saurar blev afstaaet til Kaldet, idet han dog desuagtet vilde vinde ikke ubetydeligt ved Kirkens Nedlæggelse. Derhos maa Ministeriet, forinden Sagen afgjöres, önske nærmere Oplysninger tilveiebragte, deels om Kirketiendens Störrelse, deels om Kirkens nuværende

Tilstand, deels endeligen om Störrelsen af dens Portionsbeholdning. 1849. 6. Septbr.

Da der endeligen, efter hvad der af Stiftsövrigheden er bemærket, turde være Föie til ogsaa at see den paa Asgaard staaende Proprietairkirke nedlagt, hvilket, navnligen med Hensyn til Spörgsmaalet om Hvam Kirkes Udvidelse, hensigtsmæssigst kunde skee med det samme, at Kirken paa Sælingdalstunga nedlægges, maa Ministeriet overlade til Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. at foretage de i denne Henseende nödvendige Skridt, idet man om Udfaldet forventer nærmere Underretning behageligen meddeelt.

Samtlige Bilage remitteres hoslagt til behagelig Afbenyttelse, men udbedes med Svaret tilbagesendte. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 6. Septembr. 1849.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. en **midlertidig Combination** af **Præstekaldene Undirfell og Grimstúngur.** Khavn den 6. September 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 683. 6. Septbr.

Endskjöndt Ministeriet med Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. er enigt i, at der efter de ved Deres behagelige Skrivelse af 18. Decbr. f. A. oplyste Omstændigheder ere fuldkommen tilstrækkelige Grunde tilstede til at foretage den deri omhandlede Combination af Grimstungu med Undirfells Sogn, troer Ministeriet dog paa den anden Side at burde tillægge den fra Menighedens Side i Grimstungu Sogn stærkt fremtraadte Uvillie imod bemeldte Combination en saadan Vægt, at Foreningen ikke for Tiden bör gjennemföres. Derimod er der ikke fundet Noget at erindre imod, at Præsten til Undirfell fremdeles maa vedblive ad interim at betjene Grimstungu Præstekald i Forbindelse med sit eget, dog at dette kun er at ansee som en midler-

1849. 6. Septbr. tidig Foranstaltning. Og er det saaledes i Overeensstemmelse med Hr. Stiftamtm.* og D. Höiærv.* Indstilling af Ministeriet bifaldet:

1) at Præsten til Undirfell Menighed i Hunavatns Syssel under Islands Norder-Amt indtil videre tillige maa betjene det nu ledige Præstekald Grimstunga i samme Syssel, mod at han, naar det maatte fordres, og dersom en Combination af disse Præstekald ikke maatte komme istand, afleverer samme til en ny Sognepræst i aabodsfri Stand; — 2) at Stiftsövrigheden, efter 5 Aars Forlöb, — dersom der ikke för skulde indtræffe Vacance i Undirfell Præstekald — paany indstiller denne Sag om Forening af de to ovennævnte Præstekald til vedkommende Ministerium.

Hvilket herved tjenstl. meddeles Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 6. Septembr. 1849.

8. Septbr. **Kirke- og Underviisnings-Ministeriets** Circulaire til Rektorerne ved de lærde Skoler, angaaende **de aarlige Indberetninger** om **Hoved-Examen ved Skolerne.** Khavn den 8. September 1849. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1849, S. 298. — **Uddrag.**

.... at det, til Efterkommelse af Skoleforordn. af 7. Novbr. 1809 § 94, forsaavidt angaaer den deri indeholdte Forskrift for den Indberetning, der efter afholdt Hovedexamen ved de lærde Skoler af Rektorerne bliver at indsende til Overbestyrelsen, ansees tilstrækkeligt, at der for Eftertiden afgives en summarisk Indberetning om, at Hovedexamen er afholdt, ledsaget af en Angivelse af, hvilke overordentlige Censorer der efter Indbydelse have været tilstede ved Examen, og af en Forklaring uden Navnefortegnelse om Discipeltallet, og hvorledes dette efter Udfaldet af Examen ved det nye Skoleaars Begyndelse vil findes fordeelt paa Skolens

enkelte Klasser, saaledes at som Fölge heraf navnligen den hidtidige Indsendelse af et Schema over Examens Gang, og en Generaltabel over de ved Examen givne Special-Charakterer bortfalder. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 8. Septembr. 1849. 1849. 8. Septbr.

Kongelig Resolution ang. **Nedlæggelse af Kirken i Budardal.** Khavn den 14. Septbr. 1849. — 14. Septbr.

Isl. Depart. Forest. og Resol. Prot. 1849, Nr. 36. — I Forestilling fra Kirke- og Underviisningsministeriet (Madvig) 11. Septbr. bemærkes, at Eieren af Búðardal Kirke i Dala Syssel, Studiosus Jon Eggertsson, havde anholdt om, at denne Kirke maatte nedlægges og Sognets Gaarde henlægges til Skards Kirke, imod at nogle af de til sidstnævnte Kirkesogn hörende Gaarde atter henlægges til Præstekaldets tredie Kirke, Dagverðarnes. — Budardals Kirke var kommen i en Gjæld af 100 Rbd. til Eieren, og var dog befunden at være ganske faldefærdig, da dens Sogn kun bestod af 6 Gaarde (Fagridalur, Nýpur, Heiðnaberg, Tindar, Akureyjar, Búðardalur og Hvarfsdalur), tilsammen 200 Hundreder, hvoraf den hævede Tiende og Lysetolde, der dog kun dækkede Kirkens aarlige Udgifter. Forövrigt var den Eier af 42½ Hdr. i Jordegods. Hvis Kirken nu blev nedlagt, vilde Proprietairen forpligte sig til at afstaae til Skarðsþíng Præstekald tvende Kirken tilhörende Jorder, nemlig Hvarfsdal 12 Hdr., med 3 Qvilder, og Broddadalsá i Stranda Syssel 8 Hdr. med 2 Qvilder og sammes hele Strandrettighed; ligeledes vilde han frafalde sin Fordring paa at erholde Kirkens Gjæld betalt; derimod betingede han sig at fritages for at erlægge til Præsten halve Smörleie af Kirkens 10 Qvilder, samt for nogensinde at tilsvare andre Qvilder end de, som nu fölge med de tvende ovennævnte Jorder, og endvidere for sig og sine Arvinger fuld Eiendomsret over Kirkens övrige Jorder, nemlig 12½ Hdr. i Jorden Ytra-Fagradal med tilhörende Qvilder og Landskyldsrettighed og 10 Hdr. i Jorden Búðardal. Stiftsövrigheden fandt Proprietairens gjorte Tilbud meget fordeelagtigt, og Ministeriet indstiller derfor:

1) at Kirken paa Búðardal i Dala Syssel under Vester-Amtet i Island maa nedlægges, og dens Menighed henlægges til Kirken paa Skarð, hvorimod Beboerne af fölgende Gaarde, som för hörte til sidstmeldte Sogn,

1849. nemlig: Ormstaðir, Stakkaberg, Kvennahóll, Hnúkur,
14. Septbr. Melar og Ballará, herefter skulle henhöre til Dagverðarnes Kirkesogn. — 2) at Proprietairen bortskjöder til Præstekaldet til stedsevarende Eiendom Kirkejorderne Hvarfsdal paa Skarðstrand, med 3 Qvilder, og Broddadalsá i Stranda Syssel, med 2 Qvilder, i forsvarlig Stand, tilligemed disse Jorders Herligheder, og navnligen den til den sidstnævnte Jord hörende Forstrandsret, samt Alt hvad dem med Rette tilligger eller tilligge bör; hvorimod alt andet Búðardals Kirkes Jordegods med tilhörende Herligheder samt Kirkens Qvilder henfalder som fuldkommen Eiendom til Proprietairen, der tillige for Fremtiden skal være fritagen for at tilsvare de halve Smörleier af Kirkens Qvilder. — 3) at det af Búðardals Kirkes Ornamenter og Instrumenter, som in natura ansees tjenligt og passende til at bruges i Dagverðarnes Kirke, maa transporteres derhen og indföres i Kirkestolen, men alt det Övrige saavel som Kirkebygningen selv realiseres ved offentlig Auction, og Belöbet deraf beregnes som Indtægt i det herefter aflæggende Regnskab for Dagverðarnes Kirke. — 4) at Kirkebygningen paa Búðardal bliver at bortsælge i den Tilstand, hvori den forefindes, samt at Kirkens Gjæld til Proprietairen bortfalder. — 5) at Proprietairen til Dagverðarnes Kirke forpligtes til at ombygge og udvide denne Kirke saaledes, at den forögede Menighed i samme kan finde en bekvem Plads, og at Kirken iövrigt erholder et anstændigt Udseende.

[Kongelig Resolution]:

Indstillingens samtlige Punkter bifaldes. — Christiansborg Slot den 14. Septembr. 1849.

14. Septbr. **Kongelig Resolution** ang. **Forandring i Bestyrelsen for Thorchilii Legat.** Khavn den 14. September 1849. — Det islandske Depart. Forest. og Resol. Prot. 1849, Nr. 35. — I Forestilling 11. Septbr. fra

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet (Madvig) gives en Fremstilling af Thorchilii Legats Formaal og Status, hvoraf fremgik, at Legatets Formue var ved Udgangen af Aaret 1847 voxet op til 10,419 Rbd. 79 Sk., som stod under den ene Bestyrer Stiftamtmandens Forvaring, og 4,971 Rbd. 66 Sk., som den anden Bestyrer, Biskoppen over Sjællands Stift, havde under sin Varetægt. Nu havde Stiftamtmand Rosenörn 1848 indgivet et Forslag om, at sætte Legatet i Virksomhed, og oprette „en Stiftelse i Lighed med de saakaldte Fellenbergske Instituter, hvori Börn fra Kjalarnes Thing kunde blive optagne, fornemmeligen for at uddannes til forstandige og dygtige Landbrugere". Den anden Medbestyrer, Biskoppen over Sjællands Stift, havde erklæret sig enig heri, og tillige foreslaaet, at Bestyrelsen af Legatet udelukkende skulde blive henlagt til Island, og at Islands Biskop skulde indtræde som Medbestyrer med Stiftamtmanden, hvortil denne Biskop ogsaa havde erklæret sig villig. Ministeriet indstiller derfor: 1849. 14 Septbr.

at der allern. maa tillægges Biskoppen over Island Ordre til, i Forening med Stiftamtmanden over Island, at indtræde i Bestyrelsen af det saakaldte Thorchilii Börneskolelegat, samt at Biskoppen over Sjællands Stift, som Fölge heraf, allern. maa fritages for den af ham hidtil udförte Funktion som Medbestyrer af bemeldte Legat, dog imod at han, paa samme Maade som hidtil, vedbliver at bestyre den herværende Afdeling af Legatets Midler, indtil disse kunne overföres til Island.

[Kongelig Resolution]:

Indstillingen bifaldes. — Christiansborg den 14. Septembr. 1849.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. Beregning af **Terminen til Forsörgelsesrettens Erhvervelse.** Khavn den 15. Septbr. 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 708. 15. Septbr.

Med Amtets Skrivelse af 6. Mai d. A. har Ministeriet modtaget en Forespörgsel fra den constituerede Sysselmand i Isafjords Syssel, Magnus Gislason, an-

1849. gaaende Fortolkningen af den i Plak. 6. Juli 1848 § 2 om Forsörgelsesrettens Erhvervelse indeholdte Bestemmelse.

15. Septbr.

Foranlediget heraf undlader jeg ikke til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. at melde, at Ministeriet maa bifalde den af Amtet antagne og Sysselmanden meddelte Fortolkning af den nævnte Bestemmelse, saaledes, at kun de, der ved et femaarigt, efter den gjeldende Lovgivning til Erhvervelse af Fattigforsörgelse qvalificeret, Ophold, ved Udgangen af Aaret 1848 have vundet Ret til Forsörgelse i en Commune, fremdeles beholde samme under det i §'ens Slutning tagne Forbehold; hvorimod det, da her handles om en fixeret Tidsbestemmelse (1. Januar 1849), ikke i den omhandlede Henseende kan komme i nogen Betragtning, at Plakaten först er bleven publiceret paa Mandtalsthingene i indeværende Aar. — Indenrigsministeriet den 15. Septembr. 1849.

15. Septbr. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, M. H. Rosenörn, ang. hans Optræden som fungerende **kongelig Commissarius ved Althinget.** Khavn den 15. Septbr. 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 705.

Efter at den med Hr. Stiftamtmandens behagelige Skrivelse af 26. Juli sidstl. hertil indsendte Beretning angaaende de stedfundne særdeles Omstændigheder ved Althingets Aabning i indeværende Aar har af Indenrigsministeriet været Hs. M. Kongen foredraget, har det behaget Allerhöistsamme under 11. i d. M. allern. at tilkjendegive Sin allerh. Tilfredshed med Deres Forhold ved bemeldte Leilighed.

Hvilket Ministeriet ikke skulde undlade herved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden til behagelig Underretning. — Indenrigsministeriet den 15. Septbr. 1849.

Bekjendtgjörelse fra Ministerpræsidenten A. W. Moltke, ang. **Ophævelsen** af det kgl. **Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancelli.** Khavn den 17. Septbr. 1849. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Depart. Tid. 1849, S. 785; Schou XXV, 314. 1849. 17. Septbr.

Bekjendtgjörelse angaaende Ophævelsen af det kgl. Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie.

I Overeensstemmelse med min derom allerunderd. nedlagte Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen ved allerh. Resolution af 2. dennes at ophæve det kgl. Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancellie.

Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab, med Tilföiende, at alle Breve, vedkommende de under bemeldte Cancellie henhörende Sager, ville for Fremtiden være at stile til mig, som den Minister, til hvem det ved allerh. Resolution af 15. Novbr. f. A. er overdraget at varetage disse Sager. — Kjöbenhavn den 17. Septembr. 1849.

Kirke- og Underviisningsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Bestyrelsen af Thorchilii Legat.** Khavn den 21. September 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 713 (712 og 714). 21. Septbr.

Ved i behagelig Skrivelse af 6. Februar d. A. at afgive yderligere Betænkning med Hensyn til den fremtidige Anvendelse og Bestyrelse af det saakaldte Thorchilii Legat, har Hr. Stiftamtmanden blandt Andet yttret det som önskeligt, at Biskoppen over Island, som nöie bekjendt med det islandske Familieliv, navnligen Börneopdragelsen, saavel som med de derværende Landboforhold, maatte indtræde som Medbestyrer af Legatet, hvortil ogsaa Biskop Thordersen skal have erklæret sig villig. Skjöndt nu Biskoppen over Sjællands Stift, som

1849. 21. Septbr. Fölge heraf, vilde udtræde af Legatets Bestyrelse, har Hr. Stiftamtmanden dog formeent, at han fremdeles burde vedblive at fungere som testamentarisk Ephor for Legatet og Bestyrer af dets Midler i Danmark, saalænge disse forblive her, hvilket formentes at burde skee indtil den paatænkte Stiftelse kommer istand.

Med Hensyn hertil har Ministeriet derefter indhentet nærmere Erklæring fra Biskoppen over Sjællands Stift, og har han i Gjensvar yttret, at han, hvad det af Dem for ham reserverede Ephorat angaaer, ikke kunde ansee det for hensigtsmæssigt, at Biskoppen over Sjællands Stift skulde, efter at Biskoppen over Island er indtraadt i Legatets Bestyrelse, paa en Maade danne en Melleminstants mellem det islandske Ephorat og Ministeriet, hvilket endog kunde synes mindre passende, og som, uden Nytte, vilde vidtlöftiggjöre Forhandlingerne, idet Sjællands Biskop dog ikke kunde have tilstrækkelig Kundskab om de islandske Forhold og Tilstande. Derimod erklærede Biskoppen sig villig til fremdeles at vedblive Bestyrelsen af Legatets herværende Midler, indtil de kunne overföres til Island.

I Henhold hertil har Ministeriet om Sagen nedlagt allerund. Forestilling, og har det derpaa under 14. i d. M. behaget Hs. M. Kongen allern. at bifalde:

„1) at der allernaad. maa tillægges Biskoppen over Island ... [osv. see ovenf. S. 334-335] ... indtil disse kunne overföres til Island".

Ved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden denne allerh. Resolution, der ogsaa under D. D. herfra er communiceret saavel Biskoppen over Sjællands Stift som Biskoppen over Island, skulde Ministeriet lige tjenstl. have Dem anmodet om, saasnart skee kan, i Forening med den sidstnævnte Embedsmand at tage Sagen om Oprettelsen af den i Deres forberörte Skrivelse ommeldte Stiftelse under fornyet Overveielse, samt derefter at udarbeide og hertil at indsende en detailleret Plan til bemeldte Stiftelses Indretning og fremtidige

Virksomhed, for at denne Plan derefter, saafremt den vinder Ministeriets Bifald, kan blive Hs. Majt. Kongen forelagt til allerh. Approbation. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 21. Septembr. 1849. 1849. 21. Septbr.

Kirke- og Underviisningsministeriets Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Udredelse af Omkostningerne ved Biskoppens Visitatsreiser.** Khavn den 21. Septembr. 1849. — Isl. Copiebog 1849, Nr. 719—723. 21. Septbr.

Deres Höiærværdighed har, ved med behagelig Skrivelse af 20. Januar d. A. at fremsende den i Gjenpart hoslagt tilbagefölgende Regning over de Udgifter, der ere medgaaede i Anledning af en af Dem i f. A. foretagen Visitatsreise i begge Skaptafells Sysseler, blandt Andet henstillet, hvorvidt samtlige disse Udgifter burde afholdes af vedkommende Amts Repartitionsfond, eller om Befordringsomkostningerne alene burde udredes af bemeldte Fond, men derimod de andre Udgifter af Jordebogskassen, idet De, hvis det Sidste maatte antages, har begjært en Bestemmelse for, hvad der da bör henregnes til de egentlige Befordringsomkostninger.

Næst at bemærke, at det vil være en Fölge af Plak. 10. Februar 1847 § 1, at kun de egentlige Befordringsomkostninger ville være at afholde af Amtsrepartitionsfonden, skulde jeg ikke undlade tjenstl. at tilföie, at jeg har foranlediget Spörgsmaalet om, hvilke Udgifter der bör henregnes til nysmeldte Befordringsomkostninger, forelagt Indenrigsministeriet til Afgjörelse, og at Samme derefter har yttret den Formening, at dertil burde henregnes:

a) Hesteleie; b) Betaling til een Fölgemand; c) Betaling til extraordinaire Fölgemænd over farlige Elve, Fjeldveie m. v.; d) Udlæg til Reparationer af Reisetöi, til Hesteskoe m. v.

1849. Derimod har Indenrigsministeriet yttret, at Udgifter
21. Septbr. til Anskaffelsen af de i D. Höiærv.* forberörte Skrivelse ommeldte Reqvisita, saasom Telt, Sovepose, Kofferter og Klövsadler, ifölge Rentekammer-Skrivelse af 14. Marts 1829 og 30. April 1831 [1], ikke kunne ventes erstattede.

Hvad andre i Anledning af Reisen virkeligen hafte Udgifter betræffer, da kunne disse vel, forsaavidt de ikke overstige 100 Rbd., efter indgiven documenteret Regning til dette Ministerium ventes erstattede af Jordebogskassen i Medhold af allerh. Resolution 16. Mai 1829. Men det maa dog herved bemærkes, at naar D. Höiærv. har i foranförte Skrivelse antaget, at der i denne Resolution var tilsagt Amtmændene en Gratification af indtil 100 Rbd. for hver Reise, da beroer dette paa en Misforstaaelse, idet bemeldte Resolution kun giver de nævnte Embedsmænd Adgang til at erholde deres virkelige Udgifter i Anledning af Reisen godtgjorte efter indsendt documenteret Regning og indtil et Belöb af 100 Rbd.

I Henhold hertil bör der altsaa over de omhandlede Udgifter indgives 2 specificerede, og, saavidt muligt, documenterede Regninger, hvoraf den ene, som angaaer de egentlige Befordrings-Omkostninger, bör indsendes til vedkommende Amtmand, for, efter at være af ham revideret, at anvises til Udbetaling af vedkommende Amts Repartitionsfond, men den anden derimod tilstilles Ministeriet, for at Samme, ifald der Intet imod Regningens Rigtighed maatte findes at erindre, kan foranledige dens Belöb anviist til Udbetaling af Jordebogskassen.

Forsaavidt Deres Höiærv. desuden har forespurgt, hvorvidt De maatte kunne heregne Dem Godtgjörelse for de Reiser, De maatte finde Anledning til at foretage til et enkelt Præstekald i et specielt Anliggende, da vil derom ikke kunne gives en almindelig Regel,

[1]) Disse Skrivelser (respektive til Nord-Amt og Sönder-Amt), som kun indeholde Afslag paa Erstatning for Anskaffelse af Reise-Effekter, ere ikke optagne i denne Samling.

men dette bör formentligen afgjöres efter Tilfældets concrete Beskaffenhed. 1849. 21. Septbr.

Hvad dernæst den af D. Höiærv. indsendte, her reviderede Regning, til Belöb 258 Rbd. 24 Sk., angaaer, da vil paa Grund af det Foranförte det under Nr. 6 beregnede Belöb af 27 Rbd. for Anskaffelsen af tvende nye Klövsadler bortfalde. Det Dem tilkommende Belöb vil saaledes i det Hele kun udgjöre . . 231 Rbd. 24 Sk.

Heraf ville ifölge de foranförte Bemærkninger være at udrede:

1. af Amtsrepartitionsfonden:

a) de under Nr. 1—4, begge incl., anförte Belöb, tilsammen 168 Rbd. 88 Sk.

b) det under Nr. 7 anförte Belöb af . . . . . 11 — 48 —

ialt 180 Rbd. 40 Sk.

2. af Jordebogskassen: de under Nr. 5 og 8 anförte Belöb, ialt . . . . 50 — 80 — 231 Rbd. 24 Sk.

Af Amtsrepartitionsfonden er der ifölge fornævnte Regning udbetalt Dem forskudsviis et Belöb af . . . . 180 — » —

fölgelig tilkommer Dem endnu . . . . . 51 Rbd. 24 Sk., hvoraf 50 Rbd. 80 Sk. ville være at udrede af Jordebogskassen, og 40 Sk. af Amtsrepartitionsfonden, i hvilken Henseende det herfra er foranlediget, at Stiftamtmanden og Landfogden vil blive meddeelt det Fornödne.

Slutteligen undlader man ikke, navnligen til Iagttagelse i Fremtiden, tjenstl. at tilföie, at skjöndt det ikke med Billighed kan fordres, at der fremlægges Vedkommendes Qvittering for alle, paa selve Reisen forefaldne, mindre betydelige Udgifter, bör saadant dog iagttages med Hensyn til slige Udbetalinger, som den under Nr. 1 anförte Udgiftspost af 56 Rbd. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 21. September 1849.

1849. 21. Septbr. **Bekjendtgjörelse** fra Finantsminister Grev Sponneck, ang. Finantskassernes **Forening til en Finants-Hovedkasse.** Khavn den 21. September 1849. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Depart. Tid. for 1849, S. 785—787 (med Motiver); Schou XXV, 315. — **Uddrag.**

Bekjendtgjörelse angaaende Foreningen af Zahlkassen og Statsgjældskassen til een samlet Kasse under Navn af „Finants-Hovedkassen".

Da det er anseet for nödvendigt, at den hidtil bestaaende Adskillelse mellem de tvende Finants-Hovedkasser — Zahlkassen og Statsgjældskassen —, som væsentligst begrundet i den tidligere Adskillelse i selve Finantsbestyrelsen, nu ophæves, har Hs. M. Kongen under 12. dennes allern. resolveret:

1) at de ovennævnte tvende Hovedafdelinger af Statskassen fra næstkommende 1. Oktober forenes til een samlet Kasse, under Navn af „Finants-Hovedkassen", ... samt — 2) at der til Besörgelsen af de hidtil til Statsgjælds-Kassererposten henlagte Kassererforretninger for Livrente- og Forsörgelses-Anstalten samt Livsforsikkrings-Anstalten i Kjöbenhavn ligeledes fra næstkommende 1. Oktober oprettes en egen Kassererpost ved bemeldte Anstalter. ...

Hvilket herved bekjendtgjöres til Efterretning for alle Vedkommende. — Finantsministeriet den 21. September 1849.

28. Septbr. **Valglov** for **Dannelsen af en constituerende Forsamling for Island.** Frederiksborg Slot den 28. Septbr. 1849. — Publiceret 1849 i Reykjavík og 1850 i de fleste af Landets Sysseler, kun i Gullbringa og Kjosar samt Arnæs Syssel i Sönder-Amtet, Bardastrands og Stranda Syssel i Vester-Amtet findes den ikke anfört som publiceret. — Original af den danske Text, ledsaget af flere Aktstykker og Udkast, i Isl. Departem. Forest. og Resol. Prot. 1849, Nr. 41; Rubr. i Isl. Dep. Exped.-Prot.: „Bestallinger" osv. 1849, Nr. 26.

Original-Aftryk hos Schultz, 16 Sider i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, derunder den islandske, det övrige af Titelbladet Dansk. Paa de lige Sider (2—14) den danske Text med Kongens og Indenrigsministerens (Rosenörns) Underskrifter; paa de ulige Sider (3—15) den islandske Text uden Underskrifter; sidste Side blank. — Depart. Tid. 1849, S. 841-853 (medMotiver); Schou XXV, 322-326. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor); Lanztíðindi S. 19—21, jevnf. S. 34. Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1853, Viðb. B, S. 25—29. Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849: a) det kgl. Lovforslag, S. 722, 784—800, 835—879, 938—944; Viðbætir A, S. 26—36 (Udkastet med Motiver); — b) Althingets Forslag S. 118—128, 559—576, 578—608, 610—639; 661—699, 709—714 (Comitéens Lovforslag S. 559—563, ligeledes særskilt Aftryk paa 2 Blade i 8vo).

1849. 28. Septbr.

Valglov for Dannelsen af den ved allerhöieste Resolution af 23. September 1848 bebudede Forsamling i Island.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Efter at have modtaget Vort tro Althings allerunderd. Petition og Betænkning angaaende Maaden, hvorpaa Valgene til den af Os i Vort Reskript af 23. Septbr. 1848 bebudede Forsamling hensigtsmæssigst kunde anordnes, byde og befale Vi som fölger:

1. Den i Vort allerh. Reskript af 23. Septembr. f. A. bebudede Forsamling skal bestaae af 46 Medlemmer, hvoraf 40 blive at vælge af Folket efter de nedenfor angivne Regler, men 6 forbeholde Vi Os Selv at udnævne.

2. Hver Jurisdiction, saaledes som den nu er begrændset, skal udgjöre et Valgdistrikt og vælge 2 Repræsentanter til den i § 1 nævnte Forsamling. Dog skal Skaptafells Syssel, som hidtil, deles i 2 Valgafdelinger.

3. Valgret kunne ikkun de udöve: a) som have uplettet Rygte; derfor stedes Ingen til Valg, som ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening

1849. vanærende Handling, ikke heller den, der er sat under
28. Septbr. Tiltale for èn saadan Handling, med mindre han ved Dom er aldeles frifunden; — b) som have opnaaet 30 Aars Alder, naar Valgene skulle foregaae; — c) som ikke paa nogensomhelst Maade ere betagne Raadigheden over deres Gods; — d) som af egen Formue yde Bidrag til Fattigvæsenet og ikke have nogen Understöttelse at refundere til samme; — e) som ikke staae i personligt Tjenesteforhold; dog kunne disse udöve Valgret, naar de ere Huusfædre eller Handelsfaktorer, eller ere dimitterede fra den lærde Skole; f) som have haft fast Ophold i Distriktet i det sidste Aar, og — g) som staae i personligt undersaatligt Forhold til Os.

4. Valgbar til Forsamlingen er hver den, som er fulde 25 Aar, naar Valgene foregaae, og iövrigt er i Besiddelse af de Egenskaber, som udfordres til Valgrettens Udövelse (§ 3). Dog kan den vælges, som har sit Hjem udenfor Valgdistriktet, eller i dette har opholdt sig en kortere Tid end et Aar.

5. Byfogden i Reykjavík og samtlige Sysselmænd have, hver i sit Distrikt, at forestaae Valgene til Forsamlingen.

6. Vedkommende Præst og Repstyrere skulle efter Valgdirecteurens Foranstaltning forfatte en paalidelig Liste over alle de Mænd i Sognet, som ere valgberettigede og valgbare, med fuld Angivelse af deres Navn, Alder, Stand og Bopæl; og bör de, der ere valgberettigede, först opföres, og siden tilföies de Andre, som ere valgbare. I Reykjavík forfatter Domkirkepræsten og Formanden for Borgerrepræsentanterne disse Lister.

7. Naar Listerne ere forfattede, henlægges de til Eftersyn i Bythingsstuen i Reykjavík og ellers hos vedkommende Præster, hvilket paa sædvanlig Maade bliver at bekjendtgjöre i det mindste 14 Dage förend Valgene foretages.

8. Findes Nogen optagen paa Listerne, som formentligen ikke er i Besiddelse af de Egenskaber, der

begrunde Valgret eller Valgbarhed, eller Nogen urette- 1849.
ligen udeladt, da skal Vedkommende, som i saa Hen- 28. Septbr.
seende önsker en Rettelse, andrage det for Valgdirecteuren og fremkomme med Beviser i det mindste 4 Dage inden Valghandlingen, men Valgdirecteuren skal til Valgmödet indkalde saavel dem, som slige Indsigelser angaae, som dem, der have fremsat samme.

9. Valgmöderne blive at afholde næstkommende Foraar saa tidligt som muligt og, forsaavidt paa nogen Maade gjörligt, ikke senere end i Slutningen af Mai Maaned. Dagen til Valgmödets Afholdelse i hvert Distrikt, saavel som Mödestedet, bestemmes af Amtmanden, efter at han derover har indhentet Valgdirecteurernes Erklæringer. Og bör Valgdagen, saavidt muligt, være den samme for alle i eet Amt liggende Valgdistrikter. Valgdirecteurerne have derpaa at bekjendtgjöre paa sædvanlig Maade, i det mindste 8 Dage för Valgmödet, Stedet, hvor det skal holdes, samt Dagen og Klokkeslettet, naar det skal begynde.

10. Enhver Valgdirecteur skal antage 2 ansete Mænd, som ere nöie bekjendte i Valgdistriktet, til Medhjælpere, og skal han tage dem i Eed og dele Forretningerne mellem dem.

11. Valgdirecteuren og hans Medhjælpere skulle möde til Valghandlingen paa den bestemte Dag og Time og medbringe Valglisterne for hele Distriktet (§ 6), saavel som de imod dem fremförte Indsigelser (§ 8), saafremt saadanne maatte være gjorte.

12. Valgdirecteuren aabner Valghandlingen ved at lægge Vælgerne paa Hjertet, hvor vigtig Valghandlingen er, og drager Omsorg for, at Valgene fremmes i den bedst mulige Orden.

13. Inden der skrides til Valget, skal Valgbestyrelsen decidere de imod Valglisterne fremkomne Indsigelser. Disse Decisioner skulle tilföres Valgbestyrelsens Forhandlingsprotokol.

14. Dernæst blive Valgene at fremme efter Valg-

1849. directeurens Anordning. Valgbestyrelsens Medlemmer
28. Septbr. skrive först deres Stemmer i Protokollerne paa den nedenfor angivne Maade, og drage Omsorg for, at de ikke blive Vælgerne bekjendte, förend ved Oplæsningen af Protokollerne. Derefter afgive de andre Vælgere deres Stemmer i den fastsatte Orden. Enhver, der vil benytte sin Valgret, skal personligen möde paa Valgstedet og, naar han fremtræder til Valg, nævne 2 Mænd med deres fulde Navn, Stand og Bopæl. Stemmerne indföres i 2 Protokoller, hvoraf hver af Valgdirecteurens Medhjælpere förer een, saaledes at i den ene Protokol indföres hver Vælgers Navn og ved Siden deraf de Mænds Navne, som han vælger, men i den anden de Valgtes Navne, og under hvert af disse Vælgernes Navne. Enhver af Valgdirecteurens Medhjælpere har at oplæse for den Vælgende hans Stemmegivning og rette de muligen indlöbne Feiltagelser.

15. Ingen maa stemme paa en udenfor Distriktet boende Mand, med mindre det for Valgbestyrelsen godtgjöres, at han er valgbar og vil modtage Valget i dette og ikke i noget andet Distrikt.

16. Efter at Stemmegivningen er tilendebragt, sammenholdes Protokollerne paany og oplæses tydeligt, og blive da de muligen indlöbne Feil at rette. Siden optælles Stemmerne for hver af de Valgte, og Resultatet bekjendtgjöres for de Tilstedeværende.

17. Naar Valghandlingen i den Afdeling af Skaptafells Syssel (§ 2), som först skal vælge, er saavidt fremrykket, blive Valgprotokollerne at forsegle med Valgbestyrernes Signeter. Men ved Valgmödet i den af Afdelingerne, som vælger sidst, skulle de, förend Stemmegivningen begynder, aabnes og oplæses tydelig. Naar Valget for denne Afdeling er tilendebragt, skulle Stemmerne fra begge Afdelinger sammenlægges, og Resultatet bekjendtgjöres.

18. De 2 Mænd, der have erholdt de fleste Stemmer, erklæres for Distriktets Repræsentanter. Ifald

2 eller Flere have ligemange Stemmer, skal Alderen eller, naar de ere lige gamle, Lodtrækning gjöre Udslaget. 1849. 28. Septbr.

19. De valgte Thingmænd skulle erholde skriftlig Underretning om deres Valg, og skulle alle Valgbestyrelsens Medlemmer underskrive samme. Er imidlertid Nogen af disse valgt, er det tilstrækkeligt, at de Andre underskrive Meddelelsen. Underretning om Valgene bliver ogsaa at meddele vedkommende Amtmand, som derom har at meddele Indenrigsministeriet Underretning.

20. Enhver inden Valgdistriktet boende Mand er pligtig til, saasnart han erholder Underretning om, at han er valgt, strax at erklære skriftlig for Valgdirecteuren, om han modtager Valget eller ei. Hvis han ikke kan modtage Valget, bör, hvis muligt, Omvalg finde Sted efter de foreskrevne Regler.

21. I det Patent, hvorved Vi ville sammenkalde den Forsamling, der skal dannes efter denne Valglov, til Möde i Reykjavík, vil Tiden, naar den skal sammentræde, vorde bestemt. Naar Thingmændene komme til Mödet, skulle de medbringe deres Valgbreve til Legitimation.

22. Enhver af Repræsentanterne erholder under Mödetiden 3 Rbd. i Diæter daglig, og for den Tid, der medgaaer til Reisen fra hans Hjem til Thinget og tilbage, 4 Rbd. daglig som Diæter og Reiseomkostninger. Valgbestyrelsen skal nyde Godtgjörelse efter Plakaten 6. Juli 1848.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 28. Septembr. 1849.

Lög um kosníngar til þjóðfundar þess á Íslandi, sem heitið er í konúngsbrèfi 23. Septbr. 1848.

1849. Vèr Friðrik hinn Sjöundi &c. Gjörum kunnugt:
28. Septbr. Eptir að Vèr höfum meðtekið þegnlega bænarskrá Vors trúa alþíngis og álitsskjal þess, um það, hvernig bezt mætti koma fyrir kosníngum til þjóðfundar þess, sem heitið er í brèfi Voru 23. Septbr. 1848, bjóðum Vèr og skipum á þessa leið:

1. Á þjóðfundi þeim, sem heitið er í brèfi Voru 23. Septbr. 1848, skulu vera 46 menn, 40 þjóðkjörnir eptir þeim reglum, sem hèr verða settar, og 6, er Vèr munum kjósa.

2. Hvert lögsagnar-umdæmi, með þeim ummerkjum, sem það nú hefir, skal vera kjördæmi sèr, og kjósa tvo fulltrúa til þjóðfundar þess, sem um er getið í fyrstu grein. Þó skal Skaptafells-sýslu skipt í tvo kjörhluta sem híngaðtil.

3. Rètt á að kjósa fulltrúa eiga þeir einir: a) sem hafa óflekkað mannorð; því má enginn sá kjósa, sem sekur er orðinn að lagadómi um nokkurt það verk, sem svívirðilegt er að almennings áliti, ekki heldur neinn sá, sem mál hefir verið höfðað á hendur um slíkt verk, nema hann sè dæmdur alsýkn saka; — b) sem eru þrítugir að aldri þá er kjósa skal; — c) sem eru fjár síns fullráðandi; — d) sem leggja til sveitar af efnum sjálfra sín, og ekki standa í skuld fyrir sveitarstyrk; — e) sem eiga með sig sjálfir; þó má einnig sá kjósa, sem öðrum er háður, ef hann veitir heimili forstöðu, eða er verzlunarfulltrúi, eða er útskrifaður úr skóla; — f) sem hafa verið heimilisfastir í kjördæminu hið síðasta ár; — g) sem Oss eru þegnskyldir.

4. Kjörgengur til fulltrúa á þjóðfundinn er hver maður, sem hefir fimm um tvítugt þegar kosið er, og hefir þá hæfilegleika til að bera, sem til kosníngarrèttar þarf (§ 3). Þó má þann kjósa, sem á heimili utan kjörþíngis, eða verið hefir í því skemur en eitt ár.

5. Fyrir kosníngunum skulu vera bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumenn, hver í sinni sýslu.

6. Prestur hver skal með hreppstjórum eptir ráð- 1849.
stöfun kjörstjóra semja nákvæma skýrslu yfir alla þá 28. Septbr.
menn í söknum hans, sèm kosníngarrètt hafa og kjörgengir eru. Skal skrá þessi með fullum nöfnum, aldri, stètt og heimili fyrst tilgreina þá, sem kosníngarrètt hafa (§ 3), og síðan þá aðra, sem kjörgengir eru (§ 4). Í Reykjavík semja skrá þessa dómkirkjupresturinn og oddviti bæjarfulltrúanna.

7. Þá er nafnaskrár þessar eru samdar, skulu þær vera til sýnis öllum í þínghúsinu í Reykjavík og hjá hverjum sóknarpresti ella, og skal því lýsa á vanalegan hátt, að minnsta kosti hálfum mánuði fyrir kjörþíngi.

8. Þyki nokkrum einhver sá vera nefndur á kjörskránum, sem ekki hafi það til að bera, er veiti kosníngarrètt eða kjörgengi, eður að nokkrum manni sè þar ránglega sleppt, á hann, ef hann vill hafa leiðrèttíng þess, að tjá það kjörstjóra og leiða rök til, að minnsta kosti 4 dögum fyrir kjörþíng, en kjörstjórinn skal síðan kveðja hann til þíngsins og aðra, sem hlut eiga í máli.

9. Kosníngar skulu framfara næsta vor svo tímanlega sem má og, ef nokkur kostur er á, ekki síðar, en litlu fyrir fardaga. Amtmenn skulu með ráði kjörstjóranna kveða á kjörþíngisdaginn og þíngstaðinn í hverju kjördæmi, og skal þíng vera sama dag, ef verða má, í öllum kjördæmum í sama amti. Skal síðan hver kjörstjóri auglýsa á vanalegan hátt dag og stað og stundu þá, er kosníng skal fara fram, að minnsta kosti 8 dögum á undan.

10. Kjörstjóri hver skal kveðja til aðstoðar með sèr tvo valinkunna menn, er vel þekkja til í kjördæminu, og skal hann taka eið af þeim og skipta síðan verkum með þeim.

11. Kjörstjóri og aðstoðarmenn hans skulu vera komnir á kjörþíngisstaðinn hina ákveðnu stund, og hafa meðferðis allar kjörskrárnar úr kjördæminu (§ 6) og athugasemdir, sem við þær eru gjörðar (§ 8), ef nokkrar eru.

1849. 28. Septbr. 12. Kjörstjóri skal taka til starfa með að brýna fyrir kjósendum, hve mikils varðandi kosníngin sè, og annist hann síðan að hún fari fram sem skipulegast.

13. Áður en til kosnínga er gengið skal kjörstjórnin leggja úrskurð á athugasemdir þær, sem fram eru komnar við kjörskrárnar. Þessir úrskurðir skulu ritaðir í gjörðabók kjörstjórnarinnar.

14. Skal að svo búnu gánga til kosnínga á þann hátt, sem kjörstjóri segir fyrir. Kjörstjórnarmennirnir skulu þá fyrst rita atkvæði sín í kjörbækurnar, á þann hátt, sem hèr á eptir segir, og haga svo til að ekki sjáist, fyrr en upp eru lesnar kjörbækurnar. Síðan gánga hinir kjósendurnir fram til atkvæðagreiðslu í þeirri röð, sem á er kveðin. Hver sá, er neyta vill kosníngarrèttar síns, skal koma sjálfur á kjörþíngi, og, þá er hann gengur fram til kosníngar, nefna tvo menn með fullu nafni, stètt og heimili. Atkvæðin skulu aðstoðarmenn kjörstjóra rita í tvær bækur; skal annar þeirra rita í bók sèr nafn kjósanda, og þar við nöfn þeirra manna, sem hann kýs; en hinn aðstoðarmaðurinn skal rita í aðra bók nöfn þeirra manna, sem kosnir eru, og undir hvert þeirra nafn kjósandans. Síðan skal hver aðstoðarmaður fyrir sig lesa upp fyrir kjósanda atkvæði hans, og leiðrètta ef misbókazt hefir.

15. Enginn má kjósa þann, sem utan kjörþíngis býr, nema það sè sannað fyrir kjörstjórum, að hann sè kjörgengur og vili takast kosnínguna á hendur í því kjördæmi og engu öðru.

16. Þá er atkvæðagreiðslu er lokið, skal að nýju bera saman kjörbækurnar og lesa upp greinilega, og leiðrètta enn ef misbókazt hefir. Síðan skal telja saman atkvæðin fyrir hvern þann mann, sem kosníngaratkvæði hefir fengið, og kveða síðan upp fyrir þíngheiminum.

17. Þegar kosníngunni er svo lángt komið í þeim kjörhluta Skaptafells-sýslu, er fyrri skal kjósa, skal taka kjörbækurnar og innsigla með signetum kjörstjóranna. En þá er kosið er í síðari hlutanum skal, áður gengið sè til atkvæðagreiðslu, taka innsiglin frá kjörbókunu

úr hinum hlutanum og lesa þær upp greinilega. Þá er kosníngunni er lokið, skal leggja saman atkvæðin úr báðum kjörhlutum, og kveða síðan upp. 1849. 28. Septbr.

18. Þeir tveir menn, sem fengið hafa flest atkvæði, skulu vera fulltrúar kjördæmisins. Hafi tveir eða fleiri jafnmörg atkvæði, skal aldur ráða, eða hlutkesti ef þeir eru jafngamlir.

19. Þíngmönnum þeim, sem kosnir eru, skal birta brèflega kosnínguna; skulu kjörstjórarnir allir rita þar undir nöfn sín, nema einhver þeirra sè kosinn, því þá nægir, að hinir riti undir. Svo skulu þeir og birta kosnínguna amtmanni, en amtmaður aptur stjórnarherra innanríkismálanna.

20. Hver maður, sem innan kjördæmis á heima, er skyldur til, þá er hann verður þess vís, að hann er kjörinn, undir eins að kynna kjörstjóra brèflega, hvert hann geti tekið það erindi á hendur eða eigi. Ef hann skorast undan skal kjósa um aptur, ef þess er kostur, á sama hátt og áður er sagt.

21. Þá er Vèr með opnu brèfi stefnum mönnum þeim, er kosnir verða eptir þessum kosníngarlögum, til fundar í Reykjavík, munum Vèr til taka nákvæmlega, hvenær fundurinn skuli vera. Skulu þíngmenn, þá er þeir koma til fundarins, hafa með sèr kjörbrèf sín til skýrteinis.

22. Fundarmenn fá 3 rbd. í fæðispenínga hvern dag, sem þeir eru á fundinum. En meðan þeir eru á leiðinni heiman að til þíngsins og heim aptur frá þínginu, fær hver þeirra 4 rbd. um daginn í fæðispenínga og ferðakostnað. — Kjörstjórnarmennirnir skulu hafa borgun eptir opnu brèfi 6. Juli 1848.

Hèreptir eiga allir hlutaðeigendur sèr þegnlega að hegða. — Gefið í höll Vorri á Friðriksborg 28. Septbr.[1] 1849.

---

[1]) i Original-Aftrykket staaer ved Trykfeil: „Oktober".

1849. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Amtmand
29. Septbr. Melsted, som kgl. Commissarius ved Althinget, ang. **Approbation af Forlængelse** af **Althingets Session.** Khavn den 29. Septembr. 1849. — Isl. Depart. Copieb. 1849, Nr. 774.

At det har behaget Hs. M. Kongen, paa derom af Ministeriet nedlagt allerund. Forestilling, under Gaars Datum allern. at approbere den af Hr. Amtmanden som kgl. Commissarius ved dette Aars Althing, i Forventning af allerh. Approbation, bevilgede Forlængelse af Thingtiden indtil den 8. August d. A., det meddeles Dem herved tjenstligst til behagelig Underretning. — Indenrigsministeriet den 29. Septembr. 1849.

29. Septbr. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Foranstaltninger til **Valg af den islandske Nationalforsamling.** Khavn den 29. Septembr. 1849. — Isl. Copiebog 1849, Nr. 775—780.

Ved tjenstl. at tilstille Hr. Stiftamtmanden N. N. Exemplarer af den til den ved allerh. Reskr. af 23. Septbr. f. A. bebudede Forsamling for Island under Gaars Dato udfærdigede Valglov, skulde jeg lige tjenstl. have Dem anmodet om, i Overeensstemmelse dermed, behageligen at ville træffe de fornödne Foranstaltninger til Valgenes Afholdelse paa den anordnede Maade, samt med det til Foraaret retournerende Postskib at indberette, hvilke Forberedelser der i saa Henseende maatte være gjorte. — Indenrigsministeriet den 29. Septembr. 1849[1].

29. Septbr. **Kirke- og Underviisningsministeriets** Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Ordningen af**

[1]) s. D. Skrivelser af samme Indhold til Amtmændene i Island, samt Sysselmændene i Myra, Hunavatns og Skagafjords Sysseler.

Reykjavik Skoles Mineralsamling. Khavn den 29. Septembr. 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 781. 1849. 29. Septbr.

I Henhold til Skrivelse fra Kirke- og Underviisnings-ministeriet af 24. Juli d. A. fremsendes hoslagt det af Professor Steenstrup corrigerede Register over den af Magnus Grimsson med Postskibet i sidstafvigte Foraar indsendte Mineralsamling. Og tilföies til nærmere Oplysning, at da det af Magnus Grimsson indsendte „registur yfir nokkur mineralia" i Nummer ikke svarede til de Nummere, hvormed de enkelte Stykker medgivne Etiketsedler vare forsynede, har Prof. Steenstrup afskrevet Etiketsedlernes Indhold og Nummere, samt i en Rubrik ligeoverfor vedtegnet de med Hensyn til Samlingens nærmere Bestemmelse nödvendige Bemærkninger. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 29. Septembr. 1849.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Opförelse af et Leiehus paa Arnarhols Grund.** Khavn den 29. Septbr. 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 782. 29. Septbr.

Efter Begjæring af Möller Ahrens i Reykjavík bevilger Ministeriet, at det af ham allerede forinden Rentekammer-Skrivelse af 26. August f. A. indlöb, i Forventning af bemeldte Collegii Samtykke opförte Huus i den sydlige Ende af Arnarhols Tun, maa fremdeles blive staaende, og den dertil udviste Grund forblive henlagt til samme, imod at der af Husets Eier til hvert Aars 6. Juni erlægges en aarlig Afgift af 2 Rbd. til Jordebogskassen, og desuden en Recognition af 1 Rbd. hvergang Huset maatte skifte Eier, samt imod at Grunden, naar Huset maatte blive borttaget, atter falder tilbage til Arnarhol.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden dette til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Möller

1849. Ahrens, skulde jeg lige tjenstl. have Dem anmodet om,
29. Septbr. i Overeensstemmelse hermed, at ville afslutte den i bemeldte Henseende fornödne Contrakt med tidtnævnte Möller Ahrens, og derefter foranstalte samme thinglæst paa hans Bekostning paa behörig Maade. Den aarlige Afgift bliver at erlægge förste Gang til 6. Juni næste Aar, hvorimod de af Ahrens tidligere paatagne særlige Forpligtelser med Hensyn til Gjærderne udenfor den ham udviste Grund bortfalde. — Indenrigsministeriet den 29. Septembr. 1849.

6. Oktbr. Finantsministeriets **Bekjendtgjörelse** angaaende **Udprægning af Rigsbankdalere.** Khavn den 6. Oktobr. 1849. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Depart. Tid. 1849, S. 854; Schou XXV, 326.

Bekjendtgjörelse angaaende Udprægning af Rigsbankdalere.

Ved Resolution af 28. Septbr. d. A. har Hans Majestæt Kongen allern. bifaldet, at der udpræges Rigsbankdalere med Hans Majestæts Brystbillede paa Adversen, med Omskrift: Fredericus VII. D. G. Daniæ V. G. Rex, og Reversen uforandret som hidtil.

Dette bekjendtgjöres herved til almindelig Efterretning, med Tilföiende, at denne Myntsort nu vil vorde sat i Omlöb. — Finantsministeriet den 6. Oktbr. 1849.

22. Oktbr. **Bekjendtgjörelse** fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, ang. **Underviisningen ved Födsels- og Pleie-Stiftelsen.** Khavn den 22. Oktbr. 1849. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl i 4to. Depart. Tid. for 1849, S. 898—904 (med Motiver). Bibl. for Læger III. Række 7. Bd., S. 214—215; Schou XXV; 327—328.

Bekjendtgjörelse angaaende en forandret Indretning af den praktiske Underviisning i Födselsvidenskaben ved den kgl. Födsels- og Pleiestiftelse, og nær-

mere Bestemmelse af de lægevidenskabelige Candidaters Adkomst til at praktisere som Födselshjælpere. 1849. 22. Oktbr.

Paa Ministeriets allerund. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 18. d. M. allern. at bestemme:

1. at der ved den kongl. Födsels- og Pleiestiftelse anordnes en praktisk Underviisning i Födselsvidenskaben efter fölgende nærmere Bestemmelser:

a) der indrettes fra förstkommende 1. November deels en stationair Klinik i Stiftelsen selv og deels en dermed i Forbindelse sat sideordnet ambulatorisk Klinik paa de Steder i Byen, hvor Födende henvises fra Stiftelsen til Forpleining hos Jordemödrene; — b) i ethvert af Aarets tvende Semestre gives og afsluttes et fuldstændigt klinisk Cursus; — c) Adgangen til Underviisningen, der i hvert Semester samlet meddeles saa stort et Antal lægevidenskabelige Candidater, som nærmere vil blive bestemt, kan ikkun tilstedes Candidaterne i det förste eller senest i det andet Semester, efter at de have underkastet sig Embedsexamen. Dog skal der, for at give de ældre Lægecandidater, som endnu ikke have besögt Födselsstiftelsen, Leilighed til at tage Deel i den nye Underviisning, i det förste Aar, efter at denne er begyndt, holdes 4 Cursus, hvert paa 3 Maaneder.

2. at det Testimonium, som, overeensstemmende med Plakat af 30. Januar 1838, angaaende en forenet medicinsk-chirurgisk Examen § 7, meddeles de lægevidenskabelige Candidater efter aflagt Embedsexamen ved Kjöbenhavns Universitet, herefter kun skal give Adkomst til medicinsk-chirurgisk Praxis, men at derimod Rettigheden til at praktisere som Födselshjælper gjöres afhængig af, at vedkommende Candidat har erhvervet et særligt, af det lægevidenskabelige Fakultet udstedt, Testimonium for fuldstændigen at have gjennemgaaet det ved Födsels- og Pleiestiftelsen anordnede

1849. 22. Oktbr. kliniske Cursus i Födselsvidenskaben, dog saaledes, at denne Bestemmelse först træder i Kraft for de Candidater, som i Foraaret 1850 og efter den Tid underkaste sig den lægevidenskabelige Examen ved Universitetet.

Hvilket herved bekjendtgjöres til Efterretning for alle Vedkommende. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 22. Oktobr. 1849.

17. Novbr. **Justitsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. nogle **Mangler ved det islandske Skiftevæsen.** Khavn den 17. Novbr. 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 862—65.

For, saavidt muligt, at raade Bod paa de i Hr. Stiftamtmandens Skrivelse af 21. Februar f. A. paapegede Mangler ved det islandske Skiftevæsen, har Ministeriet, efter at have modtaget de i Skrivelse af 24. Oktbr. f. A. begjærte Erklæringer fra Amtmændene over Nord- og Öster-Amtet samt over Vester-Amtet i Island, ved Skrivelse af D. D. anmodet Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet om, gjennem Biskoppen over Island at lade Præsterne sammesteds tilkjendegive, at de for Fremtiden ikke maae kaste Jord paa nogen Afdöd forinden Attest er erhvervet om, at Dödsfaldet er anmeldt for vedkommende Skifteret, hvorhos det er tilföiet, at denne Attest i de Tilfælde, hvor Saadant paa Grund af de locale Forhold maatte ansees nödvendigt, vilde kunne erholdes meddeelt af vedkommende Repstyrer, efter en ham dertil af Amtet given Bemyndigelse. Ligeledes er Cultusministeriet anmodet om, at lade samtlige Præster i Island indskjærpe, nöiagtigen at opfylde den dem paahvilende Forpligtelse til, strax ved Aarets Udgang at indsende til Skifteforvalterne de befalede Fortegnelser over de i Aarets Löb Jordede, for at saaledes alle i det forlöbne Aar

faldne Boer kunne blive optagne i Skifteforvalternes Designationer. 1849. 17. Novbr.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden Forestaaende til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for samtlige Dem underordnede Skifteforvaltere, skulde Ministeriet derhos, i Henhold hertil, have Dem bemyndiget til, paa saadanne Steder i det Dem betroede Amt, hvor det efter de locale Forhold maatte ansees nödvendigt, at meddele vedkommende Repstyrere den fornödne Bemyndigelse til at modtage Dödsanmeldelserne og udstede Dödsattest, hvorhos det maatte paalægges dem, ved förste faldende Leilighed at fremsende Dödsanmeldelsen til vedkommende Skifteforvalter med fornöden Forklaring om, naar Dödsattesten er udstedt, ligesom den Sidstnævnte ogsaa maatte tilholdes, i Skifteprotokollerne at indföre alle Dödsanmeldelser efterhaanden som de indkomme.

Endeligen maatte det tilkjendegives Skifteforvalterne som ufravigelig Regel, at de ikke bör affatte Designationerne förend de have modtaget samtlige Fortegnelser fra vedkommende Præster over de i Aarets Löb jordede Personer, men at de iövrigt have at sörge for, at Designationerne indkomme i betimelig Tid til Amtet. — Justitsministeriet den 17. Novembr. 1849[1].

Justitsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, angaaende en **Demonstration mod den forrige Amtmand sammesteds.** Khavn den 17. November 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 866. 17. Novbr.

Med behagelig Skrivelse af 4. i f. M. har Hr. Amtmanden hertil indsendt en Udskrift af et af Sysselmanden i Öefjords Syssel optaget Forhör, til Oplysning

[1]) Ministeriets Skrivelser om samme Gjenstand til Amtmændene i Island. Copieb. sst.

1849. om den Demonstration, som af nogle Indvaanere i Skagafjords og Öefjords Sysseler i afvigte Foraar blev foretagen imod daværende Amtmand Johnsson, der senere er ved Döden afgaaet.

17. Novbr.

I den Anledning skulde Ministeriet ikke undlade tjenstl. at melde, at skjöndt den Adfærd, som Vedkommende ved bemeldte Leilighed have lagt for Dagen, saavel som den af dem ved Forhörernes Optagelse udviste Opsætsighed, vistnok vilde have berettiget til, strax at anvende strengere Forholdsregler mod dem, skjönner Ministeriet dog ikke, da Intet i saa Henseende dengang blev foretaget, at det nu, efter saa lang Tids Forlöb, vilde före til det tilsigtede Resultat, at foranstalte Videre til Sagens Forfölgning. — Justitsministeriet den 17. Novembr. 1849.

17. Novbr. **Justitsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Bestyrelsen af et Legat til Vallna Rep i Öefjords Syssel.** Khavn den 17. Novembr. 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 867.

Efter at have modtaget de ved Hr. Amtmandens behagelige Skrivelse af 17. Septembr. sidstl. meddelte Yttringer angaaende det dermed tilbagefulgte Andragende fra Repstyrer i Vallna Rep inden Öefjords Syssel, Árni Pálsson, betræffende Spörgsmaalet om, hvorledes der bör forholdes med Bestyrelsen af en af afgangne Dannebrogsmand og Forpagter Jon Sigurdsson paa Böggustödum ved Codicil af 14. Septbr. 1846 bemeldte Vallna Rep skjænket Gave af 40 Hdr. i faste Eiendomme, skulde jeg til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at Spörgsmaalet, om Testator, foruden den i nysnævnte Codicil indeholdte Forandring af Legatarii Person, tillige har tilsigtet den af Andrageren paastaaede Forandring i Henseende til Legatets Bestyrelse, maa efter Udtrykkene i bemeldte Codi-

cil ansees for saa tvivlsomt, at Ministeriet ikke finder sig foranlediget til, for sit Vedkommende, at fratage den for det af Testator stiftede Hovedlegat indsatte Direction Bestyrelsen af de ovennævnte til Vallna Rep udlagte Jordeiendomme, men at det derimod naturligviis maa staae Andrageren frit for, at lade det nævnte Spörgsmaal afgjöre ved Domstolene. 1849. 17. Novbr.

De med det foranförte Andragende indsendte 6 Bilage remitteres. — Justitsministeriet den 17. Novbr. 1849.

Justitsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indretning af Jordemoderboligen** paa **Vestmannöerne.** Khavn den 17. Novembr. 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 870. 17. Novbr.

Under 12. Mai d. A. udbad Ministeriet sig Hr. Stiftamtmandens Bemærkning meddeelt angaaende den af Dr. med. Schleisner projecterede Udvidelse af Jordemoderboligen paa Vestmannöe m. v.

Skjöndt de i bemeldte Henseende attraaede Oplysninger endnu ikke ere hertil indkomne, har det dog været nödvendigt allerede nu at træffe en endelig Akkord med den i fornævnte Skrivelse ommeldte Kjöbmand Birch angaaende Udförelsen af det nævnte Bygningsarbeide, for at Indkjöb af de nödvendige Materialier i rette Tid kunde blive foranstaltet.

Da Kjöbmand Birch derhos gjorde det til en Betingelse for Arbeidets Overtagelse, at den til de nævnte Materialiers Indkjöb fornödne Sum maatte blive ham forstrakt, har jeg med Indenrigsministeriets Samtykke foranlediget, at et Forskud af 415 Rbd. 32 Sk. vil blive anviist ham af Finantshovedkassen her i Staden som en Udbetaling for Islands Jordebogskasse, imod at Belöbet atter erstattes sidstnævnte Kasse af Fattigkassen paa Vestmannöe, forsaavidt der ikke i de Oplysninger,

1849. som man venter fra Dem at modtage, maatte findes
17. Novbr. Anledning til at lade de nævnte Omkostninger afholde paa anden Maade.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden Forestaaende til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning, og ved tillige at fremsende den af Kjöbmand Birch i foranförte Anledning udstedte Forskrivning, tillige med det deri paaberaabte Overslag, skulde jeg lige tjenstl. have Dem anmodet om, at foranstalte samme thinglæst ved den Paagjeldendes Værnething og derefter at opbevare den indtil Bygningen, med hvis forsvarlige Opförelse det maatte paalægges Sysselmanden paa Vestmannöe at have Tilsyn, er bleven afleveret ved lovlig Synsforretning. — Justitsministeriet den 17. Novembr. 1849.

21. Novbr. **Bekjendtgjörelse** fra Försteministeren A. W. Moltke, ang. **Forretningernes Fordeling mellem Ministerierne.** Khavn den 21. Novbr. 1849. — Denne „Bekjendtgjörelse angaaende en Forandring i Fordelingen af Forretningerne mellem de forskjellige Ministerier" er grundet paa en kongelig Resolution 19. November, der bifalder, „at det under Finantsministeriet hidtil hörende statistiske Tabelværk henlægges fra 1. Januar 1850 under Indenrigsministeriet". Den anföres som publiceret i Snæfellsnes Syssel 1850. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Departem. Tid. for 1849, S. 945; Schou XXV, 330.

30. Novbr. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Beregning af Salair** m. v. ved **Bygsel-Auktioner.** Khavn den 30. Novembr. 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 903.

Efter at have modtaget Hr. Amtmandens i behagelig Skrivelse af 3. August d. A. meddelte Yttringer, angaaende det dermed fulgte Andragende fra Sysselmand

Laurus Thorarensen, om at erholde godtgjorte de Omkostninger, der ere foranledigede ved en af ham ifölge Reqvisition fra Administrator ved Reynestad Klostergods, Einar Stephansson, den 7. Februar f. A. paa Reynestad afholdt Bygselauktion over Jorderne Fjall og Tunga under bemeldte Klostergods, skulde Ministeriet tjenstl. have Dem anmodet om, behageligen at ville tilkjendegive fornævnte Sysselmand Laurus Thorarensen, at da han ifölge Plak. 3. Juni 1842 og allerh. Resol. 14. Juni 1847 er berettigot til, for ovennævnte Auktion at beregne sig Salair, vil han ikke, saaledes som i Indenrigsministeriets Skrivelse af 30. Juni d. A. nærmere er udviklet, kunne erholde Reiseomkostninger og Diæter i den omhandlede Anledning godtgjorte.

1849. 30. Novbr.

Iövrigt finder Ministeriet sig med Hensyn til nogle Yttringer i Deres forberörte Skrivelse foranlediget til den Bemærkning, at ligesom Auktionarius i Almindelighed maa ansees pligtig til at rette sig efter Reqvirentens Begjæring med Hensyn til Valget af Auktionsstedet, saaledes maa han ogsaa paa den anden Side være berettiget til, naar saadant forlanges, at holde sig til denne angaaende den ham for Auktionens Afholdelse tilkommende Betaling. For imidlertid at forebygge, at den kgl. Kasse herved skal lide Tab, anseer Ministeriet det hensigtsmæssigt, at den af Hr. Amtmanden i Slutningen af Deres forberörte Skrivelse foreslaaede Forholdsregel for Fremtiden tages til Fölge, saa at Bygselbrevene herefter ikke udleveres förend Auktionsomkostningerne ere betalte, i hvilken Henseende Hr. Amtmanden derfor anmodes om, at ville tilkjendegive samtlige Godsadministratorer i Nord- og Öster-Amtet det Fornödne, forsaavidt det ikke allerede er skeet.

De med det forberörte Andragende fulgte to Bilage remitteres hoslagt. — Indenrigsministeriet den 30. November 1849.

1849. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamt-
30. Novbr. manden over Island, ang. **Indsendelse af aarlige Indberetninger angaaende Veivæsenet.** Khavn den **30.** Novembr. **1849.** — Isl. Copieb. 1849, Nr. 907.

Ved at indsende de fra Sysselmændene i Sönder-Amtet indkomne Beretninger om foretagne Veiforbedringer i f. A. i de forskjellige Sysseler i bemeldte Amt, har Hr. Stiftamtmanden i behagelig Skrivelse af 10. i f. M. tillige indberettet, at De har paalagt samtlige Sysselmænd i Amtet, for Fremtiden at afgive de ommeldte Beretninger inden 31. Decbr. hvert Aar.

Idet den saaledes af Dem trufne Foranstaltning bifaldes, forventer Ministeriet med hvert Aars Postskib de nævnte Indberetninger hertil indsendte, ledsagede af Amtets nærmere behagelige Yttringer. — Indenrigsministeriet den 30. Novembr. 1849.

30. Novbr. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Indberetninger om Veivæsenet** m. m. Khavn den **30.** Novbr. **1849.** — Isl. Copieb. 1849, Nr. 908—909.

Ifölge Reskr. 29. April 1776 § 10 paaligger det Sysselmændene i Island til Amtet at indgive aarlige Beretninger om de Veiforbedringer, som i de respective Sysseler maatte være foretagne i Aarets Löb, og skulle disse Indberetninger derefter hertil indsendes.

I Henhold hertil skulde Ministeriet tjenstl. have Hr. Amtmanden anmodet om, behageligen at ville paalægge samtlige Sysselmænd i det Dem betroede Amt, ved hvert Aars Udgang til Dem at indberette, hvad der i Aarets Löb maatte være foretaget til Veivæsenets Fremme i de forskjellige Sysseler, og forventes disse Indberetninger derefter hertil aarligen indsendte med næste Postskib, ledsagede af Amtets nærmere behage-

lige Yttringer. — Indenrigsministeriet den 30. Novembr. 1849[1]. 1849. 30. Novbr.

Indenrigsministeriets Skrivelse til det kongl. Ingenieurcorps, ang. **Forberedelse til Forbedringer i Veivæsenet** m. v. paa Island. Khavn den 30. Novembr. 1849. — Isl. Copieb. 1849, Nr. 910. 30. Novbr.

Det har alt længe været erkjendt, at det islandske Vei-, Bro- og Færgevæsen trængte til en gjennemgribende Reform, thi vel er der i den senere Tid paa sine Steder i Island foretagne partielle Veiforbedringer, men disses Nytte maa stedse blive af en underordnet Betydning, saalænge de ikke kunne forbindes med ordentlige og hensigtsmæssige Veilinier. Til at optage disse mangler der imidlertid i Island den fornödne techniske Kyndighed, ligesom denne vil være höist nödvendig ved Afgjörelsen af de vigtige og hyppige Spörgsmaal om, hvor Passagen over de mange og store og vanskelige Elve hensigtsmæssigst bör anbringes, og paa hvilken Maade samme bör indrettes, om ved Broers Anbringelse eller ved Indretningen af Færgefart.

Af disse Grunde maatte det ansees for önskeligt, om en kyndig og erfaren Techniker kunde blive opsendt til Island og der tage Ophold i det mindste i to Aar, baade Sommer og Vinter, for i denne Tid at bereise Landet og gjöre sig bekjendt med Lokaliteterne og de övrige derværende Forhold, samt derefter udkaste en Plan til de Hovedveilinier, der ville være at drage igjennem hele Landet, med tilbörligt Hensyn til de paa Veien mödende Elver, Fjorde m. v. Desuden vilde han formentligen i denne Tid kunne yde en vigtig Veiledning ved Udförelsen af Veiarbeider, navnlig ved

[1]) Skrivelse fra Indenrigsministeriet af samme Indhold er under samme Dato udgaaet til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet. Isl. Depart. Brevb. sst.

1849. 30. Novbr. Steenbrydning, ved Broanlæg og Færgers Anbringelse m. v. Da der tillige ofte föles Savnet af en bygningskyndig Mand ved Udförelsen af de i Island forefaldende offentlige Bygningsarbeider, vilde der muligen være Leilighed til, for den nævnte Techniker, at overtage Ledelsen af et eller andet offentligt Arbeide under hans Ophold der i Landet. Og bemærkes det iövrigt, at der vistnok kunde være al Grund til at önske, at en bygningskyndig Mand maatte tage fast Ophold i Island.

Idet nu Ministeriet antager, at det vilde være hensigtsmæssigst, om de nævnte Arbeider kunde overdrages til en under det kgl. Ingenieurcorps uddannet Techniker, saasom enten en yngre Officeer eller en Conducteur, skulde jeg tjenstl. udbede mig det kongel. Ingenieurcorpses Yttringer behageligen meddelte, om der for Tiden maatte vides nogen deslig Mand disponibel, der kunde ansees skikket til at paatage sig det omhandlede Hverv, idet jeg tillige önsker at modtage nærmere Underretning om, hvor store Omkostninger der antages dertil at ville medgaae. — Indenrigsministeriet den 30. Novembr. 1849.

1. Decbr. **Kongelig Resolution,** hvorved **almindelig Folketælling** paabydes i **Kongeriget Danmark.** Khavn den 1. Decembr. 1849. — Denne Resolution er bevirket igjennem Indenrigsministeriet (see Depart. Tid. 1850, S. 65-67) og siden ifölge Meddelelse fra det statistiske Bureau bragt i Anvendelse paa Island, *see* Isl. Depart. Circ. 30. Marts 1850.

1. Decbr. **Kongelig Resolution** ang. **Oprettelsen af et statistisk Bureau.** Khavn den 1. Decbr. 1849. — Ved denne Resolution bifaldes, at et statistisk Bureau oprettes under Indenrigsministeriet fra 1. Januar 1850, m. m. — Depart. Tid. 1849, S. 945, og 1850, S. 44—45. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1849, S. 361—362.

Indenrigsministeriets Kundgjörelse for Kongeriget Danmark, angaaende **Indenrigsministeriets Ordning.** Khavn den 3. Decembr. 1849. — 1849. 3. Decbr.
Anföres som publiceret i Snæfellsnes Syssel 1850. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Dep. Tid. 1849, S. 969—971, jfr. 1850, S. 41—48; Schou XXV, 330—332. — **Uddrag.**

Kundgjörelse for Kongeriget Danmark, angaaende Indenrigsministeriets Ordning.

Paa min derom nedlagte allerund. Forestilling har Hans Majestæt Kongen under 19. f. M. og 1. dennes allern. bifaldet, at de under Ministeriet henlagte Forretninger fra 1. Januar 1850 fordeles paa fölgende Maade:

. . . *Islandske Departement* (Directeur, Justitsraad Brynjólfur Pjetursson) forbliver uforandret.

. . . Alle de nævnte 4 Departementer saavel som Ministeriet i Almindelighed eller sammes Regnskabsvæsen og Revision vedkommende Meddelelser fra andre Autoriteter eller Private stiles til Indenrigsministeriet; dog bör de Island, Grönland og Færöerne vedkommende Sager, skjöndt de indsendes til Indenrigsministeriet, stiles til de respective Ministerier, hvorunder de höre.

. . . Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab. — Indenrigsministeriet den 3. Decembr. 1849.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Beregning af Halvprocento-Afgiften.** Khavn den 6. Decbr. 1849. — 6. Decbr.
Isl. Copieb 1849, Nr. 919.

I en ved Islands Jordebogskasse-Regnskab for Aaret til 31. Juli 1849 fremlagt Skrivelse til Landfogden i Island, dateret 20. Februar sidstl., har Amtet til nærmere Bedömmelse henstillet, hvorvidt der i Anledning af et for Mandtalsthingsretten paa Gardar læst Skjöde,

1849. hvorved Gaarden Öxl i Breiðavík, af Dyrhed 12 Hdr.,
6. Decbr. er af Skapti Oddsson overdraget Svein Gudmundsson til Eiendom, maatte være Anledning til at fordre ½ % Afgift erlagt foruden af den stipulerede Udbetaling af ialt 51 Rbd., tillige af det ved bemeldte Skjöde for ovennævnte Skapti Oddssons svagelige Kone betingede Underhold.

Foranlediget heraf undlader jeg ikke til Efterretning og videre Foranstaltning tjenstl. at melde, at ½ % Afgift, i Overeensstemmelse med Plak. 5. Mai 1810 § 3, bliver at beregne ogsaa af det betingede Underhold for Skapti Oddssons Kone. — Indenrigsministeriet den 6. Decembr. 1849.

11. Decbr. **Finantsministeriets Skrivelse** til Generaltolddirectoratet, ang. **Stempling af et i Island udstedt Skjöde paa et Skib.** Khavn den 11. Decembr. 1849. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1849, S. 369 med Anmærkning. Brevet er grundet paa Kammeradvokatens Betænkning.

I Anledning af det med behagelig Skrivelse af 6. f. M. til undertegnede Departement fremsendte Andragende, hvori Overtoldinspectoratet for Kjöbenhavn har forespurgt, hvorvidt det medfulgte Skjöde af 20. Novbr. f. A. paa Jagten Adonis, udstedt af Kjöbmand Benedikt Benediktsen i Island til Agent Hans A. Clausen, kan passere paa ustemplet Papir, nærmest med Hensyn til, at Agent Clausen, der har erhvervet Borgerskab i Island, er bosiddende i Kjöbenhavn, skulde Departementet ikke undlade at bemærke Fölgende:

Den ældre Stempletpapirs-Forordning af 25. Mai 1804 havde allerede i dens 17. § bestemt, at naar Indenlandske paa et fremmed Sted indgik en Forening eller anden Handel om Eiendom eller Andet, som fandtes i eller henhörte til de kgl. Riger og Lande, skulde det

derom oprettede Dokument senere stemples, og denne 1849.
Bestemmelse maatte udentvivl gjelde om ethvert Doku- 11. Decbr.
ment, som mellem de i det egentlige Danmark Boende oprettedes paa andre Steder, naar det angik faste eller rörlige Eiendomme i Danmark; thi til denne Distinction sigte formentligen de Udtryk: „findes i eller henhöre til", idet de förste Ord have Hensyn til rörligt, og de sidste til urörligt Gods. Den senere udkomne Forordning af 3. Decbr. 1828 har i § 30 optaget hiin Forskrift, kun at den nærmere Betegnelse er skeet saaledes, at Contrakten skal opfyldes her i Riget, hvilket imidlertid ikke væsentligt forandrer Noget, da netop en Opfyldelse af Contrakten her i Riget kun kan tænkes med Hensyn til saadanne Gjenstande, som her enten forefindes eller ere beliggende. Men ved Siden heraf har den citerede § 30 gjort et Tillæg, som specielt har Hensyn til Island, forsaavidt det nemlig er foreskrevet, at den umiddelbart foregaaende Bestemmelse i samme Paragraph, angaaende de af Indenlandske paa fremmed Sted med Hensyn til Gjenstande i Danmark oprettede Foreninger ogsaa skal gjelde, naar der om en Forening eller anden Handel angaaende Eiendomme eller Andet, som findes i eller henhöre til Danmark, oprettes Dokumenter i Island.

Paa Grund heraf maa Spörgsmaalet om Stemplingen af det ovenberörte Skjöde beroe paa, om det angaaer en i Danmark værende eller til Samme hörende Gjenstand; og da Skibe, baade efter deres Natur og Lovgivningen, maae betragtes som rörligt Gods, vil deraf fölge, at hvis Skibet Adonis paa den Tid, da Skjödet blev udstedt, befandtes i Island, bortfalder Stempling af Skjödet, eftersom det ikke er bestemt, at en saadan skal foregaae, fordi Skibet senere kommer til Danmark, hvorimod Skjödet vil være at stemple, hvis Skibet ved Skjödets Udstedelse befandt sig her.

Ved tjenstl. at meddele Foranstaaende, udbeder

1849. Departementet sig Oplysning[1] i sidstnævnte Henseende
11. Decbr. behageligst meddeelt. — Finantsministeriets andet Departement den 11. Decembr. 1849.

13. Decbr. **Kongelig Resolution** ang. Kjöbenhavns **Universitets Forlæggelse af Almanakken.** Khavn den 13. Decembr. 1849[2]. — hvorved det tillades Kjöbenhavns Universitet fremdeles indtil videre selv at vedblive at beholde Forlaget af Almanakken, saaledes at den i de sidst forlöbne 8 Aar hermed fulgte Fremgangsmaade bliver at iagttage, dog at det overlades Almanak-Comitéen selv at overdrage Trykningen af Almanakken til den Bogtrykker, til hvem den maatte ansee det rigtigst at overdrage samme. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1849, S. 372.

14. Decbr. **Kongelig Resolution** ang. **Justitsministeriets Bemyndigelse** til at **dispensere i visse Ægteskabssager.** Khavn den 14. Decembr. 1849. — Ved denne Resolution bemyndiges Justitsministeriet til ad mandatum at meddele Dispensation fra Forbudet imod Ægteskab mellem en Person og hans Faders eller Moders Söster. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1849, S. 372.

23. Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets **Bekjendtgjörelse,** ang. **Afskaffelsen af Latin ved theologisk Embedsexamen.** Khavn den 23. Decbr. 1849. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1851, og i Snæfellsnes Syssel 1850, med Bemærkning om, at den er gjeldende for Danmark. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl.

---

[1]) Det oplystes siden, at det omhandlede Skib befandt sig i Kjöbenhavn paa den Tid, da Skjödet var udstedt, og paa Grund heraf blev det ved Finantsmin. Skriv. 12. Januar 1850 antaget til Stempling, overeensstemmende med For. 3. Decbr. 1828 § 30, efter 1. Klasse Nr. 20 til 14 Rbd., efter Omstændighederne ikkun med enkelt Betaling af Stemplets Taxt.

[2]) Resol. 22. Marts 1847.

i 4to. Depart. Tid. for 1850, S. 6—13 (med Motiver); Schou XXV, 335—336. 1849. 23. Decbr.

Bekjendtgjörelse angaaende Ophör af Brugen af det latinske Sprog ved theologisk Embedsexamen ved Kjöbenhavns Universitet, og Indförelse af en særegen Pröve i Latin for dem, som ville stedes til denne Embedsexamen.

Paa Ministeriets allerund. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 17. d. M. allern. at bestemme:

1. at Brugen af det latinske Sprog ved den theologiske Embedsexamen ved Kjöbenhavns Universitet ganske bortfalder, förste Gang ved den Examen, der afholdes i December 1850 og Januar 1851; — 2. at der indrettes en paa det theologiske Studium beregnet Pröve i det latinske Sprog, som, fra det angivne Tidspunkt af, enhver Studerende maa underkaste sig, förend han kan stedes til den theologiske Embedsexamen, og for hvilken fastsættes fölgende nærmere Regler:

a. Pröven skal bestaae i en skriftlig Oversættelse af et opgivet Sted og i mundtlig Oversættelse af nogle forelagte Steder af de latinske Kirkefædre; — b. Ikkun de Studerende tilstedes Adgang til Pröven, som godtgjöre, at de i det mindste i 2½ Aar have dyrket det theologiske Studium; — c. Pröven afholdes i hvert Aars April og Oktober Maaneder, og förste Gang i Oktober 1850; — d. Afholdelsen af Pröven henlægges til det theologiske Fakultet, og bliver den skriftlige Pröve, der gaaer forud for den mundtlige og afholdes under behörigt Tilsyn, at bedömme af to Censorer, af hvilke dernæst den ene udförer den mundtlige Examination i den andens Overværelse som Censor; dog kan den ene af disse Funktioner med Samtykke af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet overdrages til en dertil egnet Videnskabsmand, som ikke er Medlem af Fakultetet; — e. Udfaldet af Pröven betegnes ved de samme Charak-

1849. terer, som ere anordnede for den theologiske Embedsexamen, saaledes at Charakteren non contemnendus
23. Decbr. ikke udelukker fra Adgang til Embedsexamen, og at de, som ikke opnaae denne Charakteer, kunne underkaste sig Pröven paany efter ½ Aars Forlöb; — f. Charakteren for Pröven indföres i Vidnesbyrdet, der meddeles for aflagt theologisk Embedsexamen.

Hvilket herved bekjendtgjöres til Efterretning for alle Vedkommende. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 23. Decembr. 1849.

23. Decbr. **Kongelig Resolution** ang. **Stiftamtmænds og Amtmænds Distinctioner.** Khavn den 23. Decbr. 1849. — Ved denne Resolution tillades det Stiftamtmænd og Amtmænd paa de reglementerede Uniformsfrakker istedetfor Epauletter at bære Skulder-Distinctioner, bestaaende af snoede fiirdobbelte Guldkantiller med en Krone. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1849, S. 382. Depart. Tid. for 1850, S. 335 Anm.

28. Decbr. Finantsministeriets **Bekjendtgjörelse** angaaende **Ophævelse af Statssekretariatet for Naadessager.** Khavn den 28. Decbr. 1849. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to: „Bekjendtgjörelse angaaende Ophævelse af Statssekretariatet for Naadessager fra 1. Januar 1850 og dets Forretningers Henlæggelse under Finantsministeriet". — Depart. Tid. for 1850, S. 13—14; Schou XXV, 336—337.

1850. **Capitelstaxt** for **Norder-Amtet, fra Medio Mai**
23. Januar. **1850 til samme Tid 1851.** Akureyri 23. Januar 1850. — Islandsk: Original-Aftryk paa et Halvark i Folio, trykt som Schema og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Húnavatns sýslu og í Skagafjarðar, Eyjafjarðar og báðum þingeyjar sýslum, frá miðju Mai mánaðar 1850 til jafnlengdar 1851.

1850.
23. Januar.

	Silfurmynt. rd.	sk.	Hundrað. rd.	sk.	Alin. sk.
A. Nr. 1[1]	28	58	28	58	23
— 2 (fard. 1850)	3	56	21	48	17
— 3	4	80	29	»	23
— 4	3	62	29	16	23½
— 5	2	54	30	72	24½
— 6	3	36	27	»	21½
— 7	2	4	20	40	16½
— 8	19	16	19	16	15½
— 9	15	16	20	19½	16
B. Nr. 10	»	17½	21	84	17½
— 11	»	14½	18	12	14½
— 12	»	17	21	24	17
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	27	8	42	7
— 15	»	18	11	24	9
— 16	»	23½	7	33	6
— 17	»	9	11	24	9
— 18	»	57	11	84	9½
— 19	»	74½	11	61½	9½
— 20	»	32½	40	60	32½
— 21	»	25	31	24	25
D. Nr. 22	3	»	18	»	14½
— 23	3	48	21	»	17
— 24	3	47	20	90	17
— 25	3	14½	18	87	15
— 26	2	88	17	48	14
E. Nr. 27	1	15	17	33	14
— 28	1	24	18	72	15
— 29	1	29	19	51	15½
— 30	1	21½	18	34½	14½
F. Nr. 31	4	41	17	68	14
— 32	3	26	19	60	15½
— 33	2	64	16	»	13
— 34	2	2	16	16	13
— 35	1	39	16	84	13½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 4. Januar 1848 (ovenf. S. 1—3).

1850.		Silfurmynt. rd.	sk.	Hundrað. rd.	sk.	Alin. sk.
23. Januar.	F. Nr. 36	2	85½	17	33	14
	— 37	»	6	15	»	12
	G. Nr. 38	2	78½	16	87	13½
	— 39	»	48	20	»	16
	— 40	2	39½	28	90	23
	— 41	»	43	21	48	17
	— 42	»	75	»	»	15
	— 43	1	23	»	»	24

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A,	eða í fríðu	25. 8½	20
— B,	— í ullu, smjöri og tólg	20.30	16
— C,	— í tóvöru af ullu . .	16.68	13½
— D,	— í fiski	19.26	15½
— E,	— í lýsi	18.47½	15
— F,	— í skinnavöru	16.92	13½

En meðalverð allra landaura, saman talin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 45½ Sk. [og alin] 15½ Sk.

Akureyri dag 23. Januari 1850.

Th. Jonassen, H. Thorlacius.
settur.

23. Januar. **Capitelstaxt for Nordermula og Söndermula Sysseler i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1850 til samme Tid 1851.** Akureyri 23. Januar 1850. — Islandsk: Original-Aftryk paa et Halvark i Folio, trykt som Schema og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. — Denne Capitelstaxt anföres som publiceret i Sönder-Mula Syssel.

Verðlagsskrá, sem gildir í Norður-Múla sýslu og í Suður-Múla sýslu frá miðju Mai mánaðar 1850 til jafnlengdar 1851.

1850. 23. Januar.

	Silfurmynt. rd.	sk.	Hundrað. rd.	sk.	Alin. sk.
A. Nr. 1[1]	25	53½	25	53½	20½
— 2 (fard. 1850)	3	86½	23	39	18½
— 3	4	74½	28	63	23
— 4	3	69½	29	76	24
— 5	2	50½	30	30	24
— 6	3	46	27	80	22½
— 7	2	16	21	64	17½
— 8	20	63	20	63	16½
— 9	16	35½	21	79	17½
B. Nr. 10	»	18	22	48	18
— 11	»	16	20	»	16
— 12	»	19	23	72	19
— 13	»	16½	20	60	16½
C. Nr. 14	»	20	6	24	5
— 15	»	18	11	24	9
— 16	»	24½	7	63	6
— 17	»	7	8	72	7
— 18	»	53½	11	14	9
— 19	1	2	15	30	12
— 20	»	34	42	48	34
— 21	»	28	35	»	28
D. Nr. 22	4	»	24	»	19
— 23	3	94	23	84	19
— 24	3	85	23	30	18½
— 25	3	25	19	54	15½
— 26	2	62	15	84	12½
E. Nr. 27	1	»	15	»	12
— 28	1	28	19	36	15½
— 29	1	21	18	27	14½
— 30	1	13	17	3	13½
F. Nr. 31	4	27	17	12	13½
— 32	3	48	21	»	17
— 33	2	48	15	»	12
— 34	1	61½	13	12	10½
— 35	1	19	14	36	11½
— 36	3	17	19	6	15
— 37	»	6½	16	24	13

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 4. Januar 1848 (ovenfor S. 1—3).

1850.

		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
23. Januar.	G. Nr. 38	2	92	17	72	14
	— 39	»	»	»	»	»
	— 40	3	20	38	48	31
	— 41	»	48	24	»	19
	— 42	»	94	»	»	19
	— 43	1	3	»	»	20

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A, eða í fríðu	25.50	20½
— B, — í ullu, smjöri og tólg . .	21.69	17½
— C, — í tóvöru af ullu	17.22½	14½
— D, — í fiski	21.31	17
— E, — í lýsi	17.40½	14
— F, — í skinnavöru	16.54	13

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6 sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rd. 92½ Sk. [og alin] 16 Sk.

Íslands Norður- og Austur-amti á Akureyri dag 23. Januari 1850.

Th. Jonassen, settur. — Eptir constitution H. Thorlacius.

25. Januar. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets **Circulaire** til samtlige Biskopper, ang. **aarlige Indberetninger om dödfödte Börn og om Födte og Döde.** Khavn den 25. Januar 1850. — Dette Circulaire indskjærper kun den ved Canc. Circ. 21. Septbr. 1819 befalede Indsendelse fra Præster og Provster af aarlige Indberetninger om dödfödte Börn og om Födte og Döde, „de förstnævnte inden hvert Aars Januar og de sidstnævnte inden hvert Aars Februar Maaned". — Departem. Tid. for 1850, S. 207; Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1850, S. 39. Jevnf. Justitsmin. Circ. til Amtmændene i Depart. Tid. 1850, S. 21—22; Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1850, S. 4—5.

Kongelig Resolution ang. **Amtmændenes Uniform.** Khavn den 26. Januar 1850. — Ved denne Resolution befales fölgende Forandringer ved Amtmands-Uniformen: 1850. 26. Januar.

at til Galla herefter, istedetfor den reglementerede röde Uniformskjole og korte gule Beenklæder med store Stövler, bliver at bære en kort mörkeblaa Frakke med den hidtil paa Kjolen anbragte grönne guldbroderede Krave og dito Opslag, de reglementerede Epauletter og lange mörkeblaae Beenklæder med Guldtresse, almindelige Stövler med Sporer, samt den reglementerede trekantede Hat, og Sabel eller Kaarde med Portepée som hidtil; — og at den daglige Uniform kommer til at bestaae i den hidtil reglementerede Uniformsfrakke med de ved kongl. Resol. af 23. Decbr. f. A. allern. approberede Skulder-Distinctioner, lange mörkeblaae Beenklæder, Stövler med Sporer, Hue med Guldsnor og Nationalkokarde, samt Sabel eller Kaarde med Portepée som hidtil. — Depart. Tid. for 1850, S. 335—336. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1850, S. 39—40.

Regnskabs-Oversigt over **Finantsregnskabet** for Aaret 1848. Khavn den 28. Januar 1850. — Offentliggjörelsen er skeet ifölge kgl. Resol. 28. Januar 1850, ligesom ogsaa Meddelelse til Rigsdagen af Regnskabs-Oversigten med dertil hörende Bilage. — Depart. Tid. for 1850, S. 161—192, og særskilt Aftryk „Regnskabs-Oversigt for Aaret 1848", 32 Sider i 8vo. Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 3-38. Ný Félagsrit X, 6—7. — Her optages kun hvad der udtrykkelig henföres til Island. 28. Januar.

Indtægter . . . .
Udgifter . . . . .
F. Rentekammeret . . . .
7. Præmier for Fiskeri under Island . . . . . 2,545 Rbd.
Budget for 1848 . . . . . 36,200 Rbd. » Sk.
Medgaaet i 1848 . . . . . 25,339 — 58 -
Mindre end Budgettet 10,860 Rbd. 38 Sk.
. . . . . .
K. Directionen for Universitetet og de lærde Skoler:
. . . . e. Tilskud til den lærde Skole i Island . . 7,780 Rbd.

1850. 29. Januar. Justitsministeriets **Circulaire** til Amtmændene, ang. **Politiembedsmændenes Uniform.** Khavn den 29. Januar 1850. — Depart. Tid. for 1850, S. 91—92. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1850, S. 42—44. — **Uddrag.**

Paa Justitsministeriets derom allerunderd. nedlagte Forestilling har Hans Majestæt Kongen under 21. Januar d. A. allern. behaget at resolvere:

1) at der maa reglementeres en eensartet Uniform for hele Politi-Etaten i Landet; —, 2) at den carmoisinröde Uniform, forsaavidt denne har været reglementeret for en Deel af Politiets Embedsmænd og Betjente, herefter maa afskaffes .... — 3) at Uniformen for Politi-Etaten reglementeres med en blaa Frakke med to Rader gule Knapper, for samtlige Embedsmænd forsynede med det danske Vaaben, og for samtlige Betjente med Politihaanden og Öiet, samt med mörkegrönne Omklapninger paa Krave og Opslag, af samme Farve forsaavidt der paa disse skal anbringes Distinktioner af Broderi, men ellers af Frakkens Farve, samt blaae Beenklæder og Vest, med Tilladelse for Embedsmændene til Galla at bære Guldtresser paa Beenklæderne. — 4) at Hovedbeklædningen maa bestaae for Embedsmændene i en trekantet Hat med Guldkrampe og Cordon, eller flad blaa Klædes-Kaskjet med en bred Guldtresse om Randen, og National-Cocarden, samt for Betjentene i en lignende Kaskjet med en grön Klædes-Rand istedetfor Guldtresse .... — 5) at Distinktionerne paa Frakken maae for Politi-Embedsmændene i Kjöbstæderne og paa Landet .... bestaae i det samme Broderi, som hidtil har været reglementeret .... — 6) at det ligesom hidtil tillades samtlige Politiets Embedsmænd at bære Sidegevær med civil Portepée. — 7) at Justitsministeriet allern. bemyndiges til at afgjöre de Spörgsmaal, der maatte kunne opstaae deels angaaende Distinktionernes Beskaffenhed, deels angaaende hvorvidt de engang an-

skaffede Uniformer endnu i nogen Tid kunne bæres. .... Justitsministeriet den 29. Januar 1850. 1850. 29. Januar.

Forslag til Finantsloven for Finantsaaret fra **1. April 1850 til 31. Marts 1851.** (Khavn) i Januar 1850. — Publiceret som forelagt den danske Rigsdag i Januar 1850. Original-Aftryk med Bilage hos Schultz, (4) + 56 + 26 + 78 + 44 + 132 + 58 + 82 + 144 + 24 Sider i 4to. Den samlede Oversigt og Hovedposterne trykte i Depart. Tid. 1850, S. 193—205. Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger for 1850, S. 3—38. — Her optages kun hvad der direkte berörer Island. — Ný Félagsrit X, 9—25. — **Uddrag.** Januar.

Samlet Oversigt (S. 1—4):

Indtægt	Indtægts-Bilag	Rbd.	Sk.
.. i. Indtægter af Island.	VIII.	28,320	»

. . . . . .

Indtægts-Bilag VIII. Islandske Intrader.

A. Almindelige Indtægter.	Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd.
1. 4 % af Arv	660	
2. ½ % af dito	700	
3. ½ % af overdragne Eiendomme . . .	400	
4. Gebyrer for Bevillinger og Bestallinger	590	
5. Rangskat	400	
		2750

B. Særegne Indtægter.

1. Sysselernes Forpagtningsafgifter:

Af Hunavatns Syssel	300 Rbd.	
— Rangarvalla	300 —	
— Arnes	300 —	
— Norder Mula	280 —	
— Skaptafells	250 —	
— Sönder-Mula	200 —	
— Öefjords	200 —	
— Thingöe	200 —	
— Skagafjords	400 —	
Transport	2430 Rbd.	2750

1850.
Januar.

		Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd.
Transport	2130 Rbd.	...	2750
Af Myra og Hnappadals Syssel	100 —		
— Isafjords	100 —		
— Snæfellsnes	80 —		
— Dala	80 —		
— Borgarfjords	70 —		
— Bardastrandar	60 —		
— Kjosar	20 —		
— Stranda	10 —		
		2650	
2. Laugthingsskriverlönnen		30	
3. Administrerede Mandtalsbogs-Intrader:			
Af Gullbringa Syssel	510 Rbd.		
— Reykjavík By	54 —		
— Vestmannö Syssel	36 —		
		600	
4. Kongetienden:			
Af Skaptafells Syssel	250 Rbd.		
-- Rangarvalla	315 —		
— Arnes	300 —		
— Bardastrandar	130 —		
— Isafjords	200 —		
— Norder-Mula	285 —		
— Sönder-Mula	250 —		
— Hunavatns	330 —		
— Thingö	300 —		
— Skagafjords	240 —		
— Öefjords	280 —		
		2880	
5. Laugmandstold		340	
6. Gebyrer for islandske Söpas		1650	
7. Afgift af Skibe efter Plakat af 28. December 1836 § 13		2000	
Transport		10150	2750

1850. Januar.

		Specialsummer. Rbd.	Hovedsummer. Rbd.
Transport		10150	2750
8. Indtægter af det kgl. Jordegods:			
a. Gullbringa Syssels Jorder . .	230 Rbd.		
b. Arnes og Kjosar Syssels . . .	50 —		
c. Kirkebæ Klostergods og Flögu	590 —		
d. Thykkebæ —	500 —		
e. Vestmannöe	630 —		
f. Arnarstapa Ombud	1080 —		
g. Skogarstrands —	80 —		
h. Stranda Syssels Jorder . . .	110 —		
i. Bardastr. og Alptafj. Jorder	50 —		
k. Thingöre Klostergods . . .	1050 —		
l. Reynistad	650 —		
m. Mödruvalla	1050 —		
n. Munkathveraa Klosters Vesterpart	600 —		
o. — — Norderpart	400 —		
p. Skrede Klostergods	500 —		
q. Större Öefjords Jorder . . .	300 —		
r. Norder Syssels Jorder . . .	110 —		
s. Reykjadals og Flatö Jorder .	180 —		
t. Bjarnanes Ombud	45 —		
u. Enkelte Gaarde (Viðvík, Staður i Grindavík og Ávík minni)	45 —		
		8250	
9. Forpagtnings-Intrader:			
a. af Húsavík Svovlværk	100 Rbd.		
b. af Laxefiskeriet i Ellida-Aa .	81 —		
c. af Lundö	71 —		
d. af Forstrandsstykket Kongsvík	4 —		
		256	
10. Renten af Kjöbesummen for Jorden Laugarnes		112	
Transport		18768	2750

1850. Januar.

	Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd.
Transport	18768	2750
11. Afgift af Jorden Bessestad med Indtægten af Kirken og andre Smaa-Intrader	100	
12. Tilfældige Indtægter	502	
		19370
		22120
C. Afdrag paa Kjöbesummer for solgt Jordegods og Eiendomme, samt Renter af de i de solgte Eiendomme endnu indestaaende Salgscapitaler		1000
D. Tilbagebetaling af foreskudte Summer:		
a. Refusion af Althingsomkostninger . . .	4200	
b. Tilbagebetaling paa Laan og Gageforskud	1000	
		5200
Summa Indtægt		28320

Anmærkninger. ad A. De her under Nr. 1—4 opförte Indtægter ere calculerede efter Gjennemsnittet for de sidste 5 Aar. Rangskatten udgjör for Tiden den nævnte Sum.

ad 1. Sysselmændene i de fleste Sysseler i Island oppebære, som en Hoveddeel af deres Lönninger, tvende offentlige Afgifter („Skat" og „Gjaftold"), samt i enkelte Sysseler tillige Kongetienden, mod en Forpagtnings-Afgift, hvis Störrelse blev normeret for hvert Syssel ved kgl. Resol. af 22. Septbr. 1838, og som deels strax da, deels ved indtræffende Vacance skulde indtræde. Den er Tid efter anden traadt i Kraft for alle Sysseler, med Undtagelse af Bardastrandar Syssel, hvis Afgift vel ved bemeldte Resolution var fastsat til 100 Rbd., men her, paa Grund af at dette Embedes samtlige Indtægter ikke overstige 400 Rbd., og at det har viist sig uoverkommeligt for Sysselmanden at udrede det fulde Belöb, kun er opfört med 60 Rbd.

ad 3. Under Mandtalsbogs-Intraderne af Gullbringa Syssel er ogsaa indbefattet Kongetienden. — I Vestmannö Syssel ydes ikke „Gjaftold", og Kongetienden tilfalder, ifölge allerhöi. Resolution af 26. April 1786, Præsten sammesteds. 1850. Januar.

ad 4. Kongetienden har i de fleste Sysseler tidligere været bortforpagtet tilligemed de andre Mandtalsbogs-Intrader, men er efterhaanden ved indtrædende Vacancer sat under Administration af Sysselmændene, saaledes at disse tilsvare den i Penge efter Middelalen, mod at nyde i Administrationssalair 1/6 af Belöbet. Tienderne af de 7 förstnævnte Sysseler tilhörte för Skalholts Bispestol, og Skole-Tienderne af de to sidstnævnte Sysseler ere for Tiden henlagte til Skolevæsenet.

De under 5, 6 og 7 anförte Indtægter ere tagne efter et Middeltal for de sidste 5 Aar. Afgiften under Nr. 7, der svares af Ladninger, der udskibes fra Island til fremmede Havne, med 14 Mk. pr. Commercelæst, træder istedetfor den under Toldintraderne indbefattede 1 pCts. Udförselsrecognition, der svares af islandske Produkter, der udföres fra Danmark.

ad 8. Af det endnu usolgte kgl. Jordegods i Island kan Brutto-Indtægten omtrent anslaaes til 11050 Rbd.

Derfra gaaer:

1. Administrations-Salair omtrent 1800 Rbd.

Administratorerne er nemlig tilstaaet 1/6 af de Indtægter, som de virkelig oppebære; dog erholder Administrator af Ombudet Litr. o 1/5, og Administrator af Ombudet Litr. g 1/4 af Indtægterne, hvorimod Bestyrerne af Litr. t og n ikke erholde nogen direkte Pengegodtgjörelse.

Transport 1800 Rbd. 11050 Rbd.

1850. Transport 1800 Rbd. 11050 Rbd.

Januar. 2. Salair til Præster omtrent . . . 700 —
der udredes, fordi den kgl. Kasse oppebærer Afgifterne af de Gaarde, der ere henlagte til de paa Godset opförte Kirker, af hvilke Gaarde der, som af andre Proprietairkirker tilhörende Jorder, svares den halve Qvildeleie til vedkommende Præst.

3. Faste Refusioner, omtrent . . 150 —
4. Adskillige Udgifter, omtrent . . 150 —
2800 Rbd.

Til Indtægt de anförte 8250 Rbd.

ad 10. Denne Jord er overladt Biskoppen i Island, mod at han deraf svarer den anförte Afgift.

ad 11. Denne Indtægt er henlagt til Skolevæsenet.

ad 12. Blandt de tilfældige Indtægter indbefattes arvelöse Capitaler, Depositionsgebyrer, Provenüe af Vragstykker paa private Godser og Indtægten af de egentlige Strandinger (der stundom ere meget betydelige), m. v.

ad C. Af det kgl. Jordegods i Island er, foruden tidligere betydelige Afhændelser, siden den kgl. Handels Ophör, med Aaret 1787, solgt successive for et Belöb af 137,615 Rbd. I Aarene 1841—1846 er til Afdrag paa de af dette Belöb resterende Kjöbesummer og i Renter deraf betalt i Islands Jordebogskasse en Sum af 34,798 Rbd. (cfr. de aarlige Regnskabsoversigter for disse Aar), eller et Gjennemsnitsbelöb af 5,799 Rbd. 64 Sk., foruden de Summer, der i samme Tid direkte ere indbetalte i de herværende Kasser. Der kan imidlertid nu ikke gjöres Regning paa en lignende Indtægt, da der har været standset med Salget af Jordegodset i de senere Aar, medens dog Afdragene ere vedblevne at indkomme, saa at der ved sidste Opgjörelse ikkun var udestaaende en Restkapital af 4,893

Rbd. 56 Sk. Renten af denne Sum og en Afbetaling paa Capitalen af omtrent 800 Rbd. er det Höieste, der i Regnskabsaaret kan ventes at ville indkomme. 1850. Januar.

ad a. Ifölge Plakat af 18. Juni 1848.

Indtægtsbilag X. Indtægter af Statsaktiverne.

. . . 2. Overskudet af Indtægten af de blandt Aktiverne henlagte faste Eiendomme i Danmark, paa Island og i Tanger . . 18927 Rbd., eller med et rundt Tal . . 19000 Rbd.

. . . *ad* 2. Disse Eiendomme ere:

. . . Husevig Svovlværk paa Island . . 523 Rbd. 37 Sk.

. . . . .

Udgiftsbilag V. A. Indenrigsministeriet.

1. Ministeriet selv . . .

. . . . Det islandske Departement.

Departements-Directeuren . . . . 2400 Rbd.

a. Expeditionscontoiret.

1 Contoirchef og Departementssekretair . . . 1600 —

1 Fuldmægtig . . . . 800 —

b. Revisionscontoiret.

1 Contoirchef . . . . 1600 —

1 Fuldmægtig . . . . 800 —

. . . Det islandske Departements Bud . . . 30 —

. . . 10. Understöttelse til Fiskeri og Höravls Fremme, samt til Haveplanters Dyrkning.

a. . . . 2) Præmier for Fiskeri under Island 2545 Rbd. (Anm.): Disse Præmier inddrages efterhaanden som de paagjeldende Skibe ophöre at være i Fart.

	Special-summer.	Hoved-summer.
B. Island.	Rbd.	Rbd.
1. Udgifter, Indenrigsministeriet vedkommende.		
a. Gager og Lönninger:		
Stiftamtmanden over Island:		
Gage . . . . 2400 Rbd.		
til Contoirhold . . . . 1000 —		
	3400	
	Transport 3400	

1850.
Januar.

		Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd.
Transport		3400	
Amtmanden over Vester-Amtet:			
Gage	1700 Rbd.		
istedetfor fri Bolig	200 —		
til Contoirhold	400 —	2300	
Amtmanden over Nord- og Öst-Amtet:			
Gage	1700 Rbd.		
til Contoirhold	400 —	2100	
Landfogden over Island:			
Gage	600 Rbd.		
istedetfor fri Bolig	150 —		
til Contoirhold	200 —	950	
Sysselmanden paa Vestmannö		300	
Sysselmanden i Gullbringa Syssel		235	9285
b. Andre Udgifter:			
Understöttelser istedetfor det nedlagte Gufunes Hospital		96	
Postindretninger i Island		500	
Befragtning af et Postskib mellem Kjöbenhavn og Reykjavík		1660	
Til Havedyrkningens Fremme, m. v.		300	
Omkostninger i Anledning af den ved allerh. Reskr. af 23. Septbr. 1848 bebudede Forsamling i Island		9000	11556
2. Udgifter, Justitsministeriet vedkommende:			
a. Gager og Lönninger til Justits- og Politi-Embedsmænd og Betjente:			
Justitiarius i Landsoverretten, Gage		1600	
Transport		1600	20841

		Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd.
Transport		1600	20841
1ste Assessor i Landsoverretten, Gage . .		950	
2den — i — — . .		750	
Byfogden i Reykjavík, Gage		300	
2 Politibetjente sammesteds, hver 150 Rbd.		300	
			3900
b. Udgifter til Medicinalvæsenet:			
a. Gager og Lönninger:			
Landphysikus (tillige Læge i Sönder-Amtets vestre Distrikt), Gage	600 Rbd.		
Tillæg	300 —		
Husleiehjælp	150 —		
		1050	
Lægen i Sönder-Àmtets östre Distrikt . .		300	
— paa Vestmannö:			
Gage	300 Rbd.		
istedetfor Embedsjord .	30 —		
		330	
— i Vester-Amtets söndre Distrikt:			
Gage	300 Rbd.		
istedetfor Embedsjord .	25 —		
		325	
— i Vester Amtets nordre Distrikt:			
Gage	300 Rbd.		
istedetfor Embedsjord .	25 —		
		325	
— i Nord- og Öst-Amtets vestre Distrikt, Gage		300	
— i Nord- og Öst-Amtets östre Distrikt (hvorunder ogsaa hörer Öster-Skaptafells Syssel), Gage		300	
En interimistisk Lægepost i Hunav. Syssel		300	
Husleiehjælp til Apothekeren i Reykjavík		150	
To Jordemödre i Reykjavík, hver 50 Rbd.		100	
De övrige Jordemödre i Island		100	
Transport		3580	24741

1850.
Januar.

	Special-summer. Rbd. Sk.	Hoved-summer. Rbd. Sk.
Transport	3580	24741
b. Andre Udgifter:		
For Udlevering og Dispensation af Medicin	400	
		3980
3. Udgifter, Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet vedkommende:		
a. Geistligheden:		
Biskoppen over Island, Gage	2000	
Domkirkepræsten i Reykjavík, istedetfor fri Bolig	150	
Til de fattigste Præstekald i Landet	318 72	
Til adskillige Præstekald i forrige Holum Stift	214	
		2682 72
b. Det lærde Skolevæsen:		
a. Gager og Lönninger:		
Forstanderen for den geistlige Anstalt i Reykjavík, Gage 1200 Rbd. Husleiehjælp . . . . 150 —	1350	
1ste Docent ved Anstalten, Gage . .	600	
2den — - — (for Tiden tillige Lærer ved Skolen), Gage .	500	
Rektor ved den lærde Skole: Gage . . . . 1200 Rbd. Husleiehjælp . . . . 150 —	1350	
Overlæreren, Gage . . . 900 Rbd. Husleiehjælp . . . . 150 —	1050	
1ste Adjunkt, Gage . . . 700 Rbd. Husleiehjælp . . . . 100 —	800	
Transport	5650	31403 72

	Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd. Sk.	1850. Januar.
Transport	5650	31403 72	
2den Adjunkt, Gage	500		
3die — —	500		
En Musiklærer	150		
En Portner	200		
	7000		
b. Andre Udgifter:			
Til Böger og videnskabelige Apparater . . . . 350 Rbd.			
Bygnings- og Inventarii-Udgifter . . . . 400 —			
Til Brændsel og Belysning 400 —			
For Regnskabsföring . . . . 100 —			
Til Timeunderviisning ved Skolen . . . . 100 —			
Stipendier ved Skolen . . . 1920 —			
Forskjellige Udgifter . . . . 530 —			
	3800		
		10800	
4. Uforudseelige og tilfældige Udgifter . .		4000	
Summa Udgift . . .		46203 72	

Anmærkninger.

Centralbestyrelsen i Kjöbenhavn for de islandske Anliggender er hos det under Indenrigsministeriet henlagte islandske Departement, der forestaaes af en egen Directeur (jfr. ovenfor), som har Referatet, saavel for Indenrigsministeren, som for de andre Ministre, af de gjennem hans Departement gaaende Sager, efter disses respective Beskaffenhed. Da det islandske Departement ogsaa behandler færöeske og grönlandske Sager, opföres de med samme forbundne Udgifter ikke her som Island alene vedkommende.

Af den angivne Ordning af de islandske Sagers Behandlingsmaade er det en Fölge, at ikke alle locale

1850. Januar. Udgifter paa Island kunne ansees som Indenrigsministeren vedkommende, og de ere derfor modstaaende classifieerede efter de forskjellige Ministerier, men for Oversigtens Skyld samlede under Indenrigsministeriet, som det i Forhold til Island principale.

ad 1. a. Stiftamtmanden har fri Bolig og Brug af en til Embedet henlagt Jord.

- Amtmanden over Nord- og Öst-Amtet har fri Bolig og Afbenyttelse af en til Embedet henlagt Jord.

ad b. Det i sin Tid fra Vidö til Gufunes i Gullbringe Syssel flyttede Hospital for fattige Leilændinge paa det kgl. Gods i bemeldte og i Kjosar Syssel blev ophævet ved kgl. Resolution af 18. Septbr. 1793, og dets Eiendomme inddragne i den kgl. Kasse, imod at der af Islands Jordebogskasse skulde udbetales 96 Rbd. aarlig til de mest værdige gamle Leilændinge og disses Enker paa det nævnte Jordegods.

I Aaret 1768 blev det Handelscompagni, der dengang havde hele Handelen paa Island i Forpagtning af Regjeringen, paalagt en Mulkt af 4,400 Rd. d. Cour. for at have forsynet Landet med fordærvede Kornvarer. Denne Capital, kaldet „Meelbödorne", indestod i Statskassen som en Hjælpefond for Island, hvoraf enkelte Udgifter, dette Land vedkommende, bleve udredede af og til. Ved kgl. Resolution af 7. Decembr. 1842 blev det bestemt, at der af den opsparede Rente skulde lægges saameget til Capitalen, at Renten kom til at udgjöre 300 Rbd. aarlig, som skulde anvendes til Havedyrkningens og Landbrugets Fremme i Island. Men ved allerhöieste Resolution af 25. Juli 1844 bleve de Fonden tilhörende Obligationer, 7,500 Rbd., medtagne til Skolebygningens Opförelse i Reykjavik, og istedet derfor normeret 300 Rbd. af Finantserne til det angivne Öiemed.

Den her anförte Udgiftspost, indbefattende Medlemmernes Diæter og Reise-Omkostninger (cfr. Valglov af 28. Septbr. 1849), samt de övrige Omkostninger i

Anledning af Forsamlingen, kan ikke ansættes til et mindre Belöb end det anförte. Det maa være nærmere Bestemmelse forbeholdt, hvorvidt dette Belöb, i Lighed med Althings-Udgifter, skal senere fordres refunderet af Island. 1850. Januar.

Foruden de anförte Lönninger af Finantskassen oppebærer förste Assessor 250 Rbd. af Islands Justitskasse, og anden Assessor 50 Rbd. af samme Kasse. Denne Kasse eiede ved Slutningen af Aaret 1848 en Capital af 10,941 Rbd. 41 Sk., der bestod deels i kgl. Obligationer, deels i Udlaan til Private. Foruden Renten af denne Capital oppebærer Kassen den saakaldte Laugrettermændslön (omtrent 1000 Rbd.), visse af Retterne i Island idömte Böder, samt endelig i visse Tilfælde Indtægten af smaat Vrag. De Udgifter, der paahvile Kassen, ere, foruden de ovennævnte Bidrag til Landsoverrets-Assessorernes Lönning, Vedligeholdelse af Overrettens Bygning i Reykjavík og den i samme Bygning værende Arrest, samt Lönning til Arrestforvareren.

De fast ansatte Distriktslæger have enten Embedsjord, eller den anförte Godtgjörelse derfor.

ad *b*. Til Udlevering og Dispensation af fri Medicin erholder Apothekeren i Reykjavík indtil 310 Rbd., nemlig 260 Rbd. for Medicinen og 50 Rbd. for Dispensationen. Apothekeren i Stykkesholm oppebærer indtil 90 Rbd. for begge Dele.

ad 3. a. Biskoppen har derhos fri Bolig og Brugen af en Jord (Laugarnes), imod at han svarer Rente til Statskassen (112 Rbd.) for Kjöbesummen af denne Jord.

Denne Udgift, der oprindeligen udgjorde 300 Kroner, udredes ifölge en kgl. Resolution af 12. Mai 1579.

Ved Salget af det Hola Bispestol forhen tilhörende Gods bleve adskillige paa Godset værende Kirke-Qvilder, hvoraf vedkommende Præster tilkom Leien, bortsolgte. Til Erstatning herfor udredes nu 960 Alen aarlig, der kunne calculeres til 148 Rbd. 36 Sk. og 65 Rbd. 60 Sk. i Penge.

1850. Januar.

2den Adjunkt har fri Bolig paa Skolen.

Portneren har Opsyn med hele Skolebygningen, hvis Reengjöring tillige paaligger ham.

Til Stipendier for Alumnerne ved den geistlige Dannelses-Anstalt udredes desuden af Communitetet i Kjöbenhavn 240 Rbd. Under disse forskjellige Udgifter er indbefattet Trykning af Programmer, m. v.

Medens Bispestolene og de lærde Skoler i Island vare paa Skalholt og Holar, bleve alle derhen hörende Udgifter bestridte ved Indtægterne af det til disse Stiftelser legerede Jordegods, samt ved 1/4 Deel af Tienden (Bispetiende). Ved allerhöieste Reskript af 29. April 1785 blev det befalet, at Bispestolen og Skolen paa Skalholt skulde flyttes til Reykjavík, samt at de denne Stiftelse tilhörende Godser skulde sælges, og de den tillagte Tiende inddrages til Fordeel for den kgl. Kasse, mod at der af denne blev anviist hvad der behövedes. Ved allerhöieste Reskript af 2. Oktbr. 1801 bleve derefter Bispestolen og Skolen paa Holar nedlagte, hvorhos det blev bestemt, at det den tilhörende Jordegods skulde sælges, og de dermed forögede Udgifter for Reykjavík Skole afholdes af den nedlagte Hola Skoles Midler. De Hola Skole tidligere tilhörende Tiender af Skagafjords og Öfjords Sysler bleve derimod direkte henlagte til Skolen i Reykjavík.

Hola Bispestols Jordegods blev ved Salget udbragt til 72,138 Rbd. 53 Sk. For de i Aarene 1787—1798 af det skalholtske Gods solgte Jorder indkom 53,398 Rbd. 35 Sk., og for de siden successivt solgte Jorder 5,651 Rbd. 12 Sk. Den usolgte Rest deraf giver i aarlig Indtægt omtrent 130 Rbd., der indflyde i Statskassen (Indtægtsbilag VIII. B Nr. 4). Indtægterne af de inddragne skalholtske Tiender kunne, forsaavidt de ikke endnu ere bortforpagtede til Sysselmændene, anslaaes til 1,750 Rbd. aarlig. Istedetfor disse tidligere Indtægter udredes der nu til Skolevæsenet:

Skolens Annuum af Finantserne, nemlig:

Det saakaldte „skalholtske og holumske Æqvivalent", iföige kgl. Resol. af 12. April 1844 5,380 Rbd. Tillæg dertil ifölge kgl. Resol. af 24. April 1846 . . . . 2,400 — 7,780 Rbd. — 1850. Januar.

Ifölge allerh. Resol. af 21. Mai 1847 udredes til den i Reykjavík oprettede höiere Dannelsesanstalt for vordende Geistlige i Island . . . . 2,400 —

Desuden er henlagt til Skolevæsenet de ovennævnte Tiender af Skagafjords og Öfjords Sysseler, der calculeres til . . . . 520 —

samt endelig Afgift af Jorden Bessastad m. v. 100 —

Tilsammen de anförte 10,800 Rbd.

ad 4. Den Sum af 4000 Rbd., som her er opfört, er bestemt til Afholdelse af adskillige aarligt forefaldende mindre Udgifter, hvis Störrelse ikke forud lader sig beregne, samt til Bestridelse af tilfældige Udgifter (navnlig til Bygningsudgifter og til Embedsmænds Opreise), saavel under Indenrigsministeriet som ogsaa under andre Ministerier, forsaavidt saadanne maatte forefalde. Belöbet har ikke kunnet ansættes lavere, men det er heller ikke anseet nödvendigt at ansætte det höiere, da de Udgifter, der forskudsviis antages at ville medgaae til Taxeringen af Jordeiendomme i Island, er optaget paa Budgettet for 1849, skjöndt de neppe alle i dette Aar ere udredte.

Sammenligner man for Finants-Oversigtens Skyld den foranförte Udgift, Island vedkom. 46203 Rbd. 72 Sk. med den i Indtægts-Bilag VIII opförte

Indtægt for samme Land . . . . 28320 — » —

giver dette en Udgift for Finantserne

i Finantsaaret 1850—1851 af . . 17883 Rbd. 72 Sk.

Man maa imidlertid være varsom med heraf at uddrage Slutninger til Misgunst for Island; thi, foruden at en

1850. Januar. finantsiel Opgjörelse med dette Land som en særegen Deel af Staten under de nuværende Handelsforhold ikke lader sig udföre, fordi Islands Tab ved den nærværende Handelspolitik ligesaalidet kan beregnes i Tal, som den danske, og navnlig den Kjöbenhavnske Handelsstands Fordeel derved, vilde det ogsaa være mest passende at udsætte slig Afgjörelse, indtil Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget endeligen er bestemt. Forelöbigen maa det dog bemærkes, at den islandske Skoles Annuum, der træder istedetfor dens i Statskassen inddragne Midler, egentlig skulde fradrages den samlede Udgiftssum for Island.

Udgifts-Bilag IX. Marineministeriet.

Övelses-Udrustninger . . . . 16000 Rbd.

Anm. Til Övelses-Udrustninger ere udsatte modstaaende 16000 Rbd., da Marineministeren efter Forholdene har anseet det nödvendigt, at en Brig udsendes til Island, for det Tilfælde, at ingen Krigsudrustninger gjöres.

4. Febr. **Kongelig Resolution** ang. **Understöttelse til agronomiske Studier og Övelser.** Christiansborg Slot den 4. Februar 1850. — Isl. Depart. Forestill. og Resol. Prot. 1850, Nr. 1. — I Indenrigsminister Rosenörns Forestilling 2. Februar refereres til den kongel. Resol. af 30. April 1849, idet der fremhæves, at det maa ansees for at være af stor Vigtighed for Islands Opkomst, at yngre Mænd der fra Landet söge at uddanne sig i de Fag, der vedröre Landvæsenet. De Mænd, der i denne Henseende anbefales, ere Jón Espolin, som anbefales til en fortsat Understöttelse, og Cand. phil. Eiríkur Jónsson, „som i Forbindelse med den Interesse, han nærer for Landvæsenet, har den Fordeel, at medbringe en videnskabelig Dannelse som Grundlag for sit Studium". Den tredie, Gudmund (Olafsson) Stephensen, fik Understöttelse deels af Thorchillii Legat, deels af Landhusholdningsselskabet. I Henhold hertil indstilles:

„at der af den ved allerh. Resol. af 25. Juli 1844 oprettede Understöttelsesfond for Island allernaad. maa bevilges Islænderne J. H. Espolin og Cand. phil.

Eiríkur Jónsson for indeværende Aar en Understöttelse af resp. 300 Rbd. og 200 Rbd., til at söge Uddannelse i de forskjellige til Jorddyrkningen hörende Fag, der kunde komme til Anvendelse ved et forbedret Jordbrug i Island". 1850. 4. Febr.

[Resolution]:

Indstillingen bifaldes. — Christiansborg Slot den 4. Febr. 1850.

Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1850 til samme Tid 1851. Stykkesholm den 11. Februar 1850. — Islandsk: Original-Aftryk to Blade i 4to., trykt som Schema og senere udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 11. Febr.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur, í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Mai mánaðar 1850 til sömu tíðar 1851.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. rbd.	rbsk.	á landsvísu hdr. rbd.	rbsk.	þaraf l al. rbsk.
A. Nr. 1[1]	26	32	26	32	21
— 2	3	$42^1/_2$	20	63	$16^1/_2$
— 3	5	21	31	30	25
— 4	3	$65^1/_2$	29	44	$23^1/_2$
— 5	2	$54^1/_2$	30	78	$24^2/_3$
— 6	3	44	27	64	22
— 7	2	$29^1/_2$	»	»	»
— 8	14	79	14	79	12
— 9	11	21	14	2	11
B. Nr. 10	»	16	20	»	16
— 11	»	14	17	48	14
— 12	»	17	21	24	17
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	43	»	»	»
— 15	»	14	8	87	7

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Vester-Amtet den 8. Febr. 1848 (ovenf. S. 17—20).

1850. 11. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. rbd.	Silfurmynt. rbsk.	á landsvísu hdr. rbd.	á landsvísu hdr. rbsk.	þaraf 1 al. rbsk.
C. Nr. 16	»	29	»	»	»
— 17	»	6	11	24	9
— 18	»	52	»	»	»
— 19	1	$20\frac{1}{2}$	»	»	»
— 20	»	35	»	»	»
— 21	»	$25\frac{1}{2}$	»	»	»
D. Nr. 22	3	8	18	48	$14\frac{4}{5}$
— 23	3	3	18	18	$14\frac{1}{2}$
— 24	2	87	17	42	14
— 25	2	55	15	42	$12\frac{1}{3}$
— 26	2	$65\frac{1}{2}$	16	9	$12\frac{5}{6}$
E. Nr. 27	1	6	15	90	$12\frac{3}{4}$
— 28	1	21	18	27	$14\frac{5}{8}$
— 29	1	20	18	12	$14\frac{1}{2}$
— 30	1	6	15	90	$12\frac{3}{4}$
F. Nr. 31	4	38	17	56	14
— 32	3	51	21	18	17
— 33	2	87	17	42	14
— 34	2	$23\frac{1}{2}$	17	92	$14\frac{1}{3}$
— 35	1	63	19	84	$15\frac{5}{6}$
— 36	3	$21\frac{1}{2}$	19	33	$15\frac{1}{2}$
— 37	»	6	15	»	12 .
G. Nr. 38	2	$74\frac{1}{2}$	»	»	»
— 39	»	50	»	»	»
— 40	2	6	»	»	»
— 41	»	$82\frac{1}{2}$	»	»	»
— 42	»	66	»		
— 43	1	17	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

	Silfurmynt. á landsvísu hundrað. rbd.	rbsk.	þar af 1 alin. rbsk.
Eptir Litr. A. eða í fríðu	24	37	$19\frac{1}{2}$
— B. — í ullu, smjöri og tólg	19	66	$15\frac{3}{4}$
— C. — í ullar tó-vöru . . .	10	7	8
— D. — í fiski	17	13	$13\frac{2}{3}$
— E. — í lýsi	17	7	$13\frac{3}{4}$
— F. — í skinna-vöru	18	32	$14\frac{2}{3}$

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir höfuðmeðalverð allra meðalverða [hdr.] 17 Rbd. 75 Sk. [og alin] 14⅙ Sk. 1850. 11. Febr.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: 1 hundr. 1 kýr snemmbær, í fardögum.
— — 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum.
— — 6 sauðir þrèvetra og eldri, á hausti.
— — 8 sauðir tvævetra á hausti.
— — 12 sauðir veturgamlir á hausti.
— — 8 ær geldar á hausti.
— — 1 púlshestur, 5 til 12 vetra, í fardögum.
— 90 áln. 1 hryssa, jafngömul.
— B: 1 hundr. 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg.
— C: — 60 pör eingirnissokka. 180 pör sjóvetlínga.
— D: — 6 vættir af sèrhverri þar tilnefndri fiskitegund.
— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis.
— F: — 4 fjórðúngar af nautskinni.
— 6 — af kýr-, hross- og selskinni.
— 8 — sauðskinni.
— 12 — ærskinni.
— 240 lambskinn.

Íslands vesturamts contóri, Stykkishólmi þann 11. Februar 1850.

P. Melsted. E. S. Einarsen, p. t. constit.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, angaaende 16. Febr.

1850. 16. Febr. **Amtsbibliothekets Opbevaring** og Opstilling, m. v. Khavn den 16. Febr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 52.

Under 16. Mai 1846 indberettede daværende Amtmand over Islands Nord- og Öst-Amt, Etatsraad Johnsson, blandt Andet med Hensyn til det bemeldte Amt tilhörende Bibliothek, at da Ingen havde været at formaae til at modtage Bogsamlingen i Forvaring, har man maattet gribe til den eneste Udvei, der var forhaanden, nemlig at indpakke Bögerne i Kasser, og at hensætte disse i et Kjöbmand Gudmann tilhörende Locale.

Med Hensyn hertil yttrede Rentekammeret i Skrivelse af 28. Novbr. s. A., at der formeentligen burde gives det eventuelle oeconomiske Selskab for ovennævnte Amt Leilighed til at erklære sig om fornævnte Bogsamlings fremtidige Anvendelse.

Da der imidlertid, saavidt vides, ikke senere har dannet sig et saadant Selskab, har jeg troet at burde henlede Hr. Amtmandens Opmærksomhed paa, at det formeentligen vil være skadeligt for den ovennævnte Bogsamling at lade samme længere henstaae nedpakket i Kasser i et, muligen mindre godt, Locale. Jeg skulde derfor tjenstl. have Dem anmodet om, at ville foranstalte leiet et passende Locale paa Öfjord, hvor Bögerne kunne opstilles i Reoler, som til den Ende maatte anskaffes. Da derhos fri Afbenyttelse af Bogsamlingen formeentligen fremdeles bör staae aaben for de Lysthavende, maatte en paalidelig Mand formaaes til imod en passende Godtgjörelse at forestaae Udlaanet, samt til at vedligeholde Cataloget, omredigere samme, og i fornödent Fald besörge dets Trykning.

De hertil medgaaende Omkostninger ville kunne afholdes af Renterne af Nord- og Öst-Amtets oeconomiske Fond.

Om hvad der i denne Henseende maatte blive foranstaltet, forventes Underretning i sin Tid behagel. meddeelt. — Indenrigsministeriet den 16. Febr. 1850.

Justitsministeriets **Bekjendtgjörelse** ang. Forandring i adskillige Former **ved Rettergangsmaaden for Höiesteret.** Khavn den **21.** Februar **1850.** — Anföres som publiceret i Stranda Syssel 1850. Original-Aftryk hos Schultz. Departem. Tid. for 1850, S. 337—340 (med Motiver). Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark 1850, S. 39. 1850. 21. Febr.

Bekjendtgjörelse angaaende en Forandring i adskillige af de med Hensyn til Rettergangsmaaden for Höiesteret foreskrevne Former.

Paa min derom allerunderd. nedlagte Forestilling har det under 19. dennes allernaad. behaget Hs. Majestæt at bifalde fölgende Forandringer i de med Hensyn til Rettergangsmaaden for Höiesteret foreskrevne Former:

1) at Bestemmelsen i Höiesterets Instruction af 7. Decbr. 1771 § 17 angaaende at Kongen, naar Han Selv er tilstede i Retten, vil efter egen Villie og Velbehag sige, hvorledes Dommen skal forfattes, bortfalder; — 2) at ligeledes Bestemmelserne i D. L. 1—12 · 5, fornævnte Instruction § 9 og Patent om Höiesteret af 10. Novbr. 1774 § 16, hvorefter de, som gaae i Rette for Höiesteret, altid skulle rette deres Ord og Tale til Kongen, hvad enten Han Selv er tilstede eller ikke, ophæves og at, som Fölge deraf, Parter og de, der före Sager for Retten, herefter i Skrift og Tale henvende sig til Retten selv; — 3) at Stævninger og Domsakter i Höiesterets-Sager herefter ikke udfærdiges i Kongens Navn og under det Kongelige Segl, men derimod i Rettens Navn og under dens Segl, samt at der paa samme Maade forboldes med Hensyn til Udfærdigelsen af den aarlige Höiesterets-Orden; — 4) at den hidtil sædvanlige aarlige Höitidelighed i Anledning af Höiesterets Aabning, samt dennes Proclamation ved Herolder, bortfalder; og — 5) at disse Forandringer træde i Kraft ved Begyndelsen af det nye Höiesterets Aar.

1850. Hvilket herved bekjendtgjöres til Efterretning for alle
21. Febr. Vedkommende. — Justitsministeriet den 21. Febr. 1850.

23. Febr. **Kirke- og Underviisnings-Ministeriets** Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. Anvendelse af en **Kirken paa Bergstaðir tilhörende Capital.** Khavn den 23. Febr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 62.

I behagelig Skrivelse af 19. Juli f. A. har Hr. Stiftamtmanden og D. Höiærv. indberettet, at De efter Begjæring af Præsten til Bergstödum i Hunavatns Syssel have tilladt, at to Beneficiairkirken paa Bergstödum tilhörende Statsgjeldsobligationer, Nr. 107 paa 100 Rbd. og Nr. 116 paa 155 Rbd. r. S., maatte anvendes til Indkjöb af en for Kaldet fordeelagtig Eiendom[1], samt at De til den Ende have, i Forventning af Ministeriets Approbation, annuleret den af det forrige danske Cancellie meddelte prohibitive Paategning og derefter foranstaltet Belöbene udbetalte af Jordebogskassen.

At Ministeriet, efter de i Andragendet forklarede Omstændigheder, bifalder den ovennævnte Foranstaltning i det Hele, det skulde jeg ikke undlade herved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden og D. Höiærv. til behagelig Efterretning. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 23. Febr. 1850.

23. Febr. **Kirke- og Underviisnings-Ministeriets** Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. Indsendelsen af de **aarlige Beretninger om Forandringer i de geistlige Embeders Besættelse.** Khavn den 23. Februar 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 64.

Ved hertil at indsende Beretning om de Forandringer, der i Tidsrummet fra 1. Novbr. 1848 ere indtrufne i de geistlige Embeders Besættelse i Island, har D. Höiærv. med Hensyn til, at det ved Canc. Skriv.

[1]) den indkjöbte Eiendom var Jorden Leifstaðir, *see* Skýrslur um landshagi á Íslandi II, 759

af 25. Oktbr. 1800 er befalet, at disse Beretninger skulle indsendes inden Oktober Maaneds Udgang hvert Aar, i behagelig Skrivelse af 9. Oktbr. f. A. henstillet, om ikke denne Termin maatte forandres, da det ofte hænder, at der paa denne Tid ingen Skibsleilighed forefalder til Danmark, hvorfor Indberetningen ikke kan sendes förend med Postskibet næste Aar. 1850. 23. Febr.

Foranlediget heraf undlader jeg ikke til behagel. Efterretning og Iagttagelse tjenstl. at melde, at da Statscalenderen, ved hvis Udarbeidelse de omhandlede Indberetninger benyttes, udgives ved Nytaarstid, vil det være aldeles nödvendigt, naar de nævnte Beretninger skulle svare til Öiemedet, at de stedse nedsendes om Efteraaret, men at det iövrigt maa overlades til D. Höiærv. at afsende Beretningerne med et af de sidste Efteraarsskibe, uden at nogen nöiere bestemt Termin i saa Henseende kan foreskrives. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 23. Febr. 1850.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Dödsanmeldelser og Dödsattester.** Khavn den 23. Februar 1850. 23. Febr.
Isl. Copieb. 1850, Nr. 65.

Justitsministeriet har tilmeldt mig, at der finder den væsentlige Mangel Sted ved det islandske Skiftevæsen, at de ved For. 12. Septbr. 1792 § 8 befalede Dödsanmeldelser ikke pleie at indgives til vedkommende Skifteforvaltere, og altsaa ei heller af disse at indföres i Skifteprotokollerne.

For at raade Bod paa denne Ulempe, skulde jeg, efter Justitsministeriets Begjæring, tjenstl. udbede mig, at D. Höiærv. vilde lade samtlige Præster paa Island tilkjendegive, at de for Fremtiden ikke maa kaste Jord paa nogen Afdöd, forinden Attest er erhvervet om, at Dödsfaldet er anmeldt for vedkommende Skifteret, idet jeg ikke undlader at tilföie, deels at der gjennem Justitsministeriet er meddelt Amtmændene Bemyndigelse

1850. til i alle de Tilfælde, hvor Saadant paa Grund af locale Forhold maatte ansees nödvendigt, at autorisere vedkommende Repstyrere til at modtage Dödsanmeldelsen og udstede Dödsattesten, deels at det vil blive Repstyrerne paalagt, ved den förste faldende Leilighed at besörge Dödsanmeldelsen indsendt til vedkommende Skifteforvalter.

23. Febr.

Da det derhos er befundet, at de af vedkommende Skifteforvaltere affattede Skiftedesignationer ofte ere meget mangelfulde, navnlig paa Grund af, at Præsterne ikke altid strax ved Aarets Udgang indsende til Skifteforvalterne de befalede Fortegnelser over de i Aarets Löb Jordede, saa skulde jeg, ligeledes efter Begjæring fra Justitsministeriet, lige tjenstl. have D. Höiærv. anmodet om, behageligen at ville foranstalte, at det indskjærpes samtlige Præster i Island, nöiagtigen at opfylde den dem i bemeldte Henseende paahvilende Forpligtelse. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 23. Febr. 1850.

25. Febr. **Capitelstaxt** for Reykjavík By og flere Sysseler i Sönder-Amtet, fra **Medio Mai 1850 til samme Tid 1851.** Islands Stiftamtshus og Laugarnes den **25.** Februar **1850.** — Islandsk: Original-Aftryk, to Blade i 4to. Jfr. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. — Denne Capitelstaxt anföres som publiceret i Reykjavík, samt i Árnes og Rángárvalla Sysseler.

Verðlagsskrá, sem gildir i Reykjavíkur bæ, Gullbríngu og Kjósar, Borgarfjarðar, Árness, Rángárvalla og Vestmanneyja sýslum, frá miðju Mai mánaðar 1850 til sömu tíðar 1851.

	Silfurverð.		á landsvísu hdr.		er þá 1 al.
	rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
A. Nr. 1[1]	23	78½	23	78½	19
— 2	2	89	17	54	14

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Reykjavík By osv. 15. Februar 1848 (ovenf. S. 27—30).

1850.
25. Febr.

	Silfurverð. rbd.	rbsk.	á landsvísu hdr. rbd	rbsk.	er þá 1 al. rbsk.
A. Nr. 3	4	39½	26	45	21¼
— 4	3	26	26	16	21
— 5	2	18½	26	30	21
— 6	3	2	24	16	19¼
— 7	1	95	»	»	»
— 8	13	62½	13	62½	11
— 9	8	54½	11	41	9¼
B. Nr. 10	»	16	20	»	16
— 11	»	14	17	48	14
— 12	»	18	22	48	18
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	32	»	»	»
— 15	»	22	13	72	11
— 16	»	31	»	»	»
— 17	»	5½	10	30	8¼
— 18	»	66	»	»	»
— 19	1	1	»	»	»
— 20	»	35	»	»	»
— 21	»	26	»	»	»
D. Nr. 22	3	26	19	60	15¾
— 23	2	78½	16	87	13½
— 24	2	82	17	12	13¾
— 25	2	56	15	48	12½
— 26	2	64½	16	3	12 2/4
E. Nr. 27	1	17½	17	70½	14¼
— 28	1	27½	19	28½	15½
— 29	1	22½	18	49½	14¾
— 30	1	17	17	63	14
F. Nr. 31	4	88½	19	66	15¾
— 32	3	91	23	66	19
— 33	3	15	18	90	15¼
— 34	2	45½	19	76	15¾
— 35	1	64	20	»	16
— 36	3	1	18	6	14½
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	2	86	»	»	»
— 39	1	16	»	»	»
— 40	2	25½	»	»	»
— 41	1	42	»	»	»
— 42	»	70	»	»	»
— 43	»	91½	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

	Silfurverð. á landsvísu hundrað. rbd.	rbsk.	þar af 1 alin. rbsk.
Eptir A. eða í Fríðu	21	19	17
— B. — í Ullu, smjöri og tólg	20	»	16
— C. — í Tóvöru af ullu	11	90½	9½
— D. — í Fiski	17	3¾	13¾
— E. — í Lýsi	18	29	14¾
— F. — í Skinnavöru	19	29¾	15½

1850. En meðalverð allra landaura, samantalin og skipt með 6, sýna höfuð meðalverð allra meðalverða
25. Febr. [hdr.] 17 Rbd. 93 Sk. [og alin] 14½ Sk.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir A: hver kýr snemmbær á við hundrað;
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri;
eða 8 sauðir tvævetrir,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar, á hausti;
eins áburðarhestur 5 til 12 vetra, í fardögum;
en hryssa, á sama aldri, 90 álnir, eða ¾ hdr., svo 1⅓ verðs hennar er á við hundrað.

Eptir B. gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.
— C. — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.
— D. — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund þar tilnefndri, hundrað.
— E. — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.
— F. — 4 fjórðúngar nautskinns, hundrað; eins 6 fjórðúngar af kýr-, hross- og sel-skinni; en 8 fjórðúngar sauðskinns og 12 fjórðúngar ærskinns; svo og 240 lambskinn.

Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi, 25. dag Februar-mán. 1850.

Þ. Jónsson. H. G. Thordersen.
settur.

25. Febr. **Capitelstaxt** for Vester- og Öster-Skaptafells Syssel fra **Medio Mai 1850 til samme Tid 1851.** Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 25. Februar 1850. — Islandsk: Original-Aftryk, to Blade i 4to. Jfr. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Vestur- og Austur-Skaptafells-sýslu frá miðju Mai mánaðar 1850 til sömu tíðar 1851.

1850. 25. Febr.

	Silfurverð. rbd.	rbsk.	á landsvísu hdr. rbd.	rbsk.	er þá 1 al. rbsk.
A. Nr. 1 [1]	21	76¼	21	76¼	17½
— 2	2	83	17	18	13¾
— 3	3	40½	20	51¾	16½
— 4	2	61½	21	12	17
— 5	1	79¾	21	93	17½
— 6	2	51	20	24	16¼
— 7	1	79½	»	»	»
— 8	13	87½	13	87½	11¼
— 9	9	86	13	19	10½
B. Nr. 10	»	15½	19	36	15½
— 11	»	13¾	17	18	13¾
— 12	»	15⅚	19	76	15⅚
— 13	»	14¾	18	42	14¾
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	»	»	»	»
— 16	»	»	»	»	»
— 17	»	5¾	10	75	8½
— 18	»	»	»	»	»
— 19	»	68	»	»	»
— 20	»	30	»	»	»
— 21	»	24½	»	»	»
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	2	84	17	24	13¾
— 24	»	»	»	»	»
— 25	2	32	14	»	11¼
— 26	»	»	»	»	»
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	20	18	12	14½
— 29	1	2	15	30	12¼
— 30	1	2	15	30	12¼
F. Nr. 31	4	9½	16	38	13
— 32	3	3½	18	21	14½
— 33	2	20½	13	63	11
— 34	2	1¼	16	10	13
— 35	1	37½	16	66	13¼
— 36	2	24	13	48	10¾
— 37	»	5⅖	13	48	10¾
G. Nr. 38	2	80	»	»	»
— 39	»	»	»	»	»
— 40	2	39¾	»	»	»
— 41	»	»	»	»	»
— 42	»	62⅙	»	»	»
— 43	»	81½	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

[1] Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Skaptafells Syssel 15. Febr. 1848 (ovenf. S. 30—33).

1850.

25. Febr.

	Silfurverð.	á landsvísu hundrað rbd.	rbsk.	þar af 1 alin. rbsk.
Eptir A. eða í Fríðu	. . . .	18	59	15
— B. — í Ullu, smjöri og tólg	. .	18	67	15
— C. — í Tóvöru af ullu	. . . .	10	75	8 1/2
— D. — í Fiski	. . . .	15	60	12 1/2
— E. — í Lýsi	. . . .	16	24	13
— F. — í Skinnavöru	. . . . . .	15	42	12 1/4

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna höfuð meðalverð allra meðalverða [hdr.] 15 Rbd. 86 1/2 Sk. [og alin] 12 3/4 Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir A: hver kýr snemmbær á við hundrað;
eins 6 ær loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri;
eða 8 sauðir tvævetrir,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar, á hausti;
eins áburðarhestur, 5 til 12 vetra, í fardögum;
en hryssa, á sama aldri, 90 álnir, eða 3/4 hdr., svo 1 1/3 verðs hennar er á við hundrað.

Eptir B. gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.

— C. — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.

— D. — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.

— E. — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hundrað.

— F. — 4 fjórðúngar nautskinns hundrað; eins 6 fjórðúngar af kýr-, hross- og sel-skinni; en 8 fjórðúngar sauðskinns og 12 fjórðúngar ærskinns; svo og 240 lambskinn.

Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi, 25. dag Februar mán. 1850.

Þ. Jónsson. settur. H. G. Thordersen.

28. Febr. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Oversendelse af Blanquetter til Sundhedspas.** Khavn den 28. Februar 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 79.

Efter at det var kommet til Ministeriets Kundskab, at der i Neapel existerer en Qvarantainelov, hvorefter alle Skibe, der benytte skrevne Sundhedspatenter, ere udsatte for at blive afviste, og at det har været paatænkt, at bringe denne Lov til Anvendelse med Hensyn til et fra Island i sidstafvigte Efteraar derhen ankommet Skib, har Ministeriet, for at forebygge lignende Ulemper i Fremtiden, ladet trykke det fornödne Antal Blanquetter til Sundhedspas, til Brug i lignende Tilfælde. 1850. 28. Febr.

Ved nu hoslagt at fremsende 90 Exemplarer af nysnævnte Blanquetter, skulde jeg tjenstl. have Hr. Stiftamtmanden anmodet om, behageligen at ville fordele samme paa den hensigtsmæssigste Maade blandt de i Sönder-Amtet oprettede Qvarantaine-Commissioner, til Brug ved Udfærdigelsen af Sundhedspasse for Skibe, der afgaae til fremmede Steder. — Indenrigsministeriet den 28. Februar 1850 [1].

Lov om forelöbig Indtægts- og Udgifts-Bevilling. Frederiksborg den 26. Marts 1850. — Anföres ikke blandt de i Island publicerede Lovbud. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Depart. Tid. for 1850, S. 497—498. Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 40-41. Den fuldstændige Titel er: „Lov om forelöbig Indtægts- og Udgifts-Bevilling indtil Finantsloven for Finantsaaret 1850—51 er vedtagen". 26. Marts.

Islandske Departements Circulaire til Provsterne i Island, ang. **Iværksættelsen** af en **almindelig Folketælling i Landet.** Khavn den 30. Marts 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 124-141. Resultaterne af denne Folketælling findes i Meddelelser fra det Statistiske Bureau, anden Saml., Januar 1855. 8vo (ogsaa i særsk. Aftryk). 30. Marts.

---

[1]) s. D. tigelydende Skrivelser fra samme Ministerium til de andre Amtmænd i Island, samt Meddelelser til Udenrigsmin. og Finantsmin. Copieb. sst. Nr. 77. 78. 80—81.

1850. Ifölge Hs. Majestæts allerh. Resol. af 1. Decbr. f. A.
30. Marts. skal en ny almindelig Folketælling iværksættes i Kongeriget Danmark, hvilken Folketælling ogsaa vil have at omfatte Island. Det er for sidstnævnte Lands Vedkommende fundet hensigtsmæssigst, i Analogie af hvad der finder Sted i Danmark, at Folketællingen iværksættes sogneviis, saaledes at enhver Sognepræst har at lade Optællingen af Sognets Befolkning med Angivelse af Familiernes Antal, Personernes Navne, Alder, Stilling m. m. paa dertil bestemte Blanquetter foretage ved Repstyrerne eller en anden dertil skikket Mand i Sognet, og at Sognepræsten derpaa efter de saaledes tilveiebragte Optællingslister, paa ligeledes dertil bestemte Blanquetter, forfatter summariske Tabeller for Sognet over de af Optællingslisterne fremgaaende Resultater, hvorefter saavel bemeldte Lister, som Sognetabellerne blive igjennem vedkommende Provst tilligemed de for dennes eget Sogn forfattede Optællingslister og Tabeller at indsende directe til undertegnede Departement. Det er derhos anseet rigtigst, at Folketællingen indrettes efter de den 1. Februar 1850 stedfindende Forhold, paa hvilken Dag Folketællingen i Danmark er begyndt, saaledes at man af den hele Optælling kan erfare den virkelige Folkemængde paa den bestemte Dag.

Ved nu at tilstille Hr. Provsten fölgende Exemplarer af de til Brug ved Folketællingen bestemte Instructioner, Schemata og Blanquetter, hvilke man har redigeret i det islandske Sprog i det Væsentlige i Overoensstemmelse med dem, der ere bestemte til Benyttelse ved Folketællingen paa Landet i Danmark, nemlig:

1) af Reglerne for Optællingslisternes Affattelse (Reglur fyrir því, o. s. v.);

2) af Schemata til bemeldte Lister (Skýrsluform osv.);

3) af Blanquetarkene til Optællingslisterne (Skýrsla um fólkstal osv.);

4) af Blanquetterne til de summariske Tabeller, hvilke Sognepræsterne, ved at udfylde Blanquetternes Ru-

brikker, forfatte over hvert Sogns Folkemængde, vedföiet Reglerne for disse Tabellers Forfattelse (Fólkstals-töflur osv.); — skulde man anmode Dem om at ville blandt Sognepræsterne i det Dem betroede Provsti fordele disse Exemplarer saaledes, som for hvert Sogn vil være fornödent. Ligesom man derhos maa have Dem anmodet om i det Hele at före Tilsyn med Folketællingens behörige Fremme i Provstiet i Overeensstemmelse med fornævnte derfor affattede Regler, samt ved muligen indkommende Forespörgseler at ville meddele de vedkommende Præster den Veiledning, der maatte behöves til Reglernes rigtige Forstaaelse — i hvilken Henseende herhos vedlægges til Sammenholdelse i Tvivlstilfælde to Expl. af fornævnte for Landet i Danmark bestemte Instructioner, Schemata og Blanquetter, — saaledes bedes De navnlig at have deres særdeles Opmærksomhed henvendt paa, at Optællingslisterne og Sognetabellerne for samtlige Sogne kunne blive indsendte hertil med Efteraarsskibene, idet Udeblivelsen af Tabellerne for endog et enkelt Sogn vil bevirke, at Resultaterne af Folketællingen for Island ikke ville kunne blive meddelte i den trykte Beretning om Folketællingen i Kongeriget, der vil udkomme mod Slutningen af Aaret, men först i den, som om 5 Aar ventes at blive udgivet for den eventuelle Tælling for Aaret 1855, og vilde De derfor deels paalægge Sognepræsterne i Provstiet snarest muligt at lade paabegynde Optællingen, deels, forsaavidt Anledning dertil maatte befindes, foretage hvad der iövrigt maatte ansees fornödent til Arbeidets Fremme i de enkelte Sogne. — Det islandske Departements Expeditions-Contoir den 30. Marts 1850.

1850. 30. Marts.

[**Bilag**].

1. Reglur fyrir því, hvernig semja skuli skýrslurnar um fólkstal á Íslandi, sumarið 1850.

1. Fólkstalið skal byrja svo fljótt, sem auðið er,

1850. og skal því haldið stöðugt áfram hvern virkan dag,
30. Marts. þángað til það er fullbúið.

2. Hver prestur skal láta hreppstjóra semja fólkstalsskýrslu í sókn hverri. Sè nokkur hreppstjóri veikur, eða með öðru móti tálmaður, skal prestur fela það á hendur áreiðanlegum bónda í sókninni. Í Reykjavík skal prestur láta lögregluþjónana semja fólkstalið.

3. Fólkstali skal haga eptir því, sem bæir liggja beinast og gegnst við, og ber þess einúngis að gæta, að eigi sè sleppt neinum bæ eða húsi.

4. Samkvæmt skýrsluformi því, sem prentað er hreppstjórum til fyrirmyndar, skulu þeir semja fólkstalið á skýrslubrèfum þeim, sem prestur skal fá þeim og ritað er á „Skýrsla um fólkstal". Skal fyrst rita tölu húsráðanda á hverjum bæ eða í hverju húsi, í dálkinum, sem til þess er ætlaður, en húsráðendur skal telja alla þá, sem hafa bú eða matreiðslu sèr. Eru því próventumenn, lausamenn og húsmenn þeir, sem eigi hafa matreiðslu sèr, eigi taldir húsráðendur. Því næst skal rita upp nöfn allra þeirra manna, sem eiga heimili á bænum eða í húsinu, einnig aldur þeirra, hvort gipt sèu eða ógipt, ekklar eða ekkjur, eða skilin úr hjónabandi; þá fæðíngarstað þeirra, nafnbót, embætti, eða annan atvinnuveg, stöðu á heimilinu, eða á hverju þeir lifi. Hjón, sem skilin eru að borð og sæng, skal telja skilin úr hjónabandi. Sèu fleiri en einn húsráðandi á sama bæ eða í sama húsi, skal greina þá hvern frá öðrum með stryki. Hafi nokkur fleiri atvinnuvegi en einn, skal telja þann atvinnuveginn, sem hann segir til, að hann lifi helzt á. Um lausamenn skal þess og einnig getið, á hverju þeir lifi einkum. Sè nokkur vitstola, eða mál- og heyrnarlaus, eða heyrnarlaus, eða blindur, ber þess og að geta í dálkum þeim, sem til þess eru ætlaðir, og skal setja stryk undir nöfn þeirra, sem svo er um, svo greinilegra sè. Með vitstola mönnum skal einúngis telja þá, sem eru vitskertir til lángframa, en eigi þó þeir tali í óráði í þúngum veikindum, og með

mál- og heyrnarlausum, heyrnarlausum eða blindum ber einúngis að telja þá, sem eru það með öllu, eða nærri með öllu. 1850. 30. Marts.

5. Hvern mann skal telja á þeim bæ, eða í því húsi, þar sem hann hefir stöðugan næturstað. Allir skulu og nefndir, hvort sem eru innlendir eða útlendir, hverrar stèttar sem eru, úngir og gamlir, konur og karlar, þegar þeir eiga ekki fast heimili annarstaðar á Íslandi. Sè einhver frá heimili sínu, t. a. m. á ferð, í starfa, til læknínga eða því um líkt, innan lands eða utan, en ætlar sèr að snúa aptur til heimilisins, skal telja hann á bæ þeim, eða í húsi því, þar sem hann var, áður en hann fór í burt, og skal þess getið í skýrslunni, fyrir hverjar sakir hann sè fjærstaddur. En hafi hann tekið sèr stöðugt heimili annarstaðar á Íslandi, t. a. m. í vinnumennsku, þá skal telja hann þar, sem hann hefir tekið sèr slíkt heimili. Aptur skal telja þá, sem sakir málssóknar eru settir í varðhald, þar sem þeir eru. Stúdenta eða iðnaðarmenn í Kaupmannahöfn, eða glæpamenn þá, sem til hegníngar eru fluttir erlendis, skal eigi telja á Íslandi.

6. Aldur manna skal telja eptir ári því, sem þeir eru á, og eru því t. a. m. nýfædd börn talin eins árs, og sá sem er á 26. ári, er talinn 26 ára, en eigi 25.

7. Fólkstali skal að öllu haga eptir því, sem var 1. Febr. 1850. Skal því eigi telja börn þau, sem fæðzt hafa síðan, en aptur á móti telja þá, sem þá voru lifandi, þótt dáið hafi síðan, enda skal telja aldur manna, atvinnuveg o. s. frv., eptir því, sem þá var.

8. Sóknarprestur skal fá hverjum hreppstjóra eða öðrum manni, þeim, sem hann felur á hendur að semja fólkstalið, einar af þessum Reglum fyrir hvernig fólkstalinu skal haga, og ein af Skýrsluformunum, sem áður er getið; skal hann einnig fá honum svo mörg skýrslubrèf með prentuðum dálkum, sem þurfa þykir. Presti ber einnig að leiðbeina hreppstjóra í öllu því, sem nauðsyn kynni til að bera, og einkum að brýna það fyrir honum, að við hafa hina mestu nákvæmni, sem auðið er, og að leiða hlutaðeigendum fyrir sjónir, að eigi sè tilefni til að draga dulur á neitt það, sem getið skal í skýrslunum, þareð tilgángurinn sè enginn annar en sá, að fá nákvæma skýrslu um fólksfjöldann í landinu. Þeir menn, sem skráð hafa skýrslurnar, skulu rita nöfn sín undir þær; skal síðan festa saman arkirnar, sem fólkstalan í sókninni er skráð á, ef fleiri arkir eru en ein, og afhenda þar á eptir sóknarprestinum.

1850.
30. Marts.

2. Skýrsluform til fólkstalsins á Íslandi, 1. Febr. 1850.

Bæja nöfn og húsa.	Tala húsráðenda á hverjum bæ eða í hverju húsi.	Nöfn allra heimamanna á hverjum bæ eða í hverju húsi.	Aldur hvers eins, að meðtöldu því árinu, sem hann er á.	Gipt, ógipt, ekkill, ekkja eða skilið úr hjónabandi.	Fæðíngarstaður (sókn og amt, eða land, ef fæddur er utan Íslands).	Nafnbót, embætti, starf, iðnaður, atvinnuvegur, staða á heimilinu, eða á hverju þeir lifa.	Trúarbrögð.	Af þessum voru: mál- og heyrnarlausir.	heyrnarlausir.	blindir.	Athugasemdir.
1. N. N. heimajörð.	1	*Jón Gislason*	62	giptur	Haukadalssókn í Suðuramtinu.	bóndi.					
		Guðrún Jónsdóttir .	47	gipt	Grenjaðarstaðasókn í Norðuramtinu.	kona hans.					
		Gísli Jónsson	22	ógiptur	hèr í sókninni	. . . .	. . .	1			
		Sigurbjörg Jónsdóttir	11	. . . .	hèr í sókninni	börn þeirra.					
		Jón Pálsson	14	. . . .	Haukadalsókn.	lèttadrengur.					
		Sigríður Magnúsdóttir	36	ekkja	Breiðabólstaðarsókn í Vesturámtinu.	vinnukona.					
		Guðríður Ófeigsdóttir	72	ógipt	Glaumbæjarsókn í Norðuramtinu.	niðursetningur . .	. . .	. .	. .	1	
2. N. N. hjáleiga.	1	*Jón Þórðarson*	43	giptur	Garðasókn á Akranesi í Suðuramtinu.	bóndi.					

1850.
30. Marts.

		Íngibjörg Bergsdóttir	34	gipt	Saurbæjarsókn í Suðuramtinu.	kona hans.				
		Bergur Jónsson . . .	15	. . . .	hèr í sókninni	börn þeirra.				
		Ólöf Jónsdóttir . . .	13	. . . .	hèr í sókninni	. . . .	. . .	1		
		Sigrún Sigurðardóttir	69	skilin frá manninum	Reykjavík.	tengdamóðir bóndans. . .	. . .	. .	1	
3. N. N. verzlunarstaður. a) N. N. verzlunarhús.	1	*Carl Peter Hansen* .	49	ekkill	Slesvík.	verzlunarfulltrúi.				
		Christian Jörgen Hansen	15	. . . .	Jótlandi.	sonur hans, búðardrengur.				
		Málfríður Helgadóttir	26	ógipt	hèr í sókninni	bústýra.				
		Guðný Svartsdóttir .	28	ógipt	Ingjaldshólssókn í Vesturamtinu.	þjónustustúlka.				
		Ludvig Frants Clausen	23	ógiptur	Holsetuland.	verzlunarþjónn.				
		Morten Lund	52	ógiptur	Sjálandi.	lifir af eigum sínum.				
b) N. N. þurrabúð.	1	*Illugi Sveinsson* . . .	34	giptur	hèr í sókninni	lifir á fiskiveiðum.				
		Margrèt Þorkelsdóttir	29	gipt	hèr í sókninni.	kona hans.				
Samtals	20 húsráð.	107 manns.				Samtals		2	1	1

1850.
30. Marts.

3. Skýrsla um fólkstal m. fl. í N. N. sókn, í N. N. sýslu, í N. N. amti, 1. Febr. 1850.

Bæja nöfn og húsa.	Tala húsráðanda á hverjum bæ eða í hverju húsi.	Nöfn allra heimamanna á hverjum bæ eða í hverju húsi.	Aldur hvers eins, að meðtöldu því árinu, sem hann er á.	Gipt, ógipt, ekkill, ekkja eða skilið úr hjónabandi.	Fæðíngarstaður (sókn og amt, eða land, ef fæddur er utan Íslands).	Nafnbót, embætti, starf, iðnaður, atvinnuvegur, staða á heimilinu, eða á hverju þeir lifa.	Af þessum voru				
							vitstola		mál- og heyrnarlausir.	heyrnarlausir.	blindir.
							frá fæðíngu.	seinna orðnir það.			

4. Fólkstalstöflur í N N. sókn, N. N. sýslu, N. N. amti, 1850.
1. Febr. 1850. Eptir aldri, kyni og hvort gipt sèu eða 30. Marts.
ógipt eða skilin úr hjónabandi.

	Karlkyn.				Kvennkyn.			
	giptir.	ógiptir.	ekklar.	skildir frá konunni.	giptar.	ógiptar.	ekkjur.	skildar frá manninum.
1 árs og ýngri . .								
milli 1. og 3. ára (3. árið talið með) . .								
3—5								
5—7								
7—10								
10—15								
15—20								
20—25								
25—30								
30—35								
35—40								
40—45								
45—50								
50—55								
55—60								
60—65								
65—70								
70—75								
75—80								
80—85								
85—90								
90—95								
95—100								
yfir 100 ára								
Samtals								

Samtals karlkyns . . . .
Samtals kvennkyns . . . .
Samtals allt fólkstalið . . . . Af þeim eru
Tala húsráðanda í fólkstali þessu er . . fjærstaddir . . .

Athugasemd. Eptir fólkstalinu 1. Febr. 1845 var fólksfjöldinn . .
Þegar bætt er hèrvið tölu þeirra, sem fæðzt hafa fleiri en dáið á þeim 5 árum, sem síðan eru liðin, samkvæmt ársskýrslum prestanna, eða þegar dregin er frá tala þeirra, sem dáið hafa fleiri en fæðzt eptir skýrslunum . . . .
verður það . . .
Sè borin saman við þessa tölu fólksfjöldinn 1. Febr. 1850 . . . .
verður mismunurinn . . . .
og kemur hann af því, að (o. s. v.)

Nr. 2. Eptir fæðíngarstað.

Aldur.	Fæddir í sókn þeirri, sem þeir eiga nú heima í.		Fæddir í fjórðúnginum, en utan sóknar þeirrar, sem þeir eru nú í.				Fæddir á Íslandi, en utan fjórðúngs þess, sem þeir eiga nú heima í.				Fæddir í konúngsríkinu Danmörku.						Fæddir annarstaðar.											
			Í sveit.		Í verzlunarstað.		Í sveit.		Í verzlunarstað.		Í Kaupmannahöfn		Í kaupstað.		Á landsbygð.		Í Færeyjum eða í nýlendum Dana.		Í hertogadæmunum.				Í Svíþjóð og Noregi.		Í Þýzkalandi.		Í öðrum löndum.	
																			Slesvík.		Holsetuland eða Lauenb.							
	Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.
0—1 (fyrsta árið talið með)																												
1—5																												
5—10																												
10—20																												
20—30																												
30—40																												
40—50																												
50—60																												
yfir 60																												
Samtals *)																												
Samtals af karlkyni																												
af kvennkyni																												
Samtals *)																												

*) Þessum tveim tölum verður að bera saman.

Nr. 3. Eptir atvinnuvegum.

	a. Þeir sem standa sjálfir fyrir atvinnuvegi.	b. Skrifarar, ráðsmenn, fyrirvinnur og ráðskonur.	c. Hjú.	d. Konur og börn og barnakennarar og ættíngjar, sem hafa framfærslu af atvinnuveginum, og ekki eru í dálkunum b. eða c.
1. Andlegrar stèttar embættismenn og kennarar (við prestaskólann og latínuskólann) . .				
2. Verðslegrar stèttar menn. (Með þeim eru taldir umboðshaldarar, en ekki embættismenn, sem fengið hafa lausn, eða þeir menn, sem hafa nafnbót eina)				
3. Embættislausir vísindamenn og þeir sem gánga á prestaskólann. (Skólapilta og kennslupilta skal telja í dálkinum d. í þeim flokki, sem atvinnuvegur sá heyrir undir, er þeir hafa framfærslu af).				
4. Bændur. (Það eru þeir, sem lifa á kvikfjárrækt)				
5. Þeir sem lifa á sjó. (Það eru hafskipastjórar, hafnarleiðsögumenn og sjáfarbændur þeir, er mestmegnis lifa af fiskiafla)				
6. Iðnaðarmenn:				
bakarar				
beykirar				
gullsmiðir og silfursmiðir . .				
hnakkasmiðir				
járnsmiðir				
klæðsniðar				
múrarar				
mylnumenn.				
rokkasmiðir				
skipasmiðir.				

	a. Þeir sem standa sjálfir fyrir atvinnuvegi.	b. Skrifarar, ráðsmenn, fyrirvinnur og ráðskonur.	c. Hjú.	d. Konur og börn og barnakennarar og ættíngjar, sem hafa framfærslu af atvinnuveginum, og ekki eru í dálkunum b. eða c.
skósmiðir				
trèsmiðir				
húsasmiðir (timburmenn) . .				
úrsmiðir				
vefarar				
aðrir iðnaðarmenn				
7. Þeir sem lifa á verzlun . . .				
8. Þeir sem lifa á eptirlaunum eða leigum eptir eigur sínar. Með þeim teljast einnig prófentumenn				
9. Daglaunamenn				
10. Sveitarómagar og spítalaómagar. (Með sveitarómögum eru ekki þeir taldir, sem eingúngis þiggja styrk af sveit).				
11. Þeir sem ekki hafa neinn ákveðinn atvinnuveg				
Samtals				

þessar 3 töflur eru þannig samdar af (N. N.)

5. Reglur fyrir því, hvernig semja eigi sóknartöflurnar yfir fólksfjöldann.

1. Undireins og sóknarpresturinn hefir tekið við fólkstalsskýrslunum frá hreppstjórunum, skal hann gagnskoða þær sem bezt hann getur, til að gánga úr skugga um, að ekki sè hlaupið yfir neinn bæ eða hús, og að allir sè meðtaldir, og nákvæmlega sè skýrt frá öllu því, sem geta skal á skýrslum, að svo miklu leyti hann getur sèð. Verði hann einhverra galla var á skýrslunum, skal hann þegar láta leiðrètta þá. Til að sjá, hvort fólkstalan sè rètt, getur hann haft styrk af samanburði, sem síðast í 1. töflu (4 Nr. 1) skal gjöra við fólkstöluna 1845,

að meðtöldum þeim, sem fleiri eru fæddir en dauðir, 1850.
eða að frádregnum þeim, sem fleiri eru dauðir en fæddir 30. Marts.
á þeim 5 árum, sem síðan eru liðin; því sè mismunurinn, sem þá kemur fram, meiri, en tölu þeirra manna nemur, sem hafa komið inn í sóknina, eða farið í burt úr henni á þessu tímabili, þá má slíkt vera tilefni til að rannsaka nákvæmlega, hvort eigi sè rángt talið í síðustu töflunum, eða á hinn bóginn, hvort líkindi sèu til, að gallar sè á fólkstalinu 1845, eða þá í skýrslunum yfir fædda og dauða.

2. Þvínæst skal presturinn eptir skýrslum hreppstjóranna semja sóknatöflur þær, sem hèr standa fyrir framan. Þetta verður hægast með því móti, að jafnframt og presturinn les hreppstjóraskýrsluna, seti hann strik fyrir hvern mann, eða annað merki í dálki þeim, sem telja skal manninn; þegar þá að síðustu eru talin saman þessi merki, hefir maður þá tölu, sem standa á í hverjum dálki. Í því skyni eru ætluð hverri sókn þrenn töflubrèf; skal í eitt þeirra rita merkin, en í hin tvenn skal rita tölurnar, og skal annað þeirra geyma í embættis skjalasafni prestsins, en hitt skal senda prófasti. Að ekki sè hlaupið yfir neinn mann í 1. og 2. töflu má sjá á því, að tölunni í hvorri af þessum töflum beri saman við fólksfjöldann eptir hreppstjóraskýrslunum.

3. Í töflunni Nr. 3 skal engan tilgreina nema á einum stað, en telja skal hvern einn í þeim flokki, sem helzti atvinnuvegur hans heyrir undir; þó bóndi t. a. m. sè smiður, eða rói til fiskjar á vertíðum, skal samt telja hann í 4. grein, ef kvikfjárrækt er helzti atvinnuvegur hans.

4. Ekkjur eða stúlkur, sem halda áfram atvinnuvegi manna sinna eða feðra, eða hafa annan atvinnuveg sèr, skal telja í dálkinum a. í 3. töflu.

5. Hafi kona manns sèrstakan atvinnuveg, annan en maðurinn (t. a. m. yfirsetukonur), skal hún talin í dálkinum a. í þeim flokki, sem atvinnuvegur hennar heyrir undir, og skal henni þá sleppa í dálkinum d.

1850. 6. þótt eigi sè þess getið í hreppstjóra-skýrslunum,
30. Marts. á hverju einhver lifi, skal þó eigi þegar telja hann í 11. flokk með þeim, sem ekki hafa ákveðinn atvinnuveg, heldur skal þess nákvæmlega gætt, hvort eigi megi telja hann í einhverjum af hinum flokkunum; svo er t. a. m. um konu, sem skilin er við mann sinn, en lifir þó einkum af styrk þeim, sem maðurinn veitir henni, að hana skal telja í dálkinum d. í þeim flokki, þar sem maður hennar er.

7. þegar prestur er búinn að semja sóknatöflurnar, skal hann senda þær prófastinum í prófastsdæminu, ásamt hreppstjóraskýrslunum, sem hann hefir haft fyrir sèr. Ber prófastinum að gæta að, hvort gallar sè á töflunum, og sèu þeir, skal hann senda þær aptur prestinum til leiðrèttíngar; einkum skal prófastur sjá um, að tölunum í sóknatöflunum Nr. 1. og 3. beri saman sín á milli og við fólkstöluna eptir hreppstjóraskýrslunum. því næst skal hann með fyrstu haustskipum, sem verður, senda sóknatöflurnar og hreppstjóraskýrslurnar úr öllu prófastsdæmi sínu, ásamt töflunum yfir sóknir sjálfs hans og uppskript á sóknunum í prófastsdæminu beinlínis til íslenzku stjórnardeildarinnar *(det islandske Departement)* í Kaupmannahöfn, en eigi þarf hann að búa til töflur yfir allt prófastsdæmið eptir sóknatöflunum.

30. Marts. **Islandske Departements** Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Iværksættelsen af en almindelig Folketælling** i Landet. Khavn den 30. Marts 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 142—145.

Hvorledes man herfra under D. D. har tilskrevet samtlige Provster i Island, i Anledning af den almindelige Folketælling, som i Henhold til Hs. Maj. Kongens allerh. Resol. af 1. Decbr. f. A. vil være at foretage i Island, det skulde man ikke undlade ved Fremsendelsen af hoslagte Gjenpart tjenstl. at meddele D. Höiærværd. til behagelig Efterretning. Og idet man derhos lader medfölge nogle Exemplarer af de til Brug

ved Folketællingen bestemte Instruktioner, Schemata og Blanketter, hvilke ere affattede paa Islandsk, med de behörige Modificationer, efter dem, der ere bestemte til Benyttelse ved Folketællingen paa Landet i Danmark, og hvoraf ligeledes nogle Exemplarer vedlægges, skulde man lige tjenstl. udbede sig Deres gode Medvirkning til bemeldte Foranstaltnings Fremme. 1850. 30. Marts.

Endeligen bemærkes, at ligesom Provsterne i Danmark direkte er tilskrevet fra det statistiske Bureau, saaledes maatte en lignende Fremgangsmaade ansees aldeles uundgaaelig for Islands Vedkommende. — Det islandske Depart. Expeditions-Contoir den 30. Marts 1850[1].

Regnskabs-Oversigt for **Aaret 1849 tilligemed Januar-Qvartal 1850.** (31. Marts 1850.) — 31. Marts.

Original-Aftryk hos Bianco-Luno, 32 Sider i 4to. Depart. Tid. for 1851, S. 1156—1179. Her optages kun hvad der direkte henföres til Island. — **Uddrag.**

Udgift: ... VI. Ministerierne for Civilforvaltningen.

A. Indenrigsministeriet ...

9. Præmier for Fiskeri under Island.

Specialsummer. Budget: for Aaret 1849 . .	2545 Rbd.	» Sk.
for Januar Qvartal 1850 . .	636 —	24 —
Tilsammen . .	3181 —	24 —
Virkelig Udgift . .	2245 Rbd.	...

15. Udgifter Island vedkommende (efter Fradrag af Indtægter for Island).

Specialsummer. Budget: for Aaret 1849 . .	36200 Rbd.	» Sk.
for Januar Qvartal 1850 .	9050 —	» —
Tilsammen . .	45250 Rbd.	» Sk.
Virkelig Udgift . .	29463 —	11 —

D. Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet.

... 10 e. Den lærde Skole paa Island:

Specialsummer. Budget for Aaret 1849 . .	7780 Rbd.	» Sk.
for Januar Qvartal 1850 . .	1945 —	» —
Tilsammen . .	9725 —	» —
Virkelig Udgift . .	3000 Rbd.	» Sk.

[1]) Ligelydende Skrivelse mut. mut. er under s. D. afgaaet til Amtmændene i Island, Isl. Depart. Brevb. sst.

1850. 5. April. **Lov om fremmede Jöders Adgang til at opholde sig her i Riget.** Christiansborg den 5. April 1850. — Denne Lov er indfört i Island med Forandringer ved Plak. 6. Januar 1857, hvortil henvises. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Departem. Tid. for 1850, S. 124—127 og 529. Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 106—107.

6. April. Finantsministeriets **Bekjendtgjörelse** ang. **Udprægning af dobbelte Frederikd'orer.** Khavn den 6. April 1850. — Ikke anfört som publiceret i Island. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Depart. Tid. for 1850, S. 532. Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 108—109.

Ved Resolution af 24. Marts d. A. har Hs. Majestæt Kongen allernaad. bifaldet, at der udpræges dobbelte Frederikd'orer med Hs. Majestæts Brystbillede paa Adversen, med Omskrift: Fredericus VII. D. G. Daniæ. V. G. Rex. samt med riflet Rand, og Reversen uforandret som hidtil.

Dette bekjendtgjöres herved til almindelig Efterretning. — Finantsministeriet den 6. April 1850.

19. April. **Lov om den svævende Statsgjæld.** Frederiksborg den 19. April 1850. — Denne Lov findes ikke anfört som publiceret i Island, men optages her paa Grund af dens almindelige Indhold, som ogsaa berörer Island. Det Rigsdagen ved Finantsministeren forelagte Udkast er trykt i Depart. Tid. 1850, S. 129—137 (med Motiver); Loven selv i Depart. Tid. 1850, S. 609. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Algreen-Ussings Saml. af Love og Anordninger for Kongeriget Danmark 1850, S. 110.

I Lovens Motiver (Depart. Tid. 1850, S. 130—131) bemærkes angaaende den svævende Statsgjæld for Islands Vedkommende:

I Island modtages og tilbagebetales Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler efter Ordre fra Stiftamtmanden til Jordebogskassen. Belöbet maa i det mindste være 20 Rbd. Opbydelse fordres ikke. Capitaler over 100 Rbd. skulle opsiges

med $^1/_2$ Aars Varsel, de mindre med $^1/_4$ Aars Varsel, til Terminen, som her er hvert Aars 11. Juni. Stiftamtmanden kan dog bevilge Undtagelser. Efter den oprindelige i Aaret 1822 mellem Statsgjældsdirectionen og Rentekammeret trufne Overeenskomst, hvorpaa hele denne Foranstaltning er grundet, var Renten af de indbetalte Capitaler fra först af 4 pCt., men ved den i Plak. af 5. Novbr. 1839 indeholdte kongel. Resol. af 16. Oktbr. næstforhen blev den nedsat til $3^1/_2$ pCt. for de siden 1. Januar 1841 indbetalte Capitaler. 1850. 19. April.

Af ovennævnte Slags Midler indestod i Statskassen:

	ult. Decb. 1847		ult. Decbr. 1848	
	à 4 pCt.	à $3^1/_2$ pCt.	à 4 pCt.	à $3^1/_2$ pCt.
Umynd. Midler i Danm.	570851	637921	562906	784230
— — i Island	23128	39445	20454	39645
offentl. Stiftelsers Midler i Danmark	1192673	202317	1055623	226843
— — i Island	47164	28416	46614	30730

Lov om den svævende Statsgjæld.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet fölgende Lov:

§ 1. I Henseende til Modtagelse til Forrentning i Statskassen, Rente og Opsigelse af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler, af Skiftemidler og af Embedscautioner, har det sit Forblivende ved de derom gjældende Bestemmelser, indtil den 31. Marts 1852. —

§ 2. For Sparekasser og lignende Instituter, saavelsom for Enkeltmand, naar det skjönnes tjenligt til at fremme Selveiendoms Udbredelse eller andet almeennyttigt Foretagende, er Finantsministeriet indtil den 31. Marts 1852 bemyndiget til at modtage Penge til Forrentning i Statskassen, mod saadan Rente, dog ikke over 4 pCt. aarlig, og under saadanne Opsigelses- og andre Vilkaar, som af bemeldte Ministerium fastsættes.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 19. April 1850.

1850. 25. April. **Lov** angaaende **Bekjendtgjörelser** i visse Tilfælde i **altonaiske Mercur** m. v. Christiansborg den 25. April 1850. — Denne „Lov, der fastsætter, at de tidligere i visse Tilfælde befalede Bekjendtgjörelser i den altonaiske Mercur, de hamborgske Aviser og paa Hamborgs Börs skulle bortfalde" findes ikke anfört som publiceret i Island, men er indfört der i Landet ved Plak. 9. Mai 1855, hvortil henvises. Om Plak. 21. August 1848, som er forelagt Rigsdagen 1850, see Depart. Tid. 1850, S. 270; Loven selv i Depart. Tid. 1850, S. 613—614. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Kongeriget Danmark 1850, S. 113.

27. April. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Landfogden i Island, ang. den fremtidige **Indretning af Landfogdens Regnskaber** m. v. Khavn den 27. April 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 178.

Da det er befundet nödvendigt, at foretage adskillige Forandringer i det islandske Regnskabsvæsen, forsaavidt det angaaer de Staten vedkommende Indtægter og Udgifter, skal jeg herved tjenstl. meddele Hr. Landfogden de af disse Forandringer, der vedkomme det af Dem förte Jordebogskasse-Regnskab.

Det er saaledes en nödvendig Fölge af den Bestemmelse, at Statsregnskabet herefter skal omfatte Tiden fra 1. April det ene Aar til 31. Marts det næste Aar, at Islands Jordebogskasse Regnskab herefter maa omfatte samme Tidsrum, da derimod ingen vigtig Betænkelighed har stillet sig, naar Regnskabet indrettes saaledes, som nedenfor vil blive foreskrevet. Som Fölge af denne Forandring i Regnskabsaaret, vil Jordebogskasse-Regnskabet, der efter de tidligere Bestemmelser först skulde afsluttes den 31. Juli næstkommende, være at afslutte med 31. Marts d. A. Det saaledes for Tidsrummet fra 1. Aug. 1849 til 31. Marts d. A. aflæggende Regnskab vil være at indrette efter

den hidtil gjeldende Form, og bliver det nöie at iagttage, at ikkun de Indtægter og Udgifter, der inden 1. April vare forfaldne til Indbetaling eller Udbetaling, indföres i bemeldte Regnskab. Iövrigt maa dette Regnskab være færdigt til Afsendelse med et af de fra Reykjavík i Juli eller Begyndelsen af August Maaned afgaaende Skibe. 1850. 27. April.

Jordebogskasse-Regnskabet bliver for Aaret fra 1. April d. A. til 31. Marts næste Aar og de fölgende Aar at indrette efter medfölgende Schema, hvorhos et dertil svarende Bogholderi maa föres for Eftertiden.

Hertil bemærkes i Almindelighed:

Det er bestemt, at Jordebogskasse-Regnskabet ikkun skal være et Kasse-Regnskab, alene med den midlertidige Undtagelse, at Hr. Landfogden har som Oppebörselsbetjent at indkræve de Afgifter, der ikke, som Fölge af det vedlagte Schema og af de dermed i Forbindelse satte Foranstaltninger, ere henlagte til andre Regnskabsföreres fulde Tilsvar, samt Afdrag paa og Renter af de i bortsolgte kgl. Eiendomme indestaaende Capitaler. Som Fölge heraf vil der ikkun være at före til Indtægt eller Udgift hvad der virkeligen indbetales i og udbetales af Jordebogskassen, dog med de Undtagelser, at de af Dem opkrævede Indtægter udföres med det fulde Belöb, men at det, der resterer ved Regnskabsaarets Begyndelse og Slutning föres til Restance under Indtægts- og Udgiftsbeholdningen, samt med de Undtagelser, der ville blive foreskrevne nedenfor med Hensyn til Lönningsudbetalinger i Almindelighed. Som Fölge af den anförte Bestemmelse, at Jordebogskasse-Regnskabet skal blive alene et Kasseregnskab og den dermed i Forbindelse staaende Foranstaltning, at Sysselmændenes Regnskaber for Eftertiden ville blive indsendte direkte til det islandske Departement, bortfalde de Landfogden tidligere i saa Henseende, saavel som med Hensyn til Rigtighed af Administrationerne, paalagte Forpligtelser.

1850. 27. April.

Med Hensyn til nogle specielle Punkter i Schemaet:

Indtægten:

ad B. I Regnskabet fra 1. April 1850 til 31. Marts 1851, og fölgende Regnskaber, vil der kun være at opföre de Restancer, der ved Regnskabsaaret udestaae paa de Intrader, De, som Oppebörselsbetjent, vedbliver at indkræve. Det Samme gjelder selvfölgelig for Restancerne under Udgiften.

ad D. Efter de til Sysselmændene og Byfogden i Reykjavík udgangne Ordrer, bliver af Dem at aflægge Rigtighed for fölgende Afgifter, forsaavidt de indkomme i Enhvers Embedsdistrikt:

1) 4 pCt. Afgift af Arv;
2) 1/2 — Afgift af do.
3) 1/2 — af overdragne Eiendomme;
4) Forpagtningsafgiften, som Oppebörselsbetjenten har at svare;
5) Laugthingsskriverlön;
6) Kongetiende, forsaavidt den administreres;
7) Laugmandstold;
8) Gebyrer for islandske Söpasse;
9) Afgift af Skibe efter Plak. af 28. Decbr. 1836 § 13;
10) Refusion af Althingsomkostningerne, forsaavidt de udredes af Jordegods;
11) Arvingslöse Capitaler;
12) Andre tilfældige Indtægter.

Da det imidlertid kunde lede til Misforstaaelser og Forvirring, naar man paalagde Sysselmændene, hvergang de tilstillede Landfogden et Afdrag paa Afgifterne, at opgive paa hvilke Afgifter Afdraget skete, er det anseet for hensigtsmæssigere, at der i Jordebogskasse Regnskabet alene indföres under Eet, hvad der fra hver af disse Regnskabsbetjente indkommer af samtlige Indtægtsposter.

Specielt bliver at bemærke, at vedkommende Sysselmænd ere beordrede til at indbetale Tienden af Skagafjords og Eyjafjords Sysseler som andre Sysselintrader.

ad I. Herunder opföres den Rangskat, der indeholdes i Vedkommendes Lönning af hvilkensomhelst Art, mod at Lönningsbelöbet uden denne Afkortning opföres under Udgiften.

1850. 27. April.

ad M. Her menes alene de Lönninger, der ere specificerede under Udgiften. Der bliver ved hvert tilbagestaaende Belöb at anmærke, af hvilken Grund det ikke er oppebaaret. Ogsaa her bliver Lönningen at udföre under Udgiften, uden Fradrag af det uhævede Belöb.

ad O. De Afdrag, som til Livsforsikkringsanstalten, Enkekassen etc. afholdes i Vedkommendes Gager, blive at opföre paa samme Maade, som under I er bemærket.

Udgiften:

Alle Gager og Lönninger, som her ere opförte under A, B og C, udföres med deres fulde Belöb, med Henviisning til de Indtægtsposter, hvorunder Afdragene indbefattes.

ad C 2. Indtil anderledes bliver bestemt, har Hr. Landfogden at udbetale til Seminariets og Skolens Kasserer de Belöb, som af ham ifölge Ephoratets Ordre for hans og Stiftamtets Ordre for Deres Vedkommende reqvireres i Overeensstemmelse med de gjeldende Bestemmelser.

ad E. Herunder indbefattes alene de under A, B og C anförte Lönningsbelöb.

ad G 1. Om de Regler, der ville blive fastsatte med Hensyn til, i hvilke Tilfælde Lönningerne kunne udbetales forud for en vis Tid, vil Hr. Landfogden erholde videre Underretning.

ad I. Med Hensyn hertil henvises til Bemærkningerne ved Indtægten B.

Endelig bemærkes, at saafremt der skulde tilfalde en Indtægt eller Udgift, som ikke kan henföres under nogen af de i det medfölgende Schema opförte Conti, ville disse Indtægter og Udgifter være særskilt at opföre med en tilstrækkelig Forklaring. — Indenrigsministeriet den 27. April 1850.

1850.
27. April.

Schema for Indtægten
ved Islands Jordebogskasse Regnskab.

Indtægterne.	Special-Summer. Rbd.	Sk.	Hoved-Summer. Rbd.	Sk.
A. Contant Beholdning (ved Regnskabsaarets Begyndelse)				
a. hos Stiftamtmanden.	»	»		
b. hos Landfogden	»	»		
			»	»
B. Restancer fra forrige Aar (efter vedlagte Fortegnelse)	. . . .		»	»
C. Decideret Ansvar (efter vedl. Fortegn.)	. . . .		»	»
D. Afgifter af Sysselerne og Kjöbstaden Reykjavík.				
1. Gullbringu Syssel	»	»		
2. Kjosar —	»	»		
3. Borgarfjardar —	»	»		
4. Myra og Hnappadals Syssel . . .	»	»		
5. Snæfellsnes Syssel	»	»		
6. Dala —	»	»		
7. Bardastrandar —	»	»		
8. Ísafjardar —	»	»		
9. Stranda —	»	»		
10. Hunavatns —	»	»		
11. Skagafjardar —	»	»		
12. Eyjafjardar	»	»		
13. Þingeyjar —	»	»		
14. Norðurmula —	»	»		
15. Suðurmula —	»	»		
16. Skaptafells —	»	»		
17. Rangarvalla —	»	»		
18. Vestmannaeyja —	»	»		
19. Arness —	»	»		
20. Reykjavík Kjöbstad	»	»		
			»	»
E. Intrader af det kongelige Jordegods:				
1. Gullbringu Syssels Jorder . . .	»	»		
2. Kjósar og Arness Syssels Jorder .	»	»		
3. Arnarstapa Ombud	»	»		
4. Skógarstrandar —	»	»		
5. Barðastrandar og Álptafjords Jorder	»	»		
6. Stranda Syssels Jorder (með Ávík minni)	»	»		
7. Þingeyra Klostergods	»	»		
8. Reynistaðar —	»	»		
9. Mödruvalla —	»	»		
10. Munkaþverár — Vesterpart	»	»		
11. — — Norderpart	»	»		
12. Eyjafjarðar jarðir stærri	»	»		
13. Reykjadals Jorder og Flatey . .	»	»		
14. Norður Syssels Jorder.	»	»		

Indtægterne.	Special-Summer. Rbd.	Special-Summer. Sk.	Hoved-Summer. Rbd.	Hoved-Summer. Sk.
15. Skriðu Kloster	»	»		
16. Bjarnanes Ombud	»	»		
17. Kirkjubæjar Klostergods og Flögu	»	»		
18. þykkvabæjar —	»	»		
19. Vestmannaeyjar —	»	»		
20. Enkelte Gaarde (Viðvík, Staður í Grindavík)	»	»		
			»	»
F. Forpagtnings Intrader:				
1. Húsavíkur Svovlværk	»	»		
2. Laxefiskeriet i Ellida Aaerne . .	»	»		
3. Lundey	»	»		
4. Forstrandsstykket Kongsvík . . .	»	»		
			»	»
G. Gebyrer for Bevillinger og Bestallinger, m. v.				
1. Fra Amtm. over Sönder-Amtet . .	»	»		
2. — — — Vester-Amtet . .	»	»		
3. — — — Nord- og Öst-Amtet	»	»		
4. Gebyrer for Deposition i Jordebogsk.	»	»		
			»	»
H. Rente af Kjöbesummen for Laugarnes.	. . . .		»	.
I. Rangskat: (specificeres)	»	»		
			»	»
K. Kjöbesummer for solgt kgl. Jordegods, Afdrag paa disse og Renter af indestaaende Restbelöb af Kjöbesummer: (specificeres)	»	»		
			»	»
L. Tilbagebetaling af foreskudte Summer:				
a. af Laan og Gageforskud (specificeres) » Rd. » Sk.	»	»		
b. Refusioner af andre Udlæg (specificeres) » — » —	»	»		
			»	»
M. Uhævede Lönningsbelöb: (specificeres)	»	»		
			»	»
N. Private Deposita til Udbetaling af Finantshovedkassen: (specificeres)	»	»		
			»	»
O. Forskjellige Indbetalinger:				
1. Indbetaling af Umyndiges og offentl. Stiftelsers Midler, samt af deponerede Capitaler, hvoraf Rente svares	»	»		

1850.
27. April.

Indtægterne.	Special-Summer.		Hoved-Summer.	
	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
2. Indbet. fra de Kongen forbeh. Kirker (specificeres.) » Rd. » Sk.	»	»		
3. — til Seminariefonden: (specificeres.) » — » —	»	»		
4. — til Livsforsikkringsanstalten i Kjöbenhavn: (specificeres.) » — » —	»	»		
5. — til den alm. Enkekasse: (specificeres.) » — » —	»	»		
6. — til de kongel. Ordeners Skatmester: (specificeres.) » — » —	»	»		
7. Andre forskjellige Indbetalinger: (specificeres.) » — » —	»	»	»	»
P. Contante Tilskud fra Finantshovedkassen (specificeres.)	»	»		
			»	»

Schema for Udgiften
ved Islands Jordebogskasse Regnskab.

Udgifterne.	Special-Summer.		Hoved-Summer.	
	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
A. Indenrigsministeriet:				
1. Gager og Lönninger:				
a. Stiftamtmanden over Island	»	»		
b. Amtmanden over Vesteramtet . . .	»	»		
c. Amtmanden over Nord- og Öst-Amtet .	»	»		
d. Landfogden i Island	»	»		
e. Sysselmanden paa Vestmannö . . .	»	»		
f. Sysselmanden i Gullbringu Syssel . .	»	»		
			»	»
2. Andre Udgifter:				
a. Understöttelser istedetfor det nedlagte Gufunes Hospital.	»	»		
b. Postindretningen i Island	»	»		
c. Til Havedyrkningens Fremme, m. v. .	»	»		
d. Omkostninger i Anledning af den ved allerh. Reskr. af 23. Septbr. 1848 bebudede Forsamling i Island	»	»		
			»	»

1850.
27. April.

Udgifterne.	Special-Summer.	Hoved-Summer.
	Rbd. Sk.	Rbd. Sk.
B. Justitsministeriet.		
1. Gager og Lönninger til Justits- og Politi-Embedsmænd og Betjente:		
a. Justitiarius i Landsoverretten . . .	» »	
b. 1ste Assessor i — . . .	» »	
c. 2den — — . . .	» »	
d. Byfogden i Reykjavík	» »	
e. 2 Politibetjente sammesteds	» »	
		» »
2. Udgifter til Medicinalvæsenet:		
a. Gager og Lönninger:		
a. Landphysikus	» »	
b. Lægen i Sönderamtets östre Distrikt	» »	
c. — paa Vestmannöe	» »	
d. — i Vestamtets söndre Distrikt	» »	
e. — i — nordre —	» »	
f. — i Nord- og Östamtets vestre —	» »	
g. — i — — östre —	» »	
h. En interimistisk Lægepost i Hunavatns Syssel	» »	
i. Husleiehjælp til Apothekeren i Reykjavík	» »	
k. 2 Jordemödre i Reykjavík	» »	
l. De övrige Jordemödre i Island . .	» »	
b. Andre Udgifter	» »	
For Udlevering og Dispensation af Medicin	» »	
		» »
C. Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet:		
1. Geistligheden:		
a. Biskoppen over Island	» »	
b. Domkirkepræsten i Reykjavík . . .	» »	
c. Til de fattigste Præstekald i Landet .	» »	
d. Til adskillige Præstekald i forrige Holum Stift	» »	
		» »
2. Det lærde Skolevæsen: (Her anföres hvad der af Jordebogskassen udbetales til Skolevæsenets Kasserer ifölge Qvitteringer)	» »	
		» »
D. Uforudseelige og tilfældige Udgifter: (specificeres).	» »	
		» »
E. Udbetaling af uhævede Lönningsbelöb fra forrige Regnskabsaar: (specificeres)	» »	
		» »

1850.
27. April.

Udgifterne.	Special-Summer. Rbd.	Special-Summer. Sk.	Hoved-Summer. Rbd.	Hoved-Summer. Sk.
F. Til Finantshovedkassen nedsendte Penge	»	»		
			»	»
G. Forskud:				
1. Gage- og Pensions-Beløb, udbetalte udover Finantsaaret	»	»		
2. virkelige Gageforskud	»	»		
3. bevilgede Laan	»	»		
4. Andre Forskud	»	»		
			»	»
H. Udbetalinger af Jordebogskassen for andre Kasser:				
1. Udbetaling og Renter af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Capitaler og andre Obligationer, der forrentes af Jordebogskassen	»	»		
2. Pensioner af alleslags: (classificerede) » Rd. » Sk.				
	»	»		
3. Understöttelser af Dannebrogsmændenes Pensionsfond: (specificeres) » — » —				
	»	»		
4. Understöttelser af det forrige Naadessecretariat: (specificeres) » — » —				
	»	»		
5. Udbetaling for den Erichsenske Collect.	»	»		
6. Udbetaling af Penge, der ere deponerede af Private i Finantshovedkassen.	»	»		
7. De Pastoralseminariet af Communitetet tillagte Stipendier	»	»		
8. Andre Udbetalinger: (specificeres) » — » —				
	»	»		
			»	»
I. Restancer: (efter vedlagte Liste)	. . . .		»	»
K. Contant Beholdning:				
1. Hos Stiftamtmanden	»	»		
2. Hos Landfogden	»	»		
			»	»

27. April. **Indenrigsministeriets** Circulaire til Sysselmændene i Island, ang. **Formen** for deres **Regnskaber til Jordebogskassen.** Khavn den 27. April 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 179—192.

Som Fölge af de Betænkninger, der ere afgivne af Sysselmændene og Byfogden i Reykjavík, samt af de Forandringer, som det er anseet for nödvendigt at gjöre med Hensyn til Islands Jordebogskasse-Regnskab, foreskrives fölgende Regler til de nævnte Regnskabsbetjentes Iagttagelse: 1850. 27. April.

For fölgende Indtægtsposter, forsaavidt de kunne indkomme til vedkommende Regnskabsbetjent, skal af dem aflægges Regnskab:

1) 4 pCt. af Arv;
2) ½ — af do.,
3) ½ — af overdragne Eiendomme;
4) Forpagtningsafgiften af Sysselet;
5) Laugthingsskriverlön;
6) Kongetienden (naar den administreres);
7) Laugmandstold;
8) Gebyrer for islandske Söpasse;
9) Afgift af Skibe efter Plak. 28. Decbr. 1836 § 13;
10) Refusion af Althingsomkostninger, forsaavidt de udredes af Jordegods;
11) Arvingslöse Capitaler;
12) Andre Indtægter (specificerede).

Naar Forholdene ere saadanne, at een eller flere af de nævnte Indtægter ikke kunne indkomme (f. Ex. de under Nr. 8 og 9 nævnte Indtægter, hvor ingen Havn er i Sysselet), behöve de ikke at anføres i vedkommende Regnskab. Hvor de derimod kunde have indkommet, men ikke have indkommet (som f. Ex. de sidstnævnte Indtægter i de Sysseler, hvor Havne ere), bör derom vedlægges en af Regnskabsbetjenten udfærdiget Attest, hvortil under det paagjeldende Nr. henvises [1].

[1]) I Skrivelserne til Sysselmændene i Skagafjords og Öefjords Sysseler indskydes her fölgende Passus:

„Kongetienden af Sysselet optages blandt de övrige Indtægter, hvorimod det særskilte Regnskab for denne Tiende bortfalder".

Copieb. sst Nr. 193—194.

1850. Med Hensyn til Refusionen af Althingsomkostning-
27. April. erne af Jordegods bemærkes, at skjöndt det indkomne Belöb bliver at opföre blandt de andre Indtægter, bliver der med Hensyn til det særskilte Regnskab at forholde efter de derom foreskrevne Regler.

Den almindelige Regel for Eftertiden vil være, at Regnskaberne aflægges for Tidsrummet fra 1. April til 31. Marts det paafölgende Aar, da Statsregnskabet affattes for samme Tidsrum. Forsaavidt altsaa dette Circulaire kommer Dem i Hænder, förend De har afsendt Deres Regnskab for det sidst forlöbne Regnskabsaar, har De at afslutte Regnskabet med 31. Marts d. A., saa at det næste Regnskab bliver for Aaret fra 1. April d. A. til 31. Marts næste Aar, og saa fremdeles.

Sysselregnskaberne skulle, med Duplikat af Hovedregnskabet, være indsendte til vedkommende Amtmand senest inden Midten af Mai Maaned, og ellers saa hurtig som skee kan.

Sysselregnskaberne blive herefter, som selvstændige Regnskaber, directe at indsende, gjennem Amtmændene, til Indenrigsministeriet, hvor Revisionen foretages i det islandske Departement. Som Fölge heraf bortfalder al Forbindelse mellem disse Regnskaber og Regnskabet for Jordebogskassen.

Indtægternes Overskud indbetales enten i Jordebogskassen, i hvilket Tilfælde Landfogdens Qvittering for Indbetalingen, naar det kan skee, vedlægges Regnskabet, eller ved sikkre Anviisninger paa solide Handelshuse i Kjöbenhavn, af hvilke Anviisninger Secunda, forsynet med Regnskabsförerens Transport til Indenrigsministeriet, bliver at vedlægge Regnskabet, men Prima, saasnart skee kan, at sende dette Ministerium med samme Transport. Det er Regnskabsförerens Pligt, ved hver given sikker Leilighed, paa en af de angivne Maader at indsende de indkomne Indtægter, ligesom ved Regnskabsaarets Slutning hvad der da er tilbage som Overskud.

Ved Indbetalingen behöver Regnskabsföreren ikke at anföre, for hvilke Indtægter samme skeer, hvorimod det er nok, at det alene angives, at det er Afdrag paa N. N. Syssels Intrader. 1850. 27. April.

Endelig skulde man have Hr. Sysselmanden anmodet om, at indsende, saasnart muligt, til det islandske Departement en forelöbig Opgjörelse af de Omkostninger ved Matrikuleringen af Jordeiendommene, som antages at ville medgaae fra 1. April d. A. til Udlöbet af indeværende Aar. — Indenrigsministeriet den 27. April 1850.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Sysselmanden i Gullbringu og Kjosar Syssel, angaaende **Formen for hans Regnskaber til Jordebogskassen.** Khavn den 27. April 1850. — Isl. Copiebog 1850, Nr. 195. 27. April.

Ved at tilstille Hr. Sysselmanden medfölgende Circulaire til samtlige Sysselmænd om den Maade, hvorpaa deres Regnskaber for Fremtiden blive at affatte, undlader man ikke for Deres Vedkommende specielt at bemærke:

Idet De for Fremtiden vil have at aflægge et særskilt Regnskab for det under Deres Administration satte Jordegods, om hvilket Regnskab Dem ved en anden Skrivelse af D. D. herfra er tilskrevet, vil De med Hensyn til de övrige Oppebörsler have at indrette [tvende Regnskaber, det ene for Gullbringu, det andet for Kjosar Syssel[1], efter de i medfölgende Circulaire foreskrevne Regler. [I Gullbringu Syssels Regnskab blive, foruden de i Circulairet nævnte Indtægter, at opföre de under

[1]) istedenfor Ordene fra [staaer i Brevet til Sysselmanden paa Vestmannöerne: „et andet Regnskab".

1850. Deres Administration henhörende Mandtalsbogs-Afgifter[1]. — Indenrigsministeriet den 27. April 1850[2].
27. April.

27. April. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Byfogden i Reykjavík, ang. **Formen for hans aarlige Regnskaber til Jordebogskassen.** Khavn den 27. April 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 197.

Ved at tilstille Hr. Byfogden hoslagte Circulaire til Sysselmændene i Island om Indretningen af de fremtidige Regnskaber, de i denne Egenskab ville have at aflægge, maa man anmode Dem om, at indrette Deres Regnskab for de Oppebörsler, der nævnes i bemeldte Circulaire, efter de der foreskrevne Regler. Ikkun tilföies, at De, foruden de i Circulairet angivne Indtægter, vil have at opföre i Regnskabet de Mandtalsbogsafgifter, der ere henlagte under Deres Administration. — Indenrigsministeriet den 27. April 1850.

27. April. **Indenrigsministeriets** Circulaire til samtlige Administratorer af kgl. Jordegods i Island, ang. **Regler for Aflæggelsen** af deres **aarlige Regnskaber til Jordebogskassen.** Khavn den 27. April 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 198—215.

Ved Aflæggelsen af Regnskaberne for Administrationen af det kongl. Jordegods i Island blive fölgende Regler at iagttage:

Regnskabsaaret skal for Fremtiden være fra 1. April det ene Aar til 31. Marts det næste. Derfor har De, saafremt dette Circulaire kommer Dem ihænde förend De har indsendt Deres Regnskab for forrige Aar, at

[1]) istedenfor Ordene fra [staaer i Skrivelsen til Sysselmanden paa Vestmannöerne: „Foruden de i bemeldte Circulaire anförte Indtægter bliver Skatten som administreret Afgift at anföre".

[2]) s. D. Skrivelse til Sysselmanden paa Vestmannöerne med de anförte Forandringer i Copieb. sst. Nr. 196.

slutte dette med 31. Marts sidstleden, saaledes at ikkun 1850.
de Indtægter og Udgifter, der havde Forfaldsdag 27. April.
inden 1. April sidstleden, blive at opföre i sidstnævnte Regnskab, men de övrige Indtægter og Udgifter, som ere forfaldne efter 31. Marts, blive at udföre i dette Aars Regnskab.

De tidligere brugelige Anmeldelser til Landfogden om forventede Indtægter bortfalde for Eftertiden.

Indtægternes Overskud indbetales enten i Jordebogskassen, i hvilket Tilfælde Landfogdens Qvittering for Indbetalingen, naar det kan skee, vedlægges Regnskabet, eller ved sikkre Anviisninger paa solide Handelshuse i Kjöbenhavn, af hvilke Anviisninger Secunda, forsynet med Regnskabsförerens Transport til Indenrigsministeriet, bliver at vedlægge Regnskabet, men Prima, saasnart skee kan, at sende til dette Ministerium med samme Transport. Det er Regnskabsförerens Pligt, paa en af de angivne Maader at indsende de indkomne Indtægter ved hver given sikker Leilighed, ligesom ved Regnskabsaarets Slutning hvad der er tilbage som Overskud.

Regnskaberne bör for Eftertiden med behörigt Duplikat være indsendte til vedkommende Amtmand i det Seneste inden Midten af Mai Maaned. — Indenrigsministeriet den 27. April 1850.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Formen for **Sysselmænds og Administratorers** aarlige **Regnskaber til Jordebogskassen.** Khavn den 27. April 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 216—218. 27. April.

Ved tjenstl. at tilstille Hr. Stiftamtmanden en Gjenpart af Indenrigsministeriets Skrivelse til Landfogden om Jordebogskasse-Regnskabets fremtidige Indretning, til behagelig Efterretning, samt ligeledes vedlagte Gjenparter af Circulairskrivelser til Sysselmændene, By-

1850. fogden i Reykjavík og samtlige Administratorer af det
27. April. kgl. Jordegods, skulde jeg tjenstl. anmode Dem om, i Overeensstemmelse hermed at ville varetage det Fornödne. Navnligen maatte De paasee, at Regnskaberne indkomme til Dem inden den fastsatte Termin, ligesom De, der iövrigt ikke vil have at attestere Tiendelisterne paa anden Maade end andre Bilag, vilde drage Omsorg for, at Regnskaberne kunne blive indsendte til Islandske Departement det allersidste i August Maaneds Begyndelse. Sluttelig bemærkes, at de andre Amtmænd ere anmodede om, saafremt Skibsleilighed ikke gives, at sende Regnskaberne til Reykjavík i Juli Maaned, adresserede til Hr. Stiftamtmanden. — Indenrigsministeriet den 27. April 1850[1].

13. Mai. **Kirke- og Underviisningsministeriets Bekjendtgjörelse** ang. forandret **Inddeling af det akademiske Aar** ved Kjöbenhavns Universitet. Khavn den 13. Mai 1850. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1851. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Depart. Tid. for 1850, S. 737-747 (med Motiver). Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 145—148.

Bekjendtgjörelse angaaende en forandret Inddeling af det akademiske Aar ved Kjöbenhavns Universitet.

Paa Ministeriets allerunderd. Forestilling har det behaget Hs. Majestæt Kongen under 6. d. M allern. at approbere fölgende Bestemmelser om en forandret Inddeling af det akademiske Aar ved Kjöbenhavns Universitet og den polytechniske Læreanstalt.

1. Det akademiske Aar ved Kjöbenhavns Universitet, ligesom og ved den polytechniske Læreanstalt, begynder hvert Kalenderaars 23. August og sluttes det

[1] s. D. ligelydende Skrivelse fra Indenrigsministeriet til begge Amtmændene i Copieb. sst.

følgende Kalenderaars 22. August. — Det deler sig i tvende Hovedafdelinger (Halvaar, Semestre), den første fra 23. August til 31. Januar, den anden fra 1. Februar til 22. August, af hvilke enhver indbefatter en Forelæsnings- og en Examens-Tid foruden Ferierne. 1850. 13. Mai.

2. Den almindelige Forelæsningstid ved Universitetet, ligesom og ved den polytechniske Læreanstalt, er i det förste Halvaar fra 23. August til 22. December og i det andet fra 1. Februar til 9. Juni, de her nævnte Dage medregnede, dog med den nærmere nedenfor i § 4 ommeldte Undtagelse. Docenterne i Botaniken overlades det at fordele den her foreskrevne Forelæsningstid paa de forskjellige Forelæsningscursus efter Gjenstandens Tarv, og i det Hele at træffe saadan Overeenskomst med deres Tilhörere om Tidens Benyttelse, som deres Fags særegne Natur kræver, ligesom det ogsaa overlades til de Professorer, som kunne og önske det, at fortsætte deres Forelæsninger under Examenstiden.

3. Ferierne ere de tvende större, Juleferien fra 23. Decbr. til 6. Januar og Sommerferien fra 10. Juli til 22. August, samt Paaskeferien fra Onsdagen för til Tirsdagen efter Paaskefesten, og Pintseferien fra Lördagen för til Tirsdagen efter Pintse, alle her nævnte Dage medregnede.

4. Examinerne, af hvilke ingen bliver at afholde mere end to Gange om Aaret, skulle i det förste akademiske Halvaar afholdes imellem 7. og 31. Januar, og i det andet imellem 10. Juni og 9. Juli, alle de nævnte Dage medregnede, dog at ved de större Examina, hvis mundtlige Deel vil medtage hele denne Tid, den skriftlige Examen kan afholdes inden Forelæsningernes Ophör, men uden at disse derved afbrydes. — Dersom saa Mange skulde anmelde sig til Examen, at det kan forudsees, at samme i Januar Maaned ikke kan tilendebringes inden den nævnte Tid, da Forelæsningerne i det andet akademiske Halvaar skulle begynde, skal det være det

1850. vedkommende Fakultet tilladt at udsætte Forelæsning-
13. Mai. ernes Begyndelse nogle Dage efter Examens Tilendebringelse, men det har da inden 1. Februar at gjöre Indberetning til Ministeriet for Kirke og Underviisningsvæsenet saavel om Dagene, paa hvilke Examen sluttes og Forelæsningerne begynde, som om Aarsagerne til Overskridelsen af den anordnede Tid. — Fra de her foreskrevne Regler undtages alene: den lægevidenskabelige Forberedelses-Examens botaniske Deel, hvilken bliver særligen at afholde i Oktober Maaned, hvorimod dens chemiske og zoologiske Deel henlægges til de almindelige Examenstider; — den botaniske Pröve for Pharmaceuter, for hvilken samme Regel skal gjelde; — den lægevidenskabelige Embeds-Examens Pröver i praktisk og pathologisk Anatomie og Operationer, hvilke for dem, som ville underkaste sig Examen om Sommeren, blive særskilt at afholde i Ugen efter Paaske.

5. Den her bestemte Ordning af det akademiske Aar træder i Kraft med den 23. August 1852. Som Fölge heraf henlægges i Aaret 1852 alle de Examina, som hidtil have været afholdte i April, til Tiden fra 10. Juni til 9. Juli, og bemyndiges Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet til at træffe de fornödne Bestemmelser om Forelæsningernes Gang i Tiden fra det hidtilværende Vintersemesters Ende indtil Sommerferien. Herfra undtages dog Anden Examen, hvis förste Deel ogsaa i dette Aar afholdes i April og anden Deel i Oktober, ligesom de til denne Pröve hörende Forelæsninger i Sommeren 1852, uanseet den Omordning, de övrige Forelæsninger maatte blive underkastede, blive at holde efter den ældre Semesterinddeling, alene med den Afvigelse, som fölger af den nye Ansættelse af Sommerferien.

6. Universitetets Rector, ligesom ogsaa Fakulteternes Decaner, tiltræde deres Poster, som hidtil Rector, ved den Fest, der i Anledning af Reformationens Indförelse aarligen holdes ved Universitetet. — For Deca-

natskiftet iværksættes denne Forandring saaledes, at de Decaner, som have overtaget deres Embeder ved Begyndelsen af Kalenderaaret 1852, samtlige fratræde dem ved Reformationsfesten i samme Aar. 1850. 13. Mai.

7. De akademiske Stipendier, der hidtil ere bortgivne om Foraaret og Efteraaret, navnlig Communitets- og Regentsstipendiet, bortgives fra den Tid, da den nye Inddeling af det akademiske Aar indtræder, i den förste Maaned af ethvert af de halvaarlige Cursus saaledes, at Stipendiet regnes fra Begyndelsen af ethvert af disse. Overgangen hertil skeer saaledes, at de Vacancer, der i Foraaret eller Efteraaret 1852 og fremdeles opstaae ved Udtrædelse af Alumner, der ere berettigede til Stipendiet indtil den Tid, först besættes ved næste Halvaars Begyndelse, hvorimod det Belöb, der paa denne Maade bespares af Communitets- og Regentsstipendiet, anvendes til extraordinair Understöttelse for Studerende. For at paaskynde Overgangen, forpligtes de Studerende, der, efter at disse Bestemmelser ere givne, udnævnes til at nyde de nævnte Stipendier, til at fratræde Stipendiet ved den Begyndelse af et Semester, der gaaer nærmest forud for det Foraar eller Efteraar, til hvilket de ellers vilde beholde Stipendiet (altsaa omtrent 3 Maaneder tidligere).

Hvilket herved bekjendtgjöres til Efterretning for alle Vedkommende. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 13. Mai 1850.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets **Bekjendtgjörelse** angaaende en **Underviisningsplan** og **Examensbestemmelser** for de lærde Skoler i Danmark. Khavn den 13. Mai 1850. — Denne Bekjendtgjörelse anföres i de islandske Skole-Efterretninger, deels under dette Datum (Skólaskýrsla 1864—65, S. 44), deels (urigtigen) under Datum 3. Mai 1850 (Skólask. 1851—52, S. 33, og 1852—53, S. 2—3). Den anföres som bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1851, og i Öefjords 13. Mai.

1850. Syssel 1852. Den for den islandske Skole indförte Underviisningsplan *see* under 30. Juli 1850. — Original-Aftryk hos
13. Mai. Schultz, 20 Sider i 4to. Depart. Tid. for 1850, S. 689—714 (med Motiver). Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark 1850, S. 126—138.

13. Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets **Bekjendtgjörelse** ang. **Ophævelsen af** den hidtilværende **Examen Artium** ved Kjöbenhavns Universitet m. m. Khavn den 13. Mai 1850. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1851. Ligeledes publiceret i Öefjords Syssel 1851. Original-Aftryk hos Schultz, 12 Sider i 4to. Departem. Tid. for 1850, S. 721—735 (med Motiver). Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 138—145.

Bekjendtgjörelse angaaende Ophævelsen af den hidtilværende Examen Artium ved Kjöbenhavns Universitet, og om den fremtidige Modenhedspröve for dem, der efter Forberedelse i private Skoler eller af Privatlærere ville indskrives ved Universitetet.

Paa Ministeriets allerund. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 6. d. M. allern. at bifalde fölgende Bestemmelser om den Maade, hvorpaa, efter Ophævelsen af Examen Artium ved Kjöbenhavns Universitet, herefter Adgang til akademisk Borgerret skal vindes af private Skolers og Privatlæreres Disciple.

1. Examen Artium vil endnu blive afholdt ved Universitetet i den nuværende Form i Aarene 1850, 1851 og 1852, det sidste Aar i Juli Maaned, samt, hvad de lærde Skoler angaaer, alene for dem, der ved Begyndelsen af Skoleaaret 1849—50 optoges i den hidtil överste Klasse og ikke kunne dimitteres til 1851.

2. I Overeensstemmelse hermed vil den hidtilværende, af to Dele bestaaende philologisk-philosophiske Examen sidste Gang blive afholdt, ifölge den nye Inddeling af det akademiske Aar, i Januar og Juni samt Juli 1853, dog at der gives dem, der ved denne Pröve

ikke opnaae et for dem tilfredsstillende Resultat, eller som ved gyldige Grunde hindres fra at underkaste sig Examen, den hidtil sædvanlige Leilighed til senere i den almindelige Examenstid at underkaste sig Pröven eller gjentage den. 1850. 13. Mai.

3. De, der senere end 1852 önske at indskrives ved Universitetet, efter at være forberedte i private Skoler eller af Privatlærere, maae underkaste sig den samme Modenhedspröve, der som Afgangsexamen er foreskreven for de lærde Skolers Dimittender, for derpaa ved Universitetet strax at stedes til frit Studium af de af dem valgte Fag, alene med Forpligtelse til för Embedsexamen at underkaste sig den anordnede Specialpröve i Philosophie. — Da denne Modenhedspröve er deelt i to Afdelinger, ville de Privatdimittender, der önske at tilendebringe den heelt i 1853, og at lade to Aar hengaae imellem förste og anden Afdeling, saaledes som det for de lærde Skoler er foreskrevet, have at underkaste sig förste Afdeling allerede i 1851, hvortil Leilighed skal gives.

4. Bestyrere af saadanne private Skoler i Kjöbenhavn, der igjennem et tilstrækkeligt Antal Klasser gjennemföre Underviisningen i samme Omfang og til samme Grændse, som de offentlige lærde Skoler, og i det Ringeste for de tre sidste Skoleaars Vedkommende i det Hele slutte sig til den for de offentlige Skoler udkastede Underviisningsplan, kunne, naar deres Personlighed og anerkjendte Dygtighed anbefale dem, vente, paa derom indgivet Andragende, enten for deres hele Bestyrelsestid eller paa et vist Antal Aar, at blive bemyndigede til at afholde Afgangsexamen for deres Disciple med samme Virkning som de offentlige lærde Skoler, imod at de opfylde de i det Fölgende for at forebygge Misbrug og Mistillid fastsatte Betingelser. Naar Bestyreren af en privat Skole ikke har erhvervet en saadan Bemyndigelse, ville dens Dimittender med

1850. 13. Mai. Hensyn til Indskrivelse ved Universitetet og Pröve derfor blive betragtede som Privatister.

5. Afgangsexamen i de private Skoler, der have den i forrige Paragraph omtalte Bemyndigelse, holdes i de samme to Afdelinger, i de samme Gjenstande og med Hensyn til samme Omfang og Grad af Kundskab, som i de offentlige lærde Skoler. Den finder Sted i den samme Maaned, i Skoleaarets Slutning; de skriftlige Pröver afholdes for hvert Fag de samme Dage og Timer, om hvilke Bestyrerne nogen Tid iforveien underrettes fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, og over de samme Opgaver, der ligeledes tilsendes Bestyrerne fra Ministeriet forseglede. Bestyreren maa hvert Aar inden Udgangen af Mai Maaned indberette til Ministeriet, hvorvidt Afgangsexamen dette Aar bliver at afholde i Skolen og for hvilke Disciple.

6. Ved de skriftlige Pröver er foruden det Tilsyn, som Skolebestyreren anordner, en af Underviisnings-Inspecteuren ved de offentlige lærde Skoler paa Ministeriets Vegne antagen Opsynsmand tilstede, i hvis Nærværelse den forseglede Opgave aabnes i Examenslokalet, efter at alle Examinander ere samlede, og som betegner enhver afleveret Udarbeidelse med sit Navn. Udgiften ved dette Tilsyn bestrider Skolen. De censurerede Udarbeidelser indsendes efter Examen, med Angivelse af de derfor givne Charakterer, til Ministeriet.

7. Ved den mundtlige Examen, der afholdes offentlig efter forudgaaet Bekjendtgjörelse og efter Indberetning til Ministeriet om de dertil bestemte Dage og Timer, skal hver Pröve, foruden af den examinerende Lærer censureres af en anden af Skolens Lærere, og desforuden af en i Faget kyndig Mand udenfor Skolens Lærerpersonale, som Skolens Bestyrer dertil formaaer, og med hvis Valg Ministeriet efter betimelig given Underretning erklærer sig tilfreds. Denne sidste Censor opgiver de Partier af vedkommende hele Pensum, hvori hver Examinand skal pröves. Skulde Ministeriet des-

foruden ville lade en större eller mindre Deel af Examen overvære, enten af Underviisnings-Inspecteuren ved de lærde Skoler, eller en Universitetslærer i et eller andet Fag, og med Hensyn hertil önske den mundtlige Examen ansat til en vis Tid, dog i Löbet af den i det Hele til Afgangsexamens Afholdelse ved Skolerne fastsatte Maaned, er Skolebestyreren forpligtet til at efterkomme dette Önske. 1850. 13. Mai.

8. Prövernes Udfald betegnes ved de samme Charakterer, og Hovedcharakteren bestemmes efter de samme Regler, som i de offentlige Skoler, og den, der har bestaaet begge Examens Afdelinger, modtager af Skolebestyreren et Vidnesbyrd derom af samme Form, som ved de offentlige Skoler, hvilket da har samme Gyldighed.

9. Hvis en Discipel ved beviislig Sygdom eller anden Grund, der maatte erkjendes for ligesaa gyldig, hindres fra at underkaste sig en af Afgangsexamens Afdelinger i den regelmæssige Examenstid, kan der paa derom af Skolebestyreren indgivet Andragende ventes Tilladelse til for ham i Januar Maaned at afholde en extraordinair Examen med Iagttagelse af de ovenfor foreskrevne Former.

10. De, der uden at have tilendebragt deres Underviisning i en offentlig lærd Skole, eller en til Afholdelse af Afgangsexamen berettiget privat Skole, önske at indskrives ved Universitetet, skulle enten underkaste sig begge Afdelinger af Afgangsexamen ved en offentlig lærd Skole, eller isteden derfor en tilsvarende Pröve ved Universitetet.

11. Den Privatist, der vil underkaste sig en af Afgangsexamens Afdelinger ved en lærd Skole, maa enten selv, eller paa hans Vegne den Mand, der meddeler ham det i næste § ombandlede Vidnesbyrd, indgive Begjæring derom til vedkommende Skoles Rector inden den foregaaende April Maaneds Udgang. Ingen Skole er forpligtet til ved nogen Deel af Afgangsexamen

1850. at modtage flere end sex Privatister til Deeltagelse i
13. Mai. Examen; melde flere sig, gives der de först (dog ikke förend i April Maaned) Anmeldte Fortrin. Enhver Rector bör derfor snarest muligt underrette dem, der hos ham ere anmeldte, om, hvorvidt de kunne modtages til Examination i Skolen, ligesom senere give dem, der ere antagne til at examineres ved Skolen, Underretning om, hvor og naar de skulle indfinde sig. De bör da til den dem opgivne Tid melde sig personlig hos Rector, efter hvis Anordninger om Alt, hvad Examen og god Orden under den angaaer, de have at rette sig.

12. Begjæringen maa, naar den angaaer förste Afdeling, være ledsaget af Döbe- og Confirmationsattest og af en Mands Vidnesbyrd, der i det hele sidste Aar för Examenstiden har haft Deel i Vedkommendes Underviisning, om, at han anseer ham for moden til Pröven, samt om, at der i hans Opförsel Intet er, der gjör ham uværdig dertil; naar den angaaer anden Afdeling, af en Erklæring af samme Art og af Beviis for, at Vedkommende har underkastet sig förste Afdeling. I begge Tilfælde skal Begjæringen tilligo indeholde en nöiagtig Opgivelse af de i hvert Fag læste Pensa og brugte Læreböger, ligesom der ogsaa bör tilföies, hvis der er nogen særlig Egenskab eller Omstændighed, til hvilken ved Pröven önskes taget og kan tages Hensyn.

13. Til Udstedelsen af et saadant Vidnesbyrd, som i § 12 er omtalt (Dimissionsvidnesbyrd), er Enhver berettiget, der nyder uplettet borgerlig Agtelse, har vundet akademisk Borgerret samt aflagt den philosophiske Pröve ved Universitetet. Erklæringen om Udstederens Duelagtighed i Dimittendens Underviisning, og om hans Overbeviisning om dennes Modenhed og Opförsel, afgives paa Ære og Samvittighed. — Udstederen af et Dimissionsvidnesbyrd kan tilbagekalde det indtil 14 Dage för Examens Begyndelse. — Skulde der i en Privatists Underviisning i det sidste Aar være foregaaet en saadan Forandring, at han kun kan medbringe

Vidnesbyrd fra en Mand, der i kortere Tid har haft Deel i hans Underviisning, maa Forholdet oplyses i et Andragende til Ministeriet, der, hvis der ikke findes Grund til at tillægge Vidnesbyrdet mindre Vægt, kan bevilge dets Antagelse.

1850. 13. Mai.

14. Det vil blive Skolernes Rectorer og Lærere indskjærpet, og ved Medvirkning af Underviisnings-Inspecteuren ved de lærde Skoler paaseet, at de til Examen ved Skolerne anmeldte Privatister blive prövede alene med Hensyn til den i Almindelighed udkrævede Kundskab og Modenhed, uden at den enkelte Skoles eller Lærers egen Behandlingsmaade af Gjenstanden forudsættes eller tages til Maalestok.

15. Den til Afgangsexamen svarende Pröve (Adgangsexamen) ved Universitetet holdes af en dertil dannet Commission, bestaaende, under Ledning af en Formand, af saa stort et Antal af Universitetslærere og Skolemænd, som Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet med Hensyn til Antallet af de Anmeldte finder nödvendigt til at besörge Examinationen og Censuren i samtlige Fag, og hvert Aar betimelig dertil beordrer. Begjæring om at stedes til den maa inden Udgangen af April Maaned indsendes til Examenscommissionens Formand, aldeles i samme Form og med samme Bilag, som i §§ 12 og 13 er foreskrevet, hvorefter Vedkommende maae indfinde sig i Kjöbenhavn saa betimelig, at de til den 10. Juni kunne være bekjendte med Formandens Anordning af Examens Tid, Lokalerne o. s. v. og efterkomme den.

16. Den skriftlige Deel af begge Examens Afdelinger afholdes ganske i de samme Dage og Timer som ved de lærde Skoler, og over de samme Opgaver, der fra Ministeriet tilstilles Examenscommissionens Formand, ligesom han derfra underrettes om Tiden. Tilsynet indrettes paa samme Maade, som hidtil ved Examen artium. — De skriftlige Udarbeidelser i hvert Fag bedömmes af to Medlemmer af Examenscommis-

1850. 13. Mai.

sionen eller af tre, hvor Commissionen indeholder saamange i Faget specielt kyndige. Den mundtlige Examination i hvert Fag udföres i Reglen af en Universitetslærer, idet en anden Universitetslærer eller en Skolemand er Censor. Dog kunne Vedkommende forene sig anderledes derom, og navnlig naar den mundtlige Examination i et Fag varer flere Dage, vexle med at examinere og censurere. Charakteren bestemmes i Tilfælde af Meningsforskjellighed efter Middeltallet imellem de to i Talværdi for Charakteren udtrykte Vota. Efter endt Examen indsendes Udarbeidelserne, med Vedföielse af de givne Charakterer, til Ministeriet.

17. Charaktererne i de enkelte Fag ere de samme, og Hovedcharakteren uddrages af dem efter de samme Regler, som ved de lærde Skoler. Det gjöres Examinatorer og Censorer til Pligt, nöie at anstille og bedömme Pröven, med Hensyn til det Omfang og den Grad af Kundskab og Modenhed, der efter den udkastede Underviisningsplan skal opnaaes i de lærde Skoler.

18. Examenscommissionens Formand meddeler vedkommende Examinand, der har indstillet sig til Examens förste Deel, et Vidnesbyrd om de opnaaede Specialcharakterer, og den, der har indstillet sig til den anden Afdeling, et Vidnesbyrd, saavel om Specialcharaktererne, som om den som Resultat af begge Afdelinger opnaaede Hovedcharakteer.

19. Den, der som Privatist indstiller sig til Examens anden Afdeling, er ikke bunden til at underkaste sig den paa samme Sted, hvor han examineredes til förste Afdeling, men har i denne Henseende frit Valg.

20. Den, der i Skoleaarets Löb, en Maaned eller mere efter dets Begyndelse, forlader en offentlig lærd Skole eller en til at afholde Afgangsexamen bemyndiget privat Skole, kan ikke ved samme Skoleaars Ende som Privatist underkaste sig nogen Afdeling af Afgangsexamen, med mindre Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, efter at have hört vedkommende Rector

eller Bestyrer, i oplyste særlige Omstændigheder finder Grund til at give Tilladelse dertil. 1850. 13. Mai.

21. Ingen maa indstille sig til Afgangs- eller Adgangsexamens förste Afdeling, förend han har naaet en Alder af 16 Aar, eller til anden Afdeling, förend han har fyldt 18 Aar, med mindre dertil er givet Tilladelse af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, paa Grund af særdeles tidlig Udvikling og andre Omstændigheder. Derimod er det den Privatist, der har opnaaet den for Examens anden Afdeling fastsatte Alder eller den nævnte Tilladelse, uformeent, saafremt han önsker det, at underkaste sig begge Examens Afdelinger paa eengang, og skal der ved Fastsættelsen af Tiden, navnlig for de skriftlige Udarbeidelser, tages Hensyn til, at dette kan skee.

22. Den, der er utilfreds med det Udfald, han har opnaaet ved en af Examens Afdelinger, kan underkaste sig denne Afdeling af Examen paany eengang; dog kan Ingen, der har underkastet sig begge Examens Afdelinger, ved alene at tage den förste Afdeling paany opnaae en anden Hovedcharakteer.

23. Over samtlige dem, der i en Examenstid have erhvervet Ret til at indskrives ved Universitetet, udfærdiges efter de til Ministeriet for Skolerne og Examenscommissionen ved Universitetet indsendte Lister en Fortegnelse, med Angivelse af de specielle Charakterer og Hovedcharaktererne, og trykkes.

24. Hvis en Privatist ved uovervindelig Sygdomseller anden Forhindring er bleven udelukket fra at indstille sig til den Pröve, til hvilken han har været anmeldt, vil han, efter derom til Formanden eller vedkommende Rector, hos hvem han var anmeldt, betimelig (inden Udgangen af September) indgiven Begjæring med tilstrækkelige Beviser kunne stedes til en særlig Pröve i Januar Maaned der, hvor han för skulde have været prövet. Om deslige indkomne Begjæringer

1850. bliver Ministeriet at underrette, for at fastsætte en fælles
13. Mai. Tid og udsende de skriftlige Examensopgaver.

25. De saakaldte Privatistpenge, der hidtil have været betalte til Metropolitanskolen, bortfalde. Derimod betaler enhver Privatist som Examensgebyr ved Examens förste Afdeling 3 Rbd. og ved den anden Afdeling 7 Rbd. til den Skole, ved hvilken han examineres, eller til Universitetet, hvis han der examineres.

26. Enhver, der efter at have bestaaet Afgangs- eller Adgangsexamen vil betragtes som akademisk Borger og benytte Universitets-Underviisningen, har at melde sig til Indskrivning paa den af Universitetets Rector fastsatte Tid, og at löse Borgerbrev.

Hvilket herved bekjendtgjöres til Efterretning for alle Vedkommende. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 13. Mai 1850.

14. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Fremgangsmaaden ved Besættelsen af Præstekalde** i Island. Frederiksborg Slot den 14. Mai 1850. — Isl. Departem. Forest. og Resol. Prot. 1850, Nr. 15. — Islandsk: Resolutionen i Skýrslur um landshagi á Íslandi III, 35—36 (med Formularen i en vedföiet Anmærkning).

I Forestilling fra Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet (Madvig) gjennem det islandske Departement, dat. 11. Mai, anföres den i Reskr. 2. Decembr. 1791 fastsatte Bestemmelse om Reglerne for Præstekaldes Bortgivelse paa Island. Da disse Regler imidlertid ikke syntes at give Biskoppen tilstrækkelig Indflydelse, havde den islandske Stiftsövrighed været afæsket Betænkning om Sagen.

„I den i Anledning heraf til Ministeriet indgivne Betænkning havde Stiftamtmanden og Biskoppen udtalt det som deres fælles Overbeviisning, at den Andeel i Besættelsen af de ommeldte Præstekald, der er overdragen Biskoppen ved fornævnte Reskr. af 2. Decbr. 1791, er for ubestemt, og at en Forandring er önskelig, hvorved bemeldte Embedsmand gives en mere bestemt og större Indflydelse i denne Retning. Det fremhæves i saa Henseende, at Biskoppen ifölge Forholdets Natur ganske

anderledes end Stiftamtmanden maa være bekjendt baade med den paagjeldende Menigheds kirkelige Tarv og med Supplikanternes individuelle Egenskaber, hvorfor det formenes, at der fra det kirkelige Standpunkt er meget for, at Præstekaldenes Besættelse væsentligst bör udgaae fra Biskoppen, og om Saadant end vanskeligere vilde lade sig gjennemföre, hvor Concurrenternes Kreds udstrækker sig til flere Bispedömmer, maa denne Betragtning bortfalde i Island, der kun udgjör eet Bispedömme. Ifölge heraf formenes det at være i sin Orden, at den Anskuelse, som Biskoppen nærer om en Vacances rettеste Besættelse, direkte fremtræder som et bestemt Forslag, istedetfor at skulle indklædes i og udledes ved Sammenholdelse af forskjellige Erklæringer, der hver for sig skulle have Form af nærmest at være afgivne med Hensyn til den paagjeldende enkelte Supplikant. Derimod have bemeldte Embedsmænd fundet Betænkelighed ved at tilraade, at Kaldenes Besættelse ganske og uden Indflydelse af nogen særlig Control overdrages til Biskoppen alene. Herimod anföres, at en verdslig Medvirkning ved Kaldenes Besættelse synes ikke uden Fordeel, saalænge Præsten i Embeds Medför har en saa indgribende Indflydelse paa forskjellige verdslige Forhold, og navnlig i Communal-Anliggender en Indflydelse, der i Island endog turde være ikke lidet större end i Danmark, ligesom et vist Hensyn til Personligheden hos begge de Embedsmænd, der i saa mange Forhold skulle virke sammen, nemlig Præsten og vedkommende Underövrighedsperson, hvilken Sidste stundom i nogle Henseender vil være Stiftamtmanden bedre bekjendt end Biskoppen, kunde synes önskelig. Skulde imidlertid al Medvirkning fra Stiftamtmandens Side ved Præstekaldenes Besættelse ophöre, vilde disse administrative Hensyn vanskeligere kunne sikkres nogen fast og regelmæssig Iagttagelse. Vel indrömmes det, at disse Hensyn ikke bör tillægges nogen overveiende Indflydelse, men det formenes dog, at de dog maaskee have saa megen Vægt, at de, navnlig i et Land, hvor den indre Administration, hvad enten der hensees til Embedsmændenes Ledelse deraf, eller til Communernes selvstændige og virksomme Deeltagelse deri, endnu kun befinder sig paa et meget lidet udviklet Standpunkt, ikke ganske burde tilsidesættes, naar dette ikke maatte fremtræde som en nödvendig Fölge af utvivlsomme Grundsætninger for den her nærmest vedkommende Deel af Kirkebestyrelsen. — Idet saaledes overveiende

1850.
14. Mai.

1850. 14. Mai. Grunde, navnlig hentede fra den hidtilværende Forvaltnings Organisme og fra administrative Hensyn, findes at tale imod Kaldsrettens Overdragelse til Biskoppen alene, have Stiftamtmanden og Biskoppen derimod foreslaaet, at Reskriptet af 2. Decbr. 1791 forandres derhen, at Biskoppen over Island for Fremtiden skal gjöre Stiftamtmanden et muligst bestemt og motiveret Forslag om Besættelsen af de Præstekald, der ikke bortgives umiddelbart af Kongen, saaledes, at han vel fremdeles skal fremsende samtlige om det ledige Kald indkomne Ansögninger, men med Angivelse af sine Grunde udtrykkelig foreslaae den, eller i Tvivlstilfælde dem, som han anseer mest egnede til at anbetroes Embedet, og at der derefter, saasnart Stiftamtmanden maatte have nogen Tvivl ved Udförelsen af dette Forslag, skal finde en mundtlig Conference Sted mellem begge Embedsmænd, og Kaldet besættes efter deres endelig samstemmende Overbeviisning, saaledes, at hvis saadan Samstemning ikke maatte være at opnaae, Sagen med en fælles Embedserklæring skulde forelægges Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet til Afgjörelse. Af denne Fremgangsmaade formenes der ikke at være at befrygte nogen skadelig Forhaling i Kaldenes Besættelse, da den ommeldte Forelæggelse for Ministeren upaatvivlelig meget sjelden vilde blive fornöden, og skulde en altfor hyppig Gjentagelse vise sig, vilde saadant vel ved behörig Tilkjendegivelse til Vedkommende kunne standses".

Dette Stiftsövrighedens Forslag tiltræder Ministeren, da han navnlig mener at det kan befrygtes, at en Ensidighed mulig vil kunne udvikle sig, hvis Kaldsretten overdroges til Biskoppen alene, og at en saadan Ensidighed kunde blive herskende i lang Tid uden Modvægt, hvorimod efter den foreslaaede Ordning Biskoppen vilde faae den störste Indflydelse, medens Stiftamtmanden hovedsagelig blev den controllerende.

I Henseende til Kaldsbrevenes Form havde Stiftsövrigheden forudsat, at den hidtilværende skulde i det Væsentlige bibeholdes, — „hvori efter en Anförsel af nogle af de om Præsters Vocation i Island givne allerhöieste Bestemmelser, de vigtigste Præsten paahvilende Pligter opregnes, og endelig i en Slutningsclausul en Tiltale henvendes til Indbyggerne i de paagjeldende Sogne". — Navnlig med Hensyn til denne Slutningsclausul, samt til den sædvanlige Oplæsning af Kaldsbrevet ved Provsten „formenes det iövrigt, at Kaldsbrevet rettest vil være at affatte paa Islandsk, og har Stiftamtmanden der-

hos bemærket, at Conseqventsen maaskee vilde fordre dette udstrakt ogsaa til den kongl. Confirmation, hvormed, ved de större Præstekald, Kaldsbrevene efter Anordningerne blive at forsyne. Kaldsbrevene formenes dernæst enten at maatte være at udfærdige af Stiftamtmanden, som hidtil, eller ogsaa at Udfærdigelsen maatte skee i Kongens Navn og under det kgl. Segl, og Kaldsbrevet som Blanquet være at underskrive af Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet til Udlevering ved Stiftamtmanden".

1850. 14. Mai.

Efter Ministeriets Formening var den hidtil brugte Form for Kaldsbrevene nu mindre passende, hvorfor det holder for, at de danske Kaldsbreves Form burde optages „med den Modification, at de islandske Kaldsbreve rettest antages at burde udstedes af Stiftamtmanden og Biskoppen i Forening, under udtrykkeligt Paaberaab af kongelig Bemyndigelse, og iövrigt med de paa de for Island særegne Forhold grundede Afvigelser, navnlig med Paalæg om, at opfylde den de islandske Præster paahvilende Forpligtelse, naar Kaldet henhörer til de saakaldte Beneficia, at holde Kirken eller Kirkerne og Præstegaarden med underliggende Gods i forsvarlig Stand, samt, naar Kaldet ikke er Beneficium, paa samme Maade at vedligeholde Mensalgaarden eller Mensalgaardene, hvis der nogen er, saavel som med Angivelse af den Pension, der af Kaldet maatte være at udrede til den entledigede Præst, og som i Regelen bestemmes til en vis Qvotadeel af Embedets visse Indkomster. De saaledes af Stiftamtmanden og Biskoppen udfærdigede Kaldsbreve formenes da, med Hensyn til Oplæsningen af Kaldsbrevene ved Provsten fra Prædikestolen, at burde, i Henhold til Stiftamtmandens og Biskoppens Forslag, affattes paa Islandsk. Naar Stiftamtmanden derimod har omtalt det som en Conseqvents af sidstnævnte Forslag, at den kgl. Confirmation, hvormed Kaldsbreve for de större Præstekald blive at forsyne, maaskee ogsaa burde udfærdiges i det islandske Sprog, da maa Ministeriet dertil bemærke, at dette Spörgsmaal maa afgjöres efter andre Grunde, end det, hvormed det er sammenstillet. Da det nemlig i det nærværende Tilfælde er Kongen, der underskriver Confirmationen, efter de derom gjeldende Regler, kan der ikke gives en særegen Bestemmelse om disse Udfærdigelser, hvorimod Spörgsmaalet maa afgjöres efter den almindelige Bestemmelse, der under de nye Forhold bliver at tage angaaende Kongens og vedkom-

1850. mende Ministers Underskrift under de for Island i dette Lands
14. Mai. Sprog udfærdigede Love og Beslutninger. Da Afgjörelsen af det heromhandlede Spörgsmaal saaledes vilde foregribe den almindelige Beslutning, vil det saaledes indtil videre forblive derved, at de omtalte Confirmationer udfærdiges paa Dansk".

I Henhold til det Ovenanförte indstiller Ministeriet:

1) at de i allerhöieste Reskript af 2. Decbr. 1791 givne Bestemmelser om Besættelsesmaaden af de Præstekald i Island, som ikke umiddelbart besættes af Kongen, forandres derhen, at Biskoppen, ved Fremsendelsen af samtlige om det ledige Kald indkomne Ansögninger til Stiftamtmanden, skal gjöre en bestemt motiveret Indstilling om Præstekaldets Besættelse, at dernæst Stiftamtmanden, naar han maatte have nogen Tvivl ved at fölge Biskoppens Indstilling, skal mundtligen conferere med denne, og at endelig Sagen, naar bemeldte Embedsmænd ved denne Conference ikke maatte kunne komme til Enighed, med en fælles Embedserklæring skal indsendes til Ministeriet.

2) at for Fremtiden Kaldsbrevene for de ommeldte Præstekald udstedes af Stiftamtmanden og Biskoppen i Forening, under udtrykkeligt Paaberaab af kongelig Bemyndigelse.

3) at Formen for disse Kaldsbreve forövrigt indrettes efter den her vedlagte Formular, der slutter sig til den for de danske Kaldsbreve brugelige, med de Modifikationer, der grunde sig paa de for Island særegne Forhold.

4) at de Kaldsbreve, der udfærdiges af Stiftamtmanden og Biskoppen, maae affattes i det islandske Sprog.

[Kongelig Resolution]:

Indstillingen bifaldes i det Hele. — Frederiksborg Slot den 14. Mai 1850.

[Bilag]. 1850. 14. Mai.

Formular for Kaldsbreve.

Stiftamtmanden og Biskoppen over Island Gjöre vitterligt: At vi i Medhold af allerhöieste Resolution .... have beskikket og forordnet

(enten) Candidatus Theologiæ [1]
(eller) Sognepræst for N. N. Menighed
(eller) Capellan for N. N. Menighed
(eller) Adjunkt
(eller) Dimissus fra Aaret N. N.
o. s. v.

Herr N. N.

til herefter at være Sognepræst for N. N. Menighed istedetfor den forrige Sognepræst sammesteds, som

(enten) ved Döden er afgaaet
(eller) er bleven entlediget fra bemeldte Embede
(eller) til andet Embede er befordret.

Thi skal han være Danmarks Konge, som sin rette Arvekonge og Herre, tro og lydig, holde Grundloven [2] og med Troskab og Nidkjærhed opfylde de Pligter, som det ham allern. betroede Embede paalægger ham, — Alt i Overeensstemmelse med den Eed, han derpaa gjort og aflagt haver.

Han skal være underkastet den Forandring med dette Præstekald, som muligen kunde blive foretagen.

(enten)[3] Kaldets Kirker (Kirke) og Præstegaard med underliggende Gods
(eller)[4] de Præsten i Kaldet tillagte Mensalgaarde (den ... Mensalgaard)

---

[1]) Herunder indbefattes saavel Candidater fra Universitetet som fra Pastoralseminariet.

[2]) Ordene „holde Grundloven" indföres ikke förend Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget er endeligen bestemt.

[3]) Naar Kaldet er et Beneficium.

[4]) Naar Kaldet er et þingabrauð. Er der i dette Tilfælde ingen Mensalgaard, bortfalder den hele Passus.

1850. skal fornævnte N. N. holde i forsvarlig Hævd og Magt,
14. Mai. og ikke tilstede, at Noget, som dertil ligger eller ligge bör, derfra tages eller ulovligen fravindes.

[1]Endeligen skal Pastor emeritus N. N., ifölge de af Stiftamtmanden og Biskoppen approberede Conditioner, hvorpaa han har resigneret Præstekaldet, nyde, saalænge han lever (her anföres Conditionerne).

14. Mai. **Kongelig Resolution** ang. Ansættelse af en **anden Docent ved Pastoral-Seminariet** i Reykjavík. Frederiksborg den 14. Mai 1850. — Isl. Dep. Forestill. og Resol. Prot. 1850, Nr. 16. — I Forestilling af 4. Mai fra Kirke- og Underviisningsministeren (Madvig) gjennem det islandske Departement bemærkes, at i de indkomne Betænkninger fra Forstanderen og Ephoratet for Pastoral-Seminariet i Reykjavík var foreslaaet, at Psychologi og Logik skulde læres ved dette Institut. Allerede tidligere havde Skolens og Seminariets Ephorat sögt Approbation paa, at det havde antaget Præst til Staðastað Hannes Arnason til at give Underviisning i de nævnte Discipliner ved Seminariet, og i Naturhistorie ved Skolen. Dette havde Ministeren i sin Tid approberet, men anseer det nödvendigt, at Læreren erholder en fast Ansættelse, hvorfor han indstiller:

1) at Sognepræst for Staðastað Menighed inden Islands Vester-Amt, Hannes Arnesen, allern. maa blive udnævnt til anden Docent ved Dannelses-Anstalten for vordende Geistlige i Island, med Forpligtelse til, indtil anderledes bliver bestemt, at undervise i de Discipliner i Reykjavík lærde Skole, som Ephoratet for begge disse Anstalter, efter derom at have overlagt med Forstanderen for den geistlige Dannelsesanstalt og Skolens Rector, bestemmer.

2) at det allern. maa approberes, at der i indbemeldte Anledning er paa Udkastet til Finantsloven opfört et Belöb af 500 Rbd. som Gage for anden Docent ved Seminariet.

[1]) Denne Passus bortfalder selvfölgelig, naar ingen Emeritpræst er i Kaldet.

[Kongelig Resolution]: 1850.

Indstillingen bifaldes i det Hele. — Frederiksborg Slot den 14. Mai 1850. 14. Mai.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Marineministeriet, ang. **Instruction** for Chefen for et **Krigsskib paa et Togt til Island**. Khavn den 15. Mai 1850[1]. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 274. 15. Mai.

Ved at meddele dette Ministerium Underretning om, at Corvetten Diana er beordret udrustet, for under Commando af Capitainlieutenant Holm at udsendes paa et Krydstogt til Island, har Marineministeriet i behagelig Skrivelse af 10. d. M. forespurgt, om undertegnede Ministerium for sit Vedkommende maatte önske Capitainlieutenant Holm instrueret enten om Tilsyn med Fiskeriet under Island eller i andre Henseender, og navnligen om han, ligesom Cheferne for de i Aaret 1846 til Island udsendte Krigsskibe, kan instrueres overeensstemmende med allerh. Reskr. 3. Mai 1846.

Foranlediget heraf undlader jeg ikke tjenstligst at tilbagemelde, at der fra dette Ministeriums Side Intet haves at erindre imod, at Chefen for nærværende Expedition instrueres om, med Hensyn til Fiskerierne under Island, at rette sig efter de i forberörte Reskr. indeholdte Bestemmelser. Ministeriet forventer derhos, at der, i Henhold til hvad Stiftamtmanden over Island herfra er meddeelt, vil blive tillagt vedkommende militaire Befalingsmand Ordre til at efterkomme, hvad Stiftamtmanden til den kongl. Tjenestes Tarv maatte finde Anledning til af den at begjære.

Det henstilles forövrigt til velbemeldte Marineministerium, om Noget ved denne Leilighed kan foretages til Opmaaling af Islands Sydkyst, og navnligen til Rectification af det franske Kort over det Indre af Faxebugten, hvilket Kort, hvis det ikke maatte haves her, i alt Fald vil kunne erholdes i Reykjavík.

[1]) Marineministeriets Instrux 18. Mai 1850.

1850. 15. Mai. Slutteligen undlader jeg ikke at tilföie, at der, efter Marineministeriets Begjæring, er föiet Anstalt til, at Capitainlieutenant Holm vil, naar han desangaaende henvender sig til Stiftamtmand Grev Trampe, kunne erholde udbetalte af Jordebogskassen de Penge, han under sit Ophold paa Island maatte behöve, forsaavidt Kassens Beholdning maatte tillade saadan Udbetaling. — Indenrigsministeriet den 15. Mai 1850.

16. Mai. **Patent ang. Sammenkaldelse af den constituerende Forsamling for Island.** Frederiksborg den 16. Mai 1850. — Dette Patent er publiceret 1850 i Reykjavík, Gullbríngа og Kjosar Syssel, samt i Thingö Syssel; 1851 paa Vestmannöerne, samt i Bardastrands og begge Mula Sysseler. — Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz paa et Ark i Patentformat. Depart. Tid. for 1850, S. 780—781 (med Motiver). Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 168. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor).

Patent, hvorved den ved allerh. Reskript af 23. September 1848 bebudede Forsamling i Island sammenkaldes til Möde i 1851.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Vi have allern. besluttet, at den i Vort Reskript af 23. Septbr. 1848 til Stiftamtmanden over Island bebudede Forsamling paa Island skal træde sammen den 4. Juli 1851. Vel havde det været Vort Önske, at Forsamlingen kunde have fundet Sted allerede i indeværende Aar, men af Hensyn til Forhold, som derved maae komme i Betragtning, have Vi dog maattet ansee dette for mindre betimeligt.

Idet Vi i Henhold til Loven af 28. Septbr. 1849, § 21, kundgjöre dette for samtlige Vore kjære og troe Undersaatter i Island, befale Vi saavel de af Os udnævnte, som de folkevalgte Medlemmer af Forsamlingen, at de paa den nævnte Dag, den 4. Juli næste

Aar, indfinde sig i Reykjavík, hvor det videre Fornödne i denne Anledning vil vorde dem tilkjendegivet. 1850. 16. Mai.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 16. Mai 1850.

Opið brèf, er kveður fund þann á Íslandi, sem heitið er í konúngsbrèfi 23. Septbr. 1848, til að koma saman 1851.

Vèr Friðrik hinn Sjöundi &c. Gjörum kunnugt: Vèr höfum af konúnglegri náð ákvarðað, að fundur sá á Íslandi, sem heitið er í konúngsbrèfi Voru 23. dag Septembers 1848 til stiptamtmannsins þar, skuli koma saman 4. dag Juli-mánaðar 1851. Að sönnu hefði það verið ósk Vor, að fundurinn hefði getað verið þetta ár, en vegna þess ásigkomulags, sem verður að taka til greina, höfum Vèr þó orðið að álíta þetta of tímanlegt.

þetta gjörum Vèr, eptir lögunum 28. Septbr. 1849, § 21, kunnugt öllum Vorum kæru og hollu þegnum á Íslandi; en mönnum þeim, sem Vèr höfum nefnt í fundinn, eða þartil eru þjóðkjörnir, bjóðum Vèr að koma til Reykjavíkur ákveðinn dag, 4. dag Juli-mánaðar næstkomanda ár. Verður þeim þar skýrt frá öðru hèr að lútandi, sem þörf er á að vita.

Hèr eptir eiga allir hlutaðeigendur sèr þegnlega að hegða. — Gefið í höll Vorri Friðriksborg 16. Mai 1850.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Opkrævningsmaaden af Skat.** Khavn den 16. Mai 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 280. 16. Mai.

Hr. Amtmanden har i behagelig Skrivelse af 30. Januar d. A. begjært Ministeriets Bestemmelse med Hensyn til den af Sysselmanden i Bardastrands Syssel, Svenzon, brugte Fremgangsmaade i Henseende til Skattens Opkrævning, idet han nemlig deels sammenlægger

1850. 16. Mai. Jordeiendomme og Lösegods for at begrunde Skattepligten, deels i de Tilfælde, hvor Forpligtelse til Skatydelse ellers ikke vilde finde Sted, ansætter de tiendepligtige Creaturer til Hundreder og Alen efter Jonsbogens Kjöbebalks 6. Capitel, men ikke efter Reglem. 17. Juli 1782.

Foranlediget heraf, og næst at bemærke, at en Forespörgsel i den heromhandlede Henseende blev i sidste Efteraar af Sysselmand Svenzon indgivet direkte til det islandske Departement, skulde jeg ikke undlade til behagelig Efterretning og fornöden Bekjendtgjörelse tjenstl. at melde, at Ministeriet ikke finder sig beföiet til, ved sin Resolution at hjemle nogen Forandring i den Opkrævningsmaade af bemeldte Afgift, som hidtil har været fulgt i fornævnte Syssel, men at Ministeriet iövrigt er sindet at udvirke en allerh. Bestemmelse, sigtende til at tilveiebringe en större Ensformighed i Oppebörselen af den omhandlede Afgift for Fremtiden. — Indenrigsministeriet den 16. Mai 1850.

16. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Bestemmelse af Sysselmændenes Bopæle** i deres Syssel. Frederiksborg Slot den 16. Mai 1850. — Isl. Dep. Forest. og Resol. Protok. 1850, Nr. 21. — I Indenrigsministerens (Rosenörns) Forestilling 11. Mai foredrages Grundene for at stille Planen til Forening af Myra Syssel med Borgarfjords Syssel i Bero, samt gjöres Indstilling om Bortgivelsen af det sidstnævnte og af Árnes Syssel. Ved samme Leilighed gjör Ministeren opmærksom paa den Ulempe, som fölger af at Sysselmændene vælge deres Bopæle efter eget Godtbefindende indenfor deres Jurisdiction, eller endogsaa udenfor samme efter en udvirket særegen Tilladelse. „Dette har nemlig bevirket, at nogle Sysselmænd, ved at vælge deres Bopæl, mere have seet paa hvad der convenerede dem selv, end paa Beboernes Tarv, ligesom den Usikkerhed, som fulgte af Sysselmændenes hyppige Bopælsforandringer, har været til Hinder for Oprettelsen af en regelmæssig Postlinie. Hertil kommer endnu, at naar den islandske Handel skal frigives for fremmede Nationer, vil det

være nödvendigt, at det paalægges Sysselmændene at tage Bopæl paa de vigtigste Handelssteder eller i Nærheden af disse". — Paa Grund heraf indstilles angaaende Sysselernes Besættelse og Sysselmændenes Bopæl: 1850. 16. Mai.

1) at Sysselmand i Bardastrands Syssel inden Islands Vester-Amt, Brynjolfur Svenzon, maa allernaad. udnævnes til Sysselmand i Borgarfjords Syssel inden Sönder-Amtet sammesteds, fra 6. Juni d. A. at regne, saaledes at ham overdrages den af Sysselet faldende Kongetiende, Skat og Gjaftold i Forpagtning, imod den ved allerb. Resolution af 26. Septembr. 1838 bestemte aarlige Forpagtnings-Afgift, 70 Rbd.

2) at Sysselmand i Gullbringu og Kjosar Syssel inden Islands Sönder-Amt, Thordur Gudmundsen, maa allern. udnævnes til Sysselmand i Arnes Syssel inden samme Amt, ligeledes fra 6. Juni d. A. at regne, saaledes, at ham overdrages den af Arnes Syssel faldende Skat og Gjaftold, imod at svare den ved forbemeldte allerh. Resolution af 26. Septbr. 1838 bestemte aarlige Forpagtnings-Afgift af 300 Rbd., og uden at nyde den hans Formand i Embedet tillagte Godtgjörelse for Repstyrernes Skattefribed, samt med Forpligtelse til at administrere Sysselets Kongetiende saaledes, at samme af ham tilsvares efter ethvert Aars Capitulstaxt's Priis paa Middelalen, og Pengebelöbet indbetales til Islands Jordebogskasse efter Fradrag af ⅙ i Administrations-Salarium.

3) at det allernaad. maa paalægges de saaledes Ansatte at underkaste sig enhver Forandring, der i deres Embedstid maatte finde Sted saavel med Hensyn til Embedsindtægternes Regulering, som i Henseende til enten Embedsforretningerne eller Grændserne for Embedernes Distrikter.

4) at Ministeriet saavel med Hensyn til disse tvende Sysselmænd, som til de andre Sysselmænd, der for Fremtiden ansættes, allern. maa blive bemyndiget til, efter forudgaaet Brevvexling med Amtmanden og indhentet Erklæring fra vedkommende Sysselmand selv,

1850. at tage Bestemmelse om, hvor denne skal være bosat
16. Mai. i Sysselet, indtil en fast Bopæl for disse Embedsmænd efterhaanden kan blive bestemt i hvert Syssel.

[Kongelig Resolution]:

Vi bifalde allern. disse dine allerund. Indstillinger. — Frederiksborg Slot den 16. Mai 1850.

17. Mai. Indenrigsministeriets **Bekjendtgjörelse** ang. **Beseilingen af Krossvík paa Akranes.** Khavn den 17. Mai 1850. — Publiceret 1850 i Reykjavík By og Gullbringa og Kjosar Syssel; ligeledes 1851 paa Vestmannöerne, samt i Dala, Bardastrands, Öefjords, Thingöe og begge Mula Sysseler. — Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, der nedenfor den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Paa den anden Side den danske Text med Ministerens (Rosenörns) Underskrift; paa tredie Side den islandske Text uden Underskrift; fjerde Side blank. Departem. Tid. 1850, S. 782. Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark 1850, S. 168-169. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (*see* ovenfor). Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1853, Viðb. S. 29; Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, S. 15-20, 480-513, 540-556, 703-709.

Bekjendtgjörelse angaaende Beseilingen af Krossvík paa Akranæs i Island.

Ved allerh. Resolution af 16. dennes ere fölgende Bestemmelser fastsatte:

Den i Plak. af 11. Mai 1847 meddelte Tilladelse for Handlende i Reykjavík til at beseile Krossvík paa Akranæsset bliver gjeldende endnu for 3 Aar, fra 1. Januar d. A. at regne, dog saaledes, at de Skibe, fra hvilke for deres Regning der skal drives Handel, naar de komme fra Udlandet, forinden have at anlöbe Reykjavík og der behörigen legitimere sig, navnlig med Hensyn til Qvarantainevæsenet, samt iövrigt under de Vilkaar og Betingelser, som Plak. af 28. Decbr. 1836 indeholder for Handel paa de autoriserede Handels-

steder. Endvidere skal det i de samme Aar og under de samme Betingelser være Spekulanthandlere tilladt at beseile Krossvík og der at drive Handel, dog kun i Juni Maaned hvert Aar. 1850. 17. Mai.

Hvilket herved bekjendtgjöres for alle Vedkommende. — Indenrigsministeriet den 17. Mai 1850.

Auglýsíng um siglíngar til Krossvíkur á Akranesi.

Konúngur hefir í úrskurði sínum 16. dag þessa mánaðar skipað fyrir á þessa leið:

Leyfi það, sem gefið er verzlunarmönnum í Reykjavík í opnu brèfi 11. dag Mai-mánaðar 1847, að sigla til Krossvíkur á Akranesi, skal vera í gildi 3 ár til, frá 1. degi Januar-mánaðar þessa árs. Þó skulu þau skip, sem þeir ætla þar að hafa til verzlunar fyrir sjálfa sig, ef þau koma frá útlöndum, áður sigla til Reykjavíkur, og skal þar sýna heimildarskjölin, einkum þau er að vörn mót sjúkleika lúta. Að öðru leyti gilda á Krossvík skilmálar þeir, sem ákveðnir eru í opnu brèfi 28. dag Decembers 1836 um verzlun á löggildum kauptúnum. Þar að auk skulu lausakaupmenn hafa leyfi til, sömu þrjú árin með sömu skilmálum að sigla til Krossvíkur og verzla þar, þó ekki nema í Juni-mánuði hvert ár.

Þetta birtist hèr öllum hlutaðeigendum. — Í stjórnardeild innanríkismálanna 17. dag Mai-mánaðar 1850.

Marineministeriets **Instrux** for **Chefen for Expeditionen af et Krigsskib** til Island. Khavn den 18. Mai 1850. — Efter en Gjenpart i det islandske Departement. 18. Mai.

Paa Togtet til Island ville De behage at udföre de Ordres, der under overordentlige Omstændigheder maatte blive Dem meddeelte af Stiftamtmanden over Island, efter den ham dertil givne allerhöieste Fuldmagt, forsaavidt Ordrerne efter Deres Skjön og Sömands-Kund-

1850. skab ere udförlige, uden at Skib og Besætning udsættes
18. Mai. for Ödelæggelse. Man tör forudsætte, at ved behörig Conduite paa begge Sider vil ingen Bestemmelse, hvorpaa nautisk Kundskab kan have Indflydelse, blive tagen, uden at Stiftamtmanden forinden derom har confereret med Dem. Iövrigt har De efter bedste Evne at understötte Öens Övrigheder i, at haandhæve Orden blandt de fremmede Fiskerfartöier, der besöge Öens Kyster, og om fornödent assistere Landets Fiskerfartöier, hvorved De, forsaavidt fremmede Orlogsmænd ere tilstede til Beskyttelse for deres respektive Nationers Fiskerfartöier, har i saa Henseende at sætte Dem i Forbindelse med vedkommende Skibschefer.

Til Veiledning under de Forhold, hvori De kan komme ved Island, tilstilles Dem herved en Fremstilling af den danske Lovgivnings vigtigste Bestemmelser angaaende Skibsfarten paa Island, Færöerne og Grönland, samt Fiskeriet under disse Öers Kyster med Hensyn til fremmede Nationers Skibe, hvilken efter endt Togt remitteres hertil.

I Tilfælde hvor der kunde blive Spörgsmaal om fremmede Skibes Anholdelse, ville De altid bruge största Forsigtighed og Conduite, og, forinden endelig Bestemmelse tages, conferere enten med Stiftamtmanden over Island eller vedkommende Amtmænd.

De gjeldende Bestemmelser om Handel og Fiskeri ved Island ere ikke hidtil overholdte, og det er derfor anseet rigtigst at De iagttager:

at Forbudet mod Fiskeri af fremmede Fiskere indenfor en Afstand af 4 Miil fra Kysten ikke anvendes i sin fulde Strenghed, men at det dog paasees, at ikke fremmede Fiskere formene danske Fiskerskibe eller Landets egne Fiskere at fiske paa de dertil bekvemmeste Steder inden- eller udenfor den nævnte Afstand fra Kysten; at fremmede Fiskere ikke maa forbydes Samqvem med Landets Indbyggere hverken i Nödstilfælde eller for at forsyne sig med

de Provisioner, hvortil de trænge, men at Anordningerne om Fremmedes Handel paa Öen bör overholdes, og at Opbringelse og Confiscation af fremmed Skib og Ladning ikke maa finde Sted uden i Tilfælde af Opsætsighed eller aabenbar Modstand, i hvilket Tilfælde Sagens Behandling stedse skal overdrages til Stedets Övrighed. — Marineministeriet den 18. Mai 1850. 1850. 18. Mai.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Undersögelser om **Leilighed til Saltvirkning paa Island.** Khavn den 23. Mai 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 341. 23. Mai.

Ved tjenstl. at tilstille Hr. Stiftamtmanden hoslagte, efter Ministeriets Opfordring af Kammerraad og Overinspecteur ved den kgl. Saline Travensalze, Kabell, udarbeidede Beretning og Forslag angaaende Benyttelsen deels af de varme Kilder i Island til Inddampning af Sövand til Salt, deels af de derværende Svovlminer m. v., skulde jeg lige tjenstl. have Dem anmodet om, deels fra vedkommende Embedsmænd at ville indhente de af Kammerraad Kabell paapegede Oplysninger, deels hvad i Særdeleshed Spörgsmaalet om Anvendelsen af de varme Kilder ved Laugarnes til Saltværks Anlæg angaaer, at lade anstille saa nöiagtige Undersögelser som muligt i Henseende til de Punkter, hvorpaa Kammerraad Kabell har lagt fortrinlig Vægt, samt lade foretage de i saa Henseende fornödne Opmaalinger, m. v.

Og forventer Ministeriet i sin Tid de saaledes erhvervede Oplysninger hertil indsendte, ledsagede af Deres nærmere behagelige Yttringer. — Indenrigsministeriet den 23. Mai 1850.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Afskaffelse af Fæste-** 23. Mai.

1850. **Auktioner i Island.** Khavn den 23. Mai 1850.
23. Mai. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 342.

Ministeriet har besluttet, at Fæste-Auktioner for Fremtiden i Regelen ikke skulle finde Sted paa Island, men at det overlades til Amtmændene at före Tilsyn med, at det kgl. Jordegods sammesteds af Administratorerne bortbygsles til dygtige Opsiddere, hvorved der tillige, saavidt muligt, vil være at tage Hensyn til, at Gaardene kunne blive ved Familien. Iövrigt vil det være at paasee, at den kgl. Kasses Interesse ved Jordegodsets Bortbygsling af Administratorerne varetages.

Hvilket herved tjenstl. meddeles Hr. Stiftamtm. til behagelig Underretning og Iagttagelse, samt videre Bekjendtgjörelse for Administratorerne af det kgl. Jordegods i det Dem betroede Amt. — Indenrigsministeriet den 23. Mai 1850[1].

29. Mai. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, angaaende **Reduktion** af **Qvildebesætningen** paa Amtsgaarden **Möðruvellir.** Khavn den 29. Mai 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 360.

Ved hertil at indberette om den skete Bortbygsling af den til Amtmandsembedet henlagte Gaard Möðruvellir, har den const. Amtmand i Skrivelse af 16. Januar d. A. tillige foreslaaet, at Qvildebesætningen paa den ommeldte Gaard maatte, som unödvendig stor, blive reduceret saaledes, at Qvildernes Antal nedsættes fra 20 til 12; at denne Reduction bör foretages efterhaanden, og at de reducerede Qvilder bör anvendes til at complettere Qvildebesætningen paa andre under Möðruvalla og Múkaþverá Klostergods liggende Jorder.

[1]) Under s. D. ere ligelydende Skrivelser afgaaede til begge de andre Amtmænd, Copieb. sst. Nr. 343—344.

Foranlediget heraf undlader jeg ikke tjenstlig at melde, at forsaavidt Hr. Amtmanden maatte dele den af den constit. Amtmand udtalte Anskuelse af Hensigtsmæssigheden af den i Forslag bragte Reduction af Qvildebesætningen paa Möðruvöllum, vil der fra Ministeriets Side Intet være imod sammes Udförelse at erindre, imod at det paasees, at de reducerede Qvilder anvendes paa den hensigtsmæssigste Maade, samt at derfor i sin Tid aflægges behörig Rigtighed. — Indenrigsministeriet den 29. Mai 1850. 1850. 29. Mai.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Honorar for Deeltagelse i Capitelstaxtens Sættelse.** Khavn den 1. Juni 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 363. 1. Juni.

I Anledning af Amtets Skrivelse af 25. Januar d. A., og det dermed indsendte Andragende fra Provst H. Thorlacius, om at tilstaaes Godtgjörelse for Omkostninger og Uleilighed ved Udarbeidelsen af Capitelstaxterne i Nord- og Öst-Amtet for Aaret fra medio Mai 1850 til medio Mai 1851, meddeles Dem herved til behagelig Bekjendtgjörelse for Provst Thorlacius, samt videre Foranstaltning, at der fra Ministeriets Side Intet haves imod, at ham i ovennævnte Henseende, som sædvanligt, udbetales en Godtgjörelse af 14 Rbd. af bemeldte Amts Repartitionsfond, hvorhos det overlades Hr. Amtmanden for Fremtiden, saalænge Provst Thorlacius personlig udförer denne Funktion, at anvise denne Godtgjörelse med det ommeldte, i en lang Aarrække oppebaarne, Belöb. — Indenrigsministeriet den 1. Juni 1850.

Kongelig Resolution angaaende **Understöttelse for Landvæsens-Elever.** Frederiksborg den 2. Juni 1850. — Isl. Dep. Forest. og Resol. Prot. 1850, 2. Juni.

1850. 2. Juni. Nr. 30. — Indenrigsministeren (Rosenörn) henviser i Forestilling 31. Mai (gjennem det islandske Departement) til Resol. 30. April 1849 og 4. Februar 1850, hvorved Anvendelse af et Belöb af 500 Rbd. for hvert af disse Aar af Understöttelsesfondet for Island (Reskr. 25. Juli 1844) er bevilget til Understöttelse for hertil nedreiste indfödte Islændere til at söge Uddannelse i de forskjellige til Jorddyrkningen hörende Gjenstande, der kunde komme til Anvendelse ved et forbedret Jordbrug i Island.

To unge Mænd fra Island, der havde studeret Landvæsenet i Danmark siden 1847, J. H. Espolin og Gudmund Stephensen, önskede nu at gjöre sig bekjendte med Landvæsenet i Norge, hvor Clima og andre Forhold mere lignede Island. I denne Hensigt havde den sidstnævnte allerede erholdt 150 Rbd. som Understöttelse af Thorchilii Legat, og Ministeren finder det nyttigt, at Espolin ogsaa kunde foretage denne Reise samtidig, hvorfor indstilles

„at der af den ved allerh. Resolution af 25. Juli 1844 oprettede Understöttelsesfond for Island allern. maa bevilges Islænderen J. H. Espolin en Understöttelse af 150 Rbd. til i indeværende Sommer at foretage en Reise til Norge for at gjöre sig bekjendt med Landvæsenet sammesteds".

[Kongelig Resolution]:

Indstillingen bifaldes. — Frederiksborg Slot den 2. Juni 1850.

4. Juni. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Postvæsenet i Sönder-Amtet.** Khavn den 4. Juni 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 373.

I Skrivelse af 31. Januar d. A. har Stiftamtet hertil indberettet hvad der af Samme, fra indeværende Aars Begyndelse, er foranstaltet til Postbefordringen i Sönderamtet og navnligen med Hensyn til den hidtilværende Postroutes Forlængelse fra Vatnsdal til Önundarstadir i Landöerne.

At Ministeriet har approberet de saaledes trufne Foranstaltninger i det Hele, det meldes herved tjenstl.

Hr. Stiftamtmanden til behagelig Efterretning. — Indenrigsministeriet den 4. Juni 1850. 1850. 4. Juni.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Salg af Jorden Heiði i Skaptafells Syssel til Opsidderen.** Khavn den 4. Juni 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 375. 4. Juni.

Paa en af Indenrigsministeriet, i Anledning af Stiftamtets behagelige Skrivelse af 14. Decbr. f. A., nedlagt allerunderd. Forestilling, har det behaget Hs. Majestæt under 2. i d. M. allernaad. at resolvere, at den Allerhöistsamme tilhörende Gaard, Heiði, af Kirkjubæ Klostergods, i Holtamanna Rep inden Rangarvalla Syssel under Islands Sönderamt, maa, under de ved den over Eiendommen den 25. Mai f. A. afholdte Auktion bekjendtgjorte Vilkaar afhændes til Opsidderen paa bemeldte Gaard, Jón Jónsson, for den af ham budne Kjöbesum, 474 Rbd. 72 Sk.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden bemeldte allerh. Resol. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Vedkommende, skulde jeg derhos lige tjenstl. have Dem anmodet om, behageligen at ville foranstalte 1/3 af Kjöbesummen, som efter Auktionsconditionerne strax skal udbetales, eller det större Belöb deraf, som maatte tilbydes, indbetalt i Islands Jordebogskasse, hvorefter Kjöberen, naar Landfogdens Qvittering derefter hertil er indkommen tilligemed Beretning fra Stiftamtet om, at lovformelig Panteobligation for det Resterende af Kjöbesummen er udstædt, vil blive meddeelt Skjöde paa Eiendommen. Og vilde De iövrigt meddele Landfogdeu det Fornödne i Henseende til Modtagelsen af den Deel af Kjöbesummen, som strax bliver at indbetale i Jordebogskassen, tilligemed Underretning om, fra hvilken Tid Indtægten af Eiendommen oppebæres af Kjöberen, for at Landfogden derefter kan beregne Renter af Kjöbesummens resterende Be-

1850. 4. Juni. löb i sine aarlige Regnskaber. — Indenrigsministeriet den 4. Juni 1850.

4. Juni. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Salg af Jorden Asmundarstaðir i Thingö Syssel.** Khavn den 4. Juni 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 378.

Paa en af Indenrigsministeriet, i Anledning af Amtets Skrivelse af 7. Februar d. A., nedlagt allerunderd. Forestilling, har det behaget Hs. Majestæt Kongen under 2. i d. M. allernaad. at resolvere:

1) at den Allerhöists. tilhörende Jord, Ásmundarstaðir, liggende under Múkaþverá Klostergods i Islands Nord- og Öst-Amt maa, med tilhörende Besætning, afhændes til Bonde Björn Jónsson á Grjótnesi for den af ham tilbudne Kjöbesum af 1500 Rbd., imod at $^1/_3$ af Kjöbesummen erlægges forinden Skjöde paa Eiendommen udfærdiges, samt at der for den resterende Deel udstedes Forskrivning med förste Prioritets Panteret i Eiendommen, paa samme Maade som med Hensyn til Umyndiges Midler er bestemt, og saaledes, at Rente deraf svares med 4 pCt.;

2) at der, naar Kjöbesummen i Overeensstemmelse hermed er bleven berigtiget, maa meddeles Kjöberen kongeligt Skjöde paa Eiendommen, imod at han derfor erlægger det anordnede Gebyr af 14 Rbd. 48 Sk.

Hvilken allerh. Resol. herved tjenstl. meddeles Hr. Amtmanden til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, og skulde jeg derhos have Dem anmodet om, behageligen at ville foranledige den i forbemeldte allerh. Resol. ommeldte $^1/_3$ af Kjöbesummen, eller det större Belöb deraf, som maatte tilbydes, indbetalt i Islands Jordebogskasse, hvorefter Kjöberen, naar Landfogdens Qvittering for Belöbet hertil er indkommen og lovformelig Panteobligation for det Resterende af Kjöbesummen er udstedt, hvorom Beretning

forventes indsendt, vil blive meddeelt Skjöde paa Eiendommen. Og vilde De derhos tilkjendegive Landfogden det Fornödne i Henseende til Modtagelsen af den Deel af Kjöbesummen, som strax bliver at indbetale i Jordebogskassen, tilligemed Underretning om, fra hvilken Tid Indtægten af Eiendommen oppebæres af Kjöberen, for at Landfogden derefter kan beregne Renter af Kjöbesummens resterende Belöb i sine aarlige Regnskaber. 1850. 4. Juni.

Slutteligen undlader jeg ikke, med Hensyn til de övrige, med Amtets forberörte Skrivelse indkomne Andragender fra endeel Leilændinger under Múkaþverá Gods om at erholde deres Bygseljorder til Kjöbs, tjenstl. at tilföie, at Ministeriet, med Hensyn til Störrelsen af de tilbudne Kjöbesummer, har fundet Betænkelighed ved at nedlægge allerunderd. Forestilling om bemeldte Jorders Afhændelse. — Indenrigsministeriet den 4. Juni 1850.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. et **oeconomisk Selskab** for Amtet og **Amts-Bibliotheket.** Khavn den 4. Juni 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 382. 4. Juni.

Med Hensyn til den ringe Interesse, som den af Amtmanden over Islands Nord- og Öst-Amt i sin Tid udstedte Indbydelse til Dannelsen af et oeconomisk Selskab for bemeldte Amt, ifölge Amtets Beretning i Skrivelse af 10. Decbr. f. A., har mödt hos Amtets Indvaanere, maa Ministeriet ansee det for rettest, at Oprettelsen af et saadant Selskab indtil videre stilles i Bero.

Hvad dernæst det i nysnævnte Skrivelse ommeldte Amtsbibliothek angaaer, da maa Ministeriet i saa Henseende henholde sig til sin Skrivelse af 16. Februar d. A., og imödesees saaledes i sin Tid nærmere Indberetning om, hvad der i Overeensstemmelse dermed

1850. til Sagens Ordning maatte blive foretaget. — Indenrigsministeriet den 4. Juni 1850.
4. Juni.

4. Juni. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Postgangen igjennem dette Amt.** Khavn den 4. Juni 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 383.

Ved Skrivelse af 7. Februar d. A. har Amtet hertil indsendt et Andragende fra Sysselmanden i Nordermule Syssel om, at bemyndiges til, ved Nytaarstider aarligen at afsende en Extrapost fra bemeldte Syssels Contoir til Skeggjastad Præstegaard paa Langanesströndum, for at bringe de med November-Posten fra Öfjords Station ankomne Breve til Vopnafjords og Skeggjastads Distrikter, og tillige sammesteds at afhente de Breve, der skulle forsendes med. Januar-Posten til Öfjord, idet Bekostningerne herved ere anslaaede til 6 à 8 Rbd. aarligen.

Foranlediget heraf undlader jeg ikke tjenstl. at melde, at der fra Ministeriets Side Intet haves at erindre imod, at der indtil videre aarligen træffes en saadan Foranstaltning, forsaavidt Hr. Amtmanden for Tiden maatte ansee samme fornöden. — Indenrigsministeriet den 4. Juni 1850.

4. Juni. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Visitationslön af Munkathveraa Kirke.** Khavn den 4. Juni 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 384.

Af den med Amtets Skrivelse af 29. Januar d. A. hertil indkomne Erklæring fra Herredsprovst Hallgrim Thorlacius paa Hrafnagil har Ministeriet bragt i Erfaring, at han har vægret sig ved at tilbagebetale det i Ministeriets Skrivelse af 16. Juni f. A. omhandlede, ham

til Ansvar deciderede Belöb af 8 Rbd. 54 Sk., som formeget oppebaaret i Visitationslön af Múkaþverá Klosterkirke i Tidsrummet fra Fardag 1838 til Fardag 1846. 1850. 4. Juni.

Skjöndt det nu, som ogsaa af Amtet er bemærket, maa ansees som ophöiet over enhver Tvivl, at Visitationslönnen af bemeldte Klosterkirke i det nævnte Tidsrum er af Revisionen rigtigen beregnet som af en Annexkirke, og skjöndt den af Provst Thorlacius opstillede Forskjel imellem fattige og mindre fattige Annexkirker ingen Hjemmel har i Reglem. af 17. Juli 1782 § 16, hvilket navnligen aldeles klart fremgaaer af Forordn. 8. Marts 1843 § 1 in fine, vil Ministeriet dog, med Hensyn til, at saavel Provsten som Regnskabsföreren maa antages at have været in bona fide, Intet have imod, at Regnskabsförerens Ansvar for den til Provsten skete Udbetaling maa bortfalde.

Hvilket herved tjenstl. meldes Hr. Amtmanden til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse. — Indenrigsministeriet den 4. Juni 1850.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Matrikulering af Jorder paa Vestmannöerne.** Khavn den 8. Juni 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 400. 8. Juni.

Efter at have modtaget de af den constit. Stiftamtmand i Skrivelse af 11. Oktober f. A. fremsatte Forslag til Udförelsen af en ny Matrikulering paa Vestmannöe, har Ministeriet i bemeldte Henseende ladet udarbeide vedlagte Instrux for Sysselmanden sammesteds.

Hr. Stiftamtmanden vil deraf behageligen erfare, at man, hvad selve Taxationen angaaer, har i det Væsentlige holdt sig til de almindelige Bestemmelser i Forordn. 27. Mai 1848 og de for Sysselmændene tidligere udarbeidede almindelige Instruktioner, og kun tilföiet de Modificationer, som de særegne Forhold paa Vestmannöe gjorde uundgaaelige. Saaledes er det

1850. navnligen vel fundet rigtigt, at der for Vestmannöe
8. Juni. udnævnes 3 Taxatorer, men derhos, at en af disse tages udenfor Reppen, i Rangarvalla Syssel, hvortil der formeentligen haves Hjemmel i For. 27. Mai § 2.

Med Hensyn til denne Bestemmelse skulde jeg iövrigt have Hr. Stiftamtmanden anmodet om, behageligen at ville, efter nærmere indhentet Forslag desangaaende fra Sysselmanden i Rangarvalla Syssel, opgive for Sysselmanden paa Vestmannöe 4 à 5 Mand i Rangarvalla Syssel, der maatte ansees mest skikkede til at paatage sig den omhandlede Forretning, hvoraf Sysselmanden derefter udvælger een.

Hvad derimod den i For. 27. Mai omhandlede Revision angaaer, da har Ministeriet, navnligen med Hensyn til, at Hs. Majestæt Kongen er Eier af samtlige Jordeiendomme paa Vestmannöe, anseet det for rettest at oppebie, om nogen Paaanke maatte fremkomme imod Taxationen fra Indbyggernes Side, eller om Hr. Amtmanden i sin Tid maatte finde Noget at indvende imod den afholdte Taxation, forinden nærmere Bestemmelse tages, om nogen Omrevision vil være nödvendig, og i saa Fald, om den Maade, paa hvilken samme vil være at iværksætte, hvorom Indberetning derfor i sin Tid imödesees.

Idet Hr. Stiftamtmanden derfor tjenstl. anmodes om, at lade det omhandlede Taxationsarbeide fremme snarest muligt, i Overeensstemmelse med det Foranförte, undlader jeg ikke lige tjenstl. at fremsende (N. N.) Exemplarer af den for Taxationsmændene udfærdigede almindelige Instrux, der formeentligen vil kunne komme til Anvendelse ved Taxationen paa Vestmannöe uden at nogen Modification deri er nödvendig, og hvori, i Forbindelse med den for Sysselmanden udfærdigede Instrux, formentligen indeholdes tilstrækkelig Besvarelse paa de i Kammerraad Abels Skrivelse af 14. Septbr. 1848 opkastede Spörgsmaal, angaaende Udförelsen af

det omhandlede Taxationsarbeide. — Indenrigsministeriet den 8. Juni 1850. 1850. 8. Juni.

Kongelig Resolution angaaende **Forandring i Organisationen af Bestyrelsen af Arnæ Magnæi Stiftelse.** Khavn den 9. Juni 1850[1]. — Den Arna-Magnæanske Commis. Forhandl. Prot., S. 353—355. Departements-Tidende for 1851, S. 684—686. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1850, S. 183—184. — Ved denne Resolution approberes fölgende Forandringer og nærmere Bestemmelser med Hensyn til Organisationen af den Arna-Magnæanske Stiftelse: 9. Juni.

1) den ved allerh. Reskript af 24. Septbr. 1772 anordnede bestandige Commission for Stiftelsens Bestyrelse skal herefter bestaae af 5 Medlemmer, nemlig 2 Ephorer og 3 andre Medlemmer.

2) de tvende Ephorer vælges af Consistorium ved Kjöbenhavns Universitet eller det academiske Raad, der maatte træde istedenfor Consistorium, iblandt Universitetets Lærere, saaledes at, saalænge Consistorium beholder dets nuværende Form, i det mindste den Ene af dem bör være consistorialis.

3) de övrige tre Medlemmer af Commissionen beskikkes, efter Forslag af Consistorium, af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, med frit Valg imellem Universitetets Lærere og Andre, der maatte være villige til at modtage en saadan Kaldelse.

4) Nedsættelsen af Medlemmernes nuværende Antal efter disse Bestemmelser iværksættes förstved indtræffende Afgang blandt Commissionens öieblikkelige Medlemmer, saaledes, at en fratrædende Ephors Plads vel strax bliver at besætte, men at derimod foruden Ephorerne ikke noget nyt Medlem indtræder i Commissionen, saalænge denne i det Hele tæller fem Medlemmer.

5) Den umiddelbare Bestyrelse af Stiftelsen, derunder ogsaa indbefattede de Consistorium efter Fun-

[1]) Fundats 18. Januar 1760; Reskr. 24. Septbr. 1772.

1850. datsens §§ 15, 21 og 26 tillagte Forretninger, tillige
9. Juni. med Bestemmelsen om den hensigtsmæssigste Udförelse af Arbeiderne, overdrages det udelukkende Commissionen at varetage, dog at denne, naar den i noget Tilfælde nærer Tvivl om et Foretagendes Forhold til Stiftelsens Fundats, og af denne Grund finder en særlig Bemyndigelse fornöden, derom har at henvende sig til bemeldte Ministerium, og samtidigen dermed at underrette Consistorium derom, for at give dette Leilighed til at yttre sig.

6) Consistorium har at före et almindeligt Tilsyn med Stiftelsens Virksomhed, i hvilken Henseende det gjöres Commissionen til Pligt, aarlig inden 1. Marts til Consistorium at indsende en Beretning in duplo om Stiftelsen i det sidst forlöbne Aar, af hvilken Consistorium indsender det ene Exemplar til samme Ministerium.

7) Sekretairposten ved Commissionen inddrages, naar den nuværende Sekretair fratræder Posten, hvorefter det Bidrag af Finantserne, som nu tilskydes til Sekretairens Lön, bliver, under Forudsætning af at det efter Postens Ophör vedblivende kan tilflyde Stiftelsen, at anvende til Honorar for Redaktionsarbeide ved Udgivelsen af de af Commissionen til Trykken befordrede Skrifter, og til speciel Godtgjörelse for saadanne Arbeider, som Sekretairen hidtil har udfört, forsaavidt disse ikke kunne enten erholdes besörgede ved Stiftelsens Stipendiarier, eller overtages af Commissionens egne Medlemmer.

8) De tvende Stipendiarier ved Stiftelsen blive fremtidigen at antage af Commissionen, og ligeledes at entledige af denne, naar dette skeer efter deres egen Begjæring, hvorimod det forbeholdes Consistorium at fratage dem Stipendiet, naar dette i noget Tilfælde mod deres Önske skulde gjöres nödvendigt.

Den i Fundatsens § 4 for Stipendiarierne bestemte faste Lön af 300 Rbd. aarlig for den förste, og 200

Rbd. for den anden, indtræder fra 1. Januar 1851 at regne. 1850. 9. Juni.

9) De tvende Haandskrivere, som fundatsmæssigen skulle være ved Stiftelsen, bortfalde, saaledes at Afskrivning, naar denne ved Andre end Stipendiarierne findes fornöden, besörges mod særskilt Betaling.

Kongelig Resolution ang. **Jordemoder-Stiftelsen paa Vestmannöerne.** Frederiksborg den 16. Juni 1850. — Isl. Depart. Forest. og Resol. Prot. 1850, Nr. 35. — I Justitsministerens (Bardenfleths) Forestilling 12. Juni bemærkes, at Udgifterne i Anledning af Schleisners Reise i Island og de i Anledning deraf trufne Foranstaltninger havde oversteget den ved Resol. 12. Marts 1847 dertil bestemte Sum. Ministeren anförer imidlertid, at „Schleisners Reise til Vestmannöe har haft de heldigste Fölger, idet det uden Tvivl maa tilskrives de af ham trufne hensigtsmæssige Foranstaltninger og Indretninger, at der af 20 i Löbet af forrige Aar der födte Börn kun 1 er dödt af Ginklofi, medens der tidligere i Gjennemsnit döde 74 pCt. af de aarligen födte Börn". Det indstilles saaledes: 16. Juni.

at det allernaad. maa tillades, at saavel det Belöb af 540 Rbd. 11 Sk., som er medgaaet i Anledning af Dr. Schleisners Reise i Island ud over de ved allerhöi. Resolution af 12. Marts 1847 bestemte 3000 Rbd., som indbemeldte af Finantshovedkassen her i Staden til Opförelsen af en Tilbygning til Jordemoderboligen paa Vestmannöe udbetalte Forskud af 415 Rbd. 32 Sk. maa, med ialt 955 Rbd. 43 Sk. föres til endelig Udgift i Islands Jordebogskasse-Regnskab for Tidsrummet fra 1. August 1849 til 31. Marts 1850".

[Kongelig Resolution]:

Indstillingen bifaldes. — Frederiksborg Slot den 16. Juni 1850.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Finantsministeriet, ang. **Quarantainevæsenet paa Island.** 18. Juni.

1850. 18. Juni. Khavn den 18. Juni 1850. — Isl. Copiebog 1850, Nr. 427.

Efterat undertegnede Ministerium i Skrivelse af 28. Februar d. A. havde henledet Finantsministeriets Opmærksomhed paa, om der ikke maatte findes Anledning til, at sætte den almindelige Sag om det islandske Quarantainevæsens Indretning paany i Bevægelse, og tillige yttret, at, efter at alle Sager Island, Grönland og Færöerne vedkommende, nu vare henlagte under et eget Departement, vilde formentligen ogsaa denne Sag være at behandle gjennem nysnævnte Departement, har Finantsministeriet i behagelig Skrivelse af 26. Marts næstefter tilbagemeldt, at enten maatte det islandske Quarantainevæsen, hvis det nemlig fandtes at burde sortere under Finantsministeriet, behandles igjennem samme Contoir, som alle andre, Monarchiet vedkommende Quarantaine-Sager ere underlagte, eller betragtes som et Finantsministeriet uvedkommende Anliggende, henhörende under Indenrigsministeriets islandske Departement, og har velbemeldte Finantsministerium derhos overladt undertegnede Ministerium Valget mellem disse Alternativer.

Idet Ministeriet nu, navnligen paa Grund af den Forbindelse, hvori det islandske Quarantainevæsen staaer med de islandske Handels- og Skibsfarts- samt andre administrative Forhold, troer at burde vælge det sidste Alternativ, og saaledes udbede sig Sagens ældre Akter tilstillede, tör man iövrigt forbeholde sig Adgang til nærmere at maatte henvende sig til velbemeldte Finantsministerium og Sammes Afdeling for Quarantainevæsenet i saadanne Tilfælde, hvor der maatte være Anledning til at önske Veiledning med Hensyn til et eller andet Punkt, Quarantainevæsenet betræffende, eller særlige Oplysninger om Quarantainevæsenet her i Landet, ligesom ogsaa den fornödne Forbindelse mellem det danske og islandske Quarantainevæsen formentlig ad denne Vei vil kunne opretholdes. — Indenrigsministeriet den 18. Juni 1850.

Justitsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Jordemoder-Stiftelsen paa Vestmannöerne.** Khavn den 22. Juni 1850. — 1850. 22. Juni.
Isl. Copieb. 1850, Nr. 428.

Ved allerh. Resol. af 12. Marts 1847, communiceret Stiftamtet ved det daværende Cancellies Skrivelse af 18. i s. M., blev det allern. bestemt, at Cand. med. & chir. Schleisner skulde foretage en Reise til Island, for, under et Ophold af 1 à 1½ Aar, deels at gjöre sig bekjendt med de hygieiniske Forhold sammesteds overhovedet, deels specielt at anstille Undersögelser med Hensyn til den paa Vestmannö herskende Börnesygdom Ginklofi. Omkostningerne ved denne Reise bleve anslaaede til 3000 Rbd., og blev det ved allerhöistbemeldte Resolution allern. tilladt, at samme maatte afholdes med 1000 Rbd. af Islands Jordebogskasse, og med 2000 Rbd. af den til uforudseelige og ubestemte Udgifter normerede Sum.

Ifölge en her foretagen Opgjörelse er der imidlertid, i Anledning af fornævnte Reise, deels i Island, deels her i Staden, udbetalt et Belöb af ialt 3540 Rbd. 11 Sk., eller 540 Rbd. 11 Sk. mere, end der var hjemlet ved den förommeldte allerh. Resolution, hvilke forögede Udgifter formentligen vare foraarsagede ved den af Dr. Schleisner anordnede Indretning af en interimistisk Födsels- og Pleie-Stiftelse paa Vestmannö, og ved Anskaffelsen af de dertil fornödne Reqvisiter.

Det har endvidere, saaledes som i min Skrivelse af 17. Novbr. f. A. nærmere udviklet, været nödvendigt, forinden Stiftamtets Skrivelse af 14. Decbr. f. A. hertil indlöb, at træffe Anstalt til Opförelsen af den af Dr. Schleisner foreslaaede Tilbygning til den nuværende Jordemoderbolig paa Vestmannö, for at Jordemoderen sammesteds kunde blive sat istand til at modtage alle Barselkoner og nyfödte Börn paa Öen, og at beholde de sidstnævnte hos sig i en 3 Ugers Tid, hvortil der,

1850. som i forberörte Skrivelse anført, er af Finantshoved-
22. Juni. kassen her i Staden forskudsviis udbetalt et Belöb af 415 Rbd. 32 Sk., som en Udgift for Islands Jordebogskasse.

Vel blev der nu ved den nysanförte Skrivelse af 17. Novbr. taget en Reservation angaaende dette Belöbs mulige Refusion af Fattigkassen paa Vestmannö, men da det, efter hvad der i Stiftamtets Skrivelse af 14. Decbr. f. A. er oplyst, tör antages, at Vestmannö Commune, naar samme skal udrede alle af foranförte Stiftelses fremtidige Drift og Vedligeholdelse flydende Omkostninger, kan have Vanskelighed ved at afholde den heromhandlede Udgift, og da denne iövrigt staaer i nöie Forbindelse med Schleisners förommeldte Reise, har jeg, efter dertil at have erhvervet Finantsministerens Samtykke, ved at anholde om allerh. Approbation paa den ovennævnte Udgift af 540 Rbd. 11 Sk., hvormed det til Schleisners Reise normerede Belöb er overskredet, tillige troet allerund. at burde andrage paa, at ogsaa det nysommeldte, forskudsviis udbetalte Belöb af 415 Rbd. 32 Sk. maatte definitivt afholdes af Islands Jordebogskasse. Og har det derpaa under 16. i d. M. behaget Hs. M. Kongen allern. at bifalde, at de fornævnte Udgifter af resp. 540 Rbd. 11 Sk. og 415 Rbd. 32 Sk. maae, med ialt 955 Rbd. 43 Sk. föres til endelig Udgift i Islands Jordebogskasse-Regnskab for Tidsrummet fra 1. August 1849 til 31. Marts 1850.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtm. Forestaaende til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, undlader jeg ikke lige tjenstl. at tilföie, at videre Understöttelse til den omhandlede Stiftelse ikke vil kunne ventes tilstaaet af det Offentlige, og at det navnligen maa ansees stridende mod det i Plak. 23. August 1848 § 2 angivne Öiemed, for Tiden dertil at anvende Noget af Hospitalernes opsparede Midler. Som Fölge heraf maa det overlades til Stiftelsens Bestyrelse, at foranstalte det Fornödne til den i Stiftamtets Skrivelse af 14 Decembr. f. A. anbefalede Erhvervelse af den nu-

værende Jordemoderbolig paa Vestmannö, forsaavidt samme maatte ansees for nödvendig eller önskelig, og at tilveiebringe den i saa Henseende fornödne Kjöbesum, ligesom det endnu resterende Belöb af 119 Rbd., der vil være at udbetale Kjöbmand Birch, naar det af ham paatagne Bygningsarbeide er blevet fuldfört, vil være at tilveiebringe paa samme Maade. 1850. 22. Juni.

Hvad endeligen de til Stiftelsens fremtidige Vedligeholdelse og Drift i Overeensstemmelse med den af Dr. Schleisner lagte Plan, samt til Medikamenters Anskaffelse m. v., fornödne Omkostninger angaaer, da ville disse formentligen kunne afholdes deels ved Hjælp af Fattigkassens Midler, deels ved at paalægge de Bemidlede selv at betale Opholdet paa Stiftelsen for deres Koner og Börn, deels endeligen ved Repartition paa Öens Indvaanere, forsaavidt dette maatte blive nödvendigt. Det er forövrigt en Selvfölge, at det ved Stiftelsen værende Inventarium fremdeles bör forblive ved samme.

Iövrigt forventer Ministeriet Tid efter anden at modtage nærmere Underretning om Stiftelsens Fremgang og Virksomhed. — Justitsministeriet den 22. Juni 1850.

Finantslov for Aaret fra **1. April 1850 til 31. Marts 1851.** Frederiksborg Slot den 26. Juni 1850. — Original-Aftryk hos Schultz, XVI og 182 Sider i 4to. Depart. Tid. for 1850, S. 897—927. — Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 183—205. Her optages kun hvad der direkte henföres til Island. — **Uddrag.** 26. Juni.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.. Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet fölgende Lov: ....

§ 9. De islandske Intrader föres til Indtægt med 28,220 Rbd., i Henhold til det fremlagte Indtægtsbilag VIII, med de ved samme foretagne, paa vedlagte Tavle E opförte Rettelse ....

1850. 26. Juni. § 30. Regjeringen bemyndiges til ved Offentliggjörelsen af denne Lov at omdanne de fremlagte Indtægts- og Udgiftsbilag i Overeensstemmelse med de paa de vedlagte Tavler A—S opförte Rettelser.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 26. Juni 1850.

Tavle E (S. VIII): „Af Húsavík Svovlværk 100 Rbd." udgaaer.

Indtægts- og Udgiftsbilag til Finantsloven, saaledes som de ere omdannede i Medhold af Lovens § 30.

Indtægt: h. Islandske Intrader (VIII). 28,220 Rbd.

Indtægtsbilag VIII. Islandske Intrader.

A. Almindelige Indtægter.	Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd.
1. 4 % af Arv	660	
2. ½ % af dito	700	
3. ½ % af overdragne Eiendomme	400	
4. Gebyrer for Bevillinger og Bestallinger	590	
5. Rangskat	400	
		2750

B. Særegne Indtægter.

1. Sysselernes Forpagtningsafgifter:

Af Hunavatns Syssel	300 Rbd.	
— Rangarvalla	300 —	
— Arnes	300 —	
— Norder-Mula	280 —	
— Skaptafells	250 —	
— Sönder-Mula	200 —	
— Öefjords	200 —	
— Thingöe	200 —	
— Skagafjords	100 —	
— Myra og Hnappadals	100 —	
— Isafjords	100 —	
— Snæfellsnes	80 —	
— Dala	80 —	
Transport	2490 Rbd.	2750

1850.
26. Juni.

		Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd.
Transport	2490 Rbd.	...	2750
Af Borgarfjords Syssel	70 —		
— Bardastrandar	60 —		
— Kjósar	20 —		
— Stranda	10 —		
		2650	
2. Laugthingsskriverlönnen		30	
3. Administrerede Mandtalsbogs-Intrader:			
Af Gullbringa Syssel	510 Rbd.		
— Reykjavík By	54 —		
— Vestmannö Syssel	36 —		
		600	
4. Kongetienden:			
Af Skaptafells Syssel	250 Rbd.		
— Rangarvalla	315 —		
— Arnes	300 —		
— Bardastrandar	130 —		
— Isafjords	200 —		
— Norder-Mula	285 —		
— Sönder-Mula	250 —		
— Hunavatns	330 —		
— Thingö	300 —		
— Skagafjords	240 —		
— Öefjords	280 —		
		2880	
5. Laugmandstold		340	
6. Gebýrer for islandske Söpas		1650	
7. Afgift af Skibe efter Plakat af 28. December 1836 § 13		2000	
8. Indtægter af det kgl. Jordegods:			
a. Gullbringa Syssels Jorder	230 Rbd.		
b. Arnes og Kjosar Syssels	50 —		
c. Kirkebæ Klostergods og Flögu	590 —		
d. Thykkebæ —	500 —		
Transport		10150	2750

1850.
26. Juni.

		Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd.
Transport		10150	2750
e. Vestmannö	630 Rbd.		
f. Arnarstapa Ombud	1080 —		
g. Skogarstrands —	80 —		
h. Stranda Syssels Jorder	110 —		
i. Bardastr. og Alptafj. Jorder	50 —		
k. Thingöre Klostergods	1050 —		
l. Reynistad	650 —		
m. Mödruvalla	1050 —		
n. Munkathveraa Klosters Vesterpart	600 —		
o. — — Norderpart	400 —		
p. Skrede Klostergods	500 —		
q. Större Öefjords Jorder	300 —		
r. Norder Syssels —	110 —		
s. Reykjadals og Flatö Jorder	180 —		
t. Bjarnanes Ombud	45 —		
u. Enkelte Gaarde (Viðvík, Staður i Grindavík og Ávík minni)	45 —		
		8250	
9. Forpagtnings-Intrader:			
a. af Laxefiskeriet i Ellida-Aa	81 Rbd.		
b. af Lundö	71 —		
c. af Forstrandsstykket Kongsvík	4 —		
		156	
10. Renten af Kjöbesummen for Jorden Laugarnes		112	
11. Afgift af Jorden Bessestad med Indtægten af Kirken og andre Smaa-Intrader		100	
12. Tilfældige Indtægter		502	
			19270
C. Afdrag paa Kjöbesummer for solgt Jordegods og Eiendomme, samt Renter af de i de solgte Eiendomme endnu indestaaende Salgscapitaler			1000
Transport			23020

	Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd.
Transport		23020
D. Tilbagebetaling af foreskudte Summer:		
a. Refusion af Althingsomkostninger . . .	4200	
b. Tilbagebetaling paa Laan og Gageforskud	1000	
		5200
Summa Indtægt		28220

Udgiftsbilag V. Indenrigsministeriet. ....
Det islandske Departement.

Departementschef . . . . 2400 Rbd.

a. Expeditionscontoiret.

1 Contoirchef og Departementssekretair . . . 1600 —
1 Fuldmægtig . . . . 800 —

b. Revisionscontoiret.

1 Contoirchef . . . . 1600 —
1 Fuldmægtig . . . . 800 —
.... Præmier for Fiskeri under Island . . . . 2545 —

Island.	Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd.
I. Udgifter, Indenrigsministeriet vedkommende.		
a. Gager og Lönninger:		
Stiftamtmanden over Island:		
Gage . . . . 2400 Rbd.		
til Contoirhold . . . . 1000 —		
	3400	
Amtmanden over Vester-Amtet:		
Gage . . . . 1700 Rbd.		
istedetfor fri Bolig . . . . 200 —		
til Contoirhold . . . . 400 —		
	2300	
Amtmanden over Nord- og Öst-Amtet:		
Gage . . . . 1700 Rbd.		
til Contoirhold . . . . 400 —		
	2100	
Transport	7800	....

1850.
26. Juni.

		Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd.
Transport		7800	....
Landfogden over Island:			
Gage	600 Rbd.		
istedetfor fri Bolig	150 —		
til Contoirhold	200 —		
		950	
Sysselmanden paa Vestmannö		300	
Sysselmanden i Gullbringa Syssel		235	
			9285
b. Andre Udgifter:			
Understöttelser istedetfor det nedlagte Gufunes Hospital		96	
Postindretninger i Island		500	
Befragtning af et Postskib mellem Kjöbenhavn og Reykjavík		1660	
Til Havedyrkningens Fremme m. v.		300	
Omkostninger i Anledning af den ved allerh. Reskr. af 23. Septbr. 1848 bebudede Forsamling i Island		9000	
			11556
2. Udgifter, Justitsministeriet vedkommende:			
a. Gager og Lönninger til Justits- og Politi-Embedsmænd og Betjente:			
Justitiarius i Landsoverretten, Gage		1600	
1ste Assessor i — —		950	
2den — i — —		750	
Byfogden i Reykjavík, Gage		300	
2 Politibetjente sammesteds, hver 150 Rbd.		300	
			3900
b. Udgifter til Medicinalvæsenet:			
a. Gager og Lönninger:			
Transport			24741

	Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd.	1850. 26. Juni.
Transport		24741	
Landphysikus (tillige Læge i Sönder-Amtets vestre Distrikt), Gage .... 600 Rbd.			
Tillæg .. .. 300 —			
Husleiehjælp .... 150 —	1050		
Lægen i Sönder-Amtets östre Distrikt ..	300		
— paa Vestmannö:			
Gage .... 300 Rbd.			
istedetfor Embedsjord . 30 —	330		
— i Vester-Amtets söndre Distrikt:			
Gage .... 300 Rbd.			
istedetfor Embedsjord . 25 —	325		
— i Vester-Amtets nordre Distrikt:			
Gage .... 300 Rbd.			
istedetfor Embedsjord . 25 —	325		
— i Nord- og Öst-Amtets vestre Distrikt, Gage	300		
— i Nord- og Öst-Amtets östre Distrikt (hvorunder ogsaa hörer Öster-Skaptafells Syssel), Gage	300		
En interimistisk Lægepost i Hunav. Syssel	300		
Husleiehjælp til Apothekeren i Reykjavík	150		
To Jordemödre i Reykjavík, hver 50 Rbd.	100		
De övrige Jordemödre i Island	100		
	3580		
b. Andre Udgifter:			
For Udlevering og Dispensation af Medicin	400		
		3980	
Transport		28721	

1850.
26. Juni.

	Specialsummer. Rbd. Sk.		Hovedsummer. Rbd. Sk.
Transport	....		28721
3. Udgifter, Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet vedkommende:			
a. Geistligheden:			
Biskoppen over Island, Gage	2000		
Domkirkepræsten i Reykjavík, istedetfor fri Bolig	150		
Til de fattigste Præstekald i Landet.	318 72		
Til adskillige Præstekald i forrige Holum Stift	214		
			2682 72
b. Det lærde Skolevæsen:			
a. Gager og Lönninger:			
Forstanderen for den geistlige Anstalt i Reykjavík, Gage 1200 Rbd. Husleiehjælp . . . . 150 —	1350		
1ste Docent ved Anstalten, Gage . .	600		
2den — - – (for Tiden tillige Lærer ved Skolen), Gage .	500		
Rektor ved den lærde Skole: Gage . . . . 1200 Rbd. Husleiehjælp . . . . 150 —	1350		
Overlæreren, Gage . . . 900 Rbd. Husleiehjælp . . . . 150 —	1050		
1ste Adjunkt, Gage . . . 700 Rbd. Husleiehjælp . . . . 100 —	800		
2den Adjunkt, Gage	500		
3die — —	500		
En Musiklærer	150		
En Portner	200		
	7000		
Tran port	7000		31403 72

	Special-summer. Rbd.	Hoved-summer. Rbd. Sk.	1850. 26. Juni.
Transport	7000	31403 72	
b. Andre Udgifter:			
Til Böger og videnskabelige Apparater . . . . 350 Rbd.			
Bygnings- og Inventarii-Udgifter . . . . 400 —			
Til Brændsel og Belysning 400 —			
For Regnskabsföring . . . . 100 —			
Til Timeunderviisning ved Skolen . . . . 100 —			
Stipendier ved Skolen . . . 1920 —			
Forskjellige Udgifter . . . . 530 —			
	3800		
		10800	
4. Andre Udgifter		4000	
Summa Udgift . . .		46203 72	

Lov om **Anviisning af Gager** og deslige, samt **om Forskud.** Frederiksborg den 30. Juni 1850. — Denne Lov er indført i Island med Modificationer ved Plak. 30. Mai 1855, hvortil henvises. Udkastet til Loven er forelagt Rigsdagen af Finantsministeren og med Motiver trykt i Departem. Tid. 1850, S. 321—331; Loven selv i Depart. Tid. 1850, S. 857—858. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 210—211. 30. Juni.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Pastor O. E. Johnsen til Stad i Bardastrands Syssel, ang. **Forslag om Indförelse af Alpakadyret** paa Island. Khavn den 2. Juli 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 440. 2. Juli.

I Anledning af Hr. Pastorens Skrivelse af 8. Januar d. A., hvori De har anholdt om min Medvirkning til Alpakadyrets Indförelse paa Island, undlader jeg ikke

1850. at meddele Dem, at jeg kort efter min Ankomst til
2. Juli. Danmark i afvigte Efteraar tilskrev det kgl. Landhuusholdningsselskab om, at meddele mig de muligst nöiagtige Oplysninger om Sagen, ledsagede af dets egen Betænkning desangaaende.

Af den derefter fra bemeldte Selskab modtagne Skrivelse, som i Gjenpart vedlægges, vil det imidlertid erfares, at Indförelsen af det ommeldte Dyr paa Island vilde være forbunden med saadanne uovervindelige Vanskeligheder, og navnligen med saa overordentlig store Bekostninger, at Tanken om dette Foretagendes Udförelse uden Tvivl for Tiden maa opgives. — Indenrigsministeriet den 2. Juli 1850.

21. Juli. **Kongelig Resolution** ang. **Understöttelse** for **islandske Agronomer** til en **Reise i Norge.** Khavn den 21. Juli 1850. — Isl. Depart. Forestill. og Resol. Prot. 1850, Nr. 37. I Indenrigsministerens (Rosenörns) Forestilling under 19. Juli bemærkes, at de to islandske Landvæsenselever Jon Espolin og Guðmund (Olafsson) Stephensen, vare afreiste til Norge med den dem ved Resol. 2. Juni bevilgede Understöttelse. I Christiania havde sagkyndige Mænd tilskyndet dem til at reise til de nordligere Egne, navnlig til Alten i Nordlandene, hvor de Græs- og Sædarter fornemmelig dyrkes, som for Islands Jorddyrkning havde en særegen Interesse, og hvor i det Hele de physiske Forhold nærme sig mest Islands. Men til at foretage en saadan Reise var den dem tilstaaede Understöttelse for ringe, hvorfor de havde anholdt om et Tillæg, hvilket Ministeren mente at kunde tages af Understöttelsesfondet for Island, „hvis Capital for Tiden udgjör omtrent 14000 Rbd." Det indstilles derfor:

„at der af Renterne for indeværende Aar af den ved allerhöi. Resol. af 25. Juli 1844 oprettede Understöttelsesfond for Island allernaad. maa bevilges Islænderne J. H. Espolin og G. Stephensen en Understöttelse af 200 Rbd. til hver, til at fortsætte og fuldende den af dem i indeværende Sommer begyndte Reise i

Norge, for at gjöre sig bekjendt med Landvæsenet sammesteds". 1850. 21. Juli.

[Kongelig Resolution]:

Indstillingen bifaldes. — Frederiksborg Slot den 21. Juli 1850[1].

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden i Island, ang. **Forbedring af Uldens Behandling og af Faareavlen** sammest. Khavn den **24. Juli 1850.** — Isl. Copieb. 1850, Nr. 457. 24. Juli.

Med Skrivelse af 17. Februar d. A. har Stiftamtet hertil indsendt de hoslagte tilbagefölgende Erklæringer fra Sysselmændene i Sönderamtet, med Hensyn til hvad der kunde være at foretage til Uldens bedre Behandling og Faareavlens Forbedring i Island m. v.

Da det deri er yttret — hvad der vistnok ogsaa stemmer med den almindeligen antagne Mening i Island — at det virksomste Middel i denne Henseende vilde være, om Ulden kunde blive sorteret og af de Handlende betalt med forskjellige Priser efter dens Godhed, skulde jeg tjenstl. have Hr. Stiftamtm. anmodet om, at ville conferere med de Handlende omkring Faxebugten og navnligen i Reykjavik om, at der maatte

[1]) De bevilgede Penge vare under 23. Juli anviste Biskop Darre i Throndhjem, men denne befandt sig paa Visitats-Reise dengang Espolin og Stephensen omtrent samtidig ankom dertil, og ventedes förbst hjem i Slutningen af August. Da de ikke saae sig istand til at vente saalænge, og ikke endnu havde erholdt Meddelelse om den bevilgede Understöttelse, vendte de den 26. Juli tilbage til Christiania, hvor de modtog Meddelelsen. De anholdt derfor om, at maatte anvende den erholdte Understöttelse til at besöge det ansete Landvæsens-Institut Degeberg i Sverige, og dette blev dem tilladt ved Indenrigsministerens (Rosenörns) Resolution paa forventende kongelig Approbation, der senere er given ved kongel. Resol. 9. Septbr. 1850. — Isl. Depart. Forest. og Resol. Prot. 1850, Nr. 47.

1850. blive opstillede bestemte Fordringer til Uldens Sorte-
24. Juli. ring, og en derefter afpasset Scala for Betalingen i Forhold til Uldens Godhed, hvorefter Resultatet af disse Forhandlinger maatte söges bragt til Indvaanernes Kundskab.

Ligeledes maa Ministeriet ansee det for hensigtsmæssigt, at der, i Forbindelse hermed, maatte i Henhold til de i fornævnte Erklæringer fremsatte Bemærkninger, og iövrigt efter nærmere Conference med de kyndigste Landmænd i Island, blive udfærdiget og meddeelt Indbyggerne en til Faareavlens Forædling sigtende Veiledning, i hvilken Henseende det ogsaa forventes, at Hr. Stiftamtm. vil foranstalte det Fornödne.

Om de Foranstaltninger, som i den ommeldte Henseende maatte blive trufne, imödesees i sin Tid nærmere Indberetning. — Indenrigsministeriet den 24. Juli 1850.

24. Juli. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Orgelspillet i Domkirken i Reykjavík.** Khavn den 24. Juli 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 461.

Ved Skrivelse af 18. April d. A. har Stiftamtet, næst at bemærke, at der forgjæves har været gjort Forsög med at indföre Stolestadepenge for lukkede Stole i Reykjavík Domkirke, tillige indsendt et Andragende fra Domkirkepræsten og Borgerrepræsentanterne i Reykjavík om, at der for Fremtiden til Orgelspillets Udförelse i Domkirken maatte blive tilstaaet et Bidrag af 80 Rbd., enten af den islandske Jordebogskasse eller af Kirkens Indtægter.

Da det imidlertid, som Hr. Stiftamtm. bekjendt, ved allerhöi. Resol. af 2. Septbr. 1848 er bestemt, at intet Bidrag til bemeldte Öiemed fra Udgangen af samme Aar kunde ventes ydet af Islands Jordebogskasse, drister Ministeriet sig ikke til nu at indgaae

med en allerunderd. Indstilling i en modsat Retning, saa meget mindre, som dertil ikke er opfört Noget paa Finantsloven for indeværende Aar. Og da ei heller Domkirken kan ansees forpligtet til at bidrage til den heromhandlede Udgifts Udredelse — hvortil den desuden efter sine Formuesomstændigheder ikke vilde være istand — maa denne Sags videre Fremme saaledes ansees for dette Ministerium uvedkommende, hvorimod man tjenstl. skulde henstille, hvorvidt Hr. Stiftamtmanden i Forening med Biskoppen maatte finde Anledning til desangaaende at henvende sig til Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, saavel i den offentlige Gudsdyrkelses Interesse, som med Hensyn til de flere andre, under bemeldte Ministerium hörende Forhold, hvormed denne Sag staaer i Forbindelse. 1850. 24. Juli.

Forsaavidt det imidlertid, inden Sagen ad denne Vei kan blive ordnet, maatte ansees for særdeles önskeligt, at Orgelspillet i Domkirken kan vedblive i indeværende Aar, vil Ministeriet Intet have imod, at dertil for denne Gang maa, uden nogen Fölger for Fremtiden, anvendes et Belöb af indtil 80 Rbd. af den paa Finantsloven til adskillige Udgifter for Islands Vedkommende opförte Sum af 4000 Rbd., dog at i saa Fald nærmere Indberetning om den saaledes foretagne Udtælling forventes. — Indenrigsministeriet den 24. Juli 1850.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Fremgangsmaaden med Hensyn til **Udstedelse og Indfrielse af Obligationer** ved Jordebogskassen i Island. Khavn den **24.** Juli **1850.** — Isl. Copieb. 1850, Nr. 464. 24. Juli.

Ved Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden og Amtmændene samt Landfogden i Island af 28. Septbr.

1850. 24. Juli. 1822, hvori den Fremgangsmaade er foreskreven, der skulde iagttages deels ved Modtagelsen af Capitaler i Islands Jordebogskasse til Forrentning af Statskassen, deels ved Summernes Tilbagebetaling af nysnævnte Jordebogskasse, blev det i sidstnævnte Henseende bestemt, at samme burde skee imod vedkommende Autoritets Qvittering paa og Extradition af den gjeldende Forskrivelse, nemlig enten paa Landfogdens Qvittering eller den derfor udstedte kongl. Obligation. Disse indfriede Documenter skulde, tilligemed Stiftamtmandens Udgiftsordre, fölge Landfogdens Regnskab som Bilag.

Da der imidlertid i bemeldte Udgiftsordre paa Capital-Udtællinger af Jordebogskassen ikke pleier at nævnes nogen bestemt Person som berettiget til Qvitterings Meddelelse for det udbetalte Belöb, men blot at Udbetalingen skal skee til Vedkommende, og da dette har haft til Fölge, at de indfriede Obligationer og Qvitteringer ofte indsendes forsynede med Tilstaaelse for Belöbets Modtagelse af Personer, om hvis Competence til Underskriften man ikke ved Revisionen kan have behörig Oplysning, og altsaa ei heller kan bedömme, om Statskassen findes tilstrækkelig betrygget mod mulige Efterkrav i denne Anledning, har Departementet for Statsgjælden anholdt om, at fornöden Foranstaltning maatte blive truffen, for at tilveiebringe en större Betryggelse for Statskassen i bemeldte Henseende.

Efter at Sagen derpaa har været foredragen for Justitsministeriet, saavel som for Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, er man bleven enig om at ordne samme paa fölgende Maade:

Hvad de Obligationer angaaer, der udstedes for modtagne Umyndiges Capitaler, er det fundet hensigtsmæssigst, at samme, i Analogie med For. 18. Februar 1847 § 9, for Fremtiden gives Paategning om, at de ikke uden vedkommende Overformynders (istedetfor som hidtil Amtets) Samtykke kunne afhændes, pant-

sættes eller qvitteres, og at Overformynderen da, naar Obligationerne skulle indfries, ved at hæve den prohibitive Paategning, tillige paa selve Gjældsbrevet navngiver den Person eller de Personer, som retsgyldigen kunne qvittere for Belöbets Modtagelse. 1850. 24. Juli.

I Henseende til de offentlige Stiftelser tilhörende Obligationer, da er det anseet for rettest, at den Autoritet, der meddeler Annulleringspaategningen paa Gjældsbrevet, ogsaa paa samme navngiver den, til hvem Udtællingen kan skee, hvilket da saaledes vil kunne tjene til Legitimation for Landfogden. Men i Forbindelse hermed er det fundet bensigtsmæssigt, at foretage en Forandring ogsaa i Henseende til den Form, hvori den prohibitive Paategning paa de heromhandlede Obligationer hidtil er bleven meddeelt. Forsaavidt denne Paategning nemlig hidtil i adskillige Tilfælde har indeholdt, at de paagjeldende Obligationer ikke kunne afhændes uden vedkommende Ministerii Samtykke, vil det, paa Grund af den Besvær, hvormed det ofte kan være forbundet at erhverve bemeldte Samtykke, blive foranstaltet, at den prohibitive Paategning for Fremtiden stedse vil kunne hæves af vedkommende Autoritet i Island, hvorunder Stiftelsen hörer, t. Ex. Amtmanden eller Stiftsövrigheden, hvilken Autoritet da, ifölge det Foranförte, tillige vil have udtrykkeligen at opgive, til hvem Udbetalingen skal skee.

Da endelig de Qvitteringer, som af Landfogden udstedes for i Jordebogskassen indbetalte Belöb under 100 Rbd., i alt Væsentligt ere at betragte som Obligationer, og kun i Henseende til Formen ere forskjellige fra disse, har man ikke troet at burde modsætte sig en fra Departementet for Statsgjælden modtagen Begjæring om, at bemeldte Qvitteringer maatte blive forsynede med prohibitive Paategninger, der saaledes ville være at meddele af Hr. Stiftamtmanden, og ville, som Fölge heraf, de foranförte Bestemmelser iövrigt ogsaa

1850. komme til Anvendelse med Hensyn til nysnævnte Qvit-
24. Juli. teringer.

Foranstaaende meddeles herved tjenstl. Hr. Stiftamtmanden til behagelig Efterretning og Iagttagelse, samt Bekjendtgjörelse for samtlige Overformyndere i Sönder-Amtet. Og vil der iövrigt, med Hensyn til Modtagelse af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Capitaler i Islands Jordebogskasse og disses Forrentning m. v., fremdeles være at forholde overeensstemmende med fornævnte Rentekammer-Skrivelse af 28. Septbr. 1822, og de senere derom givne Bestemmelser. — Indenrigsministeriet den 24. Juli 1850 [1].

25. Juli. Justitsministeriets **Bekjendtgjörelse** ang. **Indförelsen af en ny Pharmacopoea Danica.** Khavn den 25. Juli 1850. — Sendt til Island ved det islandske Departements Skrivelse 11. Juni 1852. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Depart. Tid. for 1850, S. 948. Bibl. for Læger III. Række, VIII, 165—166.

Bekjendtgjörelse angaaende Indförelsen af en ny Pharmacopoea Danica.

Paa Justitsministeriets derom nedlagte allerunderd. Forestilling har det behaget Hs. M. Kongen under 14. d. M. allern. at bifalde:

„At den af det kgl. Sundheds-Collegium affattede og under Titel af „Pharmacopoea Danica, Regia Auctoritate a Collegio Sanitatis Regio Hauniensi edita. Hauniæ 1850" paa Sundheds-Collegiets Forlag udkomne, hos Thiele trykte Pharmacopoea fra 1. Septembr. næstkommende indföres i Danmark som en ufravigelig Regel, hvorefter Lægemidler overalt i Apothekerne skulle anskaffes, holdes og tilberedes, saaledes at i Overtrædel-

[1]) Ligelydende Skrivelser ere under s. D. udgaaede til de to Amtmænd paa Island, samt til Landfogden. Isl. Copiebog sst. Nr. 465—467.

ses-Tilfælde Vedkommende, i Overeensstemmelse med For. af 28. Decbr. 1839, jevnf. med Forordningerne af 14. Juni 1805 og 4. Decbr. 1672 § 25, ville være at tiltale enten til Fortabelsen af deres Privilegium eller til Pengeböder efter Forseelsens Beskaffenhed, og at det i Forbindelse dermed paalægges saavel Sundheds-Collegiet som vedkommende Læger at före Tilsyn med, at intet af de i Pharmacopoeen ommeldte enkelte eller sammensatte Lægemidler savnes i noget Apothek, samt at Apothekerne paa det Nöieste fölge den dem givne Anviisning og foreskrevne Taxt". 1850. 25. Juli.

Hvilket herved bekjendtgjöres til Efterretning og Iagttagelse for alle Vedkommende. — Justitsministeriet den 25. Juli 1850.

Kongelig Resolution ang. **Underviisningsplan** og Examensbestemmelser for **den lærde Skole i Reykjavík.** Christiansborg Slot den 30. Juli 1850. 30. Juli.

— Isl. Depart. Forest. og Resol. Prot. 1850, Nr. 38. Den danske Text af Underviisningsplanen (uden Datum) som Bilag til Resol. sammesteds. Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk, Reykjavík 1852. 20 Sider i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, derunder den islandske, Resten af Titelbladet Islandsk. Paa de lige Sider (2—18) er aftrykt den danske Text og paa de ulige Sider (3—19) den islandske, begge uden Datum og Underskrifter. I Skole-Efterretninger (skóla-skýrsla) fra Reykjavík 1851—52, S. 33 og 1852—53, S. 2—3, henföres den til 3. Mai 1850; i Skólaskýrsla 1864—65, S. 44, til 13. Mai 1850. — I Lanztíðindi 1850, S. 111—114; 122—123; 129—130; 133; 141—142, findes den islandske Text aftrykt.

I Forestilling fra Kirke- og Underviisningsministeren (Madvig) dat. 27. Juli, foredrages Sagen paa fölgende Maade:

„Ved allerhöi. Resolution af 24. April 1846 blev det bestemt, at den lærde Skole i Island skulde fra 1. Oktober s. A. træde i Virksomhed efter en Plan, der affattedes i Overeensstemmelse med de i Forestillingen anförte Grundsætninger. Ved Udarbeidelsen af denne Plan blev den provisoriske Plan af 25. Juli for de udvidede danske Skoler lagt til Grund,

1850. dog med de Modificationer, som fandtes nödvendige efter de
30. Juli. islandske Forhold. Denne Plan skulde ogsaa kun være midlertidig, og Ephoratet for Skolen blev anmodet om, efter det förste Skolecursus at indsende Rectors og Ephoratets Bemærkninger til den midlertidige Plan.

I Slutningen af forrige Aar modtog Ministeriet disse Betænkninger, affattede af Biskoppen i Island paa Ephoratets Vegne, og af Rector ved Reykjavík lærde Skole. Disse Bemærkninger maatte naturligviis slutte sig til Planen af 25. Juli 1845. Men da denne Plan er omdannet ved den af D. Majestæt under 6. Mai sidstl. allernaad. bifaldte Underviisningsplan og Examensbestemmelser for alle danske lærde Skoler, har jeg lagt denne til Grund ved Udarbeidelsen af en særegen Plan for Reykjavík lærde Skole. Men ved Udförelsen deraf har jeg foretaget adskillige Modificationer, som jeg har fundet hensigtsmæssige eller nödvendige ved Betragtningen af de forskjellige Forhold, hvorunder de danske Skoler og Islands Skole have at virke.

Ved allerund. at forelægge D. Majestæt en Underviisningsplan og Examensbestemmelser for den lærde Skole i Reykjavík maa jeg först bemærke, at de Bestemmelser, som heri ere optagne fra den almindelige Skoleplan, ere allerede motiverede ved Forelæggelsen for D. Majestæt af denne sidste. Jeg har saaledes alene at forklare Grundene til de ovennævnte Afvigelser fra denne Plan.

Grunden for de vigtigste Forandringer er den Omstændighed, at i Island maa fordres 14 Aars Alder (Confirmation) til Optagelse i nederste Classe i Skolen, medens der i de danske Skoler ikke fordres i saa Henseende mere end 10 Aars Alder. I Island skeer Underviisningen af Börnene ved Forældrene selv, eller dem, der træde i deres Sted. Da der nu er kun een lærd Skole (og de bör ikke være flere) i Island, maae de fjerneste Egne saaledes söge dertil. Men under saadanne Forhold vilde sjeldent Forældrene sende deres Sönner i en yngre Alder til et Sted, hvor de aldeles ikke kan have noget Tilsyn med dem. Det er ogsaa sjeldent i Island, at Sönnerne i en tidlig Alder bestemmes til Studeringer, men man venter der i Almindelighed til de noget modnere Aar. Der vilde saaledes blive det faktiske Forhold, selv om Aldersgrændsen nedsættes, at de, der indsendes til Skolen i Almindelighed, vilde have Confirmationsalderen. Men de i Reykjavík tilstedeværende Forhold gjöre det endog nödvendigt, at Di-

sciplene ved Optagelsen i Skolen maae være confirmerede. 1850.
Der vilde ikke kunne optages i de der boende Familier mere end 30. Juli.
nogle enkelte Disciple (Forholdet er nu 5: 1); de Övrige maae nu optages i Skolebygningen. Men naar der skulde oprettes en Opdragelses-Anstalt for uconfirmerede Disciple, maatte Bygningen og de nuværende Forhold aldeles forandres, ligesom denne Oplærelse til Confirmationen vilde staae tilbage for den af Forældrene givne. Endelig maa det tilföies, at i de tidligere Skoler i Island, og selv i den efter det provisoriske Regulativ indrettede nuværende Skole, har det altid været Betingelse for at kunne optages i Skolerne, at Disciplene skulde være confirmerede. Paa disse Grunde har Ministeriet optaget denne Bestemmelse i den Der. Majestæt forelagte Plan. Men heraf fölger, at der maa fordres en större Kundskab af de confirmerede Disciple, der optages i den lærde Skole i Island, ligesom Skoletiden og Classe-Antallet maatte indrettes derefter.

Da Island er saa langt fjernet herfra, og Communicationen derimellem er aldeles usikker, har jeg overdraget Ephoratet for Skolen, ligesom hidtil er gjort, Myndighed til at afgjöre nogle Sager, der ikke taale det Ophold at indsendes til Ministeriets Afgjörelse. Herefter ere nogle Bestemmelser i den almindelige Skoleplan forandrede.

Efter disse almindelige Bemærkninger skal jeg gaae over til Ændringerne.

ad § 1: Da den langt overveiende Deel af Skolens Disciple vil uddanne sig til geistlig Virksomhed, og det for dem er gjort til Betingelse for Ansættelse i geistlige Embeder paa Island, at de enten maae have taget theologisk Examen ved Universitetet, eller Examen ved Pastoral-Seminariet, og da fremdeles de fleste af dem, der danne sig til geistlig Virksomhed, ville tage Underviisning i Seminariet, maa det være den lærde Skoles Öiemed, at forberede Disciplene til en videre Uddannelse ved Pastoral-Seminariet, ved Siden af det almindelige Öiemed for de danske Skoler. Paa Grund heraf er Tilföielsen skeet.

ad § 2 og 3: Forinden jeg gaaer over til Ændringen i § 2, skal jeg gjöre en Sammenligning imellem hvad her fordres til Optagelsen i denne Skoles nederste Klasse og de tilsvarende Fordringer, der ere tagne for de danske Skoler. I Modersmaalet (Islandsk i Island) og i Regning have begge de samme Betingelser. I Religionen fordres i den islandske Skole den Kundskab, der skal erhverves til Confirmationen,

1850. medens der i de danske Skoler kun fordres, at Disciplene
30. Juli. ved Optagelsen i Skolerne skulle i det Ringeste have lært et kort Begreb af den bibelske Historie. Men desuden fordres til Optagelsen i den islandske Skole (hvortil Intet svarer ved Optagelsen i de danske Skoler): at Disciplene maae kunne læse og forstaae Dansk; at de have lært Hovedtrækkene af den latinske Grammatik, samt læst et Qvantum af en lettere Forfatter i dette Sprog, og at de have lært det almindeligste af Geographien og det vigtigste af Nordens Historie.

En Fölge heraf maa det være, at Skolecursus i den islandske lærde Skole maa være kortere end i de danske lærde Skoler. I det midlertidige Regulativ, der endog gjorde större Fordringer end her ere indförte, er Skoletiden bestemt til 7 Aar. Ministeriet har derimod antaget, at Skolecursus i denne Skole ikke maa' være længere end sexaarigt. Naar man sammenligner de ovennævnte Betingelser for at optages i nederste Klasse i Reykjavíks Skole, med de Betingelser, som her ville i Almindelighed fordres til Optagelsen i anden og tredie Klasse, og desuden tages Hensyn til den större Modenhed, som Alderen og Confirmationen give, synes det at fremlyse deraf, at der vilde gjöres större Fordring til den islandske Skole, hvis den skulde have et syvaarigt Cursus, end man gjör til de danske Skoler.

Naar saaledes Skolecursus bliver sexaarigt, skulde Klasserne være 5, og de 4 förste Klasser være eetaarige. Men Ministeriet kan dog ikke for Tiden indföre en saadan Klasseindretning, da der til de 4 Classer, som bleve indrettede ved den midlertidige Plan, allerede, efter den Udvikling som Skolen nu har taget, er Trang til en ny Lærer; men naar Klasserne skulde være 5, maatte dertil ogsaa antages en anden ny Lærer.

Med Hensyn til de i § 3 indförte Fritagelser fra Aldersgrændserne, er Fritagelsen fra den höieste Aldersgrændse grundet paa de islandske Forhold. Man vilde nemlig uden saadan Fritagelse udelukke begavede Ynglinge, der föle den indre Trang til en höiere Viden först i den noget sildigere Alder, da der i Island sjeldent udenfor Skolen kan faaes en saadan Underviisning, der opveiede den i Skolen. Undtagelsen fra mindste Alder kan alene gives de skolesögende Disciple, hvortil alene höre de, der ere Sönner eller Myndlinge af Reykjavíks Indvaanere, eller ere optagne i Familier der.

De övrige Ændringer i disse Paragrapher ere en Fölge af de allerede omtalte Ændringer. 1850. 30. Juli.

ad § 4. Det islandske Modersmaal i den islandske Skole sættes jævnsides med Modersmaalet i de danske Skoler. I den islandske Skole træder Tydsk istedetfor Fransk i de danske Skoler. Dansk træder i den islandske Skole istedetfor Tydsk i de danske. Men efter Forholdene maa der gjöres större Fordringer til Kundskaben i dansk Sprog. Medens der i de danske Skoler ikke fordres mere med Hensyn til Tydsk, end at de kunne uden grove Feil udtrykke sig skriftlig i Sproget med Benyttelse af det Almindeligste af Ordforraadet, fordres der i den islandske Skole, at Disciplene ved Udgangen af tredie Klasse kunne skrive det danske Sprog correkt. Grunden til, at Dansk afsluttes med tredie Klasse, er, at man ved Udgangen af fjerde Klasse ikke kunde gjöre större Fordringer med Hensyn til Færdigheden i at skrive Dansk. Men da Disciplene, navnlig i den överste Klasse, ville have Leilighed til i Reykjavík hver Dag at öve sig at tale Dansk, synes det en fordeelagtigere Maade at anvende i de fire förste Aar saa mange Timer paa Dansk, som ellers vilde have været at fordele paa 6 Aar.

Slutningen af Nr. 5 i den almindelige Skoleplan maa paa Grund af Omstændighederne bortfalde.

Den Forandring, der er foretagen med Hensyn til den fremadskridende Underviisning i Religionen, er navnlig grundet paa, at Disciplene optages confirmerede.

Da der i Reykjavík sjelden vil forekomme et Tilfælde, hvor en Discipel ikke hörer til den evangelisk-lutherske Kirke, eller til den reformerte Bekjendelse, har jeg udeladt den dertil hörende Bestemmelse i den almindelige Plan, idet jeg kan forudsætte, at hvis et saadant Tilfælde skulde indtræffe, vil Rector paasee det som der er foreskrevet.

At Disciplene her er given Leilighed til at lære Engelsk eller Fransk, udenfor den almindelige Skoletid, er ikke nogen Forandring af den almindelige Skoleplan.

ad § 5: Da den her optagne förste Passus af den tilsvarende § i den almindelige Skoleplan indeholder Hovedtanken, har jeg udeladt den videre Udvikling, som mindre passende til Reykjavík Skoles Indretning, navnlig med Hensyn til Klasserne og Fordringerne ved Optagelsen.

ad § 7 og 8: At Sommerferien her er bestemt til tre Maaneder: Juli, August og September, er grundet paa Islands

1850. særegne Forhold. Sommerferien har fra den tidligste Tid og
30. Juli. indtil 1846, da den ved den provisoriske Plan blev indskrænket til 3 Maaneder, i Islands lærde Skoler altid været fire Maaneders Ferie, idet Juni Maaned, foruden de ovennævnte Maaneder, hörte under Ferien. Skolens Rector har udtalt sig meget stærkt imod, at Sommerferien skulde gjöres kortere end tre Maaneder. Biskoppen har ogsaa udtalt sig for det samme. De Grunde, som ere anförte derfor, skal jeg anföre. Naar Ferien er tre Maaneder lang paa denne Aarstid, have alle Disciple Leilighed til at besöge deres Forældre, selv i de fjerneste Egne. Dette ansees ogsaa tjenligt for Disciplene, idet de derved faae Leilighed til at tage Deel i de Sysler i deres Hjem, som de selv senere skulle forestaae. Men Hovedgrunden er, at de Omkostninger, der nu anvendes paa Disciplene, overstige de Flestes finantsielle Kræfter, men at langt Flere vilde udelukkes fra at kunne sende deres Sönner til Skolen, naar de skulde give dem Underhold i tre Maaneder til. Paa den anden Side er det anfört, at en saadan Ferie ikke vilde have nogen skadelig Fölge for Underviisningen, da Ferien vilde forfriske Disciplenes Sind og styrke deres Legemer. Da Ministeriet ikke har fundet nogen overveiende Grund til at forkorte den nuværende tre Maaneders Sommerferie, er den optaget i Planen.

ad § 9: Rector har indstillet, at Halvaarsexamen maatte bortfalde, navnlig paa Grund af de særegne Forhold i Reykjavík Skole. Efter Hensigten med denne Examen kunde den vel opnaaes paa en anden Maade. Men Ministeriet har ikke fundet nogen Anledning til, aldeles at udelade af Skoleplanen denne Examen. Derimod har Ministeriet troet, at det ikke er nödvendigt at foreskrive, at der i denne Skole skal afholdes en Halvaarsexamen, men anseet det for rigtigst, at overlade til Rector og Lærerne at bestemme, om Halvaars-Examen skal afholdes eller ikke.

ad § 11: Da Læsningen af en græsk Tragœdie er en vanskelig Opgave, der ogsaa i de danske lærde Skoler, hvor Forholdene dog ere gunstigere, udentvivl oftere vil blive ombyttet med det tilladte Æquivalent, har jeg for Islands Skole udeladt denne hele Fordring, mod et passende Æquivalent.

ad § 18: Efter den midlertidige Skoleplan for Reykjavíks Skole skulde anden Klasse være eetaarig og de andre toaarige. Da denne Plan traadte i Kraft med Begyndelsen af Skoleaaret 1846—1847, have de af Disciplene, der optoges i

Skolen i dette Aar, ved Slutningen af Skoleaaret 1849—1850, 1850.
gjennemgaaet de to förste Klasser og förste Aar af tredie 30. Juli.
Klasse. De Disciple, der indkom i Skolen för Skoleaaret 1846—1847, ere inddeelte i to Klasser, som kaldes 3. Kl. A og 3. Kl. B. — Ved Reykjavíks Skole fremstiller altsaa Overgangen sig paa fölgende Maade:

Hold af Disciple.	Skoleaaret 1849—50.	1850—51.	1851—52	1852—53.
I.	3. Kl. B	Anden Exam. Cursus ved Universitetet.	"	"
II.	3. Kl. A (3. Kl. a)	3. Kl. B 3. Kl. B	Anden Exam. Cursus ved Universitetet.	"
		3. Kl. b	4. Kl. a	4. Kl. b
III.	2. Kl.	3. Kl. a	3. Kl. b	4. Kl. a
IV.	1. Kl. b 1. Kl. a	2. Kl.	3. Kl. a	3. Kl. b"

I Henhold til det Ovenanförte indstilles:

„At Hs. Majestæt vil allernaad. bifalde den vedlagte Underviisningsplan og Examensbestemmelser for den lærde Skole i Reykjavík."

[Kongelig Resolution]:

Vi bifalde allernaad. den vedlagte Underviisningsplan og Examensbestemmelser for den lærde Skole i Reykjavík. — Christiansborg Slot den 30. Juli 1850.

Underviisningsplan og Examensbestemmelser for den lærde Skole i Reykevig.

1. Den lærde Skoles Bestemmelse er, at meddele de den betroede Disciple en Underviisning, der kan före til en sand og grundig almindelig Dannelse, og med det Samme, saavel ved Kundskab som ved Sjæleevnernes Udvikling, paa bedste Maade forberede til en videre Uddannelse ved Pastoral-Seminariet og til det akademiske Studium af de Videnskaber og Fag, til hvilke den Enkelte föler Kald.

2. Skolen inddeles i 4 Klasser, af hvilke den förste (nederste) og anden ere eetaarige, men tredie og fjerde Klasse toaarige, saa at det fuldstændige Skolecursus er beregnet paa 6 Aar.

1850. 30. Juli. 3. For at kunne optages i Skolens förste eller nederste Klasse udfordres: 1) at Disciplen er confirmeret og ikke over 16 Aar og er vaccineret, hvorom de fornödne Attester blive at fremlægge; — 2) at han a) kan læse Islandsk og skrive dette Sprog med tydelig Haand og uden betydelige orthographiske Feil, samt læse og forstaae Dansk; — b) har lært Hovedtrækkene af den latinske Grammatik, samt læst et Qvantum af en lettere Forfatter i dette Sprog; — c) har lært det Almindeligste af Geographien og det Vigtigste af Nordens Historie; — d) i Regning har gjennemgaaet de 4 Species; — 3) at hans Sæder ere ufordærvede.

Saafremt Nogen attraaer at optages i en af de höiere Klasser, uden at have gjennemgaaet de lavere i samme Skole, udkræves: 1) at Alderen ikke er större, end at han kan tilbagelægge det ham forestaaende Skolecursus til det fyldte 22de Aar; — 2) at hans Kundskaber ere fyldestgjörende efter den Pröve, hvoraf Skolen betinger dens egne Disciples Oprykning til den Klasse, i hvilken han attraaer at optages; — 3) at han medbringer Vidnesbyrd om ufordærvede Sæder.

I Skolens fjerde Klasse kan ingen ny Discipel optages. Men naar en saadan Discipel, ved Pröven til Optagelsen i Skolen, findes fuldkommen moden dertil, kan han, efter at have været eet Aar i Skolens tredie Klasse, optages i den fjerde.

Fritagelsen fra de her givne Bestemmelser om Grændsen for den störste Alder kan gives af Skolens Ephorat, naar de ikkun angaae 2 Aar eller derunder. Fritagelsen fra Fordringen om Confirmation kan af Ephoratet kun gives de skolebesögende Disciple, der have fyldt deres 12te Aar. Begge disse Fritagelser betinges ved, at Vedkommendes Ansögning er ledsaget af Rektors Anbefaling med Hensyn til den Paagjeldendes Evner og Udvikling

4. For at fyldestgjöre den lærde Skoles ovenfor angivne almindelige Bestemmelse, skal den, ved Siden

af at sörge for Disciplens religieuse og sædelige Dannelse, saavel före ham til Beskuelse af Menneskehedens historiske Udvikling, og især af Oldtidens oprindelige Cultur, der udgjör Grundlaget for den nyere, som til Betragtning af Störrelsernes Love og det ydre Naturliv, baade lede ham til Fortrolighed med Modersmaalet og dets Litteratur, og berede ham Adgang til en videre Kreds af Dannelse. — Ifölge heraf blive fölgende Sprog og Videnskaber Gjenstande for Underviisningen: 1850. 30. Juli.

1) Islandsk. Underviisningen heri meddeles gjennem Skolens samtlige Klasser, og bör gaae ud paa, at bringe Disciplen til at udtrykke sig reent, rigtigt og med Lethed i Modersmaalet, og efterhaanden at gjöre ham bekjendt med den islandske Litteraturs Historie og vigtigste Værker. I den hele Sprogunderviisning maa Modersmaalet benyttes til at gjöre de almindelige grammatikalske Begreber tydelige, og disse maae anvendes derpaa. I de höiere Klasser bör de skriftlige Övelser i Modersmaalet gaae ud paa, at udvikle Evnen til selvstændig Fremstilling i det Hele.

2) Dansk. Underviisningen heri gives fra Optagelsen i Skolen til Udgangen af tredie Klasse, hvor den sluttes, og hvori Disciplene maae have opnaaet Færdighed i at oversætte fra Dansk, kunne skrive Sproget correct, og være bekjendte med det Væsentlige af den danske Litteraturs Historie.

3) Tydsk, hvori Underviisningen gives fra Indtrædelsen i Skolen til Udgangen af tredie Klasse, maa læses saaledes, at en almindelig prosaisk tydsk Forfatter uden Vanskelighed forstaaes og oversættes.

4) Latin. Underviisningen heri, som gives gjennem alle Klasser, maa sætte sig samme Maal for Kundskaben, som hidtil har været tilsigtet ved Skoleunderviisningen i Forbindelse med Pröven i Latin ved den saakaldte anden Examen. Der bör altsaa söges stiftet et Bekjendtskab med det Bedste af den latinske Litteratur ved Læsningen af et passende Antal poetiske og

1850.
30. Juli.

prosaiske Forfattere (hvis mindste Omfang er angivet nedenfor i § 11), og vundet en sikker Dygtighed i Sproget til fri Benyttelse.

5) Græsk, hvori Underviisningen begynder i anden Klasse og afsluttes i fjerde Klasse, læses omtrent i samme Omfang som hidtil og efter den Antydning, som nedenfor i § 11 er given ved Bestemmelsen af det Pensum, der i det mindste maa være læst Med Underviisningen i Latin og Græsk maa i de höiere Klasser forbindes Meddelelsen af en Oversigt over det Vigtigste og Betydningsfuldeste af den gamle Litteratur og den gamle Verdens Forfatning og Tilstand hos begge Folk, samt af Mythologien, hvortil ved Siden af Læsningen af Forfatterne benyttes trykte korte Læreböger med behörigt Udvalg.

6) Hebraisk. Da dette Sprog ikke hörer til den Kreds af Lærefag, som antages at udgjöre de nödvendige almindelige Dannelsesmidler, saa vil Underviisningen i samme alene være at tilbyde dem, der attraae den. Denne Underviisning meddeles kun i Skolens fjerde Klasse, og Disciplene bringes til det Maal, som ansees fornödent for at kunne paabegynde det theologiske Studium ved Universitetet, og at kunne deeltage i den fortsatte Underviisning i dette Sprog, som tilbydes i Pastoralseminariet. Intet Æqvivalent for Hebraisk skal fordres af dem, der ikke heri have taget Underviisning i Skolen.

7) Religion. Underviisningen heri gaaer deels ud paa Bibelhistorie, hvilken afsluttes i tredie Klasse, deels paa den christelige Religions Lærdomme, hvilken Underviisning meddeles gjennem alle Klasser i en efterhaanden, som Disciplene rykke frem, udförligere og mere videnskabelig Behandling; og bör Religionslæreren lade det være sig magtpaaliggende, at bibringe Disciplene en levende Erkjendelse af den christelige Religions Sandheder, og at gjöre samme frugtbar for Gemyttet. — Med Religionsunderviisningen forbindes

Bibellæsning, i överste Klasse Læsning af det nye Testament i Grundsproget. 1850. 30. Juli.

8) Historie. Heri undervises gjennem samtlige Klasser, og maae Disciplene, uden at overlæsses med en for stor Mængde Enkeltheder af Navne, Aarstal osv., især i de mere underordnede Partier af Historien, ledes til at erhverve en anskuelig Kundskab om og et sikkert Overblik over de mærkelige Begivenheder i den gamle og nye Verdenshistorie, med Indsigt i deres indbyrdes Forbindelse og Sammenhæng; og bör der, efterhaanden som Underviisningen skrider frem, tages et stedse mere omfattende Hensyn til Culturens Udvikling og Folkenes indre Tilstande. — At Fædrelandets Historie læres efter en noget udförligere Plan, er en Selvfölge.

9) Geographie afsluttes med tredie Klasse. Den politiske Geographie sættes i Forbindelse med Fremstillingen af de naturlige Forhold.

10) Arithmetik. Under Underviisningen heri, der gaaer igjennem samtlige Klasser, indbefattes ogsaa Ligninger af förste og anden Grad, Algebra og Logarithmer.

11) Geometri. Underviisningen heri, der ligeledes gaaer igjennem hele Skolen, indbefatter foruden den almindelige Plangeometri ogsaa Stereometri og Plantrigonometri; hvortil föies en saadan kort Oversigt over det Vigtigste af Astronomien, at den, uden vanskelig Calcul eller Detail, kan give en tydelig Anskuelse af Himmellegemernes Forbold, af Lovene for deres Bevægelse, og af Maaden, hvorpaa disse Love erkjendes, samt over Hovedsætningerne af den mathematiske Geographie.

12) Naturlære. Underviisningen heri, der henlægges til fjerde Klasse, maa optage Elementerne af den mechaniske og chemiske Physik, og beregnes ikke saa meget paa en streng, navnlig mathematisk, Udvikling, som paa en klar og levende Anskuelse af de ved

1850. Experimenter fremstillelige Hovedphænomener og Love
30. Juli. og deres Sammenhæng.

13) Naturhistòrie. Underviisningen i dette Fag, der læres gjennem förste til Udgangen af tredie Klasse, bör mindre gaae ud paa en Fremstilling af Slægter og Arter eller detaillerede Beskrivelser, end paa en Udsigt over Mineraliernes, Planternes og Dyrenes Væsen og charakteristiske Udviklingsformer i Hovedgrupper, oplyst ved Slægter og Arter som Exempler, og anskueliggjort ved Kundskab til de vigtigste indenlandske Mineralier, Planter og Dyr.

14 og 15) Engelsk og Fransk. Underviisningen i disse Sprog, der alene tilbydes dem, der attraae den, bliver at indrette saaledes, at den fordeles paa 3 Aar, og ikke henlægges til nogen af Klasserne, men gives i Extratimer udenfor den almindelige Skoletid, hvoraf fölger, at Deeltagelsen deri for enhver Discipel kan indrettes efter Tid og Leilighed. De, der ere i förste Klasse, kunne dog ikke deeltage i Underviisningen i disse Sprog.

Foruden de her ovennævnte Lærefag, skal der gives Disciplene Leilighed og Veiledning til at öve sig i Skrivning og Sang. — Tegning, der dog ikke bör gaae ud paa Konstfærdighed, men alene paa at give Öiet og Haanden Sikkerhed, og Gymnastik bör söges indförte, naar og forsaavidt Omstændighederne tillade det.

5. Underviisningen i de i forrige § nævnte Sprog og Videnskaber bör saaledes fordeles og skride frem gjennem de Klasser, hvori de læres, at det i ethvert Fag foreskrevne Maal kan naaes, uden at Disciplene paa noget Trin overbebyrdes. Om de nærmere heraf fölgende Bestemmelser, samt om de Læreböger, der skulle bruges, de Forfattere, der skulle læses, vil Rektor, ved Indsendelsen af en Læseplan for hvert Aar, gjöre de fornödne Forslag til Ephoratets Approbation.

6. De ugentlige Skoletimers Fordeling paa de

forskjellige Fag bliver for hvert Aar bestemt ved en Timetabel, der indsendes til Ephoratets Approbation; kun fastsættes her som en almindelig Regel, at den ugentlige Skoletid til samtlige Discipliner og Övelser, alene Gymnastik undtagen, for hver Discipel i det Höieste maa indbefatte et Antal af 36 Timer, hvilken Grændse under ingen Omstændigheder maa overskrides, hvorimod det meget mere bör være Gjenstand for Skolens Bestræbelser, især i överste Klasse, ved Indskrænkning af dette ugentlige Timeantal at lade Disciplene noget större Tid til friere samlet Arbeide udenfor Skoletimerne. — Ephoratet indsender hvert tredie Aar til Underviisningsministeriet saavel de i § 5 omtalte Læseplaner, som de i denne § omhandlede Timetabeller. 1850. 30. Juli.

7. Skoleaaret tager sin Begyndelse den 1. Oktober og sluttes den 30. September.

8. Skoleunderviisningen bör i Skoleaarets Löb ikkun afbrydes ved de lovbestemte Ferier. Disse ere:

a) Juleferien fra 24. Decbr. til 2. Januar, begge iberegnede, saa at Underviisningen igjen begynder den 3. Januar, eller, hvis denne falder paa en Löverdag eller Söndag, da den paafölgende Mandag; — b) Paaskeferien fra Onsdagen för Skjærtorsdag til den paafölgende Tirsdag, begge iberegnede; — c) Pintseferien fra Löverdagen för Pintsedag til den paafölgende Tirsdag, begge iberegnede; — d) Sommerferien eller Hovedferien, fra den 1. Juli til 30. September, eller Skoleaarets sidste 3 Maaneder; — e) fölgende Smaaferier: Eftermiddag för store Bededag, förste Sommerdag, ligesom Skolens Rektor een Gang om Maaneden kan give en halv Dags Ferie, dog at der vexles i Valget af Dagene.

9. I hvert Skoleaar afholdes en Hovedexamen, som foretages i Slutningen af Juni Maaned, umiddelbart för Sommerferien, og som er offentlig. Ved denne Examen bliver at iagttage:

1) Dertil indbydes paa samme Maade som hidtil ved et Skoleprogram. — 2) Der examineres i samtlige

1850. de Fag, hvori der i enhver Klasse gives Underviisning.
30. Juli. Ved Examinationen i ethvert Lærefag bör, foruden den examinerende Lærer, være tilstede tvende Censorer, hvoraf den ene er en af Skolens andre Lærere, men den anden kan være en af Rektor indbuden, i Faget kyndig Videnskabsmand udenfor Skolen. Medlemmerne af Skolens Ephorat deeltage i Censuren, naar de ere tilstede og önske det. — 3) Ingen kan deeltage i Censuren over Pröven i noget Fag i en Klasse, med mindre han har overværet den hele Examination i samme fra Begyndelsen til Slutningen. — 4) Saasnart Examinationen er tilendebragt, meddeler enhver af Censorerne, den examinerende Lærer medregnet, en af de i den fölgende § 15 bestemte 6 Charakterer, og af disse Censorernes særskilte Charakterer uddrages derefter en samlet Specialcharakteer for hele Faget. — 5) Efter Udfaldet af Hovedexamen, i Forbindelse med Disciplens Flid og Forhold i Klassen, bestemmer derpaa Rektor, efter Overlæg med de vedkommende Lærere, hvorvidt Disciplen kan ansees moden til at opflyttes i en höiere Klasse for det næste Skoleaar. — Dette gjelder ogsaa om Oprykningen fra tredie til fjerde Klasse, hvorved dog bliver at iagttage de nærmere Bestemmelser, som herom findes foreskrevne i den fölgende § 13. — En Halvaarsexamen, omtrent midt i Februar, kan afholdes i det Omfang og paa den Maade, som Rektor, efter Overlæg med Lærerne, finder hensigtsmæssig til at vinde Kundskab om Disciplenes Fremgang og befordre en regelmæssig Repetition.

10. Istedetfor den hidtil foreskrevne Dimission fra Skolen og derpaa fölgende Examen Artium ved Universitetet træder en ved selvo Skolen afholdt Afgangsexamen, hvilken skal indrettes saaledes, at den ikke indskrænker sig til en blot Kundskabspröve, men at den tillige bliver en Modenhedspröve, hvoraf det, saavidt saadant overhovedet ved en Examen er muligt, kan kjendes, hvilken almindelig videnskabelig Dannelse

og aandelig Modenhed Candidaten under det tilbagelagte Skolecursus har erhvervet og opnaaet. 1850. 30. Juli.

11. Gjenstandene for Afgangsexamen ere de i § 4 nævnte 13 Underviisningsfag, i hvilke Pröverne blive fölgende:

1) I Islandsk bliver Pröven alene skriftlig, og skal bestaae i en Udarbeidelse over et opgivet Æmne, der ligger indenfor den Kreds af Forestillinger og Kundskaber, som kan forudsættes hos Disciplen efter hans foregaaende Underviisning, og bör der ved Prövens Bedömmelse ikke sees paa nogen Kundskabsmasse i et eller andet enkelt Fag, men paa Candidatens Evne til Selvtænkning og Færdighed i en god, klar og reen Fremstilling. — 2) I Dansk aflægges dobbelt Pröve, nemlig: a) skriftlig ved en dansk Stiil, og b) mundtlig ved Oversættelse af Steder i to ikke læste danske Forfattere, en prosaisk og en poetisk. — 3) Tydsk er alene Gjenstand for mundtlig Pröve, som bestaaer i Oversættelse af to Steder i tydske, ikke læste Forfattere. — 4) I Latin aflægges dobbelt Pröve: a) skriftlig ved en Stiil af passende Omfang og en Oversættelse fra Latin paa Islandsk (Version), begge uden Brug af Ordbog; — b) mundtlig pröves Candidaten deels i hvad der statarisk er læst, hvilket maa indbefatte i det mindste saa Meget, som omtrent kan svare til: af prosaiske Skribenter: Cicero „de officiis", 100 Capitler af hans Taler og 4 Böger af Livius; af Digterne: Horats' Breve, 2 Böger af hans Oder, og 3 Böger af Virgils Æneide; dog at, forsaavidt andre Forfattere, end de her nævnte, vælges, disse da maae höre til de bedre og ikke for lette; deels ved at oversætte og forklare lettere Steder af en ikke læst Forfatter. — Med den mundtlige Examination forbindes tillige en passende Pröve i Kundskaben om den latinske Litteratur og i de romerske Oldsager, enten ved den Anledning, som Stederne i Forfatterne give dertil, eller ved særskilte Spörgsmaal. — 5) I Græsk anstilles alene

1850. mundtlig Pröve i det læste Pensum af Poesie og af
30. Juli. historiske, didaktiske og oratoriske Forfattere, saasom Herodot, Thucydid, Xenophon, Plato og Demosthenes, hvilket i det mindste maa have et Omfang, som svarer til: af prosaiske Forfattere: 1 Bog af Herodot, 2 Böger af Xenophons Anabasis og 3 Böger af hans Sokratiske Mærkværdigheder; — af Digterne: 6 Böger af Homer, eller 4 Böger af Homer og et anthologisk Udvalg af andre poetiske Stykker, svarende til 2 Böger af Homer. I Forbindelse med denne Pröve sættes, paa samme Maade som med Latin, Spörgsmaal, der beröre Hovedpunkter af den græske Litteraturs Historie og den övrige græske Cultur. — 6) Pröven i Hebraisk indskrænkes til Grammatik og Oversættelse af det i Skolen Læste, som maa udgjöre i det mindste 40 Capitler af Genesis, og et Pensum, der svarer til 15 Psalmer. — 7) Pröven i Religion, der alene er mundtlig, gaaer ud paa det i Skolen Gjennemgaaede, Bibelhistorie dog ikke medtagen som særlig Examinationsgjenstand; af det nye Testament paa Græsk maa være læst og tages med ved denne Pröve et af de större Evangelier eller Marcus' Evangelium i Forbindelse med et Par af Brevene. — 8) Historie og 9) Geographie ere alene Gjenstand for mundtlig Examination. — 10) I Arithmetik er Pröven dobbelt, nemlig: deels skriftlig ved Besvarelse af en forelagt Opgave, deels mundtlig. 11) I de geometriske Discipliner bliver ligeledes: deels at give en Opgave til skriftlig Besvarelse, deels at anstille mundtlig Examination, under hvilken tillige medtages hvad der i Skolen er læst af Astronomie og mathematisk Geographie. Den mathematiske Pröve maa indrettes saaledes, at det kan sees, hvorvidt de for dette Fag mindre Begavede, der ikke have kunnet tilegne sig de sidste og vanskeligste Afsnit af det hele Pensum, dog have opnaaet Kundskab og Sikkerhed i de övrige Afsnit, og bör de, naar dette er Tilfældet, kunne bestaae Pröven, om end med en noget ringere Charakteer. —

12) i Naturlære, og 13) i Naturhistorie anstilles alene mundtlig Examination. 1850. 30. Juli.

12. Den hele Afgangsexamen fordeles paa tvende Pröver, af hvilke den förste, eller Afgangsexamens förste Deel, afholdes ved Udgangen af Skolens tredie Klasse i de fire Fag, som efter den foregaaende § 4 afsluttes i denne Klasse, nemlig: Dansk, Tydsk, Geographie og Naturhistorie, og den sidste, eller Afgangsexamens anden Deel, afholdes efter Udgangen af Skolens fjerde Klasse i de övrige til Afslutning i denne Klasse forbeholdte 9 Lærefag: Islandsk, Latin, Græsk, Hebraisk, Religion, Historie, Arithmetik, de geometriske Discipliner og Naturlære.

13. Enhver af Skolens Disciple, som har tilbragt to Aar i tredie Klasse eller to Aar i fjerde Klasse, har Adgang til at indstille sig til respective förste eller anden Deel af Afgangsexamen, uden at Skolen kan nægte ham saadant. Den samme Adgang til förste Deel tilkommer de Disciple, som ved Optagelsen i Skolen findes fuldkommen modne til, efter at have tilbragt eet Aar i tredie Klasse, at opflyttes i fjerde Klasse (jfr. § 3, 3). Afgangsexamens förste Deel betragtes tillige for vedkommende Discipel som Bestanddeel af tredie Klasses Hovedexamen for samme Aar, saa at han ikke to Gange examineres i de samme Fag. Befindes en saadan Discipel efter Udfaldet af hele Hovedexamen ikke af Skolen moden til at opflyttes i fjerde Klasse, vedbliver han at deeltage i tredie Klasses hele Underviisning, ganske som dens övrige Disciple, og har næste Aar atter at underkaste sig Pröven. Forlader han derimod Skolen for videre at forberedes ved privat Underviisning, ansees han for at have fuldendt Afgangsexamens förste Afdeling med de opnaaede Charakterer, og har som Privatist kun at underkaste sig Afgangsexamens anden Afdeling. De Disciple i fjerde Klasse, der indstille sig til Afgangsexamens anden Afdeling, deeltage ikke i samme Aars Skole-Hovedexamen.

1850. 14. Afgangsexamen afholdes i Juli, saa tidlig som
30. Juli. skee kan. Den holdes af Skolens egne Lærere i Forening med to Examenscommissairer, som Ephoratet, efter at have erholdt deres Samtykke, har at forordne dertil. Fölgende Regler blive ved den at iagttage:

1) De skriftlige Opgaver tilstilles Skolen af Ephoratet, som lader dem sig foreslaae af Examenscommissarierne eller andre dertil egnede Mænd. — 2) Tilsynet ved de skriftlige Udarbeidelser föres af en af Skolens Lærere, som dertil af Rektor vælges og ikke maa være Læreren i det Fag, hvortil Opgaven hörer. — 3) Ved den mundtlige Examination i hvert Fag ere, foruden Examinator, tilstede som Censorer enten to af Skolens Lærere, som Rektor dertil udvælger, eller en Lærer og en af Examenscommissarierne, af hvilke to Censorer den ene opgiver de Steder af Forfatterne og de Gjenstande af Videnskaberne, hvori der skal examineres; iövrigt tage Censorerne ikke Deel i Examinationen. — 4) De Samme, der deeltage i den mundtlige Examination og i Censuren derover i et Fag, bedömme den tilsvarende skriftlige Pröve. Ligeledes bedömmes den skriftlige Udarbeidelse i Modersmaalet af trende Censorer, af hvilke den ene er Læreren i Islandsk i fjerde Klasse.

15. For Pröverne i de enkelte Fag ved Afgangsexamen gives Specialcharakterer, hvoraf uddrages en Hovedcharakteer. Herfor fastsættes fölgende Regler:

1) Specialcharaktererne ere 6: Udmærket godt, Meget godt, Godt, Temmelig godt, Maadeligt, Slet. — 2) De tre Censorer, som bedömme en Pröve, skriftlig eller mundtlig, give hver for sig en af de ovennævnte 6 Charakterer, af hvilke 3 Charakterer derpaa i de Fag, i hvilke ikkun een Pröve aflægges, een samlet Specialcharakteer for denne uddrages; men i de Fag, i hvilke baade mundtlig og skriftlig Pröve aflægges, uddrages paa samme Maade een Charakteer for hver af disse Pröver,

hvilke to Charakterer, forsaavidt angaaer Latin, holdes adskilte som to Specialcharakterer, men for de övrige Fags Vedkommende sammenlægges til een Specialcharakteer for hele Faget. — 3) Der ville saaledes for samtlige i § 4 under 1—13 opförte 13 Examinationsfag falde 14 Specialcharakterer; men da Charakteren for Hebraisk ikke bör medregnes til Hovedcharakteren, bliver denne, hvad enten Candidaten har opgivet Hebraisk eller ikke, at uddrage af 13 Specialcharakterer. Hovedcharaktererne ere 3, som benævnes förste, anden og tredie Charakteer; til förste Charakteer kan föies det Tillæg: „med Udmærkelse". — 4) Forholdet mellem Specialcharaktererne med Hensyn til Hovedcharakteren bestemmes saaledes, at to Charakterer af en höiere Grad og een Charakteer, som staaer to Grader lavere, regnes lige med tre Charakterer af den mellemliggende Grad, saa at to Udmærket godt og eet Godt er lige med tre Meget godt, o. s. frd. I Overeensstemmelse med dette Forhold tillægges disse Charakterer fölgende Talværdier:

1850. 30. Juli.

Udmærket godt	=	8
Meget godt. . . .	=	7
Godt	=	5
Temmelig godt	=	1
Maadeligt . . .	=	÷ 7
Slet	=	÷ 23

5) Hovedcharakteren bestemmes da efter Specialcharakterernes sammenlagte Talværdi saaledes:

Til förste Charakteer med Udmærkelse fordres i det mindste en Talværdi af: 7 Udm. godt og 6 Mg. godt.
Til förste Charakteer . . 7 Mg. godt og 6 godt.
— anden — . . . 7 Godt og 6 Temmel. godt.
— tredie — . . . 5 Godt og 8 Temmel. godt.

Med Specialcharakterer af en mindre Talværdi, end den sidstnævnte, antages den Vedkommende ikke at have bestaaet Examen.

1850.
30. Juli.

16. For Afgangsexamens saavel förste som anden Deel bör föres en særegen dertil af Ephoratet autoriseret Protokol. Efter Examens Tilendebringelse indsender Rektor til Ephoratet en af Protokollen uddragen Beretning om Examens Udfald, ledsaget af samtlige skriftlige Udarbeidelser. Ephoratet indsender til Ministeriet hvert tredie Aar denne Beretning og disse Udarbeidelser, ledsagede af Ephoratets Bemærkninger.

17. Efter afholdt Examen meddeles der Enhver, som har bestaaet samme, et paa Islandsk skrevet Vidnesbyrd, der affattes efter den derfor foreskrevne Formular.

18. Naar Disciplene have gjennemgaaet Klasserne efter de Regler, som her ere foreskrevne, vil Afgangsexamen træde istedenfor Examen Artium og anden Examen ved Universitetet, dog med Undtagelse af den philosophiske Pröve. I Overgangstiden vil være at forholde saaledes, at de, der i Skoleaaret 1849—50 vare i tredie Kl. B, uden at blive dimitterede ved Skoleaarets Slutning, samt de af tredie Kl. A, der efter de hidtil gjeldende Regler findes modne dertil, forberedes i Skoleaaret 1850—51 til at kunne dimitteres ved dette Skoleaars Slutning enten til den hidtilværende Examen Artium ved Universitetet eller til Optagelse i Pastoral-Seminariet. De övrige af tredie Kl. A forberedes til at underkaste sig den her foreskrevne Afgangsexamen ved Skolen efter et eetaarigt Cursus i tredie Klasse og et toaarigt i fjerde Klasse.

Reglugjörð um kennsluna og lærdómsprófin í hinum lærða skóla í Reykjavík.

1. grein. það er ætlunarverk hins lærða skóla, að veita lærisveinum þeim, sem honum eru á hendur faldir, þá tilsögn, er leiða megi til sannrar og röksamlegrar frummentunar, og jafnframt með fróðleiksauka og eflíngu sálargáfnanna búa þá á þann hátt, sem bezt má verða,

undir enn fremri menntunarframfarir í prestaskólanum, eða bókiðnir við háskólann í þeim vísindagreinum, er hver þykist laginn til. 1850. 30. Juli.

2. grein. Skólapiltum öllum skal skipt í fjóra bekki; skulu þeir vera eitt ár í fyrsta (þ. e. neðsta) bekk, og eitt ár í öðrum bekk, en í þriðja og fjórða bekk skulu þeir vera tvö ár í hvorum, og ljúka þeir þá af öllu skólanámi á sex árum.

3. grein. Skildaginn fyrir því, að nokkur piltur geti komizt í neðsta bekk, er sá: 1) að hann sè staðfestur, og þó eigi eldri en sextán vetra, og að hann sè bólusettur, og skulu skýrteini sýnd fyrir hvorutveggja; — 2) að hann: a) geti lesið íslenzku og ritað hana læsilega og stórlýtalaust að rèttrituninni til; einnig verður hann að geta lesið og skilið dönsku; — b) hafi numið aðalatriði hinnar latínsku málfræði, og lesið einhvern kafla eptir einhvern hinna auðskildari latínsku rithöfunda; -- c) hafi lært helztu atriðin í landaskipunarfræðinni, og hið markverðasta úr sögu Norðurlanda; — d) hafi numið hinar fjórar aðalgreinir talnafræðinnar; — 3) að siðferði hans sè óspillt.

Vili einhver piltur ná sæti í einhverjum hinna efri bekkjanna (undir eins og hann kemur í skóla), þótt hann hafi eigi verið í neðri bekkjunum, þá getur það orðið með því skilyrði: 1) að hann sè ekki eldri en svo, að hann fái af lokið skólalærdómi, unz hann er fullra tuttugu og tveggja ára; — 2) að hann sè kominn eins lángt í skólalærdómi, og heimtað er af lærisveinum skólans sjálfs í prófi því, sem þeir gánga undir, þegar þeir eiga að flytjast í þann bekk, sem hann vill ná sæti í; — 3) að hann sýni vitnisburð um það, að siðferði hans sè óspillt.

Í fjórða bekk getur enginn nýsveinn sezt; en reynist einhver nýsveinn svo vel í prófi því, sem nýsveinar eiga undir að gánga, þegar þeir koma fyrst í skóla, að hann þykir að öllu leyti hæfur til þess, þá er hann settur í þriðja bekk, en getur komizt í fjórða bekk að vetri liðnum. — Yfirumsjónarmenn skólans mega veita

1850. 30. Juli. piltum skóla, þótt þeir sèu tveim árum eldri, en hèr er til tekið, eða þaðan af minna. Eins mega yfirumsjónarmenn skólans veita piltum skóla, þótt ekki sèu þeir staðfestir, og verða þeir þó að vera fullra tólf ára, en þeir geta eigi orðið heimasveinar, fyr en þeir eru staðfestir. Hvorttveggja þetta leyfi er þó þeim skildaga bundið, að meðmælíng skólastjórans (rektors) fylgi bónarbrèfi piltsins um inntöku í skóla, bæði að því leyti, sem nær til gáfna piltsins og andlegs þroska.

4. grein. Til að geta veitt hinum almenna tilgángi, sem áður er nefndur, fullnustu, á hinn lærði skóli að sjá um, að piltar verði guðræknir og siðprúðir, og jafnframt leiða þá til íhugunar á framförum mannkynsins, eptir sem tímar hafa liðið fram, og einkum á hinni upphaflegu mentun fornaldarmanna, með því hún er undirstaðan undir mentuninni á hinum síðari tímum; einnig skal skólinn koma þeim til að íhuga stærðalögin og hið ytra líf náttúrunnar, sjá um, að þeir verði vel kunnugir túngu sinni og bókmentum hennar, og ryðja þeim veg til fremri mentunar. — Af þessu leiðir, að kenna skal túngur þær og vísindagreinir, er nú skal telja:

1) Íslenzka. Hana skal kenna í öllum bekkjum; skal þeirri kennslu svo haga, að piltum lærist að tala hana og rita hreint, rètt og lipurt; smásaman skal og kynna þeim bókmentasögu Íslendínga og helztu rit. Í allri túngumálakennslu skal hafa íslenzkuna, til að gjöra piltum skýrar og skiljanlegar hinar almennu málfræðislegu hugmyndir, og þessar málfræðislegu hugmyndir á að heimfæra upp á íslenzkuna. Í efri bekkjunum eiga íslenzku ritgjörðirnar að vera þannig lagaðar, að piltar komist á þann rekspöl, að þeir geti ritað um eitthvert efni af eigin rammleik.

2) Danska. Hana á að kenna piltum frá því þeir koma í skóla, og þángað til þeir fara úr þriðja bekk, og skal kennslunni í henni þá lokið; verða þá piltar að

vera orðnir leiknir í því, að leggja dönsku út, geta ritað hana rètt, og vita hið helzta úr bókmentasögu Dana. 1850. 30. Juli.

3) Þýzka. Hana skal kenna piltum frá því þeir koma í skóla, og þángað til þeir fara úr þriðja bekk, og verða þá piltar að hafa náð þeirri kunnáttu í henni, að þeir skili og geti nokkurnveginn út lagt hverja algenga þýzka bók, sem rituð er í óbundinni ræðu.

4) Latína. Hana skal kenna í öllum bekkjum. Sama skal vera mark og mið fyrir kennslunni í henni, og híngað til hèfir verið fyrir latínukennslunni bæði í skólanum og líka undir hið annað lærdómspróf, sem svo er kallað, við háskólann. Piltar eiga því að kynnast hinum beztu af hinum latínsku rithöfundum, og í því skyni á að lesa með þeim hæfilega mikið eptir latínska rithöfunda, bæði í bundinni og óbundinni ræðu (hvað minnst skuli lesa, er til tekið í 11. greininni hèr á eptir), að þeim verði svo sýnt um málið, að þeir geti beitt því eptir eigin vild.

5) Griska. Byrja skal að kenna hana í öðrum bekk, og kennslunni í henni haldið áfram í þriðja og fjórða bekk; skal lesa í henni ámóta mikið og híngað til hefir verið lesið, og eptir því sem fyrir er skipað í 11. grein, þar sem til er tekið, hvað minnst megi lesa. Jafnframt kennslunni í latínu og grisku, skal kenna piltum ágrip um hið helzta og markverðasta í bókmentum, stjórnarháttum, ásigkomulagi og goðafræði Grikkja og Rómverja, og skulu til þess hafðar stuttar prentaðar kennslubækur, sem vandaðar sèu að efninu til, jafnframt því, sem rithöfundarnir eru lesnir.

6) Ebreska. Þareð túnga þessi ekki er talin með þeim kennslugreinum, sem nauðsynlegar þykja til þess, að geta öðlazt almenna mentun, þá skal kenna hana þeim einum, er æskja þess. Hana skal kenna einúngis í fjórða bekk, og skulu piltar ná svo mikilli þekkíngu í henni, sem nauðsyn þykir fyrir þá til þess, að þeir geti tekið til að lesa guðfræði við háskólann, eða tekið þátt í ebreskukennslunni, sem fæst í prestaskólanum.

1850. Af þeim, sem ekki nema ebresku í skólanum, skal ekkert
30. Juli. heimtað í hennar stað.

7) Trúarfræði. Í henni skal kenna biblíusögur, og skal þeim lokið í þriðja bekk, og kristilegan trúarlærdóm, er kenna skal í öllum bekkjum. Skal þeirri kennslu hagað svo, að hún verði því yfirgripsmeiri og vísindalegri, því lengra sem piltarnir komast áfram; skal kennarinn láta sèr annt um, að piltarnir verði gagnteknir af sannfæríngunni um sannindi hinnar kristilegu trúar, og að sannfæríng þessi beri ávöxtu í hjörtum þeirra. — Samfara guðfræðiskennslunni á að vera biblíulestur, og í fjórða bekk skal lesa í Nýja-testamentinu á frummálinu.

8) Sagnafræði. Hana skal kenna í öllum bekkjum. Eigi skal ofbjóða piltum með nöfnum, ártölum o. s. frv., einkum í hinum ómerkari köflum sögunnar, en hana skal kenna svo, að piltar fái ljósa þekkíngu um merkisviðburði alla, bæði á fyrri og síðari tímum, og stöðugt yfirlit yfir þá; einnig þekkíngu á sambandi og samanhengi þeirra sín á milli, og eptir því, sem kennslunni miðar lengra áleiðis, skal taka meir og meir fram framfarir mentunarinnar og ásigkomulag þjóðanna sjálfra. Það er sjálfsagt, að kenna skal sögu fósturjarðar þeirra nákvæmar, en sögu annara þjóða.

9) Landafræði. Henni skal lokið í þriðja bekk. Skal kenna hvorttveggja jafnframt, hvernig þjóðirnar hafa skipt löndunum á milli sín *(politisk Geographie)*, og hvernig náttúran hefir gjört þau úr garði.

10) Talnafræði. Hana skal kenna í öllum bekkjum, og skal kennslan í henni einnig ná yfir líkíngar fyrsta og annars veldis, bókstafareikníng og hlutfallatölur *(Logarithmer)*.

11) Stærðafræði. Hana skal einnig kenna í öllum bekkjum; skal kennslan í henni ná yfir hina almennu rúmmálsfræði (flatamálsfræði), þykkvamálsfræði og flatþríhyrníngafræði *(almindelig Plangeometrie, Stereometrie og Plantrigonometrie)*; þar að auki skal kenna stutt yfirlit

yfir helztu atriði stjörnufræðinnar, og skal það vera svo lagað, að eigi sè farið í hið torskilda og smásmuglega, en piltar þó fái ljósa hugmynd um ásigkomulag himinhnattanna, lögmálið fyrir gángi þeirra og aðferðina, hvernig komizt verði að lögmáli þessu; skal hèr við hnýta aðalefninu úr hinni stærðalegu landafræði *(mathematisk Geographie)*. 1850. 30. Juli.

12) Náttúrufræði. Hana skal kenna í fjórða bekk, og skal kennslan í henni ná yfir aflafræðina og efnafræðina *(mechanisk og chemisk Physik)*; skal kennsla þessarar vísindagreinar eigi vera mjög þraungskorðuð eða stærðafræðisleg, heldur þannig, að piltum aflist ljós og skýr hugmynd um þau aðalatriði, er sýnileg má gjöra með tilraunum, lögmálið fyrir þeim og samanhengi þeirra.

13) Náttúrusaga. Hana skal kenna í þremur neðri bekkjunum; skal það mark og mið þeirrar kennslu, eigi svo að telja upp fyrir piltum ættir og tegundir, eða lýsa hverju einu smásmuglega, heldur miklu fremur, að þeir fái yfirlit yfir eðli og einkenni aðalflokka steina, grasa og dýra, og ættir og tegundir að eins nefndar þessu til skýríngar og skilníngsauka; skal gjöra þetta piltum ljóst með því, að kenna þeim að þekkja helztu steina, grös og dýr, sem eru í landinu sjálfu.

14 og 15) Enska og Frakkneska. Túngur þessar skal kenna þeim einum, er æskja að nema þær; skal kennslunni í þeim haga svo, að henni sè lokið á þrem árum; en eigi skal binda hana við neinn bekk sèrílagi, heldur skal kenna þær í aukatímum, en ekki í hinum reglulegu kennslutímum, og leiðir þá af því, að kennslan fyrir hvern pilt verður að vera þegar tími og tækifæri er til. þeir piltar, sem sitja í fyrsta bekk, geta þó eigi tekið þátt í tilsögninni í þessum málum. — Auk vísindagreina þeirra, sem nú eru þegar taldar, skal láta pilta fá tækifæri til að taka sèr fram í skript og saung, og þeim sagt til í því. — Venja skal og pilta við fimleika og uppdráttarlist, þegar því verður viðkomið, og

1850.
30. Juli.

að svo miklu leyti, sem orðið getur. Þó er eigi ætlazt til, að piltar afli sèr íþróttalegrar leikni í uppdráttum, heldur skal sú kennsla til þess, að þeir verði laghentir og sjónhagir.

5. grein. Kennslunni í túngum þeim og vísindagreinum, sem taldar eru í næstu grein hèr á undan, skal þannig haga, og henni miða þannig áleiðis í þeim bekkjum, þar sem hver grein er kennd, að eins lángt verði komizt og fyrir er mælt, án þess þó, að piltum nokkurn tíma sè of boðið. Skal skólastjóri stínga upp á öllum þeim reglum, sem hèr af leiðir og nauðsyn ber til; hann skal og á hverju ári senda yfirumsjónarmönnum skólans til samþykktar frumvarp um tilhögunina á kennslunni næsta vetur, og stínga upp á kennslubókum þeim og rithöfundum, er lesa skal.

6. grein. Hvernig skipta skuli lestrartímum í hverri viku niður á vísindagreinirnar, það skal á kveða hvert ár með lestrartöflu; skal senda töflu þessa yfirumsjónarmönnum skólans til samþykktar. Einúngis er það hèr sett sem almenn regla, að kennslutímar fyrir hvern lærisvein í lærdómsgreinum öllum til samans, að fimleikakennslu einni undanskildri, skulu í mesta lagi vera þrjátíu og sex á hverri viku, en mega með engu móti vera fleiri; miklu fremur skulu stjórnendur skólans láta sèr annt um, að kenuslutímar sèu færri í viku, einkum í efsta bekk, svo að piltar fái því meiri tíma til frjálslegs og samanhángandi lesturs utan kennslutímanna. Yfirumsjónarmenn skólans skulu senda stjórnarráðinu yfir kennslumálefnunum þriðja hvert ár bæði kennslufrumvörp þau, sem um er talað í 5. grein, og lestrartöflur þær, sem nefndar eru í þessari grein.

7. grein. Skólaárið byrjar 1. dag Oktober-mánaðar, og endar 30. dag September-mánaðar.

8. grein. Á skólaárinu skal þá að eins verða hlè á skólakennslu, þegar lögboðin leyfi eru, og eru þau þessi:

1) Jólaleyfi; það er frá 24. degi December-mánaðar

til 2. d. Januar-mánaðar, að báðum þessum dögum meðtöldum, svo að kennslu skal byrja aptur 3. d. Januar-mánaðar; en beri hann upp á laugardag eða sunnudag, þá skal hana byrja næsta mánudag á eptir. — 2) Páskaleyfi; það er frá miðvikudegi fyrir skírdag og til þriðja í páskum, að báðum dögum meðtöldum. — 3) Hvítasunnuleyfi; það er frá laugardegi fyrir hvítasunnu og til næsta þriðjudags á eptir, að báðum dögum meðtöldum — 4) Sumarleyfi eða aðalleyfi; það er frá 1. degi Juli-mánaðar til 30. d. September-mánaðar, eða þrjá síðustu mánuði skólaársins. — 5) þessi smáleyfi: síðari hluta fimtudagsins fyrir hinn almenna bænadag, og sumardaginn fyrsta; auk þess má skólastjóri gefa piltum leyfi hálfan dag í mánuði hverjum, en þó svo, að leyfi þau beri ekki öll upp á sama vikudag. 1850. 30. Juli.

9. grein. Aðalpróf skal halda hvert skólaár; skal það vera síðast í Juni-mánuði, rètt á undan sumarleyfinu; skal það halda í heyranda hljóði, og við það skal þess gæta, sem nú skal greina:

1) Bjóða skal mönnum að hlýða á próf þetta, á sama hátt og híngað til hefir verið gjört, með skólaboðsriti. — 2) Reyna skal lærisveina í öllum þeim vísindagreinum, sem kenndar eru í hverjum bekk. Við prófið í sèrhverri vísindagrein skulu vera tveir prófdómendur, auk þess kennara, sem reynir; skal annar prófdómanda vera einhver af hinum kennurunum, en annar þeirra getur verið einhver vísindamaður utanskóla, sem skólastjóri býður til þess, og sem ber skyn á vísindagrein þá, sem spyrja skal úr. Yfirumsjónarmenn skólans mega og taka þátt í prófdóminum, þegar þeir eru viðstaddir og vilja það. — 3) Enginn getur tekið þátt í prófdóminum í nokkurri vísindagrein, nema því að eins, að hann hlýði á allt prófið í henni frá upphafi til enda í þeim bekknum. — 4) Undir eins og prófinu er lokið, kveður hver prófdómandanna fyrir sig, og sá kennari líka, er reyndi, upp einhverja af þeim sex einkunnum, sem til eru teknar í 15. grein hèr á eptir, og úr þessum

1850. sèrstöku einkunnum skal gjöra eina einkunn fyrir hverja
30. Juli. vísindagrein fyrir sig. — 5) Eptir því, hvernig hverjum lærisveini gengur í aðalprófinu, ásamt iðni hans og framförum í þeim bekk, sem hann er í, skal skólastjóri, eptir samkomulagi við hina kennarana, á kveða, hvort lærisveinninn getur virzt hæfur til, að flytjast í efri bekk næsta skólaár. þetta nær einnig til flutníngsins úr þriðja bekk upp í fjórða bekk; þó skal gæta þess, sem boðið er, og að því lýtur, í 13. greininni hèr á eptir. — Hafa má og missirispróf, hèrumbil í miðjum Februar-mánuði; skal það ná yfir eins mikið, og vera eins lagað, og skólastjóra, eptir samkomulagi við hina kennarana, þykir nauðsyn á, til að fá vitneskju um framfarir lærisveinanna, og til að greiða veg fyrir reglulegum upplestri.

10. grein. Í stað burtfararprófs þess, sem híngað til hefir verið boðið í skólanum, og fyrsta lærdómsprófs við háskólann, skal haldið burtfararpróf í skólanum sjálfum; skal það próf vera þannig lagað, að eigi skal það að eins vera til að komast að lærdómsþekkíngu lærisveina, heldur líka að sálarþroska þeirra, að svo miklu leyti, sem komizt verður að í þesskonar prófi, svo að af því megi sjá, hverja vísinda-mentun og sálarþroska lærisveinninn hefir fengið við skólagaungu sína.

11. grein. þær vísindagreinir, sem reyna skal í við burtfararprófið, eru þær 13 greinir, sem nefndar eru í 4. grein; skal prófinu haga eins og nú skal greina.

1) Í íslenzku skal prófið að eins vera skriflegt, og vera í því fólgið, að lærisveinar riti um eitthvert efni, sem fyrir þá er lagt, og sem eigi er of vaxið þeirri þekkíngu, sem ætlazt verður til af lærisveinum, eptir kennslu þeirri, sem þeir hafa notið; og þegar dæmt er um ritgjörðina skal eigi fara eptir því, hversu mikla eða litla þekkíngu pilturinn sýnir í einhverri einstakri vísindagrein, heldur eptir því, hversu ljós hugsun lærisveinsins er, og hversu vel, skýrt og hreint, hann getur orðfært hugsanir sínar. — 2) Í dönsku skal reyna pilta:

a) skriflega, með því að láta þá gjöra danskan stíl, og 1850.
b) munnlega, með því að láta þá leggja út tvo kafla 30. Júlí.
eptir danska rithöfunda, sem þeir hafi eigi lesið, annan í bundinni ræðu, en hinn í óbundinni. — 3) Í þýzku skal prófið að eins vera munnlegt; skal reyna lærisveina á tveim stöðum í þeim rithöfundum, sem þeir hafi eigi lesið. — 4) Í latínu er prófið tvöfalt: a) skriflegt, og er það fólgið í hæfilega laungum stíl, og í því, að snara grein úr latínu á íslenzku, og mega lærisveinar við hvorugt hafa orðabækur; — b) munnlegt; skal reyna lærisveina í því, sem lesið hefir verið með þeim í skólanum; verður það að minnsta kosti að vera svo mikið í óbundinni ræðu, að jafngildi hèrumbil riti Ciceros um skyldurnar *(de officiis)*, hundrað kapítulum af ræðum hans og fjórum bókum í Livíusi, og þar að auki í skáldmælum, sem samsvarar sendibrèfum Horats, tveimur bókum af smákvæðum *(Odæ)* hans og þremur bókum af Æneasdrápu eptir Virgil; en sèu aðrir rithöfundar lesnir, en þessir, sem hèr eru nefndir, þá skulu þeir vera af hinum betri og eigi allt of lèttir. — Sömuleiðis skal og láta piltana leggja út og út þýða kafla eptir einhvern rithöfund, sem eigi hefir verið lesinn með þeim; mega þeir kaflar eigi vera mjög torskildir. Við hið munnlega próf skal og reyna þá hæfilega mikið í latínskum bókmentum og fornfræðum *(Oldsager, Antiquiteter)* Rómverja, annaðhvort út úr greinum þeim í rithöfundunum, sem þeir eiga að leggja út, sè tilefni þar til þess, eða þá sèrílagi. — 5) Í grisku skal að eins reyna lærisveina munnlega og það í því, sem lesið hefir verið með þeim í skáldskap, sagnaritum, uppfræðingarritum eða málsnildarritum, t. a. m. eptir *Herodot, Thukydid, Xenophon, Plato* og *Demosthenes*, og verður það að minnsta kosti að vera svo mikið, að það í óbundinni ræðu jafngildi einni bók eptir *Herodot*, tveimur bókum af *Anabasis Xenophòns*, og þremur bókum af *Sokratis memorabilia;* og í skáldmælum: sex bókum eptir Hómer, eða fjórum bókum eptir hann og einhverjum vel völdum

1850. skáldmælum, ámóta miklum og tvær bækur eptir Hómer.
30. Juli. þegar reynt er úr grísku, skal eins og í latínunni spyrja um helztu atriðin úr bókmentasögu Grikkja og öðrum fornfræðum þeirra. — 6) Í ebresku skal eins reyna lærisveina í málfræði þessarar túngu, og láta þá leggja út grein í því, sem lesið hefir verið með þeim í skólanum, en það má eigi vera minna, en 40 kapítular í fyrstu bók Móysesar, og þaraðauki einhver annar kafli, sem sè jafnmikill og 15 sálmar Davíðs. — 7) Í guðfræði skal prófið að eins vera munnlegt; skal reyna lærisveina í því, sem lesið hefir verið með þeim í skóla, svo og í biblíusögu, en hún skal þó eigi vera nein sèrstök prófgrein, og í Nýja-testamentinu á grísku; verður að lesa eitthvert hinna stærri guðspjalla, eða þá Markúsar-guðspjall og svo sem tvö brèf. — 8) Í sagnafræði og 9) í landafræði skal prófið að eins vera munnlegt. — 10) Í talnafræði er prófið tvöfalt, bæði skriflegt, með því að láta lærisveina leysa eitthvert verkefni, sem fyrir þá er lagt, og líka munnlegt. — 11) Í rúmmálsfræði skal einnig reyna lærisveina bæði skriflega, með því að fá lærisveinum eitthvert verkefni til að leysa, og líka munnlega, og skal þá einnig reyna þá í því, sem lesið hefir verið með þeim í stjörnufræði og hinni stærðalegu landafræði. Þannig skal spyrja úr stærðafræðinni, að sjá megi, að hve miklu leyti þeir, sem eru miður lagnir á þessa vísindagrein, og hafa eigi getað numið hina síðustu og torskildustu kafla af öllu saman, hafi náð þekkíngu á hinum hlutunum og festu í þeim, og eiga þeir þá að geta staðizt prófið, enda þótt þeir fái lægri einkunn. — 12) Í eðlisfræði og 13) í náttúrusögu skal reyna lærisveina að eins munnlega.

12. grein. Burtfararprófinu skal skipt í tvo hluti, og skal halda fyrri hluta þess þegar lærisveinar fara úr 3. bekk upp í 4. bekk, í þeim fjórum greinum, sem sagt er í 4. grein að fullkenndar eigi að vera í þessum bekk, þ. e. dönsku, þýzku, landafræði og náttúrusögu, en síðari hlutann, þegar lærisveinar hafa verið hinn

ákveðna tíma í 4. bekk í hinum 9 vísindagreinum, sem kenna á í þeim bekk, þ. e. íslenzku, latínu, grisku, ebresku, trúarfræði, sagnafræði, talnafræði, stærðafræði og eðlisfræði. 1850. 30. Juli.

13. grein. Sèrhver skólalærisveinn á heimtíng á, að mega gánga undir fyrri hluta burtfararprófsins, þá er hann hefir verið tvo vetur í þriðja bekk, og undir síðari hlutann, þá er hann hefir verið tvo vetur í fjórða bekk, og getur skólastjóri eigi synjað honum þess. Þeir lærisveinar, sem reyndust svo vel við inntökupróf nýsveina, að þeir þóttu að öllu leyti hæfir til að setjast í fjórða bekk, þeir eiga sömu heimtíng á, að flytjast upp í 4. bekk eptir einn vetur í 3. bekk (sbr. 3. gr. 3). Fyrri hluti burtfararprófsins skal og vera fyrir þá, sem undir hann gánga, einn hluti aðalprófs lærisveina í 3. bekk það ár; skal því eigi reyna þá pilta tvívegis í hinum sömu vísindagreinum. Virðist skólakennurum einhver lærisveinn eigi hæfur til að flytjast upp í fjórða bekk, eptir því sem honum hefir gengið í aðalprófinu, þá situr hann kyrr í 3. bekk, og nýtur allrar sömu tilsagnar þar, og aðrir lærisveinar, sem í þeim bekk eru, og gengur þá undir fyrri hluta burtfararprófsins næsta vor. En fari hann úr skóla, og fái sèr tilsögn utanskóla, og búi sig á þann hátt undir burtfararprófið, þá skal svo á líta, sem hann hafi af lokið fyrri hluta burtfararprófsins, og heldur hann þá þeim einkunnum, sem hann hefir fengið í skólanum við fyrri hluta þess, og þarf hann því að eins að gánga undir síðari hluta burtfararprófsins. Lærisveinar þeir í fjórða bekk, er ætla að gánga undir síðari hluta burtfararprófsins, taka engan þátt í aðalprófi í skólanum það ár.

14. grein. Burtfararpróf skal halda í Juli-mánuði, svo snemma, sem verða má. Skulu kennendur skólans halda það próf; en auk þeirra skulu og tveir prófsfulltrúar vera viðstaddir; skulu yfirstjórnendur skólans nefna þá til með þeirra samþykki. Við burtfararprófið skal gæta þess, er nú skal greina:

1850. 30. Juli. 1) Yfirstjórnendur skólans skulu láta prófsfulltrúa, eða einhverja aðra, sem um það eru færir, stínga upp á hinum skriflegu verkefnum handa lærisveinum, og senda síðan skólastjóra. — 2) Skólastjóri skal skipa einhvern skólakennandanna til að hafa umsjón yfir lærisveinum, meðan þeir leysa hin skriflegu verkefni; en umsjónarmaður má þó eigi vera sá kennarinn, að kennt hafi þá vísindagrein, sem verkefnið er úr. — 3) Við hið munnlega próf í hverri vísindagrein skulu tveir prófdómendur vera viðstaddir, auk þess kennarans, sem reynir; skulu prófdómendur annaðhvort vera tveir af skólakennendunum, eða þá líka einn af kennurunum og annar af prófsfulltrúum; skal annar prófdómanda taka til greinir þær í rithöfundum, og þau atriði í öðrum vísindagreinum, er reyna skal lærisveina í. Annan þátt eiga prófdómendur eigi í prófinu. — 4) Þeir, sem taka þátt í hinu munnlega prófi í hverri vísindagrein, og dómnum um það, þeir hinir sömu skulu og dæma um hina skriflegu úrlausn í þeirri vísindagrein. Um hina íslenzku ritgjörð skulu og þrír dómendur dæma; skal einn þeirra þriggja vera sá, sem kennir íslenzku í fjórða bekk.

15. grein. Við burtfararprófið skal gefa lærisveinum einkunn fyrir það, hvernig þeir reynast í hverri vísindagrein fyrir sig; en úr öllum þessum einstöku einkunnum skal gjöra eina aðaleinkunn eptir þeim reglum, er nú skal greina:

1) Hinar einstöku einkunnir eru sex, þ. e. *ágætavel, dável, vel, laklega, illa, afarilla.* — 2) Hinir þrír prófdómendur, hvort heldur er í skriflegu prófi eða munnlegu, gefa hver um sig einhverja af hinum sex einkunnum, sem nú voru taldar; úr þessum þremur einkunnum skal gjöra eina einkunn í þeim prófgreinum, sem prófið er að eins einfalt í; en í hinum greinunum, sem reyna skal lærisveina í bæði skriflega og munnlega, skal á sama hátt gjöra eina einkunn úr atkvæðum hinna þriggja prófdómanda í hvoru prófinu fyrir sig, hinu

skriflega og hinu munnlega, og því næst búa til úr þeim tveimur eina einkunn, er nái yfir alla prófgreinina, nema í latínunni einni; í henni skulu einkunnirnar vera tvær, önnur fyrir það, hvernig lærisveinum tekst að leysa hið skriflega verkefni af hendi, og hin fyrir munnleg svör þeirra. — 3) Eptir þessu yrðu þá 14 einkunnir fyrir þær 13 prófgreinir, sem nefndar eru í 4. grein undir töluliðunum 1 til 13. En með því eigi skal telja einkunnina í ebresku til aðaleinkunnar, þá skal aðaleinkunnina búa til að eins úr þrettán einstökum einkunnum, hvort sem lærisveinninn er reyndur í ebresku eða ekki. Aðaleinkunnir eru þrjár, og heita *fyrsta einkunn*, *önnur einkunn* og *þriðja einkunn*. Við fyrstu einkunn má bæta þeim viðauka: *ágætlega (med Udmærkelse)*. — 4) Hlutfallið á milli hinna einstöku einkunna og aðaleinkunnarinnar skal þannig ákveða, að tvær samkynja einkunnir, og hin þriðja, sem sè tveimur stigum lægri, þær þrjár einkunnir skulu jafngilda þremur einkunnum, sem þar sèu á milli; eptir því verða tvö *ágætavel* og eitt *vel* jöfn við þrjú *dável*, o. s. frv. Samkvæmt þessu hlutfalli verður tölugildi einkunnanna það, að 1850. 30. Juli.

ágætavel	verður	jafnt	8
dável	—	—	7
vel	—	—	5
laklega	—	—	1
illa	—	—	÷ 7
afarilla	—	—	÷ 23

5) Aðaleinkunnina skal því ákveða eptir tölugildi allra hinna einstöku einkunna samtals á þá leið, að

til *fyrstu einkunnar ágætlega* þarf að minnsta kosti tölugildi það, sem 7 *ágætavel* og 6 *dável* hafa samtals;

— fyrstu einkunnar þarf tölugildi það, sem 7 *dável* og 6 *vel* hafa samtals;

— annarar einkunnar þarf tölugildi það, sem 7 *vel* og 6 *laklega* hafa samtals;

— þriðju einkunnar þarf tölugildi það, sem 5 *vel* og 8 *laklega* hafa samtals.

1850. Verði tölugildi allra hinna einstöku einkunna samtals
30. Juli. eigi eins mikið og þetta, er síðast var nefnt, þá verður svo að álíta, sem sá lærisveinn, er fèkk þær einkunnir, hafi eigi staðizt prófið.

16. grein. Við burtfararprófið, bæði fyrri og síðari hluta þess, skal hafa prófbók, sem einúngis sè til þess ætluð; skulu yfirstjórnendur skólans fullgilda hana. Þegar prófinu er lokið, skal skólastjóri senda yfirstjórnendum skólans skýrslu um það, hvernig prófið gekk; skal hún vera samhljóða prófbókinni. Með skýrslu þessari skulu og fylgja hin skriflegu svör lærisveina. En yfirstjórnendur skulu aptur senda skýrsluna og svörin stjórnarráðinu hvert þriðja ár, og láta fylgja athugasemdir sínar.

17. grein. Þegar prófið er á enda, skal hver sá lærisveinn, er fèkk staðizt prófið, fá vitnisburð á íslenzku; skal sá vitnisburður vera saminn eptir því móti, sem fyrir er skipað.

18. grein. Þegar lærisveinar hafa lokið sèr af í öllum bekkjunum eptir reglum þeim, sem nú eru þegar greindar, þá skal burtfararprófið koma í stað fyrsta og annars lærdómsprófs í háskólanum, en þó eigi fyrir prófið í heimspekinni. En þángað til að þetta burtfararpróf kemst á, skal þannig að fara, að lærisveinar þeir, sem voru í þriðja bekkjar efri deild skólaárið 1849 og 1850, og voru eigi útskrifaðir við lok þess árs, og sömuleiðis þeir úr þriðja bekkjar neðri deild, sem þykja hæfir til þess eptir þeim reglum, sem híngað til hefir verið fylgt, þá lærisveina skal búa undir burtfararpróf skólaárið 1850—51, á þann hátt, að þeir við lok þessa árs geti út skrifazt, annaðhvort til að taka fyrsta lærdómspróf við háskólann, eða til að gánga í prestaskólann. Hina úr þriðja bekkjar neðri deild skal búa undir burtfararpróf það í skólanum, sem hèr er fyrir skipað, og skulu þeir gánga undir fyrri hluta þess eptir einn vetur í þriðja bekk, og undir síðari hlutann, þá er þeir hafa verið tvo vetur í fjórða bekk.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Underviisningsplanen for Latinskolen.** Khavn den 30. Juli 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 477. 1850. 30. Juli.

Herved tilstilles Hr. Stiftamtmanden og D. Höiærv. „Underviisningsplan og Examensbestemmelser for Reykjavík lærde Skole", som af Hs. Majestæt ved allerh. Resol. af D. D. ere allern. bifaldte.

Da jeg ved Udarbeidelsen af denne Plan har lagt til Grund den af Hs. Majestæt under 6. Mai sidstl. bifaldte Underviisningsplan og Examensbestemmelser for alle danske lærde Skoler, og deri optaget de Forandringer, som de for den islandske Skole saavel i Almindelighed som ved den hele stedfundne Udvikling særegne Forhold syntes at kræve, skal jeg, med Hensyn til Motiverne for de fra hiin almindelige Plan i Skoleplanen for den islandske Skole bibeholdte Bestemmelser, henvise til Motiverne for den almindelige Skoleplan, der findes i de herved lagte Nummere af Departementstidenden, og med Hensyn til Motiverne for de i Skoleplanen for Reykjavík Skole optagne Afvigelser fra den almindelige Skoleplan, til vedlagte Afskrift af den allerunderd. Forestilling, hvorved den tilsendte Skoleplan er forelagt Hs. Majestæt.

Af begge Motiver vil Ephoratet og Rektor ved Reykjavík lærde Skole i Almindelighed kunne see, hvilket Hensyn jeg har taget til de af D. H., paa Ephoratets Vegne, og af Rektor afgivne Bemærkninger til den midlertidige Skoleplan, der ere tilstillede Ministeriet med behagelig Skrivelse af 6. Septbr. f. A. fra D. H.

Der ere imidlertid nogle af disse Bemærkninger, som jeg her særskilt troer at burde omtale.

ad § 4. Forsaavidt det her er foreslaaet, at der ikke blot skulde gives Disciplene Leilighed til at öve sig i Sang, men at det ogsaa maatte paalægges dem,

1850. der have de fornödne Evner dertil, at tage Underviis-
30. Juli. ning i Sang, da har jeg ikke fundet nogen Omredaktion af de tidligere brugte Udtryk i denne Henseende fornöden, fordi de forekom mig allerede at indeholde denne Mening.

ad § 9. Med Hensyn til de i det midlertidige Reglement paabudne to almindelige Examiner i Skoleaaret, har Rektor foreslaaet, at Halvaarsexamen skulde bortfalde. Han har i saa Henseende bemærket, at Lærerne ved Skolen have indfört den Fremgangsmaade, at give Charakteer for de specielle Fag i Timerne og derefter ordne Disciplene ved hver Maaneds Udgang. D. H. har derimod formeent, at nævnte Examen maatte vedblive, da den Repetition, der til denne Examen foretages, vil lette Disciplene Repetitionen til Hovedexamen. Med Hensyn til denne har D. H. bemærket, at der hidtil er tilstaaet Disciplene 3 Ugers Repetitionstid, og at de alle i denne Tid ere overladte til dem selv med Hensyn til Repetitionen, samt at denne Fremgangsmaade muligen kunde have været medvirkende Aarsag til de Sygdomme, der i to paa hinanden fölgende Aar have opstaaet hos Skoledisciplene i denne Tid, da de under Repetitionen anstrænge sig formeget og paa en uhensigtsmæssig Maade, hvorfor D. H. har foreslaaet, at Repetitionen alene skulde skee i bestemte Timer under Lærernes Veiledning.

Jeg skal hertil bemærke, at den af Rektor indförte ovennævnte Fremgangsmaade, der bruges i de danske Skoler, er befunden hensigtsmæssig, idet den vedligeholder Disciplenes stadige Opmærksomhed og opvækker deres Kappelyst, samt giver for Rektor et vigtigt Overblik saavel over Underviisningens Fremskriden i det Hele, som de enkelte Disciples Fremgang. Hvad derimod den ved Skolen hidtil brugte Repetitionsmaade angaaer, maa den vistnok ansees for mindre hensigtsmæssig. Naar Skolen er bleven fuldstændig indrettet, bör det være en Regel, at det hele Cursus, som skal

opgives til Afgangsexamen, maa være tilendebragt nogen Tid, idetmindste to Maaneder, för den Deel af Afgangsexamen, til hvilken ethvert Fag hörer, hvilken Tid da bruges til Repetition, saaledes at efter Omstændighederne Pensa for een eller flere Dage foresættes Vedkommende, og höist nogle faa Dage, umiddelbart för Examen, lades ganske fri til at indhente Et og Andet. Hvad Repetitionen i Klasserne angaaer, maa den indrettes noget forskjelligt for hver Klasse, efter den Modenhed hos Disciplene, som den forudsætter. Og maa det herved være Rektors og Lærernes Sag at afgjöre, hvorvidt det Gjennemgaaede skal befæstes ved Gjentagelse efter kortere Mellemrum, og hvor langt en sammenhængende Repetition af hele Klassens Aarscursus mod Slutningen af Skoleaaret i regelmæssig foresatte Pensa skal udstrækkes. Umiddelbart för Hovedexamen kan et Par Dage gives fri. Efter Halvaarsexamens Hensigt kan denne Examen foretages i selve Skoletimerne uden en almindelig Afbrydelse af Skoleunderviisningen i det Hele. 1850. 30. Juli.

Med Hensyn til de Bemærkninger, som D. H. og Rektor have gjort angaaende Indbydelsesprogrammet og Skoleefterretningerne, maa jeg anföre, at jeg ved Skrivelse af 28. April f. A. har tilkjendegivet Ephoratet, at Skoleprogrammet ikke behöver at ledsages med dansk Oversættelse, men derimod Skoleefterretningerne, hvortil jeg her skal give den nærmere Forklaring, at dette ikkun gjelder de Efterretninger, der nedsendes hertil. At disse hidtil ere udkomne for det næst foregaaende Aar med Programmet, er vistnok mindre hensigtsmæssigt. For Eftertiden maatte de udkomme med Programmet, da de kunne omfatte alle Efterretninger om Skoleaaret, med Undtagelse af Udfaldet af Hovedexamen og Afgangsexamen. Efterretningerne herom kunne bekjendtgjöres efter afholdt Afgangsexamen, og maatte disse Efterretninger i dansk Oversættelse vedföies de hertil indsendte Programmer.

1850. *ad* § 14. Med Hensyn til denne §'s Indhold skal
30. Juli. jeg henholde mig til de almindelige Grunde for Fordelingen af Fagene til Afgangsexamens tvende Dele, og skal i denne Henseende, paa given Anledning dertil, alene tilföie, at jeg hvad Historien angaaer tiltræder den Mening, at baade Omfanget af Stoffet og den Maade, hvorpaa det maa opfattes, naar Underviisningen i Historien skal være frugtbar for Dannelsen, tale i höi Grad for at henlægge Historien til den sidste Deel af Afgangsexamen.

Men forsaavidt D. H., ved at foreslaae at Mathematiken skulde henlægges til förste Deel af Examen, har grundet dette paa Islands særegne Forhold, finder jeg mig foranlediget til at bemærke, at da jeg ikke kan overbevise mig om, at denne Forandring i Mathematikens Stilling kan skee uden en Indskrænkning, der vil svække dens Betydning som et almindeligt Dannelsesmiddel, og jeg specielt, hvad Island angaaer, maa antage, at mathematiske Kundskaber der i Landet i flere Retninger kan faae en vigtig og nærliggende praktisk Anvendelse (f. Ex. ved Landmaaling, Bygningsvæsen, Veianlæg, Vandledning m. v.) tör jeg ikke gaae ind paa dette Forslag.

Ephoratet vilde meddele Rektor, ved at tilsende ham Gjenpart af Skoleplanen, Alt. hvad der vedkommer Motiverne dertil.

Hvad Bekjendtgjörelsen i Island af Skoleplanen angaaer, skal jeg anmode Ephoratet om at ville ved Rektors Medvirkning see den oversat paa Islandsk, og kunde det formentligen være tilstrækkeligt at indföre denne Plan i „Landstidenden", dog at der tages nogle Aftryk deraf for dem, der ifölge Stilling og Interesse for Sagen önske at besidde den særskilt. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 30. Juli 1850.

Kongelig Resolution om provisorisk **Regulativ for Pastoral-Seminariet i Reykjavik.** Christiansborg Slot den **30. Juli 1850.** — Isl. Depart. Forest. og Resol. Prot. 1850, Nr. 39; selve Regulativet paa Islandsk i Lanztíðindi S. 158—159; 165—166. — I Forestilling fra Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet (Madvig) af 27. Juli 1850, foredrages Sagen paa fölgende Maade: 1850. 30. Juli.

„Ved allerhöi. Resolution af 7. Juni 1841 blev det bestemt, at der skulde oprettes et Pastoralseminarium eller Dannelsesanstalt for vordende geistlige Embedsmænd paa Island. Men da den Sag sattes i Forbindelse med en paatænkt Reorganisation af den lærde Skole i Island, kom Spörgsmaalet om Pastoralseminariets Indretning först under Behandling, efter at der ved allerhöi. Resolution af 24. April 1846 vare fastsatte de Grundbestemmelser, hvorefter den fremtidige Organisation af den lærde Skole i Island skulde indrettes. Stiftsövrigheden i Island, som da blev anmodet om at afgive sin Betænkning om Organisationen af det paatænkte Pastoral-Seminarium, indsendte den 4. Marts 1847 en om denne Plan af Biskoppen affattet udförligen motiveret Betænkning, ledsaget af nogle geistlige Embedsmænds Yttringer, hvoriblandt var den nuværende Forstander for dette geistlige Institut. Efter at det theologiske Fakultet om Biskoppens Plan havde afgivet sin Mening, blev det ved allerhöi. Resolution af 19. Mai 1847 bestemt, at Pastoral-Seminariet skulde træde i Kraft den 1. Oktober næstefter, og organiseres efter de i bemeldte Resolution indförte Grundbestemmelser, hvorhos den daværende Direction for Universitetet og de lærde Skoler derved blev bemyndiget til, efter at Dannelses-Anstalten havde begyndt sin Virksomhed, i Overeensstemmelse med de nævnte Grundbestemmelser, og naar de fornödne Betænkninger og Forslag fra Forstanderen og Ephoratet vare modtagne, allerunderd. at forelægge Hs. Majestæt til allerh. Approbation en yderligere udviklet Plan til et definitivt Reglement for bemeldte Anstalt. Da Ephoratet blev meddeelt denne kongelige Resolution, blev der ikke given nogen Oplysning om Udförelsen af disse Grundbestemmelser, der saaledes var overladt til Forstanderen og Ephoratet. Senere blev, efter Forstanderens Anmodning, af Directionen tilstillet ham det theologiske Fakultets Bemærkninger.

Ministeriet har modtaget fra Biskoppen i Island et af

1850. Forstanderen for Pastoral-Seminariet udarbeidet Udkast til et
30. Juli. Regulativ for dette Institut, ledsaget af Biskoppens Bemærkninger. Efter at have overveiet dette Forslag, har jeg lagt det til Grund for det Regulativ, som jeg herved allerunderd. forelægger D. Majestæt til allerhöi. Approbation, dog, med Hensyn til den korte Erfaring, endnu kun som forelöbigt. Jeg skal derfor navnligen knytte mine Bemærkninger til Forstanderens Forslag.

Dette Forslag har, efter den derom givne allerhöi. Befaling, optaget alle de Grundbestemmelser, der ere anförte i den kongel. Resolution af 21. Mai 1847. Der ere imidlertid nogle af disse, som Ministeriet troer burde udelades af Regulativet. Dertil höre de, der angaae Dannelses-Anstaltens oeconomiske Forhold, der i og for sig burde adskilles fra Underviisningsplanen, med hvad dertil hörer. Men dertil kommer, at Pastoral-Seminariet ikke er i Besiddelse af nogen Formue, eller nogen særegen det tillagt Indtægt, hvorved Omkostningerne kunde udredes. Det hertil medgaaende Belöb maa saaledes hvert Aar optages i Udkastet til Finantsloven, hvoraf det er en nödvendig Fölge, at de herhen hörende Bestemmelser maae udgaae af Regulativet. Ligeledes maatte den Grundbestemmelse, der deels gaaer ud paa at foreskrive Betingelser for fremtidig Ansættelse i geistlige Embeder i Island, deels angaaer det Forhold, hvori Candidaterne fra Pastoral-Seminariet, med Hensyn til Befordring skulde staae til de tidligere Dimissi fra Skolen, der have Berettigelse til geistlig Ansættelse, udgaae af Regulativet som dette uvedkommende. Jeg har ved en anden allerunderd. Forestilling af D. D. forelagt D. Majestæt mine Anskuelser om, hvorledes det hele Forhold mellem dem, der concurrere om geistlige Embeder i Island, synes at maatte ordnes, og har jeg derunder yttret mig om den heromtalte Grundbestemmelse.

Naar disse Grundbestemmelser udgaae af Forstanderens Forslag, er der kun eet Punkt i dette Forslag, som Ministeriet har fundet Anledning til at modificere. Forsaavidt nemlig Forstanderen har foreslaaet, at under Exegesen skulde læres et foreslaaet Qvantum af det gamle Testament i Grundsproget, og at dette medtages ved Examinationen i Exegesen, har Ministeriet gjort denne Underviisning facultativ. Hertil ligger Grunden i den Overbeviisning, at den Underviisning Pastoral-Seminariet skal give, for at kunne blive baade grundig og virkende paa Gemyttet, maa concentreres, og ikke tör söge i

Udstrækning at kappes med den theologiske Underviisning; og denne Indskrænkning og Concentration maa da just kunne indtræde med: ikke, som befalet, at optage det Fag, der for den praktiske geistlige Virksomhed og selv en videnskabelig Indtrængen i Theologien synes mindst strængt nödvendigt. 1850. 30. Juli.

Det övrige Indhold af Forstanderens Forslag er en Udvikling af de övrige Grundbestemmelser i Resol. af 21. Mai 1847 til en fuldstændig Plan. Ved denne Udvikling har Forstanderen taget stadigt Hensyn til Biskoppens ovennævnte Betænkning og det theologiske Fakultets Bemærkninger derved. Da de Grundbestemmelser, hvorpaa Forslaget er bygget, allerede ere motiverede i den derom nedlagte Forestilling, har Ministeriet i saa Henseende Intet at yttre, undtagen forsaavidt der i Forstanderens Forslag i Grundbestemmelserne er gjort en Modification. Hvad Udviklingens Bestemmelser angaaer, har Ministeriet i Et og Alt bifaldet dem, navnligen som provisoriske, efter de nedenanförte Grunde, og Ministeriet har saaledes denne Gang ikke Anledning til at dröfte dem.

Med Hensyn til de enkelte Paragraphers Indhold i Forhold til Grundbestemmelserne, bemærkes:

§ 1 er optaget efter förste Grundbestemmelse i Resol. af 21. Mai 1847.

§ 2 er en Udvikling af den anden Grundbestemmelse, der lyder saaledes: Gjenstandene for Underviisningen, der bliver at meddele i Form af Forelæsninger, skulle være: Exegese, Dogmatik, Moral, Kirkehistorie og praktisk Theologie.

§ 3 er optagen af tredie Grundbestemmelse.

§ 4 indeholder de af Forstanderen foreslaaede Regler for Afholdelsen af det i § 3 omtalte Tentamen.

§ 5 er optagen af fjerde Grundbestemmelse.

§ 6 er en Udvikling af den Grundbestemmelses Slutningsord: „naar Vedkommende dertil ansees moden".

§ 7 er af Forstanderen tilföiet som et nödvendigt Led i Planen.

§ 8, § 9 og § 11 ere Udviklinger af femte Grundbestemmelses förste Deel, som foreskriver: at der ved Anstalten skal afholdes aarligen en offentlig Examen, og at ved denne Examen Alumnerne blive, efter de Regler, som nærmere ville blive bestemte, at pröve i samtlige Fag, som have været Gjenstand for Underviisningen.

§ 10 er Udvikling og Modification af sidste Deel af femte Grundbestemmelse, der foreskriver, at „Hovedcharakteren, som

1850. 30. Juli. meddeles for Udfaldet af Examen, skal nævnes: förste Charakteer, anden Charakteer eller tredie Charakteer". Med Hensyn til den Modification, som af Forstanderen er foreslaaet, at der nemlig til förste Charakteer kan tilföies: „med Udmærkelse" og til anden Charakteer: „med Föie", skal Ministeriet, i Henhold til Forstanderens derom givne Bemærkninger, anföre som Grunde for Nödvendigheden af denne Modification, at naar disse Charakterer ikke adskilles mere, end i Grundbestemmelsen, vilde navnlig förste og anden Charakteer blive saa brede, at de afgive en for usikker Maalestok for Udfaldet af Examen. Dette vilde ogsaa, navnligen ved disse Candidaters indbyrdes Concurrence om Ansættelse i geistlige Embeder, have til Fölge, at to Candidater med förste Charakteer, hvoraf den ene har for de specielle Charakterer 7 udmærket godt, men den anden 4 meget godt og 3 godt, skulde stilles lige. Det samme gjelder for anden Charakteer, der gaaer fra 5 udmærket godt og 2 temmelig godt til 4 godt og 3 temmelig godt. Endelig maa det bemærkes, at den foreslaaede Modification svarer til de ved Universitetet givne theologiske Charakterer.

§ 12 er af Ministeriet tilföiet i Henhold til den tilsvarende Indstilling i ovennævnte allerunderd. Forestilling om Forholdet mellem Concurrenterne til geistlig Ansættelse i Island.

§ 13 er taget af ottende Grundbestemmelse med en forandret Redaktion. Forsaavidt deri indeholdtes de Udtryk: „at Pastoral-Seminariet i enhver Henseende skulde betragtes som den lærde Skole sideordnet", maa det sidstnævnte Ord være brugt i en særegen Betydning udenfor Sprogbrugen, da der allerede ved samme Resolutions tredie Grundbestemmelse fordres Afgangs-Examen fra den lærde Skole, som Betingelse for at kunne optages i Pastoralseminariet.

Naar Ministeriet nævner dette Regulativ som „provisorisk" menes derved ikke, at Hovedbestemmelserne i Regulativet skulle være provisoriske. Men Grunden dertil er, at Forstanderen efter Befaling allerede afgav det heromhandlede Forslag efter det förste eetaarige Cursus, da der kun var eet Hold Studerende og ikkun een Docent til Medhjælp, og at Ministeriet derfor vil give Forstanderen Leilighed til nærmere at udvikle denne Plan i Detaillen efter de nærværende Omstændigheder. Det maa i saa Henseende bemærkes, at efter at den tredie Docent var tilkommen, holdes i Pastoralseminariet særegne Forelæsninger over Psychologi og Logik".

I Henhold hertil indstilles: 1850.

„at D. Majestæt allernaad. vil bifalde det vedlagte provisoriske Regulativ for Dannelses-Anstalten for de vordende geistlige Embedsmænd i Island". 30. Juli.

[Kongelig Resolution]:

Vi bifalde allernaad. det vedlagte provisoriske Regulativ for Dannelses-Anstalten for de vordende geistlige Embedsmænd i Island. — Christiansborg Slot den 30. Juli 1850.

Provisorisk Regulativ for Dannelses-Anstalten for de vordende geistlige Embedsmænd i Island.

§ 1. Pastoral-Seminariet i Reykjavík har det Formaal, at uddanne sine Alumner til oplyste Geistlige, opbyggelige Sjælesörgere og duelige Embedsmænd.

§ 2. Gjenstandene for Underviisningen, der meddeles i Form af Forelæsninger, ere fölgende:

1) Exegese med Indledninger saavel til det Gamle som det Nye Testament.

2) Bibelsk-kirkelig-symbolsk Dogmatik.

3) Christelig Moral.

4) Kirkehistorie, tilligemed Bibel- og Dogmehistorie.

5) Praktisk Theologie: a) Homiletik, der angiver korte og tydelige Regler for den geistlige Talekunst og förer dem, saavidt muligt, tilbage til Tænkningens almindelige Love (Logik) i Forbindelse med jevnlige Övelser, saavel i at udarbeide en Prædiken, som at holde den; — b) Catechetik, der bliver at indskrænke til praktiske Övelser under Lærerens Veiledning; — c) Pastoral-Theologie: Anviisning til det guddommelige Ords Anvendelse paa særegne indre og ydre Stillinger og Forhold i Livet, saasom Sakramenternes Administration, Sygebesög, Huusbesögelser og en liturgisk Anviisning. Til Pastoral-Theologien knyttes psychologiske Betragtninger.

1850. 30. Juli.

Naar Leilighed dertil haves, holdes et Forelæsnings-Cursus over saavel den almindelige som navnlig den islandske Kirkeret, og Seminaristerne bibringes Kundskab om de vigtigste gjeldende geistlige Anordninger, om geistlige Indberetninger, Fattigvæsenets Bestyrelse, samt Bestyrelsen af et Beneficium med Kirke- og Mensalgods.

§ 3. Adgang til Benyttelse af Læreanstaltens Underviisning betinges af en absolveret Afgangsexamen ved den islandske lærde Skole, og vil det for dem, der melde sig til Optagelse sildigere end et Aar efter at de have taget Afgangsexamen i Skolen, være nödvendigt, forud at underkaste sig et Tentamen ved Pastoral-Seminariet. — Indtil fuldstændig Afgangsexamen bliver afholdt ved Skolen, have de, der ere dimitterede derfra eller have taget Examen Artium, Adgang til Optagelse i Pastoral-Seminariet under de her foreskrevne Betingelser.

§ 4. Ved et saadant Tentamen, der bliver at foretage af Pastoral-Seminariets Lærere, under Tilsyn af Biskoppen som geistlig Ephor, skulle Examens-Gjenstandene være: Oversættelse fra Latin og Græsk, en latinsk Stiil, Historie, samt Hebraisk for dem, der önske at deeltage i den videre Underviisning i dette Sprog, som tilbydes ved Pastoral-Seminariet. Bör Examinationen især gaae ud paa at pröve, hvilken almindelig litterair Dannelse og aandelig Modenhed Candidaten under det tilbagelagte Skolecursus har opnaaet. Naar Candidaten ellers befindes at være moden til Optagelse i Pastoral-Seminariet, meddeles for Udfaldet af Tentamen Charakteren: admissus cum laude, admissus eller vix admissus

§ 5. Underviisningen indrettes saaledes, at den kan absolveres i to Aar; men ligesom det skal være dem, der önske saadant, uformeent, at fortsætte deres Forberedelse i længere Tid, saaledes vil og af Pastoral-Seminariets Bestyrelse kunne meddeles Tilladelse til,

at indstille sig til Examen efter en kortere Forberedelseslid end to Aar. 1850. 30. Juli.

§ 6. De, som maatte attraae en saadan Tilladelse, bör, samtidig med deres Ansögning om Optagelse i Pastoral-Seminariet, derom indgive et skriftligt Andragende til Ephoratet og derpaa underkaste sig en forelöbig Examen i Exegetik, Kirkehistorie, Dogmatik og Moral, der afholdes paa samme Maade som foreskrevet er med Tentamen i § 4; hvorefter Tilladelsen meddeles af Ephoratet, dog ikkun i det Tilfælde, at Vedkommende, ifölge den Indberetning, som Forstanderen for Pastoral-Seminariet har at afgive om Udfaldet af en saadan Examen, af Censorerne eenstemmigen dertil er anseet moden.

§ 7. Ved Pastoral-Seminariet begynder Studie-Aaret den 1. Oktbr. og sluttes den 30. Juni, saaledes at der holdes Sommerferie i de tre Maaneder: Juli, August og September. Det deles i to Semestre, hvoraf det förste gaaer til Midten af Februar, det sidste til Slutningen af Juni Maaned. I Begyndelsen af hvert Semester indsender Forstanderen for Pastoral-Seminariet Lectionstabeller til Ephoratets Approbation, der vise hvorledes Underviisningen i det Hele, som i de enkelte under § 2 anförte Discipliner, skrider frem. I Studie-Aarets Löb afbrydes Underviisningen ikkun ved Sön- og Helligdagene, samt ved Juul, Paaske og Sommerferien, og bör den ugentlige Underviisning i det mindste indbefatte 36 Timer.

§ 8. En offentlig Afgangs-Examen afholdes hvert Aar i Midten af August Maaned, og indsender Forstanderen for Pastoral-Seminariet i Forveien til Ephoratet en Examenstabel, der indeholder en Fortegnelse over samtlige Examens-Gjenstande, samt Angivelse af den Orden, hvori Examen foregaaer. Ved denne Examen blive Alumnerne at pröve i samtlige under § 2 anförte Underviisningsgjenstande, nemlig: — 1) i Exegetik anstilles saavel skriftlig som mundtlig Pröve i

1850. hvad der i to Aar er læst i det Nye og det Gamle
30. Juli. Testament, hvilket i det mindste maa indbefatte: i det Nye Testament, foruden Indledningen til samme, i Grundsproget: et af de större synoptiske Evangelier; Johannis Evangelium; Pastoralbrevene; Romer-Epheser-Galater- eller det förste af Korinther-Brevene; og i Modersmaalet: det övrige Nye Testament. I det Gamle Testament: Indledningen til samme og det Qvantum af Testamentet i Modersmaalet, som har været foredraget i Pastoral-Seminariet, samt for dem der opgive Hebraisk til Examen: een Bog af Psalmerne, eller et tilsvarende Qvantum af Propheterne i Grundsproget. — 2) i Dogmatik, og 3) i Moral aflægges en skriftlig og en mundtlig Pröve. — 4) i Kirkehistorie med Bibel og Dogmehistorie anstilles alene mundtlig Examination. — 5) i Homiletik bestaaer den skriftlige Pröve i Udarbeidelse af en Prædiken over et opgivet Æmne; den mundtlige i at afholde den udarbeidede Prædiken, hvilket foretages henimod Examens Slutning i Censorernes Nærværelse. — 6) i Catechetik bestaaer Pröven alene i Catechisation, hvortil endeel Börn, efter Ephoratets Foranstaltning, sammenkaldes i Kirken. — 7) i Pastoral-Theologie og — 8) i Kirkeret anstilles, efter Omstændighederne, enten en særskilt mundtlig Pröve, eller hvad deraf er læst i Pastoral-Seminariet medtages under Examinationen af andre Discipliner, saasom Dogmatik og Kirkehistorie, hvortil Charakteren for de förstnævnte i begge Tilfælde bör henlægges.

§ 9. Examen afholdes i Biskoppens Nærværelse af Pastoral-Seminariets Lærere, der skiftes til at have Tilsynet med de skriftlige Udarbeidelser; men saavel disse, som de mundtlige Præstationer, bedömmes af Biskoppen og begge de faste Lærere, der hver for sig, umiddelbart efter Bedömmelsen af enhver Pröve, meddele en af fölgende Special-Charakterer: udmærket godt, meget godt, godt, temmelig godt,

maadeligt, slet. — De af Censorerne afgivne Charakterer sammenlægges og der af uddrages een Special-Charakteer for hver Pröve; men i de Fag, i hvilke baade en skriftlig og en mundtlig Pröve aflægges, sammenlægges Charaktererne til een Special-Charakteer for hele Faget, dog med Undtagelse af Homiletiken, hvor Charaktererne, den ene for Talens Udarbeidelse, den anden for det mundtlige Foredrag, holdes adskilte som to Special-Charakterer; og vil der saaledes for de nævnte Examinationsfag falde syv Special-Charakterer, nemlig: for Exegetik een; Dogmatik een; Moral een; Kirkehistorie een; Homiletik to og Catechetik een. For Pröven i Pastoraltheologie og Kirkeret gives derimod ikke særskilt Charakteer (som i § 8 bemærket) og har den saaledes ingen umiddelbar Indflydelse paa Bestemmelsen af Hovedcharakteren.

1850. 30. Juli.

§ 10. Special-Charaktererne tillægges fölgende Talværdier:

Udmærket godt	=	8
Meget godt	=	7
Godt	=	5
Temmelig godt	=	1
Maadeligt	=	÷ 7
Slet	=	÷ 23

Af de faldne Special-Charakterer uddrages en Hovedcharakteer, der benævnes:

Förste,
Anden eller
Tredie Charakteer,

og bestemmes ved Special-Charakterernes sammenlagte Talværdi efter fölgende Forhold:

Til förste Charakteer fordres i det mindste 4 meget godt og 3 godt, eller 43 Points.

— anden Charakteer fordres i det mindste 4 godt og 3 temmelig godt, eller 23 Points.

— Til tredie Charakteer fordres i det mindste 2 godt og 5 temmelig godt, eller 15 Points.

1850. 30. Juli. Förste Charakteer kan forhöies med Tillægget: med Udmærkelse, hvortil i det mindste fordres en Talværdi af 4 udmærket godt og 3 meget godt eller 53 Points; og ligeledes kan anden Charakteer deles i to Dele, hvoraf förste Deel kaldes Anden Charakteer med Föie og indbefatter i det mindste 7 godt, eller 35 Points. Med Special-Charakterer af mindre Talværdi end 15 Points antages den Vedkommende ikke at have bestaaet Examen, i hvilket Tilfælde han ikke kan indstille sig til Examen igjen för end efter eet Aars Forlöb.

§ 11. Af Ephoratet antages en Protokolförer, der i en dertil authoriseret Protokol indförer de vigtigste Momenter af Examinationen. Efter afholdt Examen meddeler Forstanderen for Pastoral-Seminariet Enhver, der har bestaaet Examen, et med Pastoral-Seminariets Segl forsynet Testimonium, der indeholder saavel den erholdte Hovedcharakteer, som samtlige Special-Charakterer, tilligemed et Vidnesbyrd om den Paagjeldendes Flid, Dannelse og Sædelighed, hvorpaa det indföres i Examens-Protokollen og en vidimeret Afskrift deraf tilstilles Ephoratet. En kort Beretning bliver aarligen at trykke, saavel om Udfaldet af Examen, som Underviisningens Gang i det Hele.

§ 12. Fölgende Charakterer for theologiske Candidater fra Kjöbenhavns Universitet og Candidaterne fra Pastoral-Seminariet stilles lige med hinanden:

Ved Universitetet:	Ved Pastoral-Seminariet:
Laudabilis	Förste Charakteer med Udmærkelse.
Haud illaudabilis primi gradus	Förste Charakteer.
Haud illaudabilis secundi gradus	Anden Charakteer.
Non contemnendus	Tredie Charakteer.

§ 13. Pastoral-Seminariet, der ifölge sin Bestemmelse er en höiere Dannelses-Anstalt for vordende

Geistlige paa Island, er en for sig bestaaende selvstændig Lære-Anstalt. Stiftsövrigheden har Overtilsyn med denne Dannelses-Anstalt, men det nærmere Tilsyn besörges og Underviisningen ledes af Forstanderen, til hvis Medhjælp ved Underviisningen to Docenter ansættes. Desuden bemyndiges Stiftsövrigheden til at antage en Timelærer til at holde Forelæsninger over Kirkeretten, samt en Syngelærer til at undervise de Studerende i Messning. 1850. 30. Juli.

Reglugjörð, sem gilda á fyrst um sinn fyrir prestaskólann.

1. gr. Sá er tilgángur prestaskólans í Reykjavík, að fræða svo þá sem í hann gánga, að þeir verði mentaðir kennimenn, uppbyggilegir sálusorgarar og nytsamir embættismenn.

2. gr. Tilsögnina skal veita í fyrirlestrum, og þessar skulu vera kennslugreinir:

1) útskýríng ritníngarinnar ásamt inngángi til Gamla og Nýja testamentisins;

2) trúarfræði, biblíuleg og kirkjuleg;

3) kristileg siðafræði;

4) kirkjusaga ásamt biblíusögu og sögu trúarlærdómanna;

5) kennimannleg guðfræði: a) prèdikunarlist; skulu þar gefnar stuttar reglur en þó greinilegar um prestlega málsnild, að því leyti sem auðið er, eptir almennum lögum hugsunarinnar; jafnframt skulu við hafðar stöðugar æfíngar bæði í því að taka saman ræður og bera þær fram. — b) barnaspurníngarfræði; hún skal að eins vera innifalin í því, að venja prestaefnin við að spyrja börn með tilsögn kennarans. — c) kennimannleg guðfræði í þrengri merkíngu; hún skal vera leiðarvísir í því, að verja guðs orði í ymsum sèrlegum ytri og innri kríngumstæðum og atvikum lífsins, t. a. m. í þjónustu sakramentanna, vitjun sjúklínga, húsvitjun; sömuleiðis skulu þar gefnar reglur um guðsþjónustugjörð. Sálar-

1850. fræðislegar hugleiðíngar skal tengja við kennimannlegu
30. Juli. guðfræðina.

þegar því verður við komið, skal kenna í fyrirlestrum almennan kirkjurètt, en einkum íslenzkan kirkjurètt, og fræða prestaefnin um hinar helztu kirkjutilskipanir, um skýrslur, sem prestar eiga að gefa, um stjórn á fátækra málefnum, og um forstöðu prestakalla ásamt kirkju og kirkjujörðum.

3. gr. þeir sem vilja fá kennslu í prestaskólanum verða áður að hafa gengið undir burtfararpróf í latínuskólanum; en þeir, sem inntöku beiðast í prestaskólann þegar meir en ár er liðið frá því er þeir af luku burtfararprófi í skólanum, skulu skyldir að gánga áður undir inntökupróf í prestaskólanum. Með þessu skilyrði fá þeir, sem útskrifaðir eru úr skólanum, eða hafa gengið undir fyrsta próf (examen artium) á háskólanum, inntöku í prestaskólann, þángaðtil fullkomið burtfararpróf kemst á í skólanum.

4. gr. Inntökupróf skulu kennarar prestaskólans halda með tilsjón biskupsins; prófsgreinirnar skulu vera þessar: að snúa latínu og grisku á íslenzku; latínskur stíll, mannkynssaga, og hebreska fyrir þá, sem hug hafa á að fá í henni ítarlegri tilsögn, sem kostur verður gefinn á í prestaskólanum. Skal yfirheyrslan einkum miða til þess, að komast að því, hve mikilli almennri mentun í vísindum og andlegum þroska hver einn hefir náð, meðan hann dvaldi í skóla. Reynist sá, sem undir próf gengur, hæfur til inntöku í prestaskólann, fær hann, að afloknu prófi, einhverja af þessum þremur einkunnum: admissus cum laude, admissus eða vix admissus.

5. gr. Kennslunni skal svo hagað, að henni verði lokið á tveim árum; en eins og hver sá, er þess beiðist, skal eiga kost á að halda lengur áfram lærdómsiðkunum, svo skulu og stjórnendur prestaskólans geta veitt leyfi til að gánga undir próf eptir skemmri tíma en tvö ár.

6. gr. þeir sem fá vilja þvílíkt leyfi skulu brèflega

beiðast þess af tilsjónarmönnum prestaskólans, um leið og þeir sækja um inntöku í prestaskólann, og gánga síðan undir frumpróf í útskýríngu ritníngarinnar, kirkjusögu, trúar- og siðafræði; skal prófi þessu hagað á sama hátt, sem fyrir er skipað um inntökuprófið í 4. grein; forstöðumaður prestaskólans sendir síðan skýrslu um afdrif prófsins tilsjónarmönnum prestaskólans, og veita þeir þá leyfi það, sem um var beðið, en þó einúngis þegar svo stendur á, að prófdómendur í einu hljóði hafa álitið þann, sem undir próf gekk, til þess hæfan. 1850. 30. Juli.

7. gr. Prestaskóla-árið byrjar 1. dag Októbermánaðar og endar 30. dag Junímánaðar; er þá sumarleyfi um þrjá mánuði: Juli, August og September. Ári þessu skal skipta í tvo hluti, og nær hinn fyrri fram í miðjan Februar mánuð, en hinn síðari til Junímánaðar loka. Í byrjun hvers skólamisseris semur forstöðumaður lestrartöflur, sem tilsjónarmenn prestaskólans eiga að samþykkja; lestrartöflur þessar skulu sýna, hvernig kennslunni miðar áfram, bæði yfirhöfuð og í hverri einstakri vísindagrein, sem nefnd er í 2. grein. Ekki skal hlè verða á kennslunni nema á sunnu- og helgidögum, og þar að auki í jóla-, páska- og sumarleyfi, og skal kennslutíð í viku hverri að minnsta kosti vera 36 stundir.

8. gr. Burtfararpróf skal ár hvert halda í miðjum August-mánuði. Í próftöflu þeirri, sem forstöðumaður prestaskólans sendir áður tilsjónarmönnum, skulu tilgreindar vera greinir þær, sem prófið verður haldið í, þar skal og skýrt frá, í hverri röð prófið skuli fara fram. Prestaefnin skal reyna í öllum kennslugreinum þeim, sem taldar hafa verið í 2. grein, og skal haga prófinu þannig: — 1) Í útskýríngu ritníngarinnar er prófið bæði munnlegt og skriflegt, í því sem yfirfarið hefir verið í tvö ár úr Nýja og Gamla-testamentinu. Auk inngángsins til Nýja testamentisins skal það, sem yfirfarið hefir verið í frumtúngu Nýja testamentisins, að minnsta kosti ná yfir þetta: eitthvert eitt af hinum lengri þrem fyrstu

1850. guðspjöllum, guðspjall Jóhannesar, kennimannlegu brèfin,
30. Juli. brèfið til Rómverja, brèfið til Efesusmanna, brèfið til Galatíumanna, eður fyrra brèfið til Korintuborgarmanna; en aðrar bækur Nýja testamentisins skal yfirfara á íslenzkri túngu. — Í Gamla testamentinu skal prófið vera úr inngánginum til Gamla testamentisins og þeim kafla úr því á íslenzkri túngu, sem lesinn hefir verið á prestaskólanum, og þeir, sem gánga undir próf í hebresku, skulu hafa yfirfarið eina bók í sálmunum eða jafnlángan kafla í spámönnunum í frumtúngu Gamla testamentisins. — 2) Í trúarfræði og — 3) í siðafræði er prófið bæði skriflegt og munnlegt. — 4) Í kirkjusögu ásamt biblíusögu og sögu trúarlærdómanna er prófið einúngis munnlegt. — 5) Í prèdikunarlist er hið skriflega próf innifalið í því, að semja prèdikun útaf einhverjum tilteknum texta, en munnlega prófið í því, að prestaefnin flytja ræðuna í viðurvist prófdómenda við lok prófsins. — 6) Í barnaspurníngarfræði er prófið einúngis fólgið í barnaspurníngu, og skulu tilsjónarmenn prestaskólans sjá svo til, að nokkur börn sèu í því skyni kölluð til kirkju. — 7) Í kennimannlegri guðfræði, og — 8) í kirkjurètti skal, eptir því sem á stendur, annaðhvort halda sèrstakt próf, eða taka það saman við prófið í öðrum kennslugreinum, t. a. m. trúarfræði og kirkjusögu, en hvort heldur er, skulu einkunnir fyrir hinar fyrnefndu greinir jafnan lagðar saman við einkunnirnar fyrir trúarfræði og kirkjusögu.

9. gr. Burtfararpróf skal haldið í viðurvist biskupsins af kennendum prestaskólans, og skiptast þeir á um að hafa tilsjón hjá þeim sem út skrifast, meðan þeir eru að leysa úr hinum skriflegu spurníngum. Bæði skrifleg og munnleg svör skal biskup og hinir föstu kennendur prestaskólans dæma, og ákveða þeir hver um sig, jafnskjótt og þeir hafa gefið atkvæði sitt í hverri prófgrein, einhverja af þessum einkunnum: afbragðs vel, dável, vel, sæmilega, laklega, illa. Síðan skal leggja saman atkvæði prófdómenda, og gjöra af eina einstaka einkunn

í hverri prófgrein; en í þeim greinum, sem prófið er bæði munnlegt og skriflegt í, skal leggja saman atkvæðin fyrir hvorttveggja, og gjöra af eina einstaka einkunn fyrir alla greinina; þó skal prèdikunarlist vera undanskilin, þar skulu vera tvær einkunnir, önnur fyrir að semja ræðuna og hin fyrir framburð; fyrir prófgreinir þær, sem taldar eru, verða þannig gefnar sjö einstakar einkunnir, eða: ein fyrir útskýríngu ritníngarinnar, ein fyrir trúarfræði, ein fyrir siðafræði, ein fyrir kirkjusögu, tvær fyrir prèdikunarlist og ein fyrir barnaspurníng. Fyrir kennimannlega guðfræði og kirkjurètt skal þarámót ekki gefa sèrstaka einkunn (eins og getið var um í 8. grein), og hefir þá prófið í þessum greinum engin beinlínis áhrif á aðaleinkunnina. 1850. 30. Juli.

10. gr. Hinar einstöku einkunnir gilda þetta í tölum:

afbragðsvel	jafnt	8
dável	—	7
vel	—	5
sæmilega	—	1
laklega	—	÷ 7
illa	—	÷ 23

Úr hinum einstöku einkunnum skal búa til eina aðaleinkunn, sem heitir:

Fyrsta einkunn,
Önnur einkunn, eða
Þriðja einkunn;

er hún ákveðin eptir tölugildi hinna einstöku einkunna samtals, á þessa leið:

til fyrstu einkunnar þarf að minnsta kosti 4 dável og 3 vel, eða 43 tölur;

— annarar einkunnar 4 vel og 3 sæmilega, eða 23 tölur;

— þriðju einkunnar 2 vel og 5 sæmilega, eða 15 tölur.

Við fyrstu einkunn má bæta þeim viðauka: „afbragðs vel", og þarf til þess að minnsta kosti 4 afbragðsvel og 3 dável, eða 53 tölur; á sama hátt skal og skipta annari einkunn í tvo staði, og heitir hið efra stig: önnur

1850. einkunn með viðauka, og þarf til þess að minnsta kosti
30. Juli. 7 vel, eða 35 tölur. Nái hinar einstöku einkunnir samanlagðar ekki 15 tölum, má ekki heita að sá, sem svo stendur á fyrir, hafi af lokið prófi, og getur hann þá ekki gengið undir nýtt próf fyr en að ári liðnu.

11. gr. Tilsjónarmenn prestaskólans taka mann til að rita í bók hin helztu atriði úr yfirheyrslunni; skal sú bók vera fullgild. Að loknu prófi gefur forstöðumaður prestaskólans hverjum þeim, sem hefir af lokið því, vitnisburðarbrèf, og setur undir það innsigli prestaskólans; þar skal tilgreina bæði aðaleinkunn og allar einstakar einkunnir, og gefa vitnisburð fyrir iðni, mentun og siðferði; vitnisburðarbrèfið skal síðan rita í prófbókina, og staðfest eptirrit þess skal senda tilsjónarmönnum prestaskólans. Prenta skal á ári hverju stutta skýrslu, bæði um afdrif prófsins og alla tilhögun á kennslunni.

12. gr. Einkunnir guðfræðínga frá háskólanum í Kaupmannahöfn og prestaefna úr prestaskólanum skulu gánga jafnhliða, þannig:

í háskólanum:		í prestaskólanum:
Laudabilis	jafnt	afbragðs einkunn;
Haud illaudabilis primi gradus	—	fyrstu einkunn;
Haud illaudabilis secundi gradus	—	annari einkunn;
Non contemnendus	—	þriðju einkunn.

13. gr. Prestaskólinn, sem eptir ákvörðun sinni er æðri mentunarskóli handa prestaefnum á Íslandi, er vísindastofnan sèrílagi og að öllu leyti útaf fyrir sig. Prestaskólinn skal vera undir yfirumsjón stiptsyfirvaldanna, en öll nákvæmari umsjá skal falin forstöðumanni prestaskólans á hendur; hann skal og stýra kennslunni, og eru honum til aðstoðar i kennslunni settir tveir fastir kennarar. Þar að auk er stiptsyfirvöldunum gefið vald til að taka tímakennara til að halda fyrirlestra í kirkjurètti, og saungkennara til að kenna prestaefnunum að tóna.

Kirke- og Underviisningsministeriets Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Regulativet for Pastoral-Seminariet** i Island. Khavn den 30. Juli 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 478. 1850. 30. Juli.

Ved at tilstille Hr. Stiftamtmanden og D. Höiærv. et af Hs. Majestæt ved allerh. Resol. af D. D. allern. bifaldet „Provisorisk Regulativ for Dannelsesanstalten for vordende geistlige Embedsmænd i Island", ledsaget af en Afskrift af den derom nedlagte allerund. Forestilling, skal jeg tilföie nogle enkelte Bemærkninger i Anledning af den i D. Höiærv.' Skrivelse af 9. Septbr. f. A. indeholdte Betænkning angaaende det af Forstanderen udarbeidede Udkast til Regulativet.

D. Höiærv. har, med Hensyn til de praktiske Övelser i at prædike, önsket, at Studenterne ved Pastoral-Seminariet maatte gives Leilighed til at höre Prædikener af Andre end Domkirkepræsten, der i Regelen hörer til de bedste Præster i Landet, men dog bliver ikke mere end eet Mönster. Da jeg herom maa være af samme Mening, maa jeg, som jeg allerede i en anden Skrivelse til Ephoratet i en seregen Anledning har yttret, anmode D. Höiærv. og Forstanderen for Pastoral-Seminariet om, ogsaa for dette Öiemeds Skyld, velvilligen leilighedsviis at prædike i Domkirken.

D. Höiærv. har, i Anledning af de i Forstanderens Motiver for Regulativet brugte Udtryk, at de Studerende ved Pastoral-Seminariet skulde opmuntres til at memorere deres Taler, yttret, at dette Udtryk ikke er bestemt nok, da de virkelig skal öves deri. Denne Bestemmelse er vel ikke optagen i Regulativet med disse Ord; men da der i § 9 er bestemt, at der skal gives en Specialcharakteer for det mundtlige Foredrag af Prædikenen, og Memoreringen saaledes bliver af Vigtighed ved Fastsættelsen af Charakteren, anseer jeg dette for den bedste Opmuntring for Studenterne til at öve sig i Memorering. Iövrigt bemærkes, at jeg

1850. 30. Juli. har antaget, at der ved det brugte Udtryk „at opmuntre til Memorering", ikke alene er betegnet, at Studenterne skulle öves deri, men ogsaa, at der maa tages Forholdsregler, der have Indflydelse paa deres Villie til at öve sig i Memorering.

I Anledning af hvad der er yttret angaaende de praktiske Övelser i Catechetiken, skal jeg tjenstl. anmode D. Höiærv. om, at foranstalte, at Studenterne faae Leilighed til at catechisere Börn under Forstanderens Veiledning.

Endelig skal jeg bemærke, at jeg, efter at have overveiet hvad der fra forskjellige Sider er yttret om Hensigtsmæssigheden af at forsöge at meddele de Studerende en vis Lægekundskab, maa ansee denne Sag at ligge udenfor det Formaal, Anstalten tör omfatte med Haab om virkeligt Gavn.

Ephoratet anmodes tjenstl. om, ved Tilstillelsen af Gjenparten af det provisoriske Regulativ for Pastoral-Seminariet, at meddele Forstanderen Afskrift af den ovennævnte allerund. Forestilling samt af denne Skrivelse.

Ephoratet anmodes ogsaa om, at henvende sig til Forstanderen for Pastoral-Seminariet med Begjæring om, at han vil oversætte det provisoriske Regulativ paa Islandsk. Med Hensyn til Bekjendtgjörelsen af dette Regulativ maatte forholdes paa samme Maade, som med Skoleplanen. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 30. Juli 1850.

30. Juli. **Kirke- og Underviisningsministeriets** Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Forholdet mellem Latinskolen og Pastoral-Seminariet i Reykjavik.** Khavn den 30. Juli 1850. — Isl. Copiebog 1850, Nr. 479.

Ved Udarbeidelsen af det provisoriske Regulativ for Pastoral-Seminariet og Underviisningsplanen for den lærde Skole i Reykjavík, som ved Skrivelser af D. D.

ere tilstillede Hr. Stiftamtmanden og D. Höiærv., har Ministeriet adskilt derfra alt hvad ikke dertil hörer. Men da de herombandlede Instituter ikke endnu have særegne dem tillagte Indtægter, er det en Fölge heraf, at Udgifterne for dem maae opföres paa Forslagene til Finantsloven, hvorved disse Bestemmelser komme i en ganske anden Stilling, end de Underviisningen vedkommende Regler. De Oeconomien vedkommende Bestemmelser maae saaledes foreskrives ved særskilte Regler.

1850. 30. Juli.

Efter de Oplysninger, der desangaaende ere meddelte af Ephoratet, Forstanderen for Pastoral-Seminariet og Skolens Rektor, har jeg fundet det nödvendigt, at adskille disse Instituters oeconomiske Forhold, navnligen at Skolebygningen alene anvendes til den lærde Skoles Brug. Finantsloven for Aaret fra 1. April sidstl. til 31. Marts næste Aar indeholder ikke nogen Sum, hvoraf de herved forögede Udgifter kunne tages. Fölgen heraf er, at der for nærværende Tid ikke kan tages nogen ny Bestemmelse om Antallet af Eleverne, som skulde optages i Skolebygningen, Skolebygningens Afbenyttelse til Adjunkter og Elever, og Erstatning for Pastoral-Seminariets Udelukkelse af Skolebygningen.

Men det er min Hensigt at opföre paa Udkastet til Finantsloven for det fölgende Finantsaar (1. April 1851 til 31. Marts 1852) det Belöb, som hertil findes nödvendigt. Saafremt dette Belöb bliver bevilget ved Finantsloven, vil jeg da kunne foreskrive adskillige Regler angaaende de oeconomiske Forhold efter de allerede derom modtagne Oplysninger. Men da Ephoratet og andre Vedkommende have gjort adskillige Bemærkninger ved de nu gjeldende Bestemmelser om disse Forhold, navnligen de, der ere optagne i det midlertidige Skolereglement og i den kgl. Resol. af 19. Mai 1846, skal jeg hertil knytte nogle Betragtninger om, hvorledes disse Bestemmelser skulle anvendes i Mellemtiden.

1850. Med Hensyn til Pastoral-Seminariet har jeg ikkun
30. Juli. det at bemærke, at den i Resol. af 19. Mai 1846, 4de Grundbestemmelse, omtalte „oeconomiske Understöttelse" ikke kan gives den, der kun vil gjennemgaae et eetaarigt Cursus, saafremt dette Tilfælde maatte indtræffe i paafölgende Efteraar.

Med Hensyn til den lærde Skole skal jeg först yttre mig om Forholdet mellem Eleverne og de skolebesögende Disciple. Det forekommer mig utvivlsomt, at det har været det interimistiske Reglements Mening, at ingen Discipel kan optages til Underviisning i Skolen, som ikke kan erholde Bopæl i Skolebygningen, med mindre han er Sön eller Myndling af en i Reykjavík Bosiddende, eller, förend der ansöges om Plads i Skolen for ham (og i alt Fald förend Ephoratet giver Bevilling dertil), er optagen i en Familie sammesteds, hvormed menes, at han der faaer Bolig, Kost og alt det Opsyn, som Forældre have med deres egne Sönner. Kun paa denne Maade er det i sin Orden, at der af de skolebesögende Disciple ikke fordres, at de skulle være confirmerede, ligesom de ikke skulle have nogen oeconomisk Formynder. At optage i Skolen skolebesögende Disciple, som, kommende fra Landets forskjellige Kanter, maae söge Logi paa et Sted, Kost paa et andet m. v., vilde være en Fremgangsmaade, som utvivlsomt vilde være skadelig baade for vedkommende Disciple og for Skolens Disciplin i det Hele. Det er i saa Henseende ingen tilstrækkelig Modgrund, at Landet muligen trænger til et större Antal Disciple, end der efter Reglementets Regler for Tiden kan optages i Skolen, thi Forögelsen af Discipelantallet paa denne Maade kan ikke være i Landets Tarv. Det er en af Grundene for, at jeg vil stræbe at skaffe den lærde Skole Brugen af den hele Skolebygning, at derved kunde modvirkes det uheldige Forhold, idet flere Elever da kunde optages i Bygningen. Men förend dette kan udföres, maa jeg anmode Ephoratet om, at

holde sig til den her givne Forklaring. Men naar dette Brev kommer Dem i Hænder, vil Plads i Skolen formentlig være bevilget for de Vedkommende. Hvis der da skulde være Nogen af dem, eller af de andre yngre Disciple i Skolen, der, som skolebesögende, ikke stod under det Forhold, som i det midlertidige Reglement er bestemt, maa jeg anbefale disse Disciple til Ephoratets gode Forsorg. Men skulde disse Disciple ikke virkelig kunne optages i Familier i Reykjavík, bemyndiger jeg Ephoratet til, heller at give de ældste Elever, men navnlig de af Eleverne, der skulle dimitteres ved Slutningen af næste Skoleaar, Tilladelse til at boe i Byen, naar Ephoratet, i Henhold til Rektors Erklæring om hver enkelt Discipels Opförsel, finder dette tilstrækkeligt, for derved i Skolebygningen at skaffe Plads for de yngre, der mindre kunne overlades til sig selv.

1850. 30. Juli.

Hvad Uddeling af Stipendierne angaaer, ere der flere Momenter, som ere bragte under Overveielse. Med Hensyn til Spörgsmaalet, om Stipendier ikkun kunne gives Eleverne, finder jeg at Ephoratet rigtigt har fortolket den förste Passus af § 20 i det midlertidige Reglement, da ingen af Parallelstederne i Reglementet indeholder Noget, der kunde give det nævnte Sted en anden Fortolkning. Det har imidlertid, uagtet Reglementets uheldige Udtryk, ikke været Meningen, at udelukke de skolesögende Disciple fra Stipendierne, thi det hedder saaledes i de i vedkommende Forestilling indförte Motiver: „at det synes billigt, at de Skolebesögende ikke udelukkes fra Adgang til Stipendier, naar Rektor og Ephoratet finder dem værdige dertil". Jeg finder heller ikke nogen Grund til en saadan Udelukkelse. Vel er det saa, at Reykjavíks Indvaanere for deres Sönner undgaae de Omkostninger, der ere forbundne med lange Reiser til Skolen, og at de til Kost og Logi for dem have mindre Udgifter, end andre Forældre eller Forsörgere. Men dette bör tages i Be-

1850. tragtning som ethvert andet Moment, der tjener til
30. Juli. at bestemme Disciplens Trang, hvorimod det vilde være ubilligt, at tillægge dette ene Moment en særegen og aldeles afgjörende Betydning. Jeg kan saaledes ikke gaae ind paa det Forslag af D. Höiærv., at Sönner af Reykjavíks og den omkringliggende Communes Indbyggere kun i yderste Nöd, og ikkun paa forventende Approbation, skulde kunne faae Stipendium.

Naar dernæst D. Höiærv. har foreslaaet, at der ved Siden af Ordet „trængende" i Begyndelsen af § 20 sættes et andet Udtryk, f. Ex. „værdige", har jeg Intet derimod at erindre, idet jeg dog skal tilföie, at Trangen er en absolut Betingelse for at opnaae Stipendiet, og at ingen endog noksaa udmærket Discipel kan faae Stipendium, naar han ikke trænger dertil.

Forsaavidt Rektor har forespurgt ved Reglementets § 2, om det ikke kunde gjelde som fast Regel ved Stipendieuddelingen, at de, der blive længer i en Klasse, end den normerede Tid, ikke kunne erholde Stipendierne for denne Tid, maa jeg være aldeles enig med D. Höiærv. i, at dette ikke kan gjöres til en almindelig Regel, da en Discipel undertiden af aldeles utilregnelige Grunde, f. Ex. Sygdom, kan komme til at blive længere Tid i en Klasse, end den normerede. Men jeg antager derhos, at der ikke behöves nogen særegen Bestemmelse om denne Gjenstand. Det er nemlig öiensynlig Meningen af Litr. b i denne §, at der ikke alene skal komme i Betragtning ved Fratagelsen af et Stipendium, at Disciplen er bleven ikke trængende dertil, men at hans Forhold i det Hele bör tages i Betragtning. Ved denne Bedömmelse bliver det da et Moment, om Disciplen af tilregnelige Grunde ikke er bleven moden til at udgaae af Klassen til den normerede Tid.

Endelig har jeg, overeensstemmende med Deres Höiærv.* Forslag, fundet det rigtigst, at der ikke deles flere Stipendier end det i Reglementet bestemte Antal,

otte, hvorved de hele og halve Stipendier blive lige mange. — Ministeriet for Kirke- og Underviisnings-væsenet den 30. Juli 1850. 1850. 30. Juli.

Kongelig Resolution ang. **Bestemmelser for Ansættelse i geistlige Embeder** i Island. Christiansborg Slot den 30. Juli 1850. — Isl. Depart. Forest. og Resol. Prot. 1850, Nr. 40; Resolutionen paa Islandsk i Lanztiðindi S. 110—111. — I Forestilling fra Kirke- og Underviisningsministeren (Madvig), af 27. Juli er Sagen foredragen paa fölgende Maade: 30. Juli.

„Ved allerhöi. Resol. af 21. Mai 1847 bleve de Grundbestemmelser foreskrevne, hvorefter det ved allerhöieste Resol. af 7. Juni 1841 paabudne Pastoral-Seminarium, eller Dannelses-Anstalt for vordende geistlige Embedsmænd paa Island, skulde organiseres. Blandt disse Grundbestemmelser var den: at fra den Tid, da Dannelses-Anstalten var traadt i Kraft (1. Oktobr. 1847) skulde Ansættelse i geistlige Embeder paa Island betinges af, at Vedkommende, forsaavidt han ikke er theologisk Candidat ved Kjöbenhavns Universitet, har absolveret Afgangsexamen ved denne Dannelses-Anstalt. Dog gjordes den Undtagelse derfra, at de, som allerede da vare dimitterede fra den islandske lærde Skole, skulde beholde den dem da tilkommende Adgang til geistlig Befordring paa Island. Om det Forhold, hvori Candidaterne fra Pastoral-Seminariet skulde staae ved geistlige Embeds-Besættelser, paa den ene Side til de theologiske Candidater fra Universitetet og paa den anden Side til de för den bestemte Tid Dimitterede fra den lærde Skole i Island, indeholdes i Grundbestemmelserne kun den ene Regel, at de iblandt disse Dimitterede, som maatte finde Anledning til at söge en yderligere Uddannelse i Pastoral-Seminariet, ville, ved at underkaste sig Examen ved dette, erhverve en fortrinlig Adkomst til Ansættelse. Men alle de, som siden have yttret sig om det ovennævnte Forhold, saasom Universitetet, navnligen det theologiske Fakultet, Stiftsövrigheden i Island, som Ephorat for den geistlige Dannelses-Anstalt, og Forstanderen for denne, have været enige om Nödvendigheden af at træffe nöiere Bestemmelse om det hele Forhold. Da disse Yttringer ere aldeles overeensstemmende med Ministeriets Anskuelse af Sagen, tillader jeg mig her at forelægge D. Majestæt et Forslag til, hvorledes denne Ordning bliver at bestemme.

1850. Det nu bestaaende Forhold mellem theologiske Candidater
30. Juli. fra Universitetet og de Övrige, der, efter de gjeldende Regler, have Adgang til geistlige Embeder i Island, er grundet i et kongeligt aabent Brev af 11. Marts 1633 til den daværende Lehnsmand paa Island, hvori det befales, at saalænge der er nogen i Landet, der har taget Attestation ved Kjöbenhavns Universitet, skal han, naar han förer et skikkeligt Liv, foretrækkes for alle andre til Præstekalde der i Landet. De faktiske Grunde, hvorved denne Resolution blev tildeels foranlediget, ere for lang Tid siden bortfaldne. Men dertil kommer ogsaa, at da denne Bestemmelse blev tagen fik ingen theologisk Candidat nogen efter særlig Gradation bestemt Charakteer, hvoraf Conseqventsen blev, at lige siden Charaktererne bleve ved Universitetet ordnede efter de Vedkommendes Dygtighed, skulde den, der fik ikkun Charakteren Non contemnendus, strax efter aflagt Examen have Fortrin for de dygtigste og mest fortjente Provster og Præster i Island, der ikke have taget theologisk Examen ved Universitetet. Men ligesom Kongerne, ved Bortgivelsen af geistlige Embeder i Island, have gjort flere Undtagelser fra denne Resolution, saaledes turde der, efter det Ovenanförte, allerede for lang Tid siden have været god Grund til aldeles at ophæve denne Bestemmelse. Men dertil kommer nu, at hvis den skulde vedblive efter at Pastoral-Seminariet i Island er kommet i Virksomhed, vilde den gjöre Opnaaelsen af det tilsigtede Öiemed med dette Institut umulig.

Om Formen for denne nödvendige Ophævelse af det aabne Brev af 11. Marts 1633 skal Ministeriet allerund. bemærke, at dette ingenlunde behöver at gjöres til Gjenstand for Lov, men at dertil alene udfordres D. Majestæts allerh. Resolution; thi ligesom det theologiske Fakultet i denne Henseende har anfört, at det aabne Brev er fra en Tid, da Forflyttelse laa aldeles udenfor Lovgivningens Forudsætninger, kan Ministeriet ikke indsee, at der er givet theologiske Candidater nogen Ret ved det aabne Brev, men at dette alene indeholder et Bud til Lehnsmanden om, hvorledes en Regjeringshandling, der skeer i Kongens Navn, eller paa H. Majestæts Vegne, skal udföres. Men naar et saadant Bud ikke længer er nödvendigt efter Omstændighederne, og endog ved disses Forandring förer til mindre retfærdig Afgjörelse, er der ikke Spörgsmaal om, at Kongen kan ved sin egen allerh. Resolution ophæve et saadant Bud. At der ikke behöver at gjöres nogen Undtagelse for dem, der allerede have taget theologisk Examen ved Uni-

versitetet, er en Selvfölge af det, som ovenfor er yttret i Almindelighed om Ophævelsen af Anordningen af 11. Marts 1633. 1850. 30. Juli.

Naar nu denne Ophævelse skeer, kan Forholdet mellem de Ansögende ordnes efter de Regler, som findes de hensigtsmæssigste. Forholdet mellem de theologiske Candidater og Candidaterne fra Pastoral-Seminariet maa udgjöre Hovedbestemmelsen, fordi dette Forhold vil blive bestaaende, hvorimod Forholdet mellem begge disse Klasser og de Övrige, der nu have Adgang til Ansættelse i geistlige Embeder paa Island, ikkun vil blive midlertidigt.

Hvad nu Forholdet mellem de förste to Klasser angaaer, er det Hovedpunktet, da hver af dem faaer efter Grad adskilte Charakterer til theologisk Examen, at gjöre en Sammenligning mellem de Charakterer, som gives ved Universitetet og de, der gives ved Pastoral-Seminariet. Naar nemlig en saadan Sammenligning er fastsat, ville alle andre Betingelser for Ansættelse og Befordring i geistlige Embeder, saasom Embeds-Virksomhed, Opförselen i det Hele, Anciennitet m. v., blive aldeles de samme for begge Klasser. Ved den ovenanförte allerh. Resolution af 21. Mai 1847 blev det bestemt, at der skulde gives dem, der tage Afgangsexamen ved Pastoral-Seminariet, tre Hovedcharakterer, under Navn af förste, anden og tredie Charakteer. Imidlertid blev der ogsaa tagen den almindelige Bestemmelse med Hensyn til Organiseringen af Pastoral-Seminariet, at, naar det var traadt i Virksomhed, og Forstanderen for dette Institut og Ephoratet for samme havde indgivet sine Betænkninger og Forslag med Hensyn til Planen derfor, skulde der forelægges H. Majestæt en yderligere udviklet Plan til et definitivt Reglement for Pastoral-Seminariet. Ministeriet, der har modtaget disse Betænkninger og Forslag, forelægger D. Majestæt, samtidig med denne allerund. Forestilling, et Udkast til en Underviisningsplan og Examensbestemmelser for Pastoral-Seminariet. I dette Udkast er af Ministeriet optaget et Forslag fra Forstanderen for dette Institut, der gaaer ud paa, at der til den ovenfor nævnte förste Charakteer maa lægges: „med Udmærkelse", naar Vedkommende har faaet et overveiende Antal af specielle Charakterer med Udmærkelse, samt at der under visse Betingelser kan lægges til anden Charakteer: "med Föie". — I Forudsætning af, at dette Forslag blev bifaldet, har Forstanderen fremsat i en Skrivelse til Ephoratet fölgende Sammenligning mellem Charaktererne ved Universitetet og Charaktererne ved Pastoral-Seminariet:

1850. 30. Juli.

Universitetet:	Pastoral-Seminariet:
Laudabilis et quidem egregie	Intet tilsvarende
Laudabilis	staaer lige med förste Charakt. med Udmærkelse
Haud illaudabilis primi gradus	staaer lige med förste Charakt.
Haud illaudabilis secundi gradus	— — anden Charakt.
Non contemnendus	— — tredie Charakt.

Derimod bliver Forskjellen mellem anden Charakteer med Föie og anden Charakteer uden saadan Tilföielse alene at tage i Betragtning naar Candidaterne fra Pastoral-Seminariet concurrere indbyrdes. Dette Forslag, der er overeensstemmende med det af Ministeriet i Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen af 25. August 1848 bifaldte Forslag, med den ene Modification, der er Fölge af Indförelsen af förste Charakteer med Udmærkelse ved Pastoral-Seminariet, maa Ministeriet ansee for det bedst skikkede til Öiemedets Opnaaelse.

Med Hensyn til Forholdet mellem disse Candidater paa den ene Side, og de Övrige, som have Adgang til Ansættelse i geistlige Embeder i Island, maa det först bestemmes, hvilke de sidstnævnte ere. Den oftnævnte allerh. Resolution af 21. Mai 1847 gjör, som ovenfor er bemærket, ikkun den Undtagelse fra den fremtidige Betingelse for Ansættelse i nysnævnte Embeder, at de, der för Resolutionens Afgivelse vare dimitterede fra den lærde Skole i Island, skulde beholde den dem da tilkommende Adgang til geistlige Embeder. Det er naturligviis ikke Resolutionens Mening med denne Bestemmelse, at udelukke fra denne Ret de övrige Dimissi, der aldeles havde samme Rettigheder som de fra Skolen Dimitterede, f. Ex. Privatdimissi, der havde taget Examen artium ved Universitetet, de som, efter alene at have nydt privat Underviisning, have taget Dimissions-Examen ved den lærde Skole, og endelig de Privatdimissi, der, efter de da gjældende Regler, ogsaa havde Adgang til Ansættelse i geistlige Embeder. Men paa den anden Side kunne ikke alle de — hverken de, der fra den lærde Skole ere dimitterede, eller de andre i Klasse med dem staaende, der, förend Pastoral-Seminariet traadte i Virksomhed, havde Adgang til geistlig Ansættelse, — vedblivende have den, uden at de, efter de hidtil gjeldende Regler, som der ikke er Grund til at ophæve, ved de aarlige skriftlige Pröver, som af Biskoppen i Island forelægges dem, enten under hans egen, eller de af ham dertil befuldmægtigede geistlige Embedsmænds Control, vise, at de ikke have glemt de Kund-

skaber, der udfordres til geistlig Ansættelse. Jeg skulde derfor allerund. foreslaae, at det af Deres Majestæt bifaldes, at de, der för end Pastoral-Seminariet traadte i Virksomhed havde Adgang til at ansættes i geistlige Embeder i Island, skulle fremdeles beholde den, under de Betingelser, som derom ere foreskrevne. 1850. 30. Juli.

Forholdet mellem disse saavel til Ansættelse Berettigede som allerede Ansatte, der ikke have nogen i Grad efter en vis Maalestok udtrykt Charakteer, og de Candidater, der have den, kan ikke fastsættes efter saa faste Regler, som Forholdet mellem Candidaterne indbyrdes. Det maa derfor bestemmes i almindelige Udtryk. Jeg skal i saa Henseende allerund. foreslaae, at theologiske Candidater fra Universitetet og Candidater fra Pastoral-Seminariet i det mellem dem indbyrdes bestemte Forhold, skulle, under iövrigt lige Qvalificationer, have fortrinlig Adgang til Ansættelse og Befordring i geistlige Embeder paa Island, fremfor de Övrige, som dertil have Adgang, hvoraf det er en Selvfölge, at naar Candidater, der ikke ere ansatte i geistligt Embede, concurrere med geistlige Embedsmænd, som ikke ere Candidater, maa der tages et særligt Hensyn til de Sidstnævntes Embeds-Virksomhed."

I Henhold til det Ovenanförte indstilles:

„1. at der i geistlige Embeder paa Island ikkun kunne ansættes herefter:

a) theologiske Candidater fra Universitetet;

b) Candidaterne fra Pastoral-Seminariet i Island og

c) de, der för end 1. Oktobr. 1847, da Pastoral-Seminariet traadte i Kraft, havde Adgang til at ansættes i geistlige Embeder i Island under de Betingelser, som derom ere foreskrevne;

2. at Anordningen af 11. Marts 1633 om geistlige Embeders Besættelse, allernaadigst maa ophæves;

3. at fölgende Charakterer stilles lige:

Ved Universitetet:	Ved Pastoral-Seminariet:
Laudabilis	Förste Charakt. m. Udmærk.
Haud illaudabilis primi gradus	Förste Charakteer;
Haud illaudabilis secundi gradus	Anden Charakteer;
Non contemnendus	Tredie Charakteer.

1850. samt at der ikke tages Hensyn til Forskjellen imellem
30. Juli. „anden Charakteer" og „anden Charakteer med Föie", undtagen ved Concurrence mellem dem, der have faaet disse Charakterer.

4. at theologiske Candidater fra Universitetet og Candidater fra Pastoral-Seminariet, efter det mellem dem bestemte Forhold, skulle fremfor de Övrige, naar andre Qvalificationer ere lige, have fortrinlig Adgang til Ansættelse og Befordring i geistlige Embeder i Island".

[Kongelig Resolution]:

Vi bifalde allernaadigst Indstillingen i det Hele. — Christiansborg Slot den 30. Juli 1850.

3. August. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, angaaende **Opsidderes Ret til at fordre Aabod.** Khavn den 3. August **1850.** — Isl. Copieb. 1850, Nr. 481.

I Anledning af et af Opsidderen paa Lýsuhól under Arnarstappens Ombud, Olaf Gunnlaugsson, indgivet Andragende om, at erholde den endnu resterende Andeel af den paa Jorden ved hans Tiltrædelse i Aaret 1845 satte Aabod, ialt 30 Rbd., har Hr. Amtmanden i behgl. Skrivelse af 28. December f. A., næst at oplyse, at Andrageren ved sin Tiltrædelse af Gaarden ikke hos den Fratrædende, der var og endnu er aldeles puurfattig, har kunnet erholde mere end 10 Rbd. 88 Sk. af nysnævnte Aabod, men at der senere er af den forrige Administrator, Sysselmand Thorsteinson, som Afdrag paa bemeldte Aabod, betalt et Belöb af 10 Rbd., og at der fölgeligen nu af fornævnte Aabodssum ikkun resterer 9 Rbd. 8 Sk., henstillet, hvorvidt dette Belöb, der maa ansees uerholdeligt hos den forrige Besidder, maa udredes af Ombudets Kasse.

Da Ministeriet med Hr. Amtmanden maa være enigt i, at Opsidderen maa være berettiget til at fordre den

fulde ved Syns- og Overleveringsforretningen bestemte Aabod, vil den manglende Deel deraf, da samme ikke kan erholdes hos den forrige Opsidder af Gaarden, være at udbetale af Ombudets Kasse, men da der maa paaligge Administrator Ansvar for den Fratrædendes Uvederhæftighed og Gaardens slette Tilstand, idetmindste forsaavidt saadant maatte kunne tilskrives Mangel paa Tilsyn, vil Fordring paa Erstatning for det saaledes udbetalte Belöb være at anmelde i den afdöde Administrators Bo. Skulde imidlertid Arvingerne önske, at indkomme med et nærmere motiveret Andragende om denne Fordrings Eftergivelse, hvori de specielle Omstændigheder angaaende den heromhandlede Sag saa nöiagtigt som muligt maatte oplyses, vil det komme under nærmere Overveielse, hvorvidt der maatte findes Anledning til at frafalde videre Krav paa Boet i bemeldte Henseende. 1850. 3. August.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Amtmanden Forestaaende til behagel. Efterretning og videre Foranstaltning, forventer man nærmere Indberetning om, hvad der i denne Henseende maatte blive foretaget, i sin Tid behageligen meddeelt. — Indenrigsministeriet den 3. August 1850.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, Paul Melsted, angaaende **Administrationen af Arnarstappens Ombud.** Khavn den 3. August 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 485. 3. August.

Hr. Amtmanden har ved behagel. Skrivelse af 24. Januar d. A. hertil indsendt en i Medhold af Indenrigsministeriets Skrivelse af 19. Mai f. A. for Administrator af Arnarstappens Ombud, Arne Thorlacius, udfærdiget Instrux. Derimod har De, med Hensyn til den Syns- og Overleveringsforretning, hvorved Ombudets Jorder, ifölge Ministeriets nysnævnte Skrivelse, skulde afleveres fra afg. Sysselmand og Administrator Arne

1850. 8. August. Thorsteinsons Bo til den tiltrædende Administrator, i forberörte Skrivelse sögt at godtgjöre, at samme var deels mindre hensigtsmæssig deels uforholdsmæssig kostbar, hvorfor De ogsaa har henstillet, om en saadan Syns- og Aabodsforretning ikke maatte kunne bortfalde, imod at Godsets Aflevering skeer ved en lignende Beskrivelsesforretning som den, hvorved bemeldte Gods i Aaret 1830 blev afleveret fra Administrator Scheving til Administrator Thorsteinson. Da det imidlertid er en Selvfölge, at der maa paahvile Administrator Ansvar for Godsets Deterioration, maa Ministeriet finde Betænkelighed ved at frafalde det Krav, der i saa Henseende muligen kan gjöres gjeldende imod den afdöde Administrators Bo, med mindre den tiltrædende Administrator, uden videre Synsforretnings Afholdelse, maatte ville overtage paa sig Ansvaret for hver enkelt Jord. Forsaavidt dette maatte skee, vil Afleveringen kunne foretages ved en simpel skriftlig Forretning (for hvilken den sidst afholdte Jordtaxationsforretning önskes lagt til Grund og deri optagen), der tillige bör indeholde Administrators udtrykkelige Erklæring i bemeldte Henseende, men for de Jorder, med Hensyn til hvilke Administrator ikke maatte driste sig til at paatage sig Ansvaret, vil en formelig Udtægts- og Overleveringsforretning være at afholde.

Idet Ministeriet derfor tjenstl. skulde have Hr. Amtmanden anmodet om, i Overeensstemmelse med det Foranförte at ville foranstalte det Fornödne, og i sin Tid hertil at indsende en Gienpart af den Forretning, der maatte blive afholdt, ledsaget af Deres nærmere Yttringer desangaaende, forventer man tillige nærmere Underretning meddeelt om, hvilken Jordeiendom Administrator Thorlacius maatte have stillet til Sikkerhed for det ham Betroede. — Indenrigsministeriet den 3. August 1850.

[Bilag]. 1850.

Instrux for Administrator for Arnarstappens Ombud Hr. Arne Olafsson Thorlacius. 3. August.

1. Administrator bör före et nöiagtigt Tilsyn med at Gaardene, og de dertil liggende Husmandssteder, i alle Maader holdes tilbörligen ved Hævd og Magt, saavel i Henseende til Bygninger som Jordernes Dyrkning. Han bör og, saavidt muligt, bestræbe sig for Gaardenes Forbedring ved at opfordre Leilændingene til Hegns Opsættelse, Tuers Jævning, Vands Afledning, Opförelse af Kaalhaver og andet deslige, hvor Leilighed dertil gives. Hvor Skov ligger til Gaardene, bör Administrator nöie paasee at den ikke forhugges, eller paa anden Maade utilbörligen behandles, hverken af Leilændingene, under Bygselens Fortabelse, eller af Uvedkommende, under Ansvar efter Loven.

2. Til en desto större Sikkerhed for at Godset vedligeholdes, og, paa den anförte Maade, forbedres, har Administrator, saavidt muligt, eengang om Aaret at bereise samme, og ellers, ved kortere Omreiser og andre Leiligheder, stedse være opmærksom paa denne Sag.

3. Naar Gaardene blive bygselledige, og paa ny bortfæstes, bör Administrator forsyne Leilændingene med lovlige Bygselbreve, der i Almindelighed, og forsaavidt Omstændighederne ei maatte gjöre en modsat Forening enten tilraadelig eller nödvendig for Gaardenes tilbörlige Drift og Vedligeholdelse, bör lyde paa Fæsternes Livstid, samt iövrigt paa de med Lov og Anordninger overeensstemmende Vilkaar. Ligeledes bör han forsyne dem med ordentlige Qvitteringsböger, hvori Afgifter og Ydelser under Debet og Credit aarlig indskrives, saavel som hvad derpaa, ved Afslutningen hvert Aar, maatte restere. Bygselbrevene bör udstedes in Duplo, og den ene Gjenpart deraf, med Leilændingens paategnede Reversale, altid forblive i Administrators Værge. Af de saaledes udstedte Bygselbreve vedlægges bekræftede

1850. Afskrifter det Administrations-Regnskab, der aflægges
3. August. for det paagjeldende Fardage-Aar.

4. I Overeensstemmelse med hvad der nu paa Ombudet er brugeligt, bör det i Bygselbrevene udtrykkelig fastsættes, at naar Leilændingene ville fraflytte Gaardene, skulle de have opsagt Bygselen, og Opsigelsen være Administrator tilhændekommen ikke senere end den 15. September, der gaaer næst forud for den Fardag, da Bortflytningen agtes iværksat. Skeer Opsigelsen senere, er den ugyldig.

Formener Administrator sig at have skjellig Aarsag til at opsige en Leilænding Bygselen, enten formedelst Brud paa væsentlige Fæstepligter eller fordi Bygselen har været indgaaet paa et bestemt Aaremaal og dette er udlöbet, skal Opsigelsen i Overeensstemmelse med gammel Landslov og Praxis skee inden Juul (fyrir nóttina helgu). Den i denne Henseende nödvendige Forbeholdenhed bör ligeledes indföres i Bygselbrevene.

5. Naar en Leilænding vil bortflytte og der haves Tvivl om hans Vederhæftighed eller Redelighed, bör Administrator paasee, at han hverken forstikker eller bortflytter sit Gods fra Bygselstedet, forinden han har betalt sin Restans til Ombudskassen, hvis nogen paahviler ham, samt den Aabod, der ved et lovligt Syn maatte blive sat paa Gaarden, med mindre Leilændingen for sin Gjæld stiller en antagelig Sikkerhed. Overtræder nogen Leilænding sin Pligt i foranförte Henseende, bör Administrator betimeligen foranstalte lovligt Beslag lagt paa hans Eiendele, og siden forfölge det paa den Paagjeldendes Bekostning.

6. Naar der indtræde Grændse- eller andre slige Tvistigheder mellem de kongelige Leilændinge indbyrdes, bör Administrator söge at bilægge dem i Mindelighed, efter et billigt Hensyn til Gaardenes Beskaffenhed og Nytte i Fremtiden for hver Gaard især. Men naar slige Tvistigheder opstaae imellem en Ombudsgaard og en anden Gaard, der ei er Kongens Eiendom,

maa ingen Forening i Sagen indgaaes, forinden den, med alle sine Omstændigheder, er Amtet forestillet. 1850. 3. August.

7. Den Aabod af 8 Sk. for hvert Koqvilde, der hidindtil ifölge Rentekammer-Skrivelse af 15. Mai 1790 har været Leilændingene tilstaaet, bör Administrator saavidt muligt söge at inddrage, enten ved at formaae Leilændingene til godvilligen at give Afkald paa den, eller ved, med Leilændingenes Samtykke, at convertere Koqvilderne til Faareqvilder, saaledes, at Leilændingene erlægge til Ombudskassen den Difference, der, efter Capitulstaxten, finder Sted imellem Prisen paa 1 Ko og 6 Malkefaar paa den Tid, da Converteringen gaaer for sig. Dog bör Amtets Samtykke til denne Convertering altid erhverves.

8. Ved indtrædende Fæsteledighed bör Administrator söge at bortfæste Gaardene til duelige og vederhæftige Fæstere, og, med Hensyn til Afgifternes Erlæggelse, paa saa fordeelagtige Vilkaar for Kongens Kasse, som muligt, samt iövrigt i denne Henseende nöiagtigen rette sig efter de Forskrifter, som enten ere givne eller herefter maatte vorde givne, enten af vedkommende Ministerium eller Amtet.

9. Afgifterne indkræver og oppebærer Administrator saavidt muligt til rette Tid overeensstemmende med Lovgivningen og Bygselbrevene, samt de Forskrifter, der ere givne, eller herefter maatte vorde givne om Afgifternes Erlæggelse paa de kongelige Jordegodser.

Forsaavidt Qvildeleierne ydes in natura bör Admiuistrator sörge for, at de erlægges med godt og reent Smör, som da paa den hidtil brugelige Maade foranstaltes bortsolgt ved offentlig Auction, hvorved iagttages, at det Qvantum, der skal sælges, er tilstede paa Auctionsstedet, for at Lysthavende kunne forvisse sig om dets Qvalitet.

10. Administrator bör gjöre sig al mulig Flid for, at Leilændingene ikke paadrage sig Restanser, samt, naar dette ei kan undgaaes, foranstalte dem i Tide ind-

1850. drevne ved Udpantning i Overeensstemmelse med
3. August. Plakat 21. Mai 1829. De Restancer, der i et Aar have været uundgaaelige, blive paa den hidtil brugelige Maade at legitimere i Administrations-Regnskaberne. Naar en Leilænding, der staaer i Restans til Ombudskassen, afgaaer ved Döden, bör Administrator betimeligen anmelde Restansen for Skifteretten, og hvis en slig Restans da, formedelst Sterboets Insolvents, ei kan erholdes, skal Administrator derom gjöre en af Skifterettens Attest ledsaget Indberetning til Amtet til videre Foranstaltning.

11. Administrator bör före en af Amtet authoriseret Kassebog, hvori Gaardens Afgifter under Debet og Credit nöie specificeres, i Overeensstemmelse med Bygselbrevene. Hver Leilændings Conto bör afsluttes ved Udlöbet af ethvert Regnskabsaar.

12. Administrations Regnskaberne, der, som hidindtil, skulle lyde paa det næst forud for Affattelsen forlöbne Fardagsaar, skulle affattes in duplo, og bör, tilligemed samtlige Bilage, ogsaa in duplo, være indkomne til Amtet inden Midten af næstpaafölgende December Maaned.

13. Hvis der paa Godsets Forstrande skulde opdrive eller opbjerges Hval, Marsviin eller anden Drivfisk, hvoraf Kongen, som Godsets Eier, tilkommer Landlod, da har Administrator derom strax at gjöre Indberetning til Amtet, og derfra modtage Forholdsordre, men iövrigt paasee, at der imidlertid med Landlodden tilbörligen omgaaes. Men hvis det i enkelte Tilfælde skulde findes nödvendigt at realisere Landlodden forinden Amtets Svar kan indlöbe, foranstalter Administrator den bortsolgt ved offentlig Auction. Provenüet deraf, behörigen legitimeret, beregnes til Indtægt i Administrations Regnskabet.

14. Paa samme Maade bör det Drivtömmer, der opdriver eller opbjærges paa Godsets Forstrande, saavel som det Vrag af liden Værdi, der tilhörer Kongen,

som Godseier, af Administrator foranstaltes realiseret ved offentlig Auction for Ombudskassens Regning, forsaavidt de enkelte Stykker Tömmer ere over 4 Alen lange, hvorimod det, der er af 4 Alens Længde eller derunder, tilfalder de respective Leilændinge, som „leigulidagagn", og bör anvendes til Bygningernes Vedligeholdelse. Om det, der saaledes opdriver, bör Leilændingene, under Ansvar efter Lovgivningen, tilholdes at gjöre Anmeldelse til Administrator. For Udbyttet af det realiserede Tömmer aflægges documenteret Rigtighed i Administrations-Regnskabet. 1850. 3. August.

15. Hver Gang Betaling for Godsets saavel visse som uvisse Indtægter skeer til Jordebogskassen, bör Anmeldelse derom skee saavel til Stiftamtmanden som Amtet.

16. For Ombudets aarlige saavel visse som uvisse Indtægter, samt for Godsets forsvarlige Bestyrelse, har Administrator at stille den kongelige Kasse Sikkerhed med förste Prioritets Panteret i en ubehæftet, vel vedligeholdt og i sædvanlig Bygselstand værende Jordeiendom af i det mindste 25 Hundreders Dyrhed.

17. Hvis Administrator skulde önske at fratræde Forvaltningen bör han anmelde det for Amtet eet Aar för den Fardag, da Fratrædelsen skeer. Samme Ret med Hensyn til Opsigelsestiden forbeholdes Amtet mod Administrator.

18. I Administrationslön tilstaaes Administrator ⅙ (en sjette) Deel af Godsets visse og uvisse Indkomst aarligen, dog ikkun af de hvert Aar oppebaarne Afgifter og Indkomster, men derimod ei af Restanserne, för disse ere indfordrede og endeligen beregnede til Indtægt i Regnskaberne. Ligeledes tilstaaes ham 5 (fem) Rigsbankdaler aarligen for Leiesmörrets Indsvinding, overeensstemmende med Rentekammer-Skrivelse af 11. Mai 1833 og Indenrigsministeriets Skrivelse af 19. Mai f. A.

19. Hvis nogen Gaard af Ombudet herefter skulde

1850. blive afhændet, enten ved Salg eller paa anden Maade,
3. August. kan Administrator ei vente nogen Erstatning for den derved foraarsagede Formindskelse i Indtægterne.

Islands Vester-Amts Contoir, Stykkesholm, den 24. Januar 1850.

(undertegnet)

P. Melsted.

17. August. **Convention** mellem **Danmark og England** ang. Afstaaelsen til England af den danske Krones Besiddelser paa **Kysten af Guinea.** London den 17. August 1850. — Conventionen er oprettet mellem Grev Reventlow paa dansk og Viscount Palmerston paa engelsk Side, og Ratificationer udvexlede i London den 11. September 1850 ved Udbetalingen samtidig af den fastsatte Kjöbesum, 10,000 Pund Sterling. — Departem. Tid. for 1850, S. 1121—1124; Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 254—256. — Særskilte Aftryk ere ikke tagne.

18. August. **Plakat** ang. **Mandtalsthingene i Norder-Múla Syssel.** Frederiksborg den 18. August 1850. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1851; ligeledes samme Aar paa Mandtalsthingene i Rangarvalla, Vestmannöe og Borgarfjords Sysseler i Sönder-Amtet, Myra og Hnappadals, samt Bardastrands Sysseler i Vester-Amtet, og i alle Nord- og Öster Amtets Jurisdictioner. — Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, der nedenfor den islandske, Resten af Titelbladet dansk. — Anden Side den danske Text med Kongens og Indenrigsministerens (Rosenörns) Underskrifter. Tredie Side den islandske Text uden Underskrifter; fjerde Side blank. — Departem. Tid. for 1850, S. 1559; Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 256. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1853, Viðb. S. 30; Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, S. 722, 725, 783—784; Udkast med Motiver sst. i Viðbæt. A, S. 23—25.

Plakat angaaende Tiden for Afholdelsen af Mandtalsthingene i Norder-Múla Syssel. 1850. 18. August.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Efter over et Lovudkast angaaende Tiden for Afholdelsen af Mandtalsthingene i Norder-Múla Syssel at have modtaget allerunderdanigst Betænkning fra Vort troe Althing, byde Vi og befale, som fölger:

Det tillades, at Afholdelsen af Mandtalsthingene i de Thingsogne i Norder-Múla Syssel, hvorhen der maa reises over besværlige Fjeldveie, udsættes til i Juni eller Juli Maaned.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. — Givet paa Vort Slot Frederiksborg den 18. August 1850.

Opið brèf um hvenær manntalsþíng skal halda í Norður-Múla-sýslu.

Vèr Friðrik hinn Sjöundi &c. Gjörum kunnugt: Vèr höfum fengið þegnlegar tillögur Vorra trúu alþíngismanna um, hvenær manntalsþíng megi halda í Norður-Múla-sýslu, og bjóðum nú á þessa leið:

Í þeim þíngsóknum í Norður-Múla-sýslu, sem vegur liggur til yfir örðuga fjallvegi, má fresta að halda manntalsþíngin, þángað til í Juni-mánuði eða í Juli.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sèr þegnlega að hegða. — Gefið í höll Vorri Friðriksborg, 18. August 1850.

Kongelig **Bekjendtgjörelse** ang. **Inddragelse af nogle af Nationalbankens Sedler.** Frederiksborg Slot den 1. September 1850. — Denne „Bekjendtgjörelse angaaende Inddragelsen af de af Nationalbanken i Aaret 1834 udstedte Sedler paa 50 Rbd.", er udkommen igjennem Justitsministeriet (Bardenfleth), og indkalder de ommeldte Sedler med 6 Maaneders Varsel fra Publikations Datum. — Den findes antegnet som thinglæst 1851 i Hunavatns og 1. Septbr.

1850. 1. Septbr. Öefjords Sysseler i Island, men ikke i andre Jurisdiktioner. — Original-Aftryk i det Schultziske Officin, 2 Bl. i 4to. — Depart. Tid. for 1850, S. 1083—1084. — Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark 1850, S. 262—263.

1. Septbr. Kongelig **Bekjendtgjörelse** ang. **Udgivelse af nye Sedler fra Nationalbanken.** Frederiksborg Slot den 1. September 1850. — Denne „Bekjendtgjörelse angaaende nye Halvhundrede Rigsbankdalersedler, som af Nationalbanken sættes i Omlöb", er udkommen igjennem Justitsministeriet (Bardenfleth), og bemyndiger Banken til at udstede saa mange Sedler af bemeldte Art, som den finder fornödent, med Aarstallet 1850[1], istedenfor de indkaldte af 1834. Den antegnes som publiceret i 1851 i Hunavatns og Öefjords Sysseler, men ikke i de övrige Jurisdiktioner i Island. — Original-Aftryk i det Schultziske Officin, 2 Bl. i 4to. — Depart. Tid. for 1850, S. 1084. — Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark 1850, S. 263.

4. Septbr. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Finantsministeriet, angaaende **Svovlværket paa Húsavík.** Khavn den 4. September 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 522.

I Udkastet til Finantsloven for Aaret fra 1. April 1850 til 31. Marts 1851 blev den Forpagtningsafgift af 100 Rbd., som for Tiden svares af Svovlværket ved Húsavík i Island, optaget blandt de islandske Intrader.

Men da bemeldte Svovlværk i nysnævnte Udkast ogsaa var opfört blandt Statsactiverne, besluttede Rigsdagen at samme skulde udgaae paa det förstnævnte Sted. Ved Affattelsen af det islandske Budget for næste Aar er det imidlertid paany kommet under Overveielse, paa hvilket Sted den nævnte Afgift maa antages rettest at höre hjemme. I denne Henseende kan jeg ikke undlade at udtale, at da den ommeldte Ind-

[1]) Bekjendtg. 25. September 1850.

tægt er analog med de paa Finantsloven Bilag VIII. B. 9 anförte islandske Intrader, og da Eiendommen hidtil er bleven administreret af det forrige Rentekammer og senere af Indenrigsministeriet, synes det naturligst, at denne Eiendom, ligesom de andre kgl. Eiendomme i Island, opföres paa det islandske Budget. Jeg skulde derhos, med Hensyn til den omhandlede Eiendoms fremtidige Anvendelse, tillade mig at gjöre opmærksom paa, at da den Forpagtningstid af 20 Aar, hvori Svovlværket har været overladt til de nuværende Entrepreneurer, udlöber den 16. Juli næste Aar, vil det være nödvendigt, snart at tage en Beslutning desangaaende, og i Tide at træffe de dertil sigtende Foranstaltninger. Det maa nemlig bemærkes, at den Maade, hvorpaa Minerne i den sidst forlöbne Forpagtningstid ere blevne drevne, har formeentligen været saa fordærvelig, at de, naar Forpagtningen skulde fornyes, udentvivl vilde være udsatte for en total Ödelæggelse inden kort Tid. Paa Grund heraf maa det ogsaa, efter Ministeriets Mening, ansees for rettest, at lade Minerne hvile i eet Aar, og at benytte denne Tid til at lade dem nöiagtigen undersöge af en kyndig Mand, som til næste Aar herfra maatte opsendes i dette Öiemed, og hvem det maatte paalægges, derefter at indkomme med et Forslag om deres hensigtsmæssigste Anvendelse og fremtidige Behandling. Og vil undertegnede Ministerium, saafremt Svovlværket for Fremtiden skal höre under dets Ressort, sörge for, at den til de nævnte Omkostningers Afholdelse nödvendige Sum optages paa det islandske Budget for næste Aar.

1850. 4. Septbr.

Forinden imidlertid Videre foretages, skulde jeg tjenstl. udbede mig Finantsministeriets Yttringer i den heromhandlede Henseende behageligen meddeelte. — Indenrigsministeriet den 4. September 1850.

Kirke- og Underviisningsministeriets Bekjendtgjörelse ang. Forandring af Examen Philoso- 7. Septbr.

1850. 7. Septbr. **phicum** ved Universitetet i Kjöbenhavn. Khavn den 7. September 1850. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1851; ligeledes i samme Aar i Hunavatns og Öefjords Sysseler, men ikke i andre Jurisdiktioner. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Depart. Tid. for 1850, S. 1143—1149 (med Motiver). — Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark 1850, S. 264—265.

Bekjendtgjörelse angaaende en forandret Indretning af den ved Kongelig Resolution af 16. April 1847 foreskrevne almindelige philosophiske Pröve ved Kjöbenhavns Universitet.

Paa Ministeriets allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 1. d. M. allernaadigst at approbere fölgende Bestemmelser om en forandret Indretning af den ved Kongelig Resolution af 16. April 1847 foreskrevne almindelige philosophiske Pröve ved Kjöbenhavns Universitet.

1. Enhver Studerende, der vil stedes til en af Universitetets Embedsexamina eller til en Magisterconferents, skal forinden have underkastet sig en Pröve med Hensyn til et forberedende philosophisk Studium, og bestaaet den.

2. Den philosophiske Pröve omfatter som Gjenstande: 1) en propædeutisk Indledning til Philosophien i Almindelighed, med Henblik til Philosophiens historiske Udvikling, 2) Logik og 3) Psychologie. Over disse Discipliner vil der hvert Aar af Professorerne i Philosophien blive holdt et paa begge Halvaar fordeelt Forelæsningscursus, der ventes tilendebragt med et ugentligt Timeantal af ikke over 8 i Gjennemsnit for begge Professorer tilsammen hele Aaret om.

3. Pröven afholdes to Gange om Aaret i de sædvanlige Examenstider ved Semestrenes Slutning efter foregaaende Indtegning hos Decanus, og er alene mundtlig.

4. Professorerne i Philosophien fordele Forelæsningerne og Examinationen imellem sig; for hver af de

tre i § 2 nævnte Discipliner gives en særskilt Charakteer, udtrykt ved en af fölgende sex Betegnelser: Udmærket godt, Meget godt, Godt, Temmelig godt, Maadeligt, Slet. Den, der i een Rubrik faaer Slet eller i to Maadeligt, ansees ikke for at have bestaaet Pröven og maa paany underkaste sig den i alle tre Discipliner. 1850. 7. Septbr.

Om Udfaldet af Pröven meddeles et skriftligt Vidnesbyrd, underskrevet af Decanus i det philosophiske Fakultet.

5. Hver Studerende, der indtegnes til Pröven, betaler ved Indtegningen 2 Rbd. i Indtegningspenge.

6. I den her foreskrevne Form vil Pröven förste Gang blive afholdt ved Slutningen af det akademiske Aar 1850—51 for Studerende, der ere indskrevne ved Universitetet efter at have bestaaet Afgangsexamen ved en lærd Skole. De, der ere indskrevne efter at have taget Examen artium i dens hidtilværende Form, maae underkaste sig den hidtil gjældende philologisk-philosophiske Examen.

Hvilket herved bekjendtgjöres til Efterretning for alle Vedkommende. — Ministeriet for Kirke og Underviisningsvæsenet den 7de September 1850.

Kirke- og Underviisningsministeriets Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Betingelserne for Nedlæggelsen af Kirken paa Sælingsdalstúnga.** Khavn den 7. September 1850. — Isl. Copiebog 1850, Nr. 528. 7. Septbr.

Ifölge den af Stiftsövrigheden under 3. Marts d. A. hertil indsendte Skrivelse har Eieren af Sælingsdalstúnga, Ásgeir Einarsson, som tidligere har anholdt om, at den ham tilhörende, paa bemeldte Jord staaende Kirke maatte nedlægges og forenes med Hovedkirken paa Hvam, blandt andet paa Vilkaar, at han enten fremdeles betaler Præsten de ham tilkommende halve Qvildeleier, og til Sikkerhed derfor stiller Kirkejorden

1850. 7. Septbr. Saurar, eller at han overdrager Hvam Præstekald ²/₈ af bemeldte Kirkejord til fuldkommen Eiendom og Afbenyttelse, imod at fritages for Udredelsen af den ommeldte Qvildeleie 80 Pd. Smör, efter at være bleven bekjendt med Ministeriets Anskuelse om, at hele Kirkejorden Saurar maatte, i Tilfælde af Kirkens Nedlæggelse, blive henlagt til Hvam Kald, erklæret sig uvillig til at gaae ind paa denne Betingelse, hvorimod han har gjentaget sit tidligere Andragende om Kirkens Nedlæggelse paa de ovenfor berörte Vilkaar.

Ved samme Leilighed har Stiftsövrigheden tillige oplyst, at Kirken paa Sælíngsdalstúnga er aldeles faldefærdig, at den tilligemed alle Orna- og Instrumenter er bleven vurderet til 71 Rbd., at dens aarlige Indtægt, efter Fradrag af de nödvendigste Udgifter, udgjör c. 8 Rbd., samt at Kirkens Portions-Beholdning i forrige Aars Fardag belöb sig til 63 Rbd. 14 Sk.

Da der, efter de saaledes forklarede Omstændigheder, ikke kan antages at være tilstrækkelig Grund til i nærværende Tilfælde at fravige det i Ministeriets Skrivelse af 6. September f. A. opstillede, bidtil ved Kirkers Nedlæggelse i Island i Almindelighed fulgte Princip (der ogsaa stemmer med de i Reskript af 30. Juni 1786 udtalte Grundsætninger), at Kirkens Jorder bör, som uadskillelige fra denne, ved sammes Nedlæggelse henlægges til den Kirke, hvorhen Sognet henlægges, skulde jeg tjenstl. have Hr. Stiftamtmanden og og D. H. anmodet om, at ville tilkjendegive vedkommende Proprietair, at Ministeriet fremdeles maa finde Betænkelighed ved at bevirke Kirkens Nedlæggelse paa de af ham foreslaaede Vilkaar.

Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 7. September 1850.

7. Septbr. **Kirke- og Underviisningsministeriets** Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Opförelsen af**

en ny Sognekirke paa **Akureyri.** Khavn den **7.** 1850.
September **1850.** — Isl. Copiebog 1850, Nr. 529. 7. Septbr.

Med behagelig Skrivelse af 15. Februar d. A. har Hr. Stiftamtm. og D. H. hertil indsendt et allerunderd. Andragende, hvori Indvaanerne af Öfjords Handelssted anholde om allerh. Tilladelse til at maatte opföre en Kirke paa nysmeldte Handelssted — hvilken Kirke indtil videre skulde være Annex til Supplikanternes nuværende Sognekirke Hrafnagil — samt om at forundes en Understöttelse af 2000 Rbd. af Statskassen til bemeldte Öiemed.

I Anledning heraf skulde jeg til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Supplikanterne tjenstl. melde, at Ministeriet ikke seer sig istand til for Tiden at gaae nærmere ind paa bemeldte Andragende, men at man, med Hensyn til hvad der af Stiftsövrigheden i forberörte Skrivelse er bemærket, maa have Samme bemyndiget til, ved næste Vacance i Hrafnagils Præstekald, efter forudgaaet Brevvexling med alle Vedkommende, at indkomme med et nærmere Forslag i den ommeldte Henseende. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 7. September 1850.

Kundgjörelse fra **Consistorium** ved Kjöbenhavns 18. Septbr.
Universitet, ang. **Oprettelsen af et mathematisk-naturvidenskabeligt** Fakultet m. m. Khavn den 18. September **1850.** — Udfærdiget ifölge Skrivelse fra Kirke- og Underviisnings-Ministeriet (Madvig) til Consistorium af 11. Septbr., der meddeler kgl. Resolution af 1. s. Maaned. — Depart. Tid. for 1850, S. 1089—1118 (med Motiver). — Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 277—281.

Paa Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Forestilling har Hans Majestæt Kongen den 1. d. M. allernaadigst bifaldet fölgende Bestemmelser:

1850. 18. Septbr. 1) Lærerne ved Universitetet i de mathematiske Videnskaber og i Naturvidenskaberne (nemlig efter Normal-Reglementet af 1844 Professorerne i Mathematik, Astronomi, Physik, Chemi, Zoologi, Botanik, Mineralogi) udtræde af det philosophiske Fakultet, hvortil de nu henhöre, og danne ved Siden af det tilbageblivende philosophiske Facultet et eget Facultet, hvilket under Navn af det mathematisk-naturvidenskabelige med sin egen Decanus stilles i samme Forhold til Universitetet og tillægges samme Rettigheder som Universitetets andre Faculteter, dog saaledes at den, ifölge Universitetets under 13. November 1844 allernaadigst approberede Normal-Reglement, for det hidtilværende samlede philosophiske Facultet gjældende Gagescala vedbliver sammenhængende at gjælde for samtlige Professorer saavel i det tilbageblivende philosophiske som i det nye mathematisk-naturvidenskabelige Facultet efter deres indbyrdes Anciennitet.

2) a. Samtlige ved Universitetet (enten i normerede Pladser eller udenfor dem) fast ansatte Lærere, ligesom ogsaa saadanne, der ere constituerede i normerede Læreres Sted, danne en academisk Lærerforsamling, der træder sammen til Möder regelmæssig fire Gange om Aaret og desforuden sammenkaldes af Universitetets Rektor saa ofte som enten Universitetets Overbestyrelse, eller Consistorium, eller 12 af Medlemmerne forlange det. — b. Den academiske Lærerforsamling udöver deels Valgret efter de nedenfor herom givne Bestemmelser, deels beraadslaaer den om Sager, der ere af almindelig Interesse for Universitetet, enten umiddelbart med Hensyn til den videnskabelige Virksomhed, eller med Hensyn til Universitetets, dets Læreres og de Studerendes Stilling og Forhold i andre Henseender, og som enten af Overbestyrelsen eller Consistorium forelægges, eller af Forsamlingen selv tages under Overveielse. Dens Erklæringer og Andragender om slige Sager betragtes som det endelige Udtryk af Universitetets Mening og Önsker.

De indgaae til Overbestyrelsen gjennem Consistorium. — c. Universitetets Rektor leder Forhandlingerne. — d. En Beslutning kan kun fattes, naar i det mindste Halvdelen af Medlemmerne ere tilstede. 1850. 18. Septbr.

3) a. Consistorium, hvis Stilling og Forretningskreds bliver den samme som hidtil, med Undtagelse af den Forandring, som Indförelsen af den academiske Lærerforsamling kan medföre med Hensyn til Afgivelsen af Erklæringer og Meningsyttringer, skal herefter bestaae af 16 Medlemmer, af hvilke 11, to af det theologiske Facultet, to af det rets- og statsvidenskabelige, to af det medicinske, tre af det philosophiske, to af det mathematisk-naturvidenskabelige, indtræde efter Anciennitet i hvert Facultet, uden særlig kongelig Udnævnelse, men de 5 övrige ifölge Valg. — b. Valget foretages af den academiske Lærerforsamling med absolut Stemmeflerhed imellem samtlige normerede Professorer uden Hensyn til Facultet. Det gjelder for 5 Aar. Gjenvalg kan finde Sted. Undslaaer nogen sig for at modtage Valg, og erkjendes hans Undskyldningsgrunde ikke af Valgforsamlingen for gyldige, afgjöres Spörgsmaalet af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet. — c. Valget foretages i förste offentlige Möde af den academiske Lærerforsamling efter indtraadt Vacance; indtræffe to Vacancer, holdes et overordentligt Möde for at vælge.

4) a. Den hidtil bestaaende og til opnaaet eller ikke opnaaet Sæde i Consistorium knyttede Forskjel imellem Professores ordinarii og extraordinarii ophörer herefter, saaledes at alle de Professorer, der have en af de paa Normal-Reglementet opförte Pladser, betragtes og betegnes som ordinarii, og Benævnelsen extraordinarii kun bruges om de Lærere med Professortitel, der ikke have nogen normeret Plads. — b. De Friboliger og Husleieportioner, der hidtil have været opterede efter Anciennitet i Consistorium, tilfalde de nuværende Medlemmer

1850. af Consistorium efter de hidtil gjeldende Regler, men
18. Septbr. efter disse Berettigedes Afgang skal Adgangen staae lige aaben for alle i normerede Pladser ansatte Professorer efter deres Anciennitet, beregnet fra deres förste faste Ansættelse ved Universitetet. — c. I den saakaldte Professorernes Distributs have, som hidtil, kun Consistorii Medlemmer (saavel de efter Embeds-Alder indtraadte som de valgte) Andeel. — d. Legatephorier, Kirkeværgeposter og deslige Forretninger kunne efter Overdragelse af Consistorium ogsaa varetages af Professorer, der ikke ere Medlemmer af Consistorium.

5) Universitetets Rektor vælges af den academiske Lærerforsamling. Valgbare ere samtlige Medlemmer af Consistorium. Valget skeer med absolut Stemmeflerhed; det gjælder for eet Aar; den afgaaende kan gjenvælges for eet Aar, men ikke oftere strax. Undskyldningsgrunde bedömmes af den vælgende Forsamling; forkaster den dem, kan Sagen indstilles til Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet til Afgjörelse. Valget maa foregaae mindst een Maaned för Tiltrædelsen af Rektoratet; om dets Udfald skeer Indberetning til bemeldte Ministerium og derfra til Hans Majestæt Kongen.

6) Faculteternes Decaner vælges af ethvert Facultet især, paa eet Aar. Gjenvalg er tilladt, men ikke forpligtende för end et andet Medlem har fungeret; Undskyldningsgrunde bedömmes som ved Valget til Rektor. Valget maa foregaae mindst en Maaned för Tiltrædelsen.

7) a. Inspectores qvæsturæ vælges som hidtil af Consistorium blandt dets egne Medlemmer. Træder en af dem ud af Consistorium, hvori han kun ved Valg havde Plads, nedlægger han denne Function. — b. Den yngste retskyndige Professor, der enten efter Embeds-Alder eller Valg er Medlem af Consistorium, er dettes Referendarius.

8) Rektor er bemyndiget til ved Consistorii Möder at tilkalde Bestyrerne for Universitetets videnskabelige Instituter og Samlinger, ligesom ogsaa Ephorerne for

Legater, Collegier og Kirker, forsaavidt de ikke ere Medlemmer af Consistorium, ved Afgjörelse af Sager, som vedkomme de dem underlagte Stiftelser og Anstalter, saa at de deeltage i Forhandlingen af disse, dog uden Stemmeret. 1850. 18. Septbr.

9) Det bliver strax at tage under Overveielse, hvilke Forandringer der efter den ved Optagelsen af valgte Medlemmer forandrede Sammensætning af Consistorium maa være at foretage ved den saakaldte Professorernes Enkekasse, navnlig hvorvidt og hvorledes den, med Varetagelse af alle nuværende Interessenters Ret, kan udvides til en Enkekasse for samtlige faste Universitetslærere.

10) Den i det Foregaaende anordnede academiske Lærerforsamling træder i Virksomhed fra 1. October 1850. Ved Rektoratet og Decanaterne indtræder det forekrevne Valg ved det Skifte, der foregaaer i disse Poster i indeværende Aar. Med Hensyn til Plads i Consistorium indtræder Valg efterhaanden som Vacancer opstaae, forsaavidt Vacancer ikke finde Sted i en af de Pladser, der ogsaa for Fremtiden besættes efter Embeds-Alder.

Denne allerhöieste Resolution kundgjöres herved i Henhold til Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse af 11. d. M. til Efterretning for alle Vedkommende. — Consistorium den 18. September 1850.

Kongelig Resolution ang. midlertidig **Combination** af Præstekaldene **Stad i Hrutafjord og Prestbakki.** Frederiksborg den 18. September 1850. — Isl. Depart. Forest. og Resol. Prot. 1850, Nr. 50. 18. Septbr.

1 Kirke- og Underviisningsministerens (Madvigs) Forestilling af 14. Septbr., foredrages et Andragende fra Præst til Prestbakka og Ospakseyri Menigheder og constitueret Provst i Stranda Syssel, Þórarinn Kristjánsson, om at Stad Præstekald i Hrutafjord, hvorfra han er bleven befordret til Prestbakki,

1850. maatte for hans Embedstid blive combineret med dette. —
18. Septbr. Prestbakki Sognekald var specificeret til 32 Rd. 1 Mk. 14 Sk., (nyere Angivelse 143 Rbd.); Stad var specificeret til 25 Rd. 5 Mk. 7 Sk. (nyere Angivelse 97 Rbd.); de vilde altsaa begge tilsammen udgjöre 58 Rd. 21 Sk., eller efter den nyere Angivelse omtrent 240 Rbd. — Stad Sogn havde 17 Gaarde og 176 Sognefolk, men i alle tre Sogne vilde der blive 47 Gaarde og 494 Indbyggere. Sognefolkene til Stad havde erklæret, at de heller vilde finde dem i Combinationen, end at see Kaldet bortgivet til en Anden dem ubekjendt, og vilde saaledes nöies med Gudstjeneste i Stad Kirke hver tredie Söndag, samt underkaste sig den Besværlighed at hente Præsten i paakommende Tilfælde. Ansvaret for de to Beneficiair-Gaarde og to Kirker vilde Præsten paatage sig. Den forrige Provst i Stranda Syssel (Böðvar Þorvaldsson til Melstað) og Provsten i Hunavatns Syssel, samt Stiftsövrigheden, anbefalede Bevilgelsen af det Ansögte, da navnlig Combinationen af de to Sogne i Hrutafjorden maatte ansees som meget passende og i ingen Henseende besværlig, hvorimod den eneste Besværlighed ansaaes at hidröre fra Ospakseyri, hvor Præsten imidlertid ved Kaldets Forbedring ventes at kunne holde Capellan.

Ministeriet erklærer sig stemt for en vedvarende Combination, ogsaa ud over den nuværende Præsts Embedstid, men vil dog ikke gaae videre end Andragendet og dets Anbefalinger, og indstiller derfor:

„at det allernaadigst maa tillades, at Stad Præstekald i Hunavatns Syssel maa forenes med Prestbakka og Ospakseyri Sognekald i Stranda Syssel, dog indtil videre kun for den nuværende Præst Thorarin Kristjanssons Embedstid, imod at han er ansvarlig for det saaledes samlede Præstekalds og begge Præstegaardes tilbörlige Vedligeholdelse".

[Kongelig Resolution]:

Indstillingen bifaldes. — Frederiksborg Slot den 18. September 1850.[1]

---

[1]) Skrivelse fra Kirke- og Underviisningsministeriet til Stiftsövrigheden i Island 25. September 1850, hvorved ovenstaaende Resolution meddeles „til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse" i Anledning af Stiftsövrighedens Skrivelse af 5. Febr. s. A., med Tilföielse, at Ministeriet væsentlig

Kongelig Resolution ang. **Salget af nogle Kirkers Fjeldfælled** i Arnæs Syssel til **Biskopstungna Rep.** Frederiksborg den 18. September 1850[1]. — Isl. Depart. Forest. og Resol. Prot. 1850, Nr. 48. 1850. 18. Septbr.

I en allerund. Forestilling af 14. Septbr., afgivet af Kirke- og Underviisningsministeren (Madvig), andrages, at Beneficiarius til Torfastaða Kirke, samt Eierne af Skálholt, Bræðratúnga og Haukadals Kirker inden Arnæs Syssel havde anholdt om, at der maatte udvirkes allerhöieste Tilladelse til, at et bemeldte fire Kirker tilhörende, langt tilfjelds nordenfor de saakaldte Vötn (Hvítárvatn) beliggende Stykke Fjeldfælled maatte afhændes for en Kjöbesum af 80 Rbd. til Fordeel for Kirkerne. — Biskopstungna Rep, hvis Indvaanere havde i en Række Aar leiet denne Fælled til Sommergræsgang for deres golde Faar, havde begjæret den tilkjöbs. Den bestod i „Græsningsret paa et, med Hensyn til dets Udstrækning ikke bestemt afgrændset Stykke Land, der var saa fjærnt beliggende fra de Kirker, hvorunder den hörer, at den ikke kan afgive nogen sikker Indtægt, thi vel havde den hidtil været bortleiet for en Afgift af 4 Rbd. aarlig, men det skal dog undertiden have været forbundet med Vanskeligheder at erholde og indfordre denne Leiesum, ligesom det befrygtes, at dette endnu mere vil blive Tilfældet, hvis haarde Aaringer skulde indtræffe, og Creatur-Antallet formindskes".

Provsten saavel som Stiftsövrigheden havde anbefalet Andragendet, den sidstnævnte med Tilföielse af, at det ved Salget maatte paasees, at „vedkommende Beneficiarius og Kirke-Eiere foranstalte den hver Kirke især tilfaldende Andeel af Kjöbe-

---

har fundet sig foranlediget til at tilraade den omhandlede Combination, „fordi det efter de foreliggende Oplysninger maatte antages, at overveiende Grunde talte for en vedvarende Forening af de ovennævnte tvende Præstekalde ogsaa udover den nuværende Præsts Embedstid, og skulde jeg derfor lige tjenstl. have Dem anmodet om, ved forefaldende Vacance paany at tage under Overveielse, om ikke denne Foranstaltning maatte have viist sig saa hensigtsmæssig, at der kunde være Anledning til at bevirke sammes Vedbliven for bestandig, og derefter at meddele Ministeriet Deres nærmere Yttringer i bemeldte Henseende".

[1]) Indenrigsmin. Skriv. 23. Septbr. 1850.

1850. summen indsat i Jordebogskassen til Forrentelse, som en de
18. Septbr. respektive Kirker tilhörende Capital".

Derfor indstilles:

„at det allernaadigst maa tillades, at indbemeldte Torfastaða, Skálholt, Bræðratúnga og Haukadals Kirker i Arnæs Syssel tilhörende, nordenfor de saakaldte Vötn (Hvítárvatn) beliggende Stykke Fjeldfælled afhændes for en Kjöbesum af 80 Rbd., til Fordeel for Kirkerne, saaledes, at den hver Kirke især tilfaldende Andeel af Kjöbesummen foranstaltes indsat i Jordebogskassen til Forrentelse, som en de respektive Kirker tilhörende Capital".

[Kongelig Resolution]:

Indstillingen bifaldes. — Frederiksborg Slot den 18. September 1850.

18. Septbr. **Kongelig Resolution** ang. **Combination** af Præstekaldene **Myrká og Bægisá** i Öefjords Syssel. Frederiksborg den 18. September 1850. — Isl. Depart. Forest. og Resol. Prot. 1850, Nr. 51.

I Kirke- og Underviisningsministerens (Madvigs) Forestilling af 14. Septbr. foredrages et Andragende fra Præst til Bægisá i Öefjords Syssel, Arngrim Haldórsson, om at Myrká Præstekald inden samme Syssel maatte ved indtræffende Vacance blive combineret med Bægisá. Disse to Præstekald grændse til hinanden, og Afstandene, 1½ til 1¾ Miil, tillod letteligen een Præst at betjene begge Kald. Med Hensyn til Indtægterne stillede Forholdene sig saaledes, at Bægisá var specificeret til 30 Rd. og Myrká til 13 Rd. 52 Sk., tilsammen 43 Rd. 52 Sk., svarende nu til omtrent 236 Rbd. — Den nuværende Sognepræst til Myrká, Páll Jónsson, havde i en afgiven Erklæring understöttet Andragendet, og Stiftsövrigheden anbefalede i det Hele Combinationer af mindre Kald, som ugjerne sögtes af Nogen, uagtet den kun vovede at anbefale i dette Tilfælde en Combination indtil videre. — Ministeriet mener imidlertid, at Omstændighederne tale for at Combinationen bliver definitiv, og indstiller derfor:

„at Myrká Præstekald i Öefjords Syssel maa ved

indtræffende Vacance blive forenet med Bægisá Præstekald i samme Syssel". 1850. 18. Septbr.

[Kongelig Resolution]:

Indstillingen bifaldes. — Frederiksborg Slot den 18. September 1850.[1]

Justitsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forbrugen af Fattigmedicin.** Khavn. den 19. September 1850. — Isl. Copiebog 1850, Nr. 543. 19. Septbr.

Ved hertil at indberette, deels at der atter i Aaret 1849 er i de for Landphysici Distrikt tilstaaede Fattigmedicamentpenge opstaaet en Underballance af 112 Rbd. 37 Sk., hvoraf 91 Rbd. 72 Sk. ere medgaaede alene til Kuur for de Spedalske, deels at dette Belöb forskudsviis er blevet Apothekeren udbetalt af Amtsrepartitionsfonden, har Stiftamtet i Skrivelse af 6. Febr. d. A. forespurgt, af hvilken Kasse denne Udgift definitivt vil være at afholde.

I denne Anledning meldes Dem herved til behagelig Efterretning, at da Ministeriet, af en fra Stiftamtet til Indenrigsministeriet indkommen Beretning, dateret 4. April d. A., er kommet til Kundskab om, at der deels hos Apothekeren i Stykkesholm deels hos Lægen i Vesteramtets nordre Distrikt er opstaaet en Beholdning

[1]) Ved Kirke- og Underviisningsministeriets Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island 25. Septbr. communiceres denne Resolution „til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse", med Tilföiende: at „med Hensyn til at det i Stiftsövrighedens Skrivelse af 5. Febr. d. A. var foreslaaet, at den paatænkte Combination kun skulde bevilges indtil videre, vil Min. ikke undlade lige tjenstl. at tilföie, at da der ingen væsentlig Indvending var bleven fremfört, eller synes at kunne fremföres imod Hensigtsmæssigheden af bemeldte Combination, har Ministeriet anseet det for rettest, allerunderd. at andrage paa, at samme ved indtræffende Vacance strax maa blive definitiv".

1850. af tilsammen 66 Rbd. 54 Sk., samt hos den i Hunavatns og
19. Septbr. endeel af Skagafjords Syssel ansatte Læge, Joseph Skaptason, er blevet besparet et Belöb af 8 Rbd. 31 Sk., ville disse Belöb, der tilsammen udgjöre 74 Rbd. 85 Sk., komme til Afdrag i de for de respective Distrikter normerede Summer for Aaret 1850, og saaledes kunne anvendes til Dækning af den foranförte Underballance. Det resterende Belöb af 37 Rbd. 48 Sk. vil derimod formeentligen være at udrede af de Communer, hvori de Fattige, der have forbrugt Medicinen, opholde sig. Forsaavidt dette imidlertid vanskeligen lader sig gjöre, skulde jeg tjenstlig udbede mig Betænkning fra Stiftsövrigheden, som Hospitalernes Forsvar, behageligen meddeelt, om der, med Hensyn til at störste Delen af den saaledes forbrugte Medicin er bleven anvendt til de Spedalskes Kuur, muligen kunde være Anledning til, for denne Gang at tillade, at det ovennævnte Belöb af 37 Rbd. 48 Sk. afholdes af Hospitalernes opsparede Midler.

Slutteligen skulde jeg i Anledning af den fra Landphysikus, Justitsraad Thorstensen, ved bemeldte Leilighed fremkomne Erklæring ikke tilbageholde den Bemærkning, at det ved den i Ministeriets Skrivelse af 26. Mai f. A. givne Indskjærpelse ingenlunde var tilsigtet, at indskrænke Forbrugen af Medicin til de Fattige, hvor Lægen maatte ansee denne nödvendig, men alene at tilkjendegive, at der af offentlige Midler ikke kunde ventes anvendt mere end den dertil normerede Sum, hvorimod det Manglende naturligviis maatte være at afholde af vedkommende Communer selv, der maae ansees pligtige til at forskaffe sine fattige Syge de nödvendige Lægemidler. — Justitsministeriet den 19. Septembr. 1850.

19. Septbr. **Justitsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Vragret paa en nedlagt Kirkes**

Grund. Khavn den 19. Septembr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 544. 1850. 19. Septbr.

Efter at have modtaget Hr. Stiftamtmandens i behagelig Skrivelse af 22. i f. M. meddelte Betænkning over det dermed tilbagefulgte Andragende fra Sognepræst Sigurd Thorarensen, om af den islandske Justitskasse at erholde udbetalt Nettoprovenüet af nogle paa den ham tilhörende Jord Nes' Forstrand i Arnæs Syssel i Aarene 1846 og 1847 opdrevne Bjelker, skulde jeg til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Andrageren tjenstl. melde, at da det ikke er godtgjort, at der nogensinde har tilkommet Kirken paa Nes, der endog, efter hvad der er oplyst, maa antages at være bleven nedlagt förend For. 3. Mai 1650 udkom, nogen Vragret, og da en saadan Rettighed, om den end havde existeret, dog i alt Fald maatte antages at være bortfalden ved Kirkens Nedlæggelse, ifölge de udtrykkelige Bestemmelser i Plak. 4. Mai 1778 §§ 2 og 3, samt da det endeligen er en Selvfölge, at det nye Lovbud, som efter Althingets Indstilling maatte udkomme om Vragret, ikke kan tillægges tilbagevirkende Kraft, har Ministeriet ikke fundet Anledning til at gaae ind paa bemeldte Andragende. — Justitsministeriet den 19. Septbr. 1850.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Opsendelse af Sandplantefrö.** Khavn den 19. Septembr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 545. 19. Septbr.

I Anledning af det med Stiftamtets Skrivelse af 26. Febr. d. A. hertil indsendte Andragende fra Sysselmanden i Gullbringa og Kjosar Syssel om, at et Qvantum „Sandfrö" maatte blive opsendt til gratis Uddeling, med Anviisning til dets rette Anvendelse, tilstilles Hr. Stiftamtmanden med Postskibet 9 Tdr. Marehalms- og

1850. 19. Septbr. 1 Td. Klittetags-Vipper, i 10 Sække, mærkede H. B., for af Dem at udleveres til Sysselmanden for bemeldte Syssel, hvem den i Gjenpart vedlagte Anviisning fra Forstraad Hansen i Tidsvilde om Fremgangsmaaden med fornævnte Sandvæxters Saaning m. v. ligeledes maatte overleveres.

Med Hensyn til, at der kun er foranstaltet anskaffet 1 Td. Klittetags-Vipper, undlader man ikke at bemærke, at da denne Væxt her er vanskelig at erholde, og desuden er den samme, som er bekjendt paa Island under Navnet „melur", har man anseet det rettest, at et Parti af sidstnævnte Væxt blev anskaffet fra Skaptafells Syssel, for at gjöre en Pröve med samme i Gullbringu Syssel, i hvilken Henseende Hr. Stiftamtmanden anmodes om behageligen at ville foranstalte det Fornödne, og om Udfaldet i sin Tid meddele Ministeriet Underretning. — Indenrigsministeriet den 19. Septembr. 1850.

19. Septbr. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, angaaende **Opsendelse af en Strömpevæv af Jern** til **Reykjavík.** Khavn den 19. Septembr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 551.

For at ophjælpe Husfliden i Island, samt i Betragtning af den Virksomhed, som Kjöbmand S. Sivertsens Hustru i Reykjavík, Gudrun Sivertsen, i denne Retning har udviist, ved med Held i flere Aar at have underviist unge Mennesker i Strömpevævning, har Ministeriet, efter derom fra bemeldte Kjöbmand Sivertsen modtaget Andragende, ladet forfærdige en ny Jernströmpevæv for at tilstilles Madame Sivertsen uden Betaling.

Bemeldte Jernströmpevæv med Tilbehör, hvorover hoslagt fölger en Nota, afsendes herfra med Postskibet i en Kasse mrk. T, foruden 3 Stkr. Egetræes Fodstykker med samme Mærke, og skulde jeg tjenstl. have Hr. Stiftamtmanden anmodet om, behageligen at ville foranstalte samme overleveret til Kjöbmand Sivertsens

Hustru, hvis Tilstaaelse for Modtagelsen udbedes hertil indsendt. — Indenrigsministeriet den 19. Septbr. 1850. 1850. 19. Septbr.

Justitsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Mulkt for Horbröde.** Khavn den 21. Septbr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 559. 21. Septbr.

Med behagelig Skrivelse af 19. i f. M. har Hr. Stiftamtmanden hertil indsendt et Andragende, hvori Bonde Vigfus Gunnarsson af Grund i Borgarfjords Syssel, som ved den islandske Landsoverrets Dom af 10. Septbr. f. A. for förste Gang begaaet Hoer er anseet med en Mulkt af 8 Rbd., og senere, da han paany havde gjort sig skyldig i samme Forseelse, ved Amtets Resolution, som han havde underkastet sig, af 14. November f. A. for anden Gang begaaet Hoer anseet med en Mulkt af 16 Rbd., anholder om at blive fritaget for at udrede de sidstnævnte Böder.

Foranlediget heraf skulde jeg til behagelig Efterretning og Iagttagelse tjenstl. melde, at da den sidste Forseelse, efter det Oplyste, var begaaet forinden Underretsdommen faldt, vil den Paagjeldende, efter de almindelige Regler om Forbrydelsers Gjentagelse, og navnligen Analogien af For. 11. April 1840 § 19, ikke kunne ansees for anden Gang begaaet Hoer, hvorimod Sagen vil kunne afgjöres saaledes, at han for den begaaede sidste Forseelse udreder en Bod af 2 à 4 Rbd. efter Hr. Stiftamtmandens nærmere Bestemmelse, som et Tillæg til den ham ved bemeldte Landsoverretsdom idömte Mulkt. — Justitsministeriet den 21. Septembr. 1850.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Valg af Embedsmænd til den islandske Forsamling.** Khavn den 21. 21. Septbr.

1850. 21. Septbr. Septembr. 1850[1]. — Isl. Copiebog 1850, Nr. 562. — Islandsk: Uddrag i Lanztíðindi (1850). II, 140.

Fra en Embedsmand i Island er til Ministeriet indkommen Forespörgsel, om der med Hensyn til Bestridelsen af det ham betroede Embede maatte være Noget til Hinder for, at han modtager det paa ham faldne Valg som Medlem af den ved allerh. Reskr. af 23. Septbr. 1848 bebudede Forsamling.

For at der i denne Henseende kan saavidt muligt blive fulgt en almindelig Regel, har jeg ikke villet undlade til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, samt fornöden Iagttagelse i lignende forekommende Tilfælde, tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden, at de valgte Embedsmænd vel ikke ifölge Valgloven behöve Regjeringens Samtykke til at modtage det paa dem faldne Valg, men at de paa den anden Side maae være forpligtede til at træffe en saadan Foranstaltning til Varetagelsen paa deres Bekostning af de dem betroede Embeder under deres Fraværelse, som af deres Foresatte maatte ansees tilstrækkeligen betryggende. Saafremt en Embedsmand imidlertid maatte forlade sit Embede uden at have truffet en saadan Foranstaltning til Embedets Bestyrelse, som af hans Foresatte var approberet, maa denne være berettiget og forpligtet til at constituere en Anden, til, paa hans An- og Tilsvar, samt paa hans Bekostning, at bestyre Embedet under hans Fraværelse. — Indenrigsministeriet den 21. Septembr. 1850[2].

23. Septbr. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island og Amtmand i Sönder-Amtet,

[1]) Justitsmin. Skriv. 23. Septbr. 1850.

[2]) Ligelydende Skrivelser ere under s. D. afgaaede til begge Amtmændene i Island. Copieb. sst. Nr. 563—564; under 25. Septembr. er en Gjenpart med Skrivelse tilstillet Biskoppen over Island. Copieb. sst. Nr. 588.

J. D. Greve af Trampe, ang. **Kjöb af Fjeldfælled til Biskupstungna Rep.** Khavn den 23. Septbr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 566. 1850. 23. Septbr.

At Ministeriet, efter de i Stiftamtets Skrivelse af 18. April d. A. forklarede Omstændigheder, Intet vil have imod, at der, ifölge det dermed fra Biskupstungna Reps Indbyggere indkomne Andragende, maa af bemeldte Reps Fattigkasses Beholdning anvendes et Belöb af 80 Rbd. til Indkjöb af den i nysnævnte Andragende ommeldte, de fire Kirker i Reppen tilhörende Fjeldfælled, hvis Afbenyttelse maa antages at være af Vigtighed for Reppen, det undlader jeg ikke herved tjenstl at meddele Hr. Stiftamtmanden til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse. — Indenrigsministeriet den 23. Septembr. 1850.

Justitsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Valg af en Embedsmand til den islandske Forsamling.** Khavn den 23. Septbr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 570. 23. Septbr.

I Anledning af det med Amtets Skrivelse af 11. Juni d. A. til Indenrigsministeriet indsendte, men dette Ministerium derfra til Afgjörelse tilstillede Andragende, hvori Distriktslæge Gisli Hjalmarsson, der er bleven valgt til Thingmand for Söndermule Syssel til den ved allerh. Reskript af 23. Septbr. 1848 bebudede Forsamling, har forespurgt, om der med Hensyn til Bestridelsen af det ham betroede Embede maatte være Noget til Hinder for, at han modtager det saaledes paa ham faldne Valg, undlader jeg ikke til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstligst at melde, at bemeldte Andragende, som hoslagt fölger tilbage, vil være at afgjöre i Overeensstemmelse med de Regler, der indeholdes i den i Gjenpart vedlagte Circulairskrivelse fra

1850. Indenrigsministeriet af 21. i d. M. — Justitsministeriet
23. Septbr. den 23. Septembr. 1850.

24. Septbr. **Kongelig Resolution** ang. **Godtgjörelse til Biskoppen** over Island for **Forbedringer paa Bispegaarden Laugarnes.** Christiansborg 24. Septbr. **1850.** — Isl. Depart. Forest. og Resol. Prot. 1850, Nr. 52. — I Indenrigsministerens (Rosenörns) Forestilling 14. September foredrages, tildeels med Henhold til den i Resol. 23. Februar 1848 trufne Bestemmelse angaaende Udhusene ved Bispegaarden Laugarnes, at Biskop Thordersen, efter forudgaaet Conference med Stiftamtmanden, havde ladet foretage nogle Forbedringer, der ifölge en indsendt Syns- og Taxationsforretning fornemmeligen bestod i: a) at det forhenværende Törvehus er af Nyt opbygget og flyttet til et mere bekvemt Sted; — b) at et andet Udhus (hjallur) er opbygget af Nyt og henflyttet paa et mere passende Sted; og — c) at et 320 Favne langt Gjerde er opreist omkring Hjemmemarken, hvoraf 264 Favne ere opförte af Grönsvær, for en stor Deel med Underlag af Steen og omtrent 3 Alen höit; det övrige Steengjerde af 2 Alens Höide. Biskoppen havde bemærket, at disse Arbeider maatte ansees som paatrængende nödvendige, og „at Eiendommen, selv om Bispesædet blev forflyttet fra Laugarnes, vilde vinde betydeligt derved i Værdi". Bekostningerne ved Udhusene havde andraget 195 Rbd., og til Gjærdet 221 Rbd., tilsammen 416 Rbd., hvorfor Biskoppen sögte om Erstatning eller Godtgjörelse.

I den Anledning indstiller Ministeren, efter at have brevvexlet med Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet:

„at indbemeldte af Biskop over Island Thordersen afholdte Udgift af 416 Rbd. til Forandringer og Forbedringer af Jorden Laugarnes og de derpaa staaende Udhuse, maa betragtes som en Embedet af ham ydet Forstrækning, i hvilken bör afgaae 25 Rbd. for hvert Aar han forbliver boende paa Laugarnes, imod at Restbelöbet erstattes ham eller hans Bo af Eftermanden, ved dennes Tiltrædelse af Jorden Laugarnes, imod Regres til hans eventuelle Eftermand, forsaavidt der, ved dennes Tiltrædelse af Jorden, maatte være Noget tilbage at

afdrage overeensstemmende med den nysnævnte Regel; 1850.
men at, hvis Bispesædet maatte blive bortflyttet fra 24. Septbr.
Laugarnes, ingen saadan Erstatning skal finde Sted, med mindre i alt Fald ved Realisationen af bemeldte Jord tilligemed den derpaa staaende Bispebolig maatte udbringes et saa betydeligt Belöb udover den Sum af 5000 Rbd., der svarer til den af Biskoppen begjærte aarlige Husleiehjælp af 200 Rbd., at der maatte findes Anledning til af dette Overskud at tilstaae ham nogen yderligere Erstatning for hans förommeldte Udlæg".

[Kongelig Resolution]:

Indstillingen bifaldes. — Christiansborg Slot den 24. Septembr. 1850 [1].

Kongelig Resolution angaaende Tilladelse til at forsöge **Bispegaarden Laugarnes** med Bispeboligen **bortsolgt ved Auktion.** Christiansborg den 24. Septbr. 1850[2]. — Isl. Departem. Forest. og Resol. Prot. 1850, Nr. 53. Islandsk: Uddrag af Resolutionen i Lanztíðindi (1850), S. 155. — I Indenrigsministerens (Rosenörns) Forestilling 14. Septembr. bemærkes, at det allerede ved Skalholt Bispestols Nedlæggelse 1786 blev bestemt, at Biskoppen skulde tage Bopæl i Reykjavík, og 1200 Rd. af den kongl. Kasse bevilgede til Bispeboligens Opförelse. Men denne Beslutning kom ikke til Udförelse, da Biskop Hannes Finnsson fik Tilladelse til at forblive boende paa Skalholt, som nu var bleven kjöbt af ham. Hans Eftermand (10. Mai 1797), Biskop Vidalin, beholdt en Tidlang afgiftsfrit Jorden Lambastaðir, som för havde været ham overladt, medens han var Præst til Reykjavík, og hvor han selv eiede et Vaaningshus; men 1806 flyttede han til Reykjavík, hvor han leiede og senere tilkjöbte sig et Huus, som han beboede indtil det i 1822 blev tilskjödet den kongl. Kasse, og derefter midlertidig overladt ham til fri Benyttelse, mod at holde det vedlige, 24. Septbr.

[1]) Resolutionen er meddeelt Stiftamtmanden over Island ved Indenrigsministeriets Skrivelse 26. Septbr. 1850. Isl. Copiebog 1850, Nr. 595.

[2]) Indenrigsmin. Skriv. 26. Septbr. 1850.

1850. indtil en mere passende Embedsbolig kunde forskaffes ham; 24. Septbr. som Erstatning for Husleien for den foregaaende Tid tilstodes ham 4 % Renter af 1200 Rd. fra hans Bestallings Datum, og dertil 500 Rd. som Gratification. Eftermanden, Biskop Steingrímur Jónsson, blev tillagt 200 Rbd. som Husleiepenge, men da han ikke saa sig istand til derfor at leie en passende Bolig, bevilgedes Opförelse af en Bispebolig paa Laugarnes, mod at Husleiepengene inddroges. Det opförte nye Huus blev bestemt til fast Bisperesidens, som skulde vedligeholdes af vedkommende Embedsmænd. I 1838 blev Jorden Laugarnes kjöbt for offentlig Regning for 2800 Rbd., mod at Bispe-Embedet forrentede denne Sum med 112 Rbd. aarlig.

Biskop Thordersen indgav snart efter sin Udnævnelse et Andragende om, at Bispesædet paa Laugarnes maatte blive nedlagt, og han og hans Eftermænd tillades at tage Bopæl i Reykjavík med en passende Husleiehjælp. Dette Andragende havde Biskoppen siden oftere gjentaget, og senest under 3. Marts 1850, med Tilföiende, at han vilde nöies med 200 Rbd. som Husleiepenge. Biskoppen havde fornemmelig stöttet sit Andragende paa den uheldige Situation af Laugarnes som Bispebolig. Stedet ligger vel kun ¼ Miil fra Reykjavík, men „den Vei, som förer derhen, er i en yderst maadelig Tilstand, og derhos, selv om den med mange Bekostninger kunde blive istandsat, vanskelig at vedligeholde, da bemeldte Vei, hvor den gaaer langs med Stranden, ideligen gjennembrydes snart af Söen, snart af flere fra de omliggende Myrestrækninger og de derværende varme Kilder nedströmmende smaae Bække, samt at Passagen over Mundingerne af disse Bække undertiden om Vinteren kan blive farlig, da man ved Höivande kan komme paa Svöm i disse Mundinger, men at denne Passage ikke kan undgaaes, uden ved at lægge Veien om ad en mange Gange længere og slet Omvei".

„Da nu Biskoppen ikke alene i geistlige Sager, men ogsaa med Hensyn til det ham i Forening med Stiftamtmanden overdragne Tilsyn med Skolen, Pastoral-Seminariet og Bogtrykkeriet m. v., har saa mange vigtige Embedsforretninger at udföre i Forening med Stiftamtmanden, vil Biskoppens hyppige Tilstedeværelse i Reykjavík være nödvendig, hvilket imidlertid meget vanskeliggjöres ved Bispeboligens omtalte uheldige Beliggenhed, hvorved da Forretningerne i det Hele maae lide. Ogsaa er det bemærket, at det for Landets Geistlige, som fra forskjellige Egne i Embedsforretninger ville besöge Biskoppen, ofte er yderst besværligt at tage ud til Laugarnes".

Ministeren havde, som Stiftamtmand over Island, erkjendt Vigtigheden af disse Grunde, og derfor i 1848, da der var Spörgsmaal om at foretage en Hovedreparation ved Bispeboligen, gjort Rentekammeret opmærksomt paa de Ulemper, som hidrörte fra Bispeboligens uheldige Beliggenhed. Rentekammeret vilde imidlertid ikke gaa ind paa nogen Forandring heri, men lod Reparationen udföre; det viste sig imidlertid snart, at Reparationen var mislykket, da det paalagte Skifertag ikke var tæt, og Biskoppen gjentagne Gange yttrede Misfornöielse med Husets Beskaffenhed. Herved foranledigedes Indenrigsministeriet til i Aaret 1849 at forlange Stiftamtets Erklæring, om det ikke vilde være rigtigst at forsöge Afhændelse af Jorden Laugarnes med Bispeboligen, mod at lade Biskoppen tilflyde som Husleiehjælp Renten af den indkommende Kjöbesum. 1850. 24. Septbr.

Imidlertid blev en yderligere Reparation iværksat, men ogsaa den havde ikke ganske kunnet afhjælpe de paaklagede Mangler. Stiftamtmand Trampe havde anseet det i höi Grad önskeligt, at Biskoppen kunde være bosat i Reykjavík, men tillige gjort opmærksom paa, at dette ikke vilde kunne iværksættes uden ved at opoffre en stor Deel af de betydelige Summer, der ere blevne anvendte deels til Bispeboligen, deels til Kjöb af Jorden Laugarnes, da det Hele næppe vilde kunne sælges for en Sum, hvis Rente svarede til den forlangte Husleie af 200 Rbd.

Ministeren anseer det endnu for utvivlsomt, at det vilde være „til sand og varig Fordeel for Bispe-Embedet og Udförelsen af de dermed forbundne Forretninger, om Bispesædet paa Laugarnes blev nedlagt og Biskoppen paalagt at tage Ophold i Reykjavík, saaledes som allerede i 1786 paatænkt. Ligesom det nemlig maa antages, at Opförelsen af Boligen paa Laugarnes i sin Tid er skeet uden at samtlige Forhold ere blevne tilstrækkeligen oplyste, saaledes er denne Lokalitet og navnlig det Punkt, hvor Boligen nu er opfört, saa uhensigtsmæssig, at Opretholdelsen af det nærværende Forhold ikke kan forsvares, eller, som altfor meget stridende mod de naturlige Forhold, i Længden gjennemföres". Den sidste Istandsættelse af Bispeboligen havde medfört en Udgift af omtrent 3000 Rbd. — Ministeren indstiller, som Fölge heraf:

„1) at det allern. maa tillades, at Jorden Laugarnes med den derpaa opförte Bispebolig forsöges bortsolgt ved offentlig Auktion, paa saadanne Vilkaar, som maae ansees fuldkommen betryggende for Statskassen,

1850. og iövrigt paa nærmere allerh. Approbation; — 2) at
24. Septbr. Ministeriet maa allern. blive bemyndiget til at foranstalte det i saa Henseende Fornödne".

[Kongelig Resolution]:

Indstillingen bifaldes. — Christiansborg Slot den 24. Septembr. 1850.

24. Septbr. **Kongelig Resolution** angaaende Indretningen af **Lokale for Islands Stiftsbibliothek.** Christiansborg den 24. Septembr. 1850. — Isl. Departem. Forest. og Resol. Prot. 1850, Nr. 55. — I Indenrigsministerens (Rosenörns) Forestilling af 23. Septbr. bemærkes, at efter at en Sum af indtil 300 Rbd. ved Resol. af 5. Juni 1846 var bevilget til Indretning af Stiftsbibliothekets Lokale paa Domkirkens Loft i Reykjavík, var Domkirken bleven ombygget i Aaret 1847, og et Lokale paa Loftet indrettet for Stiftsbibliotheket, med Bekostning af 439 Rbd. 90 Sk., der forelöbigen var udredet af Islands Jordebogskasse. Desuden var der senere til Bibliothekets indre Indretning i Medhold af Resolutionen fra 1846 blevet udbetalt af Jordebogskassen et Belöb af 140 Rbd.

Da Bibliothekets eget Fond kun var omtrent 2000 Rbd., og altsaa ikke ansaaes istand til at udrede Noget af disse Bekostninger, fandtes det rigtigst, at man betragtede disse Udgifter som Æquivalent for det ved ovennævnte Resolution 5. Juni 1846 bevilgede Belöb, og indstilles derfor:

„at det islandske Stiftsbibliothek maa allern. fritages for at erstatte Jordebogskassen indbemeldte Belöb af 439 Rbd. 90 Sk., som ved Reykjavík Kirkes Ombygning i Aaret 1847 er medgaaet til Bibliothekets Indretning paa Kirkeloftet, imod at videre Udbetaling end den, der allerede, naar nærværende Bestemmelse modtages, maatte have fundet Sted til bemeldte Bibliothek efter allerh. Resolution af 5. Juni 1846, bortfalder".

[Kongelig Resolution]:

Indstillingen bifaldes. — Christiansborg Slot den 24. Septembr. 1850[1].

---

[1]) Denne Resolution er communiceret Stiftamtmanden over Island, til Bekjendtgjörelse for Bibliothekets Direction, ved

Forordning for Island, ang. **Forandringer i Lovgivningen om Arv.** Christiansborg den 25. Septembr. 1850. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1851; ligeledes anföres den som thinglæst: 1850 i Reykjavík By, og 1851 i alle Landets Sysseler. — Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 28 Sider i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, der nedenfor den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Paa de lige Sider (2—26) den danske Text, med Kongens og Justitsministerens (Bardenfleths) Underskrifter; paa de ulige Sider (3—27) den islandske Text uden Underskrifter; sidste Side blank. — Departem. Tid. for 1850, S. 1550—1559. Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 282—293. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1853. Viðb. B, S. 30—40. — Sagens Forhandling i Althinget: Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. 18, 354—370, 428—432, 553—558; Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, S. 722, 736—783, 879—897, 930—933; Udkast med Motiver sst. Viðb. A, S. 8—22. 1850. 25. Septbr.

Forordning for Island, indeholdende nogle Forandringer i Lovgivningen om Arv.

Vi Frederik den Syvende &c. G. V.: Efter at have modtaget Vort troe Althings allerund. Betænkning over et samme forelagt Udkast til en Lov for Island om nogle Forandringer i Lovgivningen om Arv, byde og befale Vi, som fölger:

1. Den i Medhold af Lovens (D. og N.) 5. Bog 2. Cap. 29. Art. hidtil gjeldende Forskjel paa Arveloddens Störrelse efter Arvingens Kjön bortfalder for Fremtiden for Vort Land Islands Vedkommende.

2. En Afdöds Börn og övrige Afkom skal fremdeles, som hidtil, være hans nærmeste Arvinger, saa at ingen Anden paa Grund af Slægtskab kan tage Arv, saalænge Nogen saadan er til. Det skal, hvad Arve-

---

Indenrigsministeriets Skrivelse 26. Septembr. 1850. Isl. Copieb. 1850, Nr. 598.

38*

1850. gangsmaaden i den nedstigende Linie angaaer, have
25. Septbr. sit Forblivende ved Lovens 5. Bog 2. Cap., saa at, naar et Barn er död inden Arveladeren, sammes Börn, der ere Arveladerens Börnebörn, træde istedetfor deres afdöde Fader eller Moder og tage den Lod, som vilde have tilfaldet denne, om den havde været i Live, — at, hvis ogsaa Barnebarnet er död inden Arveladeren, og har efterladt sig Börn, disse da ligeledes træde i hint Barnebarns Sted, og at der skal forholdes paa lignende Maade, saafremt noget Barnebarns Barn maatte være död, efterladende sig Börn, og saa fremdeles, saalænge Afkom er til. Iövrigt er det en Selvfölge, at Börnebörn fremdeles, i Overeensstemmelse med Forordningen af 4. Oktbr. 1833 § 22, beholde deres Arveret efter deres Bedsteforældre, uagtet deres Fader eller Moder er bleven fradömt Arveret efter Fader og Moder.

3. Er intet arveberettiget Afkom til, ere den Afdödes Fader og Moder, hvis begge ere i Live, hans eneste Arvinger. Forsaavidt ikke Spörgsmaalet om Arvens Deling bortfalder paa Grund af det fuldkomne Fællesskab, der efter Loven finder Sted mellem Ægtefolk, bliver Arven mellem dem at skifte i lige Dele, med mindre de ved Dom ere adskilte for Hoer, thi da arver den Uskyldige alene.

4. Er derimod enten Fader eller Moder död, saa arver den af disse, som endnu er til, den halve Deel af Formuen, men den anden halve Deel tilfalder den afdöde Faders eller Moders Börn, der ere Arveladerens Fuld- eller Halvsödskende, til lige Deling. Hvis Nogen af disse allerede er död, træde dens Börn og Afkom i dens Sted, aldeles i Lighed med hvad der er foreskrevet i § 2. Saafremt der intet Afkom er til efter den af Forældrene, der er död, arver den Anden alene.

5. Ere begge Forældrene döde, vil enhver af deres Arvelodder tilfalde deres Börn, som ere Arveladerens Södskende. Saafremt der ikke er uden eet

Kuld Börn, saa ville disse altsaa arve lige, men ere 1850.
der forskjellige Kuld, da tager hvert Kuld den Part, 25. Septbr.
som vilde være tilfalden dets Fader eller Moder, og de, der ere Börn af begge, arve saaledes i begge Egenskaber. Forsaavidt Nogen af Arveladerens Södskende forud er död, men har efterladt sig Börn, træde disse i deres Faders eller Moders Sted, og paa samme Maade forholdes der og, naar Nogen af Södskendenes Börn er död, og saa fremdeles, Alt i Lighed med hvad der er fastsat i § 4. — Saalænge Nogen er til saavel af Samfædre- som af Sammödre-Södskendes Afkom, vil altid den halve Arv blive ved hver af disse Linier, enten de dertil hörende Personer ere flere eller færre, nærmere eller fjernere, men naar der Ingen er til i den ene Södskendelinie, arver den anden alene.

6. Er hverken Afkom til, eller Fader eller Moder, eller Södskende eller Södskendes Afkom, saa tilfalder Arven den Afdödes Bedsteforældre, saaledes, at den ene Halvdeel tilfalder Faderens og den anden Halvdeel Moderens Forældre, mellem hvilke den indbyrdes deles i lige Parter. Er Nogen af Bedsteforældrene död, vil dennes Lod gaae over til dens Börn og övrige Afkom, aldeles efter de samme Regler, som i §§ 4 og 5 ere foreskrevne med Hensyn til den Forældre, Södskende og disses Afkom tilkommende Arv. Er een af Bedsteforældrene paa fædrene eller mödrene Side död, uden at efterlade sig Descendenter, vil dens Part tilfalde den anden af Bedsteforældrene paa samme Side, eller dens Börn; men er ingen til denne Arvegangsklasse hörende Person til paa fædrene Side, tilfalder hele Arven dem, der höre til Mödrelinien, og omvendt.

7. Er heller ingen Arving til af den i § 6 omhandlede Arvegangsklasse, gaaer Arven over til Oldeforældrene eller disses Afkom. Herved forholdes aldeles i Lighed af Bestemmelserne i fornævnte §, saaledes nemlig, at enhver Ascendentlinie, saalænge nogen dertil hörende Person er til, beholder sin særegne Lod,

1850. og at denne, naar en enkelt Linie er uddöd, gaaer
25. Septbr. over til den samme nærmeste Hovedlinie; men at, hvis kun een af disse Linier er til, da den hele Arv tilfalder denne. Saaledes vil Farfaderens og Farmoderens Forældre, eller de fra disse nedstigende Linier, tilsammentagne, til lige Deling arve den halve Part, og Morfaderens og Mormoderens Forældre, eller disses Afkom, den halve Part. Men naar t. Ex. ingen Ascendent er til i Farfaderens Linie, ei heller noget fra saadan Ascendent nedstigende Afkom, vil den Part, som ellers vilde være tilfalden samme, gaae over til Farmoderens, hvorimod det Hele, naar denne heller ikke er til, vil tilfalde Morfaderens og Mormoderens Linie til lige Deling, eller, naar En af dem er uddöd, den af dem, som maatte være til.

8. Naar der heller ingen efter § 7 arveberettiget Person er til, vil den Afdödes Efterladenskaber tilfalde hans Tipoldeforældre eller disses Afkom, og dermed i Eet og Alt være at forholde efter de i den ommeldte og de foranstaaende §§ fremsatte Grundsætninger, i Overeensstemmelse med hvilke den Grændse, som Loven i visse Tilfælde sætter med syvende Mand, herefter bortfalder.

9. Da de forangaaende §§ kun gaae ud paa at bestemme, hvorledes Slægtninge skulle arve, saa vil det med Hensyn til Spörgsmaalet om Beskaffenheden af det Slægtskab, der skal stifte Arveret, have sit Forblivende ved de hidtil derom gjeldende Regler. Dog ville Vi, da Lovens 5. Bog 2. Cap. 33. Art. ikke længere efter sit bogstavelige Indhold er anvendelig, i Stedet derfor have fastsat, at et udenfor Ægteskab födt Barn skal være arveberettiget efter Fader og Fædrenefrænder, saafremt Forældrene inden dets Födsel, ved at bestille Tillysning til Ægteskab, eller löse Vielsebrev, have tilkjendegivet den Hensigt at indgaae Ægteskab, men Vielsen er bleven forhindret ved Faderens kort efter indtrufne Död, eller anden ham utilregnelig og

indtil hans Död vedvarende Hindring, saasom Sygdom eller Fangenskab. Og ville Vi derhos, for at lette det Barn, der er i fornævnte Tilfælde, Beviset for dets Arveberettigelse, have Præsterne indskjærpet den dem ifölge For. af 30. April 1824 § 5, — sammenholdt med allerh. Reskr. af 7. Decbr. 1827 — paaliggende Pligt, saasnart Lysning af Prædikestolen vedbörligen er bestilt, at anföre saadant i Ministerialbogen. 1850. 25. Septbr.

10. Saafremt en Fader paa eet eller flere af sine Börn anvender særskilte betydelige Bekostninger, være sig for, efter at Opdragelsen er tilendebragt, at fremme deres videre Uddannelse til deres tilkommende Bestemmelse, eller for at sætte dem istand til at indgaae Ægteskab eller komme i en Levevei, eller til deres Virksomheds Udvidelse, eller i andre Maader til deres Velfærds Befordring, og han til Iagttagelse af Billighed mod sine övrige Börn finder, at disse Udlæg eller Forstrækninger bör afkortes i hvert enkelt Barns Arvelod, saa bör, naar dette fremgaaer af en i den Henseende forfattet Optegnelse eller af andre klare Beviser, saadan Afkortning finde Sted, og det saavel i deres Fædrenearv, som i den, der maatte tilfalde dem efter deres i Fælledskab med Faderen levende Moder. Den af Faderen derom efterladte Optegnelse skal i Almindelighed være tilstrækkelig til Beviis for de hvert Barn givne Forskud. Dog, hvis der maatte fremkomme særdeles Oplysninger, som svække denne Optegnelses Troværdighed, eller det maatte vise sig, at saadanne for Barnet gjorte Udgifter vare optegnede, som efter deres Beskaffenhed og Boets Forfatning, samt hvad der er anvendt paa de övrige Börn, uden paa lige Maade at være optegnet, ikke egne sig til at betragtes som Forskud paa tilkommende Arv, eller at Noget var ansat til en kjendelig overdreven Priis, saa haver Skifteforvalteren efter alle Forholds nöie Overveielse at bestemme, om og hvorvidt Afkortning skal finde Sted. Naar den modtagne Gjenstand kan tilbagegives i ufor-

1850. ringet Tilstand, maa Barnet i Almindelighed derved
25. Septbr. kunne befrie sig fra at tilsvare den derfor ansatte Værdi. I modsat Fald bör dog Anskaffelsesprisen ikke ubetinget beregnes, men Hensyn efter Omstændighederne ogsaa tages til den nærværende Pengeværdi, og i det Hele Ansættelsen ikke skee til höiere Priis, end billigt kan være, for at de övrige Börn kunne nyde Jevnet. Naar det til en sikker Bedömmelse af de Forhold, der ved den omhandlede Afkortning bör komme i Betragtning, findes tjenligt, haver Skifteforvalteren at opfordre gode og retsindige Mænd af den Afdödes Beslægtede, eller nöie Bekjendtskab, til i saa Henseende at afgive deres Skjön.

11. Hvis de Summer, der findes at være forstrakte et Barn, overstige den Arvelod, der kan tilkomme det, saa vil det vel ingen Arv erholde, men ikke kunne tilpligtes som Debitor at betale, hvad det alene har modtaget som Forskud paa tilkommende Arv. Dog, hvis en Fader til Forurettelse for sine Creditorer har gjort saadanne Gaver til sine Börn, at han eller hans Bo derved sættes ud af Stand til at fyldestgjöre Creditorerne, saa ville slige Gaver i Overeensstemmelse med Lovgivningen være ugyldige.

12. De Forstrækninger, som Moder efter Faders Död gjör sine enkelte Börn, blive paa samme Maade og under samme nærmere Bestemmelser, som §§ 10 og 11 indeholdo med Hensyn til Faderen, at afkorte i deres tilkommende Arv. Dette skal og gjelde, naar det er hendes anden Mand, der, som den, der er raadig over sit og Moderens fælles Bo, gjör dem deslige Forstrækninger. Saa skal der og forholdes paa lignende Maade med Hensyn til de Forstrækninger, som Bedsteforældre gjöre til et Barnebarns Bedste, efter at selve Barnet er död.

13. Saafremt det Barn, der har faaet Forskud paa dets tilkommende Arv efter Fader og Moder, eller een af disse, ikke overlever samme, men det derimod efter-

lader sig Börn, bliver Forskuddet i sin Tid at afkorte disse i deres Arv efter Bedsteforældrene, aldeles paa den Maade og under de samme Betingelser, som med Hensyn til selve Barnet er bestemt. 1850. 25. Septbr.

14. Det skal fremdeles være forbudt at sælge eller pantsætte den Arv, som man har at vente, hvilket Forbud og skal være anvendeligt paa Bortgivelse af saadan Arv. Dog er det ikke Börn eller andre Descendenter, naar de iövrigt ere mægtige og myndige til at raade over deres Formue, formeent, enten mod eller uden Vederlag, at meddele Arveladeren Afkald paa deres Arveret; hvilket Afkald, naar ingen Indskrænkning i saa Henseende er gjort, skal være ligesaa forbindende for Udstederens Börn, som for ham selv; dette skal ogsaa gjelde, naar udenfor Descendentlinien en Arving maatte meddele Afkald til den, som han skal arve.

15. Foruden de i §§ 2—8 omhandlede Beslægtede, er ogsaa den Afdödes Ægtefælle berettiget til at tage en Lod efter samme. Denne Lod skal, naar den Afdöde efterlader sig arveberettiget Afkom, være lige med et Barns Lod efter Loven, dog maa den i intet Tilfælde overstige en Fjerdedeel af den Afdödes Boeslod, efter Fradrag af det, der i Medför af nærværende Forordnings § 22 maatte være bortgivet til enkelte Livsarvinger eller Andre. Om der end ikke ere Börn til i förste Grad, er det dog den Lod, som vilde være tilfalden et saadant, der i foranförte Henseende maa tages i Betragtning, uagtet den deles mellem flere Descendenter, der træde i det afdöde Barns Sted. Naar den Afdöde intet Afkom efterlader sig, vil en Tredie-deel af dens Boeslod tilfalde den Længstlevende.

16. Da Vi ved § 15 have indrömmet den længstlevende Ægtefælle en Rettighed, der i det Hele er den gavnligere, og forbunden med færre Misligheder, end den Ret, Lovens 5. Bog 2. Cap. 19. Art. i visse Tilfælde tillægger samme til en saadan Broderlod, som der om-

1850. handles, eller den Adgang, som den paafölgende Ar-
25. Septbr. tikel i bemeldte Lovens Capitel tillægger Ægtefolk til at oprette en Specification, hvorved det sædvanlige Formuesfællesskabs Virkninger i visse Henseender indskrænkes, saa bortfalder derved Alt, hvad bemeldte Artikler desangaaende have fastsat. Det fölger iövrigt af sig selv, at den Arv, der tilkommer den Længstlevende, erhverves med samme Ret, som al anden Arv, uden at de særegne Bestemmelser, som förstnævnte Lovens Artikel indeholder med Hensyn til den der omhandlede Broderlod, derpaa kunne finde nogen Anvendelse, ligesom det Ovenanförte ikke gjör nogen Forandring i den Adgang, som der for Tiden er for Ægtefolk til at erhverve Confirmation paa Foreninger, hvorved det sædvanlige Formuesfællesskab mellem dem ophæves eller indskrænkes. — Hvad angaaer den en Enke i Lovens 5. Bog 2. Cap. 25. Art., cfr. Art. 26, tillagte Ret til at udtage den Fæstens- eller Morgengave, som af hendes afdöde Mand maatte være hende tillagt, da vil denne fremdeles vedblive, saaledes, at bemeldte Gaver udtages forlods af det fælles Bo, inden nogen Deling af samme finder Sted. Forövrigt ville saavel L. 5—2—24, som de övrige Bestemmelser, der angaae, hvad den Længstlevende er berettiget til at udtage forlods af det fælles Bo, som sin Eiendom, fremdeles vedblive.

17. Saafremt den först afdöde Ægtefælle aldeles ikke efterlader sig nogen Beslægtet, der ifölge de forestaaende Bestemmelser er arveberettiget efter ham eller hende, arver den Længstlevende det hele Bo. Ligesom det imidlertid fölger af sig selv, at saavel den her, som den i § 15 omhandlede Ret for Ægtefæller til at arve hinanden, bortfalder ved Skilsmisse, saaledes skal den og ophöre, naar de ifölge dertil erhvervet Bevilling leve adskilte i Henseende til Bord og Seng.

18. En Mand er, efter sin Kones Död, ikke pligtig at skifte med deres fælles umyndige Börn, saalænge

han ikke indlader sig i nyt Ægteskab, med mindre Ægtepagter eller andre gyldige Bestemmelser maatte medföre Nödvendigheden af et saadant Skifte. Ogsaa staaer det til Manden, ved en testamentarisk Disposition, at tillægge sin Hustru samme Ret til at beholde det hele Bo udeelt. Men i Mangel af en saadan Bestemmelse skal Amtmanden kunne indrömme hende Tilladelse dertil, naar hun med paalidelige Attester godtgjör, at hun er en huslig og forstandig Qvinde. Denne Frihed kan ogsaa af bemeldte Övrighed tilstaaes den Længstlevende af Forældrene, uagtet der tillige ere umyndige Stedbörn, naar det, ifölge den födte Værges Erklæring eller andet troværdigt Vidnesbyrd, kan antages, at Stedfaderen eller Stedmoderen tilbörligen vil sörge for deres Underholdning og Opdragelse. Naar der, imedens den Længstlevende hensidder i uskiftet Bo, skulde tilfalde ham eller hende Noget ved en af Boet uafhængig Adkomst, især ved Arv eller Gave, da skal den Længstlevende være berettiget til at holde det saaledes Erhvervede udenfor Boet, under Betingelse af, at Skifte strax forlanges, inden det Erhvervede er indkommet i Boet.

1850. 25. Septbr.

19. Den i den foregaaende § omhandlede Ret for den længstlevende Ægtefælle, til at forblive hensiddende i uskiftet Bo, ophörer, naar han eller hun indlader sig i nyt Ægteskab. Men, naar der i saa Tilfælde skal holdes Skifte, saavel som og hvor den længstlevende Ægtefælle, endog uden at indgaae nyt Ægteskab, i Medhold af Bestemmelserne i § 18, er pligtig at skifte, bör dog Skifteforvalteren drage Omsorg for, at der derved ikke skeer videre Standsning i Boets Benyttelse af den Paagjeldende, end höist nödvendigt. Et saadant Skifte bör grunde sig paa dennes egen Opgjörelse af Boets Activa og Passiva, forsaavidt dennes Rigtighed erkjendes af Arvingerne eller disses Værger, og Skifteforvalteren ikke paa de Umyndiges Vegne finder nogen særdeles Anledning til at paatvivle dens Rigtighed;

1850. men selv naar hiin Opgjörelse ikke fra alle Sider er-
25. Septbr. kjendes for rigtig, bör dog i Almindelighed ingen Realisation af Boets Eiendele finde Sted, men disses Værdi alene ansættes af uvillige Mænd. Og naar paa foranförte Maade Börnenes Arvelodder ere udfundne, blive disse at udbetale, eller, forsaavidt de ere umyndige, paa behörig Maade at sikkre, i hvilken Henseende de i Forordn. af 18. Febr. 1847 om Bestyrelse af Umyndiges Midler i Island foreskrevne Bestemmelser blive at iagttage.

20. Det skal for Fremtiden være Enhver, der har opnaaet 18 Aars Alderen, og er ved sin Fornufts fulde Brug, og som ikke efterlader sig arveberettiget Afkom, tilladt, ved Testament at disponere over samtlige sine Eiendele, saaledes som den finder for godt, uden at det er fornödent, derpaa at erhverve allerh. Confirmation. Dog kan den ene Ægtefælle ikke uden den andens Samtykke betage denne den Deel af sine Efterladenskaber, hvortil nærværende Anordnings § 15 berettiger ham eller hende.

21. Hvis den, der opretter en testamentarisk Disposition, enten formedelst Ödselhed eller af anden særdeles Aarsag er sat under Værgemaal, vil en Saadan dog ikke gyldigen kunne disponere over sin Formue ved Testament, med mindre der til dette erhverves Tilladelse af vedkommende Amtmand. Ligeledes vil Autorisation af Amtmanden være nödvendig for, at en saadan umyndiggjort Person retsgyldigen skal kunne tilbagekalde sit paa foranförte Maade bekræftede Testament eller et ældre, som han inden sin Umyndighedstilstand maatte have oprettet.

22. Den, der efterlader sig arveberettiget Afkom, skal være berettiget til at disponere over en Fjerdedeel af sit Bo, og det, hvad enten Dispositionen oprettes til Fordeel for Private eller til Bedste for Kirker, Skoler, Fattige eller andet saadant Öiemed.

23. For at et Testament, hvis Rigtighed ikke af

alle Vedkommende erkjendes, skal kunne have Retsgyldighed, bör det være affattet skriftligt, samt derhos af Testator underskrevet eller vedkjendt, enten for Notarius publicus, under Iagttagelse af Bestemmelserne i Plak. 8. Januar 1823, jevnfört med Reskr. af 5. April 1826, eller for tvende særligen i dette Öiemed tilkaldte Vidner, der ved Paategning paa Testamentet have attesteret, og i paakommende Tilfælde under Eed kunne bekræfte, at Testator paa den Tid, da han i deres Overværelse underskrev eller vedkjendte sig Testamentet, var sin Fornuft fuldkommen mægtig. Hvis Testator ei kan læse Skrift, maa Testamentet tydelig være oplæst for ham, og dette af Notarius eller Vidnerne bekræftes. Som Testamentsvidner skulle kun saadanne Mænd komme i Betragtning, mod hvis Paalidelighed og Upartiskhed aldeles ingen gyldig Indvending kan fremsættes. — Naar Vidner skulle föres om Rigtigheden af et Testament, bör stedse den Afdödes Intestatarvinger, og, hvor det er givet, at der er et ældre Testament, som staaer i Strid med det, hvis Rigtighed skal oplyses, tillige de ved dette tidligere Testament indsatte Arvinger, tilkaldes til at overvære Vidneföringen. Forsaavidt den, der saaledes vil före Vidner, enten er uvidende om, hvilke arveberettigede Slægtninge den Afdöde efterlader sig, eller de Paagjeldende ikke have noget ham bekjendt Opholdssted i Island, maa Thingsvidne föres det förste skee kan, uden at forudgaaende Indkaldelse af de ubekjendte eller fraværende Slægtninge er nödvendig, hvorimod Dommeren i et saadant Tilfælde skal beskikke disse en god og med Forholdene bekjendt Mand, som Forsvar under Optagelsen af Thingsvidnet, der nöie har, ligesom selve Dommeren, at paasee deres Tarv under samme.

1850.
25. Septbr.

24. Fra den i § 23 givne Forskrift om, at Testamenter blive skriftlig at forfatte, skal Undtagelse finde Sted, naar Nogen under en pludselig og betænkelig Sygdom önsker at oprette Testament. Testationsakten

1850. kan da foregaae mundtlig, i Overværelse af tvende sær-
25. Septbr. ligen tilkaldte Vidner, der have de Egenskaber, som ifölge § 23 udkræves for Testamentsvidner i Almindelighed, dog at disse Mænd strax have om Dispositionens Indhold at opsætte og underskrive et Dokument. Men et saadant Testament er at ansee som tilbagekaldt, saafremt Testator, efter at have overstaaet Sygdommen, ikke inden 4 Uger gjentager samme under de for skriftlige Testamenter foreskrevne Former.

25. De Forskrifter, som de ovenstaaende §§ indeholde med Hensyn til Testamenter, skulle ogsaa være anvendelige paa saadanne Gavebreve, der först skulle opfyldes efter Giverens Död, dog med de Modificationer, som flyde af et sligt Gavebrevs Natur som Contrakt.

26. I de Tilfælde, hvor et Bo, i Medför af nærværende Vor Anordning, ikke bliver at tage under Skiftebehandling, paa Grund af, at Vedkommende forbliver hensiddende i uskiftet Bo med umyndige Börn, skal den i Reglem. af 10. Septbr. 1830 § 38 omhandlede Recognition ikke erlægges til Skifteforvalteren.

27. Den Forandring i den ved Loven foreskrevne Arvegangsmaade, som nærværende Forordning indeholder, træder först i Kraft med Hensyn til den Arv, der falder efter 31. Decembr. 1851. Ligeledes ville de för bemeldte Datum oprettede Testamenter og udstedte Afkald og Ægtepagter være at bedömme efter den hidtil gjeldende Ret; dog, hvad Testamenterne angaaer, saaledes, at de af dem, som, bedömte efter nærværende Anordning, vilde med Hensyn til Form og Indhold være retsgyldige, staae ved Magt uden Confirmation, om de end ikke ere overeensstemmende med de hidtil gjeldende Lovforskrifter.

28. For at Indholdet af denne Vor Forordning desto sikkrere skal komme til alle Vedkommendes Kundskab, ville Vi, at den, foruden at kundgjöres paa sædvanlig Maade, trykkes i et saadant Antal, at et Exemplar deraf paa Landet kan nedlægges hos enhver

Repstyrer, og at Forordningen derhos bekjendtgjöres 1850.
ved Læsning til Kirkestevne paa den i For. 8. Oktbr. 25. Septbr.
1824 § 2 sammenholdt med Reskr. af 7. Decbr. 1827, 3 — foreskrevne Maade, hvorhos Vi og forvente, at Præster, Repstyrere og Andre, der efter deres Stilling have Leilighed til at veilede Almuen, ville lade sig det være magtpaaliggende at bringe denne Vor Anordnings Forskrifter, og i Særdeleshed Indholdet af dens §§ 23 og 24, til almindelig Kundskab.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet paa Vort Slot Christiansborg den 25. Septembr. 1850.

Tilskipun um nokkrar breytíngar á erfðalögunum á Íslandi.

Vèr Friðrik hinn Sjöundi &c. Gjörum kunnugt: Eptir að Vèr höfum meðtekið þegnlegt álitsskjal Vorra trúu alþíngismanna um frumvarp, er fyrir þá hefir verið lagt, til nokkurra breytínga á erfðalögunum á Íslandi, bjóðum Vèr nú og skipum fyrir á þessa leið:

1. Eptir þenna dag skal mismunur sá, sem eptir dönsku og norsku laga 5—2—29 skyldi vera á arfahlutum karla og kvenna, vera af tekinn á landi Voru Íslandi.

2. Börn hins látna og annað afsprengi skulu hèr eptir, eins og híngað til, vera nánustu erfíngjar hans, svo enginn annar erfir fyrir frændsemis sakir, meðan nokkurt þeirra er til. Um niðja-arf skal það óraskað standa, sem boðið er í D. og N. l. 5. b. 2. kap., svo að, ef barn er andað á undan hinum látna, skulu börn þess, sem eru barnabörn hins látna, koma í stað þess, og taka þann arfahlut, er því hefði borið, ef það hefði lifað, en ef barnsbarn er líka andað á undan hinum látna, og lifa börn þess, þá skulu þau koma í stað þess, og eins skal fara, ef barnsbarn kynni að vera dautt og ætti börn á lífi eptir, og svo framvegis meðan nokkur

1850. niður er til. Að öðru leyti er það sjálfsagt, að barna-
25. Septbr. börn halda óskertum erfðarètti sínum eptir afa og ömmur eins og áður, samkvæmt tilsk. 4. Oktobr. 1833, 22. gr., þótt faðir þeirra eða móðir hafi með dómi mist erfðarètt eptir foreldra sína.

3. Sè ekkert arfgengt afkvæmi til, en faðir og móðir hins látna lifa, erfa þau hann ein saman. Sè, eins og lög bjóða, fullur fèlagskapur milli hjóna, þarf ekki á skiptum að halda. En ef það er ekki, skal skipta arfinum að helmíngi milli þeirra, nema þau sèu skilin með dómi fyrir hórdómssök, því þá skal það þeirra taka allan arf, sem ekki hefir brotið.

4. En ef faðir er andaður eða móðir, þá tekur það þeirra, sem er á lífi, helmíng arfs, en hinn helmíngurinn hverfur undir börn þess þeirra, sem andað er, en það eru alsystkin eða hálfsystkin hins látna, og skal skipta jafnt í millum þeirra. En ef nokkurt þeirra er dautt, koma börn þess eða aðrir niðjar í stað þess, eptir því, sem fyrir er mælt í 2. grein. En ef engi niður er á lífi eptir það af foreldrunum, sem andað er, tekur hitt allan arfinn.

5. Ef báðir foreldrar eru látnir, hverfa arfahlutar þeirra undir börn þeirra, sem eru systkin hins látna. Ef öll börnin hafa sömu foreldra, erfa þau öll jafnt, en ef þau hafa það ekki, erfa þau börn, sem foreldra eiga saman, þann part, sem borið hefði undir föður þeirra eða móður, ef lifað hefði, og börn beggja foreldra hins látna erfa því með tvennu móti. Nú er eitt af systkinum hins látna áður dautt, og lifa börn þess, þá koma þau í stað föður síns eða móður, og eins skal fara, þá er eitthvert af börnum systkinanna er andað, og lifa börn þess, að þá koma þau í stað föður síns eða móður, og svo framvegis eptir því, sem fyrir er skipað í 4. grein. — Meðan einhver er á lífi af afkvæmi samfeðra eða sammæðra systkina, tekur hver af þessum knèrunnum (greinum) helmíng arfs, hvort sem erfíngjar eru margir

eða fáir, náskyldir eða fjærskyldir; en sè enginn á lífi af öðrum knèrunninum, tekur hinn allan arf. 1850. 25. Septbr.

6. Ef ekki eru niðjar til, foreldrar, systkini, eða afkvæmi þeirra, þá taka afa og ömmur hins látna arf á þann hátt, að föðurforeldrar hins látna taka helmíng arfsins, en móðurforeldrar hinn helmínginn, og er síðan skipt með þeim að jöfnu. Ef afi er dauður eða amma, taka börn þeirra eða annað afkvæmi arfahluta þeirra, eptir þeim reglum, sem settar eru í 4. og 5. grein um arf foreldra, systkina og niðja þeirra. Ef annaðhvort af föðurforeldrum eða móðurforeldrum er andað og á engin börn eða afkvæmi á lífi, hverfur arfahluti þess undir hitt, eða þess afkvæmi. En sè í þessari erfð enginn föðurfrændi til, erfa móðurfrændur allan arfinn, og sèu ekki móðurfrændur til, þá erfa föðurfrændur.

7. Ef enginn er á lífi úr erfð þeirri, sem um er getið í 6. grein, hverfur arfur undir lángafa og lángömmur og afkvæmi þeirra, og skal þá allt fara samkvæmt ákvörðunum þeim, sem gjörðar eru í þeirri grein: að hver forfeðra grein fær sinn arfahlut, meðan einhver af þeirri grein er á lífi, en þegar ein greinin er liðin undir lok, fellur arfur undir þá aðalgreinina, sem henni er nánust, og að þegar ekki er nema ein þeirra til, hverfur allur arfurinn undir hana. Þannig skulu foreldrar föðurafa og föðurömmu, eða ættbogar þeir, sem frá þeim eru komnir, allir saman taka helmíng arfs að jöfnum skiptum, og foreldrar móðurafa og móðurömmu, eða afkvæmi þeirra, hinn helmínginn. En sè t. a. m. enginn af forfeðrum föðurafans á lífi, nè afkvæmi þeirra, hverfur sá arfahluti, er sú grein hefði átt að taka, undir forfeður föðurömmu og þeirra niðja, en sè ekki heldur neinn erfíngi til þeim megin, taka afkvæmi móðurafa og móðurömmu allan arf að jöfnum skiptum, eða sè önnur þeirra undir lok liðin, þá sú af þeim, sem uppi er.

8. Sè ekki heldur neinn maður á lífi, er arfgengur sè eptir 7. grein, hverfur arfur hins látna undir lángafa-

1850. foreldra hans eða afkvæmi þeirra, og skal að öllu leyti
25. Septbr. fara eptir því, sem ákveðið er í nefndri grein og greinunum þar á undan. Þar með eru takmörk þau af tekin, er lögin hafa stundum sett við sjöunda mann.

9. Undanfarandi greinir miða einúngis til að ákvarða, á hvern hátt ættíngjar skulu taka arf, en um ásigkomulag frændsemi þeirrar, er arftökurètt veitir, skal það standa óraskað, sem híngaðtil hafa lög verið. En þareð L. 5—2—33 verður ekki lengur við komið beinlínis, eins og orðin liggja, viljum Vèr í þess stað ákvarða, að hvert barn, sem getið er utan hjónabands, skuli eiga arftökurètt eptir föður og föðurfrændur, ef foreldrarnir hafa látið það áform í ljósi, áður en barnið fæddist, að þau ætluðu að eigast, annaðhvort með því að beiðast lýsíngar eða með því að kaupa leyfisbrèf, en ekki hefir getað orðið af hjónavígslunni, sakir þess, að faðirinn hefir dáið litlu síðar, eða sakir einhverrar annarar tálmanar, er honum verður ei gefin sök á, og helzt alla æfi hans, t. a. m. veikindi eða hertekníng. Til þess barninu veiti hægra að sanna arftökurètt sinn, þegar svo stendur á, eins og hèr er um rædt, þá viljum Vèr ánýja fyrir prestunum þá skipun Vora, að þeir riti í kirkjubækurnar þegar beðizt er lýsíngar, samkvæmt því, sem boðið er í tilsk. 30. April 1824 5. gr., sbr. konúngsbrèf 7. Decbr. 1827.

10. Ef faðir kostar töluverðu uppá eitt eða fleiri af börnum sínum, eptir að þau eru komin upp, annaðhvort til að menta þau betur til þeirrar stèttar, sem þeim er ætluð, eða til að gjöra þau fær um að festa ráð sitt eða komast í atvinnuveg, eða til að efla framkvæmdir þeirra eða auka velgengni þeirra á annan hátt, en honum þykir sanngjarnt við hin börn sín, að draga þenna kostnað og styrk af arfahluta barnsins, enda sè þetta sýnilegt, annaðhvort af því, að hann hafi í því skyni skrifað upp útgjöld sín, eða af öðrum ljósum skýrteinum, þá skal sá afdráttur fram fara, og skal bæði draga af föðurarfinum og af þeim arfi, er börnin kynni

að fá eptir móður sína, þegar hún hefir átt fèlagsbú með föðurnum. það skal vera aðalreglan, að það, sem faðirinn hefir skriflegt eptir sig látið, skal vera full sönnun fyrir því, sem hvert barn hefir fengið fyrirfram. En komi áreiðanlegar líkur fram þar á móti, eða ef það lýsir sèr, að þesskonar útgjöld eru talin barninu, sem ekki ætti að rèttu lagi að telja því uppí arf, annaðhvort vegna þess, hvernig útgjöldum þessum er varið í sjálfu sèr, eða eptir efnahag búsins, eða hafi verið kostað uppá hin börnin, án þess það hafi verið skrifað upp eins, eða sè eitthvað auðsjáanlega virt of hátt, þá skal skiptaráðandi íhuga allar kríngumstæður nákvæmlega og ákveða síðan, hvort afdrátturinn eigi að fara fram, eða að hve miklu leyti. Geti barnið skilað þeim hlut aptur jafngóðum, er það hefir fengið, kemst það hjá að gjalda verð það, er hluturinn var metinn til. Sè ekki svo ástatt, má þó ekki skildagalaust telja barninu uppí arf verð það, er hluturinn var keyptur fyrir, heldur skal einnig líta á gángverð það, er þá er á peníngum, eptir því sem á stendur, og yfirhöfuð ekki meta hlutinn hærra, en sanngjarnt er, svo að jöfnuður verði á við hin börnin. þyki þess þörf, til að fá áreiðanlega grein fyrir öllu því, er til álita skal koma um afdráttinn, þá skal skiptaráðandi kveða til valinkunna og rèttsýna menn, af frændum eða nákunníngjum hins látna, til að segja álit sitt um málið. 1850. 25. Septbr.

11. Ef barnið hefir fengið meira fè fyrirfram, en nemur arfahluta þeim, er því ber, fær það að vísu engan arf, en verður þó ekki skyldað til, sem skuldunautur, að borga það, sem það hefir tekið ámóti fyrirfram eingöngis uppí arfsvon sína. En hafi faðirinn, af rángsleitni við skuldaheimtumenn sína, gefið börnum sínum þvílíkar gjafir, að hann eða bú hans vinnst eigi til að borga skuldaheimtumönnum, þá skulu slíkar gjafir ógildar að lögum.

12. Veiti móðir einstökum börnum sínum styrk, eptir að faðir er dauður, þá skal telja þeim þann styrk upp í arfahluta þeirra síðan, á sama hátt og eptir sömu

1850. reglum, sem fyrir er mælt í 10. og 11. gr. um föðurinn.
25. Septbr. Þannig skal einnig breyta, sè það seinni maður hennar, er veitir þeim slíkan styrk, sem ráðandi fèlagsbús síns og móðurinnar. Sama er og að segja um þann styrk, er föðurforeldrar eða móðurforeldrar veita barnsbarni sínu, eptir að barn þeirra sjálft er látið.

13. Nú hefir barn fengið styrk fyrirfram upp í arf sinn eptir föður og móður eða annaðhvort þeirra, og deyr fyrri, en á börn á lífi, þá skal draga þann styrk á síðan frá arfahluta þeirra eptir afa þeirra og ömmu, á sama hátt og með sömu skilmálum, og ákveðið er um barnið sjálft.

14. Það er, eins og áður, bannað að selja eða veðsetja arf þann, er maður á í vændum; eigi má heldur gefa slíkan arf. Þó skal eigi varna börnum eða öðrum niðjum að afsala sèr arftökurètt í hendur þeim, er þau eiga arfs von að, hvort sem það er gjört fyrir nokkuð eða ekkert, sèu þau annars fullveðja og fjár síns ráðandi; sè ekkert skilyrði haft, skal þetta vera jafnt skuldbindanda fyrir börn þess, er afsalar sèr arf, eins og fyrir hann sjálfan. Sama er og, ef einhver sá erfíngi, sem ekki er niður hins, afsalar sèr arftökurètt í hendur þeim, er hann stendur til að erfa.

15. Auk skyldmenna þeirra, sem talin eru í 2—8. gr., á einnig það hjóna, sem lifir eptir, rètt á að taka arfahlut eptir hið látna. Eigi hið látna afkvæmi á lífi, er erfðarètt hefir, þá skal arfahluti hins vera jafn því, sem arfahluti eins barns er að lögum; þó má hann aldrei vera meiri en svo, að hann samsvari fjórðúngi af öllum arfi hins látna, þegar frá hefir verið talið það, er gefið kynni að vera einstökum niðjum eða öðrum, samkvæmt 22. gr. í tilskipun þessari. Þó ekki sè barn til, skal samt miða við þann hluta, er það hefði átt að fá, þó sá arfahluti skiptist milli fleiri niðja, er koma í stað hins látna barns. Eigi hið látna ekkert afkvæmi á lífi, hverfur þriðjúngur arfs eptir það til hins, er lengur lifir.

16. Vèr höfum veitt því hjóna, er lengur lifir, þau rèttindi í 15. grein, sem eru í flestu miklu haganlegri og minni annmörkum bundin, en þau, er L. 5—2—19 veitir, þar sem leyft er að taka bróðurlóð, þegar svo er ástatt sem þar er getið, eða næsta grein þar á eptir, þar sem hjónum er leyft að virða sèr fè sitt og skerða með því að nokkru leyti sameign þá, sem tíðkanleg er meðal hjóna; skal því allt það ógilt vera, er greinir þessar ákvarða um þetta efni. Að öðru leyti er það sjálfsagt, að það hjóna, sem lengur lifir, eignast arf sinn eptir hitt með sama rètti og hvern annan arf, og ná þar alls ekki til þær ákvarðanir, sem hin fyrri lagagrein, er þegar var nefnd, hefir sett um bróðurlóð það, er þar getur um. Hjón eiga og kost á, eins og áður, að leita þesskháttar samníngum staðfestíngar, er annaðhvort aftaka eða takmarka sameign þá ámilli þeirra, er almennt tíðkast milli hjóna. — Rèttur sá skal haldast, sem L. 5—2—25, sbr. 26. gr., veitir ekkjum, að taka festargjöf eða morgungjöf, þá er maður hennar hefir áður gefið henni, og skal taka þetta af óskiptu búi. Að öðru leyti viljum Vèr, að það skuli óbreytt standa, sem boðið er í L. 5—2—24 og hinum öðrum ákvörðunum um, hvað það hjóna, sem lengur lifir, megi taka af óskiptu fèlagsbúinu, sem eign sína. 1850. 25. Septbr.

17. Ef það hjóna, er fyrri deyr, á engan þann ættíngja á lífi, er til arfs nær, eptir því erfðatali, sem hèr er skipað, þá tekur það, er lengur lifir, allan arf. Rèttur hjóna til að erfa hvort annað, bæði sá er hèr er getið og sá er talað er um í 15. gr., hverfur sjálfkrafa, þegar hjónaskilnaður verður; hann skal og ekki haldast, þegar þau eru eptir leyfisbrèfi skilin að borði og sæng.

18. Ekki er maður skyldur að skipta arfi eptir konu sína andaða með börnum þeirra ómyndugum, alla þá stund, sem hann ekki kvongast á ný, nema því að eins, að kaupmálabrèf eða aðrar gildar ákvarðanir gjöri slík skipti nauðsynleg. Það er og á hans valdi, að veita konu sinni með arfleiðsluskrá sama rètt, og hann hefir,

1850. til að sitja í óskiptu búi. En sè engin slík ákvörðun
25. Septbr. gjörð, skal amtmaður mega veita ekkjunni leyfi þetta, ef hún sannar með áreiðanlegum vitnisburðum, að hún sè ráðdeildarsöm kona, er kunni vel að fara með fè sitt. þetta leyfi mega einnig amtmenn veita foreldri því, sem lengur lifir, þó ómyndug stjúpbörn sèu, ef líkindi eru til, að vitni þess, sem er borinn forsvarsmaður barnanna, eða eptir áliti annara áreiðanlegra manna, að stjúpfaðir eða stjúpmóðir muni sjá þeim fyrir sæmilegu framfæri og uppeldi. Nú situr það hjóna, er lengur lifir, í óskiptu búi, og bætist því eitthvað, sem eigi kemur búinu við, einkum að erfðum eða gjöfum, þá þarf ekki að leggja það í búið, ef skipta er beðizt þá þegar, áður það hefir runnið þar inn.

19. Rèttur sá, er það hjóna, er lengur lifir, hefir til að sitja í óskiptu búi, samkvæmt undanfarandi grein, hverfur jafnskjótt, ef það giptist aptur. En þegar svo er ástatt, og skipta skal, eða þegar það hjóna, er lengur lifir, verður að láta skipta, þó það giptist ekki á ný, eptir því, sem fyrir er mælt í 18. gr., þá skal skiptaráðandi sjá um, að stjórn búsins mæti sem minnstum baga, að verða má. Skiptin á að byggja á framtölu húsráðanda sjálfs á eigum og skuldum búsins, að svo miklu leyti, sem erfíngjar og fjárhaldsmenn þeirra fallast á hana, og skiptaráðandi ekki finnur neina sèrlega ástæðu til, að rengja hana fyrir hönd hinna ómyndugu. Og þótt framtalan þyki eigi í alla staði rètt, skal samt ekki selja fjármuni búsins, nema nauðsyn beri til, heldur skal láta virða þá af óvilhöllum mönnum. þegar nú arfahlutar barnanna eru fundnir á þenna hátt, skal þá greiða af hendi, eða varðveita eins og vera ber, ef þau eru ómyndug, samkvæmt því, sem fyrir er mælt í tilskipun 18. Febr. 1847, um fjárforráð ómyndugra á Íslandi.

20. það skal hèðan af leyft vera hverjum einum, sem er 18 vetra að aldri, og með fullri skynsemi, og ekki á arfgengt afkvæmi, að ráðstafa öllum eignum sínum með arfleiðsluskrá, eins og honum sjálfum líkar, án

þess leita þurfi staðfestíngar til konúngs. Þó má annað 1850.
hjóna ekki svipta hitt þeim hluta af arfi eptir sig, er 25. Septbr.
15. gr. veitir því tilkall til, nema það hafi gefið sjálft
til þess samþykki sitt.

21. Ef sá, sem gjöra vill arfleiðsluskrá, er settur undir forráð annara, annaðhvort vegna eyðslusemi eða annara sèrlegra orsaka, þá verður ekki gild arfleiðsluskrá hans, nema honum sè veitt leyfi af amtmanni til að gjöra hana. Sömuleiðis þarf og staðfestíng amtmanns til þess, að sá maður, er gjörður hefir verið ómyndugur, geti kallað aptur að lögum arfleiðslu þá, er staðfest hefir verið á tèðan hátt, eða hverja aðra eldri, er hann kynni að hafa gjört, áður en hann varð ómyndugur.

22. Sá, sem á arfgenga niðja á lífi, skal eiga rètt á að gefa fjórðúng úr fè sínu, hvort sem hann ráðstafar því handa einstökum mönnum, eða handa kirkjum, skólum eða fátækum, eða til annars þvílíks augnamiðs.

23. Til þess að arfleiðsluskrá sè löggild, ef nokkur af hlutaðeigendum vill rengja, á hún að vera brèfleg, og skal sá, er arfleiðir, annaðhvort hafa ritað nafn sitt undir hana, eða kennzt við hana annaðhvort fyrir Notarius publicus, eptir því, sem fyrir er skipað í opnu brèfi 8. Januar 1823, sbr. konúngsbrèf 5. April 1826, eða fyrir tveim vitnum, er tilkvödd hafa verið í því skyni, og ritað á arfleiðsluskrána vottorð sitt; skulu þau geta unnið eið að því, ef þörf gjörist, að arfleiðandi hafi þá verið með fullu ráði, er hann ritaði, í viðurvist þeirra, nafn sitt undir arfleiðsluskrána, eða kenndist við hana. Sè arfleiðandi ólæs á skrif, skal lesa arfleiðsluskrána skilmerkilega upp fyrir honum, og skal Notarius eða vitnin sanna, að svo hafi verið gjört. Um arfleiðsluskrár skal þá eina til vitna taka, er sèu svo valinkunnir og rèttsýnir, að ei verði neitt með rökum að þeim fundið. — Þegar vitni skal leiða um arfleiðsluskrá, hvort rètt sè, skal ætíð kveðja til lögerfíngja hins látna, og þegar fram kemur önnur arfleiðsluskrá eldri, og gagnstæð þeirri, er sanna skal að rètt sè, skal einnig kveðja til þá, er arfleiddir voru í hinni fyrri skrá, til að vera

1850. viðstaddir vitnaleiðsluna. Sè sá, er vitni vill leiða, óviss
25. Septbr. um, hverja arfgenga frændur hinn látni eigi eptir, eða hann veit ekki til, að þeir sè á Íslandi, þá má leiða þíngsvitni sem fyrst, og þarf eigi að kveðja til frændur þá, sem þeim, er þíngsvitni vill leiða, er ókunnugt um, eða sem fjærstaddir eru, eptir því sem nú var sagt, en sýslumaður skal setja þeim valinkunnan og kunnugan svaramann, og skal hann, eins og dómarinn sjálfur, gæta rèttar þeirra við þíngsvitnis leiðsluna.

24. Verði maður snögglega og hættulega veikur og vili gjöra arfleiðsluskrá, má víkja frá reglu þeirri, sem sett er í 23. gr., að arfleiðsluskrár skuli vera brèflegar. Arfleiðslan má þá fara fram munnlega, í viðurvist tveggja tilkvaddra votta, er sèu svo að sèr gjörvir, sem arfleiðsluvottar eiga að vera og tiltekið er í 23. gr.; þó skulu þeir menn tafarlaust skrásetja efni arfleiðslunnar, og rita nöfn sín undir. En slík arfleiðsluskrá skal heita sem aptur tekin, ef arfleiðandi verður aptur heill heilsu, og ánýjar hana ekki, áður 4 vikur eru liðnar, á þann hátt, sem ákveðið er um brèflegar arfleiðsluskrár.

25. Reglur þær um arfleiðsluskrár, er standa í greinunum hèr að framan, skulu einnig haldast um þesskonar gjafabrèf, sem ekki er ætlazt til að gildi fyrr en að gjafaranum dauðum, þó með breytíngum þeim, er leiða af að gjafabrèfið er nokkurskonar samníngur.

26. Þegar bú er ekki tekið til skipta, eptir því, sem fyrir er mælt í þessari tilskipun Vorri, fyrir þá sök, að hlutaðeigandi situr í óskiptu búi með ómyndugum börnum, skal ekki lúka skiptaráðanda gjald það, sem skipað er í aukatekjureglugjörð 10. September 1830, 38. grein.

27. Breytíng sú, er tilskipun þessi gjörir á erfðalögunum, verður fyrst löggild um þann arf, er fellur til eptir 31. Decbr. 1851, en um arfleiðsluskrár, arfsalsbrèf og kaupmálagjörnínga, sem samið hefir verið fyrir þann dag, skal fara eptir lögum þeim, er híngaðtil hafa verið í gildi. Þó skulu arfleiðsluskrár þær, er áður eru samdar, vera löggildar staðfestíngalaust, ef þær eru að

lögun[1] og efni samkvæmar tilskipun þessari, þó þær sèu ekki samkvæmar lagareglum þeim, er híngaðtil hafa verið. 1850. 25. Septbr.

28. Til þess, að efni þessarar Vorrar tilskipunar því óhrigðulegar skuli verða kunnugt öllum hlutaðeigendum, viljum Vèr, að hún bæði verði birt á vanalegan hátt, og þaraðauki svo mikið prentað af henni, að hver hreppstjóri geti fengið eina. þaraðauki skal birta hana við kirkjur, á þann hátt, sem skipað er í tilskipun 8. Oktbr. 1824 § 2, sbr. konúngsbrèf 7. Decbr. 1827, 3 — og vonum Vèr einnig, að prestar, hreppstjórar og aðrir, sem eru í þeirri stètt, að þeir hafa tækifæri til að leiðbeina alþýðu, láti sèr annt um, að gjöra öllum kunnar reglur þessarar tilskipunar Vorrar, einkum efnið í 23. og 24. grein.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sèr þegnlega að hegða. — Gefið í höll Vorri Kristjánsborg 25. September 1850.

Kongelig **Bekjendtgjörelse** ang. **Aarstallet** paa **Nationalbankens nye Sedler.** Christiansborg Slot den 25. Septbr. 1850. — Denne „Bekjendtgjörelse angaaende at der paa de Sedler, lydende paa Halvhundrede Rigsbankdaler, der af Nationalbanken sættes i Omlöb i Henhold til allerhöieste Bekjendtgjörelse af 1. Septbr. 1850, maa bibeholdes Aarstallet 1834", er udkommen igjennem Justitsministeriet (Bardenfleth), og tillader, at de nye Sedler i Eet og Alt blive overeensstemmende med de ifölge Plak. 5. Novbr. 1834 udstedte, alene med den Forandring, at der paa Bagsiden af samme er trykt 50 i et Ornament i Reliefmaneer. — Original-Aftryk i det Schultziske Officin, 2 Blade i 4to. Dep. Tid. for 1850, S. 1149—1150. Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. for Danmark, 1850, S. 293. 25. Septbr.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. den ved **Mage-** 25. Septbr.

---

[1]) „lögum", Trykfeil i Original-Aftrykket, og i Tíð. frá alþ. 1853 Viðb. B.

1850. skifte bortfaldne **Qvildeleie til Borg Præstekald.**
25. Septbr. Khavn den 25. Septembr. 1850. — Isl. Copiebog 1850, Nr. 576.

I Forbindelse med Ministeriets Skrivelse af 22. Mai f. A. skulde jeg, efter at have modtaget Stiftsövrighedens Skrivelse af 5. Febr. d. A., med Hensyn til den Erstatning, der vil være Præsten til Borg at tilstaae for den ved det i allerh. Resolution af 16. Mai f. A. approberede Mageskifte bortfaldne Qvildeleie, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at da Præstekaldet ved det foretagne Mageskifte er blevet et Beneficium, vil Beneficiarius selvfölgelig for bemeldte Qvildeleie erholde Erstatning i samtlige de Jorder, som ved Magelæget ere gaaede over til Beneficiet. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 25. Septembr. 1850.

25. Septbr. **Kirke- og Underviisnings-Ministeriets** Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Andragende om Gjenoprettelse af Refstað Præstekald.** Khavn den 25. Septembr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 577.

Ved behagelig Skrivelse af 22. April d. A. har Stiftsövrigheden hertil indsendt deels et Andragende fra endeel Beboere i det forrige Refstada Præstekald, hvori anholdes om Gjenoprettelsen af bemeldte Præstekald, deels en Ansögning fra Sognepræsten til Skeggjastad, Hoseas Arnesen, om at to Hof Kirke tilhörende Jorder, nemlig Vidvik og Saurbær, maatte henlægges til Skeggjastad Præstekald.

Foranlediget heraf undlader jeg ikke til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. at melde, at Ministeriet, ifölge det under Sagen Oplyste, ikke har fundet Anledning til at gaae ind paa Noget af de foranförte Andragender, men at det iövrigt maa overlades til Hr. Stiftamtmanden og D. H. at indhente nærmere

Oplysninger om, hvorvidt det maatte ansees nödvendigt eller hensigtsmæssigt, at opföre en Annexkirke i det forhenværende Refstada Sogn, og eventualiter derom at indgive nærmere Forslag. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 25. September. 1850. 1850. 25. Septbr.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Beregning af Skole-Aaret** og **Opflytning i Klasserne.** Khavn den 25. Septbr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 578. 25. Septbr.

Med Hensyn til den i Ministeriets Skrivelse af 18. Mai d. A. indeholdte Bestemmelse om, at det sidstforlöbne Skoleaar, paa Grund af de i Skolen i sidstafvigte Vinter forefaldne Uordener, ikke skulde ansees som et ordentligt Skoleaar og derfor hverken tages i Betragtning ved Udregning af Skoletiden eller Bestemmelsen af Klassetiden, har Ephoratet i behagelig Skrivelse af 22. i f. M. gjort opmærksom paa, at der fandtes enkelte Elever i Skolen, som, naar denne Bestemmelse fulgtes, saa at det forlöbne Skoleaar ikke medregnedes, alligevel havde været den fastsatte Tid i Klasserne, hvorhos det er berettet, at da disse Elever ved Examen, som forinden Modtagelsen af fornævnte Resolution var ansat og tildeels begyndt, viste, at de havde gjort saadanne Fremskridt, at de efter Lærernes eenstemmige Formening burde opflyttes i höiere Klasse, er en saadan Opflytning foretagen. Da desuden nogle andre Elever, nemlig Gunnlaugur Blöndal, Elev i anden Klasse, og Davið Guðmundsson, Þorsteinn Þórarinsson, Guðjón Hálfdanarson og Magnús Stephensen, Elever i förste Klasse, bestode saaledes ved Examen, at samtlige Lærere erklærede, at de, efter deres Kundskaber, burde opflyttes i höiere Klasse, og at det maatte ansees til stor Skade for dem at tvinge dem til i længere Tid at forblive i den Klasse, de ere i, har Ephoratet an-

1850. draget paa, at ogsaa disse Elever, af hvilke Ingen har
25. Septbr. deeltaget i de stedfundne Excesser, maatte opflyttes.

Idet Ministeriet, ifölge det saaledes Forklarede og under Henviisning til det nye Skoleregulativ og Motiverne for samme, Intet herimod vil have at erindre, undlader jeg ikke til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Rektor tjenstl. at tilföie, at forsaavidt Ephoratet tillige i ovennævnte Skrivelse har anholdt om en almindelig Bemyndigelse for Rektor til, efter Conference med samtlige Lærere, at tillade Opflytning i höiere Klasse og Dimission fra Skolen, hvor det findes, at Vedkommende ved udmærket Flid have indvundet det Forsömte, da vil der i denne Henseende være at forholde efter det förommeldte nye Skoleregulativ, navnligen § 9, 5 og § 13. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 25. Septembr. 1850.

25. Septbr. **Kirke- og Underviisnings-Ministeriets** Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Gjenerhvervelse af en bortsolgt Kirkejord** til **Miklagard.** Khavn den 25. Septbr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 579.

I Anledning af det med Stiftsövrighedens behagelige Skrivelse af 1. Decbr. f. A. hertil indkomne Andragende, hvori Præsten til Saurbæ i Öfjords Syssel, Einar Thorlacius, anholder om, at Jorden Hlidarhagi, som ifölge de ældre Maldager har tilhört Miklagards Kirke, men ved Salget af forrige Holum Bispestóls Gods i Aaret 1802 blev særligen afhændet som en Bispestolen direkte tilhörende Eiendom, enten maa vorde Miklagards Kirke allernaad. tilbagegiven med paafaldne Renter, eller Kirken paa anden Maade gjort skadeslös for det formentligen ulovlige Salg af bemeldte Jord, skulde jeg tjenstl. have Hr. Stiftamtmanden og D. H. anmodet om, behageligen at ville tilkjendegive Andrageren, at Ministeriet, i Henhold til hvad der i det

forrige danske Cancellies Skrivelse af 5. Juni 1845 og i Stiftsövrighedens foranförte Skrivelse er anfört, ikke kan indlade sig paa fornævnte Andragende, men at det iövrigt selvfölgeligen maa staa Pastor Thorlacius frit for, at gjöre sin formentlige Ret i bemeldte Henseende gjeldende ved Domstolene. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 25. Septembr. 1850. 1850. 25. Septbr.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Valg af Handels-Pladser til Kjöbstæder.** Khavn den 25. Septbr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 583. 25. Septbr.

Blandt de Punkter, som ved Udarbeidelsen af Planen til den islandske Handels Frigivelse fortjene særdeles Overveielse, er Valget af de Steder, som ifölge deres Beliggenhed, Havne og övrige lokale Forhold maae ansees at være fortrinligen skikkede til saadanne större Handelspladser, hvortil Skibe, som komme fra Udlandet, kunne söge for at udlosse. Som Steder, hvorom der i denne Henseende især kunde blive Spörgsmaal i Nord- og Öster-Amtet, troer Ministeriet at burde udhæve Sauðárkrók i Skagafjords Syssel, Akureyri i Öfjords Syssel, samt Seydisfjord i Nordermule Syssel og Eskifjord og Berufjord i Söndermule Syssel.

Ministeriet önskede derfor med Hensyn til disse Steder at modtage saa nöiagtige Oplysninger som muligt, om der sammesteds maatte haves fornöden Byggeplads til et Kjöbstadanlæg, om, og da paa hvilken Maade, samme maatte kunne erhverves for den vordende Kjöbstads Regning, hvem der maatte paa de forskjellige Steder have Dispositionsret over Grunden, og om de ikke efter Adkomstdokumenterne maatte være pligtige til at taale, at Andre bygge paa deres Grund, imod at erholde en passende Grundleie og iövrigt efter Udviisning af en Bygningscommission, der formentligen paa

1850. disse Steder vilde kunne indrettes efter de samme
25. Septbr. Principer, som ere blevne lagte til Grund for Indretningen og Virksomheden af Bygningscommissionen i Reykjavík, med de Modifikationer, som hvert Steds særegne lokale Forhold maatte medföre. Og maa Ministeriet, til bedre Orientering i forberörte Henseende, önske at erholde en om end mindre nöiagtig optaget, men til de nuhavende Land- og Sökort sig sluttende Skizze af Omegnen og Havnen paa vedkommende Steder, tilligemed Oplysning om Beskaffenheden af de dertil förende Veie, og Störrelsen af det naturlige Opland for Stedet, samt dettes Beskaffenhed og naturlige Velstand. Hvad Akureyri i Særdeleshed angaaer, skulde man, for det Tilfælde, at dets Byggeplads maatte findes for indskrænket, udbede sig nærmere Underretning, om der maatte være Noget til Hinder for, at Handelsstedet flyttes hen til det i Nærheden liggende Oddeyri, hvem Grunden paa det sidstnævnte Sted tilhörer, og om samme vil kunne erhverves for Kjöbstaden, m. v.

Da det endvidere maa ansees som en nödvendig Betingelse for en Kjöbstadudvikling paa de foranförte Steder, at der er en Övrighedsperson og en Dommer paa Stedet, for at afgjöre de opstaaede Tvistigheder og overholde den tilbörlige Orden, skulde jeg tjenstl. udbede mig Hr. Amtmandens Betænkning meddeelt, om De antager, at der kan være Noget imod, at det for Fremtiden gjöres vedkommende Sysselmand til Pligt, at tage Bopæl paa eller i Nærheden af de ovennævnte Steder, hvorved dog er at bemærke: 1) at forsaavidt det maatte blive gjort Sysselmanden i Söndermule Syssel til Pligt at bosætte sig paa Berufjord, da forudsætter dette en Forandring i den nuværende Jurisdictionsinddeling, og 2) at da Seydisfjord særdeles egner sig til et Toldklareringssted, kunde der muligen være Anledning til sammesteds at ansætte en Toldforvalter, hvorved Politimesterens Nærværelse paa Stedet vilde blive mindre nödvendig.

De saaledes attraaede Oplysninger og Betænkninger forventes om muligt hertil indsendte med det til næste Foraar retournerende Postskib. — Indenrigsministeriet den 25. Septembr. 1850[1]. 1850. 25. Septbr.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse til Biskoppen over Island, ang **Böndernes Pligtarbeide** ved Opförelsen af **Tömmerkirker.** Khavn den 25. Septbr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 589. 25. Septbr.

I behagelig Skrivelse af 2. Febr. d. A. har D. H. forespurgt, om og hvorvidt det i Reglementet af 17. Juli 1782 § 15 Bönderne paalagte Pligtarbeide maatte kunne komme til Anvendelse med Hensyn til Tömmerkirker.

Foranlediget heraf skulde jeg ikke undlade tjenstl. at meddele Fölgende:

---

[1]) Under samme Dato ere Breve af samme Indhold afgaaede til Amtmand Melsted i Vester-Amtet og Stiftamtmand Grev Trampe for Sönder-Amtets Vedkommende. I Brevet til Vester-Amtet udhæves Stykkisholm i Snæfellsnes Syssel, Eyri ved Skutilsfjord i Isafjords Syssel og Borðeyri i Stranda Syssel. — I Brevet til Stiftamtmanden udhæves for Sönder-Amtets Vedkommende Reykjavík, Vestmannö og Havnefjord. „Med Hensyn til sidstnævnte Sted maatte nærmere Oplysning tilveiebringes, om tilstrækkelig Byggeplads til videre Udvidelse af Byen maatte haves, hvem der har Dispositionsret over Grunden" (om ikke vedkommende Eiere vare pligtige til at overlade deres Grunde til Bygninger mod Grundleie, og om ikke en Bygningscommission kunde indrettes). „Da det derhos maa ansees som en nödvendig Betingelse for en Kjöbstad-Udvikling paa bemeldte Sted, at der er" (en Övrighedsperson og Dommer, hvorom forlanges Betænkning) „om det ikke maatte ansees rettest, at paalægge den eventuelle Sysselmand i Kjose og Gullbringa Syssel at tage Bopæl i Havnefjord". — Ligeledes med Hensyn til Vestmannöerne önskes nærmere Oplysning, „om der efter de lokale Forhold maatte være Noget til Hinder for, at flere Handels-Etablissementer oprettes sammesteds". — Isl. Copieb. sst. Nr. 584—585.

1850. Ved nysanförte Bestemmelse er det gjort Bönderne
25. Septbr. til Pligt: 1) at opföre Kirkens Vægge, samt at lægge Tag paa den paa deres egen Bekostning; 2) at hjælpe til at före Tömmer og Materialier til Kirken, naar nogen stor Kirkereparation foretages.

Da Lovgiveren herved aabenbart er gaaet ud fra, at Bönderne ikke skulle præstere Andet, end hvad de ved personligt Arbeide og ved deres Folk og Heste kunne udföre, — hvilket ogsaa er antaget i den af D. H. paaberaabte Skrivelse af 11. Juni 1833, — maa det, hvad den under Nr. 1 anförte Forpligtelse angaaer, antages, at kun Arbeide ved Opförelsen af Kirkens Vægge og Tag af Steen og Grönsvær (moldarverk) kan affordres dem, men derimod ikke saadanne Arbeider, hvortil udfordres technisk Færdighed, ligesom der ei heller istedet derfor vil være at erlægge nogen Erstatning. Det eneste Arbeide, som det ifölge heraf kunde være Spörgsmaal om at paalægge Bönderne at udföre ved Tömmerkirkerne, vilde, som af D. H. bemærket, være Kirkens Tjæring, men da dette Arbeide dog ikke kan henregnes til egentligt Bondearbeide, og da samme er uden Sammenhæng med den ældre Byggemaade, hvortil det i Reglementet stipulerede Arbeide knyttedes, formenes, at ogsaa det bör være Bönderne uvedkommende. Derimod vil det, ifölge den under Nr. 2 ommeldte Forpligtelse, kunne paalægges Bönderne, at transportere ikke alene Tömmer og andre Bygningsmaterialier, men ogsaa den til Kirken nödvendige Tjære, dog kun under den i §'en tilföiede Betingelse, at en stor Reparation (eller Kirkens Ombygning) foretages, altsaa ikke den Tjære, der aarligen medgaaer til Kirkens Vedligeholdelse.

I Henhold til de foranförte Regler maa Ministeriet overlade til D. H. at afgjöre det i de hermed tilbagefölgende to Bilage omhandlede specielle Tilfælde. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 25. Septembr. 1850.

Kirke- og Underviisningsministeriets Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Snæfuglstad Kirkes Servitut i Hestfjall.** Khavn den **25.** Septembr. **1850.** — Isl. Copieb. 1850, Nr. 590. 1850. 25. Septbr.

Deres Höiærværdighed har i behagelig Skrivelse af 5. Febr. d. A., næst at yttre den Formening, at den forrige Snæfuglstad Kirke efter dens Maldage tilhörende Græsningsret for 20 Qvilder i det saakaldte Hestfjall maa antages at være ved det i Aaret 1801 passerede Mageskifte af Jorden Snæfellstad med Klausturholum[1] fulgt med Kirken, der blev flyttet til Klausturholum, og saaledes endnu at tilkomme denne Kirke, henstillet til Ministeriets Afgjörelse, om der ikke paa Kirkens Vegne bör anlægges et Vindicationssögsmaal, eller Præstekaldet gjöres skadeslöst ved en passende Erstatning af den kgl. Kasse.

Foranlediget heraf undlader jeg ikke til behagelig Efterretning tjenstl. at melde, at ligesom der ikke findes tilstrækkelig Anledning til at anlægge et Vindicationssögsmaal imod Vedkommende, som, efter hvad der er oplyst, have i fuldkommen god Tro benyttet den omhandlede Servitut siden 1801, saaledes kan det neppe ansees for at være stemmende med Billighed, i bemeldte Henseende at fordre Erstatning af den kongel. Kasse, der maa antages at have gjort betydelige Opoffrelser til Fordeel for Beneficiarius paa Klausturholum ved det i Aaret 1801 stedfundne Magelæg, hvorfor det ogsaa er saa meget rimeligere, at det har været de Contraherendes Mening, at den omhandlede Servitut stedse skulde fölge med Jorden Snæfuglsstad, hvilket ogsaa bestyrkes ved det siden den Tid bestaaende faktiske Forhold.

[1]) see Reskr. 31. Juli 1801. Der kaldes Gaarden „Snæfokstaðir". — Iövrigt vil det let skjönnes, at Formerne „Snæfokstaðir", „Snæfellstaðir" og „Snæfuglstaðir" kun ere Variationer af eet og samme Navn.

1850. 25. Septbr. Som Fölge heraf maa Ministeriet tiltræde den af Stiftamtmanden yttrede Formening om, at der ikke er tilstrækkelig Grund til at foretage Videre i indbemeldte Anledning. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 25. Septembr. 1850.

26. Septbr. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forlæggelse af Bispe-residentsen** fra **Laugarnes til Reykjavik.** Khavn den 26. Septbr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 596.

Efter at Ministeriet, samtidigt med Stiftamtets Skrivelse af 30. Decbr. f. A., havde fra Biskop Thordersen modtaget et Andragende, dateret 5. Marts d. A., hvori han gjentager sin tidligere Begjæring om, at Bispeboligen paa Laugarnes maatte blive nedlagt, og at det maatte tillades ham at tage Bopæl i Reykjavík, imod at der blev tillagt ham en Husleiehjælp af c. 200 Rd., har jeg, efter forudgaaet Brevvexling med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, om Sagen nedlagt allerunderd. Forestilling, og har det behaget H. M. Kongen under 24. i d. M. allern. at resolvere:

„1) at det allern. maa tillades [osv. see Resol. 24. Septbr., ovenf. S. 593—594] .... det i saa Henseende Fornödne".

Ved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden denne allerh. Resolution til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Biskop Thordersen, skulde jeg lige tjenstl. have Dem anmodet om, at ville foranstalte Auktion over Eiendommen afholdt til den Tid, som De efter Conference med Biskop Thordersen maatte finde mest beleilig, samt iövrigt paa saadanne Vilkaar, som maatte ansees mest fordeelagtige og betryggende for den kgl. Kasse, hvorved navnlig er at bemærke, at da en væsentlig Deel af Eiendommens Værdi bestaaer i Vaaningshuset, og da dette lettere end Jordeiendommen vil

være udsat for Beskadigelse, eller endog for aldeles Ödelæggelse i Tilfælde af Ildsvaade, vil det formentligen være nödvendigt, at Kjöberen, hvis han ikke strax udbetaler mere end 1/3 af Kjöbesummen, imod at Resten forbliver indestaaende i Eiendommen med förste Prioritets Panteret, forpligter sig til deels at lade Huset assurere, deels til ved aarligen foretaget Syn at godtgjöre, at Eiendommens Værdi ikke er forringet, ligesom det formentligen vil være hensigtsmæssigt, foruden for den förste Udbetaling af 1/3 af Kjöbesummen, at stipulere passende aarlige Afdrag, imod at Resten iövrigt forrentes paa sædvanlig Maade. 1850. 26. Septbr.

Naar Auktion over Eiendommen er bleven afholdt, forventes om Udfaldet nærmere Indberetning meddeelt, ledsaget af Hr. Stiftamtmandens Yttringer om Antageligheden af det gjorte höieste Bud. — Indenrigsministeriet den 26. Septembr. 1850.

Indenrigsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Oprettelse af en **Sparekasse for Reykjavík og Omegn.** Khavn den 28. Septembr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 613. — Islandsk: Uddrag i Lanztíðindi (1850) II, 140. 28. Septbr.

I Anledning af det med Stiftamtmandens behagelige Skrivelse af 14. Mai d. A. hertil indsendte Andragende fra Communalbestyrelsen i Reykjavík, angaaende Oprettelsen af en Sparekasse for Byen og Omegn, har jeg med Finantsministeriet brevvexlet om Sagen, og har bemeldte Finantsministerium, der, ligesom jeg, erkjender Vigtigheden af en saadan Sparekasse, derefter samtykket i, at dens Midler indbetales i Islands Jordebogskasse til Forrentning af Statskassen, med fölgende nærmere Bestemmelser:

Indbetalingerne i Jordebogskassen kunne skee til enhver Tid, men kun i runde Summer af eet eller flere

1850. fulde Hundrede Rigsbankdaler. For hvert indbetalt Belöb
28. Septbr. vil Landfogden have at udstede Prima- og Secunda-Qvittering, hvoraf Prima af Landfogden indsendes til Stiftamtmanden, men Secunda udleveres til Sparekassens Bestyrelse, for at tjene som Beviis for Indbetalingen. Og vil der i Overeensstemmelse hermed af Stiftamtmanden være at tillægge Landfogden en almindelig Ordre til Modtagelsen af Indskud for Sparekassen.

De indbetalte Summer forrentes af Jordebogskassen med 3½ pCt. aarligen fra Indbetalingsdagen af at regne. Med Renternes Anviisning saavel til 11. Juni Termin, som ved Capitalernes Tilbagebetaling til en af nedennævnte tre andre Forfaldsterminer, forholdes paa samme Maade, som med Renterne af de i Jordebogskassen indestaaende Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler.

Tilbagebetaling af de indskudte Summer kan finde Sted enten til 11. Juni Termin eller til 11. September, 11. December eller 11. Marts, efter 3 Maaneders forudgaaet Opsigelse, som indleveres til Stiftamtmanden. I Opsigelsen anföres de Secundaqvitteringer, hvis Belöb forlanges udbetalt, og naar disse findes stemmende med de hos Stiftamtmanden beroende Primaqvitteringer, meddeler han, til den vedkommende af de nævnte Forfaldstider, Landfogden Ordre til Udbetalingen.

Over de Omsætninger, som finde Sted med Sparekassen, har Landfogden at aflægge et særskilt detailleret Regnskab, som begynder med hvert Aars 1. April, samt afsluttes med 31. Marts det næstpaafölgende Aar, og hvori optages de efter hver Secundaqvittering forfaldne og udbetalte eller resterende Renter. Dette Regnskab, bilagt med de indfriede Secundaqvitteringer og övrige fornödne Oplysninger, bliver, ledsaget af de til de indfriede Secundaqvitteringer svarende, hos Stiftamtmanden beroende Primaqvitteringer, at indsende til undertegnede Ministerium, for derefter at tilstilles Finantsministeriet.

Hvad dernæst Sparekassens indre Organisation angaaer, da finder Ministeriet det mindre hensigtsmæssigt, at Communalbestyrelsen i Reykjavík optræder som Bestyrer af bemeldte Sparekasse, der ifölge Planen skal udstrække sin Virksomhed til Omegnen af Reykjavík og altsaa ud over Byens Grændser, og det formenes derfor, at en særskilt Bestyrelse, bestaaende af paalidelige Mænd, bör stille sig i Spidsen for samme. Naar den Rente, som Sparekassen udreder af Interessenternes Indskud, blev bestemt til 3 pCt. aarligen, vilde Sparekassen, der af Statskassen erholder $3^{1}/_{2}$ pCt. Rente, kunne anvende den $^{1}/_{2}$ pCt., der herved vindes for Kassen, deels til at bestride Administrationsudgifterne, deels til at afholde Forrentningen af Interessenternes Indskud fra Indbetalingen til Sparekassen, indtil der er samlet et Belöb, som kan indsættes i Jordebogskassen, eller paa anden Maade gjöres frugtbringende.

1850.
28. Septbr.

Iövrigt vil Forholdet mellem Sparekassen og dens Interessenter formentligen i det Væsentlige kunne ordnes efter de samme Principer, som i saa Henseende ere blevne fulgte i Danmark, i hvilken Henseende medfölgende to Sparekasseböger ville kunne tjene til nærmere Veiledning, og bemærkes det, at den paatænkte Sparekasse upaatvivlelig vil kunne vente, paa nærmere Ansögning derom til Justitsministeriet, at erholde de samme Rettigheder, som ere tilstaaede andre Sparekasser i Riget, navnligen Frihed for Arrest og Beslag, og Tilladelse til selv at mortificere bortkomne Sparekasseböger. Forsaavidt der i Særdeleshed af Communalbestyrelsen er andraget paa, at der for de af Sparekassen i Jordebogskassen indbetalte Summer maatte blive meddelte transportable Obligationer, da vil dette, efter hvad Finantsministeriet har yttret, paa ingen Maade kunne tilstedes, hvorimod der i denne Henseende vil være at forholde ligesom i Danmark, hvor der med Hensyn til den korte Opsigelsestid ikke meddeles Obli-

1850. 28. Septbr. gationer for de i Statskassen indbetalte Sparekasse-Midler. Og bedes det derhos udtrykkeligen tilkjendegivet Sparekassens Bestyrelse, at Jordebogskassens Secundaqvitteringer ikke realiseres paa anden Maade, end ved contant Betaling af Jordebogskassen efter den bestemte Opsigelse af 3 Maaneder i Forveien. Derimod vil det naturligviis blive Bestyrelsens Sag at afgjöre, hvilken Opsigelsesfrist Sparekassen forlanger af sine Interessenter. Endeligen maatte det paalægges Bestyrelsen, aarligen at udstede en offentlig Bekjendtgjörelse angaaende Sparekassens Tilstand og Virksomhed.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden Forestaaende til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse samt fornöden Foranstaltning, undlader jeg ikke lige tjenstl. at tilföie, at Finantsministeriet, efter Forslag fra undertegnede Ministerium, har, for at lette Pengecirculationen paa Island, samtykket i, at Nationalbankens Sedler maae modtages i alle Indbetalinger til Statskassen, som finde Sted i Island, og navnligen i Jordebogskassen, dog saaledes, at Modtagelsen af Sedler indskrænker sig til de **pligtige** Indbetalinger alene, og at disse Sedler ligeledes kunne udgives fra Jordebogskassen, forsaavidt Saadant af Vedkommende maatte önskes og Kassens Beholdning tilsteder det, samt at det er paatænkt, at ordne Sagen i Overeensstemmelse hermed, naar allerhöieste Tilladelse til Foranstaltningens Iværksættelse er erhvervet. — Indenrigsministeriet den 28. Septembr. 1850.

1. Oktbr. **Reglement** for Disciplene i den **lærde Skole i Reykjavík,** stadfæstet af Stiftsövrigheden. Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 1. Oktbr. 1850. — Original-Aftryk (i Reykjavík), 2 Blade i 4to.

Reglur fyrir pilta í hinum lærða skóla í Reykjavík.

Sú er ætlun skóla vors, að afla piltum lærdómsþekkíngar, glæða skynsemina, laga og styrkja viljann.

og efla hjá þeim siðprýði og góða siði; en til þess, að þessari ætlun verði framgengt, ber brýna nauðsyn til, að piltar hafi fastar reglur til að fara eptir, þannig lagaðar, að þeir veri tímanum sem bezt til bókiðnanna, og venist á reglusemi og siðgæði, og því setjum vèr reglur þær, sem nú skal greina, og skulu piltar gæta þeirra vandlega: 1850. 1. Oktbr.

1. gr. Dýravörður skal hríngja skólabjöllunni á hverjum virkum degi, hálfri stundu eptir miðjan morgun; skulu þá heimasveinar allir þegar fara á fætur, og vera alklæddir að hálfri stundu liðinni, því að þá skal dyravörður læsa svefnloptunum, og halda þeim læstum þángað til piltar hátta á kveldin. Á helgidögum, og þegar leyfi eru, skulu piltar allir vera komnir á fætur að minnsta kosti klukkan 8.

2. gr. Á öllum virkum dögum er tíminn, frá því piltar koma á fætur og til klukkan 7³/₄, ætlaður til morgunverðar, og skal þá dyravörður láta sópa lestrarstofurnar á meðan, og viðra þær.

3. gr. Á öllum virkum dögum er hríngt til bæna á morgnana kl. 7³/₄, og skulu allir piltar, bæði heimasveinar og bæjarsveinar, vera við bænir.

4. gr. Gefa skal piltum tómstund, 4—5 mínútur, við lok sèrhvers kennslutíma, og allt að fjórðúngi stundar við lok elleftu stundar; en úr því má enginn gánga út úr bekk sínum, nema með leyfi kennarans, en hver skal sitja kyr í sínu sæti, þángað til tíminn er úti, og hvorki hafa samræður, nè gjöra nokkurskonar óreglu. Beri svo við, að kennari sè ekki í einhverjum bekk, meðan á kennslutímanum stendur, þá skulu þeir, sem eru í þeim bekk, sitja þar kyrrir, og hvorki hafa umgáng nè hávaða, og skulu umsjónarmennirnir í bekknum hafa gætur á, að eigi sè útaf breytt.

5. gr. Tímanum frá kl. 2 til 3¹/₂ skulu piltar verja til miðdegisverðar, og skal dyravörður hafa lestrarstofurnar læstar frá kl. 2 til 3, og viðra þær.

6. gr. Tímann frá kl. 7 til 8 hafa piltar til kveld-

1850. verðar, og skal dyravörður þá einnig láta lestrarstofurnar
1. Oktbr. vera læstar á meðan.

7. gr. Á rúmhelgum dögum öllum er hríngt til kveldbæna kl. 10, og skulu allir heimasveinar vera þar viðstaddir; en undireins og bænum er lokið skulu allir heimasveinar gánga til rekkju; skal þá dyravörður loka útidyrum skólans, og öll ljós í svefnloptunum skal hann hafa slökkt, þegar klukkan er $10^{3}/_{4}$.

8. gr. Tímanum frá kl. $3^{1}/_{2}$ til 5 skulu piltar verja til lesturs, en þá mega þeir hressa sig hálfan tíma, en taka þá aptur til lesturs, þángað til þeir gánga til kveldverðar, og þegar þeir koma frá kveldverði, skulu þeir lesa til kl. 10.

9. gr. Annanhvorn sunnudag, sem messað er á íslenzku, skulu allir piltar gánga í kirkju; skulu þeir vera allir í skólahúsinu þegar hríngt er skólabjöllunni, gánga því næst í kirkju, og sitja þar eptir skólaröðinni; má enginn gánga út um messuna, og eigi gánga úr kirkju, fyr en kennari sá, sem með er, stendur upp. En þann sunnudaginn, sem þeir eigi fara í kirkju, skulu heimasveinar hafa húslestur í skólanum, um hádegisbil, og skulu þeir allir vera við hann, nema því að eins að þeir fari í kirkju, og skulu þeir þá láta kennara þá, sem búa í skólanum, vita það áður.

10. gr. Enginn heimasveina má nokkurn tíma gánga burt frá skólanum, án þess hann hafi fengið leyfi til þess hjá kennurum þeim, sem í skólanum búa, þegar frá skildir eru matmálstímar; enda skulu allir heimasveinar vera komnir frá matmáli þegar sá tími er liðinn, sem til þess er ætlaður. Á hinn bóginn skulu bæjarsveinar allir þegar fara heim til sín, og kennslutímar eru úti, og alls ekki koma í skólann það sem eptir er dagsins, nema þeir eigi brýnt erindi, og skulu þá fara þegar aptur, og því er af lokið. Sömu reglu skulu og piltar hafa á helgidögum, og þegar leyfi eru. Enginn lærisveinn, hvorki heimasveinn nè bæjarsveinn, má fara burtu úr bænum án leyfis skólastjóra. Eigi má heldur

neinn bæjarsveina, eða utanskólamaður, vera nætursakir í skólahúsinu. Vili einhver piltur vera í skólanum í sumarleyfinu, skal hann fá leyfi skólastjóra til þess; en skólastjóri skal umgángast það við yfirumsjónarmenn skólans, þegar til lengdar leikur. 1850. 1. Oktbr.

11. gr. Lærisveinar eiga vandlega að gá að eldi og ljósum, að enginn voði hljótist af því; þeir mega hvorki taka ljós eða kertapípur, þaðan sem þeim er staður ætlaður, eða flytja úr öðru herbergi í annað. Þurfi einhver piltur upp á lopt, eptir það að dimmt er orðið, til að sækja eitthvað, mega þeir eigi fara þángað með ljós sjálfir, heldur skulu þeir fara til dyravarðar, og fylgir hann þeim með ljósbera, ef hann með nokkru móti kemst til þess. Púður eða skotpípur má enginn hafa nokkurstaðar í skólanum.

12. gr. Lærisveinar mega ekkert skemma, sem skólinn á; en gjöri einhver sig sekan í því, þá bæti hann fullar skaðabætur, og skulu kennararnir gángast fyrir þesskonar málefnum, þegar dyravörður eða umsjónarmenn bera þau upp fyrir þeim.

13. gr. Lærisveinar eiga líka að fara vel með föt sín og bækur; mega þeir eigi heldur farga neinu af munum sínum, nema foreldrar eða fjárhaldsmenn leyfi. Forðast skulu þeir og að taka nokkuð það, sem aðrir eiga, og eigi heldur kaupa eða taka í skuld, nema með vilja og vitund fjárhaldsmanna sinna, og skulu allir varast að lána piltum penínga eða peníngagildi, með því foreldrar pilta eru eigi skuldbundnir til að borga þesskonar lán.

14. gr. Áður en skóli er settur á haustum, skal læknirinn og kennari einn, sem skólastjóri nefnir til, líta eptir öllum lærisveinum, hvort nokkur þeirra hafi kláða eða útbrot á hörundi; því að enginn fær inngaungu í skólann, nema hann sè með öllu laus við slíkan kvilla. Sè nokkur piltur veikur af þess kyns sjúkleik, skal fjárhaldsmanni hans þegar sagt til, og skal hann annast, að pilturinn verði læknaður. Þegar einhver

1850. heimasveinn verður veikur, skal þegar segja það þeim
1. Oktbr. kennurum, er búa í skólanum, og skulu þeir þá annast um, að hann komist upp á spítala, og fái þar aðhjúkrun þá, sem hann þarf. Verði bæjarsveinn veikur, skulu þeir, sem hann er til húsa hjá, tilkynna það brèflega þeim kennurum, sem búa í skólanum.

15. gr. Enginn lærisveinn má venja komur sínar á gildaskála eða önnur veitíngahús, og er slíkt með öllu bannað.

16. gr. Sèrhver lærisveinn skal hafa vitnisburðarbók, sem skólastjóri fullgildir. Rita kennararnir í hana vitnisburð piltsins á viku hverri fyrst um sinn, þángað til breytíng verður á því gjörð, bæði fyrir iðni, hegðun, og hvernig honum hefir gengið í hverri vísindagrein. Skulu piltar sýna vitnisburðarbók þessa fjárhaldsmönnum sínum í hvert skipti, og ritað er í hana, og til sanninda-merkis um það, að hann hafi sèð hana, skal hann rita neðan undir í hvert skipti nafn sitt. Gjöri nokkur læri-sveinn sig sekan í nokkurs kyns óreglu, hvort heldur er í kennslutíma eða utan tíma, þá rita kennarar það í bók, sem til þess er ætluð, og geta þess í vitnisburðar-bók piltsins.

17. gr. Skólastjóri hefir yfirumsjón í skólanum, og skulu hinir kennararnir, einkum þeir, sem í skólanum búa, skipta hinni almennu umsjón á milli sín, með hans ráði. Auk þess nefnir skólastjóri til umsjónarmenn úr flokki lærisveina sjálfra, svo marga sem honum þykir þörf á. Skulu þeir styrkja kennarana af fremsta megni til að viðhalda góðri reglu, og láta kennara þá, sem í skólanum búa, undireins vita, og einhver piltur gjörir sig sekan í einhverri óreglu, t. a. m. ef einhver læri-sveinn eigi kemur á rèttum tíma frá matmáli, eða fer leyfislaust ofan í bæ, er ekki við bænir eða fer ekki í kirkju, skemmir eitthvað, eða hver helzt önnur óregla sem kann að vera; en þegi þeir yfir, verður það þeirra ábyrgðarhluti.

18. gr. Lærisveinarnir skulu í öllu sýna kennurum

sínum hlýðni og auðsveipni, og mega þeir búast við hegníngu fyrir hvert brot á góðri reglu, eptir málavöxtum. Einkum skulu þeir forðast alla ofnautn áfengra drykkja, og er það bein útreknÍngarsök úr skóla, ef að því kveður til muna. Einnig skulu þeir varast, að venja sig á mikla tóbaksnautn, með því hún er skaðleg fyrir heilsu og fjör únglínga, og í skólahúsinu má alls enginn lærisveinn reykja, nema inni hjá kennurunum sjálfum, og með leyfi þeirra. 1850. 1. Oktbr.

Reglur þessar samþykkjum vèr að öllu leyti. — Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi 1. Oktober-mánaðar 1850.

J. D. Trampe. H. G. Thordersen.

Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1. April 1851 til 31. Marts 1852. Khavn 5. Oktbr. 1850. — Original-Aftryk hos Schultz (4) + 52 Sider i 4to. Departem Tid. for 1850, S. 1249—1262 (Uddrag). Ný Fèlagsrit XI, 135—137. — Her optages kun hvad der direkte anföres som Island vedkommende. 5. Oktbr.

I. Indtægt . . . .

§ 9. De islandske Intrader föres til Indtægt med 28,200 Rbd., i Henhold til Indtægtsbilag VIII.

. . . . . .

Indtægts-Bilag VIII. Islandske Intrader.

	Special-summer.	Hoved-summer.
1. Almindelige Indtægter:	Rbd.	Rbd.
a. Afgift af Arv og overdragne Eiendomme	1760	
b. Gebyrer for Bevillinger og Bestallinger	590	
c. Rangskat	400	
		2750
2. Særegne Indtægter:		
a. Sysselernes Forpagtningsafgifter	2650	
b. Laugthingsskriverlönnen	30	
c. Administrerede Mandtalsbogsintrader . .	600	
Transport	3280	2750

1850.
5. Oktbr.

	Special-summer. Rbd. ß	Hoved-summer. Rbd. ß
Transport	3280.	2750.
d. Kongetienden	2880.	
e. Laugmandstold	340.	
f. Gebyrer for islandske Söpas	1650.	
g. Afgift af Skibe efter Plak. af 28. Decbr. 1836 § 13	2000.	
h. Indtægter af det kgl. Jordegods	8250.	
i. Forpagtningsintrader	185. 4.	
k. Renten af Kjöbesummen for Jorden Laugarnes	112.	
l. Afgift af Jorden Bessestad med Indtægten af Kirken og andre Smaaintrader	100.	
m. Tilfældige Indtægter	502.	
		19299. 4.
3. Afdrag paa Kjöbesummer for solgt Jordegods og Eiendomme, samt Renter af de i de solgte Eiendomme endnu indestaaende Salgs-Capitaler		1000.
4. Tilbagebetaling af foreskudte Summer		5200.
Ialt Indtægt		28249. 4.
eller afrundet		28200.

Udgifts-Bilag II. Indenrigsministeriet.

.... Det islandske Departement:

Expeditionscontoiret .... 2400 Rbd.
Revisionscontoiret .... 2400 —

... Island:	Special-summer. Rbd. ß	Hoved-summer. Rbd. ß
a. Udgifter, Indenrigsministeriet vedkommende:		
1. Gager, Lönninger, Contoirhold m. v. .... 9285 Rbd.		
2. Andre Udgifter ... 11556 —		
	20841.	
Transport	20841.	...

	Special-summer.	Hoved-summer.	1850.
	Rbd. β	Rbd. β	5. Oktbr.
Transport	20841.	...	
b. Udgifter, Justitsministeriet vedkommende:			
1. Gager og Lönninger til Justits- og Politi-Embedsmænd og Betjente . . . . 3900 Rbd.			
2. Udgifter til Medicinalvæsenet:			
a. Gager og Lönninger 3580 Rbd.			
b. Andre Udg. . 400 —			
——— 3980 —			
———	7880.		
c. Udgifter, Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet vedkommende:			
1. Geistligheden . . . . . 2682. 72.			
2. Det lærde Skolevæsen:			
a. Gager og Lönninger 8050 Rbd.			
b. Andre Udg. 5020 —			
——— 13070.			
———	15752. 72.		
d. Andre Udgifter	4000.		
———		48473. 72.	

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Bekjendtgjörelse angaaende den **almindelige Forberedelses-Examen.** Khavn den 10. Oktober 1850. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1851. Ligeledes anföres den som thinglæst 1851 paa Vestmannöerne og i Borgarfjords Syssel. — Original-Aftryk i det Schultziske Officin, 2 Blade i 4to. Depart. Tid. 1850, S. 1278. Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. vedkommende Danmark, 1850, S. 303. 10. Oktbr.

1850. 10. Oktbr. Bekjendtgjörelse angaaende nogle Forandringer i den ifölge kgl. Resolution af 7. Septbr. 1838[1] ved Kjöbenhavns Universitet anordnede almindelige Forberedelses-Examen for Polytechnikere, ustuderede Jurister, Pharmaceuter, Forststuderende og Veterinairer.

Paa Ministeriets allerund. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 3. d. M. allernaad. at bifalde fölgende Forandringer i de ved allerhöieste Resolution af 7. Septembr. 1838 (bekjendtgjort under 14. næstefter) givne Bestemmelser for den ved Kjöbenhavns Universitet anordnede almindelige Forberedelses-Examen for Polytechnikere, ustuderede Jurister, Pharmaceuter, Forststuderende og Veterinairer:

1) Den skriftlige Opgave i Historien bortfalder; — 2) ligeledes bortfalder i Mathematiken den skriftlige Opgave for Veterinairerne; — 3) den Polytechnikerne givne Tilladelse til at lade sig pröve i Latin istedenfor i Fransk ophæves; — 4) Medlemmerne af Examens-Comitéen vælge hvert Aar iblandt dem selv en Formand, der uden Godtgjörelse besörger Alt, hvad der henhörer til Examens regelmæssige Afholdelse.

Hvilket herved bekjendtgjöres til Efterretning for alle Vedkommende. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 10. Oktobr. 1850.

23. Novbr. **Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Holt Kirkes Tilgodehavende hos en afgaaet Beneficiarius.** Khavn den 23. Novembr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 671.

I Forbindelse med Ministeriets Skrivelse af 23. Februar d. A.[2], hvorved det blev tilladt, at Præsten til

---

[1]) *see* Bekjendtg. 14. Septbr. 1838, i denne Sml. XI, 281-283.

[2]) I denne Skrivelse tilmeldes Stiftsövrigheden „til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse" (i Anledning af Præst L. J.'s Andragende om at fritages for at tilsvare det

Holt i Isafjords Syssel, Laurus M. S. Johnsen, maa fritages for at svare et Belöb af 137 Rbd., som Kirken paa Holt har tilgode hos hans Formand i Embedet, pastor emeritus Thomas Sigurdsson, undlader jeg ikke til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning tjenstl. at melde, at da det af Stiftsövrighedens behagelige Skrivelse af 20. Septbr. sidstl. erfares, at nysnævnte Emeritpræst er ved Döden afgaaet, uden at efterlade sig det Ringeste, vil Ministeriet Intet have imod, at det ovennævnte Belöb, som uerholdeligt, föres til endelig Afgang i Kirkens Portionsregnskab, under Paaberaabelse af denne Skrivelse. — Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet den 23. Novembr. 1850. 1850. 23. Novbr.

Kongelig Bekjendtgjörelse ang. **Udgivelsen af nye Sedler,** lydende paa **Tyve Rigsbankdaler.** Frederiksborg Slot den 3. Decembr. 1850. — 3. Decbr.
Denne „Bekjendtgjörelse angaaende nye Tyve Rigsbankdaler-Sedler, som af Nationalbanken sættes i Omlöb", er udkommen gjennem Justitsministeriet (Bardenfleth), og anföres som publiceret 1851 paa Vestmannöerne og 1852 i Öefjords Syssel. — Original-Aftryk i det Schultziske Officin, 2 Bl. i 4to. Depart. Tid. for 1850, S. 1561—1562. Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. vedkommende Danmark, 1850, S. 311—312.

Justitsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Skifteforvalteres Pligter ved** 12. Decbr.

nævnte Portionsbelöb), at Ministeriet „ikke skjönner at der er tilstrækkelig Grund til at paalægge Supplikanten at tilsvare det foranförte manglende Belöb, der formentligen ikke kan henföres under den i Kaldsbrevet ommeldte Aabod paa Kaldet og Kirken, hvorom han har at holde sig til sin Formand. Derimod er det en Selvfölge, at denne Sidste maa være ansvarlig for den förommeldte hos ham indestaaende Deel af Kirkeportionen". Isl. Copieb. 1850, Nr. 63.

1850. 12. Decbr. **Boers Behandling.** Khavn den 12. Decbr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 701.

Med behagelig Skrivelse af 11. Septbr. d. A. har Hr. Stiftamtmanden hertil indsendt et Andragende, hvori Sysselmanden i Rangarvalla Syssel, Kammerraad Stephensen har, med Hensyn til, at Arvingerne efter Jón Björnsson paa Eystri Skógum i nysnævnte Syssel have modsat sig Skifterettens Behandling af Boet efter bemeldte Jon Björnsson, uagtet der, foruden myndige Arvinger, vare nogle umyndige, forespurgt, hvorledes Skifteforvalteren i dette og lignende Tilfælde har at forholde sig, og navnligen hvilke Retsmidler han maatte kunne anvende for at komme i Besiddelse af Boet.

Foranlediget heraf undlader jeg ikke til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. at melde, at ligesom Skifteforvalteren ifölge Lovens 5—2—16 er ikke blot berettiget, men endog forpligtet til at overtage Skiftebehandlingen af et Bo, hvor der foruden myndige Arvinger tillige er een eller flere umyndige, uden at det i saa Henseende kan komme i Betragtning, at de Umyndiges Værger have givet Samtykke til, at Boet deles af Arvingerne indbyrdes, hvortil de maae ansees aldeles uberettigede, — saaledes maa Skifteforvalteren, naar Arvingerne i slige Tilfælde maatte have sat sig i Besiddelse af Boet og nu nægte dets Udlevering til ham, være beföiet til at benytte Fogdens Hjælp for at komme i Besiddelsen.

Hvad dernæst det ovennævnte specielle Tilfælde angaaer, da vil den af Arvingerne efter Jon Björnsson paaberaabte, af Arveladeren under 29. Septbr. 1846 foretagne Disposition, ikke indeholde Hjemmel til at unddrage Boet Skifterettens Behandling, eftersom lovformelige Skjöder paa de faste Eiendomme ikke af ham have været udstedte, og Arvingerne maae derfor være pligtige til, at tilbageföre de paagjeldende Eiendele i

Boet, for at Skifte derefter ved den ordinaire Skifteforvalter kan foretages. Naar de da, efter at være gjort opmærksom herpaa, fremdeles maatte nægte at udlevere Boets Eiendele til Skifteforvalteren, vil denne ved Fogdens Hjælp kunne sætte sig i Besiddelse af samme, forsaavidt tilstrækkelig Oplysning maatte haves om, hvilke og hvor de ere, hvilket navnligen vil være Tilfældet med de faste Eiendomme. Ere der imidlertid andre til Boet hörende Gjenstande, hvorom det ei vides, hvor de ere blevne af, maa Skifteforvalteren kunne ved et civilt Sögsmaal söge Arvingerne til, enten at skaffe samme tilveie, eller, naar dette ikke kan skee, at erstatte deres Værdi. — Justitsministeriet den 12. Decembr. 1850.

1850. 12. Decbr.

Justitsministeriets Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Frigivelse af Bladet Þjóðólfur** i Reykjavík. Khavn den 12. Decembr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 703.

12. Decbr.

I Anledning af det med Hr. Stiftamtmandens og Deres Höiærv.* behagelige Skrivelse af 10. Septembr. d. A. tilbagefulgte Andragende, hvori Udgiveren af Bladet Þjóðólfur, Sveinbjörn Hallgrímsson, har besværet sig over en af Stiftsövrigheden under 20. Febr. d. A.[1] tagen Beslutning, hvorefter Bladet indtil videre blev standset, undlader jeg ikke tjenstl. at tilbagemelde, at der hverken i den bestaaende Lovgivning eller i den mellem Stiftsövrigheden og bemeldte Bladudgiver under 17. Novembr. f. A. indgaaede Contrakt findes at have været tilstrækkelig Hjemmel til den foretagne Standsning af Bladets Udgivelse. — Justitsministeriet den 12. Decembr. 1850.

[1]) trykt i „Þjóðólfur", III, 57—58 (15. Januar 1851).

1850. **Indenrigsministeriets** Skrivelse til samtlige
17. Decbr. Amtmænd i Island, ang. **Afgiftsfrihed for Skibe, der söge Nödhavn.** Khavn den 17. Decembr. 1850. — Isl. Copieb. 1850, Nr. 707.

Gjennem Udenrigsministeriet har dette Ministerium fra den franske Regjering modtaget tvende Andragender om, at den ved Plak. 21. Januar 1846 og 9. Juni 1847 bestemte Afgiftsfrihed for Skibe, der söge Nödhavn i Danmark, maa, for Frankrigs Vedkommende, udstrækkes til at gjelde ogsaa for de nordlige Bilande.

Da imidlertid de Forhold, som Plak. forudsætter, ikke finde Sted paa Island, er det anseet for unödvendigt, at udvide Plakatens Bestemmelser derhen, men Ministeriet har dog ikke villet undlade tjenstl. at underrette Hr. (Tit.) om, til videre Bekjendtgjörelse for de underordnede Retsbetjente i det Dem betroede Amt, at der i de heromhandlede Tilfælde ikke vil være at opkræve nogensomhelst Skibsafgifter, og navnlig ikke Skibsklareringsgebyr, hvilket desuden allerede fölger af For. 13. Juni 1787 Cap. I, § 3 og Rentekammer-Skrivelser af 23. Mai 1840 og 23. Septbr. 1848, ligesom det ogsaa i sin Tid ved den islandske Handelslovgivning vil blive paaseet, at saadanne Skibe blive fritagne for de Afgifter, der muligen maatte blive paabudne. — Indenrigsministeriet den 17. Decembr. 1850[1].

29. Decbr. **Lov** om **Anvendelsen af de forskjellige Arter af Strafarbeide.** Christiansborg Slot den 29. Decembr. 1850. — Förste Udkast til Loven med Motiver i Depart. Tid. 1850, S. 396—399 (med Motiver). Andet Udkast sst. S. 1378—1382 (med Motiver). — Original-Aftryk i

[1]) s. D. Skrivelse til Udenrigsministeriet, hvorved Indholdet af ovenanförte Skrivelse til Amtmændene communiceres. Brevb. sst. Nr. 706.

det Schultziske Officin, 2 Blade i 4to. Departem. Tid. 1851, S. 10–11. Algreen-Ussings Samling af Love og Anordninger m. v. vedkommende Danmark, 1850, S. 330–331. — Paa Island anföres den som thinglæst 1851 paa Vestmannöerne, i Borgarfjords Syssel og Stranda Syssel, 1852 i Hunavatns og Öefjords Sysseler, men den er först indfört ved Plak. 9. Mai 1855, hvortil henvises. 1850. 29. Decbr.

REGISTER.

Akureyri.

1850. 7. Septbr. Kirke- og Underviisn. Min. Skriv. ang. Opförelsen af en ny Sognekirke paa Akureyri.

Almanak.

1849. 13. Decbr. Kgl. Resol. ang. Kjöbenhavns Universitets Forlæggelse af Almanakken.

Althinget,

jevnf. Forfatning, Lovgivning, Provindsialstænder.

1848. 28. Januar. Canc. Plak. ang. Indförelsen af en ny Forfatning (S. 13).

— 29. Febr. Gen. Toldk. og Comm. Coll. Skriv. ang. Forslag til Handelens Frigivelse og Indretningen af Toldvæsenet m. v. paa Island.

— 16. Marts. Canc. Skriv. ang. Underskrifterne under Lovenes islandske Text.

Arnæ Magnæi Stiftelse, *see* Legater og Stiftelser.

Arrest, *see* Criminalvæsenet, Politivæsenet.

Arv og Skifte.

1848.	10. Juni.	Rentek. Skriv. ang. Beregning af Arveafgift.
—	21. August.	Plak. ang. Afskaffelse af Bekjendtgjörelser i tydske Blade m. m.
—	24. Oktbr.	Justitsmin. Skriv. ang. Opbuds- og Fallitboers Optagelse paa de aarlige Skiftedesignationer.
—	31. Oktbr.	Kgl. Resol. ang. Afskaffelse af Decourter af nogle Embedsmænds Gager (samt om Lovforslag til Forandring i Arvelovgivningen, S. 203).
1849.	19. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af Thingets Session i 1847 (I).
—	17. Novbr.	Justitsmin. Skriv. ang. nogle Mangler ved det islandske Skiftevæsen.
1850.	19. April.	Lov om den svævende Statsgjæld.
—	25. April.	Lov ang. Bekjendtgjörelser i visse Tilfælde i Altonaiske Mercur m. v.
—	25. Septbr.	For. for Island, ang. Forandringer i Lovgivningen om Arv.
—	12. Decbr.	Justitsmin. Skriv. ang. Skifteforvalteres Pligter ved Boers Behandling.

Auktioner.

1849.	30. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Sysselmændenes Salair for Auktioner i kgl. Tjeneste.
—	30. Novbr.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Beregning af Salair m. v. ved Bygsel-Auktioner.
1850.	23. Mai.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Afskaffelse af Fæste-Auktioner.
—	24. Septbr.	Kgl. Resol. ang. Tilladelse til at forsöge Bispegaarden Laugarnes med Bispeboligen bortsolgt ved Auktion.

Banken, *see* Pengevæsenet.

Bestallinger, *see* Embeder, Embedsmænd.

Biskoppen, Bispeboligen,
jevnf. Geistligheden, Pastoralseminariet, Skolen.

1848.	23. Febr.	Kgl. Resol. ang. Tilladelse til Forandringer ved Avlsbygningerne paa Laugarnes
—	25. August.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Biskoppens Deeltagelse i Kaldsretten.
1849.	21. Septbr.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Udredelse af Omkostningerne ved Biskoppens Visitatsreiser.
1850.	14. Mai.	Kgl. Resol. ang. Fremgangsmaaden ved Besættelsen af Præstekalde i Island.
—	24. Septbr.	Kgl. Resol. ang. Godtgjörelse til Biskoppen over Island for Forbedringer paa Bispegaarden Laugarnes.
—	24. Septbr.	Kgl. Resol. ang. Tilladelse til at forsöge Bispegaarden Laugarnes med Bispeboligen bortsolgt ved Auktion.
—	26. Septbr.	Indenrigsmin. Skriv. (kongl. Resol. 24. Septbr.) ang. Forlæggelse af Bisperesidentsen fra Laugarnes til Reykjavík.

Bispestolene, *jevnf.* Finantserne, Kirker, Skolen.

1848.	29. Septbr.	Reskr. ang. Afhændelsen af nogle Skalholt Kirke tilhörende Rettigheder og Servituter.
1850.	(Januar).	Forslag til Finantsloven for Finantsaaret fra 1. April 1850 til 31. Marts 1851 (S. 389—390).
—	16. Febr.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Amtsbibliothekets Opbevaring og Opstilling (i Nord- og Öster-Amtet) m. v.

Björne, Björnejagt, *see* Jagten.

Brandvæsen.

1849.	3. Marts.	Indenrigsmin. Skriv. angaaende Anskaffelse af Brandredskaber i Reykjavík.

Böger, Bogtrykkerie, Bibliothek, m. v., *jevnf.* Archiv, Literatur.

1848.	24. Marts.	Provis. For., hvorved nogle ældre Presselove ophæves, m. m.
—	15. Juni.	Justitsmin. Skriv. ang. Anskaffelse af Lovsamlingerne til Landsoverretten paa Island.
—	21. August.	Plak. ang. Afskaffelse af Bekjendtgjörelser i tydske Blade m. m.
—	2. Septbr.	Kgl. Resol. ang. Salg af et Hus i Reykjavík til Stiftsbogtrykkeriet.
1849.	31. Marts.	Justitsmin. Skriv. ang. Understöttelse til Udgivelsen af et medicinal-statistisk Skrift om Island.
—	28. April.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Programmet for den lærde Skole paa Island.
—	19. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af Thingets Session i 1847 (II. 7).
—	16. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Forslag om at udgive en Departements-Tidende for Island.
—	24. Juli.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Skole-Efterretningerne fra Reykjavík lærde Skole.
—	5. August.	Kgl. Resol. ang. Ophævelsen af det historisk-archæologiske Archiv.
1850.	25. April.	Lov ang. Bekjendtgjörelser i visse Tilfælde i Altonaiske Mercur, m. v.
—	4. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. et oeconomisk Selskab og Amtsbibliotheket for Nord- og Öster-Amtet.
—	24. Septbr.	Kgl. Resol. ang. Indretningen af Lokale for Islands Stiftsbibliothek.
—	26. Septbr.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Islands Stiftsbibliothek (S. 594 Anm.).

1850. 12. Decbr. Justitsmin. Skriv. ang. Frigivelse af Bladet Þjóðólfur i Reykjavík.

Capitelstaxt,

jevnf. Jordegods-Administration, Skatter og Afgifter, Tiende.

1848. 4. Januar. Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler, fra Medio Mai 1848 til samme Tid 1849.

— 4. Januar. Capitelstaxt for Öefjords og begge Thingöe Sysseler, fra Medio Mai 1848 til samme Tid 1849.

— 4. Januar. Capitelstaxt for Nordermula og Söndermula Sysseler fra Medio Mai 1848 til samme Tid 1849.

— 8. Febr. Capitelstaxt for Vester-Amtet, fra Medio Mai 1848 til samme Tid 1849.

— 15. Febr. Capitelstaxt for Reykjavík By med flere Sysseler i Sönder-Amtet, fra Medio Mai 1848 til samme Tid 1849.

— 15. Febr. Capitelstaxt for Vester- og Öster-Skaptafells Syssel i Sönder-Amtet, fra Medio Mai 1848 til samme Tid 1849.

1849. 10. Januar. Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler, fra Medio Mai 1849 til samme Tid 1850.

— 10. Januar. Capitelstaxt for Öefjords og begge Thingöe Sysseler, fra Medio Mai 1849 til samme Tid 1850.

— 10. Januar. Capitelstaxt for Nordermula og Söndermula Sysseler, fra Medio Mai 1849 til samme Tid 1850.

— 5. Febr. Capitelstaxt for Reykjavík By med flere Sysseler i Sönder-Amtet, fra Medio Mai 1849 til samme Tid 1850.

— 5. Febr. Capitelstaxt for Vester- og Öster-Skaptafells Syssel i Sönder-Amtet, fra Medio Mai 1849 til samme Tid 1850.

— 15. Febr. Capitelstaxt for Vester-Amtet, fra Medio Mai 1849 til samme Tid 1850.

1849. 12. Mai. Indenrigsmin. Skriv. ang. Honorar for at udarbeide Capitelstaxter.
1850. 23. Januar. Capitelstaxt for Norder-Amtet, fra Medio Mai 1850 til samme Tid 1851.
— 23. Januar. Capitelstaxt for Nordermula og Söndermula Sysseler, fra Medio Mai 1850 til samme Tid 1851.
— 11. Febr. Capitelstaxt for Vester-Amtet, fra Medio Mai 1850 til samme Tid 1851.
— 25. Febr. Capitelstaxt for Reykjavík By og flere Sysseler i Sönder-Amtet, fra Medio Mai 1850 til samme Tid 1851.
— 25. Febr. Capitelstaxt for Vester- og Öster-Skaptafells Syssel, fra Medio Mai 1850 til samme Tid 1851.
— 1. Juni. Indenrigsmin. Skriv. ang. Honorar for Deeltagelse i Capitelstaxtens Sættelse.

Cholera-Epidemie, *see* Medicinalvæsenet.

Collekt (den almindelige islandske).

1849. 30. April. Kgl. Resol. ang. Understöttelse for islandske Landvæsens-Elever (af Collekten).
1850. 4. Febr. Kgl. Resol. ang. Understöttelse til agronomiske Studier og Övelser (af Collekten).
— 2. Juni. Kgl. Resol. ang. Understöttelse for Landvæsens-Elever (af Collekten).
— 21. Juli. Kgl. Resol. ang. Understöttelse for islandske Agronomer til en Reise i Norge (af Collekten).

Collegierne, *jevnf.* Ministerierne.

1848. 27. Marts. Reskr. til Directionen for Univers. og de lærde Skoler, ang. sammes Overgang til Ministerium for Kirke- og Underviisningsvæsenet.
— 4. April. Canc. Plak. (kgl. Resol. 24. Marts) ang. Oprettelsen af Ministerier, og Ophævelse af nogle kongl. Collegier.

1849.	2. Febr.	Anordn. ang. Embeds-Examen for Lærere ved de lærde Skoler.
—	27. Febr.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Forslag til en Omordning af Land- og Byfoged-Embedet i Reykjavík.
—	16. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Betalingen af Omkostningerne ved Amtmandens Inspectionsreiser.
—	30. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Sysselmændenes Salair for Auktioner i kgl. Tjeneste.
—	10. Juli.	Kgl. Resol. ang. Embedseed og Bestallinger for civile og militaire Embedsmænd.
—	17. Novbr.	Justitsmin. Skriv. ang. en Demonstration mod den forrige Amtmand i Nord- og Öster-Amtet.
—	23. Decbr.	Kgl. Resol. ang. Stiftamtmænds og Amtmænds Distinctioner.
1850.	26. Januar.	Kgl. Resol. ang. Amtmændenes Uniform.
—	29. Januar.	Justitsmin. Circ. (kgl. Resol. 21. Januar) ang. Politiembedsmændenes Uniform.
—	Januar.	Forslag til Finantsloven for Finantsaaret fra 1. April 1850 til 31. Marts 1851.
—	27. April.	Indenrigsmin. Circ. til Sysselmænd., ang. Formen for deres Regnskaber til Jordebogskassen.
—	16. Mai.	Kgl. Resol. ang. Bestemmelse af Sysselmændenes Bopæle i deres Syssel.
—	26. Juni.	Finantslov for Aaret fra 1. April 1850 til 31. Marts 1851.
—	30. Juni.	Lov om Anviisning af Gager og deslige, samt om Forskud.
—	21. Septbr.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Valg af Embedsmænd til den islandske Forsamling.
—	23. Septbr.	Justitsmin. Skriv. ang. Valg af en Embedsmand til den islandske Forsamling.

Enkekassen, *see* Embeder, Embedsmænd.

Faareavl, *see* Landbovæsenet.

Fattigvæsenet, *jevnf.* Communalvæsenet, Repartitionsfond.

1848. 8. Mai. Justitsmin. Skriv. ang. Rettigheden til Forsörgelse af et Reps Fattigvæsen.
— 6. Juli. Plak. ang. Forandring i Terminen for Forsörgelsesrettens Erhvervelse i Island.
— 30. Septbr. Justitsmin. Skriv. ang. Forholdene med Repstyrerthingene paa Island.
— 27. Oktbr. Justitsmin. Skriv. ang. Forholdene med Hensyn til Fattigmedicinens Uddeling.
1849. 12. Mai. Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Optagelse af en Dövstum fra Island til Underviisning ved Dövstumme-Institutet.
— 19. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af Thingets Session i 1847 (I. 2).
— 26. Mai. Justitsmin. Skriv. ang. Overskridelse af det til Fattigmedicin bestemte Belöb.
— 20. Juni. Anordn. om Jagten i Island (§ 18).
— 15. Septbr. Indenrigsmin. Skriv. ang. Beregning af Terminen til Forsörgelsesrettens Erhvervelse.
— 17. Novbr. Justitsmin. Skriv. ang. Bestyrelsen af et Legat til Vallna Rep i Öefjords Syssel.
1850. 19. Septbr. Justitsmin. Skriv. ang. Forbrugen af Fattigmedicin.

Finantserne,

jevnf. Jordebogskassen, Regnskabsvæsenet, Skatter og Afgifter.

1848. 12. August. Rentek. Skriv. ang. Depositioner af Penge i Jordebogskassen i Island.
— 31. Oktbr. Kgl. Resol. ang. Afskaffelse af Decourter af nogle Embedsmænds Gager.
— 2. Novbr. Kgl. Resol. ang. Approbation paa nogle af Rentekammeret bevilgede Udgifter.
— 15. Decbr. Budget for samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, vedk. Kongeriget Danmark m. m., for Aaret 1849.

1848.	15. Decbr.	Regnskabs-Oversigt over samtlige Stats-Indtægter og Udgifter for Aaret 1847.
1849.	20. Januar.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Krigsskat af Obligationer m. v.
—	13. Marts.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Indstilling af Salg af det kgl. Jordegods.
—	21. Septbr.	Finantsmin. Bekjendtg. (kgl. Resol. 12. Septbr.) ang. Finantskassernes Forening til en Finants-Hovedkasse.
1850.	28. Januar.	Regnskabs-Oversigt over Finants-Regnskabet for Aaret 1848.
—	(Januar).	Forslag til Finantsloven for Finantsaaret fra 1. April 1850 til 31. Marts 1851.
—	26. Marts.	Lov om forelöbig Indtægts- og Udgifts-Bevilling (indtil Finantsloven for 1850—1851 er vedtagen).
—	31. Marts.	Regnskabs-Oversigt for Aaret 1849 tilligemed Januar-Qvartal 1850.
—	19. April.	Lov om den svævende Statsgjæld.
—	26. Juni.	Finantslov for Aaret fra 1. April 1850 til 31. Marts 1851.
—	24. Juli.	Indenrigsminist. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Hensyn til Udstedelse og Indfrielse af Obligationer ved Jordebogskassen i Island.
—	5. Oktbr.	Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1. April 1851 til 31. Marts 1852.

Fiskerie, *jevnf.* Handel og Skibsfart.

1848.	15. Febr.	Regler for Fiskens Tilvirkning til Klipfisk, Törfisk og Raaskjær, udgivne paa Sönder-Amtets Foranstaltning.
—	1. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Foranstaltninger til Forbedring af Fiskevirkningen.
—	23. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Afgifter for fremmede Undersaatters Fiskeri ved Islands Kyster, m. v.
1849.	17. Febr.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Handelsforholdene paa Island m. m.

1848.	25. August.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Adkomst til Embeder for Candidaterne fra Pastoral-Seminariet i Reykjavík.
—	25. August.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Biskoppens Deeltagelse i Kaldsretten paa Island.
—	24. Oktbr.	Justitsmin. Skriv. ang. Dödsanmeldelser (S. 196 Anm.).
—	2. Novbr.	Kgl. Resol. ang. Approbation paa nogle af Rentekammeret bevilgede Udgifter (Arnæs Præstekalds Ret til Sælhundefangst).
1849.	16. Mai.	Kgl. Resol. ang. Mageskifte af Lensjorden Ferjubakki med Kirkejorden Borg, m. m.
—	16. Mai.	Kgl. Resol. ang. Forening af Præstekaldene Tjörn og Urðir i Öefjords Provsti.
—	19. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af Thingets Session i 1847 (II. 2).
—	22. Mai.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Gaarden Borg i Borgarfjord og sammes Overgang til Beneficium.
—	16. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Visitationslön af Munkathveraa Kirke.
—	6. Septbr.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. en midlertidig Combination af Præstekaldene Undirfell og Grímstúngur.
1850.	25. Januar.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Circ. ang. aarlige Indberetninger om dödfödte Börn og om Födte og Döde.
—	23. Febr.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Indsendelsen af de aarlige Beretninger om Forandringer i de geistlige Embeders Besættelse.
—	23. Febr.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Holt Kirkes Portionsgjæld (S. 638 Anm.).
—	30. Marts.	Isl. Depart. Circ. (til Provsterne) ang. Iværksættelsen af en almindelig Folketælling i Island.

1850. 30. Marts. Isl. Depart. Skriv. (til Biskoppen) ang. Iværksættelsen af en almindelig Folketælling i Island.

— 14. Mai. Kgl. Resol. ang. Fremgangsmaaden ved Besættelsen af Præstekalde i Island.

— 4. Juni. Indenrigsmin. Skriv. ang. Visitationslön af Munkathveraa Kirke.

— 30. Juli. Kgl. Resol. ang. Bestemmelser for Ansættelse i geistlige Embeder i Island.

— 18. Septbr. Kgl. Resol. ang. midlertidig Combination af Præstekaldene Stad i Hrutafjord og Prestbakki.

— 18. Septbr. Kgl. Resol. ang. Combination af Præstekaldene Myrká og Bægisá i Öefjords Syssel.

— 25. Septbr. Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. at Foreningen af Myrká og Bægisá bliver definitiv (S. 583 Anm.).

— 25. Septbr. Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Foreningen af Præstekaldene Stad i Hrutafjord og Prestbakki (S. 580—581 Anm.).

— 25. Septbr. Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. den ved Mageskifte bortfaldne Qvildeleie til Borg Præstekald.

— 25. Septbr. Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Andragende om Gjenoprettelse af Refstad Præstekald.

— 25. Septbr. Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Gjenerhvervelse af en bortsolgt Kirkejord til Miklagard.

— 23. Novbr. Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Holt Kirkes Tilgodehavende hos en afgaaet Beneficiarius.

Ginklofi, *see* Vestmannöerne.

Gufunes Hospital.

1850. Januar. Forslag til Finantsloven for Finantsaaret fra 1. April 1850 til 31. Marts 1851 (S. 388).

Handel og Skibsfart,

jevnf. Capitelstaxt, Fiskeri, Kjöbstæder, Maal og Vægt, Pengevæsenet.

1848.	29. Febr.	Gen. Toldk. og Comm. Coll. Skriv. ang. Forslag til Handelens Frigivelse og Indretningen af Toldvæsenet m. v. paa Island.
—	4. Juli.	Justitsminist. Skriv. ang. Pengeforstrækning til Havarister.
—	4. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Opsættelse af et Sömærke paa Skagen i Faxabugten.
—	10. Juli.	Justitsmin. Skriv. ang. Afholdelse af Markeder i Reykjavík.
—	22. Juli.	Justitsmin. Plak. (kgl. Resol. 21. Juli) ang. Ophævelse af den kongl. Qvarantaine-Direction.
—	31. August.	Rentek. Skriv. ang. Tilförselen af Varer til Handelen.
—	23. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Afgifter for fremmede Undersaatters Fiskeri ved Islands Kyster m. v.
—	23. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Betingelser ved Befragtning af fremmede Skibe.
—	23. Septbr.	Rentek. Skriv. ang Gebyrer af fremmede Skibe.
1849.	23. Januar.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Havneafgifter af fremmede Nationers Skibe i danske Havne.
—	17. Febr.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Handelsforholdene paa Island m. m.
—	10. Marts.	Justitsmin. Skriv. ang. Controllen med Maal- og Vægtredskaber m. v.
—	17. Marts.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Foranstaltninger til at forebygge Cholera-Smitte ved Skibsfarten.
—	7. Mai.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Begjæring om at fragte fremmede neutrale Skibe til den islandske Fart, m. v.
—	19. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af Thingets Session i 1847 (II, 3. 9).
—	20. Juni.	Anordning om Jagten i Island (§ 17).

1849. 29. Septbr. Indenrigsmin. Skriv. ang. Opförelse af et Leiehus paa Arnarhóls Grund.

1850. (Januar). Forslag til Finantsloven for Finantsaaret fra 1. April 1850 til 31. Marts 1851.

— 27. April. Indenrigsmin. Skriv. ang. den fremtidige Indretning af Landfogdens Regnskaber m. v. (med Schemata).

— 27. April. Indenrigsminist. Circ. til Sysselmændene, ang. Formen for deres Regnskaber til Jordebogskassen.

— 27. April. Indenrigsmin. Skriv. til Sysselm. i Gullbr. og Kjosar Syssel (samt Vestmannöerne), ang. Formen for (deres) Regnskaber til Jordebogskassen.

— 27. April. Indenrigsmin. Skriv. til Byfogden i Reykjavík, ang. Formen for hans aarlige Regnskaber til Jordebogskassen.

— 27. April. Indenrigsmin. Circ. til Administratorerne, ang. Regler for Aflæggelsen af deres aarlige Regnskaber til Jordebogskassen.

— 27. April. Indenrigsmin. Skriv. ang Formen for Sysselmænds og Administratorers aarlige Regnskaber til Jordebogskassen.

— 24. Juli. Indenrigsmin. Skriv. ang. Orgelspillet i Domkirken i Reykjavík.

— 24. Juli. Indenrigsmin. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Hensyn til Udstedelse og Indfrielse af Obligationer ved Jordebogskassen i Island.

— 18. Septbr. Kgl. Resol. ang. Salget af nogle Kirkers Fjeldfælled i Arnæs Syssel til Biskopstungna Rèp.

— 28. Septbr. Indenrigsmin. Skriv. ang. Oprettelse af en Sparekasse for Reykjavík og Omegn.

Jordegods-Administration,

jevnf. Capitelstaxt, Geistligheden, Landbovæsenet, Matrikel, Skatter og Afgifter.

1848.	27. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Bygselforholdene paa Arnarstappens Ombudsjorder.
—	8. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Bygselforholdene paa det kgl. Jordegods i Sönder-Amtet.
—	8. Juli.	Rentek. Skriv. ang. en ansögt Understöttelse til Jordforbedringer.
—	22. Juli.	Rentek. Skriv. ang. den kgl. Kasses Vragret i Skaptafells Syssel.
—	5. August.	Rentek. Skriv. ang. Bygselforholdene paa de til Stiftamtmandsboligen henlagte Jorder i Reykjavík.
—	26. August.	Rentek. Skriv. ang. Opförelse af et Hus paa Arnarhóls Grund.
—	23. Septbr.	Kgl. Resol. ang. Moderation i Jordafgifter af det kgl. Jordegods i Vester-Amtet.
1849.	13. Marts.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Indstilling af Salg af det kgl. Jordegods.
—	14. April.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Bygselforholdene paa det kgl. Jordegods.
—	19. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af Thingets Session i 1847 (II, 6. 8).
—	19. Mai.	Indenrigsminist. Skriv. ang. Overlevering af Ombudet for Öefjords Syssels Jorder.
—	19. Mai.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Administrationen af Arnarstappens Ombud.
—	19. Mai.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Administrationen af Thykkvabæ og Kirkebæ Klosters Jordegods.
—	16. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Visitationslön af Munkathveraa Kirke.
—	16. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Beregning af Administrations-Salair.
—	30. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Grændserne for Administratorers Bygselret.

1849.	29. Septbr.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Opförelse af et Leiehus paa Arnarhóls Grund.
—	30. Novbr.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Beregning af Salair m. v. ved Bygsel-Auktioner.
1850.	24. Januar.	Amtmands Instrux for Administrator for Arnarstappens Ombud (S. 563—568).
—	(Januar).	Forslag til Finantsloven for Finantsaaret fra 1. April 1850 til 31. Marts 1851.
—	27. April.	Indenrigsmin. Skriv. ang. den fremtidige Indretning af Landfogdens Regnskaber m. v.
—	27. April.	Indenrigsmin. Circ. til Sysselmænd., ang. Formen for deres Regnskaber til Jordebogskassen.
—	27. April.	Indenrigsmin. Skriv. til Sysselmanden i Gullbr. og Kjosar Syssel (og Vestmannöerne), ang. Formen for hans Regnskaber til Jordebogskassen.
—	27. April.	Indenrigsmin. Circ. til Administratorerne, ang. Regler for Aflæggelsen af deres aarlige Regnskaber til Jordebogskassen.
—	27. April.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Formen for Sysselmænds og Administratorers aarlige Regnskaber til Jordebogskassen.
—	23. Mai.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Afskaffelse af Fæste-Auktioner i Island.
—	29. Mai.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Reduktion af Qvildebesætningen paa Amtsgaarden Möðruvellir.
—	4. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. (kongl. Resol. 2. Juni) ang. Salg af Jorden Heiði i Skaptafells Syssel til Opsidderen.
—	4. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. (kongl. Resol. 2. Juni) ang. Salg af Jorden Asmundarstaðir i Thingö Syssel.
—	26. Juni.	Finantslov for Aaret fra 1. April 1850 til 31. Marts 1851.
—	3. August.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Opsidderes Ret til at fordre Aabod.

1848.	29. Septbr.	Reskr. ang. Afhændelsen af nogle Skalholt Kirke tilhörende Rettigheder og Servituter.
—	29. Septbr.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Ögur Kirkes Qvilder.
1849.	27. Januar.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Restauration af Malerier, tilhörende Kirken paa Vestmannöerne.
—	16. Mai.	Kgl. Resol. ang. Mageskifte af Lensjorden Ferjubakki med Kirkejorden Borg, m. m.
—	16. Mai.	Kgl. Resol. ang. Forening af Præstekaldene Tjörn og Urðir i Öefjords Provsti.
—	19. Mai.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Oprettelsen af en Organist- og Musiklærerpost i Reykjavík.
—	16. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang Visitationslön af Munkathveraa Kirke.
—	30. Juni.	Justitsmin. Skriv. ang. Heydala Kirkes Fordring paa et Stykke Drivtömmer.
—	6. Septbr.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Kirken i Sælíngsdalstúnga, og Betingelser for dens Nedlæggelse m. v.
—	14. Septbr.	Kgl. Resol. ang. Nedlæggelse af Kirken i Budardal.
1850.	23. Febr.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Anvendelse af en Kirken paa Bergstaðir tilhörende Capital.
—	23. Febr.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Holt Kirkes Portionsgjæld (S. 638 Anm.).
—	4. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Visitationslön af Munkathveraa Kirke.
—	24. Juli.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Orgelspillet i Domkirken i Reykjavík.
—	7. Septbr.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Betingelserne for Nedlæggelsen af Kirken paa Sælíngsdalstúnga.
—	7. Septbr.	Kirke- og Underviisn. Min. Skriv. ang. Opförelsen af en ny Sognekirke paa Akureyri.

1848.	25. Januar.	Canc. Plak. ang. det kongl. Navnetræk.
—	26. Januar.	Reskr. ang. Prinds Fred. Ferdinands Udnævnelse til Arveprinds.
—	1. Febr.	Canc. Circ. ang. Forandring i Kirkebönnen.
—	16. April.	Stiftamt. Bekjendtg. ang. Frederik den Syvendes Thronbestigelse.
—	31. August.	Kgl. Aabent Brev, hvorved Prinds Christian med Gemalinde og Börn tillægges Titel af Höihed.
1849.	5. Juni.	Danmarks Riges Grundlov.

Kort over Island,

jevnf. Böger, Bibliothek, Literatur.

1848.	3. Juli.	Kgl. Resol. ang. Understöttelse til Udgivelse af et Generalkort over Island.
—	2. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Disposition over det til Söopmaalinger ved Island bestemte Belöb.
1850.	15. Mai.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Instruction for Chefen for et Krigsskib paa et Togt til Island.

Krigsskat, *see* Skatter og Afgifter.

Landbovæsenet,

jevnf. Capitelstaxt, Jordegods-Administration, Skatter og Afgifter, Tiende.

1848.	8. Juli.	Rentek. Skriv. ang. en ansögt Understöttelse til Jordforbedringer.
1849.	17. Marts.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Erlæggelse af Halvprocent-Afgift af solgte Huse.
—	30. April.	Kgl. Resol. ang. Understöttelse for islandske Landvæsens-Elever.
—	12. Mai.	Kongl. Confirm. paa Præst Olaf E. Hjaltesteds Gavebrev til Saurbæ Sognemænds Opkomst.
—	19. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af Thingets Session i 1847 (II, 6. 8).
1850.	4. Febr.	Kgl. Resol. ang. Understöttelse til agronomiske Studier og Övelser.
—	2. Juni.	Kgl. Resol. ang. Understöttelse for Landvæsens-Elever.

1850. 4. Juni. Indenrigsmin. Skriv. ang. et oeconomisk Selskab for Nord- og Öster-Amtet m. v.

— 2. Juli. Indenrigsmin. Skriv. ang. Forslag om Indförelse af Alpakadyret paa Island.

— 21. Juli. Kgl. Resol. ang. Understöttelse for islandske Agronomer til en Reise i Norge.

— 9. Septbr. Kgl. Resol. ang. en bevilget Understöttelses Anvendelse til en agronomisk Reise til Sverige (S. 489 Anm.).

— 24. Juli. Indenrigsmin. Skriv. ang. Forbedring af Uldens Behandling og af Faareavlen i Island.

— 18. Septbr. Kgl. Resol. ang. Salget af nogle Kirkers Fjeldfælled i Arnæs Syssel til Biskupstungna Rep.

— 19. Septbr. Indenrigsmin. Skriv. ang. Opsendelse af Sandplantefrö.

— 23. Septbr. Indenrigsmin. Skriv. ang. Kjöb af Fjeldfælled til Biskupstungna Rep.

Landfogden, *see* Finantserne, Jordebogskassen.

Landphysikus, *see* Medicinalvæsenet.

Landsforsamling, *see* Forfatning.

Landsoverretten, *see* Retterne.

Legater og Stiftelser,
jevnf. Jordebogskassen, Kirker, Skolen, Universitetet.

1848. 24. Febr. Canc. Skriv. ang. Salg af Thorchilii Legats Andeel i Jorden Kirkjuvogur.

— Marts. Nye Grundbestemmelser for Brödrefondet ved Reykjavík lærde Skole.

— 28. Novbr. Gavebrev af Præst Olaf Hjaltested til Saurbæ Sognemænd, for at befordre deres landoeconomiske Fremskridt.

1849. 12. Mai. Kongl. Confirm. paa Præst Olaf E. Hjaltesteds Gavebrev til Saurbæ Sognemænds Opkomst.

1849.	20. Febr.	Bekjendtg. fra Stiftamtm. ang. Afholdelse af Markeder i Reykjavík.

Matrikel.

1848.	27. Mai.	Kgl. Resol. ang. den kongel. Stadfæstelse paa Forordn. om en ny Matrikulering af Jordeiendommene i Island.
—	27. Mai.	Forordn. ang. en ny Matrikulering.
—	1. Septbr.	Rentek. Instrux for Sysselmændene ved den nye Matrikulation af Jordegodset.
—	1. Septbr.	Rentek. Instrux for Taxationsmændene ved Matrikuleringen.
—	1. Septbr.	Rentek. Instrux for Overtaxatorerne ved den nye Matrikulering af Jordegodset.
1849.	19. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af Thingets Session i 1847 (I, 1).
1850.	8. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Matrikulering af Jorder paa Vestmannöerne.

Medicinalvæsenet.

1848.	24. Febr.	Canc. Skriv. ang. Anskaffelse af chirurgiske Instrumenter til det nordre Lægedistrikt i Vester-Amtet.
—	29. Mai.	Justitsmin. Skriv. ang. Udredelse af en Jordemoders Pension af Repartitionsfondet.
—	30. Mai.	Justitsmin. Skriv. ang. Spedalskes Ægteskab.
—	4. Juli.	Justitsmin. Skriv. ang. Selvmorderes Begravelse.
—	10. Juli.	Justitsmin. Skriv. ang. Udarbeidelse af et Reglement for Hospitalernes Indtægter og deres Oppebörsel.
—	19. Juli.	Justitsminist. Plak. ang. Foranstaltninger mod den indiske Cholera.
—	22. Juli.	Justitsmin. Plak. (kgl. Resol. 21. Juli) ang. Ophævelse af den kongl. Qvarantaine-Direction.

1848.	18. August.	Justitsmin. Skriv. ang. Oplærelse af Hjælpelæger.
—	23. August.	Justitsmin. Plak. ang. Forandring af Hospitalerne og Medicinalvæsenet i Island.
—	10. Oktbr.	Justitsmin. Circ. ang. Jordemödres Oplærelse paa Födselsstiftelsen.
—	27. Oktbr.	Justitsmin. Skriv. ang. Forholdene med Hensyn til Fattigmedicinens Uddeling.
1849.	17. Marts.	Justitsminist. Skriv. ang. Foranstaltninger til at forebygge Cholera-Smitte ved Skibsfarten.
—	24. Marts.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Trykning af Blanquetter til Vaccinations-Attester.
—	31. Marts.	Justitsmin. Skriv. ang. Understöttelse til Udgivelsen af et medicinal-statistisk Skrift om Island.
—	28. April.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Betaling af Lægemidler for en Fange under Transport.
—	12. Mai.	Justitsmin. Skriv. ang. Indretningen af Födselsstiftelsen paa Vestmannöerne.
—	12. Mai.	Justitsmin. Skriv. ang. Organisationen af Underviisning for Hjælpelæger m. v.
—	19. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af Thingets Session i 1847 (II, 1).
—	26. Mai.	Justitsmin. Skriv. ang. Overskridelse af det til Fattigmedicin bestemte Beløb.
—	26. Mai.	Kgl. Resol. ang. Lön for Lægen i i Hunavatns Syssel.
—	22. August.	Justitsmin. Bekjendtg. ang. Forandring i Physikat-Examen.
—	22. Oktbr.	Kirke- og Underviisn.-Min. Bekjendtg. (kgl. Resol. 18. Oktobr.) ang. Underviisningen ved Födsels- og Pleie-Stiftelsen.
—	17. Novbr.	Justitsmin. Skriv. ang. Indretning af Jordemoderboligen paa Vestmannöerne.

1848.	27. Marts.	Reskr. til Direct. for Univ. og de lærde Skoler, ang. sammes Overgang til Minist. for Kirke- og Underviisningsvæsenet.
—	4. April.	Canc. Plak. (kgl. Resol. 24. Marts) ang. Oprettelsen af Ministerier, og Ophævelse af nogle kongelige Collegier.
—	10. Novbr.	Kgl. Resol. ang. Oprettelsen af et islandsk Departement.
—	24. Novbr.	Kgl. Kundgjörelse ang. Fordelingen af Forretningerne mellem Ministerierne m. v.
—	5. Decbr.	Finantsmin. Bekjendtg. for Danmark, ang. Finantsministeriets Ordning.
—	7. Decbr.	Justitsmin. Bekjendtg. ang. Justitsministeriets Ordning.
—	8. Decbr.	Kgl. Resol. ang. Organisationen af et Departement for de islandske (færöeske og grönlandske) Sager.
—	9. Decbr.	Indenrigsmin. Bekjendtg. for Danmark, ang. Indenrigsministeriets Ordning.
1849.	5. Juni.	Danmarks Riges Grundlov.
—	16. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Forretningsgangen med Hensyn til de islandske Sager.
—	16. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Forslag om at udgive en Departements-Tidende for Island.
—	21. August.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Afgivelse af islandske m. v. Archivalier til det islandske Departement.
—	21. Novbr.	Bekjendtg. fra Försteminist. (kongl. Resol. 19. Novbr.) ang. Forretningernes Fordeling mellem Ministerierne.
—	1. Decbr.	Kgl. Resol. ang. Oprettelsen af et statistisk Bureau.
—	3. Decbr.	Indenrigsmin. Kundgjör. (kgl. Resol. 19. Novbr. og 1. Decbr.) ang. Indenrigsministeriets Ordning.
—	14. Decbr.	Kgl. Resol. ang. Justitsministeriets Bemyndigelse til at dispensere i visse Ægteskabssager.

1849. 28. Decbr. Finantsminist. Bekjendtg. ang. Ophævelse af Statssekretariatet for Naadessager.

1850. 18. Juni. Indenrigsmin. Skriv. ang. Qvarantainevæsenet paa Island.

— 5. Oktbr. Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1. April 1851 til 31. Marts 1852.

Mynt, Myntvæsen, *see* Pengevæsenet.

Nationalbanken, *see* Pengevæsenet.

Nationalforsamling (þjóðfundur), *see* Forfatning.

Obligationer, *see* Finantserne.

Oeconomisk Fond (for Nord- og Öster-Amtet), *jevnf.* Selskab.

1850. 16. Febr. Indenrigsmin. Skriv. ang. Amtsbibliothekets (for Nord- og Öster-Amtet) Opbevaring og Opstilling m. v.

Oldskrifter, *see* Böger, m. v.

Opmaaling ved Islands Kyster, *jevnf.* Kort over Island.

1848. 2. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Disposition over det til Söopmaalinger ved Island bestemte Belöb.

Pantevæsenet.

1849. 27. Febr. Indenrigsmin. Skriv. ang. Honorar for Udarbeidelsen af Register for Skjöde- og Pantevæsenet for Reykjavík.

Pastoral-Seminariet, *jevnf.* Skolen, Universitetet.

1848. 24. August. Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Adkomst til Embeder for Candidaterne fra Pastoral-Seminariet i Reykjavík.

1850. 14. Mai. Kgl. Resol. ang. Ansættelse af en anden Docent ved Pastoral-Seminariet i Reykjavík.

— 30. Juli. Kgl. Resol. ang. provisorisk Regulativ for Pastoral-Seminariet i Reykjavík.

1850.	30. Juli.	Provisorisk Regulativ for Dannelses-Anstalten for de vordende geistlige Embedsmænd i Island (S. 537—543).
—	30. Juli.	Reglugjörð, sem gilda á fyrst um sinn fyrir prestaskólann (S. 543-548).
—	30. Juli.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Regulativet for Pastoral-Seminariet i Island.
—	30. Juli.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Forholdet mellem Latinskolen og Pastoral-Seminariet i Reykjavík.
—	30. Juli.	Kgl. Resol. ang. Bestemmelser for Ansættelse i geistlige Embeder i Island.

Pasvæsenet.

1848.	30. Septbr.	Justitsmin. Skriv. ang. Pasvæsenet.
1850.	5. April.	Lov om fremmede Jöders Adgang til at opholde sig her i Riget.

Pengevæsenet.

1848.	21. August.	Finantsmin. Bekjendtg. (kgl. Resol. 19. August) ang. Udprægning af nye Specier.
—	13. Novbr.	Kgl. Bekjendtg. ang Inddragelse af Nationalbankens Sedler paa een Rigsbankdaler.
1849.	10. Marts.	Finantsmin. Bekjendtg. (kgl. Resol. 23. Septbr. 1848) ang. Udprægning af Species.
—	5. Juni.	Plak. ang. Inddragelsen af Nationalbankens Sedler paa een Rigsbankdaler.
—	6. Oktbr.	Finantsmin. Bekjendtg. (kgl. Resol. 28. Septbr.) ang. Udprægning af Rigsbankdalere.
1850.	6. April.	Finantsmin. Bekjendtg. (kgl. Resol. 24. Marts) ang. Udprægning af dobbelte Frederiksd'orer.
—	1. Septbr.	Kgl. Bekjendtg. ang. Inddragelse af nogle af Nationalbankens Sedler.
—	1. Septbr.	Kgl. Bekjendtg. ang. Udgivelse af nye Sedler fra Nationalbanken.

1850. 25. Septbr. Kgl. Bekjendtg. ang. Aarstallet paa Nationalbankens nye Sedler.

— 3. Decbr. Kgl. Bekjendtg. ang. Udgivelsen af nye Sedler, lydende paa Tyve Rigsbankdaler.

Pensionsvæsenet,

jevnf. Embeder, Embedsmænd, Medicinalvæsenet.

1848. 29. Mai. Justitsmin. Skriv. ang. Udredelse af en Jordemoders Pension af Repartitionsfondet.

Pharmacopoea Danica, *see* Medicinalvæsenet.

Politivæsenet,

jevnf. Criminalvæsenet, Maal og Vægt, Medicinalvæsenet, Reykjavík.

1848. 24. Marts. Provis. Anordn., hvorved nogle ældre Presselove ophæves, m. m.

— 6. Mai. Justitsmin. Skriv. ang. Sysselmændenes Forhold ved Selvmords Tilfælde, m. v.

— 9. Mai. Justitsmin. Skriv. ang. Indretningen af et Arrestlokale i Reykjavík, m. v.

— 4. Juli. Justitsmin. Skriv. ang. Selvmorderes Begravelse.

— 30. Septbr. Justitsmin. Skriv. ang. Pasvæsenet.

1849. 10. Marts. Justitsmin. Skriv. ang. Controllen med Maal- og Vægtredskaber, m. v.

— 28. April. Islandske Depart. Skriv. ang. Oversendelse af Fangejern til Bardastrands Syssel.

— 19. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af Thingets Session i 1847 (II, 2).

— 20. Juni. Anordn. om Jagten i Island (§ 19).

1850. 29. Januar. Justitsmin. Circ. ang. Politiembedsmændenes Uniform.

— 28. Febr. Indenrigsmin. Skriv. ang. Oversendelse af Blanquetter til Sundhedspas (til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island).

— 12. Decbr. Justitsmin. Skriv. ang. Frigivelse af Bladet Þjóðólfur i Reykjavík.

Postvæsenet.

1849.	14. April.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Postgang til Mula Syssel.
1850.	4. Juni.	Indenrigsm. Skriv. ang. Postvæsenet i Sönder-Amtet.
—	4. Juni.	Indenrigsm. Skriv. ang. Postgangen igjennem Nord- og Öster-Amtet.

Pressen, Presselovgivning m. v., *jevnf.* Böger, Bogtrykkeri m. v., Politivæsenet.

1848.	24. Marts.	Provis. Anordn., hvorved nogle ældre Presselove ophæves, m. m.
1850.	12. Decbr.	Justitsmin. Skriv. ang. Frigivelse af Bladet Þjóðólfur i Reykjavík.

Program, *see* Skolen.

Provindsialstænderne, *jevnf.* Althinget, Forfatning.

1848.	4. April.	Kgl. Kundgjörelse ang. Provindsialstændernes Indkaldelse til Forberedelse for en Rigsforsamling.
—	7. Juli.	Valglov for Dannelsen af en Rigsforsamling.

Provster, *see* Geistligheden.

Præstekald, *see* Geistligheden.

Præster, *see* Geistligheden.

Præsteskole, *see* Pastoral-Seminariet.

Qvaksalveri, *jevnf.* Medicinalvæsenet.

1849.	12. Mai.	Justitsminist. Skriv. ang. Organisationen af Underviisning for Hjælpelæger m. v.

Qvarantaine, *jevnf.* Medicinalvæsenet, Politivæsenet.

1848.	22. Juli.	Justitsmin. Plak. (kgl. Resol. 21. Juli) ang. Ophævelse af den kongl. Qvarantaine-Direction.
1850.	28. Febr.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Oversendelse af Blanquetter til Sundhedspas (til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island).
—	18. Juni.	Indenrigsmin. Skriv. ang. Qvarantainevæsenet paa Island.

Repartitionsfond.

Repstyrerthing, *jevnf.* Communalvæsenet.

Retterne, Retsvæsenet og Rettergangsmaaden,
jevnf. Embeder, Embedsmænd, Justitskassen, Sportelvæsenet.

Reykjavík,
jevnf. Althinget, Capitelstaxt, Communalvæsenet, Kjöbstæder, Skolen.

Salt.

1850. 23. Mai. Indenrigsmin. Skriv. ang. Undersögelser om Leilighed til Saltvirkning paa Island.

Schemata, *see* Jordebogskassen, Regnskabsvæsenet, Statistik.

Selskab, *jevnf.* Landbovæsenet, Oeconomisk Fond.

1850. 4. Juni. Indenrigsmin. Skriv. ang. et oeconomisk Selskab for Nord- og Öster-Amtet, m. v.

Selvmord, *see* Politivæsenet.

Skatter og Afgifter,

jevnf. Capitelstaxt, Handel og Skibsfart, Jordegods-Administration, Sportelvæsenet.

1848. 5. Juni. For. ang. Udstedelse af Creditbeviser og Paabydelse af Krigsskat i Danmark.

— 10. Juni. Rentek. Skriv. ang. Beregning af Arveafgift.

— 1. Juli. Rentek. Skriv. ang. Indsendelse af Forklaringer med Hensyn til Reykjavík Borgeres (og andre islandske Kjöbstedborgeres) Afgiftspligt.

— 18. Juli. Plak. ang. Betalingsmaaden af de ved Althinget foranledigede Udgifter.

— 18. Juli. Justitsmin. Instruction for Repstyrerne, ang. Fremgangsmaaden ved Taxationer til Paaligning af Althings-Omkostninger.

— 18. Juli. Justitsmin. Circ. til Sysselmændene, ang. Ledelsen af de Taxationer, der skulde lægges til Grund ved Paaligning af Althings-Omkostningerne.

— 23. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Afgifter af fremmede Undersaatters Fiskeri ved Islands Kyster m. v.

1849. 20. Januar. Indenrigsmin. Skriv. ang. Krigsskat af Obligationer m. v.

— 23. Januar. Indenrigsmin. Skriv. ang. Havneafgifter af fremmede Nationers Skibe i danske Havne.

1848.	31. Marts.	(Stiftsövrighedens) Reglement for Latinskolen i Reykjavík.
—	22. Juli.	Kgl. Resol. ang. Ansættelsen af en Underviisnings-Inspecteur for de lærde Skoler.
1849.	2. Febr.	Anordn. ang. Embeds-Examen for Lærere ved de lærde Skoler.
—	28. April.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Programmet for den lærde Skole paa Island.
—	28. April.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Moderation i Examensfordringer for en Privatist.
—	28. April.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Udregningen af Charakterer ved Afgangsexamen fra Skolen.
—	19. Mai.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Oprettelsen af en Organist- og Musiklærerpost i Reykjavík.
—	24. Juli.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Skole-Efterretningerne fra Reykjavík lærde Skole.
—	24. Juli.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Reykjavík Skoles Mineralsamling.
—	28. Juli.	Isl. Depart. Skriv. ang. Oversendelse af nogle physiske Instrumenter til Skolen i Reykjavík.
—	8. Septbr.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Circ. ang. de aarlige Indberetninger om Hoved-Examen ved Skolerne.
—	29. Septbr.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Ordningen af Reykjavík Skoles Mineralsamling.
1850.	(Januar).	Forslag til Finantsloven for Finantsaaret fra 1. April 1850 til 31. Marts 1851 (S. 390—391).
—	13. Mai.	Kirke- og Underviisn.-Minist. Bekjendtg. ang. en Underviisningsplan og Examensbestemmelser for de lærde Skoler i Danmark.
—	13. Mai.	Kirke- og Underviisn.-Min. Bekjendtg. (kgl. Resol. 6. Mai) ang. Ophævelsen af den hidtilværende Examen Artium ved Kjöbenhavns Universitet, m. m.

Tiende, *jevnf.* Skatter og Afgifter, Kirker.

1848. 30. Septbr. Justitsmin. Skriv. ang. Forholdene med Repstyrerthingene paa Island.

1849. 6. Septbr. Kirke- og Underviisn.-Minist. Skriv. ang. Kirken i Sælíngsdalstúnga, og Betingelser for dens Nedlæggelse m. v.

Toldvæsen, *see* Handel og Skibsfart.

Traktater.

1850. 17. August. Convention mellem Danmark og England ang. Afstaaelsen til England af den danske Krones Besiddelser paa Kysten af Guinea.

Törfisk, *see* Fiskeri.

Udskrivning, *see* Forsvarsvæsenet.

Uld, *see* Landbovæsenet.

Umyndige,

jevnf. Arv og Skifte, Finantserne, Jordebogskassen.

1850. 19. April. Lov om den svævende Statsgjæld.

— 24. Juli. Indenrigsmin. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Hensyn til Udstedelse og Indfrielse af Obligationer ved Jordebogskassen i Island.

Understöttelsesfond for Island, *see* Collect.

Universitetet.

1848. 11. Febr. Reglement for Bevilgelsen af Communitet og Regents ved Kjöbenhavns Universitet.

— 28. Juli. Kgl. Resol. ang. Oprettelse af Professorater i Statsoeconomi og Statistik.

— 10. August. Kirke- og Underviisn.-Minist. Plak. (kgl. Resol. 29. Juli) ang. en forandret Indretning af Magister-Conferentsen.

Vaccination, *jevnf.* Medicinalvæsenet.

Ægteskab.

1848.	30. Mai.	Justitsmin. Skriv. ang. Spedalskes Ægteskab.
1849.	19. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af Thingets Session i 1847 (II, 2).
—	14. Decbr.	Kgl. Resol. ang. Justitsministeriets Bemyndigelse til at dispensere i visse Ægteskabssager.

